

ARRIANI
A N A B A S I S.

RECOGNOVIT
CAROLUS ABICHT.

EDITIO STEREOTYPA.

LIPSIÆ
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI
MCMIII.

Praemonita.

Cum novam Arriani editionem parandam suscepissem, id potissimum egi, ut, ubicunque mihi a codicibus recedendum esse putarem, id paucissimis locis exceptis indicarem idemque exscriptis virorum doctorum nominibus coniecturas in verba scriptoris receptas diligenter enotarem; quod cum parum accurate fecisset Geierus, qui priorem editionem curavit, persaepe factum est, ut, qui Teubneriana editione utebatur, haud paucis in lectionibus haereret, quid librorum esset scriptura, quid virorum doctorum coniectura. Deinde facile patebit me in verbis scriptoris constituendis paullo maiore iudicii libertate usum esse quam Geierum, qui ut erat anxius in tuenda librorum memoria vel nimiam cautionem in hoc genere adhibuisse videtur. Nam ut Arriani verba, vitiis plurimis deformati, quae codicibus nostris omnibus multo sint antiquiora, emendatiora exhibeantur, haud dubie ingenii inventis opus fuit. Quamobrem eis locis, quos librariorum incuria depravatos esse certis de causis sive logicis sive grammaticis mihi persuasum habui, emendationes Raphelii, Gronovii, Blancardi, Pflugkii, Krügeri, Sintenis, qui sententiarum continuatione ipsiusque scriptoris indole mentisque et dicendi consuetudine diligenter observata praeter ceteros de Arriano coniecturis emendando egregie meriti sunt, inferre non veritus sum, ratus me hoc consilio tironum commodis, quibus haec editio vel maxime destinata est, melius consulturum, quam si codicum manifesta vitia retinuissem. Hanc rationem cum tene-

rem, fieri quidem non potuit quin editio a me recognita cum Krügeri et Sintenisi editionibus, quorum virorum insignia in Arrianum merita nemo me gravior admiratur, cum sescentis locis librorum manuscriptorum tenuitatem ingenii praestantia et lectionis copia compensarent, in plerisque consentiret; in paucis ab eorum editionibus recessi, ubi illi viri docti in corrigendo hoc scriptore nimio longius progressi esse videbantur.

Tanquam fundamentum huic editioni substratus est textus a Krügero constitutus; ex quo enim ille Arriani anabasin edidit (Berol. 1833. 1848), larga codicum Parisinorum tunc primum a Dübnero collatorum copia instructus, nemo fuit, qui novis codicum subsidiis adiutus Arriani verba recensuerit. Brevitati ut consulerem, cum uberius disputatio ab harum editionum ratione aliena esset, earum tantum lectionum auctoritates apposui, quae ex doctorum hominum coniectura receptae sunt. Sciat igitur lector harum rerum studiosus, ubi nihil adnotatum invenerit, libros quosdam veteres nobiscum consentire. Parisinorum optimum ex Krügeri exemplo (Berolini 1848) *c*, reliquos duos minoris pretii *d* et *e* significavi. *A* est codicum Florentinorum optimus, a Gronovio collatus.

Nomina indicis, priori editioni adiecti, quae Latine legebantur, Graece reddidi, ut usuro habilior evaderet.

Index mutationum
in Arriani verbis praeter codices factarum.

Liber I.

Cap.		Libri:
1, 6	παρ' ἦν Yxem.	παρ' ὄν.
1, 8	ὑπερβάλει Sintonis.	ὑπερβάλῃ.
3, 4	πολλή ἢ Krüger.	πολλή.
5, 2	ἔτι Sintonis.	ὅτι.
6, 1	ἐς Krüger.	ἕως.
6, 8	ἐπιστάντας Sintonis.	ἐπεσβάντας*).
6, 9	ἀποτεταμένην Vulcanius, quod nunc malim.	ἀποτεταγμένην.
8, 2	προεληλυθότα Sintonis.	προεληλυθότα.
9, 3	παλαι ἀνέλαβεν Gronov.	παλαιὰν ἔλαβεν.
9, 4	τῶν γε ἀπολομένων Ellendt.	τῶν τε ἀπολομένων.
12, 2	ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Geier.	οἱ δὲ ὅτι καὶ αὐτὸν τόν.
12, 5	τῶν πρώτων τῶν Kr.	τῶν πρώτων.
12, 7	Προίανον Freinshemius.	Προίανον.
13, 3	τῷ πεζῷ Kr.	τῶν πεζῶν.
13, 4	εἰσὶν αἱ αὐτῶν Geier.	εἰσὶν αἱ αὐτῶν.
13, 7	Πέρσας ὡς ἀξιωμαχοῦς Schmiederus.	Πέρσας ἀξιωμαχοῦς.
14, 4	κατὰ τὸ εὐώνυμον Ellendt.	κατὰ τὸ εὐώνυμον μὲν.
14, 4	ἱππέων Kr. et Sint.	ἱππων.
14, 5	προεμβάλλει Sint.	προεμβάλλειν vel προεμβάλλειν.
15, 2	ἐλαττούμενοι οἱ Kr. et Sint.	ἐλαττούμενοι.
17, 7	Φιλῶτα Schmieder.	Φιλῶτον.
17, 11	ἐπαγομένους Kr.	ἐπαγομένους.
— —	Ἡροφύτου Polyæn. 7, 23.	Ἡροφύτον.
18, 1	Λυσίμαχον Sint. cl. 6, 28, 4	Ἀντίμαχον et Ἀλ- κίμαχον.

* Omnibus locis, quorum scripturas hoc in indice literis latius dispositis insignivi, a libris non mihi discedendum esse iudicavi.

Cap.	Libri:
18, 3	ἔξω Freinshemius.
19, 2	ἐφορμούντων Raphelius.
19, 9	Λάδης Palmerius.
20, 5	καί τι καί Ellendt. El. 1, 18, 6. 23, 3. 25, 6.
21, 1	ἐκ τῆς Περιδίκκου τάξεως Gronov. ἐκ τῆς υστερον Περιδίκκου τάξεως.
21, 1	ἦρεν Sint. cl. 2, 7, 9. ἦγεν.
21, 4	ἠρείφθη Ellendt. ἠρίφθη.
22, 1	αὐτοῦ Facius. αὐτῷ.
22, 7	χιλίαρχος οὗτος Pflugk. χιλίαρχος, οὗτοι.
23, 1	τὸ δὲ καὶ κατασσεισμένον c, τὸ δὲ κατασσεισμένον A.
24, 2	ἐπανάγωσι Sint. ἐπαναγάγωσι.
25, 2	ἐνδύς Ellendt. συνενδύς.
25, 6	αὐτοῦ Sint. αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου.
26, 3	αὐτούς Sint. αὐτοῖς cl. 7, 12, 3.
26, 4	Σιδήται Blancard. Σιδίται.
27, 3	Τεμισσόν Sint. cl. Steph. Byz. Τελμισσόν.
27, 7	εἰκασεν Sint. εἰκάξεν.
29, 5	ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ Kr. ἐπὶ τοῦ Σαγγαρίου ποταμοῦ.

Liber II.

1, 2	ἀποστείλας Kr. ἀπουκλίσας.
2, 4	ἀπὸ Χαλκίδος Pflugk. ἐπὶ X.
3, 3	ἐπιπτήναι Lobeck. ἐπιστήναι.
3, 6	καταστήσαι Vulkanius. καταστήσειν.
5, 5	ἐσήγαγεν Pflugk. ἐπήγαγεν.
6, 2	προῆγεν Schmieder. προσῆγεν.
6, 5	ἐπαίροντες ἔλεγον Vulcanius. ἐπαίροντες ἐπέλεγον.
6, 6	αὐτήν Krüger. αὐτῆς.
7, 3	πλήθος ἔσται Kr. πλήθος ὅτι ἔσται.
7, 5	ἀντιτάξασθαι Kr. ἀντιτάξασθαι.
8, 1	ὀπίσω Kr. ὀπίσω ὥς ἐπὶ τὰς πύλας.
8, 8	πᾶσα ἡ Kr. πᾶσα.
9, 2	αὐτῷ τὴν φάλαγγα Schmieder. αὐτῷ τῆς φάλαγγος.
10, 6	φεύγουσιν αὐτῶν Sint. φεύγουσιν αὐτῶν A.
11, 3	ἀμβάτας Schneider. ἐμβάτας.
11, 10	στρατοπέδῳ Sint. στρατεύματι.
11, 10	Νικοκράτους Kr. Νικοστράτου.
12, 4	παρασκευοῦσι Sint. παρασκευοῦσαι.
12, 4	τὸ Δαρείου Sint. τοῦ Δαρείου.

Cap.		Libri:
12, 7	καὶ γὰρ καὶ Dübner.	καὶ γὰρ.
13, 1	Θυμαῶνδας Palmerius.	Θυμαῶνδης.
13, 4	ἀναγαγόμενοι Kr. quod nunc malim.	ἀναγόμενοι.
14, 3	τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν Kr.	τὴν χώραν ἀμυνῶν.
14, 6	Λακεδαιμονίων δέ Schneider.	Λακεδαιμονίων τε
14, 8	πείσης Kr.	περίσης.
16, 8	γενησόμενον Lobeck.	γνωσόμενοι.
18, 4	τούς τι Pflugk.	τούς τε.
19, 1	ταύτῃ vel ἐπ' αὐτήν Sint.	ἐπὶ ταύτῃ.
20, 5	ἐν δέκα A.	reliqui ἑνδεκα.
20, 8	verba εἰ πως — προκαλέσαιντο in libris omissa supplevit Heron (vett. mathematicorum opp., Parisiis 1693) p. 317.	
20, 9	ἀντιπρόφοι Blomfield.	ἀντιπρόφοις.
22, 1	ἐκείνῃ Sint.	ἐκείνῃ μὲν.
	ἀποχωρῆσαι μὲν Sint.	ἀποχωρῆσαι.
22, 2	Κουριέως Doerner.	Me invito factum est, ut librorum scriptura <i>Θουριέως</i> pro Doernerii emendatione legatur.
22, 6	αὐτῶ Ysem.	αὐτῶν.
22, 7	κατηρέφθη Lennep.	κατηρέφθη.
	ἐρρίπιτο Ellendt.	ἐρρίπιτο.
23, 2	πεξέταιροι Blancard.	ἀσθενέστεροι et ἀσθέστεροι.
24, 5	νόμον Vulcan.	νόμιμον.
24, 6	Νικήτον Meurs. cl. Dionys. Hal. de Din. p. 649.	Ἀνικήτον.
26, 1	ἐπ' Αἴγυπτον Kr.	ἐπ' Αἴγυπτον.
27, 2	τοῦ μὴ οὐκ nescio quis.	τὸ μὴ οὐκ quod nunc malim.

Liber III.

2, 5	Φησίον Boeckh.	Φισίον.
3, 2	τὴν Kr.	τῆς.
4, 2	μέσας Kr.	μέσας τάς.
4, 2	ἐκάστη Kr.	ἐκάστη τῇ.
4, 3	ἐπειδὴν — στέλλονται Pflugk. quod nunc malim.	ἐπειδὴ — στέλλονται.
5, 3	Χαλκιδέα Geier.	Χαλκιδέ(αι)ως.
5, 5	Ἀρρύβα Schmieder.	Βαλάβρον.
5, 5	Λεοννάτον Schmieder.	τὸν Λεοννάτον.
5, 5	Ἀντίον Kr. cl. 6, 28, 4.	Ἵνάσον.
6, 5	Ἀνδροτίμον Schmied.	Ἀνδροτίνον.

Cap.		Libri:
6, 8	βλανεῦσαι Schneider.	βασιλεῦσαι.
7, 1	καὶ γὰρ καὶ c.	καὶ γὰρ A.
7, 1	ἱππείας Geier.	ἱππείας μὲν.
7, 5	ἀπολείλοιπει Ellendt.	ἀπολείλοιπε.
7, 7	Ἀτουρίας Freinshemius.	Ἀσουρίας.
7, 7	Γορδουαίων Palmerius.	Σογδιανῶν.
8, 3	τοῦτο γένος Kr.	τοῦτο τὸ γένος.
8, 4	Βαρσαέντης Schmieder.	Βαρσαέτης.
8, 4	Ταπούρους Blancard.	Ταπείρους.
8, 5	Ἀτροπάτης Gronov.	Ἀτροκάτης.
—	Ὀκονδοβάτης Schmied.	ὁ Κονδοβάτης.
—	Ὁξάνθη τὸν Ἀβουλίου Blancard.	Ὁξάνθη τὸν Ἀβον- λήτου.
—	Σιτακηνοί Ellendt.	Σιτακινοί.
8, 6	πεζοί Kr.	πεζούς.
9, 1	τὴν Sint.	τὴν τε.
9, 8	τῶν Sint.	τῶν τε.
11, 4	Τάπουροι Blancard. cl. 3, 4.	Τάπειροι.
—	Ἄλβανοί Schmieder.	Ἄλβανοί.
11, 6	τὸ Ἀλεξάνδρου Sint.	τοῦ Ἀλεξάνδρου.
11, 8	Ἡρακλείδου Schmieder. ἢ ante Ἡρακλείδου addidit Ellendtius.	Ἡρακλείτου.
11, 9	Ἀνδρομένους Palmer. cl. c. 16, 10.	Φιλίππου.
12, 2	τοξόται Kr.	οἱ τοξόται.
12, 3	Βαλάκρου Loccenius et Freinshem. ad Curt. 4, 13, 28.	Βάλακροι.
13, 3	Ἀρίστωνα Schmieder.	Ἀρέτην.
13, 6	ἀβλαβῶς Pflugk.	ἀβλαβεῖς.
14, 3	ἐμβέβληκε Kr.	ἐμβέβληκεν.
15, 2	ἦπερ — δίκη Sint.	ἦπερ — δίκη.
15, 6	νεκροί Kr. quod nunc malim.	νεκρῶν vel νεκρούς.
16, 2	Πάτρων Schaefer.	Πάρων.
17, 3	ἄμα Schmieder.	ἐν μιᾷ.
18, 2	τὸν Περσῶν Kr.	τῶν Περσῶν.
18, 5	σημανεῖν Kr.	σημαίνειν.
18, 6	ἴοντα Kr.	ἴοντι.
18, 7	ὅπο Ellendt.	ἐπὶ.
19, 2	τοῦ Σούσαν Schmieder.	τοῦ πρότερον Σού- σαν.
19, 7	φιλοῦς Schmieder.	φίλους.
20, 3	Ὁξοδάτην Schmieder.	Ὁξυδάτην.
20, 4	ἐπισιτισόμενος Kr.	ἐπισιτισάμενος.
21, 1	Βαρσαέντης Schmieder. Βαρζαέντης Blancard.	Βράζας.
21, 3	μόνα Sint.	μόνον.
21, 10	Ναβαρζάνης	Σατιβαρζάνης.
22, 1	τὸ Λαρείου Sint.	τοῦ Λαρείου.

Cap.	Libri:
22, 1 Μαζάκου Gebhard.	Μαζαίου.
22, 6 ἐξ Ἀλεξάνδρου Sint.	Ἀλεξάνδρου.
23, 1 Ταπούρων et postea Ταπούρους Schmieder.	Πάγων. Πάγους.
23, 6 Ζαδάκαρτα c,	Ζαδράκαρτα A.
23, 9 ἐλέγοντο c,	ἔλεγον A.
24, 4 Φραταφέρους Schmieder.	Φραδαφέρους.
24, 5 Καλχηδονίων Palmer.	Καρχηδονίων.
25, 3 ἡγγελλον Ellendt.	ἡγγελον.
25, 4 verba Νικάνωρ — νόσῳ post ἐπιβουλῆς c. 26, 3 interponenda esse censet Schmiederus.	
25, 5 ἐγνώκει Kr.	ἐγνώκεν.
25, 7 Ἀρσάμην Blancard.	Ἀρσάκην.
26, 3 Μενίδαν Ellendt.	Μενίδην.
26, 4 Ἀλεξάνδρῳ vulg. τῷ μέρει Schnei- der.	Ἀλέξανδρος Acde) μέρει.
27, 2 ἐφεθῆναι Kr.	ἀφεθῆναι.
27, 3 ὀλίγον γάρ Sint.	ὀλίγον γε.
27, 3 γίγνεσθαι Sint.	γίγνεται.
27, 4 οὐδὲ φίλων ἂν Freinshem. οὐδὲ φίλτατον Sint.	Φιλῶταν.
28, 2 Γαδρωσούς Gronov.	Δραγαγούς.
28, 7 πελάσαιεν Kr.	πελάσαιεν.
29, 1 Ἄρρνον Schmieder.	Ἀόρρους.
29, 2 ὅσους γε Ellendt.	ὅσους τε.
29, 5 Ἀρσάμην et Ἀρσάμης Blancard.	Ἀρσάκην et Ἀρσά- κης.
30, 1 Σπιταμένει Sint.	Σπιταμένη.
30, 3 παρελυσσεσθαι Pfugk.	παρελάσεσθαι.
30, 7 Ἰαξάρτην Palmer.	Ὀρξάντην.
30, 10 τούτους Schmieder.	τούτοις.

Liber IV.

1, 1 ἔθνος Schmieder.	ἔθνος Σκυθικόν.
1, 5 δέισαντας Yxem.	δείσαντες.
3, 4 ἡμέραν μίαν Sint.	ἡμέρα μιά.
3, 6 Μαρακάνδοις Blanc.	Παρακάδοις.
3, 6 ἀντάξιον Ab.	ἂν ἄξιον.
4, 6 ἐφῆκεν Kr.	ἀφῆκεν.
4, 9 Ἀλέξανδρος Kr.	Ἀλεξάνδρῳ.
5, 1 ἀπὸ κοινοῦ cde,	ἀπὸ τοῦ κοινοῦ A, quod nunc malim.
5, 5 Ἀνδρόμαχον Palmer.	Ἀριστόμαχον.
6, 2 πταισείαν Schneider.	πταισματος (πται- σαν).

Cap.		Libri:
6, 5	ἐπὶ τόν Schmieder.	ἐπὶ.
7, 1	Ἀρσάμην Blanc.	Ἀρσάκην.
7, 2	χορήματα τὰ Kr.	χορήματα.
7, 2	Ἀσκληπιόδωρος Schmieder.	Βήσος.
—	Μένης Schmieder.	Ἀσκληπιόδωρος.
8, 4	οὔτε τὰ Ἀλεξάνδρου Sint.	οὔδὲ τὰ Ἀλεξάνδρου.
—	οὔτε αὐτόν Ab.	οὔκουν.
8, 6	ξυνειστήκει Ellendt.	ξυνεστήκει.
8, 8	τῶν σωματοφυλάκων τινός, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινός, καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλείτον ἀπο- κτεῖναι Sint.	τῶν σωματοφυλάκων τινός καὶ ταύ- τῃ παίσαντα Κλεί- τον ἀποκτεῖναι, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινός καὶ ταύτην.
9, 2	οὐ τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγράψαντες Geier.	οὐ τὰ Ἀλεξάνδρου.
	οὐ τῶν Ἀλεξάνδρου ξυγγρα- φάντων Vulcanius.	
9, 5	κακῶς c d e, καλῶς A.	
9, 7	στένοντα Sint.	ἐπιστένοντα.
10, 6	Διόνυσος μὲν Θηβαῖος A quod nunc malim.	Διόνυσος Θηβαῖος μὲν c.
11, 1	ἄχθομένους Yxem.	μαχομένους.
11, 6	ἄρχειν γε c,	ἀρχειν σε A.
11, 8		εἰς ἅπαντας (c) εἰς ἅπαν vulg., ἐς ἅπασαν d.
12, 3	καὶ φιλῆσαι καὶ φιληθῆναι Sint.	καὶ φιληθῆναι.
13, 1	ἐμειρακιούντο Dübner.	ἐμειρακιεύοντο.
13, 5	ἔστε ἐφ' Kr.	ἔστε.
16, 2	αὐτῶ Sint.	αὐτῶν.
16, 5	διέφθειραν c.	διαφθεύρουσι A.
16, 5	ἐν φυλακῇ Kr.	ἐς φυλακὴν.
17, 4	σφίσιν Kr.	σφιν.
17, 4	πάντῃ τὰ Sint.	πάντα τὰ.
18, 2	Ταπούρους Blanc.	Ταπύρους.
18, 2	Ἀυτοφραδάτην Blanc.	Φραδάτην.
18, 2	γεγεννημένος Kr.	γιγνόμενος.
18, 3	Οξυδάτης cl. 3, 20, 3.	Οξοδάτης A.
18, 4	ἀφειστήκει Ellendt.	ἀφεισθήκοι.
19, 3	ἐδείκνυνεν Kr.	ἐδείκνυον.
20, 4	τάς παῖδας ἐχομένας cl. 18, 4. 19, 4. Sint.	τοὺς παῖδας ἐχο- μένους.
21, 2	περιείργε Kr.	περιέργει.
22, 2	ῥεσαν Raphaelius.	ῥσαν.

Cap.	Libri:
23, 1	Ἀσπασίων Gronov.
—	Γουραίων idem.
—	Ἀσσακηνῶν Ellendt. (cl. 30, 5).
24, 1	Χοάσπην Kiepert.
25, 2	ποιήσας Sint.
25, 6	καὶ τοὺς φιλοὺς Ab.
26, 1	πρὸς ἔω Kr. cl. 5, 3, 3. 27, 7.
—	οὗτοι Kr.
27, 2	ἔως Kr.
27, 3	καταταχθέντας Ellendt.
—	ἀντίπορος Schneider.
—	αἰρεῖσθαι Locella.
27, 5	Μασσάγων Schmieder.
27, 8	ἐς τὴν πόλιν Sint.
28, 1	τὴν Ἀόρνον A, quod nunc malim.
28, 6	Πευκελιῶτιν Schmieder.
28, 7	τῆς Ἀόρνου A, quod nunc malim.
29, 1	ἠγγήσεσθαι Schneider.
29, 4	ἐνεγέγραπτο A.
29, 6	ἀνίσσαν Kr.
30, 1	τὸ χῶμα Ellendt.
30, 5	ἐνοικούντων Schmieder.
—	καὶ τοὺς φιλοὺς Gronov.
30, 6	ἔμελεν A.
30, 7	Ἀβισάρη Freinshem.

Liber V.

1, 2	Διόνυσος Ellendt.	Διόνυσος ὅς.
2, 1	ἐκεῖνα ἄν Kr.	ἐκεῖνα.
2, 2	ἐπιλεξαμένους Kr.	ἐπιλεξάμενος.
2, 5	ἄλση παντοῖα ὕλη σύσκια Kr.	ἄλση παντοῖα καὶ ἰδεῖν σύσκιον.
2, 6	ποιήσεσθαι Schneider.	ποιεῖσθαι.
2, 6	καὶ στεφανώσεσθαι ὥς εἶχον Vulcan.	ὥς καὶ στεφανώσασθαι εἶχον.
2, 7	ἐστεφανωμένους Raphel.	στεφανομένους.
—	κατακλίσει Sint.	κατακλήσει.
3, 1	ἐπιφημισθῆναι Lobeck.	ἐπεφημισθῆναι.
4, 4	μεγάλους Kr.	μεγάλους μὲν.
5, 4	τὴν μεγάλην Kr.	μεγάλην.
6, 1	τοῦ Ταύρου delevit Vulcan.	τοῦ Ταύρου.
6, 6	εἶναι Kr.	εἶναι.
7, 7	ἄλλοι Schmieder.	πολλοί.
7, 3	ὦν Kr.	ὥς.
—	κατὰ ῥοῦν Ab.	κατὰ πόρον.
—	κατὰ ποταμοῦ Sint.	

Cap.		Libri:
9, 2	ἐπιτρέφας Kr.	ἐπιτάξας.
9, 4	κατὰ τροπᾶς Sint.	μετὰ τροπᾶς.
—	αἱ ἐκ Kr.	αἱ (vel ἐκ).
—	ἔστιν Kr.	εἰσίν.
10, 4	κενόν Kr.	ἐκείνων vel ἐκεῖνον.
11, 1	ἄλσει Kr.	εἶδει.
11, 2	ἀπειχε Kr.	ἀπέχει.
11, 4	μὴ πρόσθεν Kr.	μὴ πρὶν.
—	μέν τι Ellendt.	μεντοι.
—	δὴ καὶ ὡς Jacobs.	δικαίως.
12, 3	παρενηνεγμένης Kr.	παρενηνεγμέναι.
13, 4	ἐπεπέραιο Pflugk.	ἐπεράτο.
14, 3	μακρᾶς Schmied.	μικρᾶς.
15, 3	τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ Kr.	τῇ στρατιᾷ ἐς τὸ καρτερωτάτον.
17, 5	ἐρημία Kr.	ἐρημίας.
18, 4	λυπρούς Kr.	λυπηρούς.
19, 1	προσιπνέυσας Ellendt.	προσιπνέυσας.
—	ὥσπερ ἂν ἀνῆρ Kr.	ὥσπερ ἀνῆρ.
19, 3	αὐτοῦ Kr.	αὐτῶν.
19, 4	Βουκέφαλα Gronov.	Βουκεφάλαν.
19, 4	καμάτου Facius.	καύματος.
19, 5	ἐφ' ὅτου Kr.	ἐφ' ὅτω.
19, 6	προεκήρυξεν Kr.	προσεκήρυξεν.
—	τοσούδε δέ Kr.	τόσος δέ.
22, 2	πρὸς ἧ Pflugk.	πρὸς ἧν.
22, 4	περιβεβλήσθαι d,	προβεβλήσθαι reli-
—	πρὸ τῶν ἀμαξῶν c d,	qui.
22, 6	πεζεταίρων Blanc.	τῶν ἀμαξῶν reliqui.
23, 3	κατειλῆθησαν Sint.	ἀσθετέρων vel ἀ-
—	περιλαβεῖν Pflugk.	σθενεστέρων.
23, 7	ἀποστατήσω δὲ Schneid.	κατεκλείσθη-
24, 2	ἐξήγγελλο Kr.	σαν.
24, 6	φράσσοντα Kr.	περιβαλεῖν.
25, 5	ὁ Τάναις Pflugk.	ἀποστατήτης ὥδε.
26, 5	Τίρυνθι Gronov.	ἐξήγγελλετο.
29, 4	Ἀβισάρου Kr.	φράσσοντας.
		ὁ τι ἂν ἐς.
		Τίρυνθω.
		Ἀβισάρῃ.

Liber VI.

1, 3	ἐκδιδόντα Kr.	ἐκδιδόναι.
1, 5	τοῦτο τὸ — (γραφέν) Kr.	τοῦτο — (γραφέν
	τοῦτο ὁ — (ἐγραφεν) Geier.	vel ἐγραφεν).
2, 4	χιλίων Kr.	δισχιλίων.
3, 2	ἐπὶ A.	ἐπεὶ c d.

Cap.	Libri:
3, 5 τὴν ὄχθην Kr.	τῇ ὄχθῃ.
4, 2 παρελάμβανεν Kr., quod nunc malim.	κατελάμβανεν.
4, 3 ὑπεκτεθεῖσθαι Kr.	ἀποτεθεῖσθαι.
4, 4 πέμπτη Schm.	καὶ πέμπτη.
4, 5 ἐξ addidit Kr.	
7, 6 ἀνῆσαν Ell.	ἀνέεσαν.
8, 6 ἐποιεῖτο ἐς Kr.	ἐποίει τοὺς.
9, 5 καὶ δῆλος Kr.	δῆλος.
10, 1 ἐν τούτῳ δέ Ell.	ἐν τούτῳ τε vel ἐν τούτῳ (c d).
10, 4 κατὰ τοῦ τείχους Kr.	κατὰ τὸ τεῖχος.
10, 4 ἐς τὸ εἶσω τοῦ τείχους Kr	ἐς τὸ εἶσω τὸ τεῖ- χος.
11, 1 ὑπολείποντες Kr.	ὑπελείποντο.
11, 5 Βουμῶδω Schm.	Βουμήλῳ.
11, 5 δῆ Kr.	δέ.
12, 2 τότε γε ἐδόκουν Geier.	τότε δὲ ἐδόκουν.
13, 1 πλείων Kr.	πλοίων vel πλέων.
13, 1 ὥς Kr.	ὥς δέ.
13, 4 ἄμα delet Dindorf.	ἄμα.
14, 4 κεκόσμητο Sint.	κεκόμιστο.
— μέν τι Kr.	μέντοι.
14, 5 αὐτοῦ Sint.	αὐτῶ vel αὐτοῦ (c).
— ἐμβάλων Sint.	ἐνυμβάλων.
— ἦδη Sint.	δῆ.
15, 1 οἷ δῆ Gr.	καί.
15, 3 Τυριάσπην Schm.	Τυριάσπην vel Τι- ρύσπην.
15, 4 ἐπ' ἀριστερά Kr.	ἐν ἀριστερᾷ.
15, 5 διὰ — γῆς del. Schm.	διὰ — γῆς.
16, 3 ὀρείων Ell.	ὀρίων.
17, 4 τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ Ell.	τὴν δὲ ἄλλην στρα- τιάν.
17, 5 ὁ add. Ell.	
19, 3 τῆς νήσου Kr.	τῇ νήσῳ.
19, 4 θύει Vulg.	θύειν A c d.
20, 3 ἐκ delet Sint.	ἐκ.
21, 4 ὑπὸ τὴν ἔω Kr.	ὑπὸ τῇ ἔφ.
22, 3 ἔχοντα Kr.	σχόντας.
— τῆς στρατιᾶς Kr.	τῇ στρατιᾷ.
23, 1 ἐπελθεῖν Ellendt.	ἐλθεῖν.
— ὅσα γε Kr.	ὅσα τε.
23, 2 ἐπὶ Bergler.	ἀπό.
24, 4 ταῦτα μὲν οὖν c,	ταῦτα μὲν (omisso οὖν) b, ταῦτα μὲν δῆ A.

Cap.	
24, 4	ἐπεμβαίνοντας Kr.
24, 5	ξύμμετρος Sint.
25, 6	αὐτούς τε καὶ κτήνη c.
26, 1	πρόσω Schneider.
—	ὥστε Raphelius
26, 2	τοῦτο οὖν Sint.
26, 4	ἀφανισθῆναι γάρ Pflugk.
—	καὶ οὐκ idem.
27, 1	Σισύρτιος Freinshem.
27, 4	ἐξηλέγχθη Sint.
27, 6	αὐτὰ ἐκεῖνα Kr.
28, 2	ἐξηρκεσεν Ellendt.
28, 6	εἰ ὁ τε Dübner.
—	ἀγοι c, ἀγει d.
28, 7	τῆς Περσίδος Kr.
29, 3	κίταριν Kr.
29, 5	εἶναι Kr.
29, 7	ἐκδεχόμενος Kr.
29, 11	ἐξηλέγχοντο Coraes.
30, 3	τε Pflugk.

Liber VII.

1, 1	λαμβάνει Sint.
1, 6	ἐφ' ὅτου Kr.
2, 3	μηδέ Ell.
—	ἔστιν οὐ Kr.
3, 6	πάντη Sint.
—	ὥς (omisso οτι) Ab.
—	ἐθέλει Kr.
4, 2	δορύνκητοι Ell.
4, 3	ταύτη Kr.
6, 4	Κωφήν Ell.
7, 5	δὲ πολλαί Kr.
—	τεναγῶδες Jacobs.
—	τοῦτο Kr. u. Ab.
8, 1	ἀπιούσιν Kr.
8, 3	θανάτω c,
9, 1	ἡμᾶς c, reliqui ὑμᾶς
10, 1	πονήσας Sint.
—	ὑπὲρ ἐμοῦ Ab.
11, 3	πράττωσιν ἢ λέγωσιν Kr.
11, 7	ὑμᾶς γε Kr.
12, 6	οὐδέν Kr.
12, 7	ὅσα Kr.
12, 7	ἐξ ὅτου Sint.

Libri:

ἐπιβαίνοντας.
ξύμμετρος οὐσα.
αὐτούς τε καὶ τὰ
κτῆνη reliqui.
πρόσθεν.
ὥς δέ.
καὶ τοῦτο οὐ.
ἀφανισθῆναι.
καὶ οὐ γάρ.
Σισύρτιος.
ἐξηγγέλθη.
τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα.
ἐξηρκεσαν.
εἰσότε.
τῇ Περσίδος.
κίταριν.
ἐνί.
ἐκδεχόμενοι.
ἐξηλέγχοντο.
γε.

καταλαμβάνει.
ἐφ' ὅτω.
μητε.
ἐς τό.
πάντα.
ὅτι ὥς.
ἐθέλοι.
δορύνκηται.
ἐν ταύτῃ.
Κωφῆς.
τε πολλαί.
τεναγῶδες ἐς.
τοῦτο οὕτως.
μένουσιν.
θανάτον d.
ὑμᾶς.
ἡ πονήσας.
ἐμοῦ.
πράττουσι ἢ λέ-
γουσι.
ὑμᾶς τε.
οὐδέ.
όσα.
ἐξ ὅτου.

Cap.		Libri:
13, 4	ἄν ἐμνήσθη Sint.	ἀνεμνήσθη.
—	ἄν ἐντετυχήκεσαν Kr.	ἐντετυχήκεσαν (omisso ἄν).
13, 5	ἀνέστειλαν Gronov.	ἀπέστειλαν.
—	Μίκωνος (Νίκωνος?)	Κίμωνος.
14, 2	ἄλλοι Kr.	καὶ ἄλλοι.
—	καὶ μέγα Kr.	μέγα.
14, 5	ἐφύρετο ὅτι Ab.	ἐφύρετο.
14, 6	ἀλλά (omisso καὶ) Ab.	ἀλλὰ καί.
—	καίτοι Pflugk.	καίπερ.
15, 2	κατὰ νόμους Kr.	κατὰ χώρας.
15, 6	οὔτε τῶν Sint.	οὔδ' ἐ τῶν.
16, 3	ταύτη Sint.	τε αὐτήν.
16, 3	Ὡς Ell.	Ὡς.
16, 6	λόγος Kr.	λόγον.
16, 8	δοκεῖ Schneider.	δοκῇ.
—	αὐτῷ Kr.	αὐτοῦ.
17, 4	ἀπὸ τούτου Kr.	ἀπὸ τοῦ.
18, 3	καὶ γενέσθαι Raphael.	γενέσθαι.
18, 4	νοοῖ cđ, νοεῖ ceteri	
19, 4	Βαβυλῶνι Kr.	Βαβυλῶνα.
19, 5	μείον ἄν Schneider.	μείον.
20, 1	αὐτόν τε Kr.	τε αὐτόν.
20, 2	τό τε Kr.	τό.
20, 4		verba ἐπὶ τῷδε θη- ραν μόνον uncis inclusi.
21, 1	αὐτῇ Sint.	αὐτῇ.
21, 3	ὅτι δέ c,	reliqui particulam δέ omittunt.
21, 4	ἀποφράξει Ellendt.	ἀποφράξει.
22, 2	οἷα βαρυντέραν c,	ceteri omittunt οἷα.
23, 5	ἀνεπειράτο Kr.	ἀπεπειράτο.
23, 7	ἐκέλευε Ab.	ἔλεγε.
24, 3	ἀναστῆσαι c d.	reliqui ἀναστῆναι.
24, 4	κοιτῶνα Sint.	κοιτῶνι.
25, 5	ἐπικαιριωτάτους Kr.	ἐπικαιροτάτους.
26, 1	τοὺς πολλοὺς c d	reliqui τοὺς πολλοὺς δέ.
26, 3	ἐφ' αὐτῷ Ellendt.	ἐπ' αὐτῷ.
27, 3	ἐμβάλων Schneider.	ἐμβαλῶν.
29, 1	ὑπάρξαν Kr.	ὑπάρξαι.
30, 1	προσφερόμενος Schneider.	προσφερόμενος.
30, 1	χωρίον delet Kr.	χωρίον.
30, 2	ἄν delet Kr.	ἄν.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀρι- 1
στοβούλου ὅσα μὲν ταῦτά ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου
τοῦ Φιλίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὥς πάντη
ἀληθῆ ἀναγράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πι-
5 στώτερα ἐμοὶ φαινόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα
ἐπιλεξάμενος. ἄλλοι μὲν δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου 2
ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ ὅτου πλείονες ἢ ἀξυμ-
φωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ Πτολεμαῖός τε καὶ
Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς τὴν ἀφήγησιν,
10 ὁ μὲν ὅτι συνεστράτευσε βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ, Ἀρι-
στόβουλος· Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρατεῦσαι
ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεῖ ὄντι αἰσχροτέρων ἢ τῷ ἄλλῳ
ψεύσασθαι ἦν· ἄμφω δέ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη
Ἀλεξάνδρου ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ
15 ὁ μισθὸς τοῦ ἄλλως τι ἢ ὥς συνηνέχθη ξυγγράφαι
ἀπῆν. ἔστι δὲ ἂ καὶ πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, 3
ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφηγητὰ τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντη
ἄπιστα, ὥς λεγόμενα μόνον ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέ-
γραφα. ὅστις δὲ θαυμάσεται ἀνδ' ὅτου ἐπὶ τοσούτοις
20 συγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἤλθεν ἥδε ἡ συγ-
γραφή, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος καὶ
τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω.

- 1 *Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχον-*
τος Πυθοδήμου Ἀθήνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασι-
λειάν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πε-
λοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἰκοσιν
- 2 *ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐνταῦθα ξυναγαρόντα τοὺς Ἑλλη-* 6
νας ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν
τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατιᾶς, ἥντινα
Φιλίππῳ ἤδη ἔδοσαν· καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ'
ἐκάστων πλὴν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους δὲ
ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναί σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν 10
ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι
- 3 *δὲ ἅττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. ἀλλὰ Ἀθη-*
ναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέν-
τας καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλεξάν-
δρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς 15
Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν
στόλου.
- 4 *Ἄμα δὲ τῷ ἦρι ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλ-*
λοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυ-
ριοὺς τε καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ 20
ἐδόκει ὑπολείπεσθαι ὅτι μὴ πάντῃ ταπεινωθέντας
- 5 *οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον. ὁρμη-*
θέντα δὴ ἐξ Ἀμφιπόλεως ἐμβαλεῖν ἐς Θράκην τὴν
τῶν αὐτονόμων καλουμένων Θρακῶν, Φιλίππους
πόλιν ἐν ἀριστερεῇ ἔχοντα καὶ τὸν Ὀρβηλον τὸ ὄρος. 25
διαβὰς δὲ τὸν Νέεσσον ποταμὸν λέγουσιν ὅτι δεκαταῖος
- 6 *ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴμον. καὶ ἐνταῦθα ἀπήν-*
των αὐτῷ κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος
τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὀπλισμένοι καὶ οἱ Θραῖκες
οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἰργεῖν τοῦ πρόσσω 30
κατεληφότες τὴν ἄκραν τοῦ Αἴμου τὸν στόλον, παρ'
- 7 *ἣν ἦν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος. ξυναγαρόντες δὲ*

ἀμάξας καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν ἅμα μὲν χάρακι
 ἐχρῶντο ταῖς ἀμάξαις εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν,
 εἰ βιάζοντο· ἅμα δὲ ἐν νῶ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιούσιν
 ἢ ἀποτομώτατον τοῦ ὄρους ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν
 5 Μακεδόνων τὰς ἀμάξας. γνώμην δὲ πεποίηντο ὅτι
 ὅσω πυκνοτέρα τῇ φάλαγγι καταφερόμεναι συμ-
 μίξουσιν αἱ ἅμαξαι, τοσῶδε μᾶλλον τι διασκεδάσουσιν
 αὐτὴν βία ἐμπεσοῦσαι.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλή γίνεται ὅπως ἀσφαλέστατα 8
 10 ὑπερβαλεῖ τὸ ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει διακινδυνευτέα,
 οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πάροδον, παραγγέλλει τοῖς
 ὀπλίταις, ὅποτε καταφέρουιντο κατὰ τοῦ ὄρθιου αἱ
 ἅμαξαι ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὖσα παρέχοι λῦσαι
 τὴν τάξιν, τούτους δὲ διαχωρῆσαι, ὥς δι' αὐτῶν
 15 ἐκπεσεῖν τὰς ἀμάξας· ὅσοι δὲ περικαταλαμβάνοντο, 9
 ξυννέυσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν συγ-
 κλεῖσαι ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν
 φερομένης τὰς ἀμάξας καὶ τῇ φύμῃ κατὰ τὸ εἰκὸς
 ὑπερπηδῶσας ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέβη
 20 ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος καὶ εἰκασεν. οἱ μὲν 10
 γὰρ διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων
 ἐπικυλισθεῖσαι ὀλίγα ἐβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς
 ὑπὸ ταῖς ἀμάξαις. ἐνθα δὴ οἱ Μακεδόνες θαρσύναν-
 τες, ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἃς μάλιστα ἐδεδίσαν, αἱ
 25 ἅμαξαι ἐγένοντο, σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θυρᾶκας ἐνέβαλον.
 Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξότας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ 11
 κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπο-
 ρώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς
 Θυρᾶκας ὅπῃ προσφέρουιντο· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ
 30 ἄγῃμα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας κατὰ
 τὸ εὐώνυμον ἤγεν. ἐνθα δὴ οἱ τοξόται βάλλοντες 12
 τοὺς προεκιδέοντας τῶν Θυρακῶν ἀνέστελλον· καὶ ἡ

φάλαγξ προσμίξασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χοίρας ἀνθρώπους ψιλούς καὶ κακῶς ὥπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἐκάστοις προῦχώρει τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὄρους ἐφυγον. καὶ ἀπέθανον μὲν 5 αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθησαν δι' ὠκύτητα καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν, γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς ἐάλωσαν πᾶσαι, καὶ τὰ παιδάκια καὶ ἡ λεία πᾶσα ἐάλω.

2 Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν 10 ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσῃ, Λυσανίαν καὶ Φιλῶτα παραδούς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προῆει διὰ τοῦ Αἰμου ἐς Τριβαλλούς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰστρου ὡς ἐπὶ τὸν Αἶμον ἴοντι σταθμούς τρεῖς. 15

2 Σύρμος δὲ ὁ τῶν Τριβαλλῶν βασιλεὺς, ἐκ πολλοῦ 20 πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τὸν στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προὔπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰστρον, διαβαίνειν κελεύσας τὸν ποταμόν ἐς νῆσόν 3 τινά τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ· Πεύκη ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. 20 ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θραῖκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς προσάγοντος Ἀλεξάνδρου συμπεφυγότες ἦσαν καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν· τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἐφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμόν, 25 ἐνθεν περ τῇ προτεραίᾳ ὠρμήθῃ Ἀλέξανδρος.

4 Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμήν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμπαλιν ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει καταστρατοπεδεύοντας ἤδη. καὶ οἱ μὲν καταληφθέντες πρὸς τῷ νάπει τῷ παρὰ τὸν ποταμόν 30 παρετάσσοντο· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάξας ἐπῆγε, τοὺς τοξότας δὲ καὶ

τοῦς σφενδονήτας προεκθέοντας ἐκέλευσεν ἐκτο-
 ξεύειν τε καὶ σφενδοναῦν ἐς τοὺς βαρβάρους, εἰ πως
 προκαλέσαιο αὐτοὺς ἐς τὰ ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπου. οἱ 5
 δὲ ὥς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι ἐξέθεον ἐπὶ
 5 τοῦς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν γυμνοῖς
 οὔσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς προήγαγεν
 αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαβόντα
 τοῦς ἐκ τῆς ἁνωθεν Μακεδονίας ἱππέας προσέταξεν
 ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἥπερ μάλιστα
 10 προῦκεχωρήκυσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ
 Σῶπολιν τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας
 κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε. τὴν δὲ 6
 φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς
 φάλαγγος παρατείνας κατὰ μέσους ἐπῆγε. καὶ ἔστε
 15 μὲν ἀκροβολισμὸς παρ' ἐκατέρων ἦν οἱ Τριβαλλοὶ οὐ
 μείων εἶχον· ὥς δὲ ἦ τε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέβαλλεν ἐς
 αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ οἱ ἱππεῖς οὐκ ἀκοντισμῷ ἔτι,
 ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ὠθοῦντες ἄλλη καὶ ἄλλη
 προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτράπησαν διὰ τοῦ νάπου ἐς
 20 τὸν ποταμόν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν τρισχίλιοι ἐν τῇ 7
 φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθησαν, ὅτι
 ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν καὶ νυξ ἐπιγενο-
 μένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μα-
 κεδόνας. αὐτῶν δὲ Μακεδόνων τελευτήσαι λέγει Πτο-
 25 λεμαῖος ἱππέας μὲν ἑνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς
 τεσσαράκοντα.

Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξαν- 3
 δρος ἐπὶ τὸν ποταμόν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν
 κατὰ τὴν Εὐρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν
 30 ἐπερχόμενον καὶ ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείρουτα, τὰ
 μὲν πολλὰ Κελτικά, ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ 2
 ἀνίσχουσιν, ὧν τελευταίους Κουάδους καὶ Μαρκο-

- μάνους· ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖραν, Ἰάβυγας· ἐπὶ
 δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ δὲ Σαυρομάτας
 τοὺς πολλούς· ἐπὶ δὲ Σκύθας ἔστε ἐπὶ τὰς ἐκβολάς,
 ἵνα ἐκδιδῶι κατὰ πέντε στόματα εἰς τὸν Εὐξείνῳ
 3 πόντον. ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἠκούσας ναῦς 5
 μακρὰς ἐκ Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου
 κατὰ τὸν ποταμόν. ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ
 ὀπλιτῶν τῇ νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ
 Θρᾶκες ξυμπεφευγότες ἦσαν, καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι
 4 τὴν ἀπόβασιν. οἱ δὲ βάρβαροι ἀπήντων ἐπὶ τὸν 10
 ποταμόν ὅποι αἱ νῆες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ ὀλί-
 γαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιὰ οὐ πολλή· ἡ ἐπ' αὐτῶν,
 καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα εἰς προσβολήν,
 καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ' αὐτὴν, οἷα δὴ
 εἰς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὅξυ καὶ ἄπορον προσ- 15
 φέρεσθαι.
- 5 "Ενθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς ἔγνω
 διαβαίνειν τὸν Ἰστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ
 Ἰστροῦ ὥμισμένους, ὅτι τε συνειλεγμένους ἑώρα πολ-
 λούς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστροῦ, ὥς εἰρξοντας, εἰ δια- 20
 βαίνοι (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν εἰς τετρακισχίλους, πεζοὶ
 δὲ πλείους τῶν μυριάων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν
- 6 ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰστροῦ ἐλθεῖν. τῶν μὲν δὴ νεῶν
 ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν τῆς
 κάρφης πληρώσας καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα ἐκ τῆς 25
 χώρας ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλή,
 ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ πρόσοικοι τῷ Ἰστρῷ ἐφ' ἀλιείᾳ
 τε τῇ ἐκ τοῦ Ἰστροῦ καὶ εἶποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ
 τὸν ποταμόν στέλλοιντο καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν
 οἱ πολλοί) ταῦτα ὥς πλείστα ξυναγαγὼν διεβίβαζεν 30
 ἐπ' αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ
 τοιῷδε τρόπῳ. καὶ γίνονται οἱ διαβάντες ἅμα

Ἀλεξάνδρῳ ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ἢ λήιον ἦν σίτου βαθύ· 4
καὶ ταύτῃ μᾶλλον τι ἔλαθον προσσχόντες τῇ ὄχθῃ.
5 ὑπὸ δὲ τὴν ἔω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ ληίου ἦγε, παραγ-
γείλας τοῖς πεζοῖς πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνον-
τας τὸν σίτον οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα.
οἱ δὲ ἱππεῖς ἔστε μὲν διὰ τοῦ ληίου προῆει ἡ φάλαγξ
ἐφείποντο· ὥς δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν 2
10 μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος
παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν πλαισίῳ Νικάνορα
ἄγειν ἐκέλευσε. καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβο- 3
λὴν τῶν ἱππέων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν γὰρ αὐτοῖς
ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅτι εὐμαρῶς οὕτω
15 τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβέβηκει ἐν μιᾷ νυκτὶ
τὸν Ἰστρον οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον, φοβερά δὲ καὶ
τῆς φάλαγγος ἡ ξύγκλεισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων
ἐμβολή. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐς τὴν πόλιν καταφεύ- 4
γουσιν, ἣ δὲ ἀπεῖχεν αὐτοῖς ὅσον παρασάγγην τοῦ
20 Ἰστροῦ· ὥς δὲ ἐπάγοντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον
τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ τὸν ποταμόν, ὥς μὴ κυκλω-
θεῖέν πη οἱ πεζοὶ ἐνεδρευσάντων τῶν Γετῶν, τοὺς
ἱππέας δὲ κατὰ μέτωπον, λείπουσιν αὐ καὶ τὴν πόλιν
οἱ Γέται κακῶς τετειχισμένην, ἀναλαβόντες τῶν παι-
25 δαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ὅσα φέρειν
οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ ὁρμὴ ὥς πορρω-
τάτῳ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέξανδρος δὲ
τὴν τε πόλιν λαμβάνει καὶ τὴν λείαν πᾶσαν ὅσῃν οἱ
Γέται ὑπελείποντο. καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ καὶ
30 Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας 5
τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστροῦ Διὶ
Σωτῆρι καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰστροῦ, ὅτι οὐκ

ἄπορος αὐτῷ ἐγένετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας
σώους σύμπαντας ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

- 6 Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὡς Ἀλέξανδρον
παρὰ τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ
τῷ Ἰστροῦ καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· 5
καὶ παρὰ Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλῳ ὠκισ-
μένων ἦκον· μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα καὶ μέγα
ἐπὶ σφίσι φρονούντες· πάντες δὲ φιλίας τῆς Ἀλεξάν-
7 δρου ἐφιέμενοι ἦκειν ἔφασαν. καὶ πᾶσιν ἔδωκε
πίστεις Ἀλέξανδρος καὶ ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ 10
ἦρετο ὃ τι μάλιστα δεδίττεται αὐτοὺς τῶν ἀνθρω-
πίνων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐτοῦ καὶ ἐς
Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρῳ ἦκει καὶ ὅτι αὐτὸν
8 μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι. τῷ δὲ παρ' ἐλ-
πίδα ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ πόρρω 15
τε ὠκισμένοι Ἀλεξάνδρου καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦν-
τες καὶ Ἀλεξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὁρῶντες
ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι.
καὶ τούτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμάχους ποιη-
σάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον ὑπειπὼν ὅτι 20
ἀλαζόνες Κελτοὶ εἰσιν.
- 5 Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προῦχώρει.
ἐνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ Κλεϊτόν τε τὸν Βαρ-
δύλεω ἀφεστάναι ἀγγέλλοντες καὶ Γλαυκίαν προσ-
κεχωρηκέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα· οἱ δὲ 25
καὶ τοὺς Αὐταριάτας ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν
πορείαν ἐξήγγελλον· ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν
2 ἐδόκει ἀναξενγνύναι. Λάγγαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων
βασιλεὺς ἔτι μὲν καὶ Φιλίππου ζῶντος ἀσπαζόμενος
Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε παρ' 30
αὐτόν, τότε δὲ παρῇν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπάσπιστῶν,
ὄσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους ἄμφ' αὐτόν

εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριατῶν πυν- 3
θανόμενον Ἀλέξανδρον οὔτινές τε καὶ ὀπόσοι εἶεν,
οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας· εἶναι
γὰρ ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτη· καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν
5 ἐς τὴν χώραν αὐτῶν, ὥς ἀμφὶ τὰ σφέτερα μᾶλλον
τι ἔχοιεν. καὶ κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἐμβάλλει
ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβάλων ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν
αὐτῶν.

Αὐταριαῖται μὲν δὴ ἀμφὶ τὰ αὐτῶν εἶχον· Λάγ- 4
10 γαρος δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμήθη μεγάλως πρὸς Ἀλεξάν-
δρου καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεῖ
τῷ Μακεδόνων νομίζεται· καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν
Ἀλεξάνδρου Κύναν καὶ ταύτην ὁμολόγησε δῶσειν
αὐτῷ Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρος.

15 Ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἰκαδε νόσῳ 5
ἐτελεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἑριγόνα
ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πήλιον πόλιν ἐστέλλετο.
ταύτην γὰρ κατειλήφει ὁ Κλεῖτος ὡς ὀχυρωτάτην τῆς
χώρας· καὶ πρὸς ταύτην ὡς ἦκεν Ἀλέξανδρος, κατα-
20 στρατοπεδεύσας πρὸς τῷ Ἑορδαϊκῷ ποταμῷ τῇ
ὑστεραίᾳ ἐγνώκει προσβάλλειν τῷ τείχει. οἱ δὲ ἀμφὶ 6
τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ τῆς πόλεως ὄρη, ὑπερδῆξιά
τε ὄντα καὶ δασέα, κατεῖχον, ὥς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι
τοῖς Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει προσβάλλοιεν· Γλανκίας
25 δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυλαντίων βασιλεὺς οὕτω παρῆν.
Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει προσῆγεν· οἱ δὲ πολέ- 7
μιοι σφαγιασάμενοι παῖδας τρεῖς καὶ κόρας ἑσας τὸν
ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς, ὥρμητο μὲν ὡς
δεξόμενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας· ὁμοῦ δὲ γενο-
30 μένων ἐξέλιπον καίτοι καρτερά ὄντα τὰ κατειλημμένα
πρὸς σφῶν χωρία, ὥστε καὶ τὰ σφάργια αὐτῶν κατε-
λήφθη ἔτι κείμενα.

- 8 Ταύτη μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν πόλιν καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει ἐγνώκει περιτειχισμῷ ἀποκλείσαι αὐτούς· τῇ δὲ ὕστε-
 ραίᾳ παρῆν μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλανκίας ὁ τῶν
 Ταυλαντίων βασιλεύς. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν 5
 πόλιν ἀπέγνω ἐλεῖν ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει,
 πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν καὶ μαχίμων ξυμπεφευγότων,
 πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλανκίᾳ προσκεισομένων, εἰ αὖ-
 9 τὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο. Φιλῶταν δὲ ἀναλαβόντα
 τῶν ἱππέων ὅσους ἐς προφυλακὴν καὶ τὰ ὑποζύγια 10
 τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐς ἐπισιτισμὸν ἔπεμπε. καὶ
 ὁ Γλανκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν τῶν ἀμφὶ Φιλῶταν
 ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμβάνει τὰ κύκλῳ
 ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φιλῶτᾳ ἐπισιτιεῖσθαι
 10 ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀπηγγέλθη αὐτῷ 15
 ὅτι κινδυνεύουσιν οἱ τε ἱππεῖς καὶ τὰ ὑποζύγια, εἰ
 νῦν αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν τοὺς
 τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας
 καὶ ἱππέας ἐς τετρακοσίους ἐβόηθει σπουδῇ· τὸ δὲ
 ἄλλο στράτευμα πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν, ὥς μὴ 20
 ἀποχωρήσαντος παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ ἐκ τῆς
 πόλεως ἐπιδραμόντες τοῖς ἀμφὶ Γλανκίαν ξυμμιξείαν.
- 11 ἔνθα δὴ Γλανκίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμε-
 νος ἐκλείπει τὰ ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλῶτᾳ ἀσφαλῶς
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον διεσώθησαν. ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν 25
 Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν
 Κλεῖτον καὶ Γλανκίαν· τὰ τε γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδῆξια
 κατεῖχον πολλοῖς μὲν ἱππεῦσι, πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς
 καὶ σφενδονήταις καὶ ὀπλίταις δὲ οὐκ ὀλίγοις, καὶ
 οἱ ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοι προσκειέσθαι ἀπαλ- 30
 12 λαττομένοις ἔμελλον· τὰ τε χωρία δι' ὧν ἡ πάροδος
 ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ στενὰ καὶ ὑλώδη ἐφάνετο, τῇ μὲν

πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειρογόμενα, τῇ δὲ ὄρος ὑπερῷ-
ψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους, ὥστε οὐδὲ
ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος
ἐγένετο.

- 5 Ἐνθα δὴ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἐς 6
ἑκατὸν καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. ἐπὶ τὸ
κέρως δὲ ἐκατέρωθεν διακοσίους ἱππέας ἐπιτάξας παρ-
ῆγγελλε σιγῇ ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὀξέως δεχο-
μένους. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐσήμηνεν ὀρθὰ ἀνατείνειν 2
10 τὰ δόρατα τοὺς ὀπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνθήματος
ἀποτείνειν ἐς προβολήν, καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν
ἐγκλίνας τῶν δοράτων τὴν σύγκλεισιν, αὐτῶς δὲ ἐπὶ
τὰ ἀριστερά. καὶ αὐτὴν δὲ τὴν φάλαγγα ἕς τε τὸ
πρόσω ὀξέως ἐκίνησε καὶ ἐπὶ τὰ κέρατα ἄλλοτε ἄλλῃ
15 παρήγαγε. καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις τάξας τε καὶ 3
μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ εὐώνυμον
οἶον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς
πολεμίους. οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τὴν τε ὀξύ-
τητα ὀρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων· τότε
20 δὲ προσάγοντας ἤδη τοὺς ἄμφι Ἀλέξανδρον οὐκ
ἐδέξαντο, ἀλλὰ λείπουνσι τοὺς πρώτους λόφους. ὁ 4
δὲ καὶ ἐπαλαλάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας καὶ τοῖς
δόρασι δουπῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι
ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς ὡς πρὸς τὴν
25 πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατὸν.

- Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν 5
οὐ πολλοὺς τῶν πολεμίων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος
ἐγίνετο, παρήγγελλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς
ἄμφ' αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀνα-
30 βαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γλό-
φον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπομένοιεν οἱ κατειλη-
φότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν

- ἵππων καὶ ἀναμιχθέντας τοῖς ἵππευσι πεζοὺς μάχε-
 6 σθαι. οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν τὴν Ἀλεξάνδρου
 ἰδόντες λείπουσι τὸν γήλοπον καὶ παρεκκλίνουσιν ἐφ'
 ἑκάτερα τῶν ὁρῶν. ἔνθα δὴ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος
 τὸν γήλοπον σὺν τοῖς ἐταίροις τῶν τε Ἀγριᾶνας 5
 μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας, ὄντας ἐς δισχιλίους·
 τοὺς δὲ ὑπασπιστάς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε
 καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε
 δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὥς
 πυκνὴν εὐθύς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα· 10
 αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὦν ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφεώρα
 7 τῶν πολεμίων τὴν ὁρμὴν. οἱ δέ, ὁρῶντες διαβαίνου-
 σαν τὴν δύναμιν, κατὰ τὰ ὄρη ἀντεπήεσαν, ὥς τοῖς
 μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησόμενοι τελευταίοις ἀποχω-
 ροῦσιν. ὁ δὲ πελαζόντων ἤδη αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς 15
 ἄμφ' αὐτόν, καὶ ἡ φάλαγξ, ὥς διὰ τοῦ ποταμοῦ
 ἐπιούσα, ἐπηλάλαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι πάντων ἐπὶ
 σφᾶς ἐλαννόντων ἐγκλίναντες ἔφευγον· καὶ ἐν τούτῳ
 ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξό-
 8 τας δρόμῳ ὥς ἐπὶ τὸν ποταμόν. καὶ πρῶτος μὲν 20
 αὐτὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς τελευταίοις δὲ ὥς εἶδεν
 ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους ἐπιστήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ
 τὰς μηχανὰς ἔξακοντίζειν ὥς πορρωτάτῳ ἀπ' αὐτῶν
 ἐκέλευσεν ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἔξακοντίζεται· καὶ
 τοὺς τοξότας δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν 25
 ἐπεσβάντας καὶ τούτους. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλαυ-
 κίαν εἰσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακε-
 δόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν,
 ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.
- 9 Τρίτῃ δὲ ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας καταμαθὼν Ἀλέξαν- 30
 δρος κακῶς ἀνύζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ
 Γλαυκίαν, καὶ οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς

φυλαττομένους οὔτε χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους, οἷα δὴ ξὺν φόβῳ ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον, ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφέλιμον ἀποτεταμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμόν, 5 τοὺς τε ὑπασπιστάς ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τὴν Περδίκκον καὶ Κοῖνον τάξιν. καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἄλλην 10 στρατίαν· ὥς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας ἐφῆκε τοὺς τοξότας 10 καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπεσόντες καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμίζειν ἐμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἰρουῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ 15 ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένη· οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν. ἐγένετο δὲ ἡ διώξις τοῖς 11 ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν 20 ὅπλων διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγη παρὰ Γλανκίαν ἐς Ταυλαντίους.

Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν 7 φευγόντων παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας ἐπα- 25 γομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμείαν ἐχόντων οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον ἔξω τῆς Καδμείας ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν 2 παρελθόντες ἐπῆραν τοὺς Θηβαίους ἀποστιῆναι ἀπὸ 30 Ἀλεξάνδρου, ἐλευθερίαν τε προῖσχύμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βαρύτητος τῶν Μακεδόνων ἥδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι. πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος

- ἐφαίνοντο τεθνηκέναι Ἀλέξανδρον ἰσχυριζόμενοι ἐν
 3 Ἰλλυριοῖς· καὶ γὰρ καὶ πολλὺς ὁ λόγος οὗτος καὶ
 παρὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπὴν οὐκ ὀλίγον
 καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ' αὐτοῦ ἀφίκετο, ὥστε,
 ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε, οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα 5
 τὰ μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφισιν εἰκαζον.
- 4 Πυθομένῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδα-
 μῶς ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων
 πόλιν δι' ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι καὶ τῶν Θηβαίων
 τὸ τόλμημα οὐ φαῦλον ποιουμένῳ, εἰ Λακεδαιμόνιοι 10
 τε πάλαι ἤδη ταῖς γνώμας ἀφροσύνητες καὶ τινες καὶ
 ἄλλοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Αἰτωλοῖ οὐ βέβαιοι
 ὄντες συνεπιλήφοντα τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις.
- 5 ἄγων δὴ παρὰ τὴν Ἑορδαίαν τε καὶ τὴν Ἐλιμιῶτιν
 καὶ παρὰ τὰ τῆς Στυμφαίας καὶ Παραναίας ἄκρα 15
 ἐβδομαῖος ἀφικνεῖται ἐς Πελίνναν τῆς Θετταλίας.
 ἐνθεν δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτη ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιω-
 τίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἰσω Πυ-
 λῶν παρεληλυθότα αὐτὸν πρὶν ἐν Ὀρχηστῷ γενέσθαι
- 6 ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ τότε δὲ οἱ πράξαντες τὴν 20
 ἀπόστασιν στρατεύμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρου
 ἀφίχθαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνάναι
 δισχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐ-
 τὸς προσάγει Ἀλέξανδρος χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον γάρ
 τινα ἦκειν Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου. 25
- 7 Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀρχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραίᾳ
 προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ
 Ἰολάου τέμενος· οὗ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδι-
 δούς ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβὴν, εἰ μεταγρόντες ἐπὶ
 τοῖς κακῶς ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιτο παρ' αὐτόν. 30
- 8 οἱ δὲ τοσούτου ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς
 ξύμβασιν, ὥστε ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως οἱ τε ἱππεῖς

καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ ὀλίγοι ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
 ἡκροβολίζοντο ἐς τὰς προφυλακάς, καὶ τινες καὶ
 ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων. καὶ Ἀλέ- 9
 ξανδρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ τοξοτῶν, ὥστε αὐ-
 τῶν ἀναστεῖλαι τὴν ἐκδρομὴν· καὶ οὗτοι οὐ χαλεπῶς
 ἀνέστειλαν ἥδη τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ προσφερομέ-
 νους. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν
 καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ’
 Ἐλευθεράς τε καὶ τὴν Ἀττικὴν, οὐδὲ τότε προσέμιξε
 10 τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς, ἀλλ’ ἐστρατοπέδευσεν οὐ πολὺ
 ἀπέχων τῆς Καδμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὠφέλειαν
 τῶν Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. οἱ γὰρ 10
 Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν διπλῷ χάρακι ἐφρούρουσαν ἀπο-
 τειχίσαντες, ὥς μήτε ἔξωθεν τινα τοῖς ἐγκατελιμ-
 15 μένοις δύνασθαι ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθέοντας
 βλάπτειν τι σφᾶς ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέ-
 ροιντο. Ἀλέξανδρος δέ (ἔτι γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ
 φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλον τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε) διέ-
 τριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ κατεστρατοπεδευκώς. ἔνθα 11
 20 δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν
 γινώσκοντες ἐξελθεῖν ὥρμηντο παρ’ Ἀλέξανδρον
 καὶ εὐρέσθαι συγγνώμην τῷ πλήθει τῶν Θηβαίων
 τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι τοὺς φυγά-
 δας ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανθρωποῦ τυ-
 25 χεῖν ἂν παρ’ Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ
 βοιωταρχοῦντες ἔστιν οἱ αὐτῶν, παντάπασιν ἐνῆγον
 τὸ πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ’
 ὥς τῇ πόλει προσέβαλεν.

Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι Περδίκκας, 8
 30 προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ
 αὐτοῦ τάξει καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ
 ἀφεστηκώς, οὐ προσμείνας παρ’ Ἀλεξάνδρου· τὸ ἐς

τὴν μάχην ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χά-
 ρακι καὶ διασπάσας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων
 2 τὴν προφυλακὴν. τούτῳ δὲ ἐπόμενος Ἀμύντας ὁ
 Ἀνδρομένους, ὅτι καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκᾳ
 ἦν, ἐπήγαγε καὶ αὐτὸς τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὥς εἶδε 5
 τὸν Περδίκκαν προεληλυθότα εἰσω τοῦ χάρακος.
 ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος, ὥς μὴ μόνοι ἀποληφθέν-
 τες πρὸς τῶν Θηβαίων κινδυνεύσειαν, ἐπῆγε τὴν
 8 ἄλλην στρατιάν. καὶ τοὺς μὲν τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριαῖνας ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἰσω τοῦ χάρακος, τὰ 10
 δὲ ἀγῆματα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς ἔτι ἔξω κατεῖχεν.
 ἐνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου χάρακος εἰσω
 παρελθεῖν βιαζόμενος αὐτὸς μὲν βληθεὶς πίπτει αὐ-
 τοῦ· καὶ ἀποκομίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ στρατόπε-
 δον, καὶ χαλεπῶς διεσώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος· τοὺς 15
 μέντοι Θηβαίους ἐς τὴν κοίλῃν ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ
 Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ
 4 τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου τοξόταις συνέκλεισαν. καὶ ἔσπε-
 μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν εἶποντο τοῖς
 Θηβαίοις· ἐντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὐθις σὺν βοῇ 20
 τῶν Θηβαίων φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίγνεται· καὶ
 Εὐρυβώτας τε ὁ Κρής πίπτει ὁ τοξάρχης καὶ αὐτῶν
 τῶν τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον
 πρὸς τὸ ἄγλημα τὸ τῶν Μακεδόνων καὶ τοὺς ὑπασ-
 5 πιστάς τοὺς βασιλικούς. κὰν τούτῳ Ἀλέξανδρος τοὺς 25
 μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδῶν, τοὺς Θηβαίους δὲ
 λελυκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει ἐς αὐ-
 τοὺς συντεταγμένην τῇ φάλαγγι· οἱ δὲ ὠθοῦσι τοὺς
 Θηβαίους εἰσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς Θηβαίοις ἐς
 τοσούδε ἢ φυγὴ φοβερά ἐγίνετο, ὥστε διὰ τῶν 30
 πυλῶν ὠθούμενοι ἐς τὴν πόλιν οὐκ ἐφθισαν συγ-
 κλεῖσθαι τὰς πύλας· ἀλλὰ συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς

εἰσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν Μακεδόνων ἐγγὺς φε-
 γόντων ἔχοντο, ἅτε καὶ τῶν τειχῶν διὰ τὰς προφυ-
 λακὰς τὰς πολλὰς ἐρήμων ὄντων. καὶ παρελθόντες 6
 εἰς τὴν Καδμείαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν κατὰ τὸ Ἀμφεῖον
 5 σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον ἐς τὴν
 ἄλλην πόλιν· οἱ δὲ κατὰ τὰ τείχη, ἐχόμενα ἤδη πρὸς
 τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν, ὑπερβάντες ἐς
 τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. καὶ ὀλίγον μὲν τινα 7
 χρόνον ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ
 10 Ἀμφεῖον· ὥς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες
 καὶ Ἀλέξανδρος ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινόμενος προσέ-
 κειντο, οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ
 τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδῖον ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὥς
 ἐκάστοις προὔχωρει ἐσώζοντο. ἐνθα δὴ ὀργῇ οὐχ 8
 15 οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς τε καὶ Πλαταιεῖς
 καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ οὐδὲ ἀμυνομένους ἔτι τοὺς
 Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς
 οἰκίαις ἐπείσπιπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμ-
 μένους, τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἰκετεύοντας, οὔτε
 20 γυναικῶν οὔτε παίδων φειδόμενοι.

Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς 9
 ἀλούσης πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥμισυ
 δὲ καὶ τῷ παραλόγῳ ἔς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς
 δρᾶσαντας, οὐ μείον τι τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἢ καὶ
 25 αὐτοὺς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. τὰ μὲν 2
 γὰρ περὶ Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνενεχθέντα, εἰ καὶ
 πλήθει τῶν ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν
 τῇ πόλει ἤνεγκεν, ἀλλὰ τῷ τε πόρρω ἀπὸ τῆς οἰκείας
 διαφθαρῆναι αὐτοῖς τὸν στρατόν, καὶ τὸν πολὺν
 30 ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκεῖον ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν
 αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὥς καὶ ἐς ὕστερον ἐπὶ πολὺν
 τῷ πολέμῳ ἀντισχεῖν Λακεδαιμονίοις τε καὶ τοῖς ξυμ-

- μάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας, οὔτε αὐ-
τοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσῃν τὴν αἰσθησιν τῆς ξυμφορᾶς
προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι τὴν ἐπὶ τῷ
3 πάθει ἐκπληξιν ὁμοίαν παρέσχε. καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς
ποταμοῖς αὐτῶν Ἀθηναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν 5
καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν
καθαίρεσει καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ
στερησεί τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη τὸ τε
σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύλαξε καὶ τὴν δύναμιν οὐ
διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, ὥς τὰ τε μακρὰ 10
τείχη ἐκτειχεῖσαι καὶ τῆς θαλάσσης αὐτῶν ἐπικρατῆσαι
καὶ τοὺς τότε φοβερούς σφισι Λακεδαιμονίους καὶ
παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν αὐτοὺς ἐν
τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι.
- 4 Λακεδαιμονίων τε αὖ τὸ κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντί- 15
νειαν πταῖσμα τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμφορᾶς
ἢ ἢ πλῆθει τῶν γε ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους
ἐξέπληξεν· ἡ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδῃ Βοιωτῶν καὶ
Ἀρκάδων γενομένη προσβολὴ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ
αὐτῇ τῷ ἀήθει τῆς ὀψεως μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβεῖα τῶν 20
κινδύνων αὐτοὺς τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς
ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε πραγμάτων ἐφόβη-
5 σεν. ἡ δὲ δὴ Πλαταιέων ἄλωσις τῆς πόλεως τῇ σμι-
κρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν
διαπεφεύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πᾶ- 25
θημα ἐγένετο. καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις,
νησιωτικά τε πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δράσασιν αἰσχύ-
νην μᾶλλον τι προσέβαλεν ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν
μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε.
- 6 Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξέα καὶ ξὺν 30
οὐδενὶ λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγον
τε καὶ οὐ ξὺν πόνῳ τῶν ἐλόντων ξυννεχθεῖσα, καὶ

ὁ φόνος πολὺς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμός, δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς Ἑλλήσιν, οὐκ ἔξω τοῦ
 5 εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ θείου ἀνηνέχθη, ὥς
 τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας Θηβαίους, καὶ
 τῆς Πλαταιῶν ἐν τε ταῖς σπονδαῖς καταλήψεως καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως, καὶ τῆς
 10 τῶν παραδόντων σφαῖς Λακεδαιμονίοις οὐκ Ἑλληνικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου τῆς ἐρημώσεως ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μήδοις ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον, καὶ ὅτι Ἀθηναίους αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλουν ὅτε ὑπὲρ ἀνδρα-
 15 ποδισμοῦ τῆς πόλεως γνώμη προὔτεθῃ ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμμάχοις. ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς
 πολλὰ ἀπὸ τοῦ θείου ἐπισημῆναι ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραυτίκα ἡμελήθη, ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἐκ πάλαι ἐπὶ τοῖς ξυνενεχθεῖσι
 20 προσημανθῆναι ἀνήνεγκε.

Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς δὴ
 καὶ ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας δια-
 θεῖναι, τὴν μὲν Καδμείαν φρουρὰν κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν
 25 κατανεῖμαι τοῖς ξυμμάχοις ὅση μὴ ἰερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναικας καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ ἱερειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. καὶ τὴν Πινδάρου
 30 δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῖ τῇ Πινδάρου. ἐπὶ τούτοις Ὁρχόμενόν τε καὶ Πλα-

ταῖς ἀναστῆσαι τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἐγνώσαν.

- 10 Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὡς ἐξηγγέλθη τῶν
Θηβαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσαντες
Θηβαίοις ἀπὸ τῆς οἰκείας ὠρμήθησαν θάνατον κατα- 5
ψηφίσαντο τῶν ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βοήθειαν.
Ἦλεῖοι δὲ τοὺς φυγάδας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπι-
2 τήδαιοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν· Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας
σφῶν κατὰ ἔθνη πέμψαντες ξυγγνώμης τυχεῖν ἐδέ-
οντο, ὅτι καὶ αὐτοὶ τι πρὸς τὰ παρὰ τῶν Θηβαίων 10
ἀπαγγελλέντα ἐνεωτέρισαν· Ἀθηναῖοι δέ, μυστηρίων
τῶν μεγάλων ἀγομένων ὡς ἡκόν τινες τῶν Θηβαίων
ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες
ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκευαγῶνουν ἐς τὴν
3 πόλιν. ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν Δημάδου 15
γράφαντος δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων τῶν Ἀθηναίων
ἐπιλεξάμενος πέμπει παρὰ Ἀλεξάνδρον οὔστινας
ἐπιτηδειοτάτους Ἀλεξάνδρῳ ἐγίνωσκον, ὅτι τε σῶος
ἔξ Ἰλλυριῶν καὶ Τριβαλλῶν ἐπανήλθε χαίρειν τὸν
δῆμον τῶν Ἀθηναίων οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγελοῦντας 20
4 καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο. ὁ
δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλανθρωπῶς πρὸς τὴν πρεσβείαν
ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ γράψας πρὸς τὸν δῆμον
ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην καὶ Λυκοῦργον· καὶ
Ἵππερίδην δὲ ἐξήτει καὶ Πολύευκτον καὶ Χάρητα καὶ 25
Χαρίδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Διότιμον καὶ Μοιρο-
5 κλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν Χαιρωνείᾳ
ξυμφορᾶς τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον
ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἐς τε αὐ-
τὸν καὶ ἐς Φίλιππον· καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς ἀποστά- 30
σεως ἀπέφαινε αἰτίους οὐ μείον ἢ τοὺς αὐτῶν Θη-
6 βαίων νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας

οὐκ ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐτοῖς παρὰ Ἀλέξανδρον, ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὁργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι· καὶ Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως, τυχὸν δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ
 5 ἐθέλων οὐδὲν ὑποπτον ἐν τοῖς Ἑλλησιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδημον μέντοι, μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων, φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακε- 11
 10 δονίαν· καὶ τῷ τε Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελαίου ἐτι καθεστῶσαν ἔθυσε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα ἐποίησε. καὶ ἐν τούτῳ 2
 ἀγγέλλεται τὸ Ὀρφέως τοῦ Οἰάγρου τοῦ Θρακὸς
 15 ἄγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι ἰδρῶσαι ξυνεχῶς· καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντεων, Ἀρίστανδρος δέ, ἀνὴρ Τελμισσεύς, μάντις, θαρρεῖν ἐκέλευσεν Ἀλέξανδρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν καὶ ὅσοι ἀμφὶ ῥῶδὴν ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε
 20 καὶ ἄδειν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.

Ἄμα δὲ τῷ ἡρὶ ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλη- 3
 σπόντου, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἑλληνας Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων πε-
 ζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῶ πλείους
 25 τῶν τρισμυριῶν, ἱππέας δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχι-
 λίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὥς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβὰς δὲ τὸν Στρυμόνα 4
 παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὥς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ
 30 Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσῃ ὠκισμέ-
 νας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἑβρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει καὶ τὸν Ἑβρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ

- 5 τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται. δια-
 βὰς δὲ καὶ τὸν Μέλανα ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν
 εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἰκοθεν ἔξο-
 μήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάῳ
 ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσί- 5
 λαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν
 Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον στρατευ-
 σάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν
 οἱ γενέσθαι ἢ Πρωτεσιλάῳ τὴν ἀπόβασιν.
- 6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ 10
 τὴν ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἀβυδον·
 καὶ διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα,
 πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον
 δὲ ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατὰραι ὁ
 πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐτόν τε κυβερνῶντα τὴν 15
 στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον
 τὸν πόρον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦ-
 ρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς
- 7 φιάλης ἐς τὸν πόντον. λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς 20
 νεῶς σὺν τοῖς ὀπλοῖς ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν
 Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς
 Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας Διὸς ἀποβα-
 τηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους· ἀνελθόντα δὲ
 ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι, καὶ τὴν 25
 πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεῶν, καὶ
 καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινα ὀπλῶν ἔτι ἐκ
- 8 τοῦ Τρωικοῦ ἔργου σωζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι 30
 οἱ ὑπασπισται ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θῦσαι
 δὲ αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ
 Ἑρκείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτού-
 μενον τῷ Νεοπτολέμῳ γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν κα-
 θῆκεν.

Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενoitίος τε ὁ 12
 κυβερνήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ
 τούτῳ Χάρης ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν καὶ
 τινες καὶ ἄλλοι, οἱ μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι·
 5 ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνω-
 σεν· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν ὅτι τοῦ Πατρόκλου
 τὸν τάφον ἐστεφάνωσε· καὶ εὐδαιμονίσεν ἄρα, ὡς
 λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου κήρυκος
 ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. καὶ μέντοι καὶ ἦν Ἀλε- 2
 10 ξάνδρῳ οὐχ ἥμισυα τούτου ἔνεκα εὐδαιμονιστέος
 Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν
 ἄλλην ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη
 οὐδὲ ἐξηνέχθη ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα
 ἐπαξίως· οὐτ' οὖν καταλογάδην οὔτε τις ἐν μέτρῳ
 15 ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν μέλει ἦσθη Ἀλέξανδρος, ἐν
 ὅτῳ Ἰέρων τε καὶ Γέλων καὶ Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι
 οὐδέν τι Ἀλεξάνδρῳ ἐπεοικότες, ὥστε πολὺ μείον
 γινώσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου ἢ τὰ φανλότητα τῶν
 πάλαι ἔργων· ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυρίων σὺν Κύρῳ 3
 20 ἄνodos ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεάρχου τε
 καὶ τῶν ἄμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα καὶ ἡ κατὰ-
 βασις αὐτῶν ἐκείνων, ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε,
 πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφώντος
 ἔνεκά ἐστιν ἢ Ἀλέξανδρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου
 25 ἔργα. καίτοι Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευ- 4
 σεν, οὔτε φεύγων μέγαν βασιλέα τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ
 ἐπὶ θάλατταν ἐμποδῶν γιγνομένους ἐκράτησεν· ἀλλ'
 οὐκ ἐστιν ὅστις ἄλλος εἰς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα
 ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέγεθος ἐν Ἑλλήσιν ἢ βαρβά-
 30 ροις ἀπεδείξατο. ἔνθεν καὶ αὐτὸς ὀρμηθῆναι φημι
 ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν, οὐκ ἀπαξιώσας ἐμαυτὸν
 φανερά καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου

5 ἔργα. ὅστις δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ γινώσκω, τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν, οὐδὲ πατριδα ἥτις μοί ἐστιν οὐδὲ γένος τὸ ἐμόν, οὐδὲ εἰ δὴ τινα ἀρχὴν ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἡρῶ· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγράφω, 5 ὅτι ἐμοὶ πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἷδε οἱ λόγοι εἰσί τε καὶ ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἑμαυτὸν τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλεξάνδρος τῶν ἐν τοῖς ὀπλοῖς. 10

6 Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἑλλησποντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὕστεραίᾳ ἐς Περικώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων 15 ἐκδιδοὶ ἐς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλησπόντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. ἐνθεν δὲ ἐς Ἐρμωτον ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμείψας. σκοποὶ δὲ 7 αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ τούτων ἡγεμῶν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν τε 20 ἐταίρων τὴν ἰλὴν τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἰλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρομῶν καλουμένων ἱλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ 25 Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἐταίρων.

8 Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης καὶ Πετίνης καὶ Νιφάτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδιάτης ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατραπῆς καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. 30 οὗτοι δὲ πρὸς Ζελείᾳ πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἑπρω τε τῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλήσι

τοῖς μισθοφόροις. βουλευομένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν 9
παρόντων, ἔπειδ᾽ Ἀλέξανδρος διαβεβηκῶς ἡγγέλ-
λετο, Μέμων ὁ Ῥόδιος παρήνει μὴ διὰ κινδύνου
ἵέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε περὶ πολὺ πε-
5 ριόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος,
αὐτοῖς δὲ ἀπόντος Δαρείου· προδόντας δὲ τὸν τε
χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν
τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μὴδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν
φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον
10 ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἰπεῖν 10
ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν ὅτι οὐκ ἂν περιίδοι μίαν
οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων ἀν-
θρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτη προσθέσθαι, ὅτι
καὶ ὑποπτόν τι αὐτοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμνονα, τριβὰς
15 ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς
ἕνεκα.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προὐχώρει ἐπὶ τὸν 13
Γρανικὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλὴν
μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἱππέας
20 κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπι-
τάξας ἔπεσθαι· τοὺς δὲ προκατασκευασμένους τὰ τῶν
πολεμίων ἦγεν αὐτῷ Ἠγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων
τοὺς σαρισσοφόρους, τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίους.
καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ πολὺ ἀπεῖχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ 2
25 Γρανικοῦ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνον-
τες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας
ἔφεστιάναι τεταγμένους ὥς ἐς μάχην. ἔνθα δὴ Ἀλέ-
ξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ὥς
μαχομένους· Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλε-
30 ξάνδρῳ τάδε.

Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι 3
καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὥς

- ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῷ περὶ λειπομένους πλησίον ἡμῶν ἀνλίσθῃναι, καὶ ταύτῃ παρέξειν ἔωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες
- 4 πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἂν κινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὀράται βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὐταὶ ὀρεῖς ὅτι ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις
- 5 εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέρας, 10 ἥπερ ἄσθενέστατον, ἐκβαλίνουσιν ἐπικείδονται ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τε τὰ παρόντα χαλεπόν. καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν.
- 6 Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων, 15 γιγνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ῥεύμα, οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφανλίσας, εἰρξῇ ἡμᾶς τοῦ
- 7 μὴ οὐ διαβῆναι ὡς ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς 20 κινδύνους ὀξύτητος ποιῶμαι· ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ὡς ἀξιωμαχοὺς Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραντίκῃ ἔπαθον.
- 14 Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας πέμπει ἡγήσόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν 25 παρήγε. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀρραβαίου τοὺς τε σα-
ρισσοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλῶτα ἐπετάχθη καὶ τοὺς 30
- 2 Παίονας καὶ τὴν Ἴλην τὴν Σωκράτους. ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταίρων, ὧν

ἤγειτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ
 Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου
 τοῦ Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλε-
 ξάνδρου· ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ
 5 δὲ ὧν Φίλιππος ὁ Ἀμύντου ἦρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου 3
 πρῶτοι μὲν οἱ Θεταλοὶ ἱππεῖς ἐτάχθησαν ὧν ἤγειτο
 Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱπ-
 πεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τού-
 τοις οἱ Θρᾶκες, ὧν ἦρχεν Ἀγάθων· ἐχόμενοι δὲ τού-
 10 των πεξοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου
 καὶ ἡ Φιλίππου ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ξυμπάσης
 τάξεως.

Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι 4
 δὲ πεξοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων·
 15 ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ πο-
 ταμῷ κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς
 δὲ πεξοὺς κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια
 ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὄχθην χωρία. ἡ δὲ Ἀλέξανδρον αὐ-
 τὸν καθεώρων (δῆλος γὰρ ἦν τῶν τε ὀπλων τῇ λαμ-
 20 πρότητι καὶ τῶν ἄμφ' αὐτὸν τῇ σὺν ἐκπλήξει θερα-
 πείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ
 πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἴλας τῶν ἱππέων.

Χρύνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' 5
 ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον
 25 ὀκνεῖν ἡσυχίαν ἦγον καὶ σιγὴ ἦν πολλὴ ἀφ' ἑκατέ-
 ρων. οἱ γὰρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας,
 ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τὸν πόρον, ὥς ἐπικεισόμενοι
 ἐκβαίνουσιν· Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν 6
 ἵππον καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἔπεσθαί
 30 τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, τοὺς μὲν προδρο-
 μους ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβάλλει
 εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαῖον

καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν
 Σωκράτους ἰλην Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα,
 ἣ δὴ καὶ ἐτύγγανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παν-
 7 τὸς ἔχουσα ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δε-
 ξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπύγγων τε καὶ τῷ Ἐνναλίῳ ἀλα- 5
 λάζοντας ἐμβαίνει εἰς τὸν πόρον, λοξὴν αἰὲ παρα-
 τείνων τὴν τάξιν ἣ παρείλκε τὸ ρεῦμα, ἵνα δὴ μὴ
 ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτουσιν,
 ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ φάλαγγι προσμίξῃ
 αὐτοῖς. 10

15 Οἱ δὲ Πέρσαι ἦ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ
 Σωκράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ
 ἄνωθεν ἐβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ
 ὑπερδεξίου εἰς τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ
 κατὰ τὰ χθαμαλότερα αὐτῆς ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ κατα- 15
 2 βαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε ἱππέων ὠθισμός, τῶν μὲν
 ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δ' εἰργεῖν τὴν ἐκβα-
 σιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἄφρασις,
 οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρασιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ
 τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι Μακεδόνες ἐκακο- 20
 πάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ καὶ αὐτοὶ ἐξ ἀβε-
 βαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνό-
 μενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης· ἄλλως
 τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ ἐπε-
 τέτακτο, οἳ τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμ- 25
 3 νων μετὰ τούτων ἐκινδύνευε. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν
 Μακεδόνων ξυμμίξαντες τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν
 πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ
 πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέ-
 ξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρας 30
 τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει εἰς τοὺς Πέρσας πρῶτος ἵνα
 τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν

Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ξυνειστήκει
 μάχη καρτερά· καὶ ἐν τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν 4
 τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη.
 καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, πεξομαχία δὲ
 5 μᾶλλον τι ἐώκει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις
 καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῴσαι εἰς
 ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ εἰς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς
 Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρξαί τε αὐτῶν τὴν 6
 ἔκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ εἰς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπώ-
 10 σασθαι. καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτουσαν ἤδη οἱ σὺν
 Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ῥώμῃ καὶ ἐμπειρίᾳ καὶ ὅτι
 ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλὰ ἐμάχοντο.

Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντριβεται τὸ δόρυ ἐν 6
 τῇ μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ἦτει δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα
 15 τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονομένῳ συντε-
 τριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου
 τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας
 Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δέ,
 ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτὸν εταίρων, δίδωσιν
 20 αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ ὃς ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν ἦ
 Μιθριδάτην τὸν Λαρείου γαμβρὸν πολὺ πρὸ τῶν
 ἄλλων προῖππεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ
 ἔμβολον τῶν ἱππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν
 ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι κατα-
 25 βάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν
 ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παiei Ἀλεξάνδρου τὴν
 κεφαλὴν τῇ κοπύδι· καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέ- 8
 θραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. καὶ κατα-
 βάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ δια
 30 τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήρνον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνετέ-
 τατο μὲν ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κοπίδα,
 ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Λρωπίδου παίει κατὰ

τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου
 ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες αἰὲ τῶν
 ἱππέων ὅσοις προὔχῳρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσε-
 γίνοντο τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον.

- 16 Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοι τε πανταχόθεν ἤδη ἐς
 τὰ πρόσωπα αὐτοὶ τε καὶ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ
 πρὸς τῶν ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς
 τῶν ψιλῶν ἀναμειγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι
 ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρωτόν ἢ Ἀλέξανδρος προεκιν-
 δύνευεν. ὥς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερ- 10
 ρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου, καὶ ἦν
 2 δὴ φυγὴ καρτερά. τῶν μὲν δὴ ἱππέων τῶν Περσῶν
 ἀπέθανον ἐς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δίαψις ἐγένετο,
 ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισ-
 θοφόρους· ὧν τὸ στίφος ἢ τὸ πρωτόν ἐτάχθη ἐκ- 15
 πλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῷ βεβαίῳ
 ἔμεινε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ
 τοὺς ἱππέας πάντῃ προσπείειν κελεύσας ἐν μέσῳ δι'
 ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς,
 ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐξωγρήθησαν δὲ 20
 3 ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ ἡγεμόνες τῶν
 Περσῶν Νιφάτης τε καὶ Περίνης καὶ Σπιθριδάτης
 ὁ Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος
 Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης ὁ Δαρείου γαμβρὸς
 καὶ Ἀρβονπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς καὶ 25
 Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ
 ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς
 μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς
 πρὸς αὐτοῦ, ὥς λόγος, ὅτι αἷτιος ἐδόκει Πέρσαις γε-
 νέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος. 30
- 4 Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι
 καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ

τούτων χαλκαὶ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστᾶσιν, Ἀλεξίνδρου
 κελεύσαντος Δύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξαν-
 δρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων
 ὑπὲρ τοὺς ἐξήκοντα, πεξοὶ δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα.
 5 καὶ τούτους τῇ ὑστεραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξὺν 5
 τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν
 καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ
 ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτή-
 σεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ τῶν τετραμένων δὲ πολ-
 10 λὴν πρόνοιαν ἔσχευ, ἐπελθὼν τε αὐτὸς ἐκάστους
 καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος
 καὶ ὃ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαξονεύσασθαί οἱ
 παρασχών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας 6
 ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους Ἑλλήνας
 15 οἱ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· ὅσους
 δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δῆσας ἐν
 πέδαις ἐς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι
 παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλήσιν Ἑλληνες ὄντες
 ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο.
 20 ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας 7
 Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει· καὶ
 ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευε τόδε· Ἀλέξανδρος
 Φιλίππου καὶ οἱ Ἑλληνες πλὴν Λακεδαι-
 μονίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν
 25 κατοικούντων.

Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης 17
 ἦρχε καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας
 οὕσπερ Δαρείῳ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων
 κατιόντες ἐκ τῶν ὀρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους
 30 μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκάστους ἐκέλευε·
 Ζελείτας δὲ ἀφῆκε τῆς αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἐγνω 2
 συστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις· Δασκύλιον δὲ παρὰ-

ληψόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει· καὶ παραλαμβάνει
Δασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων τῶν φρουρῶν.

- 3 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχῳρει· καὶ ἀπέχον-
τος αὐτοῦ ὅσον ἐβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων ἤκου
παρ' αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπό- 5
λεως τῆς ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι,
ἐνδιδόντες οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν
4 ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν
κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῷ Ἑρμῷ ποταμῷ· ἀπέχει
δὲ ὁ Ἑρμος ἀπὸ Σάρδεων σταδίους ὅσον εἰκοσιν· 10
Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους τὴν ἄκραν παραλη-
ψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ Μιθρίνην μὲν ἐν
τιμῇ ἄμα οἱ ἦγε, Σαρδιανούς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους
Ἀνδούς τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Ἀνδῶν χρῆσθαι
5 ἔδωκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν. ἀνῆλθε δὲ καὶ 15
αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ἦν τῶν Περ-
σῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὀχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύ-
ψηλόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότομον πάντη καὶ τριπλῶ
τείχει πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε
6 οἰκοδομῆσαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει καὶ βωμόν 20
ἰδρύσασθαι. σκοποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας ὅπερ
ἐπιτηδειότατον χωρίον ὦρα ἔτους ἐξαίφνης χειμῶν
ἐπιγίγνεται καὶ βρονταὶ σκληραὶ καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ
πίπτει οὗ τὰ τῶν Ἀνδῶν βασιλεία· καὶ ἐντεῦθεν
Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν ἐκ θεοῦ σημανθῆναι ἵνα χρῆ 25
οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν νεών, καὶ οὕτως ἐκέλευσε.
7 κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν
Παυσανίαν τῶν ἐταίρων, τῶν δὲ φόρων τῆς συντά-
ξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν, Ἄσανδρον δὲ τὸν
Φιλῶτα Ἀυδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς Σπιθριδάτου 30
ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλούς ὅσοι ἱκανοὶ
8 πρὸς τὰ παρόντα ἔδόκουν. Κάλαν δὲ καὶ Ἀλέξανδρον

τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέμνονος ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς τε Πελοποννησίους καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν.

6 Ἐν τούτῳ δὲ ὡς τὰ ὑπὲρ τῆς ἵππομαχίας ἐξηγ- 9
γέλθη, οἱ τε τὴν Ἐφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ὄχοντο φεύγοντες, δύο τριήρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, παθὼν μὲν
10 οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοίᾳ δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς ἀπαξιῶσας τι παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι.

Τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἐφεσον ἀφικόμενος τοὺς 10
τε φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως
15 κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ 11
δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφηρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ τῶν ὀλίγων φόρος, τοὺς τε Μέμνονα ἐπαγαγομένους
20 καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τὴν Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὥρμησαν ἀποκτείνειν. καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα 12
25 αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαρόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρῳ ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι, γνούς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκῃ τινάς, τοὺς μὲν κατ' ἐχθραν, τοὺς
30 δὲ κατὰ ἀρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. καὶ εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

- 18 Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων
παρ' αὐτὸν ἦκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὅς
πέμπει Παρμενίωνα, δοὺς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεν-
τακοσίους πεξοὺς τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παρα-
πλησίους, ἱππέας δὲ τῶν ἐταίρων ἐς διακοσίους. 5
Ἀνσίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους ἐπὶ τὰς Αἰολίδας
τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέπεμψε καὶ
2 ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις εἴη ἦσαν. καὶ τὰς
μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε, δημο-
κρατίας δὲ ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν 10
ἐκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνείναι ὅσους
τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν
Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν
ἐπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὠπλισμένῃ τε καὶ ὥς
ἐς μάχην ξυντεταγμένη. 15
- 3 Τῇ δ' ὕστεραιά ἀναλαβὼν τῶν τε πεξῶν τοὺς
λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
τοὺς Θοῤᾰκας ἱππέας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν τε βασι-
λικὴν ἰλὴν καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας ἐπὶ Μιλήτου
ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ 20
ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ
καταστρατοπεδεύσας ἔγνω ἀποτειχίζειν τὴν εἰσὼ πό-
4 λιν. Ἠγησίστρατος γάρ, ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μιλησίων
ἐκ βασιλέως ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ'
Ἀλέξανδρον ἐπεμπευ ἐνδιδόνς τὴν Μίλητον· τότε 25
δὲ ἀναθαρρήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν
ὄντι διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νι-
κάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων ὑποφθάνει
τοὺς Πέρσας τρισὶν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας
ἢ τῇ Μιλήτῳ τοὺς Πέρσας προσσχεῖν, καὶ ὁρμίζεται 30
ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ·
5 κεῖται δὲ αὕτῃ ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. αἱ δὲ τῶν Περσῶν

νῆες ὑστερήσασαι, ἐπειδὴ ξμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν
 ἀμφὶ Νικάνορα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς
 τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὠρμίσθησαν. τὴν γὰρ Λάδην
 τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ τῶν νεῶν
 5 μόνον τῇ ἐγκαθορμίσσει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θοῤᾰκας καὶ
 τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλλίους διαβιβάσας ἐς
 αὐτήν. ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς
 τετρακοσίας.

Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὧς παρήνει Ἀλεξάνδρῳ 6
 10 ναυμαχεῖν, τά τε ἄλλα κρατήσῃν τῷ ναυτικῷ τοὺς
 Ἕλληνας ἐπελπίζων καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐ-
 τόν, ὅτι ἀετὸς ὥφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ
 κατὰ πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. καὶ γὰρ δὴ
 νικήσαντας μὲν μεγάλα ὠφελήθησέσθαι ἐς τὰ ὅλα·
 15 νικηθεῖσι δὲ οὐ παρὰ μέγα ἐσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ
 ὧς γὰρ θαλαττοκρατεῖν τοὺς Πέρσας. καὶ αὐτὸς δὲ
 ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέλειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου
 μετέχειν. Ἀλέξανδρος δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν 7
 ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς
 20 ξυμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους
 ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμαχήσῃν καὶ οὐ μεμελετηκότι
 τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς ἡσκημένον τὸ τῶν Κυπρίων
 τε καὶ Φοινίκων· τὴν τε ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων 8
 καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παρα-
 25 δοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ
 οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἐσεσθαι ἐς τοῦ πολέμου τὴν
 πρώτην δόξαν, τά τε ἄλλα καὶ τοὺς Ἕλληνας νεωτε-
 ριεῖν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν ἐξαγγελίαν
 ἐπαρθέντας. ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς οὐκ 9
 30 ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς
 ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν
 αἰετόν, ἀλλ' οὔτε ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν

οὐ μᾶλλον τι σημαίνειν ὅτι ἐκ γῆς ἡρατήσῃ τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.

- 19 Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλεξάνδρον παρὰ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον 5 τι ἐπετέτραπτο ἢ πόλις, τὰ τε τείχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινούς Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις
- 2 λύειν ἤξει. Ἀλεξάνδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προτάσσει ἀπαλλάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν καὶ 10 Μιλησίοις ἐπαγγέλλειν παρασκευάζεσθαι ὡς μαχουμένους ἔωθεν. αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασεισας ἐπὶ πολὺ προσῆγε τὴν στρατιάν ὡς ἐπιβησομένους ἢ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ τεῖχος, 15 ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους τοὺς φίλους σφῶν καὶ ξυμμάχους.
- 3 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρμὴν τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες 20 ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἤπερ στενότατον ἦν ἀντιπρώρους βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες ἀποκεκλείκεσαν τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μιλησίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν 25
- 4 ὠφέλειαν. ἔνθα οἱ Μιλήσιοί τε καὶ οἱ μισθοφόροι πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησιδὰ τινα ἀνάνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ ἐς κελήτια 30 ἐμβαλίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ

λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλλυντο.

Ἀλέξανδρος δὲ ἔχομένης ἤδη τῆς πόλεως ἐπὶ 5 τοὺς ἐς τὴν νῆσον καταπεφυγότας ἐπέπλει αὐτός, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὥς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς 6 τεῖχος, ἐκ τῶν νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. ὥς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε 10 καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο, καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὥς αὐτῷ ξυστρατεύειν· ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους. αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὁρμώμενοι ταῖς 7 μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέσασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὥρμίζοντο, ὅτι ὑδρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν 20 διὰ μακροῦ ἤναγκάζοντο. Ἀλέξανδρος δὲ ταῖς μὲν 8 ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύλαττε τῶν Μιλησίων, ὥς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν ἔσπλον, ἐκπέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλώταν, ἄγοντα τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας εἰργεῖν τῆς 25 ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. οἱ δέ, ὕδατός τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσίν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὐθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ. καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ 9 30 λιμένος ἐν μετεώρῳ παρέταξαν, εἰ πη ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μακεδόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ τῆς τε Λάδης νήσου

- καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλπίσαντες κενὰς κατα-
 λήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι τοὺς ναύτας
 ἀποσκεδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν τοὺς μὲν
 ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν ἐπιτη- 5
 δειῶν, τοὺς δὲ καὶ ἐς προνομὰς ταττομένους, πεπυσ-
 μένοι ἦσαν. ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπὴν τῶν ναυτῶν·
 ἐκ δὲ τῶν παρόντων συμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα
 10 ναῦς, ὡς προσπλεύσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κα-
 τεῖδε, πέμπει ἐπ' αὐτὰς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν
 ἀντιπρώρους κελεύσας. οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ 10
 τῶν Περσῶν, ὡς παρ' ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς
 Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον, ὑποστρέψαντες ἐκ πολλοῦ
 11 ἔφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν. καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων
 ναῦς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ φυγῇ, οὐ
 ταχυναντοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἐφθασαν καταφυγεῖν 15
 εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν
 ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.
- 20 Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν χρη-
 μάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορίᾳ καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον
 ὄρῳ τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὐκουν ἐθέλων 20
 οὐδὲ μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. ἄλλως τε
 ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ πεζῷ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε
 ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο, τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν
 καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικόν, οὔτε ὁπόθεν τὰς
 ὑπηρεσίας συμπληρώσουσιν οὔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας 25
 προσέξουσιν ἔχοντας. καὶ τὸν αἰτὸν ταύτῃ συνέβαλλεν
 ὅτι ἐσήμνηεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσκειν τῶν νεῶν.
- 2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο,
 ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῷ συνεστηκέναι οὐ φάυλην δύνα-
 μιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. ὕσαι 30
 δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἀλικαρνασσοῦ,
 ταύτας ἐξ ἐφόδου λαβὼν καταστρατοπεδεύει πρὸς

Ἀλικαρνασσοῦ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἑς πέντε μάλιστα
 σταδίους, ὥς ἐπὶ χρονίῳ πολιορκίᾳ. ἥ τε γὰρ φύσις 3
 τοῦ χωρίου ὀχυρὸν ἐποίει αὐτὸ καὶ ὅπη τι ἐνδεῖν ὥς
 πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μένων
 5 τε αὐτὸς παρών, ἥδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρείου
 τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμών,
 ἐκ πολλοῦ παρεσκευάκει, καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν
 ξένοι μισθοφόροι ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ
 δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τριήρεις ἐφόρμουσι τῷ
 10 λιμένι, ὥς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν
 γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.

Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου 4
 τῷ τείχει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασα φερούσας πύλας
 ἐκδρομὴ τε γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβο-
 15 λισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ
 παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδραμόντες καὶ ἐς τὴν πόλιν
 κατέκλεισαν.

Οὐ πολλὰς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀνα- 5
 λαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν ἐταίρων
 20 ἵππον καὶ τὴν Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Με-
 λεάγρου τάξιν τὴν περὶ τὴν καὶ πρὸς τοῦτοις τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας περιῆλθε τῆς πόλεως ἐς
 τὸ πρὸς Μύνδου μέρος, τό τε τεῖχος κατοψόμενος,
 εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνει ὄν ἐς τὴν προσβολὴν
 25 καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναίτο λαθῶν
 κατασχεῖν· ἐσσεῖσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν
 ἐς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον
 οἰκείαν γενομένην· καὶ τι καὶ ἐνεδίδото αὐτῷ ἐκ
 τῶν Μυνδίων, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθών. αὐτὸς 6
 30 μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκείμενα ἀμφὶ μέσας νύκτας
 προσῆλθε τῷ τείχει· ὥς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδото ἀπὸ τῶν
 ἐνδον, αἱ τε μηχαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῇ-

- σαν, οἷα δὲ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ' ὥς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὧς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα, ὑπορύντειν κελεύσας τὸ τεῖχος. καὶ ἓνα γε πύργον κατέβαλον
- 7 οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι ἐγύμνωσέ γε τὸ τεῖχος 8 πεσῶν· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ κατὰ θάλασσαν πολλοὶ ἤδη παραβεβοηθηκότες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχεδίον τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. οὕτω μὲν δὴ ἐπανερχεται 10 Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὠρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὐτίς προσεῖχε.
- 8 Καὶ τὰ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον ἢ πρὸ τῆς πόλεως ὀρύοντο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πῆχεων, βάθος δὲ ἐς πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ 15 ῥαδίαν εἶναι τὴν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἄφ' ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς ἐς τοὺς προμαχομένους τοῦ τεύχους ποιεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος. καὶ ἥ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. 20
- 9 οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ νυκτὸς ἐκδραμόντες, ὥς ἐμπρῆσαι τοὺς τε πύργους καὶ ὄσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγερθέντες παρεβोधήθησαν οὐ χαλεπῶς 25
- 10 κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τεῖχη αὐτίς. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀρραβαίου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρεῖον αὐτομολησάντων· τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἐς ἑκαίδεκα, τραυματίαι 30 δὲ ἐγένοντο ἐς τριακοσίους, ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακε- 21
 δόνων ὀπλῖται ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως ξυσκηνοῦν-
 τές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ
 ἐκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἤγεν. ἔνθα δὴ φιλοτιμία
 5 τε ἐσπίπτει αὐτοῖς, καὶ τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν,
 ὥστε ὀπλισάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ
 τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασα μάλιστα
 τετραμμένην, ὥς ἐπιδείξιν τῆς σφῶν ῥώμης μᾶλλον
 τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ κινδύνου τὸν ἀγῶνα
 10 ποιησόμενοι. καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ 2
 τῆς πόλεως δύο τε ὄντας καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσ-
 φερομένους τῷ τείχει ἐπεκθεύουσιν. οἱ δὲ τοὺς μὲν
 ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστη-
 κότας ἡκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει
 15 καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου
 τοῖς πολεμίοις ἢ ἐπιδρομή τε καὶ ὁ ἀκροβολισμὸς
 ἐγίγνετο. καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθεύουσιν τινες καὶ ἄλλοι 3
 τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλι-
 καρνασσοῦ ἄλλοι καὶ ξυμπίπτει μάχῃ καρτερά πρὸς
 20 τῷ τείχει· καὶ κατακλείονται αὐθις πρὸς τῶν Μακε-
 δόνων εἰσὼ τῶν πυλῶν οἱ ἐπεκδραμόντες. παρ' 4
 ὀλίγον δὲ ἤλθε καὶ ἀλῶναι ἢ πόλις. τὰ τε γὰρ
 τείχη ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἀκριβεῖ φυλακῇ ἦν καὶ
 δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον ἐς ἑδαφος καταπεπτω-
 25 κότα οὐ χαλεπὴν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν πρὸς-
 ἤψατο τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε.
 καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασείσμενος οὐδὲ οὗτος
 χαλεπῶς ἂν ἠρείφθη ὑπορυσσόμενος· ἀλλὰ ἔφθισαν
 γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους ἔσωθεν πλίνθινον
 30 μνηοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλεπῶς ὑπὸ πολυ-
 χειρίας.

Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὰς μηχανὰς Ἀλέ- 5

- ξανδρος· καὶ ἐκδρομὴ αὐτῆς γίνεται τῶν ἐκ τῆς πό-
 λεως ἐπὶ τῷ ἐμπρησῆαι τὰς μηχανάς. καὶ μέρος μὲν
 τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γερωῶν καὶ ἐνὸς τῶν
 πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύ-
 λαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ
 φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο· ὥς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος
 ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δαῖδας ὅσας ἔχοντες
 ἐκβεβοηθήκεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὄπλα οἱ πολλοὶ αὐ-
 6 τῶν ῥίψαντες εἰσω τοῦ τείχους ἐφευγον. καίτοι τὰ
 γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου, ὑπερδεξίου ὄντος, 10
 ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἡκροβολί-
 ζοντο ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ
 καὶ ἐκ τῶν πύργων, οἱ δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ ἐρηριμ-
 μένου τείχους αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε
 καὶ μόνον οὐ κατὰ νώτου παρεῖχον ἀκροβολίζεσθαι 16
 ἐς τοὺς τῷ ἀντωκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.
- 22 Οὐπολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὐτῆς
 Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει
 καὶ αὐτοῦ ἐφεστηκότος τῷ ἔργῳ, ἐκδρομὴ γίνεται
 πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρηριμμένον 20
 τεῖχος, ἣν αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπετέτακτο, τῶν δὲ κατὰ
 τὸ Τρίπυλον, ἣν οὐδὲ πᾶν τι προσδεχομένοις τοῖς
- 2 Μακεδόσιν ἦν. καὶ οἱ μὲν δαῖδας τε ταῖς μηχαναῖς
 ἐνέβαλλον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ
 ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι· τῶν δὲ ἀμφ' Ἀλέξανδρον 25
 αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρωμένως καὶ
 ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων λίθων τε μεγάλων
 ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων οὐ χαλεπῶς
- 3 ἀπεστράφησάν τε καὶ ἐφυγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ φό-
 νος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονές τε καὶ 30
 ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. οἱ μὲν γὰρ εἰς χει-
 ρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον, οἱ δὲ ἀμφὶ

τῷ τείχει τῷ καταπεπτωκότι, στενοτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλήθος αὐτῶν τῆς παρόδου οὔσης καὶ τῶν κατερηριμμένων τοῦ τείχους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.

- 6 Τοῖς δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπῆντα 4
Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τὴν τε Ἀδδαίου καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἱ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὗς τῶν ψιλῶν· καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς ἐκ τῆς πόλεως. ξυνέβη δὲ καὶ τού- 5
10 τοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην φεύγουσι τὴν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυντριῖναι καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἐς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι, τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν 6
15 ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλομένους. ὁ πλεῖστος δὲ 6
φόνος περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη, ὅτι ἡ ξυγκλεισις τῶν πυλῶν φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ καιροῦ γενομένη, δεισάντων μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ τῶν 20
φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὗς πρὸς αὐτοῖς τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν. καὶ παρ' ὀλίγον 7
ἦκεν ἀλῶναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ στράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλικαρνασσόν, εἰ τι φίλιον ἐνδοθεῖη ἐκ τῶν Ἀλικαρνασσέων.
25 ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἐς χιλίους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολεμαῖός τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης καὶ Ἀδδαῖος, χιλίαρχος οὗτος, καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.
30 Ἐνθα δὲ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, 23
Ὅρουτοβάτης τε καὶ Μέμνων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόντες σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν

- τῇ πολιορκίᾳ καὶ τοῦ τείχους τὸ μὲν τι καταπεπτωκὸς ἦδη ὀρώωντες, τὸ δὲ καὶ κατασεσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρατιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρ-
 2 μένους, τοὺς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τετρωῆσθαι ἀπομάχους ὄντας, ταῦτα ἐν νῶ λαβόντες ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν 5 τῆς νυκτὸς τὸν τε ξύλινον πύργον ὃν αὐτοὶ ἀντφκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς τῶν πολεμίων ἐμπιπράσι καὶ τὰς στοὰς ἐν αἷς τὰ βέλη αὐτοῖς ἀπέκειτο. ἐνέβαλον
 3 δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἢ φλόξ ἀπὸ τε τῶν στοῶν καὶ 10 τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα καὶ τι καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλμακίδα
 4 οὕτω καλουμένην. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὡς ἐξηγγέλθη ταῦτα πρὸς τινων αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ 15 τὸ πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ πον μέσας νύκτας ἦν τὸ γιγνόμενον, ὁ δὲ καὶ ὥς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδόνας τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν· ὅσοι δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοντο τῶν Ἀλικαρνασσέων, τούτους δὲ σῶζειν παρήγγειλεν. 20
 5 Ἦδη τε ἕως ὑπέφαινε καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας ἃς οἱ τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσεσθαι οἱ ἀμφ’ αὐτὰς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ μέγα εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἦδη πᾶσαν. 25
 6 θάψας δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλλεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ’ αὐταῖς τεταγμένους· αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἑδαφος κατασκάψας αὐτῆς τε ταύτης καὶ τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους μὲν πεζοὺς τρισχιλίους, 30 ἱππέας δὲ ἐς διακοσίους καὶ Πτολεμαῖον ἡγεμόνα
 7 αὐτῶν ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο. τῆς δὲ Καρίας ξυμ-

πάσης σατραπείειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα μὲν Ἑκατόμνου, γυναῖκα δὲ Ἰδριέως, ὅς καὶ ἀδελφὸς αὐτῇ ὦν κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνώκει. καὶ ὁ μὲν Ἰδριεὺς τελευτῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, 5 νενομισμένον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ Σεμιράμεως καὶ γυναικας ἄρχειν ἀνδρῶν. Πιξῳδάρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐτὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. τελευτήσαντος δὲ Πιξῳδάρου Ὀροντοβάτης τὴν Κα- 8 ρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλέως πεμφθεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὦν 10 Πιξῳδάρου. Ἄδα δὲ Ἀλινδα μόνον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα, τὰ τε Ἀλινδα ἐνδιδοῦσα καὶ παῖδά οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος τὰ τε Ἀλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ παιδὸς οὐκ 15 ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξείλε καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἀπάσης ἔδωκε.

Τῶν Μακεδόνων δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι 24 Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμη- κότες· καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναι οἱ 20 Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάσοντας ἐν Μακεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναῖξιν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖόν τε τὸν Σελεύκου, ἕνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν, καὶ τῶν στρα- τηγῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρον 25 τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεογάμων ἦσαν, 2 προστάξας, ἐπειδὴν αὐτοὶ τε ἐπανίωσι καὶ τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείστους. καὶ τῷ ἔργῳ τῷδε, εἴπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μακε- 30 δόσιν Ἀλέξανδρος. ἐπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελο- πόννησον.

3 Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἐταίρων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κελεύει προῖέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦει, ὥς τῆς 5 παραλλίου κρατήσας ἀχρεῖον καταστῆσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. καὶ πρῶτον μὲν ἐν παρόδῳ Ὑπαρνα, χωρίον ὀχυρόν, φυλακὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους, ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ' ἐκ τῆς ἄκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. ἔπειτα εἰσβαλὼν ἐς Λυκίαν Τελ- 10 μισσέας μὲν ὁμολογίᾳ προσηγάγετο· περάσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν καὶ ἄλλα ἐλάττω πολίσματα ἐς τριάκοντα.

5 Ταῦτα καταπράξας ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος 15 ἐς τὴν Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἐστι μὲν τῆς μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν τότε, οὕτως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. καὶ ἐνταῦθα Φασηλιτῶν πρέσβεις ἦκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ 20 ὑπὲρ τῶν αὐτῶν ἐπικηρυκενόμενοι ἐπρέσβευον

6 Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολλοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε· καὶ παρεδόθησαν 25 ξύμπασαι. αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν Φασηλίδαν παραγενόμενος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς φρούριον ὀχυρόν, ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν ὁρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἐβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

25 Ἐτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδαν ὄντι ἐξαγγέλλε- 30 ται Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τὰ τε ἄλλα τῶν ἐταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν

τῆς ἵππου ἄρχοντα. ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος
 ἀδελφὸς Ἡρομένους τε καὶ Ἀρραβαίου τῶν ξυνεπι-
 λαβόντων τῆς σφαγῆς τῆς Φιλίππου· καὶ τότε αἰτίαν 2
 σχόντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις
 5 τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ Φίλιππος
 ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θώρακα ἐνδὺς σπννηκολούθησεν
 αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ'
 αὐτὸν εἶχε, στρατηγόν τε ἐπὶ Θωράκης στείλας καὶ
 ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατρα-
 10 πείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θεσσα-
 λικῆς ἵππου. τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ᾧδε.
 Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ' 3
 αὐτὸν λόγους τέ τινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλε-
 ξάνδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν
 15 Σισίνην, ἄνδρα Πέρσῃν τῶν ἀμφ' αὐτὸν πιστόν,
 πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας σατράπην,
 τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλέξανδρῳ τούτῳ συνεσόμενον
 καὶ πίστεϊς δώσοντα, εἰ ἀποκτείνεε βασιλέα Ἀλέ-
 ξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν Μακεδονίας
 20 καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ ἐπιδώσειν
 χίλια. ὁ δὲ Σισίνης ἀλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει 4
 πρὸς Παρμενίωνα ὦν ἔνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον
 ἀντίκα ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέ-
 ξανδρον, καὶ πυνθάνεται ταῦτά παρ' αὐτοῦ Ἀλέξαν-
 25 δρος. συναγαγὼν δὲ τοὺς φίλους βουλὴν προὔτιθει
 ὅ τι χρὴ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γινῶναι. καὶ ἐδόκει τοῖς 5
 ἐταίροις μήτε πάλαι εὖ βεβουλευσθαι τὸ κράτιστον
 τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὶ οὐ πιστῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε
 χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, πρὶν
 30 καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θετταλοῖς ξὺν
 αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. καὶ τι καὶ θεῖον ἐφόβει αὐτούς. 6
 ἔτι γὰρ πολιορκοῦντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀλικαρ-

- νασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χελιδόνα δὲ
 περιπέτεσθαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τρυῖζουσαν μεγάλην
 καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπικαθίζειν, θορυβώ-
 7 δέστερον ἢ κατὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσαν. τὸν δὲ ὑπὸ
 καμάτου ἐγερεθῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, 5
 ἐνοχλούμενον δὲ πρὸς τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως
 ἀποσοβῆσαι τὴν χελιδόνα· τὴν δὲ τοσούτου ἄρα δεῖ-
 σαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσαν ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
 τοῦ Ἀλεξάνδρου καθημένην μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι πρὶν
 8 παντελῶς ἐξεγερεθῆναι Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος 10
 οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χελιδόνος ἀνεκοίνωσεν
 Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ, μάντει· Ἀρίστανδρον δὲ
 ἐπιβουλήν μὲν ἐκ τοῦ τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ
 εἰπεῖν· σημαίνεσθαι δὲ καὶ ὅτι καταφανῆς ἔσται.
 τὴν γὰρ χελιδόνα σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ 15
 εὖνουν ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.
 9 Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυνθελὺς
 πέμπει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν τὸν Ἀλέξανδρου
 μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατέρου. καὶ ξυμπέμπει
 αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένους. 20
 καὶ ὁ Ἀμφοτερὸς στολὴν ἐνδύς ἐπιχώριον, ὡς μὴ
 γινώριμος εἶναι κατὰ τὴν ὁδόν, λανθάνει ἀφικόμενος
 10 παρὰ Παρμενίωνα· καὶ γράμματα μὲν οὐ κομίζει
 παρ' Ἀλεξάνδρου· οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ
 οὐδενὸς τοιούτου ἐς τὸ ἐμφανές· τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης 25
 οἱ ἐντεταλμένα ἐξήγγειλε. καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται
 ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.
 26 Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος μέρος μὲν τι
 τῆς στρατιᾶς διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἣ
 ὠδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾷκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ 30
 μακρὰν οὔσαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν
 θάλασσαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἄμφ' αὐτόν.

ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ'
 ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ δὲ νότοι κατέχουσιν,
 ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ὁδοιπορεῖν. τότε δ' 2
 ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπιπνεύσαντες, οὐκ ἄνευ
 5 τοῦ θείου, ὥς αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἐξηγοῦντο,
 εὐμαρῇ καὶ ταχεῖαν τὴν πάροδον παρέσχον. ἐκ Πέρ-
 γης δὲ ὡς προῆι, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν
 ὁδὸν πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν
 πόλιν ἐνδιδόντες, φρουρὰν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι.
 10 καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα 3
 ἠΐσιον· πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ
 δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθὸν καὶ τοὺς ἵππους οὓς δασμὸν
 βασιλεὺς ἔτρεφον. οἱ δὲ ὑπὲρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ
 τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι ἀπῆλθον.
 15 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦι. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται 4
 Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν
 ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὡς κατῆράν τε ἐς
 τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ
 ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, ἀντίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα
 20 γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθὺς δὲ βάρβαρον φωνὴν
 ἴεσαν, καὶ οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ
 ἰδίαν σφῶν οὕτω πρόσθεν οὔσαν τὴν φωνήν· καὶ
 ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώρους Σιδῆται
 ἐβαρβάριζον. καταλιπὼν δὲ φρουρὰν ἐν Σίδῃ προῆι 5
 25 ἐπὶ Σύλλιον, χωρίου ὀχυρὸν καὶ φρουρὰν ἔχον
 ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβά-
 ρων. ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου
 ἡδυνήθη λαβεῖν, ἐπεὶ τε ἡγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν
 ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι οὐδὲν τῶν ξυγκειμένων
 30 πρᾶξαι ἐθέλοιεν, οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς
 πεμψθεῖσιν οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ
 τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν τάς τε

πύλας ἀποκεκλείκασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ
τείχη ὅπη πεπονηκότα ἦν ἐπισκευάζουσι, ταῦτα πυθό-
μενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνεξεύγνυνεν.

- 27 "Ωικισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ
ἄκρα ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν 5
ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ἔει· ἥσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ
τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκήσεις καὶ
2 τείχος περιεβέβλητο αὐταῖς οὐ μέγα. τὸ μὲν δὴ τείχος
εὐθύς, ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλεί-
πουσιν ὅσοι ἐπώκουν καὶ τὰς οἰκίας ὅσας ἐν τῷ 10
χθαμαλῷ ῥυσιμέναις οὐκ ἐδόκουν διαφυλάξαι ἂν
δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυμφεύγουσιν.
Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνάμει, εἶσω
τοῦ ἐρήμου τείχους παρελθὼν κατεστρατοπέδευσεν
ἐν ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλειμμέναις πρὸς τῶν 15
3 Ἀσπενδίων. οἱ δὲ Ἀσπένδιοι ὥς εἶδον αὐτόν τε
Ἀλέξανδρον παρ' ἐλπίδα ἦκοντα καὶ τὸ στρατόπεδον
ἐν κύκλῳ σφῶν πάντῃ, πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο
ἐφ' οἷσπερ τὸ πρότερον ξυμβῆναι. καὶ Ἀλέξανδρος
τό τε χωρίον ὀχυρὸν ἰδὼν καὶ αὐτὸς ὥς οὐκ ἐπὶ 20
χρόνιον πολιορκίαν παρσκευασμένος ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς
4 μὲν οὐδὲ ὥς ξυνέβη πρὸς αὐτούς· ὁμήρους δὲ δοῦναι
σφῶν τοὺς δυνατωτάτους ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἵππους
οὓς πρόσθεν ὠμολόγησαν καὶ ἑκατὸν τάλαντα ἀντὶ
τῶν πεντήκοντα, καὶ πελθεσθαι τῷ σατράπῃ τῷ ὑπ' 25
Ἀλεξάνδρου ταχθέντι καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη
Μακεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι ἦν τῶν
προσχωρῶν οὖσαν βίαν κατέχειν ἐν αἰτία ἥσαν.
5 Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέβηξεν ἐς Πέρ-
γην, ἀκαίειν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ 30
πορεία παρὰ Τερμησσὸν πόλιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι
οὗτοι τὸ μὲν γένος Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι, χωρίον

δὲ οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον καὶ πάντη ἀπότομον· καὶ
 ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν χαλεπή. καθήκει γὰρ ἐκ τῆς 6
 πόλεως ὄρος ἔσται ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ τοῦτο μὲν
 αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται· ἀντίπορον δὲ αὐτῷ
 5 ἄλλο ὄρος ἐστὶν οὐ μείον ἀπότομον. καὶ ταῦτα τὰ
 ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν ὀλίγη
 φυλακὴ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἄπορον ποιεῖν τὴν
 πάροδον. καὶ τότε οἱ Τερμησσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοη-
 7 θηκότες ἀμφοτέρω τὰ ὄρη κατεῖχον. ταῦτα δὴ ἰδὼν
 10 Ἀλέξανδρος στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον
 ἐκέλευε τοὺς Μακεδόνας, γνούς ὅτι οὐ μενούσι
 πανδημεὶ οἱ Τερμησσεῖς ἀνελιζομένους σφᾶς ἰδόντες,
 ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν ἐς τὴν πόλιν πλησίον οὕσαν οἱ
 πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον φυλακὴν καταλιπόντες ἐπὶ τοῖς
 15 ὄρεσι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἰκαζεν· οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ
 αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν. καὶ 8
 ἐπὶ τούτους εὐθύς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ
 τὰς τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι
 κουφότεροι ἐπήγαγεν. οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι,
 20 ἀλλὰ ἔλιπον τὸ χωρίον· καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν
 τὰ στενὰ πρὸς τῇ πόλει κατεστρατοπέδευσε.

Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων 28
 πρέσβεις. οἱ δὲ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι καὶ
 πῶλιν μεγάλην οἰκοῦσι καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι
 25 δὲ πολέμιοι τοῖς Τερμησσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτῦργα-
 νον, ὑπὲρ φιλίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι
 ἦσαν. καὶ πρὸς τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ
 ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς ἅπαντα ἐχρήσατο. τὴν Τερμησ- 2
 σὸν δὲ ἀπέγνω ελεῖν ἂν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ
 30 Σαραλασσοῦ ἐστέλλετο. ἣν δὲ καὶ αὕτη οὐ μικρὰ
 πόλις· Πισίδαι καὶ ταύτην ὥκουν, καὶ ἐδόκουν
 πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐτοὶ εἶναι οἱ μαχι-

- μώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως, ὅτι καὶ οὗτος οὐ μείον τοῦ τείχους ὀχυρὸς ἐς τὸ
- 3 ἀπομάχεσθαι ἦν, κατεληφότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὧδε. ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπετέ- 5 τακτο, τοὺς ὑπασπιστάς εἶχεν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους ἔσπε ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας, ὥς ἐκάστοις τῶν στρατηγῶν ἡ ἡγεμονία τῆς τάξεως
- 4 ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. ἐπὶ δὲ τῷ εὐωνύμῳ ἐπέταξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου. προετάχθησαν 10 δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἱ τε τοξόται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ Θοῤᾳκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν. τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τερμησσεῖς προσβεβληθέντες ξυνετάξαντο. 15
- 5 Ἦδη δὲ οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς ἀνόδου ἦσαν, καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρβαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον ἢ σφίσι μὲν εὐπροσοδώτατον ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ 20 χαλεπωτάτῃ ἢ πρόσβασις. καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα δὴ οὐτε ἀκριβῶς ὠπλισμένους καὶ πρῶτους πελά-
- 6 σαντας, ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες ἔμειναν. ἐγγὺς γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων προσῆγε καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἐν χειρὶν ἡ 25 μάχῃ ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλίταις προσεφέροντο καὶ πάντῃ κατατιτρωσκόμενοι ἐπιπτον,
- 7 ἐνταῦθα δὴ ἐγκλίνουσι. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐς πεντακοσίους. κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χωρίων οὐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες 30 διὰ βαρύτητα τῶν ὄπλων καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ
- 8 θαρραλέοι ἐς τὸ διώκειν ἦσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐχό-

μενος τῶν φευγόντων τὴν πόλιν αὐτῶν αἰρεῖ κατὰ κράτος. τῶν δὲ ξὺν αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνήσκει καὶ τῶν ἄλλων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πισίδας
 5 ἦγε· καὶ τὰ μὲν τινὰ τῶν φρουρίων βία ἔξεϊλε, τὰ δὲ ὁμολογία προσηγάγετο.

Ἐντεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λίμνην 29
 ἣ ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἅλεις πηγνυνται αὐτόματοι, καὶ τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι οὐδὲ θαλάσσης τι
 10 ἐπὶ τούτῳ δέονται· καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαιναὺς πεμ-
 πταῖος. ἐν δὲ ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπό-
 τομος, καὶ ταύτην φυλακὴ κατεῖχεν ἐκ τοῦ σατράπου
 τῆς Φρυγίας Κᾶρες μὲν χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθο-
 φόροι ἑκατόν. καὶ οὗτοι πρεσβεύονται παρ' Ἀλέ- 2
 15 ξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφίκοιτό σφισι βοή-
 θεια ἐν ἡμέρᾳ ἣ ξυνέκειτο, φράσαντες τὴν ἡμέραν,
 ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. καὶ ἔδοξε ταῦτα Ἀλε-
 ξάνδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν ἄπορον πάντῃ
 προσφέρεσθαι τὴν ἄκραν. πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαι- 3
 20 ναῖς φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς χιλίους καὶ
 πεντακοσίους. μέινας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ
 σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίπ-
 πον, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμάχους αὐτ' ἐκείνου στρατηγὸν
 Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γορδίου
 25 ἐστέλλετο. καὶ Παρμενίῳ ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα
 οἱ τὴν δύναμιν ἐκείσε ἀπαντᾶν· καὶ ἀπήντα ξὺν τῇ
 δυνάμει Παρμενίων. καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακε- 4
 δονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἦκον καὶ ξὺν αὐτοῖς
 ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἦγε Πτολεμαῖός τε ὁ
 30 Σελεύκον καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ Μελέ-
 αghος ὁ Νεοπτολέμου, πεξοὶ μὲν Μακεδόνες τρις-
 χίλιοι ἱππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους καὶ Θεσσαλῶν

ἰππεὺς διακόσιοι, Ἡλείων δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἤγετο Ἀλκίας ὁ Ἡλεῖος.

- 5 Τὸ δὲ Γόρδιον ἔστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, κεῖται δὲ ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν· εἰς αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνιον πόντον. ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεία παρ' Ἀλέξανδρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι σφισι τοὺς αἰχμαλώτους οἳ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων ξυστρατευόμενοι τοῖς Πέρσαις καὶ τότε ἐν Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς 10 δισχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον. οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλεξάνδρῳ ἔτι συνεστῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσῃν πολέμου ἀνεῖναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἑλλησιν ὅσοι 15 ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξιώσαν· ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὴν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευομένους.

APPIANOY

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBAION ΔΕΤΤΕΡΟΝ.

- 1 Ἐκ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμὼν ἐκ βασιλέως Λαρείου καθεστηκῶς καὶ τῆς παραλίου ξυμπάσης, ὥς ἐς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν 30 Ἑλλάδα ἀποστρέψων τὸν πόλεμον, Χίον μὲν λαμβάνει προδοσίᾳ ἐνδοθεῖσαν· ἐνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας,

ὥς οὐ προσεῖχον αὐτῷ οἱ Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας
 πόλεις τῆς Λέσβου προσηγάγετο. ταύτας δὲ παρα- 2
 στησάμενος καὶ προσσχὼν τῇ Μιτυλήνῃ τὴν μὲν
 πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν ἀπετε-
 5 χισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδομησάμενος τῆς
 γῆς ἐκράτει οὐ χαλεπῶς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν
 νεῶν τὸν λιμένα αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν
 ἄκραν τῆς Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλ-
 ιστα ἔστι ταῖς ἀπὸ τε Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ
 10 Μαλέας ὀλκάσιν, ἀποστείλας τὸν παράπλουον ἐν
 φυλακῇ εἶχεν, ὥς μή τινα ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν
 γίνεσθαι τοῖς Μιτυληναίοις. καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς 3
 μὲν νόσῳ τελευτᾷ, καὶ εἶπερ τι ἄλλο καὶ τοῦτο ἐν
 τῷ τότε ἔβλαψε τὰ βασιλέως πράγματα. Αὐτοφρα-
 15 δάτης δὲ καὶ Φαρνάβαξος ὁ Ἀρταβάξου, ὅτῳ καὶ
 ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μένων τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔσται
 Δαρειὸν τι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι, ἀδελφιδῷ αὐτοῦ
 ὄντι, οὗτῳ τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀρρώστως προσέκειντο.
 καὶ οἱ Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ 4
 20 θαλάττης πολλαῖς ναυσὶν ἐφορμούσαις φρουρούμενοι
 πέμπαντες παρὰ τὸν Φαρνάβαξον ὁμολογίας ἐποιή-
 σαντο, τοὺς μὲν ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξάνδρου σφίσι
 κατὰ συμμαχίαν ἤκοντας ἀπελθεῖν, Μιτυληναίους
 δὲ καθελεῖν μὲν τὰς πρὸς Ἀλεξάνδρον σφίσι γενο-
 25 μένας στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου κατὰ τὴν
 εἰρήνην τὴν ἐπ' Ἀντακίδου γενομένην πρὸς βασιλέα
 Δαρεῖον, τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς
 ἡμίσεσι τῶν τότε ὄντων ὅτε ἐφυγον. ἐπὶ τούτοις μὲν 5
 δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας
 30 ξυνέβη. Φαρνάβαξος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὥς
 παρῆλθον ἅπαξ εἰσω τῆς πόλεως, φρουρὰν τε ἐς
 αὐτὴν εἰσήγαγον καὶ φρούραρχον ἐπ' αὐτῇ Λυκομή-

δην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ πόλει Διογένην, ἓνα τῶν φυγάδων· χρηματὰ τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους τὰ μὲν βία ἀφελόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

- 2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἐπλεῖ 5 ἐπὶ Λυκίας ἄγων τοὺς μισθοφόρους· Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους. καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρεῖος Θυμῶνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ ἀνά- 10 ξοντα παρὰ βασιλεία, Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχειν 2 ὅσων Μέμνων ἦρχε. καὶ παραδούς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἐπλεῖ παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. ὥς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην 15 ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἐπλευσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέ- 3 δου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα πέμπουσιν παρὰ τοὺς Τενεδίους καὶ κελεύουσιν τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἑλληνας γενομένας σφίσι, 20 ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν 3 εἰρήνην ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου Δαρείῳ συνέθεντο. Τενε- 4 δίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς Ἑλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι 25 ἄπορον ἄλλως εἰδοκεῖ ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσαις σῶζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἠγελόχῳ, ὅτῳ προσε- 30 τέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὐτίς ξυναγαγεῖν δύναμιν ναυτικὴν, τοσαύτη ξυνηγμένη ἦν ὥς δι' ὀλίγου προσ- 35 δοκᾶν ἔσεσθαι ἂν σφίσι παρ' αὐτοῦ τινα ὠφέλειαν. οὕτω μὲν δὴ οἱ ἀμφὶ Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μᾶλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσαντο. 36
- 4 Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγχανε μὲν ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου

ναῦς μακρὰς ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὥς εἶναί
 τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι,
 εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι·
 πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα
 5 ναυσὶν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα νυκτὸς ἀνάγεται
 ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ προσσχὼν 5
 ἔωθεν Κύθῳ τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ ἀνέλ-
 ζεται, ὥς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν
 δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπесεῖν
 10 τοῖς Φοίνιξιν· ὥς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξύν
 ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμouντα, ἐπιπλεύσας ἐτι
 νυκτὸς ὑπ' αὐτὴν τὴν ἔω καὶ ἀπροσδοκῆτοῖς ἐπιπε-
 σῶν ὁκτὼ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης
 δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν ἐν τῇ πρώτῃ προσμῖξει τῶν
 15 ἅμα Πρωτέα νεῶν ὑπεκφυγῶν ἀπεσώθη πρὸς τὸ
 ἄλλο ναυτικόν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐς Γόρδιον παρήλθε, πόθος 3
 λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ
 βασιλεία ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου,
 20 τὴν ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς
 ἀμάξης τὸν δεσμόν. λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκεί- 2
 νης παρὰ τοῖς προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον
 εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην
 εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ ζεύγη βοῶν δύο·
 25 καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾷ, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον.
 καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτήναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν 3
 ἄετὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον·
 τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὄψει ἰέναι κοινώσοντα ὑπὲρ
 τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντεις· εἶναι
 30 γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι καὶ
 σφισιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ
 παισὶ τὴν μαντείαν. προσάγοντα δὲ κώμῃ τινὶ τῶν 4

Τελμισσέων ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένη καὶ πρὸς
 ταύτην εἰπεῖν ὅπως οἱ τὸ τοῦ ἀέτου ἔσχε· τὴν δέ,
 εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν
 κελεῦσαι τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα εἰς τὸν
 τόπον αὐτόν. καὶ δεηθῆναι γὰρ αὐτῆς Γόρδιον, 5
 τὴν θυσίαν ξυνεπιδομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι,
 θῦσαι τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθεται τὸν Γόρδιον καὶ
 ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδί καὶ γενέσθαι αὐτοῖν
 5 παῖδα Μίδαν ὄνομα. ἤδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαν
 καλὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι 10
 ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμόν
 ὅτι ἅμαξα ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς
 καταπαύσει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων
 βουλευομένοις ἔλθειν τὸν Μίδαν ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ
 τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ Ἀμάξῃ. 15
 6 τοὺς δέ, ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον τοῦτον ἐκείνον
 γινῶναι ὄντα ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραξεν ὅτι ἄξει
 ἡ ἅμαξα· καὶ καταστήσαι μὲν αὐτοὺς βασιλέα τὸν
 Μίδαν, Μίδαν δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι,
 καὶ τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι 20
 χαριστήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ ἀέτου τῇ
 πομπῇ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τόδε περὶ τῆς Ἀμάξης
 ἐμυθεύετο, ὅστις λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς Ἀμάξης τὸν
 7 δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἄρξαι τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ
 δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανείας καὶ τούτου οὔτε τέλος 25
 οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν
 εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλυτον δὲ περιδεῖν
 οὐκ ᾔθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς πολλοὺς κίνη-
 σιν ἐργάσῃται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παῖδας τῷ ξίφει
 διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστόβουλος 30
 δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἔστορα τοῦ ὄνμου, ὃς ἦν τύλος
 διαβεβλημένος διὰ τοῦ ὄνμου διαμπάξ, ξυνέχων τὸν

δεσμόν, ἐξελεύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως 8
 μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλέξαν-
 δρῳ οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ
 τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὥς τοῦ
 5 λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος.
 καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας
 ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθνε τῇ
 ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα
 καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

- 10 Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλα- 4
 τικῆς ἐστέλλετο· ἀκκεῖ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται
 Παφλαγόνων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων καὶ ἐς ὁμολο-
 γίαν ξυμβαινόντων· ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνά-
 μει μὴ ἐσβαλεῖν ἐδέοντο. τούτοις μὲν δὴ προστάσσει 2
 15 Ἀλέξανδρος ὑπακούειν Κάλα τῷ σατραπῇ τῆς Φρυ-
 γίας. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Καππαδοκίας ἐλάσας ξύμπασαν
 τὴν ἐντὸς Ἄλυος ποταμοῦ προσηγάγετο καὶ ἔτι ὑπὲρ
 τὸν Ἄλυν πολλήν· καταστήσας δὲ Καππαδοκῶν
 Σαβίξαν σατραπην αὐτὸς προῆγεν ἐπὶ τὰς πύλας
 20 τὰς Κιλικίας. καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύρου τοῦ 3
 ξὺν Ξενοφῶντι στρατόπεδον, ὥς κατεχομένας τὰς
 πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν
 αὐτοῦ καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι
 βαρύτερον ὠπλισμένοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρῶτην
 25 φυλακὴν ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ
 τὰς πύλας, ὥς οὐ προσδεχομένοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπε-
 σεῖν. καὶ προσάγων μὲν οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ 4
 αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. οἱ γὰρ φύλακες αἰσθόμενοι
 30 Ἀλέξανδρου αὐτὸν προσάγοντα λιπόντες τὴν φυλα-
 κὴν ὥχοντο φεύγοντες. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ἅμα τῇ ἑῷ
 ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας κατέ-

- 5 βαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐτῷ Ἀρσάμης ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει διασώζειν Πέρσας τὴν Ταρσόν, ὥς δὲ ὑπερβεβληκότες ἤδη τὰς πύλας ἐπύθετο Ἀλέξανδρον ἐκλιπεῖν ἐν νῶ ἔχειν τὴν πόλιν· δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρσέας μὴ ἐφ' ἀρπαγὴν 5 τραπείς οὕτω τὴν ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσεται.
- 6 ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἦγεν ἐπὶ τὴν Ταρσόν τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι, ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον οὐδὲν βλάβας 10 τὴν πόλιν.
- 7 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται, ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύνδον ποταμὸν λέγουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα καὶ καύματι ἐχόμενον. ὁ δὲ Κύνδος 15 ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τε ἐστὶ καὶ τὸ ὕδωρ καθα- 8 ρός· σπασμῷ τε οὖν ἐχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμας ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους 20 ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα, ἰατρόν, ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὰ τε ἄμφι ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελεύειν 25 9 καθῆραι. τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. τὸν δέ, ἀναγνόντα τὴν 30 ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χειρὸς ἔχοντα αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν ἐπιστο-

λὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ 10
 τὸν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀνα-
 γινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ
 εὐθύς ἐνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ
 5 φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολήν,
 ἀλλὰ τοςόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ
 εἰς τὰ ἄλλα οἱ πεῖθεσθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθῆ-
 σεσθαι γὰρ πειδόμενον. καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί 11
 τε καὶ ῥαῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· Φιλίππῳ δὲ ἐπιδειξαι
 10 ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ τοῖς
 ἅμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος εἰς τὸ
 ἀνύποπτον τυγχάνει ὦν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν
 ἐρρωμένος.

Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς 5
 15 ἄλλας πύλας, αἱ δὲ ὀρίζουσι τὴν Κιλικίαν τε καὶ
 Ἀσσυρίων χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν
 πάροδον, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεζοὺς
 καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θρᾷ-
 κας, ὧν Σιτάλκης ἡγεῖτο, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς
 20 Θειταλοὺς. αὐτὸς δὲ ὕστερος ἄρας ἐκ Ταρσοῦ τῇ
 μὲν πρώτῃ εἰς Ἀρχιάλου πόλιν ἀφικνεῖται. ταύτην
 δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον λόγος· καὶ
 τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τειχῶν δῆλη
 ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα ἐλθοῦσα
 25 δυνάμεως. καὶ τὸ μνημα τοῦ Σαρδαναπάλου ἐγγὺς
 ἦν τῶν τειχῶν τῶν Ἀρχιάλου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει
 ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβληκῶς τὰς χεῖρας
 ἀλλήλαις ὥς μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται, καὶ
 ἐπίγραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ Ἀσσύρια γράμματα·
 30 οἱ μὲν Ἀσσύριοι καὶ μέτρον ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ 4
 ἐπιγράμματι, ὃ δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη,
 ὅτι Σαρδανάπαλος ὁ Ἀνακυνδαράξου παῖς

- Ἀρχίαλον καὶ Ταρσὸν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐδεύ-
 ματο. σὺ δέ, ὡς ξένη, ἐσθιε καὶ πίνε καὶ
 παῖξε, ὥς τᾶλλα τὰ ἀνθρώπινα οὐκ ὄντα
 τούτου ἄξια· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος ὥνπερ αἱ
 χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιούσι· καὶ τὸ παῖξε ῥαδιουρ- 5
 γότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.
- 5 Ἐκ δὲ τῆς Ἀρχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο· καὶ
 φρουρὰν ἐσήγαγεν ἐς Σόλους καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς
 τάλαντα ἀργυρίου διακόσια ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς
- 6 Πέρσας μᾶλλον τι τὸν νοῦν εἶχον. ἐνθεν δὲ ἀναλα- 10
 βῶν τῶν μὲν πεζῶν τῶν Μακεδόνων τρεῖς τάξεις,
 τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξελαύνει
 ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας Κίλικας. καὶ ἐν ἑπτὰ
 ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βία ἐξελῶν, τοὺς δὲ
 ὁμολογίᾳ παραστησάμενος ἐπανῆκεν ἐς τοὺς Σόλους. 15
- 7 καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσανδρον
 ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τὴν τε
 ἄκρην τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε καὶ Μύνδον καὶ
 Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατεῖχε· προς-
 ἦκτο δὲ καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. τοῦτον ἠττῆσθαι 20
 ἔγραφον μάχῃ μεγάλη· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἀμφ’
 αὐτὸν πεζοὺς ἐς ἑπτακοσίους καὶ ἱππέας ἐς πεντή-
- 8 κοντα, ἁλῶναι δὲ οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ
 πομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα καὶ λαμπάδα 25
 ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθείς γυμνικὸν καὶ μουσικὸν
 Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν· αὐτὸς δὲ
 ἀναξεύξας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε
 Φιλῶτα δούς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀλγίου πεδίου ἐπὶ τὸν
- 9 ποταμὸν τὸν Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς 30
 καὶ τῇ ἰλῇ τῇ βασιλικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἦκε καὶ τῇ
 Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἔθυσεν. ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλ-

λὸν ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα ἦρωι ἐνήγησε· καὶ
 στασιάζοντας καταλαβὼν τὴν στάσιν αὐτοῖς κατέ-
 παυσε· καὶ τοὺς φόρους οὓς βασιλεῖ Δαρείῳ ἀπέ-
 φερον ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλωταὶ ἄποικοι
 5 ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργους τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι
 ἠξίου.

Ἔτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον 6
 ἐν Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. ὁ
 δὲ χῶρος οὗτος ἐστὶ μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει
 10 δὲ τῶν πυλῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθ-
 μούς. ἐνθα δὴ ξυναγαγὼν τοὺς ἐταίρους φράζει
 αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελμένα ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς
 στρατιᾶς τῆς Δαρείου. οἱ δὲ αὐτόθεν ὥς εἶχεν
 ἄγειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαινέσας αὐτοὺς 2
 15 διέλυσε τὸν ξύλλογον· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ προῆγεν ὥς
 ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς Πέρσας. δευτεραῖος δὲ
 ὑπερβαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυ-
 ριάνδρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται
 σκληρὸς καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βλαῖον·
 20 τοῦτο κατέσχευεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλεξάνδρον.

Δαρεῖος δὲ τέως μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, 3
 ἐπιλεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδῖον πάντῃ ἀνα-
 πεπταμένον καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον
 καὶ ἐνιππάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον. καὶ τοῦτο τὸ
 25 χωρίον ξυνεβούλευσεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας
 ὁ Ἀντιόχου, ὁ παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος· εἶναι
 γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς
 σκευῆς τῶν Περσῶν. καὶ ἔμνε Δαρεῖος. ὥς δὲ Ἀλε- 4
 ξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ τριβὴ ἐπὶ τῇ νύσῳ
 30 ἐρίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα ἐθυέ τε καὶ
 ἐπόμπευε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὀρεινοὺς Κίλικας διέτριψεν
 ἐξελάσας, τοῦτο ἐσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης· καὶ

- αὐτός τε ὃ τί περ ἦδιστον ἦν δοξασθέν, ἐς τοῦτο οὐκ ἀκουσίως ὑπήχθη καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς ἀελ βασιλεύουσιν ἐπαιρούμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον
- 5 ἐθέλειν προτείνειν τοῦ πρόσω· ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ ε πυνθανόμενον ὅτι αὐτὸς προσάγοι· καταπατήσειν τε τῇ ἱππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν στρατιὰν ἄλλος
- 6 ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἔλεγον· καίτοι γε Ἀμύντας ἤξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου ἂν πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν. ἀλλὰ 10 τὰ χεῖρῳ μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραντίκῃ ἡδίῳ ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν αὐτὸν εἰς ἐκείνον τὸν χῶρον οὐ μήτε ἐκ τῆς ἱππου πολλὴ ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ὀκοντίων 15 τε καὶ τοξευμάτων, μηδὲ τὴν λαμπρότητα αὐτὴν τῆς στρατιᾶς ἐπιδεῖξαι ἡδυνήθη, ἀλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν.
- 7 ἔρχην γὰρ ἦδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καθάπερ οὖν Μῆδοι 20 μὲν πρὸς Περσῶν ἀφηρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι ἐμπροσθεν Ἀσσύριοι.
- 7 Ἐπερβαλὼν δὲ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἰσδὸν προῆγε· καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθῶν. 25 τὴν δὲ Ἰσδὸν κατασχών, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προὔχῳρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον.
- 2 καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπισθεν αὐτοῦ 30 ὄντα Δαρεῖον, ἔπει οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινὰς ἀπο-

πέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσβόν, κατασκεψομένους εἰ τὰ
 ὄντα ἐξαγγέλλεται. οἱ δὲ ἀναπλεύσαντες τῇ τριακον-
 τόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτῃ θάλασσα, μᾶλλον
 τε εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς
 5 Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χειρὶν
 εἶναι Λαρεῖον.

Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἱλάρχας καὶ 3
 τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρεῖν
 μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεκινδυνευμένων καὶ
 10 ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς
 ἔσται καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον,
 ἐπὶ νοῦν Λαρεῖῳ ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ
 τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ξύμ-
 μετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ
 15 ἀχρεῖον τὸ πλῆθος [ὅτι] ἔσται τῇ μάχῃ, οὔτε τὰ σώ-
 ματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίσις. Μακεδόνας τε 4
 γὰρ Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρουφῶσιν,
 αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη
 μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις
 20 ἀνθρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξειν· ὅσοι τε
 Ἕλληνες Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι,
 ἀλλὰ τοὺς μὲν ξὺν Λαρεῖῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ
 πολλῷ κινδυνεύοντας· τοὺς δὲ ξὺν σφίσιν, ὑπὲρ
 τῆς Ἑλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὖ 5
 25 Θοῤῃκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας
 τοὺς εὐρωσσοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ
 μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα
 τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον
 ἀντιστρατηγεῖν Λαρεῖῳ. ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν 6
 30 τοῦ ἀγῶνος ἐπεξῆει. τὰ δὲ ἅθλα ὅτι μεγάλη ἔσται
 σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυνεν. οὐ γὰρ τοὺς σα-
 τράπας τοὺς Λαρεῖου ἐν τῷ τότε κρατήσκειν, οὐδὲ τὴν

- ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυ-
ρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὃ
τι περ ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρ-
σαις καὶ Μήδοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν
μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὥς οὐδὲν ὑπολειφθῆ- 5
σεται σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς
Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπι-
7 θεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς τὸ κοινὸν ξὺν
λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνησκε καὶ εἰ
δὴ τῷ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, 10
ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ
αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὥς ἀνεπαχ-
8 θέστατα ἐπεξῆει. λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν
ἄμα Ξενοφῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἔλθειν, ὥς οὐδέν
τι οὔτε κατὰ πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν 15
σφίσις ἐπεικότες, οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων
Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ
Μακεδόνων ἢ Θρακῶν, οὐδ' ὅση ἄλλη σφίσις ἵππος
ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ σφενδονητῶν, ὅτι μὴ
Κρητῶν ἢ Ροδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ 20
9 ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα
τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέ-
ψαντο καὶ ἔθνη ὅσα κατιόντων εἰς τὸν Εὐξείνιον
πόντον καθ' ὁδὸν σφισιν ἐπεγένετο νικῶντες ἐπὶ ἡλ-
θον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων 25
ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγε-
μόνος παραινέσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν
δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες
ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.
- 8 Ὅ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει· 30
προπέμπει δὲ ὥς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἱππέων ὀλί-
γους καὶ τῶν τοξοτῶν προκατασκεψομένους τὴν ὁδὸν

τὴν ὀπίσω· καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν
στρατιὰν πᾶσαν ἦει, ὥς κατασχεῖν αὐθις τὰς πύλας.
ὥς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας ἐκράτησεν αὐθις τῶν 2
παρόδων, ἀνέπαυε τὴν στρατιὰν τὸ λοιπὸν τῆς νυκ-
5 τὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προφυλακὰς ἀκριβεῖς
καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἔω κατῆει ἀπὸ τῶν
πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἔως μὲν πάντῃ στενόπορα
ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὥς δὲ διεχώρει ἐς
πλάτος, ἀνέπτυσσεν αἰὲ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην
10 καὶ ἄλλην τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὥς
ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
οἱ δὲ ἱππεῖς αὐτῷ τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν 3
τεταγμένοι ἦσαν, ὥς δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν προῆσαν,
συνέτασσε ἡδὴ τὴν στρατιὰν ὥς ἐς μάχην, πρῶτους
15 μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸς τῷ ὄρει τῶν πεζῶν
τό τε ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν ἡγεῖτο Νικά-
νωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων τὴν Κοίνου
τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περδίκκου. οὗτοι μὲν ἔστε
ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρξα-
20 μένῃ τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρῶτῃ 4
μὲν ἡ Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχο-
μένην δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς
πεζοῖς μὲν Κράτερος ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξύμ-
παντος εὐωνύμου Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ παρήγγελλτο
25 αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν τὴν θάλασσαν, ὥς μὴ κυκλω-
θεῖεν ἐκ τῶν βαρβάρων, ὅτι πάντῃ ὑπερφαλαγγήσειν
αὐτῶν διὰ πληθὸς ἔμελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων 5
ἡδὴ Ἀλέξανδρος ὥς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων δια-
30 βιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυ-
ρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν καὶ μετὰ τούτων τῶν
ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν

- 6 καθ' ἡσυχίαν συντάξειε. καὶ πρώτους μὲν τοῦ ὀπλι-
 τικοῦ τοὺς Ἑλληνας τοὺς μισθοφόρους ἔταξεν ἐς
 τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων·
 ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἔνθεν
 καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὀπλῖται δὲ ἦσαν καὶ 5
 οὗτοι. τοσοῦτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο
 7 τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει
 τῷ ἐν ἀριστερᾷ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν
 ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἱ κατὰ νότου ἐγέ-
 νοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος ἵνα 10
 ἐπετάχθησαν πῇ μὲν διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδες
 τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐγίνετο· ἔπειτα ἐς
 ἐπικαμπὴν προὶόν τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρεαῖς τεταγμέ-
 νους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλεξάνδρου
 8 ἐποίη. τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ ὀπλι- 15
 τῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλι-
 μον, ὅπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ
 τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο
 γὰρ ἢ πᾶσα ἢ ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἐξή-
 κοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι. 20
- 9 Ἀλέξανδρος δέ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἰόντι τὸ χωρίον
 διέσχεν ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας,
 τοὺς τε ἑταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς
 καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ
 κέρῳ ἅμα οἱ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ 25
 τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς
 Παρμενίωνα.
- 10 Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἦδη ἦν αὐτῷ ἡ
 φάλαγξ, τοὺς ἱππέας οὕστινας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ
 τῷδε προτετάχει ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἡ ἔκταξις τῆς 30
 στρατιᾶς γένοιτο, ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθημάτων. καὶ
 τούτων τοὺς μὲν πολλοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρῳ πρὸς

- τῇ θαλάσῃ κατὰ Παρμενίωνα ἔταξεν, ὅτι ταύτη
 μᾶλλον τι ἱππάσιμα ἦν· μέρος δέ τι αὐτῶν καὶ ἐπὶ
 τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγαγεν. ὥς δὲ ἀχρεῖοι 11
 ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνοντο, καὶ
 5 τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν
 κέρας σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον
 τῆς πάσης τάξεως ἐπέιχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περ-
 σῶν βασιλεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως
 ταύτης Ξενοφῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραπεν.
- 10 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν 9
 τὴν τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ
 εὐώνυμον τὸ ἑαυτοῦ ὥς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ
 δὲ τοὺς Πελοποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους
 τῶν ξυμμάχων ἱππέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει
 15 κατὰ τάχος τοὺς Θεσσαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυ-
 μον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ μετώπου τῆς πάσης
 τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ καταφανεῖς τοῖς πολε-
 μίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ κατόπιν τῆς
 φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. προέταξε δὲ τῶν μὲν 2
 20 ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρομούς, ὧν ἡγεῖτο
 Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστων·
 τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἡρχεν Ἀντίοχος·
 τοὺς δὲ Ἀγριᾶνας, ὧν ἡρχεν Ἄτταλος, καὶ τῶν
 ἱππέων τινὰς καὶ τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς
 25 τὸ ὄρος τὸ κατὰ νώτου ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν
 αὐτῷ τὴν φάλαγγα ἐς δύο κέρατα διέχουσαν τετάχ-
 θαι, τὸ μὲν ὥς πρὸς Δαρειὸν τε καὶ τοὺς πέραν
 τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δὲ ὥς πρὸς
 τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νώτου σφῶν τεταγμένους.
- 30 τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν πεζῶν οἳ τε 3
 Κρηῖτες τοξόται καὶ οἱ Θρᾷκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης·
 πρὸ τούτων δὲ ἡ ἵππος ἡ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἳ δὲ

- μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὕτω
 πυκνὴ αὐτῷ ἡ φάλαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἐαυτοῦ
 ἐφαίνετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι
 ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἱλας τῶν ἐταί-
 ρων, τὴν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἱλάρχης ἦν Περοίδας 5
 ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς
 ἡγεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν
 4 ἀφανῶς παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξότας δὲ καὶ μέρος
 τῶν Ἀργιάνων καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν
 οὓς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου παρα- 10
 γαγῶν ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρας τὴν
 φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὄρους τεταγμένοι
 οὐτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀργι-
 άνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν Ἀλε-
 ξάνδρου γενομένης ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας ἀναστα- 15
 λέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ'
 αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατόν ὃν χρήσασθαι ἐς ἀνα-
 πλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἱππέας τρια-
 κοσίους ἐπιτάξει ἐξήρκεσεν.
- 10 Οὕτω δὲ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα προῆγεν 20
 ἀναπαύων, ὥστε καὶ πάννυ ἐδοξε σχολαία γενέσθαι
 αὐτῶν ἡ πρόσδοδος. τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ
 πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ'
 ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχθαις, πολλαχῇ μὲν ἀποκρήμ-
 νοις οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας 25
 αὐταῖς, ἵνα εὐεφοδώτερα ἐφαίνετο, οὕτως ἔμεινε.
 καὶ ταύτῃ εὐθύς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξαν-
 2 δρον τῇ γνώμῃ δεδουλωμένος. ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ
 στρατόπεδα, ἐνταῦθα παριππεύων πάντῃ Ἀλέξαν-
 δρος παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, οὐ τῶν 30
 ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρόποντι κόσμῳ
 ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἱλάρχας καὶ λοχαγούς ὄνο-

μαστι καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ'
 ἀξίωσιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν καὶ αὐτῷ
 πανταχόθεν βοή ἐγίνετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλ-
 λειν ἐς τοὺς πολεμίους. ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἐτι, τὰ 3
 5 μὲν πρῶτα, καίπερ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Λα-
 ρεῖον δύναμιν, βάδην, τοῦ μὴ διασπασθῆναί τι ἐν
 τῷ ξυντονωτέρῳ πορείᾳ κυμῆναν τῆς φάλαγγος· ὥς
 δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο, πρῶτοι δὲ οἱ κατ' Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοῦ δεξιῷ τεταγ-
 10 μένος δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλον, ὥς τῇ τε
 ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλήξαι τοὺς Πέρσας καὶ τοῦ
 θάσσου ἐς χεῖρας ἐλθόντας ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν
 βλάπτεσθαι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἵκασεν Ἀλέξανδρος.
 εὐθὺς γὰρ ὥς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται 4
 15 τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρα
 ἐπιτεταγμένοι· καὶ ταύτῃ μὲν λαμπρῶς ἐνίκα Ἀλέ-
 ξανδρός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν. οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ
 μισθοφόροι οἱ σὺν Λαρείῳ, ἣ διέσχε τῶν Μακεδόνων
 ἢ φάλαγξ ὥς ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας παραρραγεῖσα, ὅτι
 20 Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν 5
 καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιήσας ἐξώθει ἤδη τοὺς
 ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν, οἱ δὲ κατὰ μέσον
 τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ ἤψαντο τοῦ
 ἔργου καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὁχταῖς ἐντυγχά-
 25 νοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ ἐγέ-
 νοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι, ταύτῃ ἐμβάλλου-
 σιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν ἣ μάλιστα διεσ-
 πασμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατείδον. καὶ τὸ 6
 ἔργον ἐνταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποτα-
 30 μὸν ἀπώσασθαι τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν νίκην τοῖς
 ἤδη φεύγουσιν αὐτῶν ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδό-
 νων δὲ τῆς τε Ἀλεξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπρα-

- γίας μὴ λειφθῆναι καὶ τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὥς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε διαβεβοημένης, μὴ ἀφανίσει.
- 7 καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῷ τε Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς ἀλλήλους. καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.
- 11 Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμμένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὀρῶντες, ἐπὶ τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς 10 Δαρείου καὶ τὸ πονοῦμενον σφῶν ἐπικάμψαντες ἀπὸ τε τοῦ ποταμοῦ ἀπώσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρερρωγὸς τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβληκότες ἤδη ἔκοπτον
- 2 τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ οἱ τῶν Περσῶν κατὰ 15 τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες εὐρώστως ἐνέβαλλον εἰς τὰς Ἰλας τῶν Θετταλῶν. καὶ ταύτῃ ξυνέστη ἱππομαχία καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ Πέρσαι πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα 20 ἦσθοντο καὶ πρὶν ἀπορραγῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέντας ὑπὸ τῆς φάλαγγος. τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων ἡ φυγὴ ἐγίγνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἱπποὶ ἐν τῇ ἀναχωρήσει ἑκακοπάθουν, βαρέως ὠπλισμένους τοὺς ἀμβάτας σφῶν 25 φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἱππεῖς κατὰ στενὰς ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξίᾳ ἀποχωροῦντες οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενα ἢ πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ Θετταλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ 30 μείον ἢ τῶν πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἱππέων ἐγίγνετο.

Δαρειὸς δέ, ὥς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου 4
ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον καὶ ταύτη ἀπορρη-
γνύμενον κατεῖθε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθὺς
ὥς εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφευγε.
5 καὶ ἔστε μὲν ὀμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐνετύγχα- 5
νεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος διεσώζετο· ὥς δὲ φάραγξί τε
καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέκυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπο-
λείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ τὸν κἀνδυν ἐκδύς·
ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ ἄρματος· αὐτὸς
10 δὲ ἵππου ἐπιβὰς ἔφευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ διὰ μακροῦ
ἐπιγενομένη ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου
ἀλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔστε μὲν φάος ἦν ἀνὰ 6
κράτος ἐδίωκεν· ὥς δὲ συνεσκόταξέ τε ἤδη καὶ τὰ
πρὸ ποδῶν ἀφανῇ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἀπετρέπετο ὥς
15 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, τὸ μέντοι ἄρμα τὸ Δαρείου
ἔλαβε καὶ τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν
καὶ τὸ τόξον. καὶ γὰρ καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ 7
ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ πρώτῃ παραρρηξί τῆς φάλαγγος
ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν
20 ἐτράπετο πρὶν τοὺς τε μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ
τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπώσ-
θέντας κατεῖδε.

Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον Ἀρσάμης μὲν καὶ 8
Ῥεομίθρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἡγησαμέ-
25 νων τοῦ ἱππικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ
Αἰγύπτου σατραπῆς καὶ Βουβάκης τῶν ἐντίμων
Περσῶν· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μάλιστα
μυριάδας καὶ ἐν τούτοις ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυρίους,
ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγον, ξυνεπισπόμενος
30 τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν διώκοντας Δα-
ρεῖον, ὥς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει ἐγένοντο,
ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα. τό τε στρα- 9

- τόπεδον τὸ Δαρείου εὐθύς ἐξ ἐφόδου ἐάλω καὶ ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ υἱὸς Δαρείου νήπιος· καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν καὶ ἄλλαι ἀμφ' αὐτάς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ πολλαί. οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναικάς σφῶν ξὺν τῇ ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν 5
- 10 ἔτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ ὅσα ἄλλα μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς πολυτελῇ διαίταν καὶ στρατευομένῳ ὁμῶς συνέπεται πεπόμφει ἐς Δαμασκόν, ὥστε ἐν τῷ στρατεύματι οὐ 10
- πλείονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίους Νικοκράτους μηνὸς Μαιμακτηριῶνος. 15
- 12 Τῇ δὲ ὕστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπήλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὥς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι δια- 20
- πρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε· καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὥς ἐκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε.
- 2 καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην Βάλακρον τὸν Νικάνορος, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασι- 25
- λικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διονυσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. καὶ Σολεῦσι τὰ τε πεντήκοντα 30
- τάλαντα ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν.

Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς 3
 γυναικὸς ἢ τῶν παίδων ἡμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί
 τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραψάντων, τῆς νυκτὸς
 αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν ἐς
 5 τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἥτις
 αὐτῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ
 ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς· πυ- 4
 θέσθαι οὖν αἰτίνες γυναικες καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως
 ἐγγὺς παρασκηνοῦσαι· καί τινα ἐξαργεῖλαι, ὅτι, ὃ
 10 βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ
 παῖδες, ὥς ἐξηγγέλθη αὐταῖς ὅτι τὸ τόξον τε τὸ
 Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κίνδυνον τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ
 ἀσπίς ὅτι κεκόμενται ὀπίσω ἡ Δαρείου ὥς ἐπὶ τεθ- 5
 νεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμῶζουσι. ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέ-
 15 ξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν
 ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι ὅτι ζῇ Δαρεῖος· τὰ
 δὲ ὅπλα καὶ τὸν κίνδυνον ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ
 τῷ ἄρματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνον ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ
 Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ
 20 Δαρείου εἰπεῖν καὶ ὅτι τὴν θεράπειαν αὐταῖς ξυγ-
 χωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον
 κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ
 ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ'
 ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννό-
 25 μως. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος
 λέγουσι· λόγος δὲ ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ 6
 ὕστεραία παρελθεῖν εἰς τὸν Ἡφαιστίῳ μόνῳ
 τῶν ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφι-
 γνοήσασαν ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλθαι γὰρ
 30 ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίῳ προσελ-
 θεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη ἐκεῖ-
 νος. ὥς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ 7

- τις τῶν ἄμφ' αὐτήν, τὸν Ἀλέξανδρον δειξας, ἐκεί-
 νον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν
 τῇ διαμαρτία ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι
 αὐτήν ἁμαρτεῖν· καὶ γὰρ καὶ ἐκείνον εἶναι Ἀλέ-
 8 ξανδρον. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὕθ' ὥς ἀληθῆ οὔτε ὥς 5
 πάντῃ ἄπιστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη
 ἐπαινω Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναῖκας κατοικ-
 τίσεως καὶ τῆς εἰς τὸν ἑταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς·
 εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασιν Ἀλέξανδρος
 ὥς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν καὶ ἐπὶ τῷδε 10
 ἐπαινω Ἀλέξανδρον.
- 13 Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς
 ἄμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ
 τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης καὶ
 τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ἐς τετρακισχιλίους 15
 ἔχων τοὺς πάντας, ὥς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ
 τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σπουδῇ ἤλαυνεν, ὥς τάχιστα
 μέσον αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου τὸν Εὐφράτην
 2 ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀντιόχου καὶ Θυμῶνδας ὁ
 Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης ὁ Φεραῖος καὶ Βιάνωρ 20
 ὁ Ἀκαρνάν, ξυμπάντες οὗτοι αὐτόμολοι, μετὰ τῶν
 ἄμφ' αὐτοὺς στρατιωτῶν ὥς ὀκτακισχιλίων εὐθύς
 ὥς τεταγμένοι ἦσαν κατὰ τὰ ὄρη φεύγοντες ἀφίκοντο
 3 ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ ἐνταῦθα καταλα-
 βόντες τὰς ναῦς νενεωλκημένας ἐφ' ὧν πρόσθεν ἐκ 25
 Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι μὲν ἱκα-
 ναὶ σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας καθελ-
 κύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις κατα-
 καύσαντες, ὥς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν
 δῖωξιν, ἐπὶ Κύπρον ἔφευγον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπ- 30
 τον, ἵνα περ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι
 Ἀμύντας ἀποδνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγγχωρίων.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Ἀὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ 4
 τὴν Χίον διέτριβον· καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς
 Χίου τὰς μὲν τινὰς τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρ-
 νασσὸν ἔστειλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα
 5 πλεούσαις ἀναγόμενοι ἐς Σίφνον κατέσχον. καὶ παρ'
 αὐτοὺς ἀφικνεῖται Ἄγρις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασι-
 λεὺς ἐπὶ μιᾷς τριήρους, χρήματά τε αἰτήσων ἐς τὸν
 πόλεμον καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ περὶ κὴν ὄσπην
 πλείστην ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν Πελοπόν-
 10 νησον. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς 5
 μάχης τῆς πρὸς Ἰσθμῷ γενομένης. ἐκπλαγέντες δὲ
 πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα
 τριήρεσι καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ
 πεντακοσίοις ἐπὶ Χίον ἐστάλη, δεισας μὴ τι πρὸς
 15 τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥτης οἱ Χίοι νεωτερίσωσιν. Ἄγρις 6
 δὲ παρ' Ἀὐτοφραδάτου τάλαντα ἀργυρίου λαβὼν
 τριάκοντα καὶ τριήρεις δέκα, ταύτας μὲν Ἰππίαν
 ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
 Ἀγησίλαον ἐπὶ Ταίναρον. καὶ παραγγέλλειν ἐκέ-
 20 λευσεν Ἀγησιλάῳ, διδόντα τοῖς ναύταις ἐντελῆ τὸν
 μισθὸν πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὡς τὰ ἐκεῖ
 καταστησόμενον. αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς
 νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρ'
 Ἀὐτοφραδάτην ἀφίκετο.
 25 Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν Συρίᾳ τῇ κοιλῇ 7
 Μένωνα τὸν Κερδίμμη ἐπέταξε, δούς αὐτῷ εἰς
 φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν συμμάχων ἱππέας.
 αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης ἦει. καὶ ἀπαντᾷ αὐτῷ κατὰ
 τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς τοῦ Ἀραδίων
 30 τε καὶ τῶν Ἀράδῳ προσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γηρό-
 στρατος αὐτὸς μετ' Ἀὐτοφραδάτου ἐπλεῖ ἐπὶ τῶν
 νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν

- Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Ἀυτοφραδάτῃ ξυνέ-
 8 πλεον. Στρατῶν δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὸν στεφανοῦ
 χρυσῷ στεφάνῳ αὐτόν, καὶ τὴν τε Ἀραδον αὐτῷ
 τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν καταντικρὺ τῆς
 Ἀράδου ἐν τῇ ἡπείρῳ ὠκισμένην πόλιν, μεγάλην 5
 καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα καὶ Μαριάμνην πόλιν
 καὶ τὰλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν.
- 14 Ἔτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο
 παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες
 Δαρείῳ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας.
 2 ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρτα-
 ξέρῃην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο. καὶ ἐπειδὴ
 Ἀρσῆς ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιπ-
 πος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἀρσῆν ἠρξεν οὐδὲν 15
 ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθὼν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει
 Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον παρ' αὐτόν
 ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ συμμα-
 3 χίας, διαβῆναι τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ
 20 πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα
 καταβῆναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν
 τὴν πατρῴαν ἀνασώσων. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν
 τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ
 βασιλέως γυναῖκά τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα
 καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιή- 25
 σασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλε-
 ξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἡξίου Ἀλέξαν-
 δρον παρ' αὐτόν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμῳ τοῖς
 ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἥκουσι τοὺς τὰ πιστὰ
 ληφομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δάσοντας. 30
- 4 Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμ-
 πέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον,

παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν
 δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολὴ
 Ἄλεξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόν-
 πες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα
 5 κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ
 πῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθεὶς καὶ τιμωρή-
 σασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν,
 ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περινηθίοις ἐβοηθήσατε, 5
 οὐ τὸν ἐμὸν πατέρα ἠδίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς
 10 ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἐπεμψεν Ὀχος. τοῦ δὲ πα-
 τρός ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς
 ὑμεῖς συνετάξατε, ὥς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς
 ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἀρσην ἀποκτείναντός
 σου μετὰ Βαγῶν, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ
 15 δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδι-
 κοῦντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας
 γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια πέμποντος, ὅπως πρὸς με 6
 πολεμῶσι, καὶ χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Λακε-
 δαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ
 20 τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακε-
 δαιμονίαν δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφ-
 θέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν
 εἰρήνην ἣν τοῖς Ἑλλησι κατεσκεύασα διαλύειν ἐπι-
 χειροῦντων ἐστράτευσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς
 25 ἑχθρας. ἐπειδὴ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς 7
 σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σὲ καὶ
 τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν
 θεῶν μοι δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων
 μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον,
 30 τούτων ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοὶ εἰσιν,
 ἀλλὰ αὐτοὶ ἐκόντες ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὥς 8
 οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε πρὸς

- ἐμέ. εἰ δὲ φοβῇ μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινας τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληφομένους. ἐλθὼν δὲ πρὸς με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι ἐθέλεις αἰτεῖ καὶ λάμβανε. ὃ
- 9 **τι** γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν 5 πέμπῃς, παρ' ἐμὲ ὡς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἂ [βούλει] ἐξ Ἰσίου ἐπίστελλε, ἀλλ' ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἰ του δέῃ· εἰ δὲ μή, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. εἰ δὲ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι 10 περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φευγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι οὐ ἂν ᾗς.
- 15 **Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν.** ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τὰ τε χρήματα ὅσα σὺν Κωφῇνι τῷ Ἀρταβάζου ἀποπεπόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι 15 ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περσῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κομίσαντα ἐς
- 2 **Δαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε.** τοὺς δὲ πρέσβεις τῶν Ἑλλήνων οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς 20 μάχης ἀφιγμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τοὺτους ἐάλωκέναι ἔμαθε, παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευεν. ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἰφικράτης
- 3 **δὲ ὁ Ἰφικράτους τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος.** καὶ 25 οὗτοι ὡς ἦκον παρ' Ἀλέξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ Θηβαίους ὄντας, εὐθύς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικτίσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, ἡνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσιν τε ἦντινα 30 ἡδύναντο ὠφέλειαν εὐρισκόμενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρεῖον, ταῦτα μὲν ὑπὲρ

ἀμφοῖν ἐπιεικῇ ἐνθυμηθεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον 4
 μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπι-
 φανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσόδωρον δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ
 τῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δὲ φιλίᾳ τε τῆς Ἀθη-
 5 ναίων πόλεως καὶ μνήμῃ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς
 ξῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε
 καὶ νόσφ' τελευτήσαντος τὰ ὁστ' ἐς τὰς Ἀθήνας
 τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψεν. Εὐθυκλέα δέ, Λακε- 5
 δαιμόνιον τε ὄντα, πόλεως περιφανῶς ἐχθρὸς ἐν
 10 τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς
 ξυγγνώμην ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν
 φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν. ὕστερον δὲ ἐπεὶ μεγάλα
 εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.

Ἐκ Μαράθου δὲ ὀρμηθεῖς Βύβλον τε λαμβάνει 6
 15 ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα αὐτῶν Σιδωνίων
 ἐπικαλεσαμένων κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ
 Δαρείου. ἐντεῦθεν δὲ προύχῳρι ὡς ἐπὶ Τύρον·
 καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις
 Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι ὡς ἐγνωκότων
 20 Τυρίων πρᾶσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος.
 ὁ δὲ τὴν τε πόλιν ἐπαινέσας καὶ τοὺς πρέσβεις (καὶ 7
 γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἳ τε ἄλλοι καὶ
 ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς. αὐτὸς δὲ ὁ βασι-
 λεὺς Ἀξέμιλκος μετ' Αὐτοφραδάτου ἐπλεῖ) ἐκέλευσεν
 25 ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέλει παρελθὼν
 ἐς τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιό-16
 τατον ὃν μνήμῃ ἀνθρωπίνῃ διασώζεται, οὐ τοῦ
 Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ τῆς Ἀλκμήνης· πολλαῖς
 30 γὰρ γενεαῖς πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς ἢ
 Κάδμον ἐκ Φοινίκης ὀρμηθέντα Θήβας κατασχεῖν
 καὶ τὴν παῖδα Κάδμῳ τὴν Σεμέλην γενέσθαι, ἐξ ἧς

- 2 καὶ ὁ τοῦ Διὸς Διόνυσος γίγνεται. Διόνυσος μὲν
 δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ Κάδμου εἴη, κατὰ Λάβδακον τὸν
 Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα· Ἡρακλῆς δὲ ὁ
 Ἀργεῖος κατ' Οἰδίποδα μάλιστα τὸν Λαῖον. σέβουσι
 δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον Ἡρακλέα, οὐχ ὅνπερ Τύριοι 5
 3 ἢ Ἕλληνες, ἀλλὰ λέγει Ἡρόδοτος ὅτι τῶν δώδεκα
 θεῶν Ἡρακλέα ἄγουσιν Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ
 Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς καὶ Κόρης σέβουσιν,
 ἄλλον τοῦτον Διόνυσον· καὶ ὁ Ἰακχος ὁ μυστικὸς
 4 τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θηβαίῳ, ἐπάρχεται. ὥς 10
 τὸν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων τιμώμενον Ἡρα-
 κλέα, ἵνα καὶ στῆλαί τινες Ἡρακλέους ὠνομασμένα
 εἴσι, δοκῶ ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα, ὅτι Φοι-
 νίκων κτίσμα ἢ Ταρτησσὸς καὶ τῷ Φοινίκων νόμῳ
 ὃ τε νεῶς πεποιήται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεῖ καὶ αἱ 15
 5 θυσίαι θύονται. Γηρυνόην δέ, ἐφ' ὅντινα ὁ Ἀργεῖος
 Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρυσθέως τὰς βοῦς ἀπελάσαι
 τὰς Γηρυνόου καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκῆνας, οὐδέν τι
 προσήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων Ἐκαταῖος ὁ λογοποιὸς
 6 λέγει· οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγά- 20
 λης θαλάσσης σταλῆναι Ἡρακλέα, ἀλλὰ τῆς ἡπείρου
 τῆς περὶ Ἀμβρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα
 γενέσθαι Γηρυνόην καὶ τῆς ἐκ ἡπείρου ταύτης ἀπε-
 λάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς, οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἄθλον
 7 τιθέμενον. οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ εἰς τοῦτο ἔτι εὖβοτον 25
 τὴν ἡπείρου ταύτην καὶ βοῦς τρέφουσιν καλλίστας·
 καὶ ἐς Εὐρυσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἠπείρου βοῶν κλέος
 ἀφ᾽ ἔχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου τὸ ὄνομα τὸν
 Γηρυνόην οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι· τῶν δὲ
 ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὐτ' ἂν τοῦ βασιλέως 30
 τὸ ὄνομα γινώσκειν Εὐρυσθέα, οὔτε εἰ βοῦς καλαὶ
 ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ νέμονται, εἰ μὴ τις τὴν Ἥραν

τοίτοις ἐπάγων, ὥς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐ-
ρουσθεώς ἐπαγγέλλουσιν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου
ἀποκτρύπτειν ἐθέλοι τῷ μύθῳ.

Τούτῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι 7
5 Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν
πρέσβειων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἐδοξέ σφισι
ποιεῖν ὃ τι περ ἐπαγγέλλει Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν
πόλιν μήτε τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι,
ὥς τοῦτο ἔς τε τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον
10 καὶ ἔς τοῦ πολέμου τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὖσαν,
ἀσφαλέστατόν σφισι γενησόμενον· ὥς δὲ ἐξηγγέλθη 8
Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς
ὄργην ὀπίσω ἀπέπεμψεν. αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς
τε ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατιᾶς καὶ
15 ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε.

Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' 17
Αἰγύπτου πορείαν ἀσφαλῆ ὁρῶ θαλασσοκρατούντων
Περσῶν, Λαρεῖόν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτὴν
τε ὀπίσω τὴν τῶν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ
20 Αἰγυπτον καὶ Κύπρον ἐχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ
τοῦτο ἀσφαλὲς ἔς τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἔς τὰ
Ἑλληνικὰ πράγματα, μή ποτ' ἄρα ἐπικρατησάντες 2
αὐτίς τῶν ἐπὶ θαλάσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προ-
χωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ δυνάμει ὥς ἐπὶ Βαβυλῶνά
25 τε καὶ Λαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν
τὸν πόλεμον εἰς τὴν Ἑλλάδα, Λακεδαιμονίων μὲν
ἐκ τοῦ εὐθέος ἡμῖν πολεμούντων, τῆς δὲ Ἀθηναίων
πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς ἡμᾶς
πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. ἐξαιρεθείσης δὲ Τύρου 3
30 ἢ τε Φοινίκῃ ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν ὅπερ
πλείστον τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοι-
νίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξ-

- ονται οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοίνικες
 ἐχομένων σφίσι τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλέ-
 οντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς
 ἡμῖν προσχωρήσει ἢ ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται.
- 4 καὶ ταῖς τε ἐκ Μακεδονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινί- 5
 σαις πλεόντων ἡμῶν τὴν θάλασσαν καὶ Κύπρου
 ἅμα προσγενομένης θαλασσοκρατοῦμέν τε ἂν βεβαίως
 καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς ἡμῖν ἐν ταύτῳ
 γίγνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις ὑπὲρ τε
 τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκείας οὐδὲν ἔτι ὑποπτον 10
 ὑπολείπεται, τὸν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ
 τοῦ ἐς τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιῶσει
 ποιησόμεθα ἀποτετμημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν
 ξύμπασαν καὶ τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.
- 18 Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἐπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ 15
 Τύρῳ· καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἐνύ-
 πνιον αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν
 τῷ τείχει προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα
 δεξιούσθαι τε αὐτόν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. καὶ
 τοῦτο ἐξηγείτο Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόνῳ ἄλωσο- 20
 μένην τὴν Τύρον, ὅτι καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα
 ξὺν πόνῳ ἐγένετο. καὶ γὰρ καὶ μέγα ἔργον τῆς
- 2 Τύρου ἢ πολιορκία ἐφαίνετο. νῆσός τε γὰρ αὐτοῖς ἢ
 πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς πάντη ὠχύρωτο· καὶ
 τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων μᾶλλον τι ἐν 25
 τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι θαλασσοκρα-
 τούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολλῶν
 περιουσῶν.
- 3 Ὡς δὲ ταῦτα ὁμῶς ἐκράτησε, χῶμα ἔγνω χωννύ-
 ναι ἐκ τῆς ἡπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ 30
 πορθμὸς τεναγώδης τὸ χωρίον· καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ
 ἡπείρῳ τῆς θαλάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ,

τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ πόλει, ἵνα τὸ βαθυτάτον τοῦ
 διάπλου, τριῶν μάλιστα ὀργυιῶν τὸ βάθος. ἀλλὰ
 λίθων τε πολλῶν ἀφθονία ἦν καὶ ὕλης, ἥντινα τοῖς
 λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρουν· χάρακές τε οὐ χαλεπῶς
 5 κατεπήγνυντο ἐν τῷ πηλῷ καὶ αὐτὸς ὁ πηλὸς ξύν-
 δεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐρίγνυτο. καὶ 4
 προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάν-
 δρου πολλὴ ἦν παρόντος τε αὐτοῦ καὶ ἕκαστα ἐξη-
 γουμένου καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ
 10 χρήμασι τοὺς τι ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονου-
 μένους ἐπικουφίζοντος. ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ
 ἡπείρῳ ἐχώννυτο, οὐ χαλεπῶς προυχώρει τὸ ἔργον,
 ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον χωννύμενον καὶ οὐδενὸς ἐξείρ-
 γοντος. ὥς δὲ τῷ τε βαθυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον καὶ 5
 15 ἄμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐρίγνοντο, ἀπὸ τε τῶν
 τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων, βαλλόμενοι ἐκακοπάθουν,
 ἅτε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον τι ἢ ὥς ἐς μάχην ἀκρι-
 βῶς ἐσταλμένοι, καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλη καὶ ἄλλη
 τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασσο-
 20 κρατοῦντες ἔτι, ἄπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς
 Μακεδόσιν ἐποίουν. καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους 6
 ἐπάνω τοῦ χώματος, ὃ τι περ προκεχωρήκει αὐτοῖς
 ἐπὶ πολὺ τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν δύο καὶ μηχανὰς
 ἐπὶ τοῖς πύργοις. προκαλύμματα δὲ δέρρεις καὶ
 25 διφθέραι αὐτοῖς ἦσαν, ὥς μήτε πυρφόροις βέλεσιν
 ἀπὸ τοῦ τείχους βάλλεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις
 προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι πρὸς τὰ τοξεύματα· ἄμα
 τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυρίων ἐβλαπτον τοὺς
 χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλλόμενοι οὐ χαλεπῶς
 30 ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον.

Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοῖόνδε. 19
 ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης

- εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες δύο ἰστοὺς ἐπὶ τῇ πρώτῃ
καταπηγνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς
ὅσον μακρότατον, ὥς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δᾶδας
ὅσας πλείστας δέξασθαι· πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ
θεῖον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τὸ παρακαλέσαι μεγάλην 5
- 2 φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν. παρέτειναν δὲ καὶ
κεραίαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς ἰστοῖς ἀμφοτέροις, καὶ ἀπὸ
ταύτης ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν ὅσα ἐπιχυθέντα ἢ ἐπι-
βληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἐμελλεν.
ἔρματά τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἑξᾶραι εἰς 10
ὕψος τὴν προῶραν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς
- 3 νεῶς. ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες ὥς ἐπὶ τὸ χῶμα
ἐπιφέροντα ἐξάψαντες τριήρεσι τὴν ναῦν κατ' οὐρὰν
εἶλκον. ὥς δὲ ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χῶματι καὶ τοῖς
πύργοις, πῦρ ἐμβαλόντες εἰς τὴν ὕλην καὶ ὥς βιαίο- 15
τατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν ἐπανελκύσαντες τὴν ναῦν
ἐνσείουσιν ἄκρῳ τῷ χῶματι· αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηϊ
- 4 καιομένη ἤδη ἐξενήξαντο οὐ χαλεπῶς. καὶ ἐν τούτῳ
ἢ τε φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύργοις καὶ αἱ κεραῖαι
περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ ὅσα ἐς ἑξαψιν τῆς 20
φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τριηρῶν
πλησίον τοῦ χῶματος ἀνακωχεύοντες ἐτόξευον ἐς
τοὺς πύργους, ὥς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι ὅσοι
- 5 σβεστήριόν τι τῇ φλογὶ ἐπέφερον. καὶ ἐν τούτῳ
κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν πύργων ἐκδρα- 25
μόντες ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ καὶ ἐς κελήτια ἐμβάν-
τες ἄλλη καὶ ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χῶματος τὸν
τε χάρακα οὐ χαλεπῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ
προβεβλημένον καὶ τὰς μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλε- 30
- 6 ξαν ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεῶς πῦρ ἐπέσχευ. Ἀλέξαν-
δρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἡπείρου ἀρξαμένους
πλατύτερον χωννύναι, ὥς πλέονας δέξασθαι πύργους,

καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς μηχανὰς ἄλλας κατασκευάζειν
ἐκέλευσεν. ὥς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς τοὺς
ὑπασπιστάς ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐπὶ Σιδῶ-
νος ἐστάλη, ὥς ἀθροίσων ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ
5 τριήρεις, ὅτι ἀπορώτερα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο
θαλασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασι- 20
λεὺς καὶ Ἐνυλος ὁ Βύβλου ὥς ἔμαθον τὰς πόλεις
σφῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόντες Ἀν-
10 τοφραδάτην τε καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέ-
ξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο καὶ
αἱ τῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν αὐτοῖς, ὥστε Φοινί-
κων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐτῷ παρεγένοντο.
ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ Ῥόδου τριήρεις 2
15 ἣ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ ἄλλαι
ἐννέα, καὶ ἐκ Σόλων καὶ Λυκίας δέκα, ἐκ Μακε-
δονίας δὲ πεντηκόντορος, ἐφ' ἧς Πρωτέας ὁ Ἀν-
δρονίκου ἐπέπλει. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον καὶ οἱ τῆς 3
Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν
20 ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἰκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσαν τὴν
κατ' Ἰσδὸν Λαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα
ἐχομένη ἤδη ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. καὶ
τούτοις πᾶσιν ἔδωκεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσ-
θεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης μᾶλλον τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν
25 σφῶν ἐδόκουν ξυνταχθῆναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυ-
τικόν.

Ἐν ᾧ δὲ αἷ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο 4
καὶ αἱ νῆες ὥς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας
ἀπόπειραν ἐξηρτύνοντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν
30 τε ἱππέων ἱλας ἔστιν ἃς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνάς τε καὶ
τοὺς τοξότας ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντι-
λίβανον καλούμενον τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν βίᾳ τῶν 5

ταύτῃ ἔξελὼν, τὰ δὲ ὁμολογία παραστησάμενος ἐν δέκα ἡμέραις ἐπανῆγεν εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πολεμοκράτους ἐκ Πελοποννήσου ἦκοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μισθοφόρους Ἑλλήνας ἐς τετρακισχιλίους.

- 5
6 Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβίβασας τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλον τι ἢ ἐν χερσὶν ἢ ναυμαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ ξυντεταγμέναις ναυσὶν 10 αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, ὃ δὲ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πνυταγόρου. οὗτος δὲ καὶ Κράτερος τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον τῆς πάσης 7 τάξεως. τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμαχεῖν 15 ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσιν Ἀλέξανδρος. τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροςδοκῆτως κατιδόντες (οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τὰς τε Κυπρίων ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον 8 ἔχοντα) καὶ ἅμα ξυντεταγμένως τοῦ ἐπίπλου 20 γιγνομένου (ὀλίγον γὰρ πρὶν προσσχεῖν τῇ πόλει ἀνεκώχευσαν ἔτι πελάγαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ νῆες, εἰ πως ἄρα ἐς ναυμαχίαν τοὺς Τυρίους προκαλέσαιντο, ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο, πολλῷ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον) ταῦτα ὀρῶντες 25 οἱ Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριήρεσι δὲ ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο βύξην τὸν ἔσπλουν φραξάμενοι ἐφύλασσαν, ὥς μὴ ἐς τῶν λιμένων τινὰ ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.
- 9 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, 30 ἐπέπλει τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στό-

ματος καὶ ἅμα ἀντιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν
 πεφραγμένον τὸν ἔσπλουν· τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω
 ἐφορμούσας τῷ στόματι τριήρεις προσπεσόντες οἱ
 Φοίνικες καὶ ἀντίπρωροι ἐμβαλόντες καταδύουσιν·
 5 οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς ἀπενήξαντο ἐς τὴν
 γῆν, φιλίαν οὖσαν· τότε μὲν δὴ οὐ πόρρω τοῦ ποιητοῦ 10
 χῶματος κατὰ τὸν αἰγιαλόν, ἵνα σκέπη τῶν ἀνέμων
 ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὤρμισαντο. τῇ δὲ
 ὕστεραία τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις
 10 ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα
 τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ
 πόλει, τοὺς δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ
 χῶματος τὸν πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ
 ἡ σκηνὴ ᾗ.

15 Ἦδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἐκ τε 21
 Κύπρου καὶ Φοινίκης ἀπάσης συλλελεγμένων μη-
 χανῶν πολλαὶ συμπεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ
 χῶματος, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν, αἷς ἐκ
 Σιδῶνος ἅμα οἱ ἐκόμισεν, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριηρῶν
 20 ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναυτοῦσαι ἦσαν. ὥς δὲ παρεσ- 2
 κεύαστο ἤδη ξύμπαντα, προσῆγον τὰς μηχανὰς κατὰ
 τε τὸ ποιητὸν χῶμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη καὶ
 ἄλλη τοῦ τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρω-
 μένων τοῦ τείχους.

25 Οἱ δὲ Τύριοι ἐπὶ τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ 3
 τὸ χῶμα πύργους ξυλίνους ἐπέστησαν, ὥς ἀπομά-
 χεσθαι ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἰ πῃ ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσῆ-
 γοντο, βέλεσί τε ἡμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς
 ἐβαλλον αὐτάς τὰς ναῦς, ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς
 30 Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει. ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ 4
 τείχη κατὰ τὸ χῶμα τό τε ὕψος εἰς πεντήκοντα καὶ
 ἑκατὸν μάλιστα πόδας καὶ ἐς πλάτος ξύμμετρον

- λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμπεπηγότα. ταῖς δὲ ἱππαγωγαῖς τε καὶ ταῖς τριήρεσι τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ τείχει, καὶ ταύτῃ οὐκ εὐπορον ἐρίγνετο πελάζειν τῇ πόλει, ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξείρουν 5
- 6 αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἔγνω ἐξελκῦσαι ἐκ τῆς θαλάσσης· ἡνύετο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου γινόμενον, ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς καταφράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν 10 τριηρῶν καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν ἄπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμιαῖς ναυσὶν
- 6 ἐποίουν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολλὰς ἐς τὸν αὐτὸν τρόπον φράξας ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν 15 ἐπίπλουν τῶν νεῶν. ἀλλὰ καὶ ὥς ὕφαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. οἱ δὲ ἀλύσεσιν ἀντὶ σχοίνων εἰς τὰς ἀγκύρας χρώμενοι, οἱ Μακεδόνες, καθίσαν, ὥστε μηδὲν ἔτι πλέον τοῖς κολυμβηταῖς
- 7 γίνεσθαι. ἐξάπτοντες οὖν βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ 20 τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐτοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίσαντες κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα οὐκέτι προβεβλημένοι βλάβειν ἔμελλον. ὅπου δὲ καθαρὸν πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἤδη ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον. 25
- 8 Οἱ δὲ Τύριοι, πάντῃ ἄποροι γιγνομένοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ στόμα ἱστίοις, τοῦ μὴ καταφανῇ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν 30 πλήρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, ὅποτε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος

ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως
 ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀπεχώρει, πληρώσαντες 9
 πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἰσας, τριήρεις δὲ
 ἑπτὰ ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς
 5 ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐο-
 πλοτάτοις καὶ ἅμα καὶ εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυ-
 τικοὺς ἀγῶνας, τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ
 μιᾷς νεῶς ἐξέπλεον ἄνευ κελευστῶν τὰς κώπας παρα-
 φέροντες· ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους
 10 καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε
 πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῷ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ
 ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον 22
 ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνήν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ
 15 τὸ εἰωθός, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. οἱ 2
 δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροςδοκῆτως ταῖς ναυσὶν
 ὀρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κεναῖς ἐπιτυχόντες,
 τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοήν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλε-
 πῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων, τὴν τε Πινυ-
 20 ταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη εὐθύς ὑπὸ τῇ πρώτῃ
 ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμα-
 θουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ Κουριέως, τὰς
 δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ᾗσθετο τὸν ἐκπλουν τῶν Τυ- 3
 25 ρίων τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν,
 ὅπως ἐκάστη πληρωθείη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος
 ἀνακωχεύειν ἔταξεν, ὡς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν
 τῶν Τυρίων νῆες· αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν
 αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα,
 30 ὅσαι ἐφθησαν αὐτῷ κατὰ τάχος πληρωθεῖσαι, περιέ-
 πλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπεπλευκότας τῶν
 Τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους, τὸν τε ἐπίπλουν 4

- τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν καὶ ὥς οὐκ ἔξακουστὸν ἦν ὑπὸ θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. οἱ δὲ ὁψέ 5 ποτε αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον 5 ὑποστρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἐφευγον. καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβαλοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίησαν, πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρης 10 αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἐλήφθησαν. φόνος δὲ τῶν ἐπιβατῶν οὐ πολὺς ἐγένετο. ὥς γὰρ ἦσθοντο ἔχομένας τὰς ναῦς ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα.
- 6 Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν 15 ὠφέλεια ἦν, ἐπῆγον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐτῷ. κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχύι τοῦ τείχους οὐδὲν ἦνουν ὃ τι καὶ λόγου ἄξιον· οἱ δὲ κατὰ τὸ πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. 20 7 ὥς δὲ οὐδὲ ταύτῃ ἦνυν, ἐς τὸ πρὸς νότον αὐτῶν ἀνε- 25 μων καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον τεῖχος μετήει, πάντῃ ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. καὶ ἐνταῦθα πρῶτον κατεσείσθη τε τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα καὶ τι καὶ κατη- 30 ρεῖφθη αὐτοῦ παραρραγόν. τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπι- 35 βαλὼν γεφύρας ἥ ἐρήριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τύριοι οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνας.
- 23 Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρᾳ νημέϊαν τε φυλάξας καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ 30 ἔργον ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα.

ὥς δὲ ἀποχωρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἱ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, 2 ἃς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ τοῦ τείχους. καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ἣ ἐπετέτακτο Ἄδμητος, τὴν ἐτέραν δὲ ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεξέταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτοὺς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπιβήσεσθαι τοῦ τείχους ἣ παρ- 3 ρεῖκοι ἔμελλε. τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ 10 τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἰ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ ὅσαι τοξότας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεούσας τὸ τεί- 15 χος ἐποκέλλειν τε ὅπη παρεῖκοι καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους, ἔστε τὸ ἐποκεῖλαι ἄπορον γίγνοιτο, ὥς πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίγνεσθαι.

Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον 4 20 τῇ πόλει καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὃ τε γὰρ Ἄδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἀπτόμε- 25 νος καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων ὅτῳ τι λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾶτο. καὶ ταύτῃ πρῶτον ἣ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος ἐλήφθη τὸ τεῖχος, οὐ 5 χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίῳ τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῳ 30 τῇ προσβάσει ἐχρήσαντο οἱ Μακεδόνες. καὶ Ἄδμητος μὲν, πρῶτος ἐπιβὰς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποδνήσκει

- 6 αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τεῖχος ξὺν τοῖς ἐταίροις. ὥς δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἱ καὶ μεταπύργια, αὐτὸς μὲν παρήει διὰ τῶν ἐπάλλεων ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἢ καθόδος. 5
- 24 Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἵ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα τὸν πρὸς Αἰγύπτου, καθ' ὅνπερ καὶ ἐφορ-
μοῦντες ἐτύγγανον, βιασάμενοι καὶ τὰ κλειῖθρα διασπάσαντες ἔκοπτον τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλοντες, τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν 10
ἐξωθοῦντες, καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ κλειῖθρον τοῦτόν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες εἶλον εὐθὺς ταύτῃ τὴν πόλιν.
- 2 τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ μὲν τεῖχος, ὥς ἐχόμενον εἶδον, ἐκλείπουσιν. ἄθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ 15
Ἀγηνόριον καλούμενον ἐπέστρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τοὺς χωρήσας τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους
- 3 διέφθειρεν αὐτῶν, τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. καὶ φόνος ἦν πολὺς, τῶν τε ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων 20
ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοίνου τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. ὀργῇ γὰρ ἐχώρουν ἐπὶ πᾶν οἱ Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀχθόμενοι καὶ ὅτι λαβόν-
τες τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ Σιδῶνος ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀναβιβάσαντες, ὅπως ἄποπτον εἴη ἀπὸ 25
τοῦ στρατοπέδου, σφάξαντες ἔρριψαν εἰς τὴν θά-
- 4 λασσαν. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχι-
λίους· τῶν Μακεδόνων δὲ ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἀδμητὸς τε, ὁ πρῶτος ἐλὼν τὸ τεῖχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· 30
ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ μάλιστα ἐς τετρακοσίους.
- 5 Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλείους καταφυγοῦ-

σιν (ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν
 τέλει καὶ ὁ βασιλεὺς Ἀξέμιλλος καὶ Καρχηδονίων
 τινὲς θεωροὶ ἐς τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δὴ τινα
 νόμον παλαιὸν εἰς τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τοῦ-
 5 τοις ξύμπασιν ἄδειαν δίδωσιν Ἀλέξανδρος· τοὺς δὲ
 ἄλλους ἡνδραπόδισε, καὶ ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ
 τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθησαν, μάλιστα ἐς τρισμυ-
 ρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ ἔδυσέ τε καὶ 6
 πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὠπλισμένη· καὶ αἱ
 10 νῆες ξυνεπόμενυσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν
 ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν
 ἣ τὸ τεῖχος κατεσεῖσθαι ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν· καὶ
 τὴν ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους,
 ἦντινα ἐν τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ
 15 ἀνέθηκε καὶ ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἣ αὐτὸς ποιήσας
 ἦ ὅτου δὴ ἄλλου ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ
 ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι
 ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως ἐάλω ἐπὶ ἄρχοντος
 Ἀνικίτου Ἀθήνησι μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος.
 20 Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου 25
 Ἀλεξάνδρου ἀφίκοντο παρὰ Λαρείου πρέσβεις ὡς
 αὐτόν, ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς
 μητρος τε καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παίδων δοῦναι
 ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Λαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν
 25 τὴν ἐντὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν
 τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλεξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν
 Λαρείου παῖδα Ἀλεξάνδρον φίλον τε εἶναι Λαρεῖω
 καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἐταί- 2
 ρων ἀπαγγελθέντων Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλε-
 30 ξάνδρῳ εἰπεῖν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὦν ἐπὶ τού-
 τοις ἡγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι πρόσω
 κανδυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίῳνι ἀποκρί-

νασθαι ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἶπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἐπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρί-
 3 νασθαι Δαρεῖω ἅπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. ἔφη γὰρ οὔτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δαρείου οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ τῆς πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τὰ τε 5 χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πάσαν· γῆμαί τε ἄν ἐθέλῃ τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαι ἄν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἦκειν, εἴ τι εὐρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ. ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέ- 10 ξανδρον, ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐθις ἦν.

4 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν στόλον. καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσκεχωρηκότα ἤδη. εὐνοῦχος δέ τις, ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πό- 15 λεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ Ἀραβὰς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακῶς διαρκῇ ἐς χρόνιον πολιορκίαν καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἄν βιά ἁλῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλεξάνδρον. 20

26 Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μά- λιστα σταδίου, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ὥκιστο καὶ τεῖχος περιεβέβλητο 25 αὐτῇ ὀχυρόν. ἐσχάτῃ δὲ ὤκειτο ὡς ἐπ' Αἰγυπτου ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου.

2 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσεν ἢ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι 30 ἐκέλευσεν. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βιά ἐλεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ

χώματος. ἀλλ' Ἀλεξάνδρῳ αἰρετέον ἐδόκει εἶναι 3
 ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ
 ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν
 αἰσχροὺς εἶναι οἱ λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἕλληνας καὶ
 5 ἔς Λαρεῖον. ἐδόκει δὴ χῶμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως
 χωννύναι, ὥς ἔξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι
 τὰς μηχανὰς τοῖς τεῖχεσι. καὶ ἐχώννυτο κατὰ τὸ
 νότιον μάλιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα
 ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, 4
 10 μηχανὰς ἐπιστήσαντες οἱ Μακεδόνες ἐπῆγον ὥς ἐπὶ
 τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλε-
 ξάνδρῳ καὶ ἐστεφανωμένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλ-
 λοντι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ νόμον τῶν τις σαρκο-
 φάγων ὀρνίθων ὑπερπετόμενος τοῦ βωμοῦ λίθον
 15 ἐμβάλλει ἐς τὴν κεφαλὴν ὄντινα τοῖν ποδοῖν ἔφερε.
 καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάντιν ὃ τι
 νοοῖ ὁ οἰωνός. ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, ὦ βασιλεῦ,
 τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτέα ἐστὶν
 ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.
 20 Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τέως μὲν πρὸς ταῖς 27
 μηχαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν· ὥς δὲ ἐκδρομή
 τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ ἐγίνετο καὶ πῦρ τε ἐπέ-
 φερον ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἀραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας
 ἀμυνομένους κάτωθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χω-
 25 ρίου ἐβαλλόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χῶμα-
 τος, ἐνταῦθα ἢ ἐκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντι
 ἢ ἐκπλαγεὶς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆς μαν-
 τείας, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς παρεβοήθει
 ἵνα μάλιστα ἐπιέξοντο οἱ Μακεδόνες. καὶ τούτους 2
 30 μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχροῦ φυγῇ ὥσθῃναι κατὰ
 τοῦ χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς
 ἀσπίδος διαμπαξ καὶ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον. ὥς

δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρί-
 στανδρον, ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν
 ἐδόκει Ἀριστάνδρου ἔνεκα.

- 3 Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς·
 ἀφικνουῦνται δ' αὐτῷ μετάπεμπτοι ἀπὸ θαλάσσης αἱ 5
 μηχαναὶ αἷς Τύρον εἴλε. καὶ χῶμα χωννύναι ἐν
 κύκλῳ πάντοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν
 ἐς δύο σταδίους, ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ
 4 διακοσίους. ὥς δὲ αἷ τε μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν
 καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα κατέσεισαν τοῦ τείχους 10
 ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλη καὶ ἄλλη ὀρυσσομένων
 καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου τὸ τεῖχος πολλαχῇ
 ἠρείπετο ὑφ'ιζάνον κατὰ τὸ κενούμενον, τοῖς τε βέ-
 λεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀναστέλλον-
 τες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων, ἐς μὲν 15
 τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀποδνησκόντων
 τε αὐτοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων ὅμως ἀντεῖχον.
 5 τῇ τετάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάν-
 τοθεν προσαγαγὼν Ἀλέξανδρος τῇ μὲν ὑπορυσσό-
 μενον τὸ τεῖχος καταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς 20
 μηχαναῖς κατασεῖει ἐπὶ πολὺ, ὥς μὴ χαλεπὴν ταῖς
 κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ τὰ ἐρηριμμένα ἐνδοῦναι.
 6 αἷ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο τῷ τείχει καὶ ἔρις
 πολλή ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι ἀρετῆς μετεποιοῦντο
 ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἰρεῖ πρῶτος 25
 Νεοπτόλεμος τῶν ἐταίρων τοῦ Αἰακιδῶν γένους·
 ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγεμό-
 7 σιν ἀνέβαινον. ὥς δὲ ἅπαξ παρῆλθόν τινες ἐντὸς
 τείχους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ
 ἄλλας πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγγανον, δέχονται 30
 εἰσω τὴν στρατιὰν πᾶσαν. οἱ δὲ Γαζαῖοι καὶ τῆς πό-
 λεως σφισιν ἤδη ἐχομένης ξυνεσθηκότες ὅμως ἐμά-

χοντο· καὶ ἀπέθανον πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι ὥς
ἕκαστοι ἐτάχθησαν· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας ἐξην-
δραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος. τὴν πόλιν δὲ ξυνοι-
κίσας ἐκ τῶν περιοίκων ἐχρῆτο ὅσα φρουρίῳ ἐς τὸν
πόλεμον.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBAION TRITON.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶτον 1
15 ὥρμήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἐβδόμη ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς Γάζης
ἐλαύνων ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ
ναυτικὸς στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὥς ἐπ'
Αἰγυπτον· καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ
ὁρμούσας. Μαζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης 2
20 Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου καθεσθηκώς, τὴν τε ἐν Ἰσσω
μάχην ὅπως συνέβη πεπυσμένος καὶ Δαρεῖον ὅτι
αἰσχρᾷ φυγῇ ἔφυγε, καὶ Φοινίκην τε καὶ Συρίαν καὶ
τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐχόμενα,
αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσικῆς, ἐδέχετο ταῖς
25 πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον. ὁ δὲ εἰς
μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ τῶν 3
νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔστε ἐπὶ
Μέμφιν πόλιν αὐτὸς ἐφ' Ἡλιουπόλεως ἦει, ἐν δεξιᾷ
ἔχων τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν
30 χωρία ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχὼν διὰ τῆς
ἐρήμου ἀφίκετο ἐς Ἡλιούπολιν. ἐκεῖθεν δὲ διαβάς 4
τὸν πόρον ἦκεν ἐς Μέμφιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε

- ἄλλοις θεοῖς καὶ τῷ Ἄπιδι καὶ ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν· ἤκον δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ δοκιμώτατοι. ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμόν ὥς ἐπὶ θάλασσαν τοὺς τε ὑπασπιστάς ἐπὶ τῶν νεῶν λαβὼν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἱππέων τὴν βασιλικὴν Ἴλην τὴν τῶν ἐταίρων. ἐλθὼν δὲ εἰς Κάνωβον καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ᾤκισται, Ἀλεξάνδρου ἐπώνυμος. καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τε ἀγορὰν ἐν αὐτῇ δεῖμασθαι ἔδει καὶ ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὧν τινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἰσίδος δὲ Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ἧ περιβεβληθῆσαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο. ✕
- 2 Ἀέγεται δὲ τις καὶ τοιοῦδε λόγος, οὐκ ἄπιστος ἔμοιγε· ἐθέλειν μὲν Ἀλεξάνδρῳ καταλείπειν αὐτὸν τὰ σημεῖα τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν γῆν ἐπιγράψουσι· τῶν δὲ τεκτόνων τινα ἐπιφρασθέντα, ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλφαιτα οἱ στρατιῶται ἐκόμιζον ξυναγαρόντα ἐπιβάλλειν τῇ γῇ ἵνα περ ὁ βασιλεὺς ὑφηγεῖτο, καὶ τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ ὄντινα τῇ πόλει ἐποίει. 15
- 2 τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάντις καὶ μάλιστα δὴ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, ὃς δὴ πολλὰ [μὲν] καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο Ἀλεξάνδρῳ, φάναι εὐδαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν τὰ τε ἄλλα καὶ τῶν ἐκ γῆς καρπῶν εἵνεκα. 30
- 3 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ἠγέλοχος κατέπλευσεν εἰς Αἰγυπτον καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ Τενεδίους τε

ἀποστάντας Περσῶν σφίσι προσθέσθαι (καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας Πέρσαις προσχωρῆσαι) καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο σφᾶς βία τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν, οὓς Αὐτοφραδάτης τε καὶ Φαρνάβαζος ἐγκατέστη- 4
 5 σαν· ἁλῶναι δὲ αὐτόθι καὶ Φαρνάβαζον ἐγκαταληφθέντα καὶ Ἀριστόνικον Μηθυμναῖον τὸν τύραννον ἐσπλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς Χίου ξὺν ἡμιολίαις ληστρικαῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν λιμένα οὐ γνόντα, ἀλλ' ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ
 10 κλείδρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάζου ἄρα ναυτικὸν ὁρμεῖ ἐν αὐτῷ· καὶ τοὺς μὲν ληστὰς 5
 πάντας αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ ἤγε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίον καὶ Φισινὸν καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς
 15 τε ἀποστάσεως τῆς Χίου ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νήσου βία εἶχον· καὶ Μιτυ- 6
 λήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφείλετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμολογία προσηγάγετο, Ἀμφοτερόν δὲ ξὺν ἐξήκοντα ναυσὶν ἐπὶ Κῷ
 20 ἔπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κῆρους· καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὗρε τὴν Κῷ πρὸς Ἀμφοτεροῦ ἤδη ἐχομένην. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμάλωτοι 7
 ἦγεν Ἠγέλοχος, Φαρνάβαζος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῷ λαθὼν τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν
 25 τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν· τοὺς δὲ ἅμφ' Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἐπέμψεν.

Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ' 3
 30 Ἀμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μὲν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκέες ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα καὶ Ἡρακλέα, τὸν

- μὲν ἐπὶ τὴν Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ' Ἀνταῖον ἦει εἰς Λιβύην καὶ
- 2 παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον. Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ζ κ
ἀμφοῖν καὶ τι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς δ
Ἄμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦθοι τὴν Ἡρακλέους
τε καὶ Περσέως ἐς Δία. καὶ οὖν παρ' Ἄμμωνα
ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὥς καὶ τὰ αὐτοῦ ἀτρεκέ-
στερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνώκεναι.
- 8 Μέχρι μὲν δὴ Παραιτονίου παρὰ θάλασσαν ἦει 10
δι' ἐρήμου, οὐ μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, στα-
δίους ἐς χιλίους καὶ ἑξακοσίους, ὥς λέγει Ἀριστό-
βουλος. ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο, ἵνα
τὸ μαντεῖον ἦν τοῦ Ἄμμωνος. ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ
- 4 ὁδὸς καὶ ψάμμος πολλὴ αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. ὕδωρ 15
δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐγένετο, καὶ τοῦτο
ἐς τὸ θεῖον ἀνηνέχθη. ἀνηνέχθη δὲ ἐς τὸ θεῖον καὶ
τόδε· ἄνεμος νότος ἐπ' ἀν πνεύσῃ ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ,
τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ ἐπὶ μέγα, καὶ
ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα οὐδὲ ἔστιν εἰδέναι 20
ἵνα χορὴ πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελάγει τῇ ψάμμῳ,
ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν οὔτε που ὄρος
οὔτε δένδρον οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστηκότες, οἷς
τισιν οἱ ὁδῖται τεκμαίροντο ἂν τὴν πορείαν, καθά-
περ οἱ ναῦται τοῖς ἄστροις· ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ 25
στρατιὰ Ἀλεξάνδρῳ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφί-
6 βολοὶ ἦσαν. Πτολεμαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει δρᾶ-
κοντας δύο λέναι πρὸ τοῦ στρατεύματος φωνὴν ἰέν-
τας, καὶ τούτοις Ἀλέξανδρον κελεῦσαι ἔπεσθαι τοὺς
ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ θείῳ· τοὺς δὲ ἡγήσασθαι 30
τὴν ὁδὸν τὴν τε ἐς τὸ μαντεῖον καὶ ὀπίσω αὐθις·
6 Ἀριστόβουλος δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος ταύτῃ κατέχει,

κόρακας δύο προπετομένους πρὸ τῆς στρατιᾶς, τού-
τους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. καὶ ὅτι
μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ ἔχω ἰσχυρίσασθαι,
ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἄτρεκὲς τοῦ λόγου
6 ἀφείλοντο οἱ ἄλλη καὶ ἄλλη ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

Ὁ δὲ χῶρος ἵνα περ τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι 4
τὰ μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμον τὸ πᾶν ἔχει
καὶ ἄνυδρος. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον
γὰρ πλεῖστον αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει ἐς τεσσαρά-
10 κοντα μάλιστα σταδίου ἐρχεται) κατάπλεώς ἐστιν
ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν καὶ φοινίκων, καὶ ἑνδροσος
μόνος τῶν πέριξ. καὶ πηγὴ ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδέν 2
τι εἰοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν.
ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ ψυχρὸν τὸ ὕδωρ γευσασμένῳ
15 τε καὶ ἔτι μᾶλλον ἀψαμένῳ οἶον ψυχρότατον· ἐγκλί-
ναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἐσπέραν θερμότερον, καὶ ἀπὸ
τῆς ἐσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας,
μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότερον· ἀπὸ δὲ μέσων
νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει, καὶ ἔωθεν ψυχρὸν ἤδη
20 ἐστί, ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ τοῦτο ἀμείβει
ἐν τάξει ἐπὶ ἐκάστη ἡμέρᾳ. γίνονται δὲ καὶ ἅλεις 3
αὐτόματοι ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυκτοί· καὶ τούτων
ἔστιν οὗς ἐς Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ
Ἀμμωνος. ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται ἐς
25 κοιτίδας πλεκτὰς ἐκ φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ
βασιλεῖ ἀποφέρουσιν ἢ εἰ τῷ ἄλλῳ. ἔστι δὲ μακρὸς 4
τε ὁ χόνδρος καὶ ἤδη τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς
δακτύλους, καὶ καθαρὸς ὥσπερ κρύσταλλος· καὶ
τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται, ὥς καθαρωτέρῳ
30 τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἄλων, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι
ἄλλοι τοῦ θεοῦ οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν. ἐνταῦθα Ἀλέ- 5
ξανδρος τὸν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο·

καὶ ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὥς ἔλεγεν, ἀνέξεν ἐπ' Αἰγύπτου, ὥς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν ὀπίσω ὁδόν, ὥς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Λάγον, ἄλλην εὐθείαν ὥς ἐπὶ Μέμφιν.

- 5 Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ τῆς 5
Ἑλλάδος ἦκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἀτυχήσαντα ὧν
ἔδεῖτο ἀπέπεμψε, καὶ στρατιὰ παραγίνεται παρὰ μὲν
Ἀντιπάτρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους,
ὧν ἡγεῖτο Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου, ἐκ Θωράκης δὲ
ἱππεῖς ἐς πεντακοσίους, ὧν ἦρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ 10
2 Εὐνίκου. ἐνταῦθα θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ καὶ
πομπεύει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα
ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν. καὶ τὰ κατὰ τὴν Αἰ-
γύπτου ἐκόσμησε· δύο μὲν νομάρχας Αἰγύπτου κατέ-
στησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν καὶ Πέτισιν, καὶ 15
τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυπτίαν· Πετίσιος
δὲ ἀπειπαμένου τὴν ἀρχὴν Δολόασπις ἐκδέχεται
3 πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων ἐν Μέρμφει
μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθναῖον, ἐν Πη-
λουσίῳ δὲ Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον· 20
τῶν ξένων δὲ ἄρχειν Λυκίδαν Αἰτωλόν, γραμματεᾶ
δὲ ἐπὶ τῶν ξένων Εὐγνώστον τὸν Ξενοφάντου τῶν
ἐταίρων· ἐπισκόπους δὲ αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ
4 Ἐπιππον τὸν Χαλκιδέα. Λιβύης δὲ τῆς προσχώρου
ἄρχειν δίδωσιν, Ἀπολλώνιον Χαρίνου, Ἀραβίας δὲ 25
τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκρά-
τιος· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο τοὺς μὲν νομάρχας
εἰς ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφῶς καθάπερ ἐκ
παλαίου καθειστήκει, αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ' αὐτῶν
τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν. 30
5 στρατηγούς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἦντινα ἐν
Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο Πευκέσταν τε τὸν Μακαρτάτου

καὶ Βάλακρον τὸν Ἀμύντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν
 πλεῶν Πολέμωνα τὸν Θηραμένους· σωματοφύλακα δὲ
 ἀντὶ Ἀρρύβα Λεοννάτον τὸν Ἀντέον ἔταξεν· Ἀρ- 6
 ρύβας γὰρ νόσφ' ἀπέθανεν. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀν-
 15 τίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχειν
 ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα Κρηῖτα. ἐπὶ δὲ τοὺς
 ξυμμάχους τοὺς πεξοὺς, ὧν Βάλακρος ἡγεῖτο, ἐπεὶ
 Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο, Κάλανον κατέστη-
 σεν ἡγεμόνα. κατανεῖμαι δὲ ἐλέγετο εἰς πολλοὺς τὴν 7
 10 ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὴν τε φύσιν τῆς χώρας θαυμά-
 σας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ ἐφαίνετο
 ἐνὶ ἐπιτρέψαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης. καὶ Ῥωμαῖοί
 μοι δοκοῦσι παρ' Ἀλεξάνδρου μαθόντες ἐν φυλακῇ
 15 ἐκπέμπειν ὑπαρχον Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς
 ἱππέας σφίσι ξυντελούντων.

Ἀλεξάνδρος δὲ ἅμα τῷ ἥρῳ ὑποφαίνονται ἐκ Μέμ- 6
 φιος ἥει ἐπὶ Φοινίκης· καὶ ἐγεφνυρώθη αὐτῷ ὁ τε
 κατὰ Μέμφιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ αἱ διώρυχες
 20 αὐτοῦ πᾶσαι. ὥς δὲ ἀφίκετο εἰς Τύρον, καταλαμβάνει
 ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ
 δὲ αὐθις θύει τῷ Ἡρακλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν
 τε καὶ μουσικόν. ἐνταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ 2
 Ἀθηνῶν ἡ Πάραλος πρέσβεις ἄγουσα Διόφαντον καὶ
 25 Ἀχιλλέα· ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ Πάραλοι
 ξύμπαντες. καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἔτυχον ὧν ἔνεκα
 ἐστάλησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆκεν Ἀθηναῖοις
 ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἐάλωσαν. τὰ δ' ἐν Πε- 3
 λοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπήγγελτο, Ἀμ-
 80 φοτερόν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς τε
 τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμο-
 νίων οὐ κατήκουον. Φοῖνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσε-

τάχθῃ ἑκατὸν ναῦς ἄλλας πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτε-
ρὸν ἐπεμπε στέλλειν ἐπὶ Πελοποννήσου.

- 4 Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὤρματο ὡς ἐπὶ Θάψακόν τε
καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ἐν Φοινίκη μὲν ἐπὶ τῶν
φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βεροιαῖον, 5
Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου
ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν
ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτῃ ἄρτι ἐκ
5 τῆς φυγῆς ἦκοντι. Ἀρπαλος γὰρ τὰ μὲν πρῶτα
ἔφυγε, Φιλίππου ἔτι βασιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, 10
καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔφυγε καὶ
Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγνιος ὁ Λαρίχου καὶ
Λαομέδων ὁ τούτου ἀδελφός, ὅτι ὕποπτα ἦν Ἀλε-
ξάνδρῳ ἐς Φίλιππον, ἐπειδὴ Εὐρυδίκην γυναικα
ἠγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου 15
6 μητέρα ἡτίμασε. τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου κατελ-
θόντας ἀπὸ τῆς φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφευγον Πτο-
λεμαῖον μὲν σωματοφύλακα κατέστησεν, Ἀρπαλον δὲ
ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια
ἄχρειον ἦν, Ἐρίγνιον δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων, 20
Λαομέδοντα δὲ τὸν τούτου ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος
ἦν ἐς τὰ βαρβαρικά γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώ-
τοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπεύειν Λυκίας καὶ
τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ταῦρον τὸ
7 ὄρος. ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσσω 25
γενομένης ἀναπαισθῆις πρὸς Ταυρίσκου, ἀνδρὸς
κακοῦ, Ἀρπαλος φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. καὶ ὁ μὲν
Ταυρίσκος παρ' Ἀλεξάνδρου τὸν Ἠπειρώτην ἐς
Ἰταλίαν σταλὲις ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· Ἀρπάλῳ δὲ ἐν τῇ
Μεγαρίδι ἡ φυγὴ ἦν. ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν 30
κατελθεῖν, πίστεις δοὺς οὐδέν οἱ μείον ἔσσεσθαι ἐπὶ
τῇ φυγῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἐπανελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν

χορημάτων αὐτοῖς ἐτάχθη Ἄρπαλος. ἐς Λυδίαν δὲ
 σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἐταίρων· ἐπὶ 8
 δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἡγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρχος αὐτῷ
 ἐτάχθη. ἀντὶ δὲ Ἀρίμματος σατράπην Συρίας Ἀσκλη-
 5 πιδόωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμματος βλα-
 κεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἦντινα ἐτάχθη
 παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν αὖνω.

Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς 7
 ἑκατομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφά-
 10 νους· καὶ καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐξευγμένον
 τὸν πόρον. καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ
 ποταμοῦ ἐκ Δαρείου ἐπετέτραπτο, ἱππέας [μὲν] ἔχων
 περὶ τριςχιλίους καὶ τούτων Ἑλληνας μισθοφόρους
 διςχιλίους τέως μὲν αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε,
 15 καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνεχῆς ἡ γέφυρα ἐξευγμένη ἦν ἔστε 2
 ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην τοῖς Μακεδόσι, δειμαίνουσι
 μὴ ἐπίδοιντο οἱ ἀμφὶ Μαζαῖον τῇ γεφύρᾳ ἵνα
 ἐπαύετο· Μαζαῖος δὲ ὥς ἤκουσεν ἤδη προσάγοντα
 Ἀλέξανδρον, ὥχετο φεύγων ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ.
 20 καὶ εὐθὺς ὥς ἔφυγε Μαζαῖος ἐπεβλήθησαν αἱ γέφυ-
 ραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ
 στρατιᾷ Ἀλέξανδρος.

Ἐνθεν δὲ ἐχώρει αὖνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν 3
 Εὐφράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ
 25 τῆς Μεσοποταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ εὐθεῖαν
 δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος ἦγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὁρμηθεῖς,
 ὅτι τὴν ἐτέραν ἰόντι εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ
 στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς τοῖς ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ
 τῆς χώρας λαμβάνειν, καὶ τὸ καῦμα οὐχ ὡσανύτως
 30 ἐπιφλέγον. ἀλόντες δὲ τινες κατὰ τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ 4
 τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκοπῆς ἕνεκα ἀπε-
 σκεδασμένων ἐξήγγειλαν ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ τοῦ Τίγρη-

- τος ποταμοῦ κάθηται, ἐγνωκῶς εἰργεῖν Ἀλέξανδρον, εἰ διαβαίνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν πολὺ μείζονα
- 5 ἢ ξὺν ἢ ἐν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος ἦει σπουδῇ ὥς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὥς δὲ ἀφίκετο, οὕτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὕτε τὴν φυλακὴν ἦντινα ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον, χαλεπῶς μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἰργοντος.
- 6 Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν· καὶ τῆς σελήνης τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος ἔθυε 10 τῇ τε σελήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος εἶναι κατέχει. καὶ ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα καὶ ἐκείνου τοῦ μηνὸς ἔσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην σημαίνεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. 15
- 7 Ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ἦει διὰ τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορδυαίων ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλλουσιν ὅτι ἱππεῖς οὗτοι πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδίον φαίνονται, ὅσοι 20 δέ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. ξυντάξας οὖν τὴν στρατιὰν προῦχώρει ὥς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προδρόμων προσελάσαντες ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες ἔφασκον δοκεῖν εἶναι σφισι οὐ πλείους ἢ χιλίους τοὺς ἱππέας. 25
- 8 Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἔλῃν καὶ τῶν ἐταίρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυνε σπουδῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς, κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὀξέως ἐπάγοντας, ἐφρευγον 30
- 2 ἀνὰ κράτος. καὶ Ἀλέξανδρος διώκων ἐνέκειτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφυγον, τοὺς δὲ τινας καὶ ἀπέκτει-

ναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ
ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ παρὰ τούτων
ἔμαθον ὅτι οὐ πόρρω εἴη Δαρεῖος ξὺν δυνάμει πολλῇ.

- Βεβοηθήκεσαν γὰρ Δαρεῖω Ἰνδῶν τε ὅσοι Βακ- 3
5 τριοῖς ὅμοροι καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοί· τού-
των μὲν πάντων ἡγεῖτο Βῆσσος ὁ τῆς Βακτριῶν
χωρᾶς σατράπης. εἶποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι,
Σκυθικὸν τοῦτο γένος τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων
Σκυθῶν, οὐχ ὑπήκοοι οὗτοι Βῆσσου, ἀλλὰ κατὰ
10 συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Μανιάκης·
αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν. Βαρσαέντης δὲ Ἀραχω- 4
τῶν σατράπης Ἀραχωτούς τε ἤγε καὶ τοὺς ὀρείους
Ἰνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ Ἀρείων
σατράπης Ἀρείους ἤγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ὅρα-
15 νίους καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φρα-
ταφέρνης ἤγεν. Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνα-
τάττοντο δὲ Μήδοις Καδούσιοι τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ
Σακεσῖναι. τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ 5
Ὀκονδοβάτης καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Οὔτινης ἐκόσμουν.
20 Οὐξιοὶ δὲ καὶ Σουσιανοὶ ἡγεμόνα παρεῖχοντο Ὁξάθρη
τὸν Ἀβουλίτου. Βουπάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο.
οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες καὶ Σιτακηνοὶ σὺν Βαβυ-
λωνίοις ἐτετάχατο. Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μι-
θρανύστης ἤρχε, καὶ Ἀριάκης Καππαδοκῶν. Σύρους 6
25 δὲ τοὺς τε ἐκ τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μετὰ τῶν
ποταμῶν Συρίας Μαζαῖος ἤγεν. ἐλέγετο δὲ ἡ πᾶσα
στρατιὰ ἡ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισμυρίους,
πεζοὶ δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα
διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ ἐς πεντεκαί-
30 δεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ἦσαν.
Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἐστρατοπεδεύκει Δαρεῖος 7
ἐν Γαυγαμήλοις πρὸς ποταμῷ Βουμῶδι, ἀπέχων

Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁμαλῷ πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελαύνειν εὐπετῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἱππῳ ἱππάσιμα. ἦσαν γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον 5 ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἰσθμῷ γενομένης μάχης ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπείθετο.

- 9 Ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κα-
 τασκόπων τῶν Περσῶν ὅσοι ἐάλωσαν, ἔμεινεν αὐτοῦ 10
 ἵνα ἐξηγγέλθη ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τὴν στρατιὰν
 ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπανσε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε
 καὶ χάρακι ἐτείχισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα
 ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν,
 αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα 15
 2 φέρουσιν ἵνα ἐς τὸν ἀγῶνα. ἀναλαβὼν οὖν τὴν
 δύναμιν νυκτὸς ἤγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μά-
 λιστα, ὡς αἱ ἡμέρα προσμῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δα-
 ρεῖος δέ, ὡς προσηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἥδη Ἀλέ-
 ξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὡς ἐς μάχην· καὶ 20
 Ἀλέξανδρος ἤγεν ὡσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπέιχε
 μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους,
 οὐ μὴν πω καθέωρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ
 ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν.

- 3 Ὡς δὲ ἀπέιχεν Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα 25
 σταδίους καὶ κατ' αὐτῶν ἥδη τῶν γηλόφων ἦι αὐτῷ
 ὁ στρατός, ἐνταῦθα, ὡς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε
 τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας τοὺς τε ἐταί-
 ρους καὶ στρατηγοὺς καὶ ἱλάρχας καὶ τῶν συμμάχων
 τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβου- 30
 λεύετο εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἥδη τὴν φάλαγγα, ὡς οἱ
 πλείστοι ἄγειν ἐκέλευον, ἢ καθάπερ Παρμενίωνι [κα-

λῶς] ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ καταστρατοπεδεύειν, 4
κατασκέψασθαι δὲ τὸν τε χώρον ξύμπαντα, εἰ δὴ τι
ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον, ἢ εἰ τάφροι ἢ σκόλοπες
καταπεπηγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις τῶν πολε-
5 μίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμενίων
τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως
τεταγμένοι ἐμελλον ἵεναι ἐς τὴν μάχην.

Ἀλέξανδρος δέ, ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν 5
ἱππέων τοὺς ἐταίρους, περιήει ἐν κύκλῳ σκοπῶν
10 τὴν χώραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἐμελ-
λεν. ἐπανελθὼν δὲ καὶ ξυγκαλέσας αὐτίς τοὺς αὐ-
τοὺς ἡγεμόνας, αὐτοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακα-
λεῖσθαι πρὸς οὗ ἐς τὸν ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι'
ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρακεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν
15 πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων ἀποδεδειγμένων. τοὺς 6
κατὰ σφᾶς δὲ ἐκάστους ἐξορμᾶν ἡξίου, λοχαγὸν τε
λοχίτας καὶ ἱλάρχην τὴν ἱλὴν τὴν αὐτοῦ ἕκαστον καὶ
ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμόνας τῶν πεζῶν
τὴν φάλαγγα ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμμένην, ὥς ἐν
20 τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ Φοινίκης,
οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὥς πρόσθεν, μαχουμένους,
ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὔστινας χρὴ ἄρχειν,
ἐν τῷ τότε κριθησόμενον. οὐκ οὖν τὴν ἐς τὰ καλὰ 7
ἐξόρμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἰκο-
25 θεν τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ
ὅπως τις καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς
ὅποτε σιγῶντας ἐπιέναι θέοι, καὶ αὐτὸ λαμπρὰς τῆς
βοῆς ἵνα ἐμφοῆσαι καλόν, καὶ ἀλαλαγμοῦ ὥς φοβε-
ρωτάτου ὅποτε ἐπαλαλάξαι καιρός· αὐτοὶ τε ὅπως 8
30 ὀξέως κατακούοιεν τῶν παραγγελλομένων, καὶ παρ'
αὐτῶν αὐτὸ ὅπως ἐς τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδῶνται
τὰ παραγγέλματα· ἐν τε τῷ καθ' αὐτὸν ἕκαστον καὶ

τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγκινδυνεύόν τε ἀμελουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ ξυνορθούμενον.

- 10 Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαρρεῖν ἐπὶ σφίσι, δειπνοποιεῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι 5 ἐκέλευσε τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνὴν, νύκτωρ παρήνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσαις· ἀπροσδοκῆτοίς τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέ- 2 ροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἀποκρίνεται, ὅτι 10 καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων, αἰσχυρὸν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερώς καὶ ἄνευ σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τὸ μεγαλήγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι ἢ εὐθαρσές ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογισμῶ 15 3 ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τε ἀποχωρῶντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἐσθλη, τοὺς κρείσσοντας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν. 20 αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νυξ κατεφαίνετο, καὶ ἅμα ἡσσηθέντι τε αὐτῷ Δαρεῖω τὴν ξυγχώρησιν τοῦ χείροσι ὄντι χειρόνων 4 ἡγεῖσθαι ἢ λαθραία τε καὶ νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθε- 25 σις ἀφηρεῖτο, εἴ τί τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα 5 σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλω φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χώρας ἔμπειροι, σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιδησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνονται. 30 τούτων τε τῶν λογισμῶν ἔνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερόν ὑπερόγκου οὐ μεῖον.

Δαρείος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρείῳ στρατὸς οὕτως 11
ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυν-
τεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέ-
βλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο μὴ σφισι νύκτωρ
5 ἐπίθωιντο οἱ πολέμιοι. καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο 2
ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα, ἡ
στάσις ἢ πολλή ἢ ξὺν τοῖς ὅπλοις καὶ τὸ δέος, ὅτι περ
φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων γίγνεσθαι, οὐκ
ἐκ τοῦ παραντίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν πολλῷ χρόνῳ
10 μελετηθέν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δουλωσάμενον.

Ἐτάχθη δὲ αὐτῷ ἡ στρατιὰ ὧδε· ἐάλω γὰρ ὅστε- 3
ρον ἢ τάξις ἦντινα ἔταξε Δαρείος γεγραμμένη, ὥς
λέγει Ἀριστοβούλος. τὸ μὲν εὐώνυμον αὐτῷ κέρας
οἷ τε Βάκριοι ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι
15 καὶ Ἀραχωτοί· ἐπὶ δὲ τούτοις Πέρσαι ἐτετάχато,
ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀναμειγμένοι, καὶ Σουσίοι
ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίοις Καδούσιοι. αὕτη μὲν 4
ἢ τοῦ εὐωνύμου κέρας ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς πάσης
φάλαγγος τάξις ἦν· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν οἷ τε ἐκ Κοί-
20 λης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν ἐτε-
τάχато, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιόν, ἐπὶ δὲ Παρ-
θυαῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ἱρκάνιοι,
ἐπὶ δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίνοι, οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ
μέσον τῆς πάσης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα 5
25 ἦν βασιλεὺς Δαρείος, οἷ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως
ἐτετάχато καὶ οἱ μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ
Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καλούμενοι καὶ οἱ Μάρδοι
τοξόται· Οὐξιοὶ δὲ καὶ Βαβυλώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ
ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐς βάθος ἐπιτεταγ-
80 μένοι ἦσαν. προετετάχато δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ εὐωνύμου 6
κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ Ἀλεξάνδρου οἷ τε Σκυθαὶ ἱππεῖς
καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους καὶ ἄρματα δρεπανη-

- φόρα ἑκατόν. οἱ δὲ ἑλέφαντες ἔστησαν κατὰ τὴν
 Δαρείου ἰλην τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα ἐς πεντή-
 7 κοντα. τοῦ δὲ δεξιοῦ οἱ τε Ἀρμενίων καὶ Καππα-
 δοκῶν ἱππεῖς προετετάχατο καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα
 πεντήκοντα. οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δα- 5
 ρεῖον τε αὐτὸν ἐκατέρωθεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρ-
 σας κατὰ τὴν φάλαγγα αὐτὴν τῶν Μακεδόνων, ὥς
 μόνοι δὴ ἀντίροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχθησαν.
- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὥδε. τὸ μὲν
 δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἑταῖροι, ὧν προε- 10
 τέτακτο ἡ ἰλη ἡ βασιλική, ἥς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου
 ἰλάρχης ἦν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλαυκίου ἰλη, ἐχομένη
 δὲ αὐτῆς ἡ Ἀρίστωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἐρ-
 μοδώρου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ
 ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαιμένου, ταύτης δὲ 15
 ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευταία δὲ τῶν βασιλικῶν
 ἰλῶν ἡς Ἠγέλοχος ὁ Ἱπποστράτου ἰλάρχης ἦν. ξυμ-
 πάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἑταίρων Φιλώτας ἤρχεν ὁ
- 9 Παρμενίωνος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων
 ἐχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄγγμα ἐτέτακτο τῶν 20
 ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί·
 ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων
 δὲ ἐχομένη ἡ Κοῖνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν,
 μετὰ δὲ τούτους ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου, ἔπειτα
 ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέρ- 25
 χοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρο-
 μένους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμία, ὅτι Ἀμύντας
 ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιᾶς ἐσταλμένος
- 10 ἦν. τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων
 ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε, καὶ αὐτὸς 30
 Κράτερος ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν πεζῶν· καὶ
 ἱππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἡγεῖτο Ἐρί-

γυιος ὁ Λαρίχον· τούτων δὲ ἐχόμενοι ὥς ἐπὶ τὸ
 εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς, ὧν ἤρχε Φίλιπ-
 πος ὁ Μενελάου. ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἦγε Παρ-
 μενίων ὁ Φιλῶτα, καὶ ἄμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσα-
 5 λίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλείστοι τῆς Θεσσα-
 λικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο. 12

Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξεις Ἀλεξάνδρῳ ὥδε κεκόσ-
 μητο· ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν ὥς εἶναι τὴν
 φάλαγγα ἀμφίστομον. καὶ παρήγγελο τοῖς ἡγεμόσι
 10 τῶν ἐπιτεταγμένων, εἰ κυκλουμένους τοὺς σφῶν
 ὑπὸ τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέ-
 ψαντας ἐς τὸ ἔμπαιον δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς 2
 ἐπικαμπὴν δέ, εἴ που ἀνάγκη καταλαμβάνοι ἢ ἀνα-
 πτύξει ἢ ξυγκλείσαι τὴν φάλαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν
 15 κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς ἱλῆς τῶν Ἀργιάνων
 ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο Ἄτταλος, καὶ μετὰ
 τούτων οἱ Μακεδόνες τοξόται, ὧν Βρίσων ἤρχεν,
 ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἀρχαῖοι καλούμενοι ξένοι
 καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος. προετάχθησαν δὲ τῶν 3
 20 τε Ἀργιάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρόδρομοι ἱππεῖς
 καὶ οἱ Παιόνες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων ἡγοῦντο.
 ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθοφόροι
 ἱππεῖς, ὧν Μενίδας ἤρχε. τῆς δὲ βασιλικῆς ἱλῆς
 καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε
 25 Ἀργιάνων καὶ τοξοτῶν οἱ ἡμίσεις, καὶ οἱ Βαλάκρου
 ἀκοντισταί· οὗτοι κατὰ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα
 ἐτετάχατο. Μενίδᾳ δὲ καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν παρήγ- 4
 γελο, εἰ περιπνεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν,
 ἐς πλαγίους ἐμβάλλειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. τὰ
 30 μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάν-
 δρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπικαμπὴν οἱ τε Θρᾷ-
 κες ἐτετάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης, καὶ ἐπὶ τούτοις

- οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ δὲ οἱ Ὀδρῦσαι ἱππεῖς, ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμιμα.
- 5 ξυμπάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἡ τῶν μισθοφόρων, ὧν ἦρχεν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἰέρωνος. ἐπὶ δὲ τοῖς σκευοφόροις οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ ἐς φυ- 5 λακὴν ἐτάχθησαν. ἡ δὲ πᾶσα στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἱππεῖς μὲν ἐς ἐπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἄμφι τὰς τέσσαρας μυριάδας.
- 13 Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγίννετο, ὥφθη Δαρεῖός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, οἳ τε μηλοφόροι 10 Πέρσαι καὶ Ἴνδοι καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται, κατ' αὐτόν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ τὴν ἱλὴν τὴν βασιλικήν. ἦγε δὲ ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μᾶλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον, ὑπερφαλαγγοῦντες 15
- 2 πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς αἰριππεύοντες ἥπτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τάξεως καὶ Ἀλέξανδρος ἔτι ὁμῶς ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χῶρον. ἔνθα 20 δὴ δείσας Δαρεῖος μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὀμαλὰ τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖά σφισι γένηται τὰ ἄρματα, κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου περιῦπνεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἣ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. 25
- 3 τούτου δὲ γενομένου Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Μενίδας ἡγεῖτο. ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἳ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτρίων οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις τρέπουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῶ πλείονες. 30 Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστωνά τε, τοὺς Παίονας, καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέ-

λευσε· καὶ ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκτριοι δὲ οἱ 4
 ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσί τε καὶ ξένοις τοὺς τε
 σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέστρεψαν εἰς τὴν μάχην καὶ
 τὴν ἵππομαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἔπιπτον
 5 μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν
 βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι
 καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστερον εἰς φυλακὴν πε-
 φραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὥς τὰς τε προσβολὰς
 αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες καὶ βία κατ' ἱλας
 10 προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.

Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆ- 5
 καν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὥς ἀνα-
 ταράξοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα. καὶ ταύτῃ μάλιστα
 ἐψεύσθησαν· τὰ μὲν γὰρ εὐθύς ὥς προσεφέρετο
 15 κατηκόντισαν οἱ τε Ἀργεῖαι καὶ οἱ ξὺν Βαλάκρῳ
 ἀκοντισταὶ οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων·
 τὰ δὲ τῶν ῥυτῆρων ἀντιλαμβανόμενοι τοὺς τε ἀνα-
 βάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους περιϊστάμενοι ἔκοπ-
 τον. ἔστι δὲ αὐτῶν καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων· διέσχον 6
 20 γάρ, ὥσπερ παρήγγελλτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ
 ἄρματα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε σῶα καὶ
 οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβῶς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ
 τε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ ὑπασ-
 πισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, 14
 ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν
 τοῖς περιπνεύουσι τὸ κέρας σφῶν τὸ δεξιὸν ὥς εἰς
 κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἀμφ'
 αὐτὸν ἦγε· τῶν δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκ- 2
 30 λουμένοις τὸ κέρας τὸ δεξιὸν παραρρηξάντων τι τῆς
 πρώτης φάλαγγος τῶν βαρβάρων ἐπιστρέψας κατὰ
 τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἐμβολὸν ποιήσας τῆς τε ἵππου

- τῆς ἑταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμέ-
νης ἦγε δρόμῳ τε καὶ ἀλαλαγμῷ ὥς ἐπὶ αὐτὸν Δα-
3 ρεῖον. καὶ χρόνον μὲν τινα ὀλίγον ἐν χερσὶν ἡ μάχη
ἐγένετο· ὥς δὲ οἱ τε ἱππεῖς οἱ ἀμφ' Ἀλέξανδρον
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠθισμοῖς 5
τε χρώμενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περ-
σῶν κόπτοντες, ἣ τε φάλαγξ ἡ Μακεδονικὴ πυκνῇ
καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα ἐμβεβλήκει ἤδη αὐτοῖς,
καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῷ ὄντι
Δαρείῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἐφευγεν· 10
ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιππεύοντες τῶν Περσῶν
τὸ κέρας ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ
'Αρέτην.
- 4 Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν,
καὶ οἱ Μακεδόνες ἐπεπόμενοι ἐφόνεον τοὺς φεύ- 15
γοντας. οἱ δὲ ἀμφὶ Σιμμίαν καὶ ἡ τούτου τάξις
οὐκέτι συνεξορμήσαι Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο
ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐπιστήσαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ
ἡγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώνυμον τῶν Μακεδόνων πο-
5 νεῖσθαι ἡγγέλλετο. καὶ ταύτῃ παραρραγείσης αὐτοῖς 20
τῆς τάξεως κατὰ τὸ διέχον διεκπαίουσι τῶν τε Ἰνδῶν
τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὥς ἐπὶ τὰ σκευοφόρα
τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρτεροὺς ἐγίγ-
νετο. οἱ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειντο ἀνόπλοις
τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκήσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκ- 25
πεσεῖσθαι τινὰς διακόψαντας διπλὴν τὴν φάλαγγα,
καὶ οἱ αἰχμάλωτοι βάρβαροι ἐμβαλλόντων τῶν Περ-
σῶν ξυνεπέθεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ
6 ἔργῳ. τῶν δὲ ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ
ἡγεμόνες ὀξέως, μαθόντες τὸ γιγνόμενον, μεταβα- 30
λόντες, ἥπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπινίγ-
νονται κατὰ νότου τοῖς Πέρσαις, καὶ πολλοὺς μὲν

αὐτῶν αὐτοῦ ἄμφι τοῖς σκευοφόροις ξυνεχομένους ἀπέκτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες ἔφευγον. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν, οὐπω τῆς φυγῆς τῆς Δαρείου ἡσθημένοι, περιῦππεύσαντες τὸ
 5 Ἀλεξάνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρας τοῖς ἄμφι Παρμενίωνα ἐνέβαλλον.

Καὶ ἐν τούτῳ ἄμφιβόλων τὰ πρῶτα γιγνομένων 15
 τῶν Μακεδόνων πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλεξάνδρου σπουδῇ ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ
 10 σφᾶς καὶ βοηθεῖν δεῖ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν διώκειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ σὺν τῇ ἱππῳ τῶν ἐταίρων ὡς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμῳ. καὶ πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι
 15 τῶν πολεμίων ἱππεῦσι, τοῖς τε Παρθυαίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει. καὶ ἱππομαχία αὕτη καρτερωτάτη 2
 τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη. ἐς βάθος τε γάρ, οἷα δὴ ἰληδὸν τεταγμένοι, ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι καὶ ἀντιμέτωποι τοῖς ἄμφ' Ἀλεξάνδρου ξυμπесόντες οὔτε
 20 ἀκοντισμῷ ἔτι οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἱππων, ἤπερ ἱππομαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὐτόν, ὡς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὔσαν ἐπειγόμενοι, ἐκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτριᾶς ἔτι, ἀλλ'
 25 ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα πίπτουσι μὲν ἄμφι ἐξήκοντα τῶν ἐταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἑφαιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας· ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.

30 Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἄμφ' 3
 Ἀλεξάνδρου ἔφευγον ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμιῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολε-

- μίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφηνον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὅποτε Ἀλέξανδρος αὐτοῖς συνέμειξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξανδρος ἐς τὸ διώκειν αὐθις Δα-
 4 ρεῖον ἐξώρμησε· καὶ ἐδίωξεν ἔστε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ κατ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν διαβὰς τὸν ποταμὸν τὸν Αὔκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὡς ἀναπαύσαι ὀλίγον τοὺς τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· Παρμενίων 10 δὲ τό τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἴλε καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἱππέας ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας προὔχῳρει αὐθις κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβηλα, ὡς Δαρεῖόν τε αἰρήσων ἐκεῖ 15 καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀρβηλα τῇ ὕστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μάχης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοις, ἀλλ' ἔφηνεν οὐδέν τι ἐλινύσας Δαρεῖος· τὰ 20 χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ ἡ κατασκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου αὐθις ἐγκατελήφθη καὶ ἡ ἀσπίς αὐθις καὶ τὰ τόξα ἐάλω.
- 6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἔκ τε τῶν τραυμάτων 25 καὶ τῆς κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τούτων τῆς ἐταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι οἱ ἡμίσεις. τῶν βαρβάρων δὲ νεκροὶ μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας, ἐάλωσαν δὲ πολὺ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ ἐλέφαντες καὶ τῶν ἁρμάτων 30 ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.
- 7 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρ-

χοντος Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυανεψιδ-
νος· καὶ Ἀριστάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ
μηνί ἐν ᾧ τῷ ἡ σελήνῃ ἐκλιπῆς ἐφάνη τήν τε μάχην
Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὴν νίκην γενέσθαι.

- 5 Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη 16
τὰ Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ
τε Βάκτριοι ἱππεῖς, ὥς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθη-
σαν, ἔφευγον καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασι-
λέως καὶ τῶν μηλοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί.
10 προσεγέροντο δὲ αὐτῷ κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθο- 2
φόρων ξένων ἐς δισχιλίους, οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς
καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς ἤγον. ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ
ἐπὶ Μηδίας ἐγίνετο ὅτι ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε
καὶ Βαβυλῶνος ἥξειν Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι
15 οἰκουμένη τε ἐκείνῃ πᾶσα ἦν καὶ ὁδὸς τοῖς σκενο-
φόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου τὸ ἄθλον
ἡ Βαβυλῶν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ Μη-
δίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὐπορος.

- Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ 3
20 Ἀρβήλων ὁρμηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς πρού-
χώρει. ἤδη τε οὐ πόρρω Βαβυλῶνος ἦν καὶ τὴν
δύναμιν ξυντεταγμένην ὥς ἐς μάχην ἤγε, καὶ οἱ
Βαβυλώνιοι πανδημεὶ ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε
σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά τε ὥς ἕκαστοι φέροντες καὶ
25 τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν ἄκραν καὶ τὰ χρήματα.
Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Βαβυλῶνα τὰ ἱερὰ 4
ἃ Διόρξης καθείλεν ἀνοικοδομεῖν προσέταξε Βαβυ-
λωνίοις, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν, ὃν μά-
λιστα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. σατράπην δὲ κατέ-
30 στησε Βαβυλωνίων Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν
Ἀμφιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολει-
πομένων στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλω-

- 5 νος τοὺς φόρους ἐκλέγειν. κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρ-
μενίαν Μιθρίνην σατράπην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν
ἀκρόπολιν Ἀλεξάνδρῳ ἐνέδωκεν. ἐνθα δὴ καὶ τοῖς
Χαλδαίοις ἐνέτυχεν, καὶ ὅσα ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ
τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βαβυλῶνι ἐπραξε, τὰ τε ἄλλα καὶ τῷ 5
Βήλῳ καθ' ᾧ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο ἔθυσεν.
- 6 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει
αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίων σα-
τράπου καὶ παρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον
γὰρ εὐθύς ἐκ τῆς μάχης ἐπὶ Σούσων ἐστάλκει Ἀλέ- 10
ξανδρος. τῇ δὲ ἐπιστολῇ τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέ-
γραπτο ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σούσιοι παραδεδώκασιν
- 7 καὶ τὰ χρήματα πάντα σφά ἐστιν Ἀλεξάνδρῳ. ἀφί-
κετο δὲ ἐς Σούσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυλῶνος ἐν ἡμέ-
ραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὰ τε χρή- 15
ματα παρέλαβεν, ὄντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντα-
κισμύρια, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν.
πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης
ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε, τὰ τε ἄλλα καὶ Ἀρμο-
8 δίου ναὶ Ἀριστογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. καὶ ταύ- 20
τας Ἀθηναίοις ὀπίσω πέμπει Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν
κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κεραμεικῷ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν
ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα τοῦ Μητροῦ, οὐ
μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ· ὅστις δὲ μεμύη-
ται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσίνι, οἶδε τὸν Εὐδανέμου 25
βωμὸν ἐπὶ τοῦ διαπέδου ὄντα.
- 9 Ἐνταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος
καὶ λαμπάδα ποιήσας καὶ ἀγῶνα γυμνικόν, καταλι-
πὼν σατράπην μὲν τῆς Σουσιανῆς Ἀβουλίτην, ἄν-
δρα Πέρσην, φρούραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Σού- 30
σων Μάξαρον τῶν ἐταίρων καὶ στρατηγὸν Ἀρχέλαον
τὸν Θεοδώρου, προὔχωρει ὡς ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θά-

λασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχον Συρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένητα. καὶ τούτῳ ἔδωκεν ἀργυρίου 10
τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποστεῖλαι παρ' Ἀντίπατρον ὅσων ἂν
5 δέηται Ἀντίπατρος ἐς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον. ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν
τῇ δυνάμει ἀφίκετο, ἣν ἐκ Μακεδονίας ἤγε. καὶ τούτων 11
τοὺς μὲν ἱππέας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος, τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε
10 ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ ἔθνη ἐκάστους ξυντάξας. κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο ἐν ἐκάστη ἰλη, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς, καὶ λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκριθέντας ἐκ τῶν ἐταίρων.

15 Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτίγρην ποταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίαν γῆν. Οὐξίαν δὲ οἱ μὲν τὰ πεδία οἰκοῦντες τοῦ τε σατράπου τῶν Περσῶν ἤκουον καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλούμενοι Οὐξιοὶ Πέρσαις τε οὐχ ὑπή-
20 κοοι ἦσαν καὶ τότε πέμψαντες παρ' Ἀλέξανδρον οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον. καὶ τούτους ἀπο- 2
πέμπει Ἀλέξανδρος, ἥκειν κελεύσας ἐπὶ τὰ στενὰ τῶν
25 κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον εἶναι τὴν ἐς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τεταγμένα. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βασιλικούς καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἐς ὀκτακισχιλίους τῆς νυκτὸς ἤει ἄλλην ἢ
30 τὴν φανεράν ἡγησαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. καὶ 3
διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις τῶν Οὐξίων, καὶ λείαν τε

- πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς ὄντων πολλοὺς ἀπέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ ὄρη. αὐτὸς δὲ ἦει σπουδῇ ἐπὶ τὰ στενά, ἵνα ἀπαντήσεσθαι οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι τὰ τεταγμένα.
- 4 Κράτερον δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε τὰ ἄκρα κατα- 5 ληψόμενον ἔνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχωρήσειν. αὐτὸς δὲ πολλῷ τάχει ἦει· καὶ φθάνει τε κρατήσας τῶν παρόδων καὶ ξυντεταγμένους τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔχων ἐξ ὑπερδεξιῶν χωρίων ἐπήγυν ὥς ἐπὶ 5 τοὺς βαρβάρους. οἱ δέ, τῷ τε τάχει Ἀλεξάνδρου 10 ἐκπλαγέντες καὶ τοῖς χωρίοις, οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίθεσαν, πλεονεκτούμενοι, ἔφυγον οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τὴν 15 ὁδὸν κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη 15 ἀναφεύγοντες ἐμπίπτουσιν ἐς τοὺς ἄμφι Κράτερον 6 καὶ ὑπὸ τούτων ἀπώλοντο. ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου λαβόντες χαλεπῶς εὗροντο δεόμενοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀποφέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγον λέγει 20 τὴν Δαρείου μητέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναί σφισι τὴν χώραν οἰκεῖν. ὁ φόρος δὲ ὁ συνταχθεὶς ἦν ἵπποι ἐς ἑτος ἑκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια. χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ νομεῖς 25 αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.
- 18 Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θετα- 30 λοὺς ἱππέας καὶ τοὺς συμμαχοὺς καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὀπλισμένοι ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὥς 30 ἐπὶ Πέρσας ἄγειν κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας 2 φέρουσαν. αὐτὸς δὲ τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας

ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἵππον τὴν ἑταιρικὴν καὶ τοὺς
 προδρομούς ἱππέας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς το-
 ξότας ἦει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὁρῶν. ὥς δὲ ἐπὶ τὰς
 πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει αὐτοῦ
 5 Ἀριοβαρζάνην τὸν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς
 τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους,
 διατετειχικότα τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει
 ἐστρατοπεδευκότα, ὥς εἰργεῖν τῆς παρόδου Ἀλέξαν-
 δρον.

10 Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ 3
 ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει.
 ὥς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι
 καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ
 ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι,
 15 τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς τὸ στρατόπεδον· τῶν δὲ αἰχμα- 4
 λῶτων φρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξειν αὐτόν, ὥς
 εἴσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν
 καὶ στενὴν ἐπύθετο, Κράτερον μὲν αὐτοῦ καταλείπει
 ἐπὶ στρατοπέδῳ, τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ
 20 τὴν Μελεάγρου καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους καὶ τῶν
 ἱππέων ἐς πεντακοσίους, καὶ προστάττει αὐτῷ, ἐπει- 5
 δὲν ἐκπεριεληλυθότα αὐτὸν αἰσθῆται καὶ προσάγοντα
 ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν (αἰσθήσεσθαι δὲ οὐ
 χαλεπῶς, σημανεῖν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας), τότε
 25 δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτὸς δὲ προὔχωρει νύκ-
 τωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει
 τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν καὶ τῶν
 τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
 τῶν ἑταίρων τὴν ἰλὴν τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν
 30 πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἦει ἐπι-
 κάμψας ὥς ἐπὶ τὰς πύλας ἵν' οἱ αἰχμαλῶτοι ἦγον.
 Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην 6

- στρατιάν ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν
 ὃν ἔχρην περᾶσαι ἰόντα Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν·
 αὐτὸς δὲ ἦει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν καὶ ταύτην
 δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν
 τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσὼν διέφθειρε καὶ 5
 7 τῶν δευτέρων τοὺς πολλοὺς· τῆς τρίτης δὲ οἱ
 πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ στρατόπεδον
 τὸ Ἀριοβαρζάνου ἐφυγον, ἀλλ' αὐτόθεν ὡς εἶχον
 ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι, ὥστε ἔλαθεν ὑπὸ τὴν ἕω
 ἐπιπεσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων. καὶ ἅμα 10
 μὲν προσέβαλλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ καὶ αἱ σάλπιγγες
 ἐσήμαινον τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ Κράτερος προσ-
 8 ἦγε τῷ προτειχίσματι. οἱ πολέμιοι δὲ πάντοθεν
 ἀμφίβολοι γιγνόμενοι οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἐφυ-
 γον, ἀλλὰ πανταχόθεν γὰρ εἶργοντο, τῇ μὲν Ἀλε- 15
 ξάνδρου ἐπικειμένου, ἄλλη δὲ τῶν ἀμφὶ Κράτερον
 παραθεόντων, ὥστε ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν
 ἐς τὰ τεῖχη ἀποστρέψαντες φεύγειν· εἶχετο δὲ καὶ
 9 τὰ τεῖχη πρὸς τῶν Μακεδόνων ἦδη. Ἀλέξανδρος
 γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπήσας Πτολεμαῖον 20
 ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν ἐς τρισχιλίους,
 ὥστε οἱ μὲν πλείστοι τῶν βαρβάρων ἐν χειρὶ πρὸς
 τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ καὶ ἐν τῇ φυγῇ,
 φοβερᾷ γενομένη, κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες ἀπώ-
 λοντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν ὀλίγοις ἰππεύ- 25
 σιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν.
 10 Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὐτίς ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν
 ποταμόν, καὶ καταλαμβάνει ἦδη πεπονημένην ἐπ' αὐ-
 τοῦ γέφυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς.
 ἐντεῦθεν δὲ αὐτίς σπουδῇ ἤλαυνεν ἐς Πέρσας, ὥστε 30
 ἐφθῇ ἀφικέσθαι πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς
 φύλακας. ἔλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα

ἐν τοῖς Κύρου τοῦ πρώτου θησανροῖς. σατράπην 11
 μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε Φρασαόρτην τὸν Ῥεομί-
 θρου παῖδα· τὰ βασιλεία δὲ τὰ Περσικὰ ἐνέπρησε,
 Παρμενίωνος σῶζειν συμβουλευόντος, τὰ τε ἄλλα
 5 καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη ἀπολλύναι καὶ
 ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ κατὰ τὴν
 Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὥς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε κατέχειν
 τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶντα.
 ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφασκεν ἀνθ' ὧν 12
 10 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τὰς τε Ἀθήνας κατέσκα-
 ψαν καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς
 Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν.
 ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῷ δρᾶσαι τοῦτό γε Ἀλέ-
 ξανδρος οὐδὲ εἶναί τις αὕτη Περσῶν τῶν παλαι τι-
 15 μωρία.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας· 19
 ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Λαρεῖον. γνώμην δὲ πε-
 ποίητο Λαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος
 μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν
 20 Μηδοῖς, εἰ δὴ τι νεωτερισθεῖη τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον·
 εἰ δὲ ἐλαύνει ἐπ' αὐτόν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἰέναι τὴν
 ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Ὑρκανίαν, ἔσται ἐπὶ Βάκτρα
 τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν καὶ ἄπορον ποιῶν
 Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω ὁδόν. τὰς μὲν δὴ γυναῖκας 2
 25 καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτὸν κατασκευὴν καὶ
 τὰς ἀρμαμάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας
 πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἥτις ἐκ τῶν πα-
 ρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ προσέμενεν ἐν Ἐκβατάνοις.
 ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας.
 30 καὶ Παραιτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλὼν
 κατεστρέψατο καὶ σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὁξά-
 θρην τὸν Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων σα-

- 3 τράπου παιῖδα. αὐτὸς δὲ ὡς ἡγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν
 ὅτι ἐγνωκὼς εἶη Δαρείος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς
 μάχην καὶ αὐτῷ διακινδυνεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ
 ἦκειν καὶ Καδουσίους συμμάχους) τὰ μὲν ὑποξύγρια
 καὶ τοὺς τούτων φύλακας καὶ τὴν ἄλλην κατα- 5
 σκευὴν ἐπεσθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιὰν δὲ τὴν ἄλλην
 ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μάχην. καὶ ἀφι-
 4 κνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν. ἐνθα ἔμαθεν
 οὐκ οὔσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρείῳ οὐδὲ Καδου-
 σίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἦκοντας, ἀλλ' ὅτι 10
 φεύγειν ἐγνωκὼς εἶη Δαρείος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε
 σπουδῇ. ὡς δὲ ἀπεῖχεν Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμε-
 ρῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπήντα αὐτῷ Βισιτάνης ὁ Ὁχου
 5 παῖς, τοῦ πρὸ Δαρείου βασιλεύσαντος Περσῶν· καὶ
 οὗτος ἀπήγγειλεν ὅτι Δαρείος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἶη 15
 πεφευγώς, ἔχων τὰ τε χρήματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτα-
 κισχίλια τάλαντα καὶ στρατιὰν ἱππέας μὲν ἐς τρισχι-
 λίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισχιλίους.

- Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν
 Θετταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀπο- 20
 πέμπει ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τὸν τε μισθὸν ἀποδοὺς
 αὐτοῖς ἐντελῇ τὸν ξυντεταγμένον καὶ δισχίλια παρ'
 6 αὐτοῦ τάλαντα ἐπιδοὺς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιτο ἔτι
 μισθοφορεῖν παρ' αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε·
 καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογραψάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπό- 25
 κλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε καταγαγεῖν αὐτοὺς
 ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχοντα ἐς φυλακὴν
 αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐτοῦ ἀπέ-
 δοντο. ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὴν ἀφίκωνται
 ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριηρῶν 30
 7 κομισθῇσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσέ-
 ταξε τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν

ἄκραν τὴν ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἀρπάλῳ
 παραδοῦναι· Ἀρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέ-
 λιπε καὶ φυλακὴν τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξα-
 κισχιλίους καὶ ἱππέας καὶ ψιλοὺς ὀλίγους· αὐτὸν δὲ
 5 Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀναλαβόντα καὶ τοὺς Θοῤ-
 κας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς ἔξω τῆς ἵππου τῆς ἐταιρι-
 κῆς παρὰ τὴν χώραν τὴν Καδουσίαν ἐλαύνειν ἐς
 Ἐρκανίαν. Κλείτῳ δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἱλῆς ἡγεμόνι 8
 ἐπέστειλεν, ἐπειδὴν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα ἀφί-
 10 κηται, καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρωστών,
 ἀναλαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων
 τότε ὑπολειφθέντας, ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα
 καὶ αὐτοὺς ἥξειν ἐμελλεν.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν τε ἵππον τῶν ἐταίρων 20
 15 καὶ τοὺς προδρομοὺς καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας,
 ὧν Ἐρίγυιος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα Μακεδονικὴν
 ἔξω τῶν ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων καὶ τοὺς τοξό-
 τας καὶ τοὺς Ἀγριῶνας ἤλαυνεν ὥς ἐπὶ Δαρεῖον, καὶ
 αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε
 20 στρατιωτῶν πολλοὶ κάμνοντες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι
 ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὥς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Πάρας 2
 ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. διέχει δὲ ὁ χῶρος οὗτος ἀπὸ τῶν
 Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἐλαύνοντι ὥς
 Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει ἤδη παρελη-
 25 λυθὼς εἰς τῶν πυλῶν τῶν Κασπίων. τῶν δὲ ξυμ-
 φευγόντων Δαρείῳ πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν
 ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστοι ἀπεχώρουν, οὐκ
 ὀλίγοι δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνεδίδοσαν. Ἀλέ- 3
 ξανδρος δὲ ὥς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἰρήσειν Δαρεῖον,
 30 μέινας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν
 στρατὸν Μηδίας μὲν σατράπην ἀπέδειξεν Ὁξοδάτην,
 Πέρσην ἄνδρα, ὃς ἐτύγχανε πρὸς Δαρεῖου ξυνει-

- λημμένος καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτῷ
 ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον· αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ
 4 Παρθυαίους ἦγε. καὶ τῇ πρώτῃ μὲν πρὸς ταῖς
 Κασπίαις πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ
 εἰσω παρῆλθε τῶν πυλῶν ἔστε οἰκούμενα ἦν. ἐπισι- 5
 τισόμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ξρημον τὴν πρόσω χώραν
 ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνον ξὺν ἱππεῦσί
 τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.
- 21 Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ
 Δαρείου στρατοπέδου Βαγιστάνης, Βαβυλώνιος ἀνὴρ 10
 τῶν γνωρίμων καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μα-
 ζαίου παιδων. οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε,
 χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρείῳ φευγόντων ἱππέων, καὶ
 Βῆσσος ὁ Βακτρίων σατραπῆς καὶ Βαρσαέντης ὁ
 Ἀραχωτῶν καὶ Δραγγῶν σατραπῆς ξυνειληφότες εἶεν 15
 2 Δαρεῖον. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος ἔτι μᾶλλον ἦγε
 σπουδῇ, τοὺς ἐταίρους μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτὸν καὶ
 τοὺς προδρομούς ἱππείας καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρω-
 στοτάτους τε καὶ κουφοτάτους ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ
 τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς προνομῆς ἐπαν- 20
 ελθεῖν. τοῖς δὲ ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας Κράτερον
 3 προστάττει ἔπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα. οἱ
 δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὄπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν
 σιτία. ἐλθὼν δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιού-
 4 σης ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας ὀλίγον χρόνον ἀναπαύ- 25
 σας τὸν στρατὸν αὐθις ἦει ὅλην τὴν νύκτα, καὶ
 ἅμα ἡμέρᾳ ὑποφαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον,
 4 ὅθεν ἀφωρμήκει ὀπίσω Βαγιστάνης. καὶ τοὺς μὲν
 πολεμίους οὐ κατέλαβε, Δαρείου δὲ πέρι ἐπύθετο
 αὐτὸν μὲν συνειλημμένον ἄγεσθαι ἐφ' ἀρμαμάξης, 30
 Βῆσσω δὲ ἀντὶ Δαρείου γενέσθαι τὸ κράτος καὶ
 ἡγεμόνα ἀνωμάσθαι Βῆσσον πρὸς τε τῶν Βακτρίων

ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βάρβαροι ξυνέφευγον
 Δαρείῳ, πλὴν Ἀρταβάξου καὶ τῶν Ἀρταβάξου παί-
 δων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους
 δὲ πιστοὺς εἶναι Δαρείῳ, καὶ εἰργεῖν μὲν τὰ γιγνό-
 5 μενα οὐ δυνατοὺς εἶναι, ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς
 λεωφόρου ὁδοῦ ὡς ἐπὶ τὰ ὄρη ἰέναι κατὰ σφᾶς,
 οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ Βῆσσον τοῦ ἔργου. γνῶμην 6
 δὲ πεποιῆσθαι τοὺς ξυλλαβόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν
 διώκοντα σφᾶς Ἀλέξανδρον πυνθάνοιντο, παρα-
 10 δοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ σφίσι τι ἀγαθὸν
 εὐρίσκεισθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα μά-
 θοιεν, τοὺς δὲ στρατιάν τε ξυλλέγειν ὅσην πλείστην
 δύναιντο καὶ διασώζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν.
 Βῆσσον δὲ ἐν τῷ παρόντι ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά
 15 τε τὴν Δαρείου καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ
 ἔργον ἐγίνετο.

Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διω- 8
 κτέα ἐφαίνετο. καὶ ἤδη μὲν ἐξέκαμνον οἱ τε ἄνδρες
 καὶ οἱ ἵπποι ὑπὸ τῇ ταλαιπωρίᾳ τῇ ξυνεχεῖ· ἀλλὰ
 20 καὶ ὡς ἦγε, καὶ διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς
 καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ ἡμέρας ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν
 ἀφικνεῖται ἐς τινα κώμην, ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἐστρατο-
 πεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγοντες. ἐνταῦθα ἀκούσας ἴ
 ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἶη
 25 τοῖς βαρβάροις, ἥλεγχε τοὺς προσχώρους εἰ δὴ τινα
 εἰδέειεν ἐπιτομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. οἱ
 δὲ εἰδέναι μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν
 δι' ἀννυδρίαν. ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ
 γνοὺς ὅτι οὐχ ἔφονται οἱ πεζοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύ-
 30 νουντι τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντακοσίους κατεβίβασεν
 ἀπὸ τῶν ἵππων· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεζῶν καὶ
 τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύοντας ἐπι-

βῆναι τῶν ἵππων ἐκέλευσεν οὕτως ὅπως οἱ πεζοὶ
 8 ὥπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν
 ἡγεμόνα καὶ Ἀτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ τὴν
 ὁδὸν ἦντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προὔκεχωρήκεσαν τοὺς
 ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὥς κου- 5
 φότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεζοὺς ἐν τάξει
 9 ἔπασθαι. αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δείλῃν ἄγειν ἀρξάμενος
 δρόμῳ ἡγεῖτο· διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίους ἐς
 τετρακοσίους ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβά-
 ροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνόπλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν 10
 τινες αὐτῶν ὥς ἀμυνόμενοι ὤρμησαν, οἱ δὲ πολλοὶ
 εὐθὺς ὥς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον οὐδὲ ἐς χεῖρας
 ἐλθόντες ἔφευγον· καὶ οἱ τραπέντες ἐς ἀλκὴν ὀλί-
 10 γων πεσόντων καὶ οὗτοι ἔφευγον. Βῆσσος δὲ καὶ οἱ
 ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἀρμαμάξης Δαρεῖον μετὰ 15
 σφῶν ἐκόμιζον· ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος,
 Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώ-
 σαντες αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐτοὶ δὲ ἔφευγον ξὺν ἵπ-
 πεῦσιν ἑξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον
 ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων πρὶν ὀφθῆναι Ἀλε- 20
 ξάνδρῳ.

22 Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τὸ Δαρεῖον ἐς Πέρ-
 σας ἔπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς
 θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρεῖου βα- 25
 σιλεῖς· σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Ὑρκα-
 νίων Ἀμμινάσπην Παρθυαῖον· ἣν δὲ οὗτος τῶν
 Αἰγυπτίων ἐνδόντων Ἀλεξάνδρῳ μετὰ Μαζάκον.
 Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους τῶν ἐταίρων ξυνετάχθη
 αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε καὶ Ὑρκανίοις.
 2 Τοῦτο τὸ τέλος Δαρεῖω ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος 30
 Ἀθηναίοις Ἀριστοφώντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος,
 ἀνδρὶ τὰ μὲν πολέμια, εἶπερ τινὶ ἄλλῳ, μαλθακῷ

τε καὶ οὐ φρενήρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς
 ἔργον ἀποδειξαμένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀπο-
 δεῖξασθαι, ὅτι ὁμοῦ μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελθεῖν,
 ὁμοῦ δὲ προσπολεμεῖσθαι πρὸς τε Μακεδόνων καὶ
 5 τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη. οὐκ οὖν οὐδὲ ἐθέλοντι ἐξῆν
 ἔτι ὑβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους, ἐν μείζονι κινδύνῳ
 ἢ περ ἐκεῖνοι καθεστηκότι. ζῶντι μὲν δὴ ξυμποραὶ
 αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηνέχθησαν, οὐδέ τις 3
 ἀνακωχή ἐγένετο ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρ-
 10 ἤλθεν· ἀλλὰ εὐθύς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρα-
 νικῷ πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθύς δὲ Ἰωνία
 τε καὶ Αἰολίς εἶχοντο καὶ Φρύγες ἀμφοτέρω καὶ
 Λυδία καὶ Κᾶρες πλὴν Ἀλικαρνασσέων· ὀλίγον δὲ 4
 ὕστερον καὶ Ἀλικαρνασσὸς ἐξήρητο, ἐπὶ δὲ ἡ πα-
 15 ραλία πᾶσα ἔσπε ἐπὶ τὴν Κιλικίαν· ἐνθεν δὲ ἡ αὐτοῦ
 ἐπ' Ἰσθμῷ ἦσσε, ἵνα τὴν τε μητέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν
 καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷδε
 Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶσα· ἐπὶ δὲ
 αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοις ἔφυγε τε ἐν πρώτοις αἰσχροῦς
 20 καὶ στρατιὰν πλείστην παντὸς τοῦ βαρβαρικοῦ γέ-
 νους ἀπώλεσε· φυγὰς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς 5
 πλανώμενος, καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 ἐς τὰ ἔσχατα προδοθεὶς, βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐτῷ
 καὶ δεσμώτης ξὺν ἀτιμίᾳ ἀγόμενος, τέλος δὲ πρὸς
 25 τῶν οἰκειοτάτων ἐπιβουλευθεὶς ἀπώλετο. ζῶντι μὲν
 Δαρείῳ τοιαῦτα ξυνηνέχθη· τελευτήσαντι δὲ ταφὴ 6
 τε ἡ βασιλικὴ καὶ τῶν παίδων ὁποῖα καὶ βασιλεύον-
 τος αὐτοῦ τροφή τε Ἀλεξάνδρου καὶ παίδευσις, καὶ
 γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. ὅποτε δὲ ἐτελεύτα ἐγεγόνει
 30 ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει 23
 τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἐς Ὀρκανίαν προὐχώρει.

- κεῖται δὲ ἡ Ἵρκανία χώρα ἐν ἀριστερεᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείργεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ πεδίον δὲ αὐτῆς καθήκει ἔσπε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν ταύτη θάλασσαν. ταύτην δὲ ἦγεν, ὅτι ταύτη τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον 5 διαπεφευγέναι ἐς τὰ τῶν Ταπούρων ὄρη ἐπύθτετο
- 2 καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπούρους χειρωσόμενος. τριχῇ δὲ διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν τὴν ἐπιτομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην ἡγήσατο, τὸ πλεῖστον καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων· Κράτερον δὲ τὴν 10 τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων ἐπὶ Ταπούρων ἔστειλεν· Ἐρίνυιον δὲ τοὺς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππον ἀναλαβόντα τὴν λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἡγεῖσθαι ἐκέλευσε, τὰς ἀμάξας καὶ τὰ 15 σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον ὅμιλον ἔχοντα.
- 3 Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς ἦει χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπο- 20 ρον, φύλακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαίνετο, ὥς μὴ τοῖς ἐπομένοις κατ' ἐκείνο
- 4 ἐπίθουντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες τῶν βαρβάρων. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ στενὰ ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. καὶ 25 ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρείου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρνης ὁ Ἵρκανίας τε καὶ Παρθυαίων σατράπης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον Περσῶν οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδωκαν σφᾶς
- 5 αὐτούς. ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας 30 ἡμέρας ἀνέλαβε τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ

Ἀγριᾶσιν ὀπισθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων, καὶ μείον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν.

Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν προῆει ὡς ἐφ' Ἑρκανίας εἰς 6
 5 Ζαδράκαρτα, πόλιν Ἑρκανίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ
 Κράτερον ξυνέμιξαν αὐτῷ, τοῖς μὲν ξένοις τοῖς
 Δαρείου οὐκ ἐντετυχηκότες, τὴν χώραν δὲ ὅσῃν
 διαπεπορευμένοι ἦσαν τὴν μὲν βίαν, τὴν δὲ ἐνδι-
 δόντων τῶν κατοικούντων προσπεποιημένοι. ἐν-
 10 ταῦθα καὶ Ἑρίγυιος ἦκε ξὺν τοῖς σκευοφόροις καὶ
 ταῖς ἀμάξαις. ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος ἀφίκετο 7
 παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν παιδῶν αὐτοῦ Κωφὴν καὶ
 Ἀριοβαρζάνης καὶ Ἀρσάμης καὶ ξὺν τούτοις παρὰ
 τῶν ξένων τῶν ξὺν Δαρείῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφρα-
 15 δάτης ὁ Ταπούρων σατραπῆς. Αὐτοφραδάτῃ μὲν
 δὴ τὴν σατραπείαν ἀπέδωκεν· Ἀρτάβαζον δὲ καὶ
 τοὺς παῖδας ἅμα οἱ ἐν τιμῇ ἤγε, τὰ τε ἄλλα ἐν
 τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄντας καὶ τῆς ἐς Δαρεῖον
 πίστεως ἔνεκα. τοῖς πρέσβεσι δὲ τῶν Ἑλλήνων δεο- 8
 20 μένοις σπείσασθαί σφισιν ὑπὲρ τοῦ παντὸς ξενικοῦ
 ἀπεκρίνατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιήσασθαι πρὸς
 αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς στρα-
 τευομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις
 παρὰ τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ
 25 ἥκειν ξύμπαντας καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς
 ἐπιτρέποντας Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ τι καὶ βούλοιο
 ἢ σῶζεσθαι ὅπῃ δύναιντο. οἱ δὲ ἐπιτρέπουν ἔφασαν 9
 σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμ-
 πέμπειν τε ἐκέλευον τὸν ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἄσ-
 30 φαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐτόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο
 ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρος πέμπει
 Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέρρου καὶ Ἀρτάβαζον παρ' αὐτούς.

- 24 Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὥς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν
 τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγρια-
 νας καὶ τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν
 ἐταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ἱππακοντι-
 2 στάς· ἥδη γὰρ αὐτῷ καὶ ἱππακοντισταὶ τάξεις ἦσαν. 5
 ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς χώρας τῶν Μάρδων
 πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύγοντας, οὓς δὲ
 τινὰς ἐς ἀλκὴν τετραμμένους, πολλοὺς δὲ ζῶντας
 ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις χρόνου ἐμβεβλήκει ἐς
 τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ διὰ τε δυσχωρίαν καὶ 10
 ὅτι πένητες οἱ Μάρδοι καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν.
 οὐκ οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἄν ποτε δείσαν-
 τες, ἄλλως τε καὶ προκεχωρηκότα ἥδη ἐς τὸ πρόσω,
 3 ταύτῃ μᾶλλον τι ἀφύλακτοι ἡλίσκοντο. πολλοὶ δὲ
 αὐτῶν καὶ εἰς τὰ ὄρη κατέφυγον, ἃ δὴ ὑπερύψηλά 15
 τε καὶ ἀπότομα αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἐστίν, ὥς πρὸς
 ταῦτά γε οὐχ ἤξοντα Ἀλέξανδρον. ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ
 προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέσβεις σφᾶς τε αὐ-
 τοὺς ἐνέδοσαν καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέξανδρος αὐ-
 τοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐτῶν 20
 Αὐτοφραδάτην, ὄνπερ καὶ Ταπούρων.
- 4 Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθεν-
 περ ὠρμήθη ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν κατέλαβε τοὺς
 Ἑλληνας τοὺς μισθοφόρους ἦκοντας καὶ τοὺς Λακε- 25
 δαιμονίων πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλείᾳ Δαρεῖον ἐπρέσ-
 βεινον, Καλλικρατίδαν τε καὶ Παύσιππον καὶ Μόνιμον
 καὶ Ὀνόμαντα, καὶ Ἀθηναίων Δρωπίδην. τούτους
 μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν φυλακῇ εἶχε. τοὺς Σινωπέων
 δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλή-
 νων μετεῖχον, ὑπὸ Πέρσαις τε τεταγμένοι οὐκ ἀπει- 30
 κότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βασιλέα σφῶν
 5 πρεσβεύοντες. ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων

ὅσοι προ τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς
 πρὸς Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθο-
 φόρουν, καὶ Καλχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευ-
 τὴν ἀφῆκε· τοὺς δὲ ἄλλους ξυστρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ
 5 μισθῷ τῷ αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀν-
 δρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς καὶ ἔνδηλος ἐγε-
 γόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἤγεν ὥς ἐπὶ Ζαδρά- 25
 καρτα, τὴν μερίστην πόλιν τῆς Ἰρκανίας, ἵνα καὶ
 10 τὰ βασιλεία τοῖς Ἰρκανίοις ᾦν. καὶ ἐνταῦθα δια-
 τρίψας ἡμέρας πεντακαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς
 ὡς νόμος καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας ὡς ἐπὶ Παρ-
 θυαίους ἤγεν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὄρια
 καὶ Σουσίαν, πόλιν τῆς Ἀρείας, ἵνα καὶ Σατιβαρ-
 15 ξάνης ἦκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀρείων σατράπης.
 τοῦτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμπέμπει 2
 αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἐταίρων, δοὺς αὐτῷ τῶν ἵππα-
 κοντιστιῶν ἐς τεσσαράκοντα, ὡς ἔχοι φύλακας καθι-
 στάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρείους
 20 πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνούνται παρ' αὐτὸν Περσῶν 3
 τινες, οἱ ἡγγέλλον Βῆσσον τὴν τε τιάραν ὀρθὴν
 ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φοροῦντα Ἀρτα-
 ξέωξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσσου καὶ βασιλέα
 25 φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἀμφ' αὐτὸν Περ-
 σῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας καὶ αὐτῶν
 Βακτριανῶν πολλούς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἥξειν αὐτῷ
 καὶ Σκύθας ξυμμάχους.

Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων τὴν πᾶσαν δύ- 4
 30 ναμιν ᾗει ἐπὶ Βάκτρων, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μενε-
 λάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηθίας, ἔχων τοὺς τε
 μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θερσαλῶν

- τοὺς ἐθελοντὰς ὑπομείναντας καὶ τοὺς Ἀνδρομάχου.
 Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρ-
 5 χων τετελευτήκει ἤδη νόσῳ. ἰόντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ
 τὴν ἐπὶ Βάκτρα ἐξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων
 σατράπης Ἀνάξιππου μὲν καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς 6
 τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονῶς, ὀπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους
 καὶ ξυνάγων εἰς Ἀρτακόανα πόλιν, ἵνα τὸ βασίλειον
 ᾦν τῶν Ἀρείων· ἐκεῖθεν δὲ ὅτι ἐγνώκει, ἐπειδὴν
 προκεχωρηκότα Ἀλεξάνδρον πύθεται, ἵνα ξὺν τῇ
 δυνάμει παρὰ Βῆσσον, ὡς ξὺν ἐκείνῳ ἐπιθησόμενος 10
 6 ὅπῃ ἂν τύχῃ τοῖς Μακεδόσιν. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη
 αὐτῷ, τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἤγεν· ἀναλαβὼν
 δὲ τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς
 καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Ἀμύντου
 τε καὶ Κοίνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ 15
 καταλιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κράτερον ἡγεμόνα σπουδῇ
 ἤγεν ὡς ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους,
 καὶ διελθὼν ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἐς ἐξακο-
 σίους πρὸς Ἀρτακόανα ἦκε.
- 7 Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὡς ἔγνω ἐγγὺς ὄντα 20
 Ἀλεξάνδρον, τῇ ὀξύτῃ τῆς ἐφόδου ἐκπλαγείς ξὺν
 ὀλίγοις ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν
 πολλῶν στρατιωτῶν κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ, ὡς
 ἀκέῖνοι ἔμαθον προσάγοντα Ἀλεξάνδρον. Ἀλεξάν-
 25 δρος δέ, ὅσους ξυναιτίους τῆς ἀποστάσεως κατέμαθε 25
 καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολελοιπότας τὰς κώμας, τούτους
 δὲ ἄλλη καὶ ἄλλη, ὀξείας τὰς διώξεις ποιησάμενος,
 τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἡνδραπόδισε· σατράπην
 δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρσην. αὐτὸς
 8 δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κράτερον ὑπολελειμμένοις, ὁμοῦ 30
 οὖσιν ἤδη, ὡς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν ἤγε· καὶ
 ἀφικνεῖται ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων ᾦν.

Βαρσαέντης δέ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἰς ὧν
 τῶν ξυνεπιθεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα
 Ἀλέξανδρον μαθὼν ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τὰδε τοῦ
 Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἔφυγε. ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ
 5 Ἰνδοὶ παρ' Ἀλέξανδρον ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει
 πρὸς Ἀλεξάνδρου τῆς ἐς Δαρεῖον ἀδικίας ἔνεκα.

Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλῶτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρ- 26
 μενίωνος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει Πτολεμαῖος
 καὶ Ἀριστόβουλος ὅτι προηγγελμένην ἤδη οἱ καὶ
 10 πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστὴ γε ἐφάνη
 τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἶνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ
 ἐς Παρμενίωνά τε τὸν πατέρα τὸν Φιλῶτα τιμῆς
 καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ 2
 Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας Φιλῶταν·
 15 καὶ κατηγορεῖσθαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον,
 ἀπολογησασθαι δὲ αὐτὸν Φιλῶταν· καὶ τοὺς ἐπι-
 μηνυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξελέγξαι Φιλῶταν
 τε καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχοις οὐκ
 ἀφανέσι καὶ μάλιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλῶτας πεπνύ-
 20 σθαι μὲν ἐπιβουλὴν τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζο-
 μένην συνέφη, ἐξηλέγγετο δὲ κατασιωπήσας ταύτην
 πρὸς Ἀλέξανδρον, καίτοι δις ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁσημέ-
 ραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν. καὶ Φιλῶταν μὲν κατα- 8
 κοντισθῆναι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἄλλοι
 25 μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς· ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ
 σταλῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γράμ-
 ματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατη-
 γοὺς τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρόν τε καὶ Σιτάλκην
 καὶ Μενίδαν· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἧς Παρ-
 30 μενίων ἦρχε τεταγμένοι ἦσαν· καὶ πρὸς τούτων 4
 ἀποθανεῖν Παρμενίωνα, τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν
 ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος Φιλῶτα ἐπιβουλεύοντος μὴ

ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδί τοῦ βουλευμά-
τος· τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς
ἦδη ἦν περιῶν Παρμενίων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνη-
ρημένου, ἐν τοσαύτῃ ὧν ἀξιῶσει παρὰ τε αὐτῷ
Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο σιράτευμα, μὴ ὅτι τὸ 5
Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων, ὧν πολ-
λάκις καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος κατὰ
πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο.

- 27 Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀδρομένους κατὰ
τὸν αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν καὶ Πολέ- 10
μωνα καὶ Ἄτταλον καὶ Σιμμίαν τοὺς Ἀμύντου
ἀδελφούς, ὡς ξυμμετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπι-
βουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάνδρου κατὰ πίστιν τε καὶ
2 ἐταιρίαν τὴν Φιλῶτα. καὶ ἐδόκει πιστοτέρα ἢ ἐπι-
βουλή ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων, εἰς τῶν ἀδελφῶν 15
τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φιλῶτα ἐφυγεν ἐς
τοὺς πολεμίους. ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελφοῖς
ὑπομείνας τὴν δίκην καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μακε-
δόσι καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας· καὶ εὐθὺς ὡς
ἀπέφυγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἐφεθῆναί οἱ 20
ἐλθεῖν παρὰ τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν
3 παρ' Ἀλεξάνδρου· καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν.
ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ τὸν Πολέμωνα ἐπανά-
γαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ ἔτι μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω
αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. ἀλλ' ὀλίγον γε ὕστερον κώ- 25
μην τινὰ πολιορκῶν τοξευθεὶς ἐκ τῆς πληγῆς ἐτελεύ-
τησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίνεσθαι τὴν κρίσιν
ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῷ νομιζομένῳ ἀποθανεῖν.

- 4 Ἀλέξανδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἐταίρους
ἱπάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά τε τὸν Ἀμύντορος καὶ 30
Κλεῖτον τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα διελὼν τὴν τάξιν
τῶν ἐταίρων, ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἡβούλετο ἓνα

τοσούτων ἱππέων, ἅλλως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ
 παντὸς ἱππικοῦ κατὰ τε ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην
 ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι, ἀφικνεῖται ἐς τοὺς πάλαι μὲν
 Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐεργέτας ἐπο-
 5 νομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυνεπελάβοντο
 τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος 5
 ὧν τε ἐς Κῦρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν
 τιμήσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ
 τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύοντας,
 10 ἀλλὰ τοῦ δικαίου Ἰσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν
 Ἑλλήνων μεταποιουμένους, ἐλευθέρους τε ἀφῆκε
 καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσῃν αὐτοὶ σφίσιν ἤτησαν,
 οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ἤτησαν, προσέδθηκεν.
 ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι Δημήτριον μὲν ἕνα
 15 τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπτεύσας μετασχεῖν Φιλῶτα
 τῆς ἐπιβουλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ
 Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαίου τὸν Λάγον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προῆι ὡς ἐπὶ Βάκτρα 28
 τε καὶ Βῆσσον, Δράγγας τε καὶ Γαδρωσοὺς ἐν τῇ
 20 παρόδῳ παραστησάμενος. παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς
 Ἀραχωτοὺς καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ' αὐτοῖς
 Μένωνα. ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώ-
 ρους Ἀραχωτοῖς. ξύμπαντα δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη διὰ
 χιόνος τε πολλῆς καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων
 25 καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρία ἐπῆλθε. μαθὼν 2
 δὲ τοὺς Ἀρείους αὐτῶν ἀφεστάναι, Σατιβαρζάνον
 ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δις-
 χιλίοις, οὓς παρὰ Βῆσσου ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ'
 αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσῃν καὶ Ἐρίγνιον καὶ
 30 Κέρανον τῶν ἐταίρων· προσέταξε δὲ καὶ Φρατα-
 φέρνην, τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην, ξυνεμβαλεῖν
 αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους. καὶ γίννεται μάχη τοῖς 3

ἀμφὶ Ἑρίγνιον καὶ Κάρανον πρὸς Σατιβαρζάνην καρτερά, οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἑριγνίῳ [πρὸς Ἑριγνίου] πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν. τότε δὲ ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι προτροπάδην ἔφευγον.

4 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἤγεν, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, 10 σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην, ἄνδρα Πέρσην, τῶν δὲ ἐταίρων Νειλόξενον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.

5 Τὸ δὲ ὄρος ὃ Καύκασος ὑψηλὸν μὲν ἐστὶν ὥσπερ τι ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος, 15 ψιλὸν δὲ πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτη. μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται ὃ Καύκασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου εἶναι λέγουσι καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου διακεκριμένα ἄλλη 20

6 καὶ ἄλλη ἐπωνυμία κατὰ ἥθη τὰ ἐκάστων. ἀλλὰ ἔν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅι μὴ τέρμινθοι πεφύκασιν καὶ σίλφιον, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος· ἀλλὰ καὶ ὥς ἐπωκεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ πρόβατα πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ 25 χαίρουσι τῷ σιλφίῳ τὰ πρόβατα, καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου αἰσθοῖτο, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται καὶ τὴν ῥίζαν ἀνορύττον

7 καὶ ταύτην κατεσθίει. ἐπὶ τῷδε ἐν Κυρήνῃ ὥς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποιμένας τῶν χωρίων 30 ἵνα αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται. οἱ δὲ καὶ περιφράσουσι τον χῶρον, τοῦ μηδ' εἰ πελάσειεν αὐτῷ

πρόβατα, δυνατὰ γενέσθαι εἶσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυρηναίοις τὸ σίλφιον.

Βῆσσοι δέ, ἔχων ἄμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς 8
μετασχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως καὶ αὐτῶν
5 Βακτριῶν ἐς ἑπτακισχιλίους καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τὰδε
τοῦ Ταναΐδος ποταμοῦ ἐποικοῦντας, ἐφθειρε τὴν
ὑπὸ τῷ ὄρει τῷ Καυκάσῳ, ὡς ἐρημία τε τῆς χώρας
τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορία
τῶν ἐπιτηδείων ἀπείρξων Ἀλεξάνδρου τοῦ μὴ ἐλαύ-
10 νειν πρόσω. ἀλλ' Ἀλέξανδρος ἤλανυνεν οὐδὲν μείον, 9
χαλεπῶς μὲν διὰ τε χιόνος πολλῆς καὶ ἐνδείας τῶν
ἀναγκαίων, ἥει δὲ ὅμως. Βῆσσοι δέ, ἐπεὶ ἐξηγγέλ-
λετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἦδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβάς
τὸν Ὠξὸν ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη
15 κατέκανσεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς
χώρας ἀπεχώρει. εἶποντο δὲ αὐτῷ οἱ τε ἄμφι Σπι- 10
ταμένην καὶ Ὀξυάρτην, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογ-
διανῆς ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ ἀπὸ τοῦ Ταναΐδος. οἱ
δὲ τῶν Βακτριῶν ἱππεῖς ὡς φεύγειν ἐγνωκότα ἔμα-
20 θον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλη ἐπὶ τὰ σφῶν ἕκαστοι ἀπηλ-
λάγησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος καὶ 29
ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν ἐς Ἄορνόν τε ἦγε καὶ
Βάκτρα, αὐτὴ δὴ μέγισταί εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτριῶν
25 χώρα. καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν
ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ἀόρνου ἀπέλιπε καὶ ἐπὶ ταύτης
Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἐταίρων· τοῖς δὲ
ἄλλοις Βακτριόις, οὐ χαλεπῶς προσχωρήσασιν, ἐπέ-
ταξε σατραπὴν Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην.

90 Αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὠξὸν ποταμόν. ὁ 2
δὲ Ὠξὸς ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου,
ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅσους

- γε δὴ καὶ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλ-
 θον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάν-
 των ποταμῶν μέγιστοί εἰσιν. ἐξίησι δὲ ὁ Ὡξος ἐς
 3 τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν καθ' Ἑρκανίαν. διαβά-
 λειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμὸν πάντῃ ἄπο- 5
 ρον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἑξήκοντα
 σταδίους, βάθος δὲ οὐ πρὸς λόγον τοῦ εὗρους,
 ἀλλὰ πολὺ δὴ τι βαθύτερος καὶ ψαμμώδης καὶ
 ῥεῦμα ὀξύ, ὥς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ
 ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὴ 10
 4 οὐ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου ἰδρυμένα. ἄλλως δὲ
 καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς τόποις ἦν καὶ τριβὴ πολλή
 ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίλοιεν ὅσα ἐς γεφύρωσιν
 τοῦ πόρου. ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς
 ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται φορυτοῦ ἐμπληῆσαι ἐκέλευ- 15
 σεν ὥς ξηροτάτον καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξυρράφαι
 ἀκριβῶς, τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος.
 ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυρραφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο
 διαβιβᾶσαι τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις.
- 5 Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποταμὸν, τῶν τε 20
 Μακεδόνων ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους καὶ ἤδη
 ἀπολέμους καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθελοντὰς κα-
 ταμείναντας ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. ἐκπέμπει δὲ καὶ
 Στασάνορα, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐς Ἀρείους, προ-
 στάξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν Ἀρείων 25
 ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθелоκακεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδοξεν,
 αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι ἀντ' ἐκείνου Ἀρείων.
- 6 Περὰς δὲ τὸν Ὡξον ποταμὸν ἦγε κατὰ σπου-
 δὴν ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο.
 καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ 30
 Δαταφέρνην πρὸς αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης
 καὶ Δαταφέρνης, εἰ πεμφθεῖη αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρα-

τιὰ καὶ ἡγεμῶν τῇ στρατιᾷ, ξυλλήφονται Βῆσσον καὶ
 παραδώσουσιν Ἀλεξάνδρῳ· ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ
 φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν Βῆσσον. ταῦτα ὡς
 ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀναπαύων ἦγε
 5 τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν· Πτολεμαῖον
 δὲ τὸν Λάγου ἀποστέλλει τῶν τε ἐταίρων ἱππαρχίας
 τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας,
 πεζῶν δὲ τὴν τε Φιλῶτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν
 χιλιαρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας πάντας καὶ τῶν
 10 τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας
 ὡς Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρνην. καὶ Πτολεμαῖος
 ἦει ὡς ἐτέτακτο, καὶ διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι
 σταθμοὺς δέκα ἀφικνεῖται ἐς τὸ στρατόπεδον οὗ τῇ
 προτεραῖα ἠϋλισμένοι ἦσαν οἱ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην
 15 βάρβαροι.

Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπιταμένην καὶ Δαταφέρνην ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ
 παραδόσει τοῦ Βῆσσον. τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλι-
 πε, προστάξας ἔπεσθαι ἐν τάξει, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς
 20 ἱππεύσιν ἐλάσας ἀφίκετο πρὸς κώμην τινα, ἣν ὁ
 Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρατιώταις. οἱ γὰρ ἀμφὶ
 τὸν Σπιταμένην μετακεχωρήκεσαν ἤδη ἐκεῖθεν, κα-
 ταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσσον. Πτο-
 λεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς κώμης τοὺς
 25 ἱππείας (ἦν γὰρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ
 πύλαι κατ' αὐτό) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ
 βαρβάροις ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας
 Βῆσσον. οἱ δὲ ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς
 τὴν κώμην. καὶ Πτολεμαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον ὀπίσω
 30 ἐπανήει. προπέμψας δὲ ἤρετο Ἀλεξάνδρον ὅπως χρὴ
 ἐς ὅψιν ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον. καὶ Ἀλέξανδρος
 γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε

καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ἣ αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσεσθαι ἐμελλε. καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν.

- 4 Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἄρμα ἤρετο ἀνθ' ὅτου βασιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα 5 καὶ οἰκτεῖον καὶ εὐεργέτην Δαρεῖον γενόμενον τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ δῆσας ἤγεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε. καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνῳ οἷ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὔσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὐρύτθαι παρ' Ἀλεξάν- 10
- 5 δρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέλευεν αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτ' ἐκεῖνα ὅσα αὐτὸς τῷ Βῆσσῳ ἐν τῇ πύστει ᾠνεῖδισε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανοῦμενος. καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσσου 15 ἀνέγραψεν· Ἀριστόβουλος δέ, τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Δαταφέρην Πτολεμαῖῳ ἀγαγεῖν Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντας.
- 6 Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐτόθεν ἱππῶν (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἱπποὶ ἐν τε τῇ 20 ὑπερβολῇ τοῦ Καυκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξου πορείᾳ ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἦγε· τὰ δέ ἐστι βασιλεία τῆς Σογδιανῶν
- 7 χώρας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Τάναϊν ποταμὸν προήει. τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ 25 ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσιν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποτα-
- 8 μὸς ἐς τὴν Ἰρκανίαν θάλασσαν. ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς ὑπὲρ ὅτου λέγει Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὄργδον 30 εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναϊν, καὶ ῥέειν μὲν ἐκ λίμνης μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδούαι

δὲ ἐς μεῖζω ἔτι λίμνην, τὴν καλουμένην Μαιῶτιν·
καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον εἰσὶν οἱ ὄρον ποιοῦσι τῆς
Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ 9
τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε ἡ Μαιῶτις
5 καὶ ὁ ἐς ταύτην ἑξίεις ποταμὸς ὁ Τάναϊς οὗτος
διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, καθάπερ
ἡ κατὰ Γάθειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέρας Γαδείρων
Λίβυας τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Λιβύην αὐ καὶ
τὴν Εὐρώπην διείργει, οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ
10 τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης τῷ Νείλῳ ποταμῷ διακέκριται.

Ἐνταῦθα ἀποσκεδασθέντες τινὲς τῶν Μακεδό- 10
νων ἐς προνομὴν κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων·
οἱ δὲ δράσαντες τὸ ἔργον ἀπέφυγον ἐς ὄρος τραχύ-
τατον καὶ πάντη ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς
15 τρισμυρίους. καὶ ἐπὶ τούτους Ἀλέξανδρος τοὺς
κουφοτάτους τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἤγεν. ἔνθα 11
δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίννοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐς
τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο βαλλόμε-
νοι ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυ-
20 ματίαι ἐγένοντο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην
τοξεύεται διαμπὰξ καὶ τῆς περόνης τι ἀποθράνεται
αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. ἀλλὰ καὶ ὥς ἔλαβέ τε τὸ
χωρίον καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκό-
πησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ
25 τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον, ὥστε ἐκ
τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσθῆναι ὀκτακισχιλίων.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

- 1 Οὐ πολλὰς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνουῦνται
 παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις παρὰ τε Σκυθῶν τῶν
 Ἀβίων καλουμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτους
 ἀνθρώπους εἰπὼν ἐν τῇ ποιήσει ἐπῆνε· οἰκοῦσι
 δὲ ἐν τῇ Ἀσίᾳ οὗτοι αὐτόνομοι, οὐχ ἥκιστα διὰ 5
 πενίαν τε καὶ δικαιοσύνην) καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς
 Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὲ τὸ μέγιστον ἔθνος ἐν τῇ
- 2 Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. καὶ τούτοις ξυμπέμπει Ἀλέ-
 ξανδρος τῶν ἐταίρων, πρόφασιν μὲν κατὰ πρεσβείαν
 φιλίαν ξυνθησομένους, ὃ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς ἐς 10
 κατασκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας
 τῆς Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νομαίων καὶ
 ὀπλίσεως ἦντινα ἔχοντες στέλλονται ἐς τὰς μάχας.
- 3 Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Τανάδι ποταμῷ ἐπενόει
 πόλιν οἰκίσαι, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπώνυμον. ὃ τε 15
 γὰρ χῶρος ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο ἀνέξῃαι ἐπὶ
 μέγα τὴν πόλιν καὶ ἐν καλῷ οἰκισθῆσεσθαι τῆς
 ἐπὶ Σκύθας, εἴποτε ξυμβαίνοι, ἐλάσεως καὶ τῆς
 προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς καταδρομὰς τῶν
- 4 πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρβάρων. ἐδόκει 20
 δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει τε τῶν
 ἐς αὐτὴν ξυνοικισομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ
 λαμπρότητι καὶ ἐν τούτῳ οἱ πρόσχωροι τῷ πο-
 ταμῷ βάρβαροι τοὺς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι
 σφῶν ἔχοντας στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλ- 25
 λαβόντες ἀπέκτειναν καὶ τὰς πόλεις ἐς ἀσφάλειαν

τινα μάλλον ὠχύρουν. ξυνεπελάβοντο δὲ αὐτοῖς 5
 τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν οἱ πολλοί,
 ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσον, ὥστε
 καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὕς σφισιν οὗτοι ξυν-
 5 ἀπέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δείσαντας Ἀλέξανδρον, εἴτε
 καὶ λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἓνα
 ξύλλογον ἐπηγγέλλει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς
 ὑπάρχους τῆς χώρας ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα, τὴν
 μεγίστην πόλιν, ὡς ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου
 10 γιγνομένου.

Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγείλας 2
 τοῖς πεζοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιῆσθαι ὅσαι
 ἐκάστω λόχῳ ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν
 πρώτην ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου ὁρμηθέντι πόλιν
 15 προὐχώρει, ἣ ὄνομα ἦν Γάζα· ἐς γὰρ ἐπὶ πόλεις
 συμπεφευγῆναι ἔλεγοντο οἱ ἐκ τῆς χώρας βάρβαροι·
 Κράτερον δὲ ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλουμένην Κυρού- 2
 πόλιν, ἥπερ μεγίστη πασῶν καὶ ἐς αὐτὴν οἱ
 πλεῖστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων. παρήγ-
 20 γελτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως
 καὶ τάφρον τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι καὶ χάρακα
 περιβαλέσθαι καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι ξυμ-
 πηγνύναι, ὡς πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κράτερον τὴν γνώμην
 τετραμμένοι οἱ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἀδύνατοι
 25 ὧσι ταῖς ἄλλαις πόλεσιν ἐπωφελεῖν. αὐτὸς δὲ 3
 ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὡς εἶχεν ἐξ ἐφόδου
 σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει, γηῖνῳ τε καὶ οὐχ
 ὑψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς
 κλίμακας· οἱ δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται
 30 τε καὶ οἱ ἐκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν
 ἐσηκόντιζον εἰς τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τεί-
 χους καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἤφιετο, ὥστε ὀξέως

μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βελῶν ἐγυμνώθη τὸ
 τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχεῖα δὲ ἡ πρόσθεσις
 τῶν κλιμάκων καὶ ἡ ἀνάβασις τῶν Μακεδόνων ἡ
 4 ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίνετο. τοὺς μὲν δὴ ἄνδρας πάντας
 ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον· 5
 γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λείαν
 διήρπασαν. ἔνθεν δὲ εὐθύς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν
 ἀπ' ἐκείνης πόλιν ὠκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ
 τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς
 αἰώντας τὰ αὐτὰ ἐπραξεν. ὁ δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν 10
 τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῇ πρώτῃ
 προσβολῇ εἴλεν.

5 Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεζοῖς ἀμφὶ ταῦτα
 εἶχε, τοὺς ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλη- 15
 σίον πόλεις, προστάξας παραφυλάττειν τοὺς ἀν-
 θρώπους τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἄλωσιν αἰσθόμενοι
 τῶν πλησίον πόλεων καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ
 μακροῦ ἔφοδον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι
 αὐτῷ διώκειν γένωνται. καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως
 ὅπως εἰκάσε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπή 20
 6 τῶν ἱππέων. οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὐπω ἐαλωκυίας
 πόλεις ἔχοντες τῶν βαρβάρων, ὥς καπνὸν τε εἶδον
 ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης καὶ τινες
 καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυγόντες αὐτάγγελοι
 τῆς ἀλώσεως ἐγένοντο, ὥς τάχους ἕκαστοι εἶχον 25
 ἀθρόοι ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς
 τὸ στίφος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον καὶ κατεκό-
 πησαν οἱ πλείστοι αὐτῶν.

3 Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις
 ἐλὼν τε καὶ ἐξανδραποδισάμενος ἦει ἐπὶ τὴν 30
 μεγίστην αὐτῶν τὴν Κυρούπολιν. ἡ δὲ τετελι-
 σμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἥπερ αἱ ἄλλαι, οἷα

δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ πλείστου καὶ
 μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην
 συμπεφευγότες οὐχ ὡσαύτως ῥαδίᾳ ἐξ ἐφόδου
 ἔλιν τοῖς Μακεδόσιν ἐγίνετο. ἀλλὰ μηχανὰς
 5 γὰρ προσάγων τῷ τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν
 κατασεῖν ἐπενόει τὸ τεῖχος καὶ κατὰ τὸ ἄει
 παραρρηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι.
 αὐτὸς δὲ ὡς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ ποταμοῦ, 2
 ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάρρους ὦν διέρχεται, ξηρὸν
 10 ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν,
 ἀλλ' οἷους παρασχεῖν πάροδον στρατιώταις διαδῦναι
 ἐς τὴν πόλιν, ἀναλαβὼν τοὺς τε σωματοφύλακας
 καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριαῖνας, τετραμμένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς
 15 μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτῃ προσμαχομένους λανθάνει
 κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις τὸ πρῶτον παρελθὼν
 ἐς τὴν πόλιν· ἀναρρήξας δὲ ἐνδοθεν τῶν πυλῶν 3
 αἱ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν, δέχεται καὶ τοὺς
 ἄλλους στρατιώτας εὐπειῶς. ἐνθα δὴ οἱ βάρβαροι
 20 ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἀμφ'
 Ἀλέξανδρον ὁμῶς ἐτράπησαν· καὶ γίνεται προσβολὴ
 αὐτῶν καρτερὰ· καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξαν-
 δρος βιαίως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα καὶ
 Κράτερος τοξεύματι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν ἡγεμό-
 25 νων· ἀλλὰ καὶ ὡς ἐξέωσαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς
 βαρβάρους. καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ τὸ τεῖχος 4
 προσβεβληκότες ἐρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προμαχο-
 μένων αἰροῦσιν. ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει
 τῆς πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς
 30 ὀκτακισχιλίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ πάντες
 ἐς μυρίους καὶ πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνελ-
 λυθότες) καταφεύγουσιν ἐς τὴν ἄκραν. καὶ τούτους

περιστρατοπεδεύσας Ἀλεξάνδρος ἡμέραν μίαν ἐφρουρήσεν· οἱ δὲ ἐνδεία ὕδατος ἐνεχείρισαν σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ.

- 5 Τὴν δὲ ἐβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, Πτολεμαῖος μὲν λέγει ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστό- 5 βουλος δὲ ὅτι βία καὶ ταύτην ἐξείλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταληφθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατανεῖμαι λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ καὶ δεδμεμένους κελεῦσαι φυλάττεσθαι ἕστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττηται αὐτός, ὥς μηδένα 10 ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν πραξάντων.

- 6 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν τε ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιὰ ἀφικνεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Τανάϊδος, ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅτι 15 ἔστιν οἱ καὶ τῶν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστᾶσιν, ὥς εἰ δὴ τι λόγου ἀντάξιον νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι. καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δὲ ἀπηγ- 20 γέλθησαν ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας 7 ἐν τῇ ἄκρᾳ πολιορκοῦσιν. ἔνθα δὲ Ἀλεξάνδρος ἐπὶ μὲν τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μενέδημον καὶ Κάρανον, ἱππέας 25 μὲν ἔχοντας τῶν ἐταίρων ἐς ἐξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους, ὧν Κάρανος ἡγεῖτο, πεζοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους πεντακοσίους· ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἐρμηνέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην, ἐμπείρως δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δεξιὸν φαινόμενον.

- 4 Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἣν ἐπενόει τειχίσας ἐν 30 ἡμέραις εἴκοσι καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων

βαρβάρων ἐθελοντῆς μετέσχε τῆς ξυνοικήσεως καὶ
 τινας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων,
 ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν, θύσας τοῖς θεοῖς ὥς
 νόμος αὐτῷ καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικόν
 5 ποιήσας, ὥς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἑώρα τοὺς
 Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτο-
 ξεύοντες ἐς τὸν ποταμὸν ἑωρῶντο, οὐ πλατὺν 2
 ταύτη ὄντα, καὶ τινὰ καὶ πρὸς ὕβριν τοῦ Ἀλεξάν-
 δρου βαρβαρικῶς ἐθρασύνοντο, ὥς οὐκ ἂν τολμή-
 10 σαντα Ἀλέξανδρον ᾤψασθαι Σκυθῶν ἢ μαθόντα ἂν
 ὅτι περ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ τοῖς Ἀδιανοῖς
 βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει
 διαβαίνειν ἐπ' αὐτοὺς καὶ τὰς διφθέρας παρεσκεύαζεν
 ἐπὶ τῷ πόρῳ. θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ 3
 15 ἱερὰ οὐκ ἐρίγνετο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφερεν οὐ
 γιγνομένων· ὅμως δὲ ἐκαρτέρει καὶ ἔμενεν. ὥς
 δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Σκύθαι, αὐτίς ἐπὶ τῇ διαβάσει
 ἐθύετο· καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ σημαίνεσθαι
 Ἀρίστιανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρείσσον ἔφη
 20 ἐς ἐσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ κατεστραμμένον
 ζύμπασαν ὀλίγον δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλωτα εἶναι
 Σκύθαις, καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ πάλαι
 ἐγένετο. Ἀρίστιανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ
 τοῦ θείου σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα
 25 ἐθέλει ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος.

Ὁ δέ, ὥς αὖτε διφθέροι αὐτῷ παρεσκευασμένοι 4
 ἦσαν ἐπὶ τῷ πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος
 ἐφειστήκει τῷ ποταμῷ, αὖτε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνθή-
 ματος ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Σκύθας παριππεύοντας
 30 ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καὶ ἔστιν οἷ αὐτῶν ἐπιτρώσκοντο ἐκ
 τῶν βελῶν, εἰς δὲ δὴ διὰ τοῦ γέροισιν τε καὶ τοῦ
 θώρακος διαμπαῆς πληγεῖς πίπτει ἀπὸ τοῦ ἵππου,

οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν πρὸς τε τῶν βελῶν τὴν διὰ μακροῦ ἄφεισιν καὶ ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευτήκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς ὄχθης·

5 Ἀλέξανδρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη ἰδὼν ὑπὸ σαλπίγγων ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἡγούμενος· 5 εἶπετο δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἄλλη στρατιά. πρῶτον μὲν δὴ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας, ὥς μὴ πελάζειν αὐτοὺς τῇ φάλαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινούσῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ διαβῆναι 10

6 πᾶσαν. ὥς δὲ ἄθροοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο, ἐφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν ἱππαρχίαν τῶν ξένων καὶ τῶν σαρισσοφόρων ἱλας τέσσαρας· καὶ τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιῖππεύοντες ἐβαλλόν τε πολλοὶ 15 ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς διεφύγγανον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλούς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν, ἀναμίξας τοῖς ἱππεῦσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας.

7 ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς 20 αὐτοὺς τῶν τε ἐταίρων τρεῖς ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς ξύμπαντας· καὶ αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέβαλλεν ὀρθίαις ταῖς ἱλαῖς. οὐκ οὔν ἐτι οἰοί τε ἦσαν ἐξελίσσειν τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους, ὥς πρόσθεν ἐτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ 25 ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψилоὶ ἀναμειγμένοι τοῖς ἱππεῦσι οὐκ εἰὼν τὰς ἐπιστροφὰς ἀσφαλεῖς ποιεῖσθαι. ἐνθα λαμπρὰ ἤδη φρυγὴ τῶν

8 Σκυθῶν ἦν· καὶ πίπτουσι μὲν αὐτῶν ἕξ χιλίους καὶ εἰς τῶν ἡγεμόνων, Σατράκης, ἐάλωσαν δὲ ἕς 30 ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ὥς δὲ ἡ δίωξις ὀξεία τε καὶ διὰ καύματος πολλοῦ ταλαιπώρως ἐγίνετο,

δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα εἴχετο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξαν-
 δρος ἐλαύνων πίνει ὅποιον ἦν ὕδωρ ἐν τῇ γῇ
 ἐκείνῃ. καὶ ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ, ῥεῦμα 9
 ἀθρόον κατασκήπτει αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ
 5 τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο·
 εἰ δὲ μὴ, δοκοῦσιν ἄν μοι καὶ πάντες διαφθαρῆναι
 ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος τὸ σῶμα ἔκαμε.
 καὶ αὐτὸς ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθὼν ἐκομίσθη
 ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον. καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ
 10 μαντεία Ἀρεσιάνδρῳ.

Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυ- 5
 θῶν ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ
 τῶνπραχθέντων ἐς ἀπολογίαν ἐκπεμφθέντες, ὅτι
 οὐκ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ'
 15 ἀρπαγὴν ληστικῷ τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐτὸς
 ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. καὶ τούτῳ
 φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπι-
 στοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαίνετο, οὔτε
 κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπεξιέναι.

20 Οἱ δὲ ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουροῦ- 2
 μενοι Μακεδῶνες προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ
 Σπιταμένων· τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐπεκδραμόντες
 ἀπέκτεινάν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὓς καὶ ἀπω-
 σαντο ξύμπαντας, καὶ αὐτοὶ ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν
 25 ἐς τὴν ἄκραν. ὥς δὲ καὶ οἱ ὑπ' Ἀλεξάνδρου 3
 ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσάγοντες Σπιτα-
 μένι ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει
 τῆς ἄκρας, αὐτὸς δὲ ὥς ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογ-
 διανῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ
 30 στρατηγοὶ σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν
 ἐπὶ τε τὰ ὄρια τῆς Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχω-
 ροῦντι καὶ εἰς τοὺς Νομάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ

4 λογισμῷ ξυνεσβάλλουσιν. ἔνθα δὴ προσλαβὼν ὁ
 Σπιταμένης τῶν Σκυθῶν ἱππέων ἐς ἑξακοσίους
 προσεπλήρωθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυθικῆς
 δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς Μακεδόνας· παραταξάμε-
 νος δὲ ἐν χωρίῳ ὀμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς 5
 Σκυθικῆς ὑπομεῖναι μὲν τοὺς πολεμίους ἢ αὐτοὺς
 ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν οὐκ ᾔθελε, περιῖπνέων δὲ
 5 ἐτόξευεν ἐς τὴν φάλαγγα τῶν πεζῶν. καὶ ἐπελευ-
 νόντων μὲν αὐτοῖς τῶν ἀμφὶ Φαρνούχην ἔφρευγεν
 εὐπειῶς, οἷα δὴ ὠκυτέρων τε αὐτοῖς καὶ ἐν τῷ 10
 τότε ἀκμαιοτέρων ὄντων τῶν ἵππων, τοῖς δ' ἀμφὶ
 Ἀνδρομάχον ὑπὸ τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα
 χιλοῦ ἀπορία κεκάκωτο ἢ ἵππος· μένουσι δὲ ἢ
 6 ὑποχωροῦσιν ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι. ἔνθα
 δὴ πολλῶν μὲν τιτρωσκομένων ἐκ τῶν τοξευμάτων, 15
 ἔστι δ' ὧν καὶ πιπτόντων ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον
 τάξαντες τοὺς στρατιώτας ἀνεχώρουν ὥς ἐπὶ τὸν
 ποταμὸν τὸν Πολυτίμητον, ὅτι νάπος ταύτῃ ἦν,
 ὥς μήτε τοῖς βαρβάροις εὐπετές ἐτι εἶναι ἐκτοξεύειν
 ἐς αὐτούς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ ὠφελιμώτεροι ᾤσι. 20
 7 Κάρανος δὲ ὁ ἱπάρχης οὐκ ἀνακοινώσας
 Ἀνδρομάχῳ διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὥς
 ἐς ἀσφαλὲς ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ
 πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος,
 ἀλλὰ φοβερὰ τε καὶ οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς 25
 ἢ ἐσβασίς ἢ ἐς τὸν ποταμὸν κατὰ κρημνώδεις
 8 τὰς ὄχθας. καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι τὴν
 ἀμαρτίαν τῶν Μακεδόνων αὐτοῖς ἵπποις ἔνθεν καὶ
 ἔνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον. καὶ οἱ μὲν τῶν
 ἡδὴ διαβεβηκότων καὶ ἀποχωρούντων εἶχοντο, οἱ 30
 δὲ τοὺς διαβαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνεί-
 9 λουν ἐς τὸν ποταμὸν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων

ἐξετόξευον εἰς αὐτούς, οἱ δὲ τοῖς ἔτι ἐσβαίνουσιν
ἐπέκειντο, ὥστε ἀπορία πάντοθεν ξυνεχόμενοι οἱ
Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ ποταμῷ
ξυμφεύγουσιν οὐ μεγάλην. καὶ περιστάντες αὐτούς
5 οἱ Σκύθαι τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένει ἱππεῖς ἐν
κύκλῳ πάντας κατετόξευσαν· ὀλίγους δὲ ἡνδρα-
ποδίσαντο αὐτῶν, καὶ τούτους πάντας ἀπέκτειναν.

Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρα τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς 6
διαφθορῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ
10 κρυφθέντων· οἱ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγένοντο τοῖς
Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ· ἵνα τὸν μὲν Φαρ-
νουχὴν παραχωρεῖν τῆς ἡγεμονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι
Μακεδόσιν, ὥς οὐκ ἐμπείρως ἔχοντα ἔργων πολε-
μικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς βαρβάρους
15 μᾶλλον τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς
μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἐσταλμένον, τοὺς δὲ Μακεδόνας
τε εἶναι καὶ ἐταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ 2
καὶ Κάρανων καὶ Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν
ἡγεμονίαν, τὸ μὲν τι ὥς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ
20 ἐπηγγελμέναι ὑπὸ Ἀλεξάνδρου αὐτούς τι κατὰ σφᾶς
νεωτερίζειν· τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ δεινῷ οὐκ
ἐθειλήσαντας· εἰ δὴ τι παιδεῖαν, μὴ ὅσον κατ'
ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ὥς τὸ πᾶν
αὐτούς κακῶς ἐξηγησαμένους. ἐν τούτῳ δὴ τῷ
25 θορόβῳ τε καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς
βαρβάρους κατακόψαι πάντας, ὥστε ἱππέας μὲν
μὴ πλείονας τῶν τεσσαράκοντα ἀποσωθῆναι, πεζοὺς
δὲ ἐς τριακοσίους.

Ταῦτα δὴ ὥς ἡγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἥλγησέ 3
30 τε τῷ πάθει τῶν στρατιωτῶν καὶ ἔγνω σπουδῇ
ἐλαύνειν ὥς ἐπὶ Σπιταμένην τε καὶ τοὺς ἄμφ'
αὐτὸν βαρβάρους. ἀναλαβὼν οὖν τῶν τε ἐταίρων

- ἰππέων τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τῆς
 φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους ἦει ὥς ἐπὶ Μαράκανδα,
 ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο καὶ αὐτοῖς
 4 πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. καὶ αὐτοὺς μὲν ἐν
 τρισὶν ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακοσίους 5
 σταδίου τῇ τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἔω προσῆγε τῇ πόλει.
 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, ὥς ἐξηγγέλθη
 προσάγων Ἀλέξανδρος, οὐκ ἔμειναν, ἀλλ' ἐκλιπόν-
 5 τες τὴν πόλιν φεύγουσιν. ὁ δὲ ἐχόμενος αὐτῶν
 ἐδίωκεν· ὥς δὲ ἐπὶ τὸν χῶρον ἦκεν οὐ ἡ μάχη 10
 ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρόντων
 εἶπετο ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν.
 ἐκείθεν δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν καὶ
 τοὺς ἐς τὰ ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων
 ἐκτείνεν, ὅτι ξυνεπιθέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ 15
 τοῖς Μακεδόσι· καὶ ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν ὅσῃν
 6 ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος ἐπάρδων ἐπέρχεται. ἵνα
 δὲ ἀφανίζετο τῷ ποταμῷ τὸ ὕδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη
 τὸ ἐπ' ἐκεῖνα ἔρημος ἡ χώρα ἐστίν· ἀφανίζεται
 δέ, καίπερ πολλοῦ ὧν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμμον. 20
 καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσανύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται μεγά-
 λοι καὶ ἀέναοι, ὅ τε Ἐπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων
 τῆς χώρας, καὶ Ἄρειος, ὅτου ἐπώνυμος ἡ τῶν
 Ἀρείων γῆ ἐστι, καὶ Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργε-
 7 τῶν ῥέει. καὶ εἰσὶ ξύμπαντες οὗτοι τηλικούτοι 25
 ποταμοὶ ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστὶ τοῦ Πη-
 νειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμπῶν
 ῥέων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ
 ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐστὶ.
 7 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαριάσπην ἀφίκετο· 30
 καὶ αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ
 χειμῶνος. ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτόν

Φραταφέρνῃς τε ὁ Παρθυαίων σατραπῆς καὶ
 Στασάνωρ ὁ ἐς Ἀρείου ἀποπεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην
 συλληψόμενος, τὸν τε Ἀρσάμην δεδεμένον ἄγοντες
 καὶ Βαρζάνην, ὅτινα Βῆσσοι τῆς Παρθυαίων σα-
 6 τράπην κατέστησε, καὶ τινὰς ἄλλους τῶν τότε ξύν
 Βῆσσῳ ἀποστάντων. ἤκον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπό- 2
 κιλλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῶν
 Θρακῶν στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἱ τὰ τε χρή-
 ματα τὰ ξύν Μένῃτι πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμάχους
 10 ὡς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. καὶ Ἀσανδρος δὲ
 ἐν τούτῳ ἦκε καὶ Νέαρχος, στρατιὰν Ἑλλήνων
 μισθοφόρων ἄγοντες, καὶ Ἀσκληπιόδωρος τε ὁ
 Συρίας σατραπῆς καὶ Μένης ὁ ὑπαρχος ἀπὸ θα-
 λάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες.

15 Ἐνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν 3
 Ἀλέξανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ
 κατηγορήσας τὴν Δαρείου προδοσίαν τὴν τε εἶνα
 Βῆσσοι ἀποτμηθῆναι καὶ τὰ ὦτα ἄκρα ἐκέλευσεν,
 αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγεσθαι, ὡς ἐκεῖ ἐν τῷ

20 Μήδων τε καὶ Περσῶν ξυλλόγῳ ἀποθανούμενον.
 καὶ ἐγὼ οὕτε τὴν ἄγαν ταύτην τιμωρίαν Βῆσσοι 4
 ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὸν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρω-
 τηρίων τὴν λῶβην καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον
 ξύμφημι ἐς ζῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ

25 πλούτου καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλείας
 οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιατιθήσεως, ἐσθιῆτά
 τε ὅτι Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πα-
 τρίου Ἡρακλείδης ὦν μετέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ,
 καὶ τὴν κίταριν τὴν Περσικὴν τῶν νενικημένων

30 ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάλοι ἐφόρει ἀμείψαι οὐκ
 ἐπηδέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ, ἀλλ' εἶπερ τι 5
 ἄλλο, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου μεγάλα πράγματα ἐς

τεκμηριώσιν τίθεμαι ὥς οὔτε τὸ σῶμα ὄτῳ εἴη
καρτερόν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανής, οὔτε κατὰ
πόλεμον εἰ δὴ τις διευτυχοίη ἐτι μᾶλλον ἢ Ἀλέ-
ξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ,
καθάπερ οὖν ἐπενόει ἐν ἱνός, ἐκπεριπλεύσας κατὰ- 5
σχοι, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ
Λιβύῃ τρίτην, τούτων οὐδέν τι ὄφελος ἐς εὐδαι-
μονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταυτῷ
ὑπάρχει τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα, ὥς
δοκεῖ, πράγματα πράξαντι. 16

- 8 Ἐνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτου τοῦ Δρωπίδου πάθημα
καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ
ὀλίγον ὕστερον ἐπράχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ
ἀφηγήσομαι. εἶναι μὲν γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ
Διονύσου Μακεδόσι καὶ θύειν Διονύσῳ ὅσα ἔτη 15
2 ἐν αὐτῇ Ἀλεξάνδρου· τὸν δὲ τοῦ Διονύσου μὲν
ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, Διοσκούροιον δὲ
θῦσαι, ἐξ ὅτου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιον
τὴν θυσίαν· πόρρω δὲ τοῦ πότου προΐοντος (καὶ
γὰρ καὶ τὰ τῶν πότων ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ 20
βαρβαρικώτερον νενεωτέριστο) ἀλλ' ἐν γε τῷ πότῳ
τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκούροιον λόγους γίνεσθαι,
ὅπως ἐς Δία ἀνηνέχθη αὐτοῖν ἡ γένεσις ἀφαιρε-
3 θεῖσα Τυνδάρειω. καὶ τινες τῶν παρόντων κολακείᾳ
τῇ Ἀλεξάνδρου, οἷοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε αἰεὶ 25
καὶ οὔποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν αἰ-
βασιλέων πράγματα, κατ' οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν
Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρου ἔργοις τὸν
Πολυδεύκην καὶ τὸν Κάστορα. οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ
Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν τῷ πότῳ· ἀλλὰ τὸν φθό- 30
νον γὰρ ἐμποδῶν ἴστασθαι τοῖς ζῶσι τὸ μὴ οὐ τὰς
δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων γίνεσθαι.

Κλείτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἤδη ἀχθό- 4
 μενον τοῦ τι Ἀλεξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον
 μετακινήσει καὶ τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λό-
 γοις· τότε δὲ καὶ αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παροξυ-
 5 νόμενον οὐκ ἔαν οὔτε ἐς τὸ θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε
 τὰ τῶν πάλα ἡρώων ἔργα ἐκφανλίζοντας χάριν ταύ-
 την ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ. εἶναι γὰρ οὖν 6
 οὔτε τὰ Ἀλεξάνδρου οὔτω τι μεγάλα καὶ θαυμαστά
 ὥς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὔτε αὐτὸν μόνον γε κατα-
 10 πρᾶξαι αὐτὰ, ἀλλὰ τὸ πολὺ γὰρ μέρος Μακεδόνων
 εἶναι τὰ ἔργα. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέ-
 ξανδρον λεχθέντα. οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον,
 ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ εἶναι τίθεμαι ἐν τοιαύτῃ παροινίᾳ
 τὸ καθ' αὐτὸν σιγῶντα ἔχειν μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς
 15 ἄλλοις ἐς κολακείαν πλημμελεῖν. ὥς δὲ καὶ τῶν 6
 Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα οὐδὲ θαυ-
 μαστά Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπε-
 μνήσθησαν, χαριζόμενοι καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ, τὸν
 Κλείτον ἤδη οὐκέτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα πρεσβεύειν μὲν
 20 τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξανδρόν τε
 καὶ τὰ τούτου ἔργα, παροينوῦντα ἤδη τὸν Κλείτον,
 τὰ τε ἄλλα καὶ πολὺν εἶναι ἐξονειδίζοντα Ἀλεξάνδρῳ
 ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα ἐσώθη, ὁπότε ἡ ἱππομαχία ἡ ἐπὶ
 Γρανικῷ ξυνειστήκει πρὸς Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν 7
 25 δεξιὰν τὴν αὐτοῦ σοβαρῶς ἀνατείναντα, αὕτη σε ἡ
 χεῖρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἔσωσε. καὶ
 Ἀλέξανδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλείτου τὴν παροινίαν
 τε καὶ ὕβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ ἐπ'
 αὐτόν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπινόντων. Κλεί-
 30 του δὲ οὐκ ἐνιέναι ὑβρίζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα 8
 ἀνακαλῶν τοῖς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος
 ἐς ταῦτά ἐφ' ἡκαθεστηκέναι Δαρείῳ, ὁπότε πρὸς Βῆσ-

- σου τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσαν ξυλληφθεὺς ἤγετο οὐδέ
 τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλέως. οὐκ οὖν ἔτι οἶον
 τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν τοὺς ἐταίρους, ἀλλ' ἀνα-
 πηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἀρπάσαι λέγουσι τῶν
 σωματοφυλάκων τινός, οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν
 φυλάκων τινός καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλεῖ-
 9 του ἀποκτεῖναι. Ἀριστόβουλος δὲ ὄθεν μὲν ἢ
 παροινία ὠρμήθη οὐ λέγει· Κλείτου δὲ γενέσθαι μό-
 νου τὴν ἀμαρτίαν, ὅν γε ὠργισμένου Ἀλεξάνδρου
 καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐτὸν ὡς διαχρησομένου 10
 ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχος τε καὶ
 τὴν τάφρον τῆς ἄκρας, ἵνα ἐγένετο, πρὸς Πτολε-
 μαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματοφύλακος· οὐ κατεργή-
 σαντα δὲ ἀναστρέψαι αὐτὸς καὶ περιπετῇ Ἀλεξάνδρῳ
 γενέσθαι Κλείτον ἀνακαλοῦντι, καὶ φάναι ὅτι οὗτός 15
 τοι ἐγὼ ὁ Κλείτος, ὃ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πλη-
 γέντα τῇ σαρίσῃ ἀποθανεῖν.
- 9 Καὶ ἐγὼ Κλείτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν
 βασιλέα τὸν αὐτοῦ μεγαλωστὶ μέμφομαι· Ἀλέξαν-
 δρον δὲ τῆς συμφορᾶς οἰκτεῖρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν 20
 ἐν τῷ τότε ἡττημένον ἐπέδειξεν αὐτόν, ὑφ' ὅτων
 δὴ καὶ τοῦ ἐτέρου οὐκ ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονοῦντα
 2 ἐξητιᾶσθαι, ὀργῆς τε καὶ παροινίας. ἀλλὰ τὰ ἐπὶ
 τοῖσδε αὐτῷ ἐπαινῷ Ἀλεξάνδρου, ὅτι παραντίκα ἐγνώ-
 σχέτιον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ λέγουσιν εἶσιν οἱ 25
 τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγράψαντες ὅτι ἐρείσας τὴν
 σάρισαν πρὸς τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ, ὡς
 οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν ἀποκτείναντι φίλον αὐτοῦ ἐν
 οἴνῳ. οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγου-
 3 σιν· ἀπελθόντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, 30
 αὐτόν τε τὸν Κλείτον ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν
 Κλείτου μὲν ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην,

Λανίκην τὴν Δρωπίδου παῖδα, ὥς καλὰ ἄρα αὐτῇ
 τροφεῖα ἀποτετικῶς εἴη ἀνδρωθεῖς, ἥ γε τοὺς μὲν 4
 παῖδας τοὺς ἐαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ μαχομένους ἐπέιδεν
 ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς αὐτὸς αὐτο-
 5 χειρίᾳ ἔκτεινε· φονέα τε τῶν φίλων οὐ διαλείπειν
 αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρτερεῖν
 ἔσσε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδέ τινα ἄλλην θεραπείαν
 θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.

Καὶ ἐπὶ τοῦτοις τῶν μάντεων τινες μῆνιν ἐκ 5
 10 Διονύσου ἤδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ
 ἢ τοῦ Διονύσου. καὶ Ἀλέξανδρος μόγισ πρὸς τῶν
 ἐταίρων πεισθεὶς σίτου τε ἤψατο καὶ τὸ σῶμα κακῶς
 ἐθεράπευσε· καὶ τῷ Διονύσῳ τὴν θυσίαν ἀπέδωκεν,
 ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ ἄκουτι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θείου μᾶλλον
 15 τι ἢ τὴν αὐτοῦ κακότητα ἀναφέρεσθαι τὴν ξυμφο-
 ράν. ταῦτα μεγαλωστὶ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, τὸ μήτε 6
 ἀπανθαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ, μήτε προστάτην τε καὶ
 ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι τοῦ ἀμαρτηθέντος,
 ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄνθρωπόν γε ὄντα.
 20 Εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν 7
 ἐλθεῖν μὲν παρ' Ἀλεξάνδρου κληθέντα, ὥς παρα-
 μυθησόμενον· εὐρόντα δὲ κείμενον καὶ στένοντα
 ἐπιγελάσαντα, ἀγνοεῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ
 πάλαι σοφοὶ ἄνδρες τὴν Δίκην πάρεδρον τῷ Διὶ
 25 ἐποίησαν ὥς ὅτι ἂν πρὸς τοῦ Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο
 ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ τὰ ἐκ βασιλέως
 μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χρῆναι νομίζεσθαι, πρῶτα
 μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων. ταῦτα εἰπόντα παραμυθησάσθαι μὲν 8
 30 Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὥς ἐγὼ φημι,
 ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ τότε
 ξυνείχετο· εἴπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν

- δόξαν, ὥς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πράττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὅ τι ἂν καὶ ὅπως οὖν ἐκ βασιλέως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν.
- 9 ἐπεὶ καὶ προσκυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑπόουσης μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τοῦ Ἄμ- 5
μωνος πατρὸς μᾶλλον τι ἢ Φιλίππου δόξης, θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ Μήδων τῆς τε ἐσθλήτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας τῇ μετακοσμήσει. οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο αὐτῷ τοὺς κολα- 10
κεία ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τέ τινας καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἄγιν Ἀργεῖον, ἐποποιόν.
- 10 Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύμπιον Ἀριστοτέλους τε τῶν λόγων διακηκοότα καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπα- 15
γροικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. τούτου μὲν δὴ ἔνεκα καὶ αὐτὸς Καλλισθένει ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι ἐπιεικῇ δοκῶ τοῦ Καλλισθένους, εἰπερ ἀληθῇ ξυγγράπεται, ὅτι ὑφ' αὐτῷ εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὐτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ 2
Ἀλεξάνδρου ἔργα. οὐκ οὖν αὐτὸς ἀφίχθαι ἐξ Ἀλε- 20
ξάνδρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ ἐκείνον εὐκλεᾶ ἐς ἀνθρώπους ποιήσων. καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπιάς ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτῆσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου συγγράψας ἐξενέγκῃ 25
3 ἐς ἀνθρώπους. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ταῖς ἀνέγραψαν, ὥς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώτας ὄντινα οἶτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογέιτονα, ὅτι τὸν ἑτερον τοῖν τυράννοιον ἔκτειναν καὶ τυραννίδα 30
4 ὅτι κατέλυσαν. ἐρέσθαι τε αὐτίς τὸν Φιλώταν εἰ τῷ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὐστινας ἐθέλει

τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σώζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι
αὐτῷ Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρὰ
γε Ἀθηναίους ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σώζεσθαι. τού-
τους γὰρ καὶ πρὸς Εὐρύσθεα πολεμήσαι ὑπὲρ τῶν
5 παίδων τῶν Ἡρακλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε
τῆς Ἑλλάδος.

Τπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἡναντιώθη 5
'Αλεξάνδρῳ, καὶ τοῖόςδε κατέχει λόγος. ξυγκείσθαι
μὲν γὰρ τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ
10 τοὺς ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν καὶ Μήδων τοὺς δοκι-
μωτάτους μνήμην τοῦ λόγου τοῦδε ἐν πότῳ ἐμ-
βαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀναξάρχου, ὡς πολὺ 6
δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέξανδρον Διο-
νύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων ἔνεκα
15 ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ καὶ
ὅτι Διόνυσος Θηβαῖος μὲν ἦν, οὐδέν τι προσήκων
Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδὲ οὗτος προσ-
ήκων, ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρα- 7
κλείδην γὰρ εἶναι Ἀλέξανδρον· Μακεδόνας δὲ αὖ
20 τὸν σφῶν βασιλέα δικαιότερον θείαις τιμαῖς κο-
σμοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο εἶναι ἀμφίλογον
ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων ὡς θεὸν τιμήσουσι·
πόσῳ δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἢ περ τελευ-
τήσαντα ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

25 Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων 11
πρὸς Ἀναξάρχου τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς
ἐπαινεῖν τὸν λόγον καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς
προσκυνήσεως· τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς
ἀχθομένους τῷ λόγῳ σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην 2
30 δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέξανδρον μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνά-
ρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον ἀποφαίνω τιμῆς ὅσαι ξύμ-
μετροι ἀνθρώπῳ· ἀλλὰ διακεκρίσθαι γὰρ τοῖς ἀν-

θρώποις ὅσαι τε ἀνθρώπιναι τιμαὶ καὶ ὅσαι θεῖαι
 πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθάπερ νασῶν τε οἰκοδο-
 μήσει καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει καὶ τεμένη ὅτι τοῖς
 θεοῖς ἐξαιρεῖται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται,
 καὶ ὕμνοι μὲν ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι 5
 δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ οὐχ ἥμισυ τῷ τῆς προσ-
 3 κυνήσεως νόμῳ. τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους φιλεῖσθαι
 πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον δέ, ὅτι ἄνω πον
 ἰδρυμένον οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις, ἐπὶ τῷδε ἄρα
 τῇ προσκυνήσει γεραίρεται, καὶ χοροὶ τοῖς θεοῖς 10
 ἵστανται καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς θεοῖς ᾄδονται. καὶ
 οὐδὲν θαυμαστόν, ὅποτε γε καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν
 ἄλλοις ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὰ Δία
 ἥρωσιν ἄλλαι, καὶ αὗται ἀποκεκριμέναι τοῦ θείου.
 4 οὐκ οὖν εἰκὸς ξύμπαντα ταῦτα ἀναταράσσοντας τοὺς 15
 μὲν ἀνθρώπους ἐς σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι
 τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς, τοὺς θεοὺς δὲ τόγε
 ἐπὶ σφίσιν ἐς ταπεινότητα οὐ πρόπευσαν καταβάλλειν
 τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμώντας. οὐκ οὖν οὐδὲ Ἀλέξαν-
 δρον ἀνασχέσθαι ἄν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰσποιοῖτο 20
 ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονία ἢ ψήφῳ οὐ δικαία.
 5 πολὺ ἂν οὕν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν
 ὅσοι ἀνθρώποι ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν
 ἢ πρὸς τῶν ἄλλων εἰσποιούμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξαν-
 δρον δὲ πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν 25
 ἄριστον εἶναί τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν
 βασιλικώτατον καὶ στρατηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγό-
 6 τατον. καὶ σέ, εἴπερ τινὰ ἄλλον, ὃ Ἀνάξαρχε,
 εἰσηγητὴν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν γίνεσθαι
 καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ παι- 30
 δεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα. οὐκ οὖν ἄρχειν γε τοῦδε
 τοῦ λόγου πρόπον ἦν, ἀλλὰ μεμνήσθαι γὰρ οὐ

Καμβύση οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλευόντα,
 ἀλλὰ Φιλίππου μὲν παιδί, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ
 γένους καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου οἱ πρόγονοι ἐξ Ἀργοῦς
 εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βία, ἀλλὰ νόμῳ Μακε-
 5 δόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. οὐκοῦν οὐδὲ αὐτῷ τῷ 7
 Ἡρακλεῖ ζῶντι ἐτι δεῖται τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων ἐγέ-
 νοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν ἢ πρὸς τοῦ
 θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν τιμᾶν
 Ἡρακλέα. εἰ δέ, ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ οἱ λόγοι
 10 γίνονται, βαρβαρικά χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ
 ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος μεμνησθῆναι σε ἀξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε,
 ἧς ἔνεκα ὁ πᾶς στόλος σοι ἐγένετο, προσθεῖναι τὴν
 Ἀσίαν τῇ Ἑλλάδι. καὶ οὖν ἐνθυμήθητι, ἐκείσε ἐπαν- 8
 ελθὼν ἄρά γε καὶ τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐλευθερω-
 15 τάτους προσαναγκάσεις ἐς τὴν προσκύνησιν, ἢ Ἑλλή-
 νων μὲν ἀφέξῃ, Μακεδόσι δὲ προσθήσεις τήνδε τὴν
 ἀτιμίαν, ἢ διακεκριμένα ἔσται σοι αὐτῷ τὰ τῶν
 τιμῶν εἰς ἅπαντας, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ
 Μακεδόνων ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι,
 20 πρὸς δὲ τῶν βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς. εἰ δὲ 9
 ὑπὲρ Κύρου τοῦ Καμβύσου λέγεται πρῶτον προσ-
 κυνηθῆναι ἀνθρώπων Κύρον καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι
 Πέρσais τε καὶ Μήδοις τήνδε τὴν ταπεινότητα, χρὴ
 ἐνθυμεῖσθαι ὅτι τὸν Κύρον ἐκείνον Σκύθαι ἐσω-
 25 φρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι, καὶ Λα-
 ρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ
 Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος καὶ Ξενο-
 φῶν καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Λαρεῖον τοῦ-
 τον Ἀλέξανδρος μὴ προσκυνούμενος.
 30 Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Καλλισθένους 12
 ἀνιᾶσαι μὲν μεγαλωστί Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ
 πρὸς θυμοῦ εἰπεῖν. καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον

- πέμψαντα κωλύσαι Μακεδόνας μεμνήσθαι ἔτι τῆς
 2 προσκυνήσεως. ἀλλὰ σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς
 λόγοις ἀναστάντας Περσῶν τοὺς πρεσβυτάτους ἐφε-
 ξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτον δέ, ἓνα τῶν ἐταίρων,
 ἐπειδὴ τις ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ οὐκ ἐν κόσμῳ 5
 προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ σχήματι τοῦ
 Περσοῦ, ὥς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναντα τότε
 Ἀλέξανδρον ξυναλλαγῆναι αὐτίς. ἀναγράφεται δὲ
 3 δὴ καὶ τοιόσδε λόγος. προπίνειν φιάλην χρυσὴν ἐν
 κύκλῳ Ἀλέξανδρον πρῶτοις μὲν τούτοις πρὸς οὓς- 10
 τινας ξυνέκειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ
 πρῶτον ἐκπιόντα τὴν φιάλην προσκυνῆσαι τε ἀνα-
 στάντα καὶ φιληθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφε-
 4 ξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι. ὥς δὲ ἐς Καλλισθένην
 ἦκεν ἢ πρόποσις, ἀναστῆναι μὲν Καλλισθένην καὶ 15
 ἐκπιεῖν τὴν φιάλην, καὶ προσελθόντα ἐθέλειν φιλη-
 σαι οὐ προσκυνήσαντα. τὸν δὲ τυχεῖν μὲν τότε
 διαλεγόμενον Ἡφαιστίωνι· οὐκ οὖν προσέχειν τὸν
 νοῦν, εἰ καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῇ αὐτῷ
 5 Καλλισθένει ἐγένετο. ἀλλὰ Διμήτριον γὰρ τὸν 20
 Πυθώναντος, ἓνα τῶν ἐταίρων, ὥς προσῆει αὐτῷ
 ὁ Καλλισθένης φιλήσων, φάναι ὅτι οὐ προσκυνήσας
 πρόσσει· καὶ τὸν Ἀλέξανδρον οὐ παρασχεῖν φιλῆσαι
 ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλισθένην, φιλήματι, φάναι,
 ἔλαττον ἔχων ἄπειμι. 25
- 6 Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τε τὴν Ἀλε-
 ξάνδρου τὴν ἐν τῷ παραντίκα καὶ ἐς σκαιότητα τὴν
 Καλλισθένους φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῇ ἐπαινω· ἀλλὰ
 τὸ καθ' αὐτὸν γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἔξαρκεῖν φημί,
 αὔξοντα ὥς ἀνυστὸν τὰ βασιλέως πράγματα ὅτῳ τις 30
 7 ξυνεῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. οὐκ οὖν ἀπεικότως δι'
 ἀπεχθείας γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ Καλλισθένην τίθε-

μαι ἐπὶ τῇ καιίρῳ τε παρηρσία καὶ ὑπερόγκῳ ἀβελ-
τηρία. ἐφ' ὅῳ τεκμαίρομαι μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι
τοὺς κατειπὼντας Καλλισθένους ὅτι μετέσχε τῆς ἐπι-
βουλῆς τῆς γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν παιδῶν,
5 τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτοὺς εἰς τὸ ἐπιβουλεῦσαι.
ἔυνεβη δὲ πᾶ τῆς ἐπιβουλῆς ὥδε.

Ἐκ Φιλαππου ἦν ἤδη καθεστηκὸς τῶν ἐν τέλει 13
Μακεδόνων τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρα-
κιοῦντο κατελέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως,
10 τὰ τε περὶ τὴν ἄλλην δίαίταν τοῦ σώματος δια-
κονεῖσθαι βασιλεῖ καὶ κοιμώμενον φυλάσσειν τούτοις
ἐπετέτραπτο· καὶ ὁπότε ἐξελεύνοι βασιλεὺς, τοὺς
ἵππους παρὰ τῶν ἵπποκόμων δεχόμενοι ἐκείνοι
προσῆγον καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλέα τὸν Περ-
15 σικὸν τρόπον καὶ τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμίας βασιλεῖ
κοινωνοὶ ἦσαν. τούτων καὶ Ἑρμόλαος ἦν, Σωπό- 2
λιδος μὲν παῖς, φιλοσοφία δὲ ἐδόκει προσέχειν τὸν
νοῦν καὶ Καλλισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. ὑπὲρ
τούτου λόγος κατέχει ὅτι ἐν θήρᾳ προσφερομένον
20 Ἀλεξάνδρῳ σὺς ἐφθῆ βαλὼν τὸν σὺν ὃ Ἑρμό-
λαος· καὶ ὁ μὲν σὺς πίπτει βληθεὶς, Ἀλέξανδρος
δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερήσας ἐχαλέπηνε τῷ Ἑρμόλῳ
καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὀργὴν πληγὰς λαβεῖν ὀρών-
των τῶν ἄλλων παιδῶν, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ
25 ἀφείλετο.

Τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον ἀλγῆσαντα τῇ ὕβρει φρά- 3
σαι πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώτην τε
ἑαυτοῦ καὶ ἱραστήν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτόν οἷ ἐστι
μὴ τιμωρησαμένῳ Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν
80 Σώστρατον νῦν χαλεπῶς συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ
ἔργου, ἅτε ἱρῶντα. ὑπὸ τούτων δὲ ἀναπεισθῆναι 4
Ἀντίπατρόν τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Συρίας

σατραπεύσαντος καὶ Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ Θρακός. ὥς οὖν περιῆκεν ἐς Ἀντίπατρον ἢ νυκτερινή φυλακή, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπε-
 5 σόντας.

- 5 Ξυμβῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέραν πίνειν Ἀλέξανδρον· Ἀριστόβουλος δὲ ὧδε ἀνέγραψε. Σύραν γυναῖκα ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ θείου γιγνομένην· καὶ ταύτην τὸ 10 μὲν πρῶτον γέλωτα εἶναι Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν· ὥς δὲ τὰ πάντα ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσδοον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ 15 6 καθεύδοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρου θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα ἐπανελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ δια-
 20 πεσεῖν τὸ ἔργον.

- 7 Τῇ δὲ ὑστεραίῃ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν πρᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρῳ, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐρύλοχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένου. 25 καὶ ὁ Εὐρύλοχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ πρᾶγμα· ὁ δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε. καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καὶ οὗτοι στρεβλούμενοι σφῶν 30 τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τινὰς καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.

Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην 14
 ἐπᾶραι σφαῖς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολεμαῖος
 ὡσαύτως λέγει. οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτη λέγουσιν,
 ἀλλὰ διὰ μίσους γὰρ τὸ ἥδη ὄν πρὸς Καλλισθένην
 5 ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ ὅτι ὁ Ἑρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα
 ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι
 τὰ χεῖρω ὑπὲρ Καλλισθένους Ἀλέξανδρον. ἥδη δέ 2
 τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν, τὸν Ἑρμόλαον προαχθέντα
 ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλεῦσαι —
 10 καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν
 ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου — πάντα καταλέγοντα, τὴν
 τε Φιλῶτα οὐκ ἔνδικον τελευτῆν καὶ τοῦ πατρὸς
 αὐτοῦ Παρμενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν καὶ τῶν ἄλλων
 τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ
 15 ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν
 προσκύνησιν τὴν βουλευθεῖσαν καὶ οὐπω πεπαυ-
 μένην, καὶ πότους τε καὶ ὕπνους τοὺς Ἀλεξάνδρου·
 ταῦτα οὐ φέροντα ἔτι ἐλευθερῶσαι ἐθελῆσαι ἑαυτόν
 τε καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας. τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν 3
 20 τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας καταλευσθῆναι
 πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ Ἀριστόβουλος
 μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριάγεσθαι τῇ
 στρατιᾷ, ἐπειτα νόσῳ τελευτῆσαι, Πτολεμαῖος δὲ ὁ
 Λάγον στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν.
 25 οὕτως οὐδὲ οἱ πάνυ πιστοὶ ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ
 ξυγγενόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνω-
 ρίμων τε καὶ οὐ λαθόντων σφαῖς ὅπως διεπράχθη
 ξύμφωνα ἀνέγραψαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τού- 4
 των αὐτῶν ἄλλοι ἄλλως ἀφηγήσαντο· ἀλλ' ἐμοὶ
 30 ταῦτα ἀποχωρῶντα ἔστω ἀναγεγραμμένα. ταῦτα μὲν
 δὴ οὐ πολλῇ ὕστερον πραχθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς
 ἀμφὶ Κλείτῃν ξυνεγεχθεῖσιν Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα,

τούτοις μᾶλλον τι οἰκεῖα ὑπολαβὼν ἐς τὴν ἀφῆ-
γησιν.

- 15 Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἦκεν αὐθις Σκυθῶν τῶν
ἐκ τῆς Εὐρώπης πρεσβεία ξὺν τοῖς πρέσβεσιν οἷς
αὐτὸς ἐς Σκύθας ἔστειλεν. ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς 5
τῶν Σκυθῶν ὅτε οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο
τετελευτηκῶς ἐτύγγανεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβα-
2 σίλευεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς πρεσβείας ἐθέλειν ποιεῖν
πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελλόμενον Σκύθας· καὶ
δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ τοῦ βασιλέως τῶν 10
Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύθαις· καὶ
τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι γυ-
ναῖκα βεβαιότητος οὐνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον
3 φιλίας τε καὶ συμμαχίας. εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν
βασιλίσσαν γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατρα- 15
πῶν τῶν τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνά-
σται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας
ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξαν-
δρον· ἤξειεν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν, εἰ κελεύοιτο, ὥς
παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. 20
4 ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Φαρα-
σμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἱππεῦσι χιλίοις
καὶ πεντακοσίοις. ἔφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης ὁμορος
οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς
Ἀμαζόσι, καὶ εἰ ἐθέλοι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ Κόλχους 25
τε καὶ Ἀμαζόνας ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ
τὸν πόντον τὸν Εὐξείνιον ταύτῃ καθήκοντα γένη,
ὁδῶν τε ἡγεμῶν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπι-
τήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν.
- 5 Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἤκουσι φιλάν- 30
θρωπα ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε
καιρὸν ξύμφορα, γάμον δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ,

καὶ Φαρασμάνην ἐπαινέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμ-
μαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθήμενος αὐτῷ μὲν τότε οὐκ
ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν Πόντον· Ἀρτα-
βάξω δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτριῶν ἐξ Ἀλεξάν-
δρου ἐπετέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι τούτῳ
σατράπαι ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμψει ἐς τὰ
ἦδη τὰ αὐτοῦ. αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε
μέλειν. τούτους γὰρ καταστρεψάμενος πᾶσαν ἂν 6
ἦδη ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανι-
10 εἶναι ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκείθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου
τε καὶ τῆς Προποντίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ
τε ναυτικῇ καὶ τῇ περὶ τὴν ἐλάσειν εἰσὼ τοῦ Πόντου·
καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα
ἐν τῷ παραυτίκα ἐπηγγέλλετο.

15 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὠξὸν τε ποταμὸν ἦει αὐτίς 7
καὶ ἐς τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολ-
λοὺς τῶν Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγέναι
ἠγγέλλετο οὐδὲ ἐθέλειν κατακούειν τοῦ σατράπου
ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτακτο. στρατοπε-
20 δεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὠξῷ οὐ μα-
κρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου πηγὴ ὕδατος
καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον αὐτῆς ἀνέσχε. καὶ 8
Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου τῷ σωματοφύλακι ἐπειδὴ ἐσηγ-
γέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασεν.
25 Ἀλεξάνδρος δὲ ἔθυσεν ἐπὶ τῷ φάσματι ὅσα οἱ μάντις
ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόνων εἶναι σημεῖον τοῦ
ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφρασκεν· ἀλλὰ καὶ νύκην ἐπὶ τοῖς
πόνοις σημαίνειν.

Διαβὰς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν 16
30 Σογδιανήν, Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἀτταλον καὶ
Γοργίαν καὶ Μελέαγρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπό-
μενος τούτοις μὲν παρήγγειλε τὴν τε χώραν ἐν φυ-

- λακῇ ἔχειν, ὥς μή τι νεωτερίσωσιν οἱ ταύτη βάρ-
 βαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφεστηκότας αὐτῶν ἐξαιρεῖν·
 2 αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἄμα οἱ στρατιὰν
 τῶν μὲν Ἑφαιστίωνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ Πτυ-
 λεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα· τοῖς τρίτοις 5
 δὲ Περγίκαν ἐπέταξε· τῆς δὲ τετάρτης τάξεως
 Κοῖνος καὶ Ἀρτάβαζος ἡγούντο αὐτῷ· τὴν δὲ πέμ-
 πτην μοῖραν ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐπήει τὴν χώραν ὥς
 3 ἐπὶ Μαράκανδα. καὶ οἱ ἄλλοι ὥς ἐκάστοις προϋ-
 χῶρει ἐπήεσαν, τοὺς μὲν τινὰς τῶν ἐς τὰ ἐρύματα 10
 ξυμπεφευγόντων βία ἐξαιροῦντες, τοὺς δὲ καὶ ὁμο-
 λογία προσχωροῦντάς σφισιν ἀναλαμβάνοντες. ὥς
 δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα τῶν Σογ-
 διανῶν τῆς χώρας τὴν πολλήν, ἐς Μαράκανδα ἀφί-
 κето, Ἑφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ 15
 πόλεις συνοικίζειν, Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαζον ὥς
 ἐς Σκύθας, ὅτι ἐς Σκύθας καταπεφευγέναι Σπι-
 ταμένης αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ
 λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς Σογδιανῆς ὅσα ἔτι πρὸς
 τῶν ἀφεστηκόντων κατείχετο ταῦτα οὐ χαλεπῶς 20
 ἐξήρει.
- 4 Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος Σπιταμένης
 τε καὶ σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινες φηγάδων
 ἐς τῶν Σκυθῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουμένων τὴν
 χώραν ξυμπεφευγότες ξυναγαγόντες τῶν Μασσαγε- 25
 τῶν ἱππέας ἐξακοσίους ἀφίκοντο πρὸς τι φρουρίον
 5 τῶν κατὰ τὴν Βακτριανήν. καὶ τῷ τε φρουράρχῳ
 οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ ἐπιπεσόντες καὶ τοῖς
 ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι τοὺς μὲν στρατιώτας
 διέφθειραν, τὸν φρουράρχον δὲ ἐλόντες ἐν φυλακῇ 30
 εἶχον. θαρρήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ κατα-
 λήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσποις πελά-

σαντες τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωνσαν, λείαν δὲ πολλὴν περιβαλλόμενοι ἤλαυνον.

Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις νόσφ' ὑπολελειμμένοι 6
τῶν ἐταίρων ἱππέων οὐ πολλοὶ καὶ ξὺν τούτοις
5 Πείθων τε ὁ Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θερα-
πείας τῆς ἐν Ζαριάσποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστό-
νικος ὁ κιθαρωδός. καὶ οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν
τὴν καταδρομὴν (ἥδη γὰρ ἐκ τῆς νόσου ἀναρρωσθέν-
τες ὅπλα τε ἔφερον καὶ τῶν ἵππων ἐπέβαινον)
10 ξυναγαγόντες τοὺς τε μισθοφόρους ἱππείας ἐς ὄγ-
δοήκοντα, οἳ ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαριάσπων ὑπολελειμ-
μένοι ἦσαν, καὶ τῶν παίδων τινὰς τῶν βασιλικῶν
ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. καὶ τῇ μὲν 7
πρώτῃ προσβολῇ οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις
15 ἐπιπεσόντες τὴν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς
καὶ τῶν ἀγόντων τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν.
ἐπανιώντες δὲ αὐτοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγου-
μένου, ἐνεδρευθέντες πρὸς Σπιταμένους καὶ τῶν
Σκυθῶν τῶν μὲν ἐταίρων ἀποβάλλουσιν ἐπτά, τῶν
20 δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἐξήκοντα· καὶ Ἀριστόνικος
ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει, οὐ κατὰ κιθαρωδὸν
ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ τρωθεὶς ζῶν
λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

Καὶ ταῦτα ὡς Κρατέρω ἐξηγγέλθη, σπουδῇ ἐπὶ 17
25 τοὺς Μασσαγέτας ἤλαυνεν. οἳ δὲ ὡς ἐπύθοντο
πλησίον ἐπελαύνοντά σφισι Κράτερον, ἐφευγον ἀνὰ
κράτος ὡς ἐς τὴν ἐρήμην. καὶ Κράτερος ἐχόμενος
αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκείνοις περιπίπτει οὐ πόρρω τῆς
ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἱππεῦσι Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς
30 χιλίους. καὶ μάχη γίνεται τῶν τε Μακεδόνων καὶ 2
τῶν Σκυθῶν καρτερὰ· καὶ ἐνίκων οἱ Μακεδόνες.
τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ πεν-

τήκοντα ἱππεῖς· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρήμην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακεδόσι διώκειν.

3 Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς σατραπείας τῆς Βακτρῶν ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ 5 γῆρας, Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθίστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων ἐς τετρακοσίους καὶ τοὺς ἱππακον-
τιστὰς πάντας καὶ τῶν Βακτρῶν τε καὶ Σογδιανῶν 10 καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύντου ἐτάχθησαν, προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοίνου καὶ διαχειμᾶζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἕνεκα τῆς φυλακῆς καὶ εἰ πη ἄρα Σπιταμένην περιφερόμενον κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν. 15

4 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ὥς φρουραῖς τε πάντα κατειλημμένα ἐώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καὶ σφισιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, ὥς ἐπὶ Κοῖνόν τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο, ὥς ταύτῃ μᾶλλον τι ἀξιόμαχοι ἐσόμενοι. 20 ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαγάς, χωρίον τῆς Σογδιανῆς ὀχυρόν, ἐν μεθορίᾳ τῆς τε Σογδιανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκυθῶν ὥκισμένον, ἀναπεύθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἱππείας ἐς τρισχιλίους συνεμ-
5 βάλλειν σφίσιν ἐς τὴν Σογδιανήν. οἱ δὲ Σκυθαὶ 25 οὗτοι ἀπορία τε πολλῇ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πόλεις εἰσὶν αὐτοῖς οὔτε ἐδραῖοι οἰκοῦσιν, ὥς δει-
μαίνειν ἄν περὶ τῶν φιλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀνα-
πεισθῆναί εἰσιν ἐς ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον. ὥς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας 30 τοὺς ξὺν Σπιταμένει ἱππείας, ἀπῆντων καὶ αὐτοὶ 6 μετὰ τῆς στρατιᾶς. καὶ γίνεται αὐτῶν μάχη κατ-

τερά· καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν μὲν 6
 βαρβάρων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν
 τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν Κοῖνῳ ἱππέας μὲν ἐς εἴκοσι
 καὶ πέντε, πεζοὺς δὲ δώδεκα. οἳ τε οὖν Σογδια-
 5 νοὶ οἱ ἔτι ὑπολειπόμενοι ξὺν Σπιταμένει καὶ τῶν
 Βακτριῶν οἱ πολλοὶ ἀπολείπουσιν ἐν τῇ φυγῇ Σπι-
 ταμένην καὶ ἀφικόμενοι παρὰ Κοῖνον παρέδωκαν
 σφᾶς αὐτοὺς Κοῖνῳ, οἳ τε Μασσαγέται οἱ Σκύθαι 7
 κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκευοφόρα τῶν ξυμπα-
 10 ταξαμένων σφίσι Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν
 διήρπασαν, αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένει ἐς τὴν ἔρημον
 ἔφευγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλλετο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος
 ἐν ὁρμῇ ὧν ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν ἀποτεμόντες
 τοῦ Σπιταμένους τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον
 15 πέμπουσιν, ὥς ἀποστρέψοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν
 τούτῳ τῷ ἔργῳ.

Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' 18
 Ἀλέξανδρον ἐπανέρχεται καὶ οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε
 καὶ Φραταφέρνην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην
 20 καὶ Στασάνωρ ὁ Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάν-
 των ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δέ, 2
 περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν στρατιὰν ὃ τι περ
 ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρνην μὲν ἀπο-
 στέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπούρους, Αὐτοφραδάτην
 25 ἐπαναΐζοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη μετὰ-
 πεμπτος ἐξ Ἀλεξάνδρου γιγνόμενος οὐχ ὑπήκουε
 καλοῦντι. Στασάνωρα δέ ἐς Δράγγας σατράπην ἐκ- 3
 πέμπει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ
 καὶ τοῦτον τῇ Μήδων, ὅτι Ὁξυδάτης ἐθελοκακεῖν
 30 αὐτῷ ἐφαίνετο. Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλ-
 λει, ὅτι Μαζαῖος ὁ Βαβυλώνιος ὑπαρχος τετελευ-
 τηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. Σάπολιν δὲ καὶ Ἐπό-

κίλλον καὶ Μενίδαν ἐς Μακεδονίαν ἐκπέμπει, τὴν στρατιὰν τὴν ἐκ Μακεδονίας αὐτῷ ἀνάξοντας.

- 4 Ἄμα δὲ τῷ ἦρι ὑποφαίνονται προὔχῳρι ὥς ἐπὶ τὴν ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτραν, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδιανῶν ξυμπεφευγένοι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· 5 καὶ ἡ Ὁξυάρτου δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὁξυάρτου ἐς τὴν πέτραν ταύτην ξυμπεφευγένοι ἐλέγοντο, Ὁξυάρτου αὐτὰς ὥς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκ εἰνο ὑπεκθεμένου, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει ἀπ' Ἀλεξάνδρου. ταύτης γὰρ ἐξαιρεθείσης 10 οὐκέτι οὐδὲν ὑπολειφθῆσεσθαι ἐδόκει τῶν Σογδιανῶν 5 τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὥς δὲ ἐπέλασαν τῇ πέτρᾳ καταλαμβάνει πάντη ἀπότομον ἐς τὴν προσβολήν, σιτία τε ξυγκομισμένους τοὺς βαρβάρους ὥς ἐς χρόνιον πολιορκίαν· καὶ χιῶν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα 15 τὴν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος τοὺς βαρβάρους διήγεν. 6 ἀλλὰ καὶ ὥς προσβάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ. καὶ γὰρ τι καὶ ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν ξὺν ὀργῇ ἐμβεβλήκει Ἀλεξάνδρου. 20 προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμβασιν καὶ προτεινομένου σφίσιν ὅτι σώοις ὑπάρξει ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι παραδοῦσι τὸ χωρίον, οἱ δὲ σὺν γέλῳ βαρβαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώτας Ἀλεξάνδρου, οἵτινες αὐτῷ ἐξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὥς 25 τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὥραν σφίσιν 7 οὔσαν. ἐνθα δὴ ἐκήρυξεν Ἀλεξάνδρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι δῶδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ τὰ δεύτερα καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὥς 30 τελευταῖον εἶναι τῷ τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας. καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρῶξυνεν ἐτι μᾶλλον καὶ ἄλλως τοὺς Μακεδόνας ὠρμημένους.

Ξυνταξάμενοι δὴ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολι- 19
 ορκίαις αὐτῶν μεμελετήκεσαν, ἐς τριακοσίους τὸν
 ἀριθμόν, καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροῦς, οἷς αἱ
 σκηναὶ καταπεπήγεςαν αὐτοῖς, παρασκευάσαντες,
 5 τοῦ καταπηγνύναι αὐτοὺς ἐς τε τὴν χιόνα ὅπου
 πεπηγυῖα φανείη καὶ εἴ ποῦ τι τῆς χώρας ἔρημον
 χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ τούτους καλωδίους ἐκ λίνου
 ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες τῆς νυκτὸς προυχώρουν κατὰ
 τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας καὶ ταύτῃ ἀφυλα-
 10 κτότατον. καὶ τούτους τοὺς πασσάλους κατα- 2
 πηγνύντες μὲν εἰς τὴν γῆν, ὅπου διεφαίνετο, τοὺς δὲ
 καὶ τῆς χιόνος ἐς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθησόμενα,
 ἀνεῖλκον σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ
 τούτων ἐς τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρη-
 15 σαν, ὥστε οὐδὲ τὰ σώματα αὐτῶν ἐς ταφὴν εὐρέθη,
 ἐμπεσόντα ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ λοιποὶ 3
 ἀναβάντες ὑπὸ τὴν ἕω καὶ τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους
 καταλαβόντες σινδόνας κατέσειον ὥς ἐπὶ τὸ στρατό-
 πεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως αὐτοῖς ἐξ' Ἀλεξάνδρου
 20 παρηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμποῆσαι ἐκέλευσε
 τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ διατρίβειν
 ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναι σφᾶς· ἐξευρῆσθαι γὰρ δὴ
 τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχεσθαι ὑπ' αὐτῶν
 τοῦ ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυνεν τοὺς ὑπὲρ
 25 τῆς κορυφῆς στρατιώτας.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς 4
 ὄψεως καὶ πλείονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς
 κατέχοντας τὰ ἄκρα καὶ ἀκριβῶς ὀπλισμένους ἐνέ-
 δοσαν σφᾶς αὐτούς· οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὀλίγων
 30 ἐκείνων Μακεδόνων φοβεροὶ ἐγένοντο. ἐνθα δὴ ἄλ-
 λων τε πολλῶν γυναῖκες καὶ παῖδες ἐλήφθησαν καὶ
 ἡ γυνὴ ἡ Ὁξυάρτου καὶ οἱ παῖδες. καὶ ἦν γὰρ Ὁξυ- 5

άρτη παῖς παρθένος ἐν ὄρα γάμου, Ῥωξάνη ὀνόματι, ἣν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες μετὰ γε τὴν Δαρείου γυναιῖκα. καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλέξανδρον ἐς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἐρασθέντα δὲ οὐκ ἐδελῆσαι ὑβρίσαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι 5 6 γὰρ οὐκ ἀπαξιῶσαι. καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον ἐπαινω μᾶλλον τι ἢ μέμφομαι. καίτοι τῆς γε Δαρείου γυναικός, ἣ καλλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἣ οὐκ ἦλθεν ἐς ἐπιθυμίαν ἣ 10 καρτερός αὐτὸς αὐτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὢν καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας, ὁπότε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ κατηδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνη τε πολλῇ διαχρώμενος καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφέσει. 15

- 20 Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην ἢ πρὸς Ἰσσοῦ Δαρείῳ τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρείον τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός. καὶ τοῦτον ὥς εἶδε Δαρείος, πρῶτα μὲν πυθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῷ 20 2 οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνή τε καὶ ἡ μήτηρ. ὥς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο καὶ βασίλισσαι ὅτι καλοῦνται καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἀμφ' αὐτάς ἐστιν ἥντινα καὶ ἐπὶ Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῷδε αὖ πυθέσθαι εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἢ γυνή τι. ὥς δὲ σωφρονουσαν ἐπύθετο, 25 αὐτίς ἐρέσθαι μὴ τι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὥς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή, καὶ Ἀλέξανδρος ἀνδρῶν ἄριστός τέ ἐστι καὶ 3 σωφρονέστατος. ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρείον ἐς 30 τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ εὐξασθαι ὧδε. ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλέων

πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ
φύλαξον Περσῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχήν, ὥσπερ
οὖν καὶ ἔδωκας· εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς
τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ
5 παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν
πολεμίων ἄρα ἀμελεῖται ὅσα σῶφρονα ἔργα.

Ὁξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, 4
ἀκούσας δὲ καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι
μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσύνει ἀφίκετο παρ'
10 Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ, ἥπερ εἰκὸς
ἐπὶ ξυντυχίᾳ τοιαύτῃ.

Ἀλέξανδρος δέ, ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ 21
διεπέρατο, ἐχομένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας ἐς Πα-
ραιτάκας προὔχῳρει, ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίου
15 τι ὀχυρόν, ἄλλην πέτραν, κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ
τῶν βαρβάρων. ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χορήνου ἡ πέτρα·
καὶ ἐς αὐτὴν αὐτός τε ὁ Χορήνης ξυμπεφεύγει καὶ
ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ ὀλίγοι. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος 2
τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἴκοσι, κύκλος δὲ ἐς ἐξή-
20 κοντα· αὐτὴ δὲ ἀπότομος πάντοθεν, ἄνοδος δὲ ἐς
αὐτὴν μία καὶ αὕτη στενὴ τε καὶ οὐκ εὐπορος, οἷα
δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὥς
χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἰργοντος καὶ καθ' ἓνα
ἀνελθεῖν. φάραγξ δὲ κύκλῳ περιεῖργε τὴν πέτραν
25 βαθεῖα, ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ
ἐμελλε, πολὺ πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι
χωστέον, ὡς ἐξ ὀμαλοῦ ὀρμαῖσθαι προσάγοντα ἐς
προσβολὴν τὸν στρατόν.

Ἀλλὰ καὶ ὥς Ἀλέξανδρος ἤπτετο τοῦ ἔργου· 3
30 οὕτω πάντα ᾤετο χοῖναι βατὰ τε αὐτῷ καὶ ἐξαι-
ρετέα εἶναι, ἐς τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας
προὔκεχωρήκει. τέμνων δὴ τὰς ἐλάτας (πολλὰ γὰρ

καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται ἦσαν ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὥς καθοδὸν εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως κατ-
 4 ἐλθεῖν ἐς αὐτήν. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἀλέξαν-
 δρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ 5
 ἔχων ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἰσωματο-
 φύλακες αὐτῷ εἰργάζοντο Περδίκκας τε καὶ Λεον-
 νάτος καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀάγον τῷ λοιπῷ μέρει τῆς
 στρατιᾶς, τριχῇ διανενημεμένῳ ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν
 νύκτα ἐπετέτακτο. ἦνυτον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον 10
 ἢ περ εἴκοσι πῆχεις καὶ τῆς νυκτὸς ὀλίγον ἀποδέον,
 καίτοι ξυμπάσης τῆς στρατιᾶς ἐργαζομένης· οὕτω τό-
 τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ ἔργον ἐν αὐτῷ χαλεπόν.
 5 κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα πασσάλους κατεπήγνυνον
 ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος, διέχοντας ἀλλήλων 15
 ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν
 ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγων
 εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδέαν, καὶ ταῦτα ξυνδούντες
 χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουν, ὥς ἐξ ὀμαλοῦ γίνεσθαι
 τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν. 20
 6 Οἱ δὲ βάρβαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν ὥς
 ἀπόρου πάντῃ τοῦ ἐγχειρήματος· ὥς δὲ τοξεύματα
 ἦδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνύοντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι
 ἦσαν ἄνωθεν ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (ἐπεποιήτο
 γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς τὰ βέλη, ὥς ὑπ' 25
 αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεῖς ὁ Χοριήνης
 πρὸς τὰ γιγνόμενα κήρυκα πέμπει πρὸς Ἀλέξαν-
 δρον, δεόμενος Ὁξυάρτην οἱ ἀναπέμψαι· καὶ πέμπει
 7 Ὁξυάρτην Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ ἀφικόμενος πείθει Χο-
 ριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον. 20
 βία μὲν γὰρ οὐδὲν ὅ τι οὐχ ἄλωτόν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ
 καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος

καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιοσύνην μεγαλωσθὲν
ἐπήνυε τοῦ βασιλέως, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν
πρώτοις ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προφέρων. τούτοις 8
πεισθεὶς ὁ Χοριήνης αὐτὸς τε ἦκε παρ' Ἀλέξανδρον
5 καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ ἐταίρων αὐτοῦ. ἐλθόντι
δὲ τῷ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος καὶ
πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς αὐτὸν μὲν κατέχει, πέμψαι
δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν
πέτραν τοὺς κελεύσοντας ἐνδοῦναι τὸ χωρίον. καὶ 9
10 ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγόντων, ὥστε καὶ αὐτὸς
Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντα-
κοσίους ἀνέβη κατὰ θέαν τῆς πέτρας, καὶ τοσοῦτον
ἐδέησεν ἀνεπιεικὲς τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀπο-
δεῖξασθαι ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκείνο ἐπιτρέπει
15 Χοριήνῃ καὶ ὑπαρχον εἶναι ὅσων περ καὶ πρόσθεν
ἔδωκε.

Ξυνέβη δὲ χειμῶνι τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν 10
στρατιὰν πολλῆς χιόνος ἐπιπεσούσης ἐν τῇ πολιορ-
κίᾳ καὶ ἅμα ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἐπέσθησαν.
20 ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δίμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ
στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σιτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ
πέτρᾳ ἀποθέτων κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνήν. καὶ
ταῦτα δοὺς οὐκ ἔφασκεν ἀναλῶσαι τῶν παρεσκευ-
ασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοι-
25 ραν. ἐνθεν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλέξανδρῳ ἢ ὡς
οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν
πέτραν.

Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς 22
μὲν ἐς Βάκτρα ἦει· Κράτερον δὲ τῶν ἐταίρων
30 ἱππέας ἔχοντα ἑξακοσίους καὶ τῶν πεζῶν τὴν τε
αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος καὶ Ἀττάλου
καὶ τὴν Ἀλκέα ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην

- ἐκπέμπει, οἳ δὴ μόνοι ἔτι ὑπελείποντο ἐν τῇ Παραι-
 2 τακηνῶν χώρᾳ ἀφεστηκότες. καὶ μάχης γενομένης
 πρὸς αὐτοὺς καρτεράς νικῶσιν οἱ ἀμφὶ Κράτερον
 τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ
 μαχόμενος, Ἀυστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' 5
 Ἀλέξανδρον· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων ἱππεῖς
 μὲν ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ
 τοὺς χιλίους πεντακοσίους. ταῦτα δὲ ὥς ἐπράχθη
 τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦσαν.
 καὶ ἐν Βάκτροις τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς 10
 παῖδας πάθημα Ἀλεξάνδρῳ ξυνηνέχθη.
- 3 Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἤδη τοῦ ἡρος ἀνα-
 λαβὼν τὴν στρατιὰν προὐχώρει ὥς ἐπὶ Ἰνδούς,
 Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτρίων καὶ
 ξὺν αὐτῷ ἱππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, 15
 4 πεζοὺς δὲ μυρίους. ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον
 ἐν δέκα ἡμέραις ἀφίκετο ἐς Ἀλεξάνδρειαν πόλιν,
 τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισάδαις ὅτε τὸ πρῶτον
 ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. καὶ τὸν μὲν ὑπαρχον ὅστις 20
 αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη παραλύνει τῆς
 5 ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγεῖσθαι ἔδοξε· προσκατοι-
 κίσας δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι
 τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν
 Νικάνορα μὲν, ἓνα τῶν ἐταίρων, τὴν πόλιν αὐτὴν
 κοσμεῖν ἐκέλευσε· σατράπην δὲ Τυριάσπην κατέ- 25
 στησε τῆς τε χώρας τῆς Παραπαμισαδῶν καὶ τῆς
 6 ἄλλης ἔστε ἐπὶ τὸν Κωφῆνα ποταμόν. ἀφικόμενος
 δὲ ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ Ἀθηνᾶ θύσας προὐχώρει
 ὥς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμψας κήρυκα ὥς Ταξίλην
 τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, κελεύσας 30
 ἀπαντᾶν ὅπως ἂν ἐκάστοις προχωρῇ. καὶ Ταξίλης
 τε καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ ἀπήντων, δῶρα τὰ μέγιστε

παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες, καὶ τοὺς ἐλέφαντας δάσκειν ἔφασκον τοὺς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθμὸν ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

Ἐνθα δὴ διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν 7
 5 καὶ Περδίκκαν ἐκπέμπει ἐς τὴν Πευκελαῶτιν χώραν
 ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἔχοντας τὴν τε Γοργίου
 τάξιν καὶ Κλείτου καὶ Μελεάγρου καὶ τῶν ἐταίρων
 ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππείας
 ξύμπαντας, προστάξας τὰ τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία
 10 ἢ βίᾳ ἐξαιρεῖν ἢ ὁμολογίᾳ παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ
 τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἀφικομένους παρασκευάζειν ὅσα
 ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ ξύμφορα. ξὺν τούτοις
 δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὕπαρχοι στέλλονται.
 καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, 8
 15 ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα. Ἄστης
 δὲ ὁ τῆς Πευκελαώτιδος χώρας ὕπαρχος νεωτερίσας
 αὐτὸς τε ἀπόλλυται καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν ἐς
 ἦντινα ξυμπεφεύγει. ἐξεῖλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα
 ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι. καὶ
 20 αὐτὸς μὲν Ἄστης ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐτάχθη
 ἐπιμελεῖσθαι Σαγγαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς
 Ἄστην παρὰ Ταξίλην ἠὲτομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν
 αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς Ἀλέξανδρον.

Ἀλέξανδρος δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῶν 23
 25 ἐταίρων ἱππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίωνι ἐτετάχато
 καὶ τῶν πεξεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς,
 προὐχώρει ἐς τὴν Ἀσπασίαν τε καὶ Γουραίων χώραν
 καὶ Ἀσδακηνῶν. πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλού- 2
 30 μενον ποταμὸν ὀρεινὴν τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν καὶ τοῦ-
 τον διαβὰς χαλεπῶς τὸ μὲν πεζῶν τὸ πλῆθος βάδην
 ἔπεσθαι οἱ ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς

- ἱππέας ξύμπαντας καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων
 ἐς ὀντακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἱππων ξὺν ταῖς
 ἄσπίσι ταῖς πεζικαῖς σπουδῇ ἤγεν, ὅτι τοὺς ταύτη
 οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφενγένοι ἐς τε τὰ ὄρη
 τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς 5
- 3 πόλεις ὅσαι ὄχυραι αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. καὶ
 τούτων τῇ πρώτῃ καθ' ὁδὸν πόλει ᾠκισμένην προσ-
 βαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς πόλεως τεταγμένους ὥς
 εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο καὶ κατέκλεισεν ἐς τὴν
 πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκεται βέλει διὰ τοῦ θώρακος 10
 ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγέ-
 νετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμπαῖς διὰ
 τοῦ ὦμου ἐλθεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου
 ἐτρώθη καὶ Λεοννάτος.
- 4 Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαί- 15
 νετο ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραία
 ὑπὸ τὴν ἔω, διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιεβέβλητο τῇ
 πόλει, ἐς μὲν τὸ πρῶτον, ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετειχι-
 σμένον, οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες· πρὸς
 δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον ἀντισχόντες οἱ βάρβαροι, ὥς 20
 αἱ τε κλίμακες προσέκειντο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν βελῶν
 πάντοθεν ἐπιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ ἔμει-
 ναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὥς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπί- 5
- 6 πτουςιν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ τούτων οἱ μὲν ἐν τῇ
 φυγῇ ἀποδνηύουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐ- 25
 τῶν, ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι
 ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος, ὀργιζόμενοι· οἱ
 πολλοὶ δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ
 ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. τὴν πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς
 Ἄνδακα ἄλλην πόλιν ἤγε. ταύτην δὲ ὁμολογία ἐνδο- 30
 θεῖσαν κατασχὼν Κράτερον μὲν ξὺν τοῖς ἄλλοις
 ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει. αὐτοῦ ἐξαιρεῖν ὅσαι

ἄν ἄλλαι πόλεις μὴ ἐκοῦσαι προσχωρῶσι καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατον ἐς τὰ παρόντα κοσμεῖν.

Αὐτὸς δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς 24
5 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὔχῳρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὕπαρ-
10 χος ἦν· καὶ διελθὼν πολλὴν ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ βάρβαροι προσάγοντα 2 αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν ἐφενγον πρὸς τὰ ὄρη. οἱ δὲ ἄμφ' Ἀλέξανδρον εἶχοντο τῶν φευγόντων ἔστε ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ φόνος πολὺς
15 γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσχωρίας φθάσαι ἀπελθόντας.

Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολε- 3
μαῖος ὁ Λάγου πρὸς τινι ἤδη γηλόφῳ κατιδὼν ὄντα καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὗς ἄμφ' αὐτὸν ξὺν πολὺ
20 ἐλάττοσιν αὐτὸς ὦν ὅμως ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵππου· ὥς δὲ χαλεπὸς ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ἦν, τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει, παραδούς τινι τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐτὸς δὲ ὥς εἶχε πεζὸς τῷ Ἰνδῷ εἶπετο. ὁ δὲ ὥς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε τὸν Πτο- 4
25 λεμαῖον, αὐτὸς τε μεταβάλλει ἐς τὸ ἔμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παίει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στῆθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ ἔσχε τὴν πληγὴν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπαξὲς βαλὼν τοῦ
80 Ἰνδοῦ καταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. ὥς δὲ τὸν 5 ἡγεμόνα σφῶν κείμενον οἱ ἄμφ' αὐτὸν εἶδον, οὔτοι μὲν οὐκέτι ἔμενον· οἱ δὲ ἐκ τῶν ὀρώων αἰρόμενον

τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων ἤλγησάν τε καὶ καταδραμόντες ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ μάχην καρτερὰν πρὸς τῷ γηλόφῳ. ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἵππων καταβεβηκότας πεζοὺς πρὸς τῷ γηλόφῳ ἦν. καὶ οὗτοι ἐπιγε-
νόμενοι μόγῃς ἐξέωσαν τοὺς Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν.

- 6 Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατήλθεν ἣ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον· καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμπερησμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων καὶ 10 τοὺς ἀνθρώπους πεφευγότας. ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ καὶ οἱ ἀπὸ Κράτερον ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι συμπτάντων ὅσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτέ-
7 τακτο. ταύτην μὲν δὴ τὴν πόλιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει οἰκεῖσθαι, ἐκτειχίσαι τε προστάσσει 15 Κρατέρῳ καὶ ξυνοικίσαι ἐς αὐτὴν τοὺς τε προσχώρους ὅσοι ἐθέλονται καὶ εἰ δὴ τινες ἀπόμαχοι τῆς στρατιᾶς. αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ἵνα συμπεφευγέναι ἐπυνθάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβάρων. ἐλθὼν δὲ πρὸς τι ὄρος κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ 20 ταῖς ὑπωρεῖαις τοῦ ὄρους.

- 8 Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐκπεμφθεὶς μὲν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομὴν, προελθὼν δὲ προσωτέρῳ αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὥς ἐς κατασκοπὴν, ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων 25
9 πλείονα ἢ ἐν τῷ Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ. καὶ Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πλήθει τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεσθηκὸς τῶν ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὥς εἶχον ἐστρατοπεδευμένους· αὐτὸς δὲ ἀνα- 30 λαβὼν ὅσοι ἀποχωρῶντες ἐς τὰ ἀπηγγελεμένα ἐφαίνοντο, ὥς πλησίον ἤδη ἀφεώρων τὰ πυρὰ, τριχῇ

διανέμει τὴν στρατιάν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ἐπέταξε 10
 Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ τὴν
 τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν
 δὲ μοῖραν Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου ἄγειν ἔδωκε, τῶν
 5 τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ
 τὴν Φιλίππου καὶ Φιλῶτα τάξιν καὶ δύο χιλιαρχίας
 τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τῶν ἱππέων
 τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἤγεν ἵνα
 οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

10 Οἱ δὲ ὥς ἤσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας, 25
 κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια, τῷ τε πλήθει σφῶν
 θαρσύναντες καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαί-
 νοντο, καταφρονήσαντες ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν·
 καὶ μάχη γίγνεται καρτερά. ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ
 15 ξὺν πόνῳ ἐνίκα Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Πτολε- 2
 μαῖον οὐκ ἐν τῷ ὁμαλῷ παρειτάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον
 γὰρ κατεῖχον οἱ βάρβαροι, ὀρθίους ποιήσας τοὺς
 λόχους Πτολεμαῖος προσῆγεν ἥπερ ἐπιμαχώτατον
 τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντη τὸν λόφον κυκλωσά-
 20 μενος, ἀλλ' ἀπολιπών, εἰ φεύγειν ἐθέλοιεν οἱ βάρ-
 βαροι, χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγὴν. καὶ γίγνεται 3
 καὶ τούτοις μάχη καρτερά τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι
 καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους
 οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσ-
 25 χώρων εἰσίν. ἐξεώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ
 ὄρους ὑπὸ τῶν Μακεδόνων· καὶ οἱ ἀμφὶ Λεον-
 νάτον τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἐπρα-
 ξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ οὗτοι τοὺς κατὰ σφῶν. καὶ 4
 λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους μὲν ληφθῆναι τοὺς
 30 πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς
 τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς καλ-
 λίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι

- αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι
ἐθέλειν ἐς Μακεδονίαν ἐργάζεσθαι τὴν χώραν.
- 5 Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσσακηνῶν χώραν ἦγεν·
τούτους γὰρ ἐξηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχου-
μένους, ἱππέας μὲν ἐς δισμυρίους ἔχοντας, πεξοὺς 5
δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, τριάκοντα δὲ ἐλέφαντας.
Κράτερος μὲν δὴ, ἐκτετειχικῶς ἦδη τὴν πόλιν ἐφ' ἧς
τῷ οἰκισμῷ κατελέλειπτο, τοὺς τε βαρύτερον ὠπλι-
σμένους τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάνδρῳ ἦγεν καὶ τὰς μη-
6 χανάς, εἰ που πολιορκίας δεήσειεν. αὐτὸς δὲ Ἀλέ- 10
ξανδρος, τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας ἄγων καὶ τοὺς
ἱππακοντιστάς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυσπέροντος
τάξιν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ψιλοὺς καὶ
τοὺς τοξότας, ἦει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνοὺς· ἦγε
7 δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν 15
ἐπώνυμον τῆς χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη,
διὰ βαθύτητά τε καὶ ὅτι ὀξὺς ὁ ῥοὺς ἦν αὐτῷ
καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλε-
ροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐγίννοντο. οἱ δὲ βάρβαροι
ὡς προσάγοντα ἦσθοντο Ἀλέξανδρον, ἀθρόοι μὲν 20
ἐς μάχην καταστῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες
δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις ταύτας ἐπενόουν ἀπο-
μαχόμενοι διασώζειν.
- 26 Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα ἦγε,
τὴν μεγίστην τῶν ταύτῃ πόλεων. ὡς δὲ προσῆγεν 25
ἦδη τοῖς τείχεσι, θαρρήσαντες οἱ βάρβαροι τοῖς
μισθοφόροις τοῖς ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν, ἦσαν γὰρ
οὗτοι ἐς ἑπτακισχιλίους, ὡς στρατοπεδευομένους
εἶδον τοὺς Μακεδόνας, δρόμῳ ἐπ' αὐτοὺς ἦεσαν.
- 2 καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πλησίον τῆς πόλεως ἐσομένην 30
τὴν μάχην, προσωτέρῳ ἐκκαλέσασθαι αὐτοὺς βου-
ληθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ γίγνοιτο, ἐγίνωσκε

γὰρ ἰσομένην, μὴ δι' ὀλίγου ἐς τὴν πόλιν κατα-
 φυγόντες εὐμαρῶς διασώζονται, ὥς ἐκθέοντας εἶδε τοὺς
 βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μακεδό-
 νας ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὥς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέ-
 5 χοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώ-
 κει ἐπὶ πού μάλιστα σταδίου. καὶ οἱ πολέμιοι 3
 ἀναθαρσήσαντες, ὥς ἐγκεκλικότων ἤδη τῶν Μακε-
 δόνων, δρόμῳ τε καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφέροντο
 ἐς αὐτούς. ὥς δὲ ἐξικνεῖτο ἡδη τὰ τοξεύματα,
 10 ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυνθήματος ἐπιστρέψας
 ἐς αὐτοὺς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε. πρῶτοι
 δὲ οἱ ἑκπακοντισταὶ τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀργεῖαι καὶ
 οἱ τοξόται ἐκδραμόντες ξυνέμιξαν τοῖς βαρβάροις·
 αὐτοὺς δὲ τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἤγεν. οἱ δὲ Ἴνδοι 4
 15 τῷ τε παραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χερσὶ
 γεγενημένης τῆς μάχης ἐγκλίναντες ἐφευγον ἐς τὴν
 πόλιν. καὶ ἀπεθάνον μὲν αὐτῶν ἀμφὶ τοὺς διακο-
 σίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὰ τεῖχη κατεκλείσθησαν. καὶ
 Ἀλέξανδρος προσῆγε τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ
 20 ἐντεῦθεν τοξεύεται μὲν ἀπὸ τοῦ τεύχους ἐς τὸ
 σφυρὸν οὐ χαλεπῶς. ἐπαργῶν δὲ τὰς μηχανὰς 5
 τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς κατέ-
 σεισε· βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ἢ
 παρέρρηκτο τοῦ τεύχους οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἴνδοι
 25 ἡμύνοντο, ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο
 τὴν στρατιάν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν τε Μακεδό-
 νων αὐτῶν ἢ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐγίνετο καὶ
 πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τεύχεσιν, ὅθεν ἐκτο-
 ξεύσαντες οἱ τοξόται καὶ βέλῃ ἀπὸ μηχανῶν
 30 ἀφίεμενα ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἴνδους. ἀλλ'
 οὐδ' ὥς βιάσασθαι εἶσω τοῦ τεύχους οἴοι τε ἐγέ-
 νοντο.

- 6 Τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὐτοῖς τὴν φάλαγγα καὶ ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ἣ παρερρωγὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑπασπιστάς, οἵπερ αὐτῷ καὶ Τύρον ὠσαύτως ἐξεῖλον. πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουμένων ἄχθος λαβοῦσα μεῖζον 5 ἢ γέφυρα κατερράγη καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακε-
 7 δόνες. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες τὸ γιγνόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χεῖρας ἔχων ἐτύγγανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ 10 δὲ καὶ κατὰ θύρας, αἵτινες αὐτοῖς κατὰ τὰ μεσο-
 πύργια μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἐπαιον τεταραγμένους.
- 27 Ἀλέξανδρός δὲ πέμπει Ἀλκétαν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει τοὺς τε κατατετραμένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι 15 προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι ὡς ἐπὶ τὸ στρατό-
 πεδον. καὶ τῇ τετάρτῃ ὠσαύτως ἐπ' ἄλλης μηχανῆς ἄλλη ἐπιβάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος.
- 2 Καὶ οἱ Ἰνδοί, ἕως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερῶς· ὡς δὲ βέλει 20 ἀπὸ μηχανῆς τυπεῖς ἀποθνήσκει ἐκεῖνος, αὐτῶν τε οἱ μὲν τινες πεπιτωκότες ἐν τῇ ξυνεχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ δὲ πολλοὶ τραυματαῖαι τε καὶ ἀπόμαχοι ἦσαν,
- 3 ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· καὶ ξυμβαίνει 25 ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἰνδοῖς ὡς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι. οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντίπορος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου. 30 νυκτὸς δὲ ἐπενόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἦθη ἀπαναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία

αἴρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἴνδοις ὅπλα. καὶ ταῦτα ὥς 4
 ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας τῆς νυκτὸς τῷ
 γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν κατακόπτει τοὺς Ἴν-
 δοὺς ἐν μέσῳ ἀπολαβών, τὴν τε πόλιν αἰρεῖ κατὰ
 5 κράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν
 μητέρα τὴν Ἀσσακῆνου καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν. ἀπ-
 έθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλε-
 ξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

Ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὥς ἐπὶ Βάξιρα ἐκπέμπει, 5
 10 γνώμην ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων
 τὴν ἄλῳσιν ἐνδῶσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἀτταλον δὲ
 καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὄρα
 στέλλει, ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περιτειχίζειν τὴν
 πόλιν ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός. καὶ γίνεται ἐκδρομὴ 6
 15 τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. οὐ
 χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἰσω
 τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. καὶ Κοῖνῳ
 οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαξίροις, ἀλλὰ πιστεύοντες
 γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε
 20 ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐδὲν ξυμ-
 βατικὸν ἐνεδίδοσαν.

Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὥς ἐπὶ 7
 Βάξιρα· γνούς δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρ-
 βάρων παριέναι ἐς τὰ Ὄρα τὴν πόλιν λαθόντες
 25 μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἐσταλμένοι, ἐπὶ
 τὰ Ὄρα πρῶτον ἦγε· Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσαι τῇ πόλει
 τῶν Βαξίρων κατ' ἑαυτὸν τι χωρίον προσέταξε, καὶ ἐν
 τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχωρῶσαν, ὥς μὴ
 ἄδεια εἶη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν
 30 ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ' αὐτὸν λέναι.
 οἱ δὲ ἐκ τῶν Βαξίρων ὥς εἶδον ἀπιόντα ξὺν τῷ 8
 πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες

τῶν Μακεδόνων, ὥς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιό-
 μάχων, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίνεται
 αὐτῶν μάχη καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν
 τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἐλήφθησαν
 ὑπὲρ τοὺς ἑβδομήκοντα· οἱ δὲ Μοιποὶ ἐν τῇ πόλει 5
 ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἴργοντο τῆς χώρας
 9 ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος. καὶ Ἀλεξάνδρῳ δὲ
 τῶν Ὁρῶν ἡ πολιορκία οὐ χαλεπὴ ἐγένετο, ἀλλ'
 εὐθύς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς πείχεσι τῆς πόλεως
 ἐκράτησε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς ἐγκαταλειφθέντας 10
 ἔλαβε.

28 Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζίροις ὡς ἔμαθον, ἀπο-
 γνόντες τὰ σφέτερα πράγματα ἄμφι μέσας νύκτας
 τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν, ἔφυγον δὲ ἐς τὴν πέτραν.
 ὥς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι ἐπραττον· ἀπολιπόντες 15
 τὰς πόλεις ξύμπαντες ἔφευγον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν
 τῇ χώρᾳ τὴν Ἀορνον καλουμένην. μέγα γάρ τι τοῦτο
 χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστὶ, καὶ λόγος ὑπὲρ
 αὐτῆς κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἀλωτὸν γενέ-
 2 σθαι τὴν πέτραν. εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο 20
 ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος ἐς
 οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι
 οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρω-
 ποι ἐς τοσόνδε ἄρα αὖξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα
 ὥς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. 25
 3 καὶ γὰρ ὑπὲρ τῆς πέτρας ταύτης οὕτω γινώσκω, τὸν
 3 Ἡρακλεῖα ἐς κόμπον τοῦ λόγου ἐπιφημίζεσθαι. τὸν
 μὲν δὴ κύκλον τῆς πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους
 σταδίους μάλιστα εἶναι, ὕψος δὲ αὐτῆς, ἵνα περ
 χθαμαλώτατον, σταδίων ἔνδεκα, καὶ ἀνάβασιν χειρο- 30
 ποιήτον μίαν χαλεπὴν· εἶναι δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἄκρᾳ
 τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρὸν, πηγὴν ἀνίσχουσιν,

ὥς καὶ ἀπορρεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδαρ, καὶ ὕλην καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον ὄσσην καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀποχρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι.

Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει 4
 5 ἐξελεῖν καὶ τοῦτο τὸ ὄρος, οὐχ ἥμιστα ἐπὶ τῷ ἀμφὶ τὸν Ἡρακλέα μῦθῳ πεφημισμένῳ. τὰ μὲν δὴ Ὁρα καὶ τὰ Μάσσαγα φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάξιρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε. καὶ οἱ ἀμφὶ Ἡφαι- 5
 10 στίωνά τε καὶ Περδίκκαν αὐτῷ ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες, Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν, καὶ φρουρὰν καταλιπόντες, ὥς ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν ἦεσαν· ὥς δὲ ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἴνδον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ 6
 15 Ἴνδοῦ ποταμοῦ σατράπην κατέστησε Νικάνορα τῶν ἐταίρων. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὥς ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρῳ τοῦ Ἴνδοῦ ὠκισμένην ὁμολογία παρεστήσατο καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων καὶ 20
 Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ ἡγεμόνα, ὃ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ πολίσματα πρὸς τῷ Ἴνδῳ ποταμῷ ὠκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσαγέτης οἱ ὕπαρχοι τῆς χώρας. ἀφικόμενος 7
 δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας τῆς 25
 Ἀόρνου ὠκεῖτο, Κράτερον μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς καταλείπει αὐτοῦ, σιτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὥς πλείστον ξυνάγειν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβήν, ὥς ἐντεῦθεν ὀρρωμένους τοὺς Μακεδόνας χρονίῳ πολιορκία ἐκτροχῶσαι τοὺς κατέχοντας τὴν πέτραν, εἰ μὴ ἐξ 30
 ἐφόδου ληφθεῖν. αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε ἀνα-
 λαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοῖνοντάξιν καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπιλέξας τοὺς κουφοτά-

τους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους καὶ τῶν ἐταίρων
 ἱππέων ἐς διακοσίους καὶ ἱπποτοξότας ἐς ἑκατὸν
 προσῆγε τῇ πέτρᾳ. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατε-
 στρατοπεδεύσατο ἵνα ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ
 δὲ ὑστεραία ὀλίγον προελθὼν ὥς πρὸς τὴν πέτραν 5
 αὐθις ἐστρατοπεδεύσατο.

- 29 Καὶ ἐν τούτῳ ἦκου παρ' αὐτὸν τῶν προσχώρων
 τινές, σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἡγήσεσθαι
 φάσκοντες ἐς τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν οὐ
 χαλεπὸν αὐτῷ ἐσεσθαι ἐλεῖν τὸ χωρίον. καὶ ξὺν 10
 τούτοις πέμπει Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωμα-
 τοφύλακα, τοὺς τε Ἀγριαῖνας ἄγοντα καὶ τοὺς ψιλοὺς
 τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐπιλέκτους, προσ-
 τάξας, ἐπειδὴν καταλάβῃ τὸ χωρίον, κατέχειν μὲν
 αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἳ δὲ σημαίνειν ὅτι ἔχεται. 15
- 2 καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσ-
 πορον λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν
 τόπον· καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ
 ὀχυρώσας πυρσὸν αἶρει ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνθεν ὀφθί-
 σεσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἔμελλε. καὶ ὥφθη τε ἅμα 20
 ἡ φλόξ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπῆγε τῇ ὑστεραία τὴν
 στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν βαρβάρων οὐδὲν
 πλέον αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐγίνετο. ὥς δὲ Ἀλε-
 ξάνδρῳ ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον οἱ βάρ-
 3 βαροι, ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ 25
 προσέβαλλον· καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακε-
 δόνων μάχῃ καρτερά, τῶν μὲν διασπάσαι τὸν χάρακα
 σπονδὴν ποιουμένων, τῶν Ἰνδῶν, Πτολεμαῖου δὲ
 διαφυλάξαι τὸ χωρίον· καὶ μείον σχόντες οἱ βάρβαροι
 ἐν τῷ ἀκροβολισμῷ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπεχώρησαν. 30
- 4 Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινα τῶν αὐτομόλων,
 πιστόν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων θαήμονα ἐπιλεξά-

μενος, πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμματα φέροντα τὸν Ἰνδόν, ἵνα ἐγγράπτο, ἐπειδὴν αὐτὸς προσβάλλῃ τῇ πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μηδὲ ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ
 5 ἔχοντα τὸ χωρίον, ὥς ἀμφοτέρωθεν βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίγνεσθαι. καὶ αὐτὸς ἅμα 5 τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε τὴν στρατιὰν κατὰ τὴν πρόσβασιν ἣ Πτολεμαῖος λαθὼν ἀνέβη, γνώμην ποιούμενος ὥς εἰ ταύτῃ βιασάμενος
 10 ξυμμίξει τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον αὐτῷ τὸ ἔργον. καὶ ξυνέβη οὕτως. ἔστε 6 μὲν γὰρ ἐπὶ μεσημβρίαν ξυνειστήκει καρτερὰ μάχῃ τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ τοῖς Μακεδόσιν, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων ἐς τὴν πρόσβασιν, τῶν δὲ βαλλόντων
 15 ἀνιόντας· ὥς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Μακεδόνες, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν ἀναπανόμενοι, μόγισ δὴ ἀμφὶ δείλῃν ἐκράτησαν τῆς παρόδου καὶ ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. ἐκεῖθεν δὲ ὁμοῦ ἤδη γενομένη
 ἡ στρατιὰ πᾶσα ἐπήγετο αὐθις ὥς ἐπ' αὐτὴν τὴν
 20 πέτρᾳ· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὐτῇ ἡ προσβολή. ταύτῃ μὲν δὴ πῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίγνεται.

Ἐπὶ δὲ τῇν ἔω παραγγέλλει στρατιώτῃ ἐκάστῳ 7 κόπτειν χάρακας ἑκατὸν κατ' ἄνδρα. καὶ οὗτοι κεκομμένοι ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυνεν ἀρξάμενος
 25 ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου ἵνα ἐστρατοπεδευκότες ἦσαν ὥς ἐπὶ τὴν πέτρᾳ χῶμα μέγα, ἐνθεν τοξεύματα τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα· καὶ ἐχώννυνον αὐτῷ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος
 30 τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατῆς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίας περαινομένου, κολαστῆς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχοῆμα ἐκλιποῦς.

30 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὥς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν οἳ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἴνδους ἐκ τοῦ ἥδη κεχωσμένου καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς 5 χωννύοντας. καὶ ἐχώννυτο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χωρίον. τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ. καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλινύων ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ 10 γηλόφῳ ὄντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἥδη κατεῖχον.

2 Οἱ δὲ Ἴνδοι πρὸς τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλᾶγόντες καὶ τὸ χῶμα ξυνάπτου ἥδη ὀρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἐτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκα 15 σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφισι σπένδοιτο. γνώμην δὲ ἐπεποιήντο ἐν τῷ ἐτι διαμέλλοντι τῶν σπονδῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὥς ἕκαστοι διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ 3 σφέτερα ἦδη. καὶ τοῦτο ὥς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, 20 ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντῃ ἀφελεῖν. καὶ αὐτὸς ἔμενεν ἔστε ἤρξαντο τῆς ἀποχωρήσεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπάσπιστων ἐς ἐπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλελειμμένον 25 τῆς πέτρας ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδόνες ἄλλος ἄλλη ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῆσαν. 4 καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ ξυνθήματος, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν· οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως 30 ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον. εἵχετό τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέτρα ἡ τῷ Ἡρα-

κλεῖ ἄπορος γενομένη, καὶ ἔθυνεν ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξαν-
 δρος καὶ κατεσκεύασε φρουρίον, παραδοὺς Σισικόττω
 ἐπιμελείσθαι τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάλαι
 ἠὺτομολήκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ
 5 κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτριάν ξυνεστράτευέ
 τε αὐτῷ καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνετο.

Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας ἐς τὴν Ἀσσακηνῶν 5
 χώραν ἐμβάλλει. τὸν γὰρ ἀδελφὸν τὸν Ἀσσακηνοῦ
 ἐξηγγέλλετο τοὺς τε ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσ-
 10 χώρων βαρβάρων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι ἐς τὰ ταύ-
 τη ὄρη. καὶ ἀφικόμενος εἰς Δύρτα πόλιν τῶν μὲν
 ἐνοικούντων οὐδένα καταλαμβάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ
 τῇ πρὸς τῇ πόλει· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν Νεάρχόν
 τε καὶ Ἀντίοχον τοὺς χιλιάρχους τῶν ὑπασπιστῶν
 15 ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τοὺς 6
 ψιλούς ἄγειν ἔδωκεν, Ἀντιόχῳ δὲ τὴν τε αὐτοῦ χιλι-
 αρχίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. ἐστέλλοντο δὲ τὰ
 τε χωρία κατοφόμενοι καὶ εἰ πού τις τινος τῶν βαρ-
 βάρων ξυλλαβεῖν ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν,
 20 τῶν τε ἄλλων καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας ἔμιλεν αὐτῷ μαθεῖν.

Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, 7
 καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὠδοποιεῖτο πρόσω ἰοῦσα ἄπορα
 ἄλλως ὄντα τὰ ταύτῃ χωρία. ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει
 25 ὀλίγους τῶν βαρβάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμαθεν
 ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀπο-
 πεφευγότες εἶεν, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ὅτι αὐτοῦ
 κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ· καὶ
 τούτους ἠγήσασθαι οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν ὡς ἐπὶ
 30 τοὺς ἐλέφοντας. εἰσὶ δὲ Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται
 τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπουδῇ ἀμφ' αὐτὸν
 εἶχεν Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς

ἐλέφαντας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ κρημνοῦ σφᾶς ῥίψαντες ἐν τῇ διώξει, οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες ἐφερόν τε τοὺς ἀμβάτας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. ἐπεὶ δὲ καὶ ὕλῃ ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμόν, καὶ αὕτη ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς 5 στρατιᾶς καὶ ναῦς ἐποιήθησαν. καὶ αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤγοντο ὥς ἐπὶ τὴν γέφυραν ἦντινα Ἑφαιστιῶν καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξωκοδομηκότες πάλαι ἦσαν.

APPIANOY

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBΛION ΠΕΜΠΤΟΝ.

Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἦντινα μεταξὺ τοῦ τε 10 Κωφῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ Νῦσαν πόλιν οἰκείσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διονύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νῦσαν ἐπεὶ τε Ἰνδοὺς ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἢ ὄθεν ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θηβαῖος Διόνυσος 15 ἐκ Θηβῶν ἢ ἐκ Τρωάδου τοῦ Λυδίου ὀρμηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἦκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη μάχιμα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἑλλήσιν ἐπελθόν, οὐδὲν δὲ ἄλλο αὐτῶν ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βία χειρωσάμενος· 20 πλὴν γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χρὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ θείου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων. τὰ γὰρ τοι κατὰ τὸ εἰκὸς ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὴ τὸ θεῖόν τις προσθῇ τῷ λόγῳ, οὐ πάντῃ ἄπιστα φαίνεται.

Ὡς δὲ ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι 3
 παρ' αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν,
 ὄνομα δὲ ἦν αὐτῷ Ἀκουφισ, καὶ ξὺν αὐτῷ πρέσβεις
 τῶν δοκιμωτάτων τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάν-
 5 δρου ἀφεῖναι τῷ Θεῷ τὴν πόλιν. παρελθεῖν τε δὴ 4
 ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου τοὺς πρέσβεις καὶ
 καταλαβεῖν καθήμενον κεκονιμένον ἔτι ἐκ τῆς ὁδοῦ
 ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κράνος περι-
 κείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα· θαμβῆσαι τε ἰδόντας
 10 τὴν ὄψιν καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν.
 ὥς δὲ ἐξανέστησέ τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος καὶ θαρ-
 ρεῖν ἐκέλευσε, τότε δὴ τὸν Ἀκουφιν ἀρξάμενον
 λέγειν ᾤδε.

Ὡ βασιλεῦ, δέονται σου Νυσαῖοι ἑᾶσαι σφᾶς 5
 15 ἐλευθέρους τε καὶ αὐτονόμους αἰδοῖ τοῦ Διονύσου.
 Διόνυσος γὰρ ἐπειδὴ χειρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος
 ἐπὶ θάλασσαν ὀπίσω κατῆι τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ τῶν
 ἀπομάχων στρατιωτῶν, οἳ δὴ καὶ Βάκχοι αὐτῷ ἦσαν,
 κτίζει τὴν πόλιν τήνδε μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ πλά-
 20 νης τε καὶ νίκης τοῖς ἔπειτα ἐσόμενον, καθάπερ οὖν
 καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάνδρειάν τε ἔκτισας τὴν πρὸς
 Κανκάσῳ ὄρει καὶ ἄλλην Ἀλεξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰγυ-
 πτίῳ γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς μὲν ἔκτισας ἤδη,
 τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ πλείονα Διο-
 25 νύσου ἔργα ἀποδειξάμενος. Νῦσάν τε οὖν ἐκάλεσε 6
 τὴν πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης
 καὶ τὴν χώραν Νυσαίαν· τὸ δὲ ὄρος ὃ τι περ πλη-
 σίον ἐστὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε
 Διόνυσος, ὅτι δὴ κατὰ τὸν μῦθον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ
 30 Διὸς ἠϋξήθη. καὶ ἐκ τούτου ἐλευθέραν τε οἰκοῦμεν
 τὴν Νῦσαν καὶ αὐτοὶ αὐτόνομοι καὶ ἐν κόσμῳ πολι-
 τεύοντες· τῆς δὲ ἐκ Διονύσου οἰκίσεως καὶ τόδε

σοι γενέσθω τεκμήριον· κитτὸς γὰρ οὐκ ἄλλη τῆς Ἰνδῶν γῆς φυόμενος παρ' ἡμῖν φύεται.

- 2 Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλέξανδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐρί-
γνετο ἀκούειν καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ
Διονύσου τῆς πλάνης μυθευόμενα· καὶ κτίσμα εἶναι 5
Διονύσου τὴν Νῦσαν ἤθελεν, ὡς ἦδη τε ἦκειν αὐτὸς
ἐνθα ἦλθε Διόνυσος καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἂν ἐλθεῖν Διο-
νύσου· οὐδ' ἂν Μακεδόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι
συμπνεῖν οἱ ἔτι κατὰ ζῆλον τῶν Διονύσου ἔργων.
- 2 καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε εἶναι τοὺς οἰκήτορας τῆς 10
Νύσης καὶ αὐτονόμους. ὥς δὲ καὶ τοὺς νόμους
ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων τὸ πολί-
τευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπήνεσε καὶ ἡξίωσε τῶν τε
ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν προ-
εστώτων τοῦ πολιτεύματος, ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τρια- 15
κόσιοι, ἑκατὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξαμένους· Ἀκου-
φιν δὲ εἶναι τὸν ἐπιλεγόμενον, ὅτινα καὶ ὕπαρχον
- 3 τῆς χώρας τῆς Νυσαίας κατέστησεν αὐτός. τὸν δὲ
Ἀκουφιν ταῦτα ἀκούσαντα ἐπιμειδιᾶσαι λέγεται τῷ 20
λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον ἐρέσθαι ἐφ' ὅτῳ ἐγέλασεν·
ἀποκρίνασθαι δ' Ἀκουφιν· καὶ πῶς ἄν, ὦ βασιλεῦ,
μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἐρημωθεῖσα ἔτι
καλῶς πολιτεύοιτο; ἀλλὰ σύ, εἰ σοι μέλει Νυσαίων,
τοὺς ἱππέας μὲν ἄγεσθαι τοὺς τριακοσίους καὶ εἰ
βούλει, ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δὲ τῶν ἑκατόν, 25
οὕστινας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις, διπλα-
σίους τῶν ἄλλων τῶν κακῶν ἄγεσθαι, ἵνα σοι καὶ
αὐτίς ἀφικομένῳ δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ
φανείῃ ἡ πόλις. ταῦτα λέγοντα, λέγειν γὰρ δόξαί
- 4 φρόνιμα, πεῖσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τοὺς μὲν ἱππέας 30
ξυμπέμπειν οἱ ἐκέλευσε, τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπι-
λέκτους μηκέτι αἰτῆσαι, ἀλλὰ μηδ' ἀντ' αὐτῶν ἄλ-

λους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ Ἀκούφιος καὶ τῆς
θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ Ἀκουφιν.

Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον 5
ὅπου τινα ὑπομνήματα τοῦ Λιονύσου οἱ Νυσαῖοι
ἐκόμπαζον. ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρὸν ξὺν
τοῖς ἐταίροις τοῖς ἱππεῦσι καὶ τῷ περὶ ἀγῆματι
καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνάπλεων καὶ δάφνης τὸ ὄρος
καὶ ἄλση παντοία ὕλη σύσκια, καὶ θήρας ἐν αὐτῷ
εἶναι θηρίων παντοδαπῶν. καὶ τοὺς Μακεδόνας 6
ἠδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας, οἷα δὴ διὰ μακροῦ
ὀφθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρᾳ κισσόν, οὐδὲ
ἵνα περ αὐτοῖς ἄμπελοι ἦσαν) στεφάνους σπουδῇ
ἀπ' αὐτοῦ ποιήσασθαι καὶ στεφανώσασθαι ὥς εἶχον
ἐφυμνοῦντας τὸν Διόνυσόν τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας 7
τοῦ θεοῦ ἀνακαλοῦντας. θῦσαι τε αὐτοῦ Ἀλέ-
ξανδρον τῷ Διονύσῳ καὶ εὐώχῃσθαι ὁμοῦ τοῖς
ἐταίροις. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, εἰ δὴ τῷ πιστὰ
καὶ ταῦτα, πολλοὺς τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῶν οὐκ ἡμελη-
μένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ ἐστεφανωμένους καὶ
20 ὑπὸ τῇ κατακλήσει τοῦ θεοῦ κατασχεθῆναι τε πρὸς
τοῦ Διονύσου καὶ ἀνευᾶσαι τὸν θεὸν καὶ βακχεῦσαι.

Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω 3
ἢ πιστευέτω. οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρη-
ναίῳ πάντῃ ξυμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ
25 θεῖον ἀναφέρεται ἐκ Μακεδόνων πρὸς χάριν τὴν
Ἀλεξάνδρου ἐς τὸ ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. καὶ 2
γὰρ καὶ σπῆλαιον λέγει ἰδόντας ἐν Παραπαμισδαῖς
τοὺς Μακεδόνας καὶ τινα μῦθον ἐπιχώριον ἀκού-
σαντας ἢ καὶ αὐτοὺς ξυνθέντας φημίσει ὅτι τοῦτο
30 ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον, ἵνα ἐδέδετο, καὶ
ὁ αἰετὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν σπλάγχνων
τοῦ Προμηθέως, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε ἀφικό-

- μενος τὸν τε ἄετὸν ἀπέκτεινε καὶ τὸν Προμηθεΐα
 3 τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε. τὸν δὲ Καύκασον τὸ ὄρος ἐκ
 τοῦ Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἑω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν
 Παραπαμισσαδῶν χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μεταγείν τῷ
 λόγῳ τοὺς Μακεδόνας, Παραπάμισον ὄντα τὸ ὄρος 5
 αὐτοὺς καλοῦντας Καύκασον τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα
 δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν Καύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέ-
 4 ξανδρον. ἐν τε αὐτῇ τῇ Ἰνδῶν γῇ βοὺς ἰδόντας
 ἔγκεκανμένους ῥόπαλον τεκμηριοῦσθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι
 Ἡρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. ὅμοια δὲ καὶ ὑπὲρ 10
 Διονύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἐρατοσθένης· ἐμοὶ
 δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν
 ποταμόν, καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πε-
 ποιημένην πρὸς Ἡφαιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν 15
 σμικρότερα, δύο δὲ τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου
 τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἦκοντα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς
 διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοὺς μὲν τρισχιλίας, πρόβατα
 6 δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς τριάκοντα· καὶ
 ἱππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῷ Ἰνδῶν ἐς ζυμμαχίαν 20
 παρὰ Ταξίλου ἦκον· καὶ πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγίστην
 μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι αὐτῷ
 Ταξίλης ἐνδίδωσιν. ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς
 θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν
 καὶ ἱππικὸν ἐπὶ τῷ ποταμῷ· καὶ γίγνεται αὐτῷ 25
 ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.
- 4 Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστὶ
 τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλήν
 Γάγγου, καὶ τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅτι αἱ
 πηγαὶ εἰσὶν αὐτῷ ἐπὶ τὰδε τοῦ ὄρους τοῦ Παρα- 30
 παμίσσου ἢ Καυκάσου, καὶ ὅτι ἐκδίδωσιν εἰς τὴν
 μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς ὡς ἐπὶ νότον

ἄνεμον, καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδὸς καὶ αἱ
 ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφοτέραι τεναγώδεις, καθάπερ αἱ
 πέντε τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς
 ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον
 5 καὶ τοῦτο Πάταλα καλεῖται Ἰνδῶν φωνῇ, ταῦτα
 μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰνδοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα,
 καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω. ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης καὶ 2
 Ἀκесίνης καὶ Ὑδραώτης καὶ Ὑφασις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ
 ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν ἄλλων τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν
 10 πολὺ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι· τοῦ Ἰνδοῦ δὲ
 μείονές εἰσι καὶ πολὺ δὴ μείονες, ὅπου καὶ αὐτὸς
 ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν, εἰ δὴ τῷ ἱκανὸς
 καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν, ἵνα μὲν στενωτάτος
 αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδὸς ἐστί, τεσσαράκοντα σταδίους
 15 ὅτι διέχουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος
 καὶ ἑκατόν· τὸ πολὺ δὲ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον
 τούτοιιν.

Τοῦτον τὸν ποταμὸν τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἔω 3
 διέβαινε ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν
 20 τὴν γῆν· ὑπὲρ ὧν ἐγὼ οὔτε οἷς τισι νόμοις δια-
 χρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγγραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ξῶα
 εἰ δὴ τινα ἄτοπα ἢ χῶρα αὐτοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας
 ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς ἢ ὁ Ὑδάσπης ἢ ὁ Γάγγης
 ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρουσιν, οὐδὲ τοὺς
 25 μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσὸν σφισιν ἐργαζομένους,
 οὐδὲ τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα
 ἐφ' ἥδονη μᾶλλον τι πεποιήται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν
 ὄντων, ὥς τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύ-
 σωνται, οὐκ ἐξελεγχθησόμενα πρὸς οὐδαμῶν. ἀλλὰ 4
 30 Ἀλέξανδρος γὰρ καὶ οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες
 τὰ πολλὰ ἐξήλεξαν, ὅσα γε μὴ καὶ αὐτῶν ἐστιν
 οἱ ἐψεύσαντο· ἀχρύσους τε εἶναι Ἰνδοὺς ἐξήλεξαν,

ὄσους γε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπῆλθε, πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε, καὶ ἥμιστα χλιδῶντας κατὰ τὴν δίαιταν· ἀλλὰ μεγάλους τὰ σώματα, οἷους μεγίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπῆχεις τοὺς πολλοὺς ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους ⁵ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, πλὴν Αἰθιοπῶν, καὶ τὰ πολέμια πολὺ τι γενναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ⁵ ἐποίκων τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὀρμηθεὶς Κῦρος ὁ Καμβύσου Μῆδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο καὶ ἄλλα ἔθνη τὰ ¹⁰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρήσαντά οἱ ἐκόντα κατέσχευ, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμβαλεῖν. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νόμιμά σφισιν ἦν οἷα ἐγγυτάτω εἶναι τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει. ¹⁵ τὸ δὲ τραῦμα τὸ γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυθικῇ γῇ οὐδὲ τοῦτο ἔχω ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν πότερα δυσχωρίαις ξυνενεχθεῖσιν ἢ τινι ἄλλῃ Κύρου ἀμαρτία ξυνέβη ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύτῃ κακίους τὰ πολέμια Πέρσαι ἦσαν. 20

⁵ Ἄλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδίᾳ μοι γεγράφεται ὅσα πιστότατα ἐς ἀφήγησιν οἷ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ ὁ ἐκπεριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης, δοκίμῳ ἄνδρε, ξυνεγραψάτην, ²⁵ καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς ἐστὶ καὶ εἰ δὴ τινα ξῶα ἄτοπα αὐτόθι φύεται καὶ τὸν παρὰ πλοῦν αὐτὸν ² τῆς ἔξω θαλάσσης. νῦν δὲ ὅσον ἐς τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἀποχωρῶν ἐφαίνετο, τοσόνδε μοι ἀναγεγράφθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπείργειν τὴν Ἀσίαν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικροῦ Σάμου τῆς νήσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τὴν τε Παμφύλιν 30

καὶ Κιλικῶν γῆν ἔνθεν μὲν ὡς ἐς Ἀρμενίαν παρή-
 κειν· ἀπὸ δ' Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ
 Παρθυαίους τε καὶ Χωρασμίους· κατὰ δὲ Βακτρίους 3
 ξυμβάλλειν τῷ Παραπαμίσῳ ὄρει, ὃ δὴ Καύκασον
 5 ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυστρατεύσαντες Μακεδόνες,
 ὡς μὲν λέγεται τὰ Ἀλεξάνδρον αὖξοντες, ὅτι δὴ
 καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα τοῦ Καυκάσου κρατῶν τοῖς
 ὀπλοῖς ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ καὶ ξυνεχὲς
 τυγχάνει ὃν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθικῷ
 10 Καυκάσῳ, καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος·
 καὶ ἐμοὶ αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται
 Καύκασος τὸ ὄρος τοῦτο καὶ ὕστερον τῷδε τῷ
 ὀνόματι κληθήσεται. τὸν δὲ Καύκασον τοῦτον 4
 καθήκειν ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν πρὸς ἑω τε καὶ
 15 Ἰνδοὺς θάλασσαν. τοὺς οὖν ποταμούς, ὅσοι κατὰ
 τὴν Ἀσίαν λόγου ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ τοῦ
 Καυκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὡς ἐπ' ἄρκτον
 τετραμμένον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν
 εἰς τὴν λίμνην ἐκδιδόναι τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δὲ
 20 εἰς τὴν Ὑρκανίαν καλουμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην
 κόλπον οὔσαν τῆς μεγάλης θαλάσσης· τοὺς δὲ ὡς 5
 ἐπὶ νότον ἄνεμον τὸν Εὐφράτην τε εἶναι καὶ τὸν
 Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδόν τε καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ
 Ἀκεσίνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὑφασιν καὶ ὅσοι ἐν
 25 μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ εἰς
 θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν ἢ εἰς τενάγην
 ἐναχεόμενοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποτα-
 μὸς ἀφανίζεται.

Ὅτῳ δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ὧδε ἔχει ὡς πρὸς τοῦ 6
 30 Ταύρου τε καὶ τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ' ἀνέμου
 ξεφύρου ὡς ἐπ' ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν,
 τούτῳ δύο μὲν αὐταὶ μέγισται πρὸς αὐτοῦ τοῦ

Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίνονται, ἥ μὲν ἐς
 μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον ἄνεμον [τοῦ Ταύ-
 ρου] κεκλιμένη, ἥ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ ἄνεμον
 2 βορρᾶν. τῆς δὲ ὡς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραχῇ αὖ
 τεμνομένης μεγίστην μὲν μοῖραν τὴν Ἰνδῶν γῆν 5
 ποιεῖ Ἐρατοσθένους τε καὶ Μεγασθένους, ὃς ξυνῆν
 μὴν Σιβυρτίῳ τῷ σατραπῇ τῆς Ἀραχωσίας, πολλάκις
 δὲ λέγει ἀφικέσθαι παρὰ Σανδράκοτον τὸν Ἰνδῶν
 βασιλέα· ἐλαχίστην δὲ ὅσῃν ὁ Εὐφράτης ποταμὸς
 ἀπείργει ὡς πρὸς τὴν ἐντὸς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. 10
 δύο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποταμοῦ καὶ τοῦ
 Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι αἱ δύο ξυντεθεῖσαι μόλις ἄξιαι
 3 τῇ Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν. ἀπείργεσθαι δὲ τὴν Ἰνδῶν
 χώραν πρὸς μὲν ἔω τε καὶ ἀπηλιώτην ἄνεμον ἔστε
 ἐπὶ μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ· τὸ πρὸς βορρᾶν 15
 δὲ αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἔστε
 ἐπὶ τοῦ Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ ὡς πρὸς
 ἑσπέραν τε καὶ ἄνεμον Ἰάπυγα ἔστε ἐπὶ τὴν
 μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ἀποτέμνεται.
 καὶ ἔστι πεδίου ἡ πολλὴ αὐτῆς, καὶ τοῦτο, ὡς 20
 εἰκάδουσιν, ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμένον.
 4 εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ
 πρόσω θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἐκά-
 στοις ποιήματα, ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν
 τοῖς ποταμοῖς ἐκ παλαιοῦ προσκεῖσθαι, καθάπερ 25
 Ἔρμου τέ τι πεδίου λέγεσθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν
 γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μητρὸς Λινδυμήνης παρὰ
 πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν· καὶ
 ἄλλο Καῦστρου πεδίου Λύδιον ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ
 καὶ Καῖκου ἄλλο ἐν Μυσίᾳ καὶ Μαιάνδρου τὸ 30
 Καρικὸν ἔστε ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικὴν. Αἰγυ-
 5 πτόν τε Ἡρόδοτος τε καὶ Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοὶ ἡ

εἰ δὴ του ἄλλου ἢ Ἑκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ
 τῇ Αἰγυπτίᾳ ποιήματα δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ
 ἀμφοτέρου ὡσαύτως ὀνομάζουσι καὶ οὐκ ἀμαυροῖς
 τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει Ἡροδότῳ ἐπιδέδεικται, ὥς
 5 καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν τοῦ ποταμοῦ εἶναι ἐπώ-
 νυμον. Αἰγυπτὸς γὰρ τὸ παλαιὸν ὁ ποταμὸς ὅτι
 ἐκαλεῖτο ὄντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοί τε καὶ οἱ
 ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τεκ-
 μηριῶσαι Ὅμηρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύ-
 10 πτου ποταμοῦ τὸν Μενέλεων στήσαι τὰς νέας. εἰ δὲ 6
 οὖν εἷς τε ποταμὸς παρ' ἐκάστοις καὶ οὐ μεγάλοι
 οὗτοι ποταμοὶ ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς θάλασ-
 σαν προχεόμενοι, ὅποτε ἰλὺν καταφέρουσι καὶ πηλὸν
 ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων ἐκθύνουσι αὐτοῖς αἱ πηγαί
 15 εἰσιν, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν ἄρα χώρας ἐς ἀπιστίαν
 ἰέναι ἄξιον, ὅπως πεδίον τε ἢ πολλή ἐστι καὶ ἐκ
 τῶν ποταμῶν τὸ πεδίον ἔχει προσκεχωσμένον.
 Ἑρμιον μὲν γὰρ καὶ Κᾰῦστρον καὶ Κᾰϊκόν τε καὶ 7
 Μαίανδρον ἢ ὅσοι ἄλλοι ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς
 20 τὴνδε τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδούσιν οὐδὲ ξύμ-
 παντας ξυντεθέντας ἐνὶ τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον
 ξυμβαλεῖν πλήθους ἕνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ
 Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ, ὅτῳ οὐτε Νεῖλου ὕδωρ τοῦ
 Αἰγυπτίου οὐτε ὁ Ἰστρος κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων
 25 ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκεῖνοί 8
 γε πάντες ξυμμιχθέντες ἐς ἴσον ἐρχονται, ὅς μέγας
 τε εὐθὺς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει καὶ πεντεκαίδεκα
 ποταμούς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζοντας, παρα-
 λαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως ἐκδιδού 9
 30 θάλασσαν. ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν
 τῆς χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκεισθῶ ἐς τὴν
 Ἰνδικὴν συγγραφὴν.

- 7 Τὸ δὲ ζευγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτὸς ἔχω ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, καθάπερ οὖν ὁ Ἑλλήσποντός τε 5 πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπορός τε καὶ ὁ Ἴστρος πρὸς Δαρείου, ἣ γέφυρα κατὰ τοῦ ποταμοῦ διηνεκῆς ἐποιήθη αὐτῷ· δοκεῖ δὲ ἔμοιγε πλοίοις μᾶλλον ξευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βάθος τοῦ ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῶδε χρόνῳ ἔργον οὕτως 10 2 ἄτοπον ξυντελεσθῆναι. εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχοίνοις καὶ κατὰ στοιχον ὀρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζευγμα ἀπήρκεσαν, ὥς λέγει Ἡρόδοτος ὁ Ἀλικαρνασσεὺς ξευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον, ἣ ὅτῳ τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ 15 ποταμῷ ζευγμα ποιεῖται καὶ ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγρητα, ὁσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν, οὐδὲ τοῦτο 3 ἔχω ξυμβαλεῖν. καίτοι ταχυτάτῃ γε ὧν ἐγὼ οἶδα Ῥωμαίοις ἢ γεφύρωσις ἢ διὰ τῶν νεῶν γίγνεται, 20 καὶ ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου ἄξια. αἱ νῆες αὐτοῖς κατὰ ῥοὺν ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος, οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι. ταύτας ὑποφέρει μὲν, οἷα εἰκός, ὁ ῥοὺς, ἀνέχει δὲ κελήτιον ἐπῆρες, ἔστ' ἂν 25 καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον· καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ λύγου πυραμοειδῆ πλήρη λίθων λογάδων ἀπὸ πρώρας ἐκάστης νεώς, τοῦ 4 ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοὺν. ὅτε δὲ δὴ μία τις τῶν νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη, καὶ ἄλλη, ἀπὸ ταύτης 30 διέχουσα ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος πρὸς τὸ ῥεῦμα ὀρμίζεται· καὶ

ἀπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς εὐθὺν ὀξέως ἐπιβάλλεται καὶ
 σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν. καὶ διὰ πασῶν
 οὕτω τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρῶσαι τὸν πόρον,
 χωρεῖ τὸ ἔργον. ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ ξεύγματος κλί- 5
 5 μακες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφα-
 λεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ξεύγεσι τὴν ἐφοδον
 γίγνεσθαι, καὶ ἅμα ὥς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ξεύγμα-
 τος. δι' ὀλίγου τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ
 θοροῦβῳ, καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ θρωμένῳ ὁμῶς
 10 οὐκ ἄπεστιν· οἳ τε παρακλευσμοὶ ὥς τύχοιεν κατὰ
 ναῦν ἐκάστην καὶ αἱ ἐπιτιμήσεις τοῦ ἐκλιποῦς οὔτε
 τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμάτων οὔτε τὴν ὀξύ-
 τητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

Ῥωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ 8
 15 ἐπῆσκηται· Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὅπως ἐξεύχθη ὁ Ἰνδὸς
 ποταμὸς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μηδὲ οἱ ξυστρατεύ-
 σαντες αὐτῷ εἶπον. ἀλλὰ μοι δοκεῖ ὥς ἐγγυτάτω
 τούτων ἐξεύχθαι, ἢ εἰ δὴ τινι ἄλλῃ μηχανῇ, ἐκείνῃ
 ἐχέτω. ὥς δὲ διέβη πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, 2
 20 καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος. ἄρας
 δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγάλην
 καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μετὰ ξὺν Ἰνδοῦ
 τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπον. καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξί-
 λης ὁ ὑπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ οἱ τῇδε Ἰνδοὶ
 25 φιλίως. καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν
 τῆς ὁμόρου ὀσης ἐδέοντο. ἦγον δὲ ἐνταῦθα παρ' 3
 αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβισάρου πρόσβεις τοῦ τῶν ὀρείων
 Ἰνδῶν βασιλέως ὃ τε ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου καὶ
 ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι, καὶ παρὰ Λοξά-
 30 ρεως νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέροντες. καὶ ἐνταῦθα
 αὖ Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα οἱ νόμος καὶ
 ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ ἀπο-

δεξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον τὸν Μαχάτα φρουράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς ἀπομάχους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.

- 4 Ἐπ' ἐκεῖνα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ 5 εἶναι ἐξηγγέλλετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, ἐγνωκὼς εἶργειν τοῦ πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολυμοκράτους πέμψας ὀπίσω ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκεύαστο αὐτῷ ἐπὶ τοῦ πόρου 10 τοῦ Ἰνδοῦ ξυντεμόντα κελεύει φέρειν ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν. καὶ ξυνετμήθη τε τὰ πλοῖα καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ διατμηθέντα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα ἐπὶ ζευγῶν διεκομίσθη ἕστε ἐπὶ τὴν 15 ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου· καὶ ἐξυμνηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὐτίς δὴ ὁμοῦ ὤφθη ἐν τῷ Ὑδάσπῃ. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν τε δύναιμι ἐχὼν ἤκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν οὓς Ταξίλης τε καὶ οἱ ταύτῃ ὑπαρχοὶ ἦγον ἥει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην 20 ποταμόν.

- 9 Καὶ Ἀλέξανδρός τε κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου, καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέρασ ὄχθην ὤφθη ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει. ταύτῃ μὲν δὴ ἡ κατεστρατο- 25 πεδευκότη εἶδεν Ἀλέξανδρον αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δὲ ἄλλα τοῦ ποταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας καὶ ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἐκάστοις εἶργειν ἐπενόει τοῦ πόρου τοὺς Μακε- 2 δόνας. ταῦτα δὲ ὀρῶντι Ἀλεξάνδρῳ κινητέα καὶ 30 αὐτῷ ἐδόκει ἢ στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμφίβολον γίνεσθαι. διελὼν δὲ ἐς πολλὰ τὸν

στρατὸν τοὺς μὲν αὐτοὺς ἄλλη καὶ ἄλλη ἤγε τῆς
 χώρας, τὰ μὲν πορθῶν ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν
 ὅπη εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ ποταμὸς φανεῖται, τοὺς
 δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλλοις ἐπιτρέψας
 5 καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε. σῖτος δὲ αὐτῷ 3
 πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἰθάσπου χώρας ἐς
 τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὥς δῆλον εἶναι τῷ
 Πῶρῳ ὅτι ἐγνωκὼς εἶη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ,
 ἔστε τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ μείον γενόμενον τοῦ
 10 χειμῶνος πολλαχῇ παραδοῦναί οἱ τὸν πόρον· τὰ
 τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη παραπλέοντα καὶ αἱ
 διφθέραι τῆς κάρφης ἐμπιπλάμεναι καὶ ἡ ὄχθη
 πᾶσα πλήρης φαινομένη τῇ μὲν ἱππέων, τῇ δὲ
 πεζῶν, οὐκ εἶα ἡρεμεῖν τὸν Πῶρον, οὐδὲ ἐν τι ἐπι-
 15 λεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο ἐκ πάν-
 των παρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε οἱ 4
 ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ
 θολεροῦ ἔρρεον καὶ ὀξέος τοῦ ρεύματος· ἦν γὰρ
 ὦρα ἔτους ἧ κατὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται
 20 ὁ ἥλιος· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ
 ἀθρόα τε καταφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ
 αἱ χιόνες αἱ ἐκ τοῦ Κανκάσου, ἐνθενπερ τῶν πολλῶν
 ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι, κατατηκόμεναι αὖξουσιν
 αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶνος δὲ ἔμπαιιν
 25 ἴσχουσιν, ὀλίγοι τε γίνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν
 καὶ ἔστιν ὅπου περάσιμοι, πλήν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ
 καὶ Γάγγου, καὶ τυχὸν καὶ ἄλλου του· ἀλλ' ὁ γ'
 Ἰθάσπης περατὸς γίνεται.

Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς 10
 30 τὸ φανερόν ἔφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἰργοίτο· ὁ δὲ
 οὐδὲν μείον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἰ πη λάθοι ὕφαρ-
 πάσας ὀξέως τὸν πόρον. ἧ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος

- κατεστρατοπεδεύκει πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰθάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὦν περᾶσαι ὑπὸ πλήθους τε τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλή στρατιὰ καὶ αὕτη τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένη ἐκβαίνουσιν αὐτοῖς
- 2 ἐπιθήσεσθαι ἔμελλεν· οἳ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν 5 αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, προσκειμένων σφίσιν εὐθὺς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν μείναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γὰρ εἰς τὸ ὕδωρ ἀφορῶντες πέραν 10
- 3 τοὺς ἐλέφαντας ἐκφρονες γιγνόμενοι. κλέψαι οὖν ἐπενόει τὴν διάβασιν ὥδε πράττων. νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης τοὺς πολλοὺς τῶν ἱππέων βοήν τε ἐποίει καὶ ἡλαλάζετο τῷ Ἐνυαλίῳ, καὶ τὰλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων θόρυβος 15 παντοδαπὸς ἐγίνετο. καὶ ὁ Πῶρος τε ἀντιπαρῇει πρὸς τὴν βοήν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ἀλέξανδρος εἰς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη.
- 4 ὥς δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίνετο καὶ βοή μόνον καὶ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς 20 τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἱππέων, ἀλλὰ κενὸν γὰρ γνοὺς τὸν φόβον κατὰ χώραν ἐπὶ στρατοπέδου ἔμενε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς ὄχθης καθειστήκεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πῶρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις μηχανᾷται 25 τι τοιόνδε.
- 11 Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ἰθάσπου, ἵνα ἐπέκαμπεν ὁ ποταμὸς λόγου ἀξίως, αὐτὴ τε δασεῖα ἄλσει παντοίων δένδρων καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ ποταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἀστιβῆς ὑπ' 30 ἐρημίας. ταύτην καταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφοτέρω ὑλώδη τα χωρία καὶ οἶα

- κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχειρήσιν, ταύτῃ ἔγνω
 διαβιβάζειν τὸν στρατόν. ἀπεῖχε δὲ ἡ τε ἄκρα καὶ 2
 ἡ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς πεντήκοντα
 καὶ ἑκατὸν σταδίους. παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην
 5 φυλακαὶ τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπουσai
 ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνοραῖν τε ἀλλήλους καὶ
 κατακούειν εὐπετῶς ὁπόθεν τι παραγγέλλοιτο, καὶ
 πανταχόθεν βοαὶ τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας
 ἐγίγνοντο καὶ πυρὰ ἐκαίετο.
- 10 Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν 3
 τὸ στρατόπεδον φανερώς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως
 παρεσκευάζετο. καὶ Κράτερος ὑπελέλειπτο ἐπὶ
 στρατοπέδου τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ
 τοὺς ἐξ Ἀρχαίων καὶ Παραπαμισαδῶν ἱππέας καὶ
 15 τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων τὴν τε Ἀλκίτου καὶ
 τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς νομάρχας τῶν
 ἐπὶ τάδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς πεντα-
 κισχιλίους. παρηγγέλλετο δὲ Κρατέρῳ μὴ πρόσθεν 4
 διαβαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πῶρον ξὺν
 20 τῇ δυνάμει ὡς ἐπὶ σφᾶς ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς
 δὲ νικῶντας· ἦν δὲ μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς
 ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δέ τι ὑπο-
 λειφθῇ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ
 δὲ δὴ καὶ ὡς μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέ-
 25 φαντας ξύμπαντας ἅμα οἱ ἄγῃ Πῶρος ἐπ' ἐμέ, τῆς
 δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου,
 σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι,
 ἔφη, ἄποροί εἰσιν πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους·
 ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ εὐπορος.
- 30 Ταῦτα μὲν Κρατέρῳ ἐνετέλλετο. ἐν μέσῳ δὲ 12
 τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα
 αὐτῷ Κράτερος ὑπολέλειπτο, Μελέαργός τε καὶ

Ἄτταλος καὶ Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἱππεῦσί τε καὶ πεζοῖς ἐτετάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος, διελόντας τὸν στρατόν, ὁπότε ξυνεχομένους ἦδη ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν.

- Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἐταίρων τὸ 5
 2 ἄγλημα καὶ τὴν Ἑφαιστίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περδίκκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας καὶ Δόας τοὺς ἱπποτοξότας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς τε ὑπάσπιστας καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιν καὶ 10 τοὺς τοξότας τε καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας, ἦγεν ἀφανῶς, πολὺ τι ἀπέχων τῆς ὀχθῆς, τοῦ μὴ καταφανῆς εἶναι ἄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν ἐνθεν διαβαίνειν αὐτῷ ἣν ἐγνωσμένον. καὶ ἐνταῦθα
 3 ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθεραὶ τῆς κάρφης 15 ἐκ πολλοῦ ἦδη παρενηνεγμένης καὶ κατερράπτοντο ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον ἐπιγίνεται. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τι ἢ παρασκευὴ τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἢ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανερά κατέστη τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν ὀπλων καὶ τῷ 20 θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν τε βροντῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων. καὶ τῶν
 4 πλοίων δὲ τὰ πολλὰ αὐτῷ ξυντετμημένα παρεκεκόμιστο ἐς τὸν χώρον τοῦτον καὶ ἀφανῶς αὖθις ξυμπεπηγμένα ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ 25 αἱ τριακόντοροι. ὑπὸ δὲ τὴν ξω ὃ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο. καὶ ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἢ ἱππικῇ τῶν διφθερῶν ἐπιβᾶσα καὶ ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο ἐπέρα κατὰ τὴν νῆσον, ὥς μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν ἐκ 30 Πώρον καθεστηκότων πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον ὀλίγον ἔτι ἀπέχειν τῆς ὀχθῆς.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβὰς τριακοντόρου ἐπέρα καὶ ἅμα 13
 αὐτῷ Πτολεμαῖός τε καὶ Περδίκκας καὶ Λυσίμαχος
 οἱ σωματοφύλακες καὶ Σέλευκος τῶν ἐταίρων, ὁ
 βασιλεύσας ὕστερον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες·
 5 τοὺς δὲ ἄλλους ὑπασπιστὰς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφε-
 ρον. ὥς δὲ τὴν νῆσον παρήλλαξεν ἡ στρατιά, φανε-
 ρῶς ἦδη ἐπεῖχον τῇ ὄχθῃ· καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες
 αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ὥς ἐκάστοις τάχους οἱ ἵπποι εἶχον
 ἥλαυνον ὥς ἐπὶ τὸν Πῶρον. ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξαν- 2
 10 δρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων
 τριακοντόρων ἀναλαβὼν ξυνέταττε τοὺς αἰὲ ἐκβαί-
 νοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτε-
 τάχατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῆει
 ἐν τάξει. ἔλαθε δὲ οὐκ ἐς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς
 15 ἀγνοία τῶν τόπων, ἀλλὰ ἐς νῆσον γὰρ καὶ αὐτήν
 μὲν μεγάλην, ἣ δὴ καὶ μᾶλλον νῆσος οὐσα ἔλαθεν,
 οὐ πολλῷ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀποτεμνομένην
 ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς. καὶ ἅμα ηὔξῃκει τὸ ὕδωρ ὁ 3
 ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτὸς κατασχών,
 20 ὥστε οὐκ ἐξεύρισκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν πόρον,
 καὶ δέος ἦν αὐθις ἄλλον δεῖσαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ
 διαβάσει ἴδου τῷ πρώτῳ πόνου. ὥς δὲ ἐξευρέθη
 ποτὲ ὁ πόρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν γὰρ
 τῶν μὲν πεζῶν ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵναπερ
 25 τὸ βαθυτάτον αὐτοῦ· τῶν δὲ ἱππῶν ὅσον τὰς
 κεφαλὰς ὑπερίσχειν τοῦ ποταμοῦ. ὥς δὲ καὶ τοῦτο
 ἐπεπέρατο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας 4
 παρήγαγε τό τε ἄγχημα τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων
 ἱππαρχῶν τοὺς κρατίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς δὲ
 30 ἱπποτοξότας τῆς πάσης ἱππου προέταξε· τῶν δὲ
 πεζῶν πρώτους μὲν τοὺς ὑπασπιστὰς τοὺς βασιλι-
 κούς, ὧν ἡγεῖτο Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ ἱππῳ· ἐπὶ

δὲ τούτοις τὸ ἄγλημα τὸ βασιλικόν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπασπιστάς, ὡς ἐκάστοις αἱ ἡγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον· κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριῶνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἐκατέρωθεν ἐπέστησαν. 5

- 14 Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βάδην ἔπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἐξακισχιλίων· αὐτὸς δέ, ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς ἱππέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο, ὄντας ἐς πεντακισχιλίους. Ταύρῳ δὲ τῷ τοξάρχῃ 10 προσέταξε τοὺς τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ 2 αὐτοὺς σπουδῇ. γνώμην δὲ ἐπεποίητο, ὡς εἰ μὲν προσμίξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ἀπάσῃ, ἢ κρατήσῃ αὐτῶν οὐ χαλεπῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν ἢ ἀπομαχεῖσθαι γε ἔσται 15 τοὺς πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλμαν τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἰνδοὶ ἐκπλαγέντες φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγὴν, ὡς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον ὀλίγον ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον. 20

- 3 Ἀριστόβουλος δὲ λέγει τὸν Πῶρον παῖδα φθάσαι ἀφικόμενον ξὺν ἄρμασιν ὡς ἐξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον ἐκ τῆς νήσου τῆς μακρᾶς περᾶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ τοῦτον δυνηθῆναι ἂν εἶρξαι Ἀλέξανδρον τῆς 25 διαβάσεως, χαλεπῶς καὶ μηδενὸς εἰργοντος περαιωθέντα, εἴπερ οὖν καταπηδήσαντες οἱ Ἰνδοὶ ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο τοῖς πρώτοις τῶν ἐκβαίνοντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ ξὺν τοῖς ἄρμασι καὶ ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλεξάνδρῳ τὴν διάβασιν· καὶ 30 ἐπὶ τούτους ἀφείναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἱπποτοξότας, καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς, πληγὰς λαμβά-

- νοντας. οἱ δὲ καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει 4
 γενέσθαι τῶν Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδί τῷ Πῶρον
 ἀφιγμένων πρὸς Ἀλέξανδρόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ
 ἱππέας. καὶ γὰρ καὶ ἀφικέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει
 5 τὸν Πῶρον παῖδα, καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τρω-
 θῆναι πρὸς αὐτοῦ καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀποθανεῖν
 τὸν Βουκεφάλαν, φίλιτατον Ἀλεξάνδρῳ ὄντα τὸν
 ἵππον, καὶ τοῦτον τρωθέντα ὑπὸ τοῦ παιδὸς τοῦ
 Πῶρου. ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὅτῳ καὶ ἐγὼ
 10 ξυμφέρομαι, ἄλλως λέγει. ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ 5
 τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ Πῶρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ'
 οὐχ ἐξήκοντα μόνᾳ ἄρματα ἄγοντα. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς
 Πῶρον ἀκούσαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἡ αὐτὸς
 Ἀλέξανδρος διαβεβήκει τοῦ Ἰθάσπου τὸν πόρον ἢ
 15 μέρος γέ τι τῆς στρατιᾶς, σὺν ἐξήκοντα ἄρμασι
 μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ παῖδα· ἃ δὴ ὥς μὲν 6
 ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολλὰ τε καὶ οὐκ
 εὖζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὥς δὲ εἰς τὸ εἰρξάι
 τε τοὺς οὐπω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ τοῖς
 20 ἤδη ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῇ ἀξιόμαχα. ἀλλὰ
 δισχιλίους γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τοῦ
 Πῶρου τὸν παῖδα, ἄρματα δὲ· ἑκατὸν καὶ εἴκοσι·
 φθάσαι δὲ περάσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς
 νήσου τὸν τελευταῖον πόρον.
 25 Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρῶτα ἐκπέμψαι Ἀλέ- 15
 ξανδρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτόν
 δ' ἄγειν τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι
 Πῶρον ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει· τὴν δὲ ἵππον ταύτην
 προτεταγμένην αὐτῷ πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου
 30 στρατοῦ. ὥς δὲ κατέμαθεν ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος τὸ 2
 τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὀξέως ἐπιπесеῖν αὐτοῖς
 ξὺν τῇ ἀμφ' αὐτόν ἵππῳ· τοὺς δὲ ἐγκλίῃναι, ὥς

Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατείδον καὶ τὸ στίφος ἀμφ' αὐτὸν τῶν ἱππέων, οὐκ ἐπὶ μετώπου, ἀλλὰ κατ' ἑλας ἐμβεβληκός. καὶ τούτων ἱππέας μὲν πεσεῖν ἐς τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πῶρου τὸν παῖδα· τὰ δὲ ἄρματα αὐτοῖς ἵπποις ἀλῶναι ἐν 5 τε τῇ ἀποχωρήσει βαρέα γιγνόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα.

- 3 Πῶρος δὲ ὡς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώζοντο Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ καὶ τὸν παῖδα 10 ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα ἡγγειλαν, ἐγίννετο μὲν καὶ ὡς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου οἱ ξὺν Κρατέρῳ ὑπολελειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ διαβάσει ἐφαίνοντο·
- 4 ἐλλετο δ' οὖν ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας ξὺν 15 τῇ στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι. ἀλλὰ καὶ ὥς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὡς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοὺς ξὺν Κρατέρῳ ἱππέας. 20 αὐτὸς δὲ τήν τε ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισχιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἄρματα πάντα, τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους καὶ τῶν πεξῶν ὅ τι περ ὄφελος, ἐς τρισμυρίους, ἤλαυνεν
- 5 ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον. ὡς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα 25 οὐ πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν ἄπεδον καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς τῶν ἵππων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρῶτους μὲν τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ μεῖον πλέθρου, ὡς 30 πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πεξῶν παραταθῆναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου καὶ φόβον

πάντη παρέχειν τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἱππεῦσιν.
 ἄλλως τε οὐδὲ ἡξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλε- 6
 φάντων τολμῆσαι ἂν τινα ὥσασθαι τῶν πολεμίων,
 οὔτε ξὺν ἵπποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεζοὺς
 5 τε ἔτι μείον· κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν
 ὀπλιτῶν προσβαλλόντων εἵργεσθαι καὶ καταπατη-
 θήσεσθαι ἐπιστρεψάντων ἐπ' αὐτοὺς τῶν ἐλεφάντων.
 ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐτετάχατο, οὐκ ἴσον 7
 τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες, ἀλλ' ἐν δευτέρῳ
 10 μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς τὰ διαλεί-
 ποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλήσθαι τοὺς λόχους. ἦσαν
 δὲ αὐτῷ καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέφαν-
 τας πεζοὶ ἐφεστηκότες, ἐκατέρωθεν δὲ τῶν πεζῶν
 ἡ ἵππος αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἄρματα
 15 ἐκατέρωθεν.

Αὕτη μὲν ἡ Πώρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ 16
 ὥς ἦδη καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέ-
 στησε τοὺς ἱππέας τοῦ πρόσω, ὥς ἀναλαμβάνειν
 τῶν πεζῶν τοὺς αἰὲ προσάγοντας. ὥς δὲ καὶ ἡ
 20 φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνάψασα ὁμοῦ ἦδη ἦν, ὁ δὲ
 οὐκ εὐθύς ἐκτάξας ἐπῆγεν, ὥς μὴ καματηροὺς τε
 καὶ πνευστιῶντας ἀκμήσι παραδοῦναι τοῖς βαρβά-
 ροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπαυε τοὺς
 πεζοὺς ἔσπε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν. ὥς δὲ 2
 25 τὴν τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, ἵνα
 οἱ ἐλέφαντες προεβέβληντο καὶ πικνὴ ἡ φάλαγξ
 κατὰ τὰ διαλείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω
 προάγειν, αὐτὰ ἐκείνα ὀκνήσας ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ
 λογισμῷ ξυνθίεις ταύτῃ ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν,
 30 ἅτε ἱπποκρατῶν, τὴν πολλὴν τῆς ἵππου ἀναλαβὼν
 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν πολεμίων παρήλανυνεν,
 ὥς ταύτῃ ἐπιθησόμενος. Κοῖνον δὲ πέμπει ὥς ἐπὶ 3

τὸ δεξιόν, τὴν Διμητηρίου καὶ τὴν αὐτοῦ ἔχοντα
 ἱππαρχίαν, κελεύσας, ἐπειδὴν τὸ κατὰ σφᾶς στῖφος
 τῶν ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύωσιν,
 αὐτὸν κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν· τῶν πεζῶν δὲ τὴν
 φάλαγγα Σελεύκῳ καὶ Ἀντιγένοι καὶ Ταύρωνι προσ- 5
 ἔταξεν ἄγειν· μὴ πρόσθεν δὲ ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου
 πρὶν ὑπὸ τῆς ἵππου τῆς ἅμφ' αὐτὸν τεταραγμένην
 τὴν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας
 κατίδωσιν.

4 Ἦδη τε ἐντὸς βέλους ἐρίγνετο καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ 10
 τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας,
 ὄντας ἐς χιλίους, ὡς ταράξαι τοὺς ταύτῃ ἐφεστη-
 κότες τῶν πολεμίων τῇ πυκνότητι τε τῶν τοξευ-
 μάτων καὶ τῶν ἵππων τῇ ἐπελάσει. καὶ αὐτὸς δὲ
 τοὺς ἐταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας παρήλαυνεν ὀξέως 15
 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων, κατὰ κέρας ἔτι
 τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιούμενος, πρὶν
 ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.

17 Ἐν τούτῳ δὲ οἱ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν
 ξυναλίσσαντες παρίππενον Ἀλεξάνδρῳ ἀντιπαρεξ- 20
 ἄγοντες τῇ ἐλάσει, καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγ-
 γελτο, κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. ταῦτα ξυ-
 δόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμφίστομον ἡναγκάσθησαν ποιῆσαι
 τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὡς ἐπ' Ἀλεξάνδρον
 τὴν πολλὴν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ ἐπὶ Κοῖνόν 25
 2 τε καὶ τοὺς ἅμα τούτῳ ἐπέστρεφον. τοῦτό τε οὖν
 εὐθύς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν
 Ἰνδῶν καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ
 τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς
 καθ' αὐτόν, ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν 30
 ἅμφ' Ἀλεξάνδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηρά-
 χθησαν ὥσπερ εἰς τεῖχός τι φίλιον τοὺς ἐλέφαντας.

καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιστάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπ- 3
 ἦγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία, καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῇ τῶν
 Μακεδόνων ἀντεπῆει πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, ἐς τε
 τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκοντίζοντες καὶ αὐτὰ τὰ
 5 θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες. καὶ ἦν τὸ
 ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγόνων ἐοικός· τὰ τε
 γὰρ θηρία ἐπεκθέοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν,
 ὅπῃ ἐπιστρέψειεν, ἐκεράττει, καίπερ πυκνὴν οὖσαν
 τὴν τῶν Μακεδόνων φάλαγγα καὶ οἱ ἵππεῖς οἱ τῶν
 10 Ἰνδῶν, τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεσσηκὸς τὸ ἔργον,
 ἐπιστρέψαντες αὐθις καὶ αὐτοὶ ἐπήλυνον τῇ ἵππῳ.
 ὥς δὲ πάλιν ἐκράτησαν αὐτῶν οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον, 4
 τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχοντες, ὥς
 ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐθις κατειλήθησαν. καὶ ἐν
 15 τούτῳ πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρου ἐς μίαν ἑλὼν ἤδη
 ξυνηγμένη, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ ἐν τῷ
 ἀγῶνι αὐτῷ ἐς τήνδε τὴν τάξιν καταστᾶσα, ὅποι
 προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς τάξεσι ξὺν πολλῷ φόνῳ
 ἀπελύντο. καὶ ἐς στενὸν ἤδη κατειλημμένων τῶν 5
 20 θηρίων οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι ἤπερ οἱ πολέμιοι
 ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ τοῖς ὠθι-
 σμοῖς καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἱππέων, οἷα δὴ
 ἐν στενῷ περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς
 φόνος ἐγίνετο καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ
 25 πολλοὶ κατηκοντισμένοι ἦσαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαν-
 τες τὰ μὲν τιτρωσκόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τε τῶν πόνων
 καὶ ἐρημίας ἡγεμόνων οὐκέτι διακεκριμένοι ἐν τῇ
 μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα δὴ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἔκφρονες 6
 φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις προσφερόμενοι πάντα
 30 τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπάτουν καὶ κατέκαινον.
 ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν εὐρυχωρίᾳ τε καὶ
 κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι τοῖς θηρίοις,

ὅπη μὲν ἐπιφέροντο εἰκον, ἀποστραφέντων δὲ εἰχοντο
 ἔσακοντιζοντες· οἱ δὲ Ἴνδοι ἐν αὐτοῖς ἀναστρεφόμε-
 7 νοι τὰ πλείω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. ὥς δὲ
 καματηρά τε ἦν τὰ θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐρρω-
 μέναι αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίνοντο, ἀλλὰ συριγμῷ μόνον 5
 διαχρώμενα ὥσπερ αἱ πρύμναν κρονόμεναι νῆες
 ἐπὶ πόδα ὑπεχώρουν, αὐτὸς μὲν Ἀλέξανδρος περι-
 βάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον τῇ πάσῃ τάξει, τοὺς
 πεζοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὥς ἐς πυκνοτάτην ξύγ-
 κλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. καὶ οὕτως 10
 οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Ἴνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπησαν
 ἐν τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεζοὶ πανταχόθεν
 ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. καὶ ἐν
 τούτῳ ἵνα διέσχεν ἡ ἵππος ἡ Ἀλεξάνδρου ἐς φυγὴν
 πάντες ἐπεστράφησαν. 15

18 Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι
 τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ
 Ὑδάσπου ὑπολειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὥς νικῶν-
 τα λαμπρῶς κατείδον Ἀλέξανδρον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ
 τὸν ποταμόν. καὶ οὗτοι οὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ 20
 ἀποχωρήσει τῶν Ἴνδῶν ἐποίησαν, ἀκμηῆτες ἀντὶ
 κεκμηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλεξάνδρου ἐπιγενόμενοι τῇ
 διώξει.

2 Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἴνδῶν πεζοὶ μὲν ὀλίγον ἀπο-
 δέοντες τῶν δισχυρίων, ἱππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους, 25
 τὰ δὲ ἄρματα ξύμπαντα κατεκόπη· καὶ Πώρου δύο
 παῖδες ἀπέθανον καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν
 ταύτη Ἴνδῶν καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἀρμάτων οἱ
 ἡγεμόνες καὶ οἱ ἱπάρχαι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρα-
 30 τιᾶς τῆς Πώρου ξύμπαντες. *** ἐλήφθησαν δὲ καὶ 30
 οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ αὐτοῦ ἀπέθανον.
 3 τῶν δ' ἀμφ' Ἀλεξάνδρον πεζοὶ μὲν ἀπὸ ἑξακισχιλίων

τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀρδοή-
κοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἵππο-
τοξοτῶν, οἳ δὴ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἦψαντο, δέκα·
τῆς δὲ ἑταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ
5 ἄλλων ἱππέων ὡς διακόσιοι.

Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξά- 4
μενος μὴ ὅτι στρατηγού, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου
γενναίου, ὥς τῶν τε ἱππέων τὸν φόνον κατεῖδε
καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπιτωκότας,
10 τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἡγεμόνων λυπρούς πεπλανη-
μένους, τῶν δὲ πεζῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν,
οὐχ ἥπερ Δαρεῖος ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων τοῖς
ἀμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ ἔστε γὰρ 5
ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς
15 τοσόνδε ἀγωνισάμενος, τετραμένος δὲ τὸν δεξιὸν
ᾧμον, ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνε-
στρέφετο (ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἦρκει αὐτῷ
τὰ βέλη ὁ θώραξ, περιττός ᾧν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν
καὶ τὴν ἀρμουρίαν, ὥς ὕστερον καταμαθεῖν θεωμένοις
20 ἦν), τότε δὴ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρει ἐπιστρέψας τὸν
ἐλέφαντα. καὶ Ἀλέξανδρος μέγαν τε αὐτὸν καὶ γεν- 6
ναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ σῶσαι ἐπεθύμησε.
πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα μὲν Ταξίλην τὸν
Ἰδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' ὅσον οἱ
25 ἀσφαλὲς ἑφαίνετο τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον
ἐπιστῆσαι τε ἡξίου τὸ θηρίον, οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἐτι
φρεύγειν, καὶ ἀκοῦσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων.
ὁ δὲ ἰδὼν ἄνδρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην 7
ἐπιστρέψας ἀνήγετο ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ
30 κατέκανεν τυχόν, εἰ μὴ ὑποφθάσας ἐκεῖνος ἀπή-
λασεν ἀπὸ τοῦ Πῶρου πρόσω τὸν ἵππον. Ἀλέ-
ξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χαλεπὸς ἐγέ-

νετο, ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἔπεμπε καὶ δὴ καὶ Μερόην ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιοῦ τῷ Πῶρῳ τὸν Μερόην ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὥς τὰ παρὰ τοῦ Μερόου ἤκουσε καὶ ἐκ τοῦ δίψους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν ἐλέφαντα καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὥς δὲ ἐπιέ τε καὶ ἀνέψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσεν παρ' Ἀλέξανδρον.

- 19 Καὶ ὁ μὲν ἦγετο· Ἀλέξανδρος δὲ ὥς προσ-
 ἄγοντα ἐπύθετο, προῖππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν
 ὀλίγοις τῶν ἐταίρων ἀπαντᾷ τῷ Πῶρῳ· καὶ ἐπι-
 στήσας τὸν ἵππον τό τε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ
 πέντε πήχεις μάλιστα ξυμβαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ
 Πῶρου καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμένος τῇ γνώμῃ ἐφαι-
 νετο, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀνδρὶ ἀγαθῷ
 2 προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς βασιλείᾳ
 ἄλλον καλῶς ἠγωνισμένος. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος
 πρῶτος προσεειπὼν αὐτὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅ τι οἱ
 γενέσθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνασθαι λόγος,
 ὅτι βασιλικῶς μοι χρῆσαι, ὦ Ἀλέξανδρε. καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος ἡσθεὶς τῷ λόγῳ, τοῦτο μὲν ἔσται σοι, ὦ
 3 Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ ἔνεκα· σὺ δὲ σαυτοῦ ἔνεκα ὅ τι
 σοὶ φίλον ἀξίου. ὁ δὲ πάντα ἔφη ἐν τούτῳ ἐνεῖναι.
 καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ λόγῳ ἡσθεὶς
 τὴν τε ἀρχὴν τῷ Πῶρῳ τῶν τε αὐτοῦ Ἰνδῶν ἔδωκε
 καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ πλείονα
 25 τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βασι-
 λικῶς κεκλημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ ἐκείνῳ ἐκ
 τούτου ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. τοῦτο τὸ τέλος
 τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα τῷ
 Ὑδάσπου ποταμοῦ Ἰνδοῦς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο ἐπ'
 30 ἄρχοντος Ἀθηναίοις Ἠγεμόνος μηνὸς Μουνυχιῶνις.
- 4 Ἴνα δὲ ἡ μάχη ξυνέβη καὶ ἐνθεν ὀρμηθεὶς ἐπέ-

ρασε τὸν Ἰθδάσπην ποταμὸν πόλεις ἔκτισεν Ἀλέ-
 ξανδρος. καὶ τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ'
 Ἰνδῶν ἐπώνυμον ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκέφαλα ἐς
 τοῦ ἵππου τοῦ Βουκεφάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέ-
 5 θανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ
 καμάτου τε καὶ ἡλικίας. ἦν γὰρ ἀμφὶ τὰ τριάκοντα 5
 ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρόσθεν ξυγ-
 καμών τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀνα-
 βαينόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκε-
 10 φάλας οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου
 ἀμβάτας, καὶ μεγέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος.
 σημεῖον δέ οἱ ἦν βοὸς κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη, ἐφ'
 ὅτου καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέγουσιν ὅτι ἔφερεν· οἱ
 δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν ἐπὶ τῆς κεφα-
 15 λῆς, μέλας ὦν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μάλιστα
 εἰκασμένον. οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίων χώρᾳ 6
 ἀφανῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προ-
 ἐκήρυξεν ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους,
 εἰ μὴ ἀπάξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη
 20 εὐθύς ἐπὶ τῷ κηρύγματι. τοσὴδε μὲν σπουδὴ Ἀλε-
 ξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν ἦν, τοσόσδε δὲ Ἀλεξάνδρου
 φόβος τοῖς βαρβάροις. καὶ ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετι-
 μήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάνδρου ἔνεκα.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ 20
 25 μάχῃ κεκόσμηντο τῷ πρέποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς
 θεοῖς τὰ νομιζόμενα ἐπινίκια ἔθνε, καὶ ἀγῶν
 ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικός τε καὶ ἵππικὸς αὐτοῦ ἐπὶ
 τῇ ὀχθῇ τοῦ Ἰθδάσπου ἵνα περ τὸ πρῶτον διέβη
 ἅμα τῷ στρατῷ. Κράτερον μὲν δὴ ξὺν μέρει τῆς 2
 30 στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἄστινας ταύτη
 ἔκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχιοῦντα· αὐτὸς δὲ
 ἤλαυνεν ὥς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ Πώρου ἀρχῇ

- Ἰνδούς. ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλαυγανῖκαι, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ὡς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι.
- 3 ὅποτερός δὲ ἔχει τὸ ὄνομα οὗ μοι μέλει. ἐπῆει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν Ἀλέξανδρος τῶν τε ἐταίρων ἰππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν πεζῶν ἀπὸ φά- 5 λαγγος ἐκάστης ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἵπποτοξότας ζύμπαντας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τοὺς τοξότας·
- 4 καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολογία πάντες. καὶ ἔλαβε πόλεις μὲν ἐς τριάκοντα καὶ ἐπτὰ, ὧν ἵνα ὀλίγιστοι ἦσαν οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους ἦσαν, 10 πολλῶν δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ κώμας πλήθει τε πολλὰς ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ μείον τῶν πόλεων. καὶ ταύτης τῆς χώρας Πῶρον ἄρχειν ἔδωκε· καὶ Ταξίλη δὲ διαλλάττει Πῶρον καὶ Ταξίλην ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ ἥδη τὰ αὐτοῦ. 15
- 5 Ἐν τούτῳ δὲ παρὰ τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἦκον, ἐνδιδόντες αὐτόν τε Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν ὅσης ἦρχε. καίτοι πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν Πῶρῳ τάττεσθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελ- 20 φόν τὸν αὐτοῦ ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἐπεμψε, χρήματά τε κομίζοντα καὶ ἐλέ- 6 φαντας τεσσαράκοντα δῶρον Ἀλεξάνδρῳ. ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Πῶρον ἄλλον του ὑπάρχου 22 Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην ἰέναι παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὄψεται ἦκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαίρῃσι ἰδῶν.
- 7 Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρουης τε ὁ Παρθυαίων 30 καὶ Τρκανίας σατραπῆς τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θράκας ἄγων ἦκεν ὡς Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ

Σιδικόττου τοῦ Ἀσσακηνῶν σατράπου ἄγγελοι, ὅτι
τόν τε ὑπαρχον σφῶν ἀπεκτονότες εἶεν οἱ Ἀσσα-
κηνοὶ καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστηκότες. καὶ ἐπὶ
τούτους Φίλιππον ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν
5 στρατιᾷ τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν καταστη-
σομένους καὶ κοσμήσοντας.

Αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προῦ- 8
χῶρει. τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος
μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Αἰγίου
10 ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν αὐτὸν Ἀλέ-
ξανδρος ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διφθερῶν ξὺν
τῇ στρατιᾷ τὸ μὲν ρεῦμα ὅξυ τοῦ Ἀκεσίνου πέτραις
μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καθ' ὧν φερόμενον βίᾳ τὸ
ὔδωρ κυμαίνεσθαι τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ εὖρος
15 σταδίους ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ 9
τῶν διφθερῶν περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον·
τούς δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας ἐποκειλάντων
πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυναραχθέν-
των οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὔδατι διαφθαρῆναι.
20 εἶη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκ-
μηριοῦσθαι ὅτι οὐ πόρῳ τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγρα-
πται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος ὅσοις ἐς τεσσαρά-
κοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος
ἵνα μέσῳς ἔχει αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενώ-
25 τατός τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος ἐς τοὺς
πεντεκαίδεκα ξυνάγασθαι· καὶ ταῦτα πολλαχῇ εἶναι
τοῦ Ἰνδοῦ. καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου τεκμαίρο-
μαι ἐπιλέξασθαι Ἀλεξάνδρον ἵνα περ τὸ πλατύτατον
ἦν τοῦ πόρου, ὥς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ρεύματι.
30 Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ 21
αὐτοῦ τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προσ-
τάξας ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολελειμμένης στρατιᾶς τῆς

διαβάσεως, οἱ τὸν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἡδῆ
 ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια
 2 παρακομίζειν ἐμελλον. Πῶρον δὲ ἐς τὰ αὐτοῦ ἡθῆ
 ἀποπέμπει, κελεύσας Ἰνδῶν τε τοὺς μαχιμωτάτους
 ἐπιλεξάμενον καὶ εἴ τινας παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, 5
 τούτους δὲ ἀναλαβόντα ἰέναι παρ' αὐτόν. αὐτὸς
 δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξηγγέλθη
 πεφευγέναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἦρχεν, ἐπενόει
 3 διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. ὁ γὰρ
 Πῶρος οὗτος, ἔσπε μὲν πολέμια ξυνειστῆκει Ἀλε- 10
 ξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις παρ'
 Ἀλέξανδρον πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἱ
 χώραν ἐνεδίδου Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πῶρου
 μᾶλλον ἢ φιλίᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου· ὥς δὲ ἀφειμένον
 τε ἐκείνον καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλῃς πολλῆς 15
 ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεῖς, οὐχ οὕτω τι
 Ἀλέξανδρον, ὥς τὸν Πῶρον ἐκείνον τὸν ὁμώνυμον,
 φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων
 συμπεῖσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.
 4 Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλέξανδρος ἀφικνεῖται 20
 ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν
 ποταμόν, τὸ μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκείνου,
 ὀξύτητι δὲ τοῦ ῥοῦ μείονα. ὄσσην δὲ τῆς χώρας
 ἔσπε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν
 ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κρά- 25
 τερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας ἐπέρχοιντο τῆς
 5 χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες. ἐνταῦθα Ἡφαι-
 στίωνα μὲν ἐκπέμπει, δοὺς αὐτῷ μέρος τῆς στρα-
 τιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τὴν τε
 αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξο- 30
 τῶν τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πῶρου τοῦ ἀφεστηκότος
 χώραν, κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ,

- καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἰδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πῶρῳ ἄρχειν ἐγχειρίσαι. αὐτὸς 6 δὲ ἐπέρα τὸν Ἰδραώτην ποταμόν, οὐ καθάπερ τὸν
- 5 Ἀκεσίλῃην χαλεπῶς. προχωροῦντι δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς ὄχθης τοῦ Ἰδραώτου τοὺς μὲν πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινε, ἥδη δέ τινας ξὺν ὅπλοις ἀπαντήσαντας· τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγοντας ἐλὼν βία κατεστρέψατο.
- 10 Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν 22 αὐτονόμων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς καλουμένους Καθαίους αὐτοὺς τε παρασκευάζεσθαι ὡς ἐς μάχην, εἰ προσάγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὁμορὰ σφισιν ὡσαύτως αὐτόνομα, καὶ ταῦτα
- 15 παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον· εἶναι δὲ τήν τε πόλιν 2 ὀχυρὰν πρὸς ἣ ἐπενόουν ἀγωνίσασθαι, Σάγγαλα ἣν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Καθαῖοι εὐτολμότατοι τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομίζοντο· καὶ τοῦτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὁξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν ἔθνος,
- 20 καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρόσθεν στρατεύσαντας ἐπ' αὐτοὺς Πῶρόν τε καὶ Ἀβισάρην ξὺν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ἀναστήσαντας οὐδὲν πράξαντας τῆς παρασκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν.
- 25 Ταῦθ' ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπουδῇ 3 ἤλαυνεν ὡς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. καὶ δευτεραῖος ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰδραώτου πρὸς πόλιν ἦκεν ἣ ὄνομα Πίμπραμα· τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραῖσταί ἐκαλοῦντο. οὗτοι μὲν δὴ προσε-
- 30 4 χώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Ἀλέξανδρος ἀναπαύσας τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιὰν τῇ τρίτῃ προὐχώρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε

καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ
 τῆς πόλεως παρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφου οὐ
 πάντῃ ἀποτόμου κύκλῳ δὲ τοῦ γηλόφου ἀμάξας
 περιστήσαντες ἐντὸς αὐτῶν ἐστρατοπέδευον, ὥς
 5 τριπλοῦν χάρακα περιβεβλήσθαι πρὸ τῶν ἀμαξῶν.
 Ἄλεξανδρος δὲ τό τε πλῆθος κατιδὼν τῶν βαρβάρων
 καὶ τοῦ χωρίου τὴν φύσιν, ὥς μάλιστα πρὸς
 τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο παρετάσσετο· καὶ
 τοὺς μὲν ἱπποτοξότας εὐθὺς ὥς εἶχεν ἐκπέμπει ἐπ’
 αὐτούς, ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας,
 10 ὥς μήτε ἐκδρομὴν τινα ποιήσασθαι τοὺς Ἰνδοὺς
 πρὶν ξυνταχθῆναι αὐτῷ τὴν στρατιὰν καὶ ὥς πλη-
 γὰς γίγνεσθαι αὐτοῖς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐντὸς τοῦ
 6 ὀχυρώματος. αὐτὸς δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως
 τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα κατέστησε καὶ τὴν Κλείτου
 15 ἱππαρχίαν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστάς,
 καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριᾶνας· κατὰ δὲ τὸ εὐώ-
 νυμον Περδίκκας αὐτῷ ἐτέτακτο, τὴν τε αὐτοῦ
 ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τὰς τῶν πεζεταίρων τάξεις·
 ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ δια-
 20 7 κριθέντες ἐτάχθησαν. ἐκτάσσοντι δὲ αὐτῷ παρε-
 γένοντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθοφυλακίας πεξοὶ τε
 καὶ ἱππεῖς. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τὰ
 κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν πεζῶν τῶν
 προσγενομένων πυκνοτέραν τὴν σύγκλεισιν τῆς φά-
 25 λαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν
 ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ
 τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἀμάξας. ταύτῃ γὰρ εὐπροσ-
 οδώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον καὶ οὐ πυκναὶ
 ὠσαύτως αἱ ἀμάξαι ἐφειστήκεσαν.
 30 23 Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσάγαγουσαν οὐκ
 ἐξέδραμον οἱ Ἰνδοὶ ἔξω τῶν ἀμαξῶν, ἀλλ’ ἐπιβε-

βηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἡκροβολίζοντο, γνούς
 Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον κατα-
 πηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πεζὸς ἐπῆγε τῶν πεζῶν
 τὴν φάλαγγα. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν πρώτων ἀμάξων 2
 5 οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδοὺς·
 πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἰνδοὶ παραταξάμενοι ῥᾶον
 ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν
 ἐλάττονι τῷ κύκλῳ καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ'
 εὐρυχωρίαν ὡσαύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ
 10 τὰς τε πρώτας ἀμάξας ὑπέξῃγον καὶ κατὰ τὰ δια-
 λείμματα αὐτῶν ὡς ἐκάστοις προυῆχῳρίαι ἀτάκτως
 προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τούτων ὁμῶς ἐξ-
 ὤσθησαν οἱ Ἰνδοὶ βιασθέντες πρὸς τῆς φάλαγγος. 3
 οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλὰ ὡς
 15 τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείσθησαν.
 καὶ Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιστρα-
 τοπέδευσε τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε ἡδυνήθη
 αὐτῷ περιβαλεῖν ἢ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπέχον
 τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ κυκλώσασθαι οὐ δυνατός
 20 ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλείποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ 4
 λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τεύχους ἦν, τοὺς ἱππέας
 ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης, γνούς οὐ βαθεῖαν
 οὖσαν τὴν λίμνην καὶ ἅμα εἰκάσας ὅτι φοβεροὶ
 γενόμενοι οἱ Ἰνδοὶ ἀπὸ τῆς προτέρας ἥτις ἀπο-
 25 λείψουσι τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. καὶ ξυνέβη οὕτως 5
 ὅπως εἶκασεν· ἀμφὶ γὰρ δευτέραν φυλακὴν ἐκπί-
 πτοντες ἐκ τοῦ τεύχους οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέκυρσαν
 ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἱππέων, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι
 αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· οἱ δὲ ἐπὶ
 30 τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυλάσσεται ἐν κύκλῳ ἢ
 λίμνῃ ἐς τὴν πόλιν αὐτοὶς ἀνεχώρησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ περιβάλλει 6

ἵνα περ μὴ εἰργεν ἡ λίμνη τὴν πόλιν καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης ἀκριβεστέρας κατέσκησεν. αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσάγειν τῷ τείχει ἐπευόει, ὥς κατασεῖν τὸ τεῖχος. αὐτομολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινες φράζουσιν ὅτι ἐν νῶ ἔχοιεν αὐτῆς 5 ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ τῆς πόλεως οἱ Ἰνδοὶ κατὰ τὴν λίμνην ἵνα περ τὸ ἐκλιπὲς ἦν τοῦ 7 χάρακος. ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ μίαν 10 τάξιν τῶν τοξοτῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ἧπερ μάλιστα εἶκαζε βιάσεσθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὴν αἰσθῇ, ἔφη, βιαζομένους ταύτῃ, αὐτὸς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἰργειν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω, τὸν δὲ σαλπικτὴν κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δέ, 15 ἄνδρες ἡγεμόνες, ἐπειδὴν σημανθῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἵεναι ἐπὶ τὸν θόρουβον ἵνα ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ. ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

24 Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ ἀμάξας 20 τε ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἀμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὥς πλείστας κατέσκησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνεται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος συννησαὶ ἄλλη καὶ ἄλλη 25 ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται ἐν τῇ νυκτὶ ἐξεῖργάσαντο. ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ 30 βάρβαροι, καθάπερ ἐξήγγελτο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὥς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας δρόμῳ ἐπ' αὐτήν ἐφέροντο. οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτῃ φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ ἐν

τούτῳ οἷ τε σαλπικται ἐσήμαινον αὐτῷ καὶ αὐτὸς
 τὴν στρατιὰν ὥπλισμένην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων
 ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. τοῖς δὲ αἷ τε ἄμαξαι 3
 ἐμποδῶν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλη-
 5 μένος. ὥς δὲ ἦ τε σάλπιγξ ἐφθέγγετο καὶ οἱ ἀμφὶ
 Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς, τοὺς αἰὲ ἐκπίπτον-
 τας διὰ τῶν ἄμαξων κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ
 ἀποστρέφονται αὐθις ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον
 αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς πεντακοσίους.

10 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τοὺς τε 4
 ὑπολοίπους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν
 ἐς πεντακισχιλίους· αἷ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμ-
 πεπηγμέναι ἦσαν καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει.
 ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναι τι τοῦ
 15 τείχους, ὑπορύττοντές τε αὐτοὶ πλίνθινον ὃν τὸ
 τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ πάντῃ προσθέντες
 αἰρουσί κατα κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀποθνήσκουσι 5
 μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰνδῶν ἐς μυρίους καὶ
 ἑπτακισχιλίους, ἐάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ μυριάδας
 20 καὶ ἄρματα τριακόσια καὶ ἱππεῖς πεντακόσιοι. τῆς
 δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾷς ἀπέθανον μὲν ὀλίγον
 ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ·
 τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν
 ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους,
 25 καὶ ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Λυσί-
 μαχος ὁ σωματοφύλαξ.

Θάψας δὲ ὥς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας 6
 Εὐμένη τὸν γραμματεῖα ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο πόλεις
 τὰς ξυναφεστῶσας τοῖς Σαγγάλοις, δοὺς αὐτῷ τῶν
 30 ἱππέων ἐς τριακοσίους, φράσσοντα τοῖς ἔχουσι τὰς
 πόλεις τῶν τε Σαγγάλων τὴν ἄλωσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς
 οὐδὲν ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσιν τε

- καὶ δεχομένοις φιλίῳς Ἀλέξανδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν ὅσοι 7 ἐκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξήγγελτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότες πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἔφευγον ἀπολιπόντες 5 τὰς πόλεις. καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγή, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἐφθασαν ἀποφυγόντες, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγίνετο· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενεῖα ὑπελείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς 10 τῆς στρατιᾶς ἀπέθανον ἐς πεντακοσίους μάλιστα.
- 8 ὥς δὲ ἀπέγνω διώκειν τοῦ πρόσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἐς τὰ Σάγγαλα τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε, τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰνδῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἐκουσίως προσχωρήσασι προσέειπε. 15 καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς πόλεις αἱ προσκεχωρήκεσαν, φρουράς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὑφασιν ποταμὸν προῦχώρει, ὥς καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα Ἰνδοὺς καταστρέψαιτο. οὐδὲ ἐφαίνετο 20 αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου ἔσσε ὑπελείπετό τι πολέμιον.
- 25 Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθοὺς μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰς 25 πολέμια καὶ εἰς τὰ ἴδια δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας· πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἔξω τοῦ ἐπιεικοῦς ἐξηγεῖσθαι. πληθὺς τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀνθρώποις πολὺ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς καὶ 30 2 μεγέθει μεγίστους καὶ ἀνδρεία. ταῦτα δὲ ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξανδρον μὲν παρῳξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν

τοῦ πρόσω ἵέναι· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμας, πόνους τε ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρούμενον ὀρῶντες τὸν βασιλέα· ξύλλογοί τε ἐρίγνοντο κατὰ τὸ στρατόπεδον τῶν
 5 μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπεικέσταντο, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἦν ἄγῃ Ἀλέξανδρος, ἀπισχυριζομένων. ταῦτα ὥς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, πρὶν καὶ ἐπὶ μείζον προελθεῖν τὴν ταραχὴν τοῖς στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν, συγκαλέσας τοὺς
 10 ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἔλεξεν ὧδε.

Ὅρων ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμ- 3
 μαχοι, οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἐπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους, ξυνήγαγον ἐς ταυτό, ὥς ἡ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ πεισθεῖς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι.
 15 εἰ μὲν δὴ μεμπτοὶ εἰσιν ὑμῖν οἱ μέγροι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοι ἔστιν. εἰ δὲ Ἰωνία τε πρὸς 4
 ὑμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνους ἔχεται καὶ Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφοτέρω καὶ Καππαδόκες καὶ
 20 Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμφυλία δὲ καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Λιβύῃ τῇ Ἑλληνικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἃ καὶ Συρία ἢ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλῶν 5
 δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σουσίαν ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ
 25 Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Καυκάσου, ὁ Τάναϊς, τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Ταυαΐδος, Βακτριανοί, Ἰρκανίοι, ἡ θάλασσα ἡ Ἰρκανία, Σκύθας τε ἀνεστειλάμεν ἔστω ἐπὶ τὴν
 30 ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ῥεῖ, ὁ Ἰνδῶν διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀρσίνης, ὁ Ἰνδρῶν, τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ἰνδῶν

καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑπάσιος γένη προσθεῖναι τῇ
 6 ὑμετέρα Μακεδόνων ἀρχῇ; ἢ δέδιτε μὴ δέξωνται
 ὑμᾶς ἐτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας; ὧν γε οἱ μὲν
 προσχωροῦσιν ἐκόντες, οἱ δὲ φεύγοντες ἀλίσκονται,
 οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῶν ξρημον παρα- 5
 διδόασιν, ἢ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἐκοῦσι
 προσχωρήσασι προστίθεται.

- 26 Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν
 δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόνους, ὅσοι αὐτῶν
 ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ 10
 πολεμεῖν ποθεῖ ἀκούσαι ὃ τι περ ἔσται πέρας,
 μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἐτι ἡμῶν ἢ λοιπὴ ἔστιν ἔσται
 ἐπὶ τὸν ποταμὸν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασ-
 σαν· ταύτῃ δὲ λέγω ὑμῶν ξυναφῆς φανεῖται ἢ
 Ὑρακινία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν περὶ 15
 2 πᾶσαν ἢ μεγάλην θάλασσα. καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακε-
 δόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον
 ξύρρουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Ὑρακινίαν τῷ
 Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περι-
 πλευσθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους 20
 Στηλῶν· ἀπὸ δὲ Στηλῶν ἢ ἐντὸς Λιβύῃ πᾶσα ἡμε-
 τέρα γίγνεται καὶ ἢ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι
 τῆς ταύτῃ ἀρχῆς οὕπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς
 3 ἐποίησε. νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ μὲν
 μάχημα ὑπολείπεται γένη ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑπάσιος 25
 ἔσται ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων
 ἐτι ἐπὶ τὴν Ὑρακινίαν ὥς ἐπὶ βορρᾶν ἄνεμον, καὶ
 τὰ Σκυθικὰ γένη οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ
 ἀπελθόντων ὀπίσω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια
 ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς ἀπόστασιν πρὸς τῶν μήπω ἔχο- 30
 4 μένων. καὶ τότε δὴ ἀνόνητοι ἡμῶν ἔσονται οἱ πολλοὶ
 πόνοι ἢ ἄλλων αὐτίς ἐξ ἀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ

- κινδύνων. ἀλλὰ παραμείνατε, ἄνδρες Μακεδόνες
καὶ ξύμμαχοι. πονούντων τοι καὶ κινδυνευόντων
τὰ καλὰ ἔργα, καὶ ξῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ καὶ
ἀποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους. ἢ οὐκ 5
- 5 ἴστε ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ
Ἄργει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων
ἐς τοσόνδε κλέος ἦλθεν ὥς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γε-
νέσθαι ἢ δοκεῖν; οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀκρο-
τέρου τούτου θεοῦ ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι.
- 10 ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Νύσσης ἀφίγμεθα
καὶ ἢ Ἄορνος πέτρα ἢ τῷ Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς
ἡμῶν ἔχεται. ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι ὑπόλοιπα τῆς 6
Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημένοις καὶ τὰ ὀλίγα
τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα καὶ
- 15 καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι
ἱκανὸν ἐποιούμεθα ἀπόνως τὴν οἰκείαν διασώξειν,
Θρᾷκας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ
καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέ-
τερα ἀναστέλλοντες;
- 20 Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς πονοῦντας καὶ κινδυνεύοντας 7
αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ
ἀπεικότως ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμαις, τῶν μὲν
πόνων μόνοις ὑμῖν μετόν, τὰ δὲ ἄθλα αὐτῶν ἄλλοις
περιποιοῦντες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι,
- 25 ἴσον δὲ μέτεστι τῶν κινδύνων, τὰ δὲ ἄθλα ἐν μέσῳ
κεῖται ξύμπασιν. ἢ τε γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς 8
αὐτῆς σατραπεύετε. καὶ τῶν χρημάτων τὸ μέρος
νῦν τε ἐς ὑμᾶς τὸ πολὺ ἔρχεται καὶ ἐπειδὴν ἐπεξ-
έλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας μὰ Δία
- 30 ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζοι
ἀγαθὰ ἔσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἰκαδὲ ἐθέλοντας
εἰς τὴν οἰκείαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς

δὲ αὐτοῦ μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

- 27 Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου πολλὴν μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν οὔτε ἀντιλέγειν τολμῶντων πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέως οὔτε ξυγχα- 5 ρεῖν ἐθελόντων. ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βουλόμενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖσι γινώσκει· ἔμεινε δὲ καὶ ὥς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπὴ· ὅψε δέ ποτε θαρσύνσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους ἔλεξε τοιαῦτα. 10
- 2 Ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς, ὦ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξιον φῆς, πεισθεὶς δὲ οὐ βιάσασθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἄλλα τῶν πόνων 15 οἳ πολλοὶ ἤδη κεκομισμένοι καὶ τῷ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους πρόθυμοί σοι ἐς πάντα ἔσμεν,
- 3 ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς. οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις ἐρῶ, ἀλλ' ἃ νομίζω ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλλοντα 20 μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δέ εἰμι καθ' ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὔσαν καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀξιώσιν καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις 4 ἐς τόδε ἀπροφάσιτον τόλμαν. ὅσα γάρ τοι πλείστα 25 καὶ μέγιστα σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοι οἰκοθεν ὀρμηθεῖσι, τοσῶδε μᾶλλον τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. αὐτὸς γάρ τοι ὀρᾷς ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοι ὠρμήθημεν, 30 5 ὅσοι δὲ ὑπολείμεθα· ὧν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόνους

αἰσθόμενος, οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέπεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ οἰκισθείσαις κατρωκισμένοι οὐδ' οὔτοι πάντες ἐκόντες μένουσιν· οἱ δέ, ξυμπονοῦντές τε ἔτι καὶ
 5 ξυγκινδυνεύοντες αὐτοὶ τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωλέκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυματίων ἀπόμαχοι γεγεννημένοι ἄλλοι ἄλλῃ τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσίν· οἱ πλείους δὲ νόσῳ 6 ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν ὑπολείπονται,
 10 καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὥσαύτως ἐρρωμένοι, ταῖς τε γνώμασι πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκμηκότες. καὶ τούτοις ξύμπασιν πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παιδῶν, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ
 15 πορισθέντι σφίσι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλούσιοι ἐκ πενήτων ἀναστρέφοντες, ξύγγνωστοὶ εἰσιν ἐπιθεῖν ποθοῦντες. σὺ δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκον- 7 τας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἐκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται· ἐπανελθὼν
 20 δ' αὐτός τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον κομίσας οὔτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ
 25 ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἔω φῶκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὐξείνιον πόντον· εἰ δέ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξηγεῖσθαι. ἔφονται δέ 8 σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἕλληνες, νέοι τε
 30 ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων, καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπείρατον ἐς τε τὸ παρὰντικα οὐ φοβερά καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος

- ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὓς καὶ ταύτῃ ἔτι προθυ-
 μότερον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὁρῶντας τοὺς πρό-
 τερον ξυμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἐς
 τὰ σφέτερα ἦδη ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ
 9 πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλείεις. καλὸν 5
 δέ, ὃ βασιλεῦ, εἶπερ τι καὶ ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῷ
 εὐτυχεῖν σωφροσύνη. σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ
 καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐκ μὲν πολεμίων δέος
 οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτῃ
 καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί. 10
- 28 Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι
 ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ
 καὶ δάκρυα προχυθέντα ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι τό τε
 ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ
 τὸ καθ' ἡδονὴν σφισιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἄλλε- 15
 ξανδρος δὲ τότε μὲν ἀχθεσθεῖς τοῦ τε Κοίνου τῇ
 παρηρησία καὶ τῷ ὄκνῳ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων διέλυσε
 2 τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυγκαλέσας
 αὐτοὺς ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτοὺς αὐτοὺς μὲν εἶναι ἔφη
 τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκοντα Μακεδόνων 20
 ξυνέπεσθαι· ἔξειν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας τῷ
 βασιλεῖ σφῶν ἐκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἰκαδε
 ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς
 οἰκείοις ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολε-
 3 μίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες. ταῦτ' εἰπόντα ἀπελ- 25
 θεῖν ἐς τὴν σκηνὴν, μηδὲ τινα τῶν ἐταίρων προσ-
 ἔσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν
 τρίτην ἔτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δὴ τις τροπὴ
 ταῖς γνώμαις τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων,
 οἷα δὴ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γὰρ 30
 γυεσθαι, ἐμπεσοῦσα εὐπειθεστέρους παρῆξει αὐτοῦ.
 4 ὥς δὲ σιγῇ αὐτὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ

ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δῆλοι ἦσαν, οὐ μὴν μεταβαλλόμενοι γε ὑπ' αὐτῆς, ἐνταῦθα δὲ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Δάγου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μείον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐγίνετο αὐτῷ τὰ
 5 ἱερά. τότε δὴ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἐταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδεῖους αὐτῷ ξυναγαγών, ὥς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφερεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.

10 Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγῆς χαίρων 29 βοήσσειε καὶ ἐδάκρυον οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ τῇ βασιλικῇ πελάζοντες εὐχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. ἐνθα δὲ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν
 15 στρατιὰν δώδεκα βωμοὺς κατασκευάζειν προστάττει, ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἔτι ἢ κατὰ πύργους, χαριστήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαγοῦσιν αὐτὸν νικῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων. ὥς δὲ κατεσκευασμένοι 2
 20 αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὲ ἐπ' αὐτῶν ὥς νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἱππικόν. καὶ τὴν μὲν χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ Πύρῳ ἄρχειν προσέθηκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἀνέστρεφε. διαβὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην, ἐπὶ τὸν
 25 Ἀκεσίνην αὖ ἐπανήει ὀπίσω. καὶ ἐνταῦθα κατα- 3 λαμβάνει τὴν πόλιν ἐξωκοδομημένην ἦντινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθελονταὶ κατῳκίζοντο καὶ τῶν μισθοφόρων ὅ τι περ ἀπόμαχον,
 30 αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης 4

τε ὁ τῆς ὁμόρου Ἀβισάρη χώρας ὕπαρχος καὶ ὁ
 ἀδελφὸς Ἀβισάρου καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε
 κομίζοντες ἃ μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ'
 Ἀβισάρου ἐλέφαντας, ἀριθμὸν ἐς τριάκοντα· Ἀβι-
 σάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλθεῖν. ξυνέ-
 βαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκπε-
 5 φθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. καὶ ταῦτα οὐ χαλε-
 πῶς πιστεύσας οὕτως ἔχειν Ἀβισάρη τε τῆς αὐτοῦ
 χώρας σατραπεύειν ἔδωκε καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου
 ἐπικρατεῖα προσέθηκε· καὶ φόρους οὕστινας ἀποί- 10
 σουσι τάξας θῦει αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῷ Ἀκεσίνῃ ποταμῷ.
 καὶ τὸν Ἀκεσίνην αὐτῷ διαβὰς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἤμεν,
 ἵνα καὶ τῶν πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκε-
 φάλων ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεποννηκότα ἦν ξὺν
 τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν 15
 χώραν ἐκόσμη.

APPIANOY

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBAION EKTON.

- 1 Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ
 ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τρια-
 κόντοροι καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα
 καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακουμιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὖ- 20
 πορα, ἔγνω καταπλεῖν κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὥς ἐπὶ
 2 τὴν μεγάλην θάλασσαν. πρότερον μὲν γε ἐν τῷ
 Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείλους ἰδὼν, μόνῳ τῶν ἄλλων
 ποταμῶν πλὴν Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ
 Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἢ γῆ ἐκφέρει 25

ἡ Αἴγυπτία, καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει
 εἰς τὸν Ἰνδόν, ἔδοξεν ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς
 ἀρχάς, ὥς τὸν Νεῖλον ἐνθύνδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν 3
 ἀνίσχοντα καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα καὶ
 5 ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα, ἔπειτα ὁπό-
 θεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ῥεῖν Νείλου
 ἥδη πρὸς Αἰθιοπῶν τε τῶν ταύτῃ καὶ Αἰγυπτίων
 καλούμενον, ὥς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῆς
 Αἰγύπτου Αἰγυπτου, οὕτω δὲ ἐκδιδόντα ἐς τὴν
 10 ἐντὸς θάλασσαν. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα 4
 γράφοντα ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράφαι
 καὶ ὅτι δοκοίη αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς
 πηγάς, μικροῖς δὴ τισι καὶ φαύλοις ὑπὲρ τῶν τηλι-
 κούτων τεκμαιρόμενον. ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον 5
 15 ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὴ
 μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὸν μὲν Ἰθάσπην τῷ
 Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ τό τε ὕδωρ ξυμ-
 βάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας, τὸν Ἰνδὸν
 δὲ ἐκδιδόντα ἥδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, δί-
 20 στομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσήκον τῆς
 γῆς τῆς Αἰγυπτίας, τηρικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς
 πρὸς τὴν μητέρα τοῦτο ὃ ἀμφὶ τῷ Νείλῳ ἔγραφεν
 ἀφελεῖν. καὶ τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποια- 6
 μους ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα
 25 παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ τῷδε κλεῦσαι τὰς ναῦς.
 αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς ναῦς ξυνεπληρώθησαν
 ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ Φοινίκων καὶ Κυ-
 πρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων.

Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν, ἐν τοῖς πιστοτάτοις 2
 30 Ἀλεξάνδρῳ ὦν τῶν ἐταίρων, νόσῳ τελευτᾷ καὶ
 τοῦτον θάπτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς.
 αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ ὅσοι

- Ἰνδῶν πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἀφιγμένοι ἦσαν βασιλέα
 μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἦδη Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον,
 ἐπὶ μὲν ἔθνων τῶν ξυμπάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς
 2 ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίας. τὴν στρατιὰν δὲ διέ-
 νειμεν ὧδε. αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τε ἅμα 5
 οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἱπ-
 πέων. Κράτερος δὲ αὐτῷ μοῖραν τε τῶν πεζῶν καὶ
 τῶν ἱππέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ἰθάσπου τὴν ἐν
 δεξιᾷ ἦγε· κατὰ δὲ τὴν ἐτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν 10
 τε καὶ κράτιστον τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας
 Ἐφαιστίων προῦχώρει ἄγων, ἦδη ὄντας ἐς διακο-
 σίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελμένον ὡς τάχιστα
 3 ἄγειν ἵναπερ τὰ Σωπείδου βασιλεία· Φιλίππῳ δὲ
 τῷ σατράπῃ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰνδοῦ ὡς ἐπὶ Βακ- 15
 τρίους γῆς διαλείποντι τρεῖς ἡμέρας παρήγγελτο
 ἐπεσθαι ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς
 Νυσαίους ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νύσαν. τοῦ μὲν
 δὴ ναυτικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο, τῆς δὲ
 αὐτοῦ νεῶς κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ 20
 ξυγγραφῇ ἦντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε καὶ
 τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον ἑαυτὸν εἶναι γράψας,
 4 κυβερνήτην ὄντα. ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πλῆθος τῶν
 νεῶν, ὡς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, ὃ μάλιστα ἐγὼ
 ἔπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα· τὰ δὲ πάντα 25
 πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς τε καὶ κερκούροις καὶ
 ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς
 ποταμοὺς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολὺ ἀπο-
 δέοντα τῶν [δισ]χιλίων.
- 3 Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ τὴν 30
 ἔω ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθνε
 τοῖς θεοῖς ὡς νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰθάσπῃ

ὅπως οἱ μάντις ἐξηγοῦντο. καὶ ἐπιβὰς τῆς νεὸς
 ἀπὸ τῆς πρῶρας ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐσπενδεν ἐς τὸν
 ποταμόν, τὸν τε Ἀκесίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ
 Ὑδάσπῃ, ὅντινα μέγιστον [αὐ]τῶν ἄλλων ποταμῶν
 5 ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο καὶ οὐ πόρρω
 αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδόν, ἐς ὅντινα
 ὁ Ἀκесίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλλει. ἐπὶ δὲ Ἡρα-
 κλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ Ἀμμωνι καὶ τοῖς 2
 ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημήναι ἐς ἀναγωγὴν
 10 κελεύει τῇ σάλπιγγι. ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη καὶ ἀνή-
 γοντο ἐν κόσμῳ. παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσων τε τὰ
 σκευοφόρα πλοῖα ἐχρῆν τετάχθαι καὶ ἐφ' ὅσων τὰ
 ἵππαγωγά, ἐφ' ὅσων τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν,
 ὥς μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ
 15 πλεούσας· καὶ ταῖς ταχυναντούσαις φθάνειν οὐκ
 ἐφίετο ἔξω τῆς τάξεως. ἦν δὲ ὁ τε κτύπος τῆς 3
 εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ ἐοικώς, ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν
 ἐν ταύτῳ ἐρεσσομένων, καὶ βοῇ· ἀπὸ τε τῶν κε-
 λευστῶν ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας
 20 τῆς εἰρεσίας καὶ τῶν ἐρετῶν ὁπότε ἀθρόοι ἐμπί-
 πτοντες τῷ ῥοθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἶ τε ὄχθαι, ὑψη-
 λότεραι τῶν νεῶν πολλαχῇ οὔσαι, ἐς στενόν τε τὴν
 βοὴν ξυνάγουσαι, καὶ τῇ ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα
 ἠύξημένην ἐς ἀλλήλας ἀντέπεμπον, καὶ πον καὶ
 25 νάπαι ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ τε ἐρημίᾳ καὶ
 τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κτύπου καὶ αὐταὶ ξυνεπελάμ-
 βανον· οἳ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἵππαγω- 4
 γῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες
 ἐν τῇ Ἰνδῶν γῇ (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ'
 30 Ἰνδοὺς στόλον οὐκ ἐμέμνητο γενέσθαι ναυτικόν),
 ἐκπληξιν παρεῖχον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων,
 ὥστε οἱ μὲν αὐτῶν αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παρα-

- 5 γενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρτου· ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων Ἰνδῶν ἡ βοή τῶν ἑρετῶν ἣ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξίκετο, καὶ οὗτοι ἐπὶ τὴν ὄχθην κατέθεον καὶ ξυνείποντο ἐπάδοντες βαρβαρικῶς. φιλῶδοι γάρ, εἶπερ τινὲς ἄλλοι Ἰνδοὶ καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἅμα Διονύῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.
- 4 Οὕτω δὴ πλέων τρίτῃ ἡμέρᾳ κατέσχευεν Ἰναπερ Ἑφαιστιῶνι τε καὶ Κρατέρῳ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατο- πεδεύειν ἐπὶ ταῖς ἀντιπέρας ὄχθαις παρήγγελτο. 10 μέινας δὲ ἐνταῦθα ἡμέρας δύο, ὥς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀεσίην ποταμὸν ἐκπέμπει ξὺν οἷς ἔχων ἦκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀεσίην ποταμοῦ τὴν ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δὲ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Ἑφαι- 15 στιῶνα αὐτῷ ἐκπέμπει, παραγγείλας ὅπως χρὴ τὴν πορείαν ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ἔπλει κατὰ τὸν Ἰθάσπην ποταμόν, οὐδαμῶς μείονα ἐν τῷ κατάπλῳ εἰκοσι σταδίων τὸ εὖρος. προσορμιζόμενος δὲ ὅπῃ τύχοι ταῖς ὄχθαις τοὺς προσοικοῦντας τῷ Ἰθάσπῃ Ἰνδῶν 20 τοὺς μὲν ἐνδιδόντας σφᾶς ὁμολογίας παρελάμβανεν· ἤδη δὲ τινὰς καὶ ἐς ἀλκὴν χωρήσαντας βίᾳ κατε- 3 στρέψατο. αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὴν Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους τε καὶ μαχμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος καὶ 25 ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ὑπεκτεθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων, αὐτοὶ δὲ ἐγνωκέναι διὰ μάχης ἵεναι πρὸς αὐτόν. ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ σπουδῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως μὴ καθεσθηκόσιν αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεῇ 30 τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τεταραγμένῳ προσφέρηται. 4 ἐνθεν δὲ ὠρμήθη τὸ δεύτερον, καὶ πέμπτῃ ἀφίκετο

ἡμέρᾳ ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ τε Ἰθάσπου καὶ τοῦ
 Ἀκεσίνου. ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ οὗτοι,
 στενωτάτος εἰς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται καὶ
 τὸ ῥεῦμα αὐτῷ ὀξὺ ἐπὶ τῇ στενότητι καὶ δῖναι ἄτοποι
 5 ὑποστρέφοντος τοῦ ῥοῦ, καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεται τε
 καὶ καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὥς καὶ πόρρω ἔτι ὄντων
 ἑξακούεσθαι τὸν κτύπον τοῦ κύματος. καὶ ἦν μὲν 5
 προεξηγγελμένα ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων
 καὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου τῇ στρατιᾷ· ὅμως δὲ ἐπειδὴ
 10 ἐπέλαξεν αὐτῷ ταῖς ξυμβολαῖς ὁ στρατός, ἐς τοσούνδε
 ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν, ὥστε ἐπέστησαν
 τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ
 τῶν τε κελευστῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπησάντων
 καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.
 15 Ὡς δὲ οὐ πόρρω τῶν ξυμβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα 5
 δὴ οἱ κυβερνήται παραγγέλλουσιν ὥς βιαιοτάτῃ
 εἰρεσία χωμένους ἐξελεύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ
 μὴ ἐμπίπτουσας τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέ-
 φεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ
 20 τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. τὰ μὲν δὴ στρογγύλα 2
 πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστραφέντα πρὸς
 τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, ὅτι
 μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθύ,
 πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακρὰ νῆες
 25 οὐχ ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ,
 οὔτε μετέωροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ὡσαύτως
 οὔσαι, ὅσαι τε δίκροτοι αὐτῶν τὰς κάτω κώπας
 οὐκ ἐπὶ πολὺ ἔξω ἔχουσαι τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κῶπαι 3
 δὴ αὐτοῖς, πλαγίοις ἐν ταῖς δίναις γενομένοις, συνε-
 30 τρίβοντο, ὥσων γε ἐγκατελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος
 οὐ φθασάντων αὐτὰς μετεωρίσαι, ὥς πολλὰς μὲν
 πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ δὴ περιπεσούσας ἀλ-

- λήλαις αὐτάς τε διαφθαρῆναι καὶ τῶν ἐμπλεόντων
 ἐν αὐταῖς πολλούς. ὥς δὲ ἐς πλάτος ἤδη ὁ ποτα-
 μὸς διέσχευ, ἐνταῦθα δὴ ὁ τε ῥοῦς οὐκέτι ὡσαύτως
 χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δίνειν οὐχ ὁμοίᾳ τῇ βίᾳ ἐπέ-
 4 στρεφον. προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ Ἀλέ- 5
 ξανδρος τὸν στρατόν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ
 καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσὶ καὶ τις καὶ ἄκρα τοῦ
 ποταμοῦ ἐπιτηδείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν ναυαγίων τε
 τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ τινες ἐπ' αὐτῶν ζῶντες ἔτι
 ἐφέροντο, τούτους τε διέσωσε καὶ ἐπισκευάσας τὰς 10
 πεποννηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν καταπλεῖν
 κελεύει ἔστ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ Μαλλῶν
 ἔθνους· αὐτὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσχω-
 ρούντων καταδρομὴν τῆς χώρας ποιησάμενος καὶ
 κωλύσας ἐπικουρῆσαι αὐτοὺς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω 15
 δὴ αὐθις ξυνέμιξε τῷ ναυτικῷ.
- 5 Καὶ ἐνταῦθα Ἑφαιστίων τε αὐτῷ καὶ Κράτερος
 καὶ Φίλιππος ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτοὺς ὁμοῦ ἤδη ἦσαν.
 ὁ δὲ τοὺς μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέρουτος
 τάξιν καὶ τοὺς ἱπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ 20
 ἄμφ' αὐτὸν στρατιᾷ διαβιβάσας τὸν Ἰθάσπην ποτα-
 μὸν Κρατέρῳ ἄγειν προσέταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν
 τῷ ναυτικῷ πέμπει, τρισὶν ἡμέραις τὴν στρατιάν
 6 κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν. τὸν δὲ ἄλλον
 στρατὸν τριχῇ διένειμε· καὶ Ἑφαιστίωνα μὲν πέντε 25
 ἡμέραις προΐεναι ἔταξεν, ὥς εἴ τινες τοὺς ξὺν
 αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ
 σπουδὴν ἴοιεν, τοῖς ἄμφ' Ἑφαιστίωνα ἐμπίπτοντες
 ἀλίσκωνται· Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγον, δούς καὶ
 30 τούτῳ τῆς στρατιᾶς μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολει-
 πόμενον ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, ὥς ὅσοι τὸ ἔμπαλιν
 ὑποστρέφουεν αὐτὸν φεύγοντες, οὗτοι δὲ εἰς τοὺς

ἀμφὶ τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν. ἐπὰν δὲ ἀφίκων- 7
ται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰθραώ-
του ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς τε φθάνοντας ὑπο-
μένειν ἐκέλευσεν ἔστ' ἂν ἦκη αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφὶ
5 Κράτερον καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ 6
τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν πεξεταί-
ρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς
ἵπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταί-
10 ρων τοὺς ἡμίσεας διὰ γῆς ἀνύδρου ὡς ἐπὶ Μαλλοῦς
ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν τῶν αὐτουόμων. καὶ 2
τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ
πολλῷ, ὃ δὴ ἀπέιχε τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ σταδίους
εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας
15 τὴν στρατιὰν οὐ πολὺν χρόνον παραγγέλλει ὅτι
τις ἔχει ἄγγος ἐμπλῆσαι ὕδατος. διελθὼν δὲ τῆς
τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην
ἐς τετρακοσίους μάλιστα σταδίους ἅμα ἡμέρα πρὸς
πόλιν ἀφίκετο ἐς ἣν ξυμπεφύγεσαν πολλοὶ τῶν
20 Μαλλῶν. οἱ δὲ οὔ ποτ' ἂν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου 3
ἐλθεῖν ἐπὶ σφαῖς Ἀλέξανδρον ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ
πολλοὶ καὶ ἄνοπλοι ἦσαν· ἐφ' ὅτῳ καὶ δῆλος ἐγένετο
ταύτην ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἣν ὅτι ἀγαγεῖν χαλεπὸν
ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις ὅτι ἄξει πιστὸν
25 ἐφαίνετο. τούτοις μὲν δὴ οὐ προσδοκήσασιν ἐπι-
πεσὼν τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν οὐδὲ εἰς
ἀλκὴν, οἷα δὴ ἀνόπλους, τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων
ἐς τὴν πόλιν κατεληθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ
τείχει τοὺς ἱππέας, ὅτι μήπω ἢ φάλαγξ τῶν πεζῶν
30 ἠκόλουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἱππῳ.
ὡς δὲ τάχιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκκαν μὲν 4
τὴν τε αὐτοῦ ἱππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου

- καὶ τοὺς Ἀργιῶνας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει
 τῶν Μαλλῶν, οἱ ξυμπεφευγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν
 ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει κελεύσας,
 ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός, ὥς
 μηδὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυγόντας τινὰς 5
 αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρβάροις
 ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσέβαλλε
 6 τῷ τείχει. οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπουσιν,
 ὥς οὐκ ἂν διαφυλάξοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ
 καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων 10
 ἀπομάχων γεγεννημένων· ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυ-
 γόντες χρόνον μὲν τινα ἡμύνοντο ἐξ ὑπερδεξίου τε
 χωρίου καὶ χαλεποῦ ἐς προσβολήν· προσκειμένων δὲ
 πάντοθεν εὐρώστως τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτοῦ
 Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ ἥ 15
 τε ἄκρα κατὰ κράτος ἐάλω καὶ οἱ ξυμφυγόντες ἐς
 αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν δὲ ἐς δισχιλίους.
- 6 Περδίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἣντινα ἐστάλη
 ἀφικόμενος τὴν μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει·
 μαθὼν δὲ ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ πεφεύγεσαν ἐξ αὐτῆς 20
 οἱ ἐνοικοῦντες δρόμῳ ἤλαυνε κατὰ στίβον τῶν
 φευγόντων· οἱ δὲ ψιλοὶ ὥς τάχους ποδῶν εἶχον
 αὐτῷ ἐφείποντο. καταλαβὼν δὲ τῶν φευγόντων
 κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν ἐς τὰ ἔλη ξυμ-
 φυγόντες.
- 7 Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀνα-
 πύσας τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔστε ἐπὶ πρῶτην φυλακὴν
 ἦει τοῦ πρόσω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν
 ὁδὸν ἅμα ἡμέρᾳ ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραώτην ποτα-
 μόν. ἔνθα δὴ τῶν Μαλλῶν τοὺς μὲν πολλοὺς δια- 30
 βεβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ καὶ διαβαίνουσιν
 ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πόρον πολλοὺς αὐτῶν

διέφθειρε. καὶ αὐτὸς ὥς εἶχε ξυνδιαβὰς κατὰ τὸν 2
αὐτὸν πόρον διώκων εἶχετο τῶν φθασάντων ἐς τὴν
ἀποχώρησιν. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν,
τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυγον
5 ἔς τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος
δέ, ὥς οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ
τούτους Πείθωνα τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ
τῶν ἱππέων δύο ἱππαρχίας. καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου 3
προσβαλόντες λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς κατα-
10 πεφευγότας ἐς αὐτὸ ἡνδραπόδισαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ
προσβολῇ διεφθάρησαν. ταῦτα δὲ οἱ ἀμφὶ τὸν
Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον αὐτῷ ἐς τὸ
στρατόπεδον.

Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὥς ἐπὶ τῶν Βραχμάνων 4
15 τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπεφευγῆναι
τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν. ὥς δὲ ἀφίκετο πρὸς
αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φά-
λαγγα. οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ
ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τεῖχη καὶ
20 οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες
ἐκεῖθεν ἡμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων
Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς
μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ
ἐς πέντε καὶ εἰκοσι. καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τὰς 5
25 τε κλίμακας κελεύει πάντοθεν προστιδῆναι τῇ ἄκρᾳ
καὶ ὑπορύττειν τὸ τεῖχος. ὥς δὲ πύργος τε ἔπεσεν
ὑπορυσσόμενος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραρραγὲν
ἐπιμαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος
Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τείχους ὥφθη ἔχων τὸ
30 τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες 6
αἰσχυνοθέντες ἄλλος ἄλλῃ ἀνῆσαν. εἶχετό τε ἤδη
ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμ-

πρασαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

- 8 Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας 5
τὴν στρατιὰν τῇ ὑστεραίᾳ προὐχώρει ὥς ἐπὶ τοὺς
ἄλλους Μαλλοὺς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότας
καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν
2 ἐς τὴν ἔρημον. καὶ ἐνταῦθα αὐτῶν μίαν ἡμέραν
ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν ἐς τὴν ἐπιοῦσαν Πείθωνα 10
μὲν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην πρὸς τὸν ποτα-
μὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοὶ ἡγοῦντο ἄγοντας
καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐτοῖς ὅσαι ἱκαναὶ
3 πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τῇ ὄχθῃ τοῦ
ποταμοῦ ἰόντας, εἰ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς τὰς 15
ῥέας ξυμπεφευγόντων, αἰ δὴ πολλὰ πρὸς τῇ ὄχθῃ
τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθε-
λονται σφᾶς ἐνδιδοῖεν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες
ἐν ταῖς ῥέαις οἱ ἀμφὶ Πείθωνα τε καὶ Δημήτριον
ἀπέκτειναν. 20

- 4 Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν
πόλιν, ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμ-
πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην
ἐξέλιπον οἱ Ἰνδοὶ ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμα-
θον· διαβάντες δὲ τὸν Ὑδραῶτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς 25
ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ ὄχθαι ἦσαν, παρα-
τεταγμένοι ἔμενον, ὥς εἰρξοντες τοῦ πόρου Ἀλέ-
5 ξανδρον. καὶ ταῦτα ὥς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν τὴν
ἵππον τὴν ἄμα αὐτῷ πᾶσαν ἦει ὥς ἐπὶ τὸν Ὑδραῶ-
την, ἵνα περ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλ- 30
λετο· οἱ δὲ πέσολ' ἐπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὥς δὲ
ἀφίκετό τε ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολε-

μίους τεταγμένους κατείδε, ὥς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ
 ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον ξὺν τῇ ἱππῳ μόνῃ. οἱ δέ, 6
 ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ ὄντα ἦδη Ἀλέξανδρον,
 κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι δὲ ὁμῶς ἀπεχώ-
 5 ρουν ἀπὸ τῆς ὁχθρῆς· καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν μόνῃ τῇ
 ἱππῳ εἶπετο. ὥς δὲ κατείδον ἱππέας μόνους, ἐπι-
 στρέψαντες οἱ Ἴνδοι καρτερῶς ἐμάχοντο, πληθὸς
 ὄντες ἐς πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὥς τὴν
 τε φάλαγγα αὐτῶν πυκνὴν κατείδε καὶ αὐτῷ οἱ
 10 πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβολὰς μὲν ἐποιοεῖτο ἐς κύκλους
 παριππεύων· ἐς χεῖρας δὲ οὐκ ἦει τοῖς Ἰνδοῖς. καὶ 7
 ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἱ τε Ἀγριᾶνες καὶ
 ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, ἃς δὴ ἐπιλέκτους ἄμα οἱ
 ἦγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρῳ δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ
 15 ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἴνδοι ὁμοῦ σφισι
 πάντων τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες
 ἦδη προτροπάδην ἔφευγον ἐς πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν
 πλησίον. καὶ Ἀλέξανδρος ἐπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς 8
 ἔκτεινε καὶ ὥς ἐς τὴν πόλιν οἱ διαφυγόντες κατει-
 20 λήθησαν, πρῶτα μὲν τοῖς ἱππεῦσιν ἐξ ἐφόδου ἐκυ-
 κλώσατο τὴν πόλιν· ὥς δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ παρήσαν,
 ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεύει ἐν κύκλῳ
 τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολὺ τε τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο
 ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὑπὸ τε πορείας
 25 μακρᾶς οἱ πεζοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι
 καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τε-
 τалаιπωρήκεσαν.

τῇ δὲ ὑστεραία διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ 9
 μὲν ἐτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει,
 30 τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε. καὶ ἐν τούτῳ
 οὐ δεξάμενοι οἱ Ἴνδοι τῶν Μακεδόνων τὴν ὁρμὴν
 τὰ μὲν τεῖχη τῆς πόλεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς

- τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ
 ἄμφ' αὐτὸν πυλῖδα τινὰ κατασχίσαντες παρῆλθον
 2 εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ ὁμοῦ
 Περδίκκα τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ
 τὰ τεῖχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ 5
 αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἐαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει· ἡ
 πόλις, ὥς ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τεῖχη
 κατεῖδον. ὥς δὲ ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολε-
 μίων καὶ πρὸ ταύτης τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχε-
 σθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπ- 10
 ορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει ὅπη παρῆλθοι
 τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν.
 3 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν
 Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἀρπάσας
 κλίμακα ἑνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τεύχει 15
 αὐτὸς καὶ εἰληθεὶς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινεν· ἐπὶ
 δὲ αὐτῷ Πευκέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἦν
 ἐκ τοῦ νεώ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἱ
 εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς
 μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῆει κατὰ πῆν 20
 αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην
 κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων.
 4 ἤδη τε πρὸς τῇ ἐπάλξει τοῦ τεύχους ὁ βασιλεὺς
 ἦν καὶ ἐρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα τοὺς μὲν ὧθα
 εἶσω τοῦ τεύχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ 25
 τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ τεύχος·
 καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέρφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ
 βασιλέως σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλί-
 μακα συντριβούσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀν-
 ιόντες αὐτῶν κάτω ἔπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἄπορον 30
 ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.
 5 Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐπὶ τοῦ τεύχους σιάς κύκλῳ

τε ἀπὸ τῶν πλησίον πύργων ἐβάλλετο, οὐ γὰρ
 πελάσαι γε ἔτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ὑπὸ
 τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐδὲ πόρρω τούτων γε ἑσα-
 κοντιζόντων, ἔτυχε γάρ τι καὶ προσκεχωσμένον ταύτη
 5 πρὸς τὸ τεῖχος, καὶ δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος ὢν
 τῶν τε ὀπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς
 τόλμης, ἔγνω δὲ ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει
 μηδὲν ὅ τι καὶ λόγον ἄξιον ἀποδεικνύμενος, κατα-
 πεηδήσας δὲ εἰσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ
 10 ἐκπλήξει τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ δὲ δὴ καὶ κινδυνεύειν
 δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πνυθῆσθαι ἄξια
 ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεῖ ἀποθανεῖται· ταῦτα
 γνοὺς καταπεηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν.
 ἔνθα δὴ ἔρεισθεις πρὸς τῷ τείχει τοὺς μὲν τινας 6
 15 ἐς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τὸν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν
 προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀπο-
 κτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ
 ἄλλον λίθῳ, τὸν δὲ ἐγγυτέρω προσάγοντα τῷ ξίφει
 αὐθις. οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι
 20 ἤθελον, ἐβαλλον δὲ πάντοθεν περιεσθηκότες ὅ τι τις
 ἔχων βέλος ἐτύγγανεν ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Πευκέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης 10
 Ἀβρέας καὶ ἐπ' αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνοι ἔτυχον
 πρὶν ξυντριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ
 25 τὸ τεῖχος, καταπεηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασι-
 λέως ἐμάχοντο. καὶ Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει
 αὐτοῦ, τοξευθεὶς ἐς τὸ πρόσωπον· Ἀλέξανδρος δὲ
 βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήθος
 τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος
 30 ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ τραύματος
 ἐξεπνεῖτο. ὁ δέ, ἔσπε μὲν ἔτι θερμὸν ἦν αὐτῷ τὸ
 αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων, ἡμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ

- τοῦ αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὴ ξὺν πνεύματι, ἐκρύντος, ἑλιγγός τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πεν- κέστας δὲ περιβὰς πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεον- 5 νάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα οὗτοί τε βάλλονται ἀμφοτέρω καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ τοῦ αἵματος ἐκ- 3 λιπεῖν. τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ γεγέννητο τὰ τῆς προσβολῆς ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλλόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ πηδῶντα 10 εἶσω ἐς τὴν ἄκρην, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου μή τι αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νῶ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντετριφότες ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖχος ὥς ἐν ἀπόροις ἐμη- χανῶντο, οἱ μὲν πασδάλους ἐμπηγνύοντες ἐς τὸ 15 τεῖχος, γήϊνον ὄν, καὶ κατὰ τούτους ἐκκρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνεῖρπον, οἱ δὲ, ἄλλοι ἐπ' ἄλλους ἐπιβαί- 4 νοντες. ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἑαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν, ἵνα περ τὸν βασιλέα ἐώρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες. ἤδη 20 τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχῃ ξυνειστήκει ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν τούτῳ οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὅτῳ εἶχετο ἢ κατὰ τὸ μεταπύργιον πύλην κατασχίσαντες ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν· οἱ δὲ καθ' ὅ τι ἡ πύλη διέσχε τοὺς ὤμους 25 ὑποθέντες καὶ ὤσαντες ἐς τὸ εἶσω τοῦ τείχους ἀνε- πέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκρην.
- 11 Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἐκτεινον τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἀπέκτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναῖκα ἢ παῖδα ὑπο- λείποντες· οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπί- 30 δος κακῶς ἔχοντα, οὐπω γινώσκοντες βιώσιμον ὄντα. τὸ δὲ βέλος ἐξεκλῦσαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπι-

τεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν Κριτόδημον ἀνέγραψαν,
 ἱατρὸν Κῶον, τὸ γένος τῶν Ἀσκληπιάδην· οἱ δέ,
 Περδίκκαν τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρόντος ἐν τῷ
 δεινῷ ἱατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου τῷ ξίφει
 5 ἐπιτεμεῖν τὴν πληγὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέλος. ἐν 2
 δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίνεται, ὥστε
 λειποψυγῆσαι αὐτοῖς Ἀλέξανδρον καὶ οὕτω σχεθῆναι
 αὐτῷ τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. πολλὰ δὲ καὶ
 ἄλλα ἀναγράφονται τοῖς συγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ
 10 παθήματος, καὶ ἡ φήμη παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ
 τοὺς πρώτους ψευσαμένους ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει,
 οὐδὲ ἀφήσει παραδιδούσα καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψευ-
 δῆ, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς συγγραφῆς παύσεται.

Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέ- 3
 15 σθαι Ἀλεξάνδρῳ ὁ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν
 Μαλλοῖς, ἔθνει αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ, ξυνέβη, καὶ ἡ
 τε πόλις Μαλλῶν ἦν καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον
 Μαλλοί· οἱ δὲ ἔγνώκεσαν μὲν συμμίξαντες τοῖς
 Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι, ἔφθη δὲ διὰ τῆς
 20 ἀνύδρου ἐπ' αὐτοὺς ἐλάσας πρὶν τινα ὠφέλειαν
 αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι ἢ αὐτοὺς
 ἐκείνοις τι ἐπωφελῆσαι. ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν 4
 μάχην τὴν πρὸς Δαρεῖον γενομένην, καθ' ἣντινα
 ἐφυγε Δαρεῖος οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς πρὶν
 25 ξυλληφθῆναι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος
 ἤδη Ἀλεξάνδρου ἀποθανεῖν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι
 ὁ πᾶς λόγος κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν πρὸ
 ταύτης ἐν Ἰσσω, καὶ τὴν πρώτην ἱππομαχίαν πρὸς
 Γρανικῷ. ἀλλὰ πρὸς Γρανικῷ μὲν ξυνέβη μάχη 5
 30 ἱππικὴ καὶ πρὸς Ἰσσω ἡ αὐτοῖς πρὸς Δαρεῖον μάχη·
 Ἀρβηλα δὲ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην
 Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέσαντο οἱ μὲν τὰ

πλείστα συγγράψαντες λέγουσιν ὅτι ἑξακοσίους στα-
 δίους ἀπέχει, οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἐς πεντα-
 κοσίους. ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν
 μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμῳδῷ λέγει Πτολεμαῖος
 6 καὶ Ἀριστόβουλος. πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμηλα, 5
 ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστός ὁ χώρος οὐδὲ
 εἰς ἀκοὴν ἤδὲ τὸ ὄνομα· ἐνθεν δὴ μοι δοκεῖ πόλις
 οὕσα τὰ Ἀρβήλα ἀπηνέγκατο τὴν δόξαν τῆς μεγάλης
 μάχης. εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρὴ οἰεσθαι γενέσθαι
 τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον, καὶ 10
 τὴν ἐν Σαλαμῖνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς ἰσθμῷ
 τῷ Κορινθίων ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίνῃ ἢ Σουνίῳ.
 7 Καὶ μὲν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ
 κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, Πευκέσταν μὲν γενέσθαι 15
 ξύμπαντες ὁμολογοῦσιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι
 ξυμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου.
 καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράνους Ἀλέ-
 ξανδρον καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὐτοῖς δὲ ἀνα-
 στάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ 20
 στήθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου ταύτην μόνην τὴν
 8 πληγὴν πληγῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στήθος. τὸ δὲ
 δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν συγγραφάντων τὰ
 ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον
 γὰρ τὸν Λάγου ἔστιν οἱ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναί 25
 τε Ἀλέξανδρον κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πευκέστα
 καὶ ὑπερασπίσαι κείμενον, καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτήρῃ
 ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολε-
 μαῖος ἀναγράφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ
 ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας 30
 μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. ταῦτα
 μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὥς

μὴ ἀταλαίπωρον γίνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις
τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων
ἀφήγησιν.

Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα 12
εἰθεραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ ὠρμήθη
ἐπὶ τοὺς Μαλλοὺς ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἦκεν ὅτι
τεθνηκὼς εἴη ἐκ τοῦ τραύματος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα
οἰμωγὴ ἦν τῆς στρατιᾶς συμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ
παραδιδόντος τὴν φήμην· παυσάμενοι δὲ τῆς οἰ-
10 μωγῆς ἄθνημοί τε καὶ ἄποροι ἦσαν ὅστις μὲν ἐξ-
ηγούμενος ἔσται τῆς στρατιᾶς (πολλοῖς γὰρ δὴ ἐν 2
ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρὸς τε αὐτοῦ Ἀλε-
ξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι), ὅπως
δὲ ἀποσωθῇσονται εἰς τὴν οἰκείαν, τοσούτων μὲν
15 ἐθνῶν μαχίμων περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ, τῶν
μὲν οὐπω προσκεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευ-
θερίας εἰκαζον ἀγωνιεῖσθαι καρτερῶς, τῶν δὲ ἀπο-
στησομένων, ἀφαιρεθέντος αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου
φόβου· ποταμῶν τε ἐν μέσῳ ἀδιαβάτων τότε γε
20 ἔδόκουν εἶναι. καὶ πάντα σφίσιν ἄπορα καὶ ἀμή-
χανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρου ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἤκέποτε 3
λόγος ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τούτῳ μὲν μόγις ξυν-
εχώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, οὐπω ἐπιστενέτο.
ὥς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἦκεν ὅτι ὅσον
25 οὐπω κατελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα
τοῖς πολλοῖς ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο,
ἀλλὰ πλάττεσθαι γὰρ πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν σωματο-
φυλάκων τε καὶ στρατηγῶν εἰκάζετο.

Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι νεω- 13
30 τερισθεῖη ἐν τῇ στρατιᾷ ὅτε πρῶτον ἡδυνήθη κομί-
ζεται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰθραώτου τὰς ὄχθας·
καὶ πλέων κατὰ τὸν ποταμόν (ἦν γὰρ τὸ στρατό-

- πεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ τε Ἰδραώτου καὶ
 τοῦ Ἀκεσίνου, ἵνα Ἑφαιστίων τε ἐπὶ τῆς στρατιᾶς
 ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶχεν), ὥς ἐπέ-
 λαξεν ἡ ναῦς ἥδη τῷ στρατοπέδῳ τὸν βασιλέα φέ-
 ρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆς 5
 2 πρύμνης, ὥς καταφανῆς εἶναι πᾶσιν. οἱ δὲ ἔτι
 ἠπίσταντο, ὥς νεκροῦ δῆθεν κομιζομένου Ἀλεξάν-
 δρου, πρὶν γε δὴ προσσχούσης τῆς νεῶς τῇ ὄχθῃ
 ὁ μὲν τὴν χεῖρα ἀνέτεινεν ἐς τὸ πλῆθος· οἱ δὲ
 ἀνεβόησαν, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνασχόντες τὰς χεῖρας, 10
 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον· πολλοῖς δὲ καὶ
 δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προεχύθη ἀκούσια. καὶ
 οἱ μὲν τῶν ὑπασπιστιῶν κλίνην προσέφερον αὐτῷ
 3 ἐκκομιζομένῳ ἐκ τῆς νεῶς· ὁ δὲ τὸν ἵππον προσ-
 αγαγεῖν ἐκέλευσεν, ὥς δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὤφθη 15
 αὐτοῖς, κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπεκτύπησεν ἡ στρατιὰ
 πᾶσα· ἐπήκησαν δὲ αἱ τε ὄχθαι καὶ αἱ πλησίον
 αὐτῶν νάπαι. προσάγων δὲ ἥδη τῇ σκηνῇ κατα-
 βαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδίζων ὀφθηῖναι.
 οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλος ἄλλοθεν, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ 20
 δὲ γονάτων, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπτόμενοι·
 οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν ἐγγύθεν καὶ τι καὶ ἐπευφημήσαντες
 ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ταινίαις ἔβαλλον, οἱ δὲ ἄνθεσιν,
 ὅσα ἐν τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν γῇ παρεῖχε.
 4 Νέαρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων 25
 ἐγένοντο ὅσοι ἐκάμιζον ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς
 κινδυνεύει· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ στρα-
 τιώτου εἶναι. καὶ μοι δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος
 τοῖσδε τοῖς λόγοις, ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε
 καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ ἐπιτιμῇσει. καὶ ὅμως ὑπὸ 30
 μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς
 δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδονῆς ἐξηττώμενοι,

οὐ καρτερὸς ἦν ἀπέχεσθαι τῶν κινδύνων. ἄνθρωπον 5
 δὲ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιωτίον, τὸ δὲ ὄνομα
 τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει, ὥς ἀχθόμενόν τε πρὸς τὰς
 ἐπιτιμήσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον καὶ
 5 ἐσκυθρωπακότα, προσελθόντα τοῦτον βοιωτιάζοντα
 [ἄμα] τῇ φωνῇ ταῦτα φάναι· ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν
 τὰ ἔργα· καί τι καὶ ἱαμβεῖον ὑπειπεῖν, τὸν δὲ νοῦν
 εἶναι τοῦ ἱαμβείου ὅτι τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν ἐστὶν
 ὀφειλόμενον. καὶ τοῦτον ἐν τε τῷ παραντίκῃ εὐδοκί-
 10 μῆσαι καὶ ἐπιτηδειότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ
 γενέσθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν 14
 Μαλλῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες
 τὸ ἔθνος, καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἱ τε ἡγεμόνες
 15 τῶν πόλεων καὶ οἱ νομάρχαι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἄμα
 τούτοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα οἱ γνωριμώτατοι
 αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν δῶρά τε ὅσα μέγιστα
 παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος καὶ οὗτοι ἐν-
 διδόντες. ξυγγνωστὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν οὐ πάλα 2
 20 παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ, ὥσπερ
 τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ
 αὐτόνομοι εἶναι, ἥντινα ἐλευθερίαν ἐξ ὅτου Διόνυσος
 ἐς Ἰνδοὺς ἤκε σῶαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέξανδρον·
 εἰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστίν, ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον
 25 ἀπὸ θεῶν γενέσθαι λόγος κατέχει, σατράπην τε
 ἀναδέξασθαι ὅντινα τάττοι Ἀλέξανδρος καὶ φόρους
 ἀποίσειν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας· διδόναι δὲ
 καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αὐτῇ Ἀλέξανδρος.
 ὁ δὲ χιλίους ἤτησε τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ ἔθνους, 3
 30 οὓς, εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων καθέξειν· εἰ δὲ
 μὴ, ξυστρατεύοντας ἔξειν ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ
 πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς. οἱ δὲ τοὺς τε χιλίους

ἐπεμψαν, τοὺς κρατίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπι-
λεξάμενοι, καὶ ἄρματα πεντακόσια οὐκ αἰτηθέντες
καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν ἀρμάτων. Ἀλέξανδρος δὲ
σατράπην μὲν τούτοις τε καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς ἐπι-
σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον· τοὺς ὁμήρους δὲ
αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἄρματα ἔλαβεν.

- 4 Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόσμητο καὶ πλοῖα ἐπὶ
τῇ διατριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος πολλὰ προσενε-
ναυπήγητο, ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς τῶν μὲν ἐταίρων
ἰππέας ἑπτακοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ 10
ὅσουςπερ καὶ πρότερον, πεζοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγον
μὲν τι τῷ Ἰδραώτῃ ποταμῷ κατέπλευσεν· ὥς δὲ
συνέμειξεν ὁ Ἰδραώτης τῷ Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης
κρατεῖ τοῦ Ἰδραώτου τῇ ἐπωνυμίᾳ, κατὰ τὸν Ἀκε-
σίνην αὐτῷ ἐπλεῖ, ἔσται ἐπὶ τὴν ξυμβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου 15
5 καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἦκε. τέσσαρες γὰρ οὗτοι μεγάλοι
ποταμοὶ καὶ ναυσίποροι οἱ τέσσαρες εἰς τὸν Ἰνδὸν
ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφετέρῃ
ἑκαστος ἐπωνυμίᾳ, ἀλλὰ ὁ Ἰθάσπης μὲν ἐς τὸν
Ἀκεσίνην ἐμβάλλει, ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκε- 20
σίνην παρέχεται καλούμενον· αὐτῷ δὲ ὁ Ἀκεσίνης
οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ἰδραώτῃ, καὶ παραλαβὼν τοῦτον
ἐπὶ Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ τὸν Ὀφρασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ
Ἀκεσίνης παραλαβὼν τῷ αὐτοῦ δὴ ὀνόματι ἐς τὸν
Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ἐμβαλὼν δὲ ξυγχωρεῖ ἤδη τῷ Ἰνδῷ. 25
ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς πρὶν ἐς τὸ Δέλτα σχισθῆναι οὐκ
ἀπιστῶ ὅτι καὶ ἐς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται καὶ
ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵναπερ λιμνάζει μᾶλλον.
- 15 Ἐνταῦθα ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ Ἀκεσίνου καὶ
τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν ἔσται ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ 30
στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν παρόδῳ τὸ
Ἀβαστανῶν ἔθνος αὐτόνομον. ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι

τε προσγίγνονται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι καὶ πλοῖα
 στρογγύλα ἄλλα, ἃ δὴ ἐν Ξάθοις ἐναυπηγήθη
 αὐτῷ, οἷ δὴ καὶ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον
 προσεχώρησαν. καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου
 5 γένους αὐτόνομον Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἦκον, ἐνδι-
 δόντες καὶ οὗτοι τοὺς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν 2
 δὴ τῆς σατραπείας ὄρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ
 τε Ἀκεσίνου καὶ Ἰνδοῦ, καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ
 τοὺς τε Θοῤῃκας πάντας καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι ἐς
 10 φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. πόλιν τε
 ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ τοῦ
 ποταμοῦ, ἐλπίσας μεγάλην τε ἔσεσθαι καὶ ἐπιφανῇ
 ἐς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοίκους ποιηθῆναι. ἐν τούτῳ 3
 δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος, ὁ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς
 15 Ἀλεξάνδρου πατήρ, ἦκε παρ' Ἀλέξανδρον· καὶ
 προστίθησιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν σατραπεύειν,
 ἀπαλλάξας Τιρυσάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι
 οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυσάσπης
 ἐξήγγελτο.

20 Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κράτερόν τε καὶ τῆς στρα- 4
 τίας τὴν πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐπ' ἀριστερὰ
 τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτῃ τὰ
 παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βαρεῖα ἐφαίνετο καὶ τὰ
 ἔθνη τὰ προσοικοῦντα οὐ πάντα φίλια ἦν, αὐτὸς
 25 κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον. καὶ ἐνταῦθα
 πόλιν τε ἐτείχizen ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποίει
 ἄλλους καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπωνηκότα ἐπε-
 σκευάσθη. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ
 καὶ Ἀκεσίνου χώρας ἔστε ἐπὶ θάλασσαν σατράπην
 30 ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην καὶ Πείδωνα ξὺν τῇ παραλίᾳ
 πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς.

Καὶ Κράτερον μὲν ἐκπέμπει αὐτίς ξὺν τῇ στρατιᾷ 5

- [διὰ τῆς Ἀραχωῶν καὶ Δραγγων γῆς]· αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν, ἣντινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὐπω οὔτε ἀπηντήκει αὐτῷ Μουσικανὸς ἐνδι-
 5 δούς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμπει, οὐδέ τι οὔτε αὐτὸς ἐπεπόμφει ἃ δὴ μεγάλῳ βασιλεῖ εἰκός, οὔτε τι ἡτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου.
- 6 καὶ γίγνεται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ τὸν ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος ὥστε ἐφθῇ ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας πρὶν πυθέσθαι 10 Μουσικανὸν ὅτι ὠρμηται ὡς ἐπ' αὐτόν Ἀλεξάνδρος. οὕτω δὲ ἐκπλαγεὶς κατὰ τάχος ἀπήντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῖς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτόν ἐνδιδοὺς καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ 15 μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν
- 7 τις δέοιτο. καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ ἐπὶ τοῖσδε ἅδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλεξάνδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. Κράτερος δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν 20 ἄκραν ἐκτειχίσαι· καὶ παρόντος ἔτι ἐτειχίσθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴ κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τὸ χωρεῖν ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.
- 16 Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς 25 Ἀγριᾶνας καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλέουσιν ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτης γῆς, ὄνομα δὲ ἦν Ὁξυκανός, ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφῆκτο μήτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἤκον ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν 2 χώραν. δύο μὲν δὲ τὰς μεγίστας πόλεις τῶν ὑπὸ 30 τῷ Ὁξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὁξυκανὸς ἐάλω. ὁ δὲ

τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ἅμα οἱ ἦγε. καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκὴν· οὕτω καὶ Ἴνδοι πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη
 5 τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.

Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ἦγε, τῶν ὀρείων Ἰνδῶν 3
 σατράπην ὑπ' αὐτοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς
 10 Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. ὥς δὲ ἐπέλαξεν ἤδη τῇ πόλει Ἀλεξάνδρος ἦντινα 4
 μητρόπολιν εἶχεν ἢ τοῦ Σάμβου χώρα, ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδίμανα, αἱ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται
 15 προσάγοντι καὶ οἱ οἰκεῖοι οἱ τοῦ Σάμβου τά τε χρήματα ἀπηρίθμησαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες ἀπήντων· οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμίως ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ
 τὴν ἄφεςιν δεισάντα. ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ 5
 20 ἀποστᾶσαν εἶλε, καὶ τῶν Βραχμάνων, οἳ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσιν, ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο ἀπέκτεινεν. ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δὴ τίς ἐστιν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ ξυγγραφῇ δηλώσω.

Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι 17
 25 ἐξηγγέλλετο. καὶ ἐπὶ τοῦτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν Ἀρήνορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχωρῶν. αὐτὸς δὲ τὰς πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας ἐπελθὼν τὰς μὲν ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς ἃς δὲ φρουρὰς εἰσῆγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε.
 30 ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. ἐνθα δὴ Μουσικανὸς τε 2
 ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ τοῦτον

κρεμάσαι κελεύει Ἀλέξανδρος ἐν τῇ αὐτοῦ γῇ, καὶ τῶν
 Βραχμάνων ὅσοι αἰτιοὶ τῆς ἀποστάσεως Μουσικανῶ
 κατέστησαν. ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παταλέων
 τῆς χώρας ἄρχων, ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς
 τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μείζον ἐτι τοῦ 5
 Δέλτα τοῦ Αἰγυπτίου, καὶ οὗτος τὴν τε χώραν
 αὐτῷ τὴν αὐτοῦ ἐνεδίδου πᾶσαν καὶ αὐτόν τε καὶ
 3 τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε. τοῦτον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ
 ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐθις, παραγγείλας παρασκευάζειν
 ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς δὲ Κράτερον 10
 μὲν τὴν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν Μελεάγρου
 καὶ Ἀντιγένους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὖς καὶ τῶν
 ἐταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μακε-
 δονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀρα-
 χωτῶν καὶ Ζαράγγων ἐπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ 15
 4 τοὺς ἐλέφαντας τούτῳ ἄγειν ἔδωκε· τῇ δὲ ἄλλῃ
 στρατιᾷ, ὅση γε μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὥς ἐπὶ
 θάλασσαν, Ἡφαιστίων ἐπετάχθη· Πείθωνα δὲ τοὺς
 τε ἱππακοντιστάς ἄγοντα καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν
 ἐπ' ἐκεῖνα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβιβάσας, οὐχ ἥπερ 20
 Ἡφαιστίων τὴν στρατιὰν ἄγειν ἤμελλε, τὰς τε ἐκ-
 τετειχισμένους ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε καὶ εἰ
 δὴ τίνα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ
 ταῦτα ἐς κόσμον καταστήσαντα ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ
 Πάταλα. 25

5 Ἦδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι
 ἐξαγγέλλεται ὅτι ὁ τῶν Πατάλων ὑπαρχος ξυλ-
 λαβὼν τῶν Παταλέων τοὺς πολλοὺς ἀποδεδρακῶς
 οἴχοιτο, ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ
 πλείονι ἢ πρόσθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. 30
 ὥς δὲ ἀφίκετο ἐς τὰ Πάταλα, τὴν τε χώραν καὶ
 τὴν πόλιν ἔρημον καταλαμβάνει τῶν ἐνοικούντων

τῶ καὶ ἐπεργαζομένων. ὁ δὲ κατὰ δίωξιν τῶν 6
 φευγόντων ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κουφοτά-
 τους, ἐπεὶ τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει
 τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλάμενος ἐπανιέναι
 5 θαρροῦντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὴν τε πόλιν οἰκεῖν
 ὥς πρόσθεν καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπαν-
 ῆλθον οἱ πολλοὶ αὐτῶν.

Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίῳνι προστάξας τειχίζειν ἐν 18
 τοῖς Πατάλοις ἄκραν ἀποπέμπει ἐς τὴν ἀνυδρον
 10 τῆς πλησίον γῆς φρεατὰ τε ὀρύξοντας καὶ οἰκησίμῳ
 τὴν χώραν κατασκευάσοντας. καὶ τούτοις ἐπέθεντο
 τῶν προσχώρων τινὲς βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὓς
 διεφθειραν αὐτῶν ἄφνω προσπεσόντες, πολλοὺς δὲ
 καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἔφυγον εἰς τὴν ἔρημον, ὥστε
 15 ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμφθεῖσι τὰ ἔργα, προσγενο-
 μένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης στρατιᾶς, ἣν Ἀλέξανδρος
 πυθόμενος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθεσιν ἐστάλκει
 μεθέξοντας τοῦ ἔργου.

Περὶ δὲ τοῖς Πατάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ το 2
 20 ὕδωρ ἐς δύο ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι
 ἀμφοτέρωθεν σώζουσι τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα ἔσται ἐπὶ τὴν
 θάλασσαν· ἐνταῦθα ναύσταθμόν τε καὶ νεωσοίκους
 ἐποίει Ἀλέξανδρος· ὥς δὲ προύκεχωρήκει αὐτῷ τὰ
 ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει ἔσται ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν
 25 τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ ἐς τὴν θάλασσαν.
 Λεοννάτον μὲν δὴ, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἱππέων ἐς 3
 χιλίους καὶ τῶν ὀπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν ἐς ὀκτακισχι-
 λίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάταλα ἐκπέμπει ἀντι-
 παράγειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν
 30 ταχυναντούσας ἀναλαβὼν ὅσαι τε ἡμιόλια καὶ τὰς
 τριακοντόρους πάσας καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὓς
 ἔπλει κατὰ τὸν ποταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. οὐκ ἔχοντι 4

δὲ αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ πλοῦ, ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτη
 Ἴνδοί, ἀπορώτερα τὰ τοῦ κατάπλου ἦν· χειμῶν τε
 ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς
 καὶ ὁ ἄνεμος τῷ ῥόῳ πνέων ὑπεναντίος κοιλόν τε
 ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκάφη διέσειεν, ὥστε 5
 ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλείσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τρια-
 κοντόρων ἔστιν αὖ καὶ πάντῃ διελύθησαν. ἐφθασαν
 δὲ ἐποκείλαντες αὐτὰς πρὶν παντάπασιν διαπεσεῖν
 6 ἐν τῷ ὕδατι. ἑτεραι οὖν ξυνεπήγνυντο. καὶ τῶν
 ψιλῶν τοὺς κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσω- 10
 τέρω τῆς ὀχθῆς χώραν ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν,
 καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον.
 ὥς δὲ ἦκον ἵναπερ ἀναχέεται ἐς εὖρος ὁ ποταμός,
 ὥς καὶ διακοσίους ταύτῃ σταδίους ἐπέχειν ἤπερ
 εὐρύτατος αὐτὸς αὐτοῦ ἦν, τό τε πνεῦμα κατῆι 15
 μέγα ἀπὸ τῆς ἕξω θαλάσσης καὶ αἱ κῶπαι ἐν κλύ-
 δωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο ξυμφεύρουσιν αὐτὸ ἐς
 διώρυχα ἐς ἣντινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγῆσαντο.

19 Ἐνταῦθα ὁρμισάντων τὸ πάθημα ἐπιγίγνεται
 τῆς μεγάλης θαλάσσης ἡ ἄμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ 20
 ἀπελείφθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. καὶ τοῦτο οὕτω πρό-
 τερον ἐγνωκόσι τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐκπληξιν μὲν
 καὶ αὐτὸ οὐ σμικρὰν παρέσχε· πολὺ δὲ δὴ ἔτι
 μείζονα ὁπότε διελθούσης τῆς ὥρας προσήει τε τὸ
 2 ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη ἐμετεωρίζοντο. ὅσας μὲν δὴ 25
 τῶν νεῶν ἐν τῷ πηλῷ ἐδραίας κατέλαβεν, αὗται δὲ
 ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν καὶ οὐδὲν χαλεπὸν
 παθοῦσαι ἔπλεον αὐτίς· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρῳ τε γῇ
 καὶ οὐ βεβαίως τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν,
 αὗται δὲ ἀθρόου ἐπελθόντος τοῦ κύματος αἱ μὲν 30
 αὐτῶν ἐμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ
 3 ἀραχθεῖσαι ξυνετρίβησαν. ταύτας τε οὖν ἐπεσκεύα-

σεν Ἀλέξανδρος ἐκ τῶν παρόντων καὶ ἐν κερκού-
 ροιν δυοῖν προπέμπει κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς κατα-
 σκεψομένους τὴν νῆσον ἐς ἣντινα οἱ ἐπιχώριοι
 ἔφασκον ὀρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν τὸν
 5 ἐπὶ θάλασσαν· Κιλλουτὰ δὲ τῆς νήσου τὸ ὄνομα
 ἔλεγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλθη ὅτι ὄρμοι τε ἐν τῇ νήσῳ
 εἰσὶ καὶ αὐτὴ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος
 αὐτῷ στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχευ· αὐτὸς δὲ ταῖς
 ἄριστα πλεούσαις τῶν νεῶν ἐπ' ἐκεῖνα προῦχώρει,
 10 ὥς ἀπιδεῖν τοῦ ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν
 θάλασσαν, εἰ παρέχοι τὸν ἐκπλοῦν εὐπορον. προελ- 4
 θόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου σταδίους ὅσον διακοσίους
 ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύτην ἦδη ἐν τῇ θαλάσῃ.
 τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον,
 15 καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις αὐτῆς καθορμισθεὶς θύει τοῖς
 θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφασκεν ὅτι παρὰ τοῦ
 Ἀμμωνος ἐπηγγελέμενον ἦν θῦσαι αὐτῷ. ἐς δὲ τὴν
 ὑστεραίαν κατέπλει ὥς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόντῳ
 νῆσον· καὶ προσσχὼν καὶ ταύτῃ ἔθυε καὶ ἐνταῦθα
 20 ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις θεοῖς καὶ ἄλλῳ τρόπῳ·
 καὶ ταύτας δὲ κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύει τοῦ Ἀμ-
 μωνος. αὐτὸς δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ 5
 τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέλαγος ἀνέπλει, ὥς μὲν ἔλεγεν,
 ἀπιδεῖν εἰ ποῦ τις χώρα πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ
 25 πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ οὐχ ἥμιστα ὥς πεπλευκέναι
 τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν. ἐνταῦθα
 ταύρους τε σφάξας τῷ Ποσειδῶνι ἀφῆκεν ἐς τὴν
 θάλασσαν καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τὴν τε φιάλην,
 χρουσῇν οὔσαν, καὶ κρατῆρας χρουσοῦς ἐνέβαλλεν
 30 ἐς τὸν πόντον χαριστήρια, εὐχόμενος σῶόν οἱ
 παραπέμψαι τὸν στρατὸν τὸν ναυτικόν, ὅντινα ξὺν
 Νεάρχῳ ἐπευόει στέλλειν ὥς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν

Περσικὸν καὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.

- 20 Ἐπανελθὼν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάταλα τὴν τε ἄκραν τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἀφιγμένον καὶ τούτῳ ξύμπαντα 5 καταπεπραγμένα ἐφ' οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευάζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμὸν τε τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν νεωσοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπενόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πόλει τοῖς 10 Πατάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμὸς ὁ Ἴνδος.
- 2 Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἴνδοῦ κατέπλει αὐθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὥς καταμαθεῖν ὅπῃ εὐπορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἴνδοῦ ἐς τὸν πόντον γίνεται, ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα 15 τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἴνδοῦ ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτα-
- 3 κοσίους καὶ χιλίους. ἐν δὲ τῷ κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ ἐς λίμνην μεγάλην, ἣντινα ἀναχόμενος ὁ ποταμός, τυχὸν δὲ καὶ ἐκ τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβалόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην τε ποιεῖ 20 καὶ κόλπῳ μάλιστα θαλάσσης ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ ἰχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μείζονες τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσει. προσορμισθεὶς οὖν κατὰ τὴν λίμνην ἵναπερ οἱ καθηγεμόνες ἐξηγοῦντο, τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς 25 καταλείπει σὺν Λεοννάτῳ αὐτοῦ καὶ τοὺς κερκούρους
- 4 ξύμπαντας. αὐτὸς δὲ ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκβολὴν τοῦ Ἴνδοῦ καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν θάλασσαν εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τὰδε τοῦ Ἴνδοῦ ἐκβολὴν καὶ 30 αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ καὶ τῶν ἱππέων τινὰς ἅμα οἱ ἔχων παρὰ θάλασσαν ἦει σταθμοὺς

τρεις, τήν τε χώραν ὅποια τίς ἐστίν ἢ ἐν τῷ παράπλῳ
ἐπισκεπτόμενος καὶ φρέατα ὀρύττεσθαι κελεύων,
ὅπως ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι οἱ πλείοντες. αὐτὸς μὲν δὴ 5
ἐπανελθὼν ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνέπλει ἐς τὰ Πάταλα.
5 μέρος δέ τι τῆς στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασο-
μένους κατὰ τὴν παραλίαν ἐπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ
τούτοις προστάξας ἐς τὰ Πάταλα. αὐθις δὲ ὥς ἐπὶ
τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλον ναύσταθμον καὶ
ἄλλους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυ-
10 λακὴν καταλιπὼν τῷ χωρίῳ σιτόν τε ὅσον καὶ
ἐς τέσσαρας μῆνας ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο
καὶ τᾶλλα ὅσα ἐν τῷ παράπλῳ παρεσκεύασεν.

Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἢ ὥρα ἐς τὸν 21.
πλοῦν· οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ τῇ
15 ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου,
ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα
ἄνεμον ἴστανται. ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος τῆς ἀρχῆς 2
τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔστε ἐπὶ τροπᾷ ἃς ἐν
χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει πλόιμα εἶναι ταύτη
20 ἐξηγγέλλετο. τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον, οἷα δὴ
πολλῷ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὖρας ἴστασθαι
μαλθακὰς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κώπαις
καὶ τοῖς ἰστίοις ξυμμέτρους.

Νεάρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσ- 3
25 ἔμενε τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας
ἐκ Πατάλων ἔστε μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον
ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὔχῳρει. ἐκεῖθεν δέ, ἀνα-
λαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς
ἡμίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις
30 καὶ τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς τό τε ἄγλημα καὶ ἰλην
ἀφ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱπποτοξότας ξύμ-
παντας, ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτράπετο,

- ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὥς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα
 εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεύσῃ καὶ ἅμα ὥς τοῖς
 Ὁρειταῖς τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς, αὐτονόμοις ἐκ πολλοῦ
 οὖσιν, ἄφνω ἐπιπесεῖν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς
 ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρατιάν ἐπέπρακτο. τῆς δὲ 5
 ὑπολειφθείσης δυνάμεως Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο.
- 4 Ἀραβῖται μὲν δὴ, ἔθνος καὶ τοῦτο αὐτόνομον τῶν
 περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν νεμομένων, οὔτε ἀξιό-
 μαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ οὔτε ὑποδῦναι
 ἐθέλησαντες, ὥς προσάγοντα ἐπύθοντο Ἀλεξάνδρον, 10
 φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλεξάνδρος δὲ διαβάς τὸν
 Ἀράβιον ποταμὸν, στενὸν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος, καὶ
 διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ τὴν
 ἑὴ πρὸς τῇ οἰκουμένην ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς 15
 ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀνα-
 λαβὼν αὐτοὺς καὶ ἐς ἱλας κατανεύμας, ὅπως ἐπὶ
 πλείστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπήγει τὴν χώραν τῶν
- 5 Ὁρειτῶν. ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν
 κατεκόπησαν πρὸς τῶν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ
 ζῶντες ἐάλωσαν. ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε 20
 πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ. ὥς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαι-
 στίωνα αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προῦχώρει ἐς τὸ πρόσω.
 ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους
 τοῦ Ὁρειτῶν, Ῥαμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη, τὸν τε
 χῶρον ἐπήνεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοί- 25
 κισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα
 μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.
- 22 Αὐτοὺς δὲ ἀναλαβὼν αὐτοῖς τῶν ὑπάσπιστων
 καὶ τῶν Ἀργιάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν
 ἱππέων καὶ τοὺς ἱπποτοξότας προΐει ὥς ἐπὶ τὰ 30
 ὄρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὁρειτῶν, ἵνα περ στενὴ
 τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ οἱ Ὁρεῖται

τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενῶν στρα-
τοπεδεύειν, ὥς εἰρξοντες τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον.
καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι· ὥς δὲ προσάγων 2
ἦδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν
5 στενῶν λιπόντες τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν
᾽Ωρειτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ
τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. τούτοις μὲν δὴ προστάττει,
ξυγκαλέσαντας τὸ πλῆθος τῶν ᾽Ωρειτῶν πέμπειν ἐπὶ
τὰ σφέτερα ἦδη, ὥς δεινὸν οὐδὲν πεισομένους·
10 σατράπην δὲ καὶ τούτοις ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην· 3
καὶ ξὺν τούτῳ ἀπολείπει Λεοννάτον τὸν σωματο-
φύλακα ἐν ᾽Ωροις, ἔχοντα τοὺς τε Ἀγριαῖνας ξύμ-
παντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ τῶν ἱππέων
καὶ τοὺς ἄλλους πεζοὺς τε καὶ ἱππέας Ἑλλήνας
15 μισθοφόρους, τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν
περιπλεύσῃ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ξυνοικίξειν
καὶ τὰ κατὰ τοὺς ᾽Ωρεῖτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλον
τι προσέχοιεν τῷ σατράπῃ τὸν νοῦν. αὐτὸς δὲ ξὺν
τῆς στρατιᾶς τῇ πολλῇ, καὶ γὰρ καὶ Ἡφαιστίων
20 ἀφίκετο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας, προῦχώρει
ὥς ἐπὶ Γαδρωσοὺς ἔρημον τὴν πολλήν.

Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστόβουλος 4
σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι μείζονα ἢ κατὰ
τὴν ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ'
25 ἐμπορίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ
δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ
μεγάλων τε τῶν πρέμνων καὶ οὐπω πρόσθεν ξυλλελεγ-
μένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποξύγια ἄγειν. ἔχειν δὲ τὴν 5
ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ῥίζαν πολλήν τε καὶ
30 εὐόδμον· καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας·
πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς
στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατουμένου ὀδμὴν ἡδεῖαν

- 6 κατέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε εἶναι τὸ
 πλήθος· εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ
 μὲν τι δάφνη εἰκόσ το φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς
 προσκλυζομένοις τῇ θαλάσῃ χωρίοις πεφυκέναι· καὶ
 ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς τῆς ἀμπώτεως ἐπὶ 5
 ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ θαλάσῃ
 πεφυκότα φαίνεσθαι· τῶν δὲ καὶ αἰ τὰς ῥίζας τῇ
 θαλάσῃ ἐπικλύζεσθαι, ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπε-
 φύκει, ἐνθενπερ οὐχ ὑπενόσκει τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως
 οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης. 10
- 7 εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτῃ πηγῶν καὶ τριάκοντα
 ἔστιν αὐτῶν, τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ,
 καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἢ προσφερέες,
 τὴν ὁσμὴν δὲ πολὺ τι ὑπερφέρειν. καὶ ἄλλον εἶναι
 καυλὸν ἐκ γῆς πεφυκότα ἀκάνθης. καὶ τούτῳ ἐπεῖναι 15
 ἰσχυρὰν τὴν ἀκανθάν, ὥστε ἤδη τινῶν καὶ παριπ-
 πευόντων ἐμπλακείσαν τῇ ἐσθῇτι κατασπάσαι ἀπὸ
 τοῦ ἵππου μᾶλλον τι τὸν ἵππεά ἢ αὐτὴν ἀποσχισθῇ-
- 8 ναι ἀπὸ τοῦ καυλοῦ. καὶ τῶν λαγῶν λέγεται ὅτι
 παραθεόντων εἶχοντο ἐν ταῖς θριξίν αἱ ἀκανθαί, καὶ 20
 ὅτι οὕτως ἡλίσκοντο οἱ λαγῶ, καθάπερ ὑπὸ ἱξοῦ
 αἱ ὄρνιθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σιδήρω
 δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὁπὸν ὅτι
 ἀνίει πολὺν ὁ καυλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι
 πλείονα ἢ αἱ σγκαὶ τοῦ ἥρος καὶ δριμύτερον. 25
- 23 Ἐνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ἦει ὁδὸν
 χαλεπὴν καὶ ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων
 καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ
 ἠναγκάζοντο τὴν πολλὴν πορεύεσθαι καὶ προσωτέρω
 ἀπὸ θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐπελ- 30
 θεῖν τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας καὶ λιμένας
 τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ ὅσα γε ἐν παρόδῳ δυνατὰ

γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἣ φρέατα ὀρύ-
 ξαντας ἢ ἀγορᾶς πον ἢ ὄρμου ἐπιμεληθέντας. ἀλλὰ 2
 ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασιν τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ τῆς
 Γαδρωσῶν γῆς, ὃ δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδῶρου
 5 καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι, κατα-
 σκεψόμενον εἴ ποῦ τις ὄρμος ὦν τυγχάνει ταύτῃ ἢ
 ὕδωρ οὐ πόρρω ἀπὸ θαλάσσης ἢ τι ἄλλο τῶν ἐπι-
 τηδείων. καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἀλιέας
 τινὰς καταλαβεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις
 10 πνιγῆραῖς· πεποιῆσθαι δὲ τὰς καλύβας ξυνθέντας 3
 τὰς κόγχας· στέγην δὲ εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας
 τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς ἀλιέας ὕδατι ὀλίγω
 διαχρῆσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους τὸν κάχληκα, οὐδὲ
 τοῦτω πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὕδατι.
 15 Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χῳρόν τινα τῆς 4
 Γαδρωσίας ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς
 τὰ ὑποξύγια τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνά-
 μενος τῇ ἑαυτοῦ σφραγίδι, κατακομίζεσθαι κελεύει
 ὥς ἐπὶ θάλασσαν. ἐν ᾧ δὲ ἦει ὥς ἐπὶ τὸν σταθμὸν
 20 ἐνθενπερ ἐγγυτάτω ἦν ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα
 φροντίσαντες οἱ στρατιῶται τῆς σφραγίδος αὐτοῖ τε
 οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρήσαντο καὶ ὅσοι μάλιστα
 λιμῷ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέδωκαν. ἐς τοσόνδε 5
 πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὥς τὸν πρόδηλον καὶ
 25 παρόντα ἦδη ὀλεθρον τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ πρόσω
 ἔτι ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λογισμῷ
 ἔδοξε σφισιν ἐμπροσθεν ποιήσασθαι. καὶ Ἀλέξανδρος
 καταμαθὼν τὴν ἀνάγκην συνέγνω τοῖς πρῶτασιν.
 αὐτὸς δὲ ὅσα ἐκ τῆς χώρας ἐπιδραμὼν ξυναγαγεῖν
 30 ἡδυνήθη εἰς ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ τῇ περιπλεύσῃ
 ξὺν τῷ στόλῳ, ταῦτα κομίσοντα πέμπει Κρηθεά
 τὸν Καλλατιανόν. καὶ τοῖς ἐρχομένοις προσετάχθη 6

ἐκ τῶν ἄνω τόπων σιτόν τε ὅσον δυνατοὶ ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας καὶ τὰς βαλάνους τὰς τῶν φοινίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρατῷ. καὶ ἐς ἄλλον αὐτόπον Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἐταίρων σὺν σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ. 5

- 24 Αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γαδρωσῶν, ὃ δὲ χῶρος Πουῖρα ὀνομάζεται, ἵνα περ ἀφίκετο ἐξ Ὀρῶν ὁρμηθεὶς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα. καὶ λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἄμφ' Ἀλέξανδρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα 10 ἐταλαιπώρησεν αὐτῷ κατὰ Ἀσίαν ἢ στρατιὰ ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς τῇδε πονηθεῖσι πόνοις.
- 2 οὐ μὴν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ τὴν χαλεπότητα ταύτῃ ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος λέγει ὧδε, ἀλλὰ ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὕτω τις πρόσθεν 15 διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη ὅτι μὴ Σεμίραμις ὅτε ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε. καὶ ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν εἰκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι.
- 3 Κῦρον δὲ τὸν Καμβύσον ξὺν ἐπτά μόνοις καὶ τοῦτον. ἐλθεῖν γὰρ δὴ καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους 20 ὥς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπολέσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς. καὶ ταῦτα Ἀλέξανδρῳ ἐξαγγελλόμενα ἔριν ἐμβαλεῖν πρὸς Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ ἅμα ὥς 25 τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα,
- 4 λέγει Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρον. τό τε οὖν καῦμα ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρατιᾶς διαφθεῖραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποξύγια· ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τοῦ βάθους τε τῆς 30 ψάμμου καὶ τῆς θέρμης, ὅτι κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπι-

τυγχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμον βαθείας, οὐ νευαγμένης,
 ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ ἔτι μᾶλλον
 ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας. καὶ ἅμα ἐν ταῖς 5
 προσβάσεσί τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε ἵππους
 5 καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνω-
 μάλῳ τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ. τῶν δὲ σταθμῶν
 τὰ μήκη πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία
 γὰρ ὕδατος οὐ ξυμμέτρους μᾶλλον τι ἦγε πρὸς
 ἀνάγκην τὰς πορείας ποιεῖσθαι. ὁπότε μὲν δὴ τῆς 6
 10 νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν ὁδὸν ἦντινα ἀνύσαι ἐχρῆν
 ἔωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο·
 προχωροῦσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ μήκους τῆς ὁδοῦ,
 εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν, ἐνταῦθα ἂν
 ἐταλαιπώρουν πρὸς τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα δίψῃ
 15 ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.

Τῶν δὲ δὴ ὑποξυγίων πολὺς ὁ φθόρος· καὶ 25
 ἐκούσιος τῇ στρατιᾷ ἐγίνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε
 ἐπιλείποι σφᾶς τὰ σιτία καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς
 ἀποσφάζοντες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο,
 20 καὶ ἔλεγον δίψῃ ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου
 ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων
 ὑπὸ τε τοῦ πόνου οὐδεὶς ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ
 αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξανδρον μὲν οὐκ ἐλελήθει 2
 τὰ γινόμενα, ἴασιν δὲ τῶν παρόντων ἑώρα τὴν τῆς
 25 ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ τὴν ὥς γινωσκο-
 μένων ἐπιχώρησιν. οὐκ οὐν οὐδὲ τοὺς νόσφ' ἀμύνοντας
 τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματος ὑπολειπομένους
 ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς ἀπορία τε τῶν
 ὑποξυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατέκοπτον,
 30 ἀπόρους οὕσας αὐτοῖς ὑπὸ βάρους τῆς ψάμμον
 ἄγεσθαι, καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα
 ἐξηναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἰέναι τῶν ὁδῶν,

- 3 ἀλλὰ τὰς εὐπορωτάτας τοῖς ξεύγεσι. καὶ οὕτως οἱ
μὲν νόσφ' κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ
καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες,
καὶ οὕτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὕτε οἱ μένοντες θερα-
πεύσοντες· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐρίγνετο ὁ στόλος, 5
καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντὸς προθύμῳ τὸ καθ'
ἐκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἡμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὕπνῳ
κάτοχοι κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς
τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιούμενοι, ἔπειτα ἔξανα-
στάντες, οἷς μὲν δύναμις ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἵχνη τῆς 10
στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώ-
θησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες
ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλλυντο.
- 4 Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα,
ὃ δὴ οὐχ ἥμισυ ἐπίσεν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς ἵππους 15
καὶ τὰ ὑποζύγια. ὕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίῳ γῇ ὑπ'
ἀνέμων τῶν ἐτησίῳ, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῇ,
οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίῳ, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵναπερ
προσφέρονται τε αἱ νεφέλαι ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ
ἀναχέονται, οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν ὀρέων τὰς κορυ- 20
φάς. ὥς δὲ ἠϋλίσθη ἡ στρατιὰ πρὸς χειμάρρῳ ὀλί-
γου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἔνεκα τοῦ ὕδατος, ἀμφι
δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν
ὄμβρων ὁ χειμάρρους ὁ ταύτη ῥέων ἀφανῶν τῇ στρα- 25
τιᾷ γεγενημένων τῶν ὄμβρων, τοσούτῳ ἐπῆλθε τῷ 25
ὕδατι, ὥς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπο-
μένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν
τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων
ὅσα ἀπελείπετο, αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν
6 τοῖς ὅπλοις οὐδὲ τούτοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι. οἱ 30
πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, ὅποτε ἐκ καύματος τε καὶ
δίψους ὕδατι ἀθρόῳ ἐπιτύχοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ

ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλλυντο, καὶ τούτων ἕνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ πρὸς τοῖς ὕδασιν αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὥς μὴ ἀθρόους ἐμπίπτοντας τῷ
 5 ὕδατι αὐτούς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκρότορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ρεύματα διαφθεῖρειν καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

Ἐνθα δὴ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλε- 26
 10 ξάνδρου οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πραχθὲν ἢ ἔτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισδάδαις, ὥς μετεξέτεροι ἀνέγραψαν. ἵέναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμον τε καὶ τοῦ καύματος ἥδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι 2
 15 πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν ἐξανύσαι· τὸ δὲ ἦν πρὸς ὧ τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πεζὸν δὲ ὁμῶς ἡγείσθαι, ὥστε καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας, οἵαπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόνοους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως. ἐν δὲ τούτῳ τῶν ψιλῶν τινας
 20 κατὰ ξήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς στρατιᾶς εὗρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρᾳ οὐ βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φαύλην πίδακα· τοῦτο οὖν χαλεπῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἵέναι παρ' Ἀλέξανδρου, ὥς μέγα δὴ τι ἀγαθὸν φέροντας· ὥς δὲ ἐπέλαζον
 25 ἥδη, ἐμβαλόντας ἐς κρᾶνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς 3
 κομίσαντας· λαβόντα δὲ ἐν ὧσει πάντων ἐκχεῖ· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς τοσόνδε ἐπιρρωσθῆναι τὴν στρατιὰν ξύμπασαν ὥστε εἰκάσαι ἂν τινα πότον
 30 γενέσθαι πᾶσιν ἐκεῖνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγώ, εἶπερ τι ἄλλο, τὸ ἔργον εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινω Ἀλεξάνδρου.

- 4 Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνησθαι ἔφασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι γὰρ τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐκ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ 5 νευημένη ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινὰ γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα· οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετησθαί σφισι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ναύταις πρὸς τῶν 10 ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνικι, τὴν ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς 5 ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μείζονα. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρον ξυνέηκεν ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεῖ ἀποκλίναντα ἄγειν, ἀναλαμβάνοντα ὀλίγους ἅμα οἱ ἱππέας προκεχωρηκέναι· ὥς δὲ καὶ τούτων οἱ ἵπποι ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, 15 ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς, αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι, καὶ εὔρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ, καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρατιὰν πᾶσαν· καὶ ἐς 20 ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν, ὑδρευομένους 20 ἐκ τῆς ἡλόνης. ἐνθεν δέ, ἥδη γὰρ γιννώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας, ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.
- 27 Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, 25 ἀναπαύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν. καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα τῶν προεπηγγελημένων, θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτῃ ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος Σιβύρτιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς 30 δὲ καὶ Καρμανίας σατράπης ἦν νεωστὶ ἐξ' Ἀλεξάνδρου ταχθεὶς· τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχωτῶν τε καὶ τῶν

Γαδρωσίων ἄρχειν ἐδόθη, Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τλη-
 πόλεμος ὁ Πυθοφάνους. ἤδη τε ἐπὶ Καρμανίας ²
 προὔχῳρει ὁ βασιλεὺς καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ Φίλιππον
 τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς ἐπιβουλευθέντα πρὸς
⁵ τῶν μισθοφόρων δόλῳ ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ ἀποκτεί-
 νοντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ
 Μακεδόνες τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ
 ὕστερον λαβόντες ἀπέκτειναν. ταῦτα δὲ ὥς ἔγνω,
 ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὐδημόν τε καὶ
¹⁰ Ταξίλην ἐπιμελεῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ
 Φιλίππῳ τεταγμένης ἔστ' ἂν αὖ τὸς σατράπην ἐκπέμψῃ
 ἐπ' αὐτῆς.

Ἦδη δ' ἐς Καρμανίαν ἦκοντος Ἀλεξάνδρου Κρά-
 τερος ἀφικνεῖται, τὴν τε ἄλλην στρατιὰν ἅμα οἱ ³
¹⁵ ἄγων καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀπο-
 στάντα καὶ νεωτερίσαντα συνειληφώς. ἐνταῦθα δὲ
 Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ ὁ Ζαράγγων σατράπης
 ἦκε καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φοραταφέρνου τοῦ
 Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπου παῖς. ἦκον δὲ
²⁰ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα Παρμενίωνι
 ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρός τε καὶ
 Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς
 καὶ οὗτοι ἄγοντες. τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε
 καὶ Σιτάλκην πολλὰ ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ⁴
²⁵ ἐγγχωρίων καὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὥς ἱερὰ τε πρὸς
 αὐτῶν σεσυλημένα καὶ θήκας παλαιὰς κεινημένους
 καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα
 καὶ ἀτάσθαλα, ταῦτα ὥς ἐξηλέγχθη, τοὺς μὲν ἀπέ-
 κτεινεν, ὥς καὶ τοῖς ἄλλοις δέος εἶναι ὅσοι σατράπαι
³⁰ ἢ ὑπαρχοὶ ἢ νομάρχαι ἀπολείποντο, τὰ ἴσα ἐκείνοις
 πλημμελοῦντας πείσεσθαι· (καὶ τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο,
 κατέσχευεν ἐν κόσμῳ τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλεξάνδρου δοριὰ- ⁵

λωτα ἢ ἐκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφεστηκότα, ὅτι οὐκ ἐξῆν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχομένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.) Ἡράκων δὲ τότε μὲν ἀφείθη τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς πρὸς 5 ἀνδρῶν Σουσίων σεσυληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν καὶ οὗτος ἔδωκε δίκην. οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι καὶ 6 Φραταφέρνῃ πλήθος τε ὑποζυγίων παρ' Ἀλεξάνδρου ἄγοντες ἦλθον καὶ καμήλους πολλὰς, ὥς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γαδρωσίῳ ἄγει, εἰκάσαντες ὅτι 10 αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται αὐτῷ ἢ στρατιὰ ἃ δὴ ἔπαθε, καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ ὑποζύγια· διένειμε γὰρ ξύμπαντα Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν ἡγεμόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ' ἴλας τε καὶ 15 ἑκατοστίας, τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ πλήθος τῶν ὑποζυγίων τε καὶ καμηλῶν αὐτῷ ξυνέβαινεν.

- 28 Ἦδη δὲ τινες καὶ τοιαύδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἔμοι λέγοντες, ὥς συζεύξας δύο ἄρμαμάξας κατα- 20 κείμενος ξὺν τοῖς ἐταίροις καταυλούμενος τὴν διὰ Καρμανίας ἦγεν, ἢ στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παίζουσα εἶπετο, προὔκειτο δὲ αὐτῇ σῖτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφὴν παρὰ τὰς ὁδοὺς συγ- 25 κεκομισμένα πρὸς τῶν Καρμανίων, καὶ ταῦτα 26 πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου Βακχείας ἀπεικασθῆ 2 Ἀλεξάνδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο κατα- στρεψάμενον Ἰνδοὺς Διόνυσον οὕτω τὴν πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν, καὶ Θριάμβόν τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι τὸν Διόνυσον καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς ἐκ 30 πολέμου πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ Θριάμβους. ταῦτα δὲ οὔτε Πτολεμαῖος ὁ Λάγου οὔτε Ἀριστοβούλος

ὁ Ἀριστοβούλου ἀνέγραψαν οὐδέ τις ἄλλος ὄντινα
 ἱκανὸν ἂν τις ποιήσαιο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοι-
 ῶνδε. καὶ μοι ὥς οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρκεσεν.
 ἀλλ' ἐκεῖνα ἤδη Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος ξυγγράφω, 3
 5 θῦσαι ἐν Καρμανίᾳ Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ'
 Ἰνδῶν νίκης καὶ ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη
 ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἀγῶνα διαθεῖναι μουσικόν τε
 καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ καὶ Πευκέστιαν ἐς τοὺς
 σωματοφύλακας, ἥδη μὲν ἐγνωκότα σατράπην κατα-
 10 στήσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ πρὸ τῆς σατρα-
 πείας μηδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως ἀπείρατον
 εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ ἑπτὰ 4
 εἰς τότε σωματοφύλακας, Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαι-
 στίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους,
 15 Ἀριστόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν Πελλαίους, Περ-
 δίκκαν δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρεστίδος, Πτολεμαῖον
 δὲ τὸν Λάγου καὶ Πεῖθωνα Κρατεῦα Ἑορδαίους·
 ὀρδοῦν δὲ προσγενέσθαι αὐτοῖς Πευκέστιαν τὸν Ἀλε-
 ξάνδρου ὑπερασπίσαντα.
 20 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Νέαρχος περιπλεύσας τὴν 5
 Ὠρῶν τε καὶ Γαδρωσίων γῆν καὶ τὴν Ἰχθυοφάγων
 κατῆρεν ἐς τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ὠκι-
 σμένα· ἐνθεν δὲ ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξάνδρῳ
 ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν περίπλουν τὸν γενόμενον
 25 αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω θάλασσαν. τοῦτον μὲν δὴ κατα- 6
 πέμπει αὐτίς ἐκπεριπλεύσοντα ἔσπε ἐπὶ τὴν Σου-
 σιανῶν τε γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ τὰς
 ἐκβολάς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ
 ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ
 30 στόμα τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ
 Νεάρχῳ ἐπόμενος, ὥς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλε-
 ξάνδρου Ἑλληνικὴν ξυγγραφὴν. ταῦτα μὲν δὴ ἐν

ὕστερόν γε ἔσται τυχόν, εἰ ὅ τε θυμός με καὶ ὁ δαίμων ταύτῃ ἄγει.

- 7 Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σὺν τε τῇ πλείστῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποξυγίοις, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν 5 ἀπὸ Καρμανίας ὥς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος ὥρᾳ γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ τῆς Περσίδος ἀλειυνά τε ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνως ἔχοντα.
- 29 Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ 10 ξὺν τῶν ἱππέων τοῖς ἐταίροις καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ἦει τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα δὲ καταπέμπει ἐπὶ τὴν χώραν τὴν ἑαυτοῦ.
- 2 ὥς δὲ ἐπὶ τοῖς ὄροις ἦν τῆς Περσίδος, Φρασάορτην μὲν οὐ κατέλαβε σατραπεύοντα ἔτι, (νόσφ γὰρ τε- 15 τελευτηκῶς ἐτύγγανεν ἐν Ἰνδοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὁρξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθεῖς, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ 3 ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. ἦλθε δὲ ἐς Πασαργάδας καὶ 20 Ἀτροπάτης ὁ Μηθίας σατράπης, ἄγων Βαρυάξην ἄνδρα Μηδὸν συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν τὴν κίταριν περιθήμενος βασιλεῖα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε καὶ Μηδῶν, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. τούτους μὲν 25 δὴ ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος.
- 4 Ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἡ ἐς τὸν Κύρου τοῦ Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσλημμένον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος. εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ 30 παραδείσῳ τῷ βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλλος πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων,

καὶ ὕδατι εἶναι κατάρρυτον καὶ πόαν βαθεῖαν πεφυ-
 κέναι ἐν τῷ λειμῶνι. αὐτὸν δὲ τὸν τάφον τὰ μὲν κάτω 5
 λίθου τετραπέδου ἐς τετράγωνον σχῆμα πεποιῆσθαι·
 ἄνωθεν δὲ οἶκημα ἐπεῖναι λίθινον ἐστεγασμένον,
 5 θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἰσω στενὴν, ὥς μόλις ἂν
 εἶναι ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κακοπαθοῦντι παρελ-
 θεῖν. ἐν δὲ τῷ οἰκήματι πύελον χρυσὴν κεῖσθαι,
 ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαιτο, καὶ κλίνην παρὰ
 τῇ πυέλῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυσοῦς σφυρη-
 10 λάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ
 καννάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ 6
 κἀνδύς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργα-
 σίας. καὶ ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινο-
 βαφεῖς λέγει ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ
 15 ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆς, καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι
 καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λίθων κολλητά, καὶ τράπεζα
 ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης ἡ πύελος ἔκειτο ἡ τὸ
 σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. εἶναι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου 7
 πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον φερούσῃ οἶκημα
 20 σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἱ δὲ ἐφύλασσον
 τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ Κύρου,
 παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενος τὴν φυλακὴν. καὶ
 τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδото ἐκ βασιλέως
 καὶ ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ
 25 μῆνα ἐς θυσίαν τῷ Κύρῳ. ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος
 Περσικοῖς γραμμασι· καὶ ἐδήλου Περσιστὶ τάδε·
 ὦ ἄνθρωπε, ἐγὼ Κῦρός εἰμι ὁ Καμβύσου 8
 ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρσας καταστησάμενος καὶ
 τῆς Ἀσίας βασιλεύσας. Μὴ οὖν φθονήσης
 30 μοι τοῦ μνήματος.

Ἀλέξανδρος δὲ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὁπότε 9
 ἔλοι Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ

- μὲν ἄλλα καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς
 πύελου καὶ τῆς κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ
 Κύρου ἐλωβήσαντο, ἀφελόντες τὸ πῶμα τῆς πύελου,
 καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον· αὐτὴν δὲ τὴν πύελον
 ἐπειρῶντο εὖογκόν σφισι ποιήσασθαι καὶ ταύτῃ εὖφο- 5
 ρον τὰ μὲν παρακόπτουτες, τὰ δὲ ξυνθλῶντες αὐτῆς.
 ὥς δὲ οὐ προὔχώρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ ἔργον, οὕτω
 10 δὴ ἐάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον. καὶ λέγει Ἀριστό-
 βουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κοσμηῆσαι
 ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σῶ- 10
 ματος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον
 καὶ τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς
 κατορθῶσαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις καὶ
 τᾶλλα ὅσα ἐς κόσμον ἔκειτο κατ' ἀριθμὸν τε καὶ
 τοῖς πάλαι ὅμοια ἀποθεῖναι καὶ τὴν θυρίδα δὲ 15
 ἀφανίσαι τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ ἐνοικοδομήσαντα, τὰ
 δὲ πηλῷ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβαλεῖν τῷ πηλῷ τὸ
 11 σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ ξυλλαβὼν τοὺς
 Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέβλωσεν, ὥς
 κατεπείν τοὺς θράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε σφῶν 20
 οὔτε ἄλλου κατεῖπον στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλη πῇ
 ἐξηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε
 ἀφείδθησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.
 30 Ἐνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ἦει τὰ Περσῶν, ἃ δὴ
 πρόσθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὥς μοι λέλεκται, ὅτε 25
 οὐκ ἐπῆνουν τὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος
 ἐπανελθὼν ἐπῆνυι. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὁρξίνου
 πολλοὶ λόγοι ἐλέχθησαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἦρξε
 2 Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης ἐτελεύτησε. καὶ ἐξη-
 λέγχθη Ὁρξίνης ἱερά τε ὅτι σεσυλήκει καὶ τάφους 30
 βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν δίκῃ
 ἀπέκτεινε. τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάν-

δρου ἐκρέμασαν. σατραπήν δὲ Πέρσαις ἔταξε Πεν-
 κέσταν τὸν σωματοφύλακα, πιστόν τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα
 τιθέμενος, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ,
 ἵνα προεκινδύνευσέ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον,
 5 καὶ ἄλλως τῷ βαρβαρικῷ τρόπῳ τῆς διαίτης οὐκ
 ἄξυμφορον· ἐδήλωσε δὲ ἐσθῆτά τε εὐθύς ὥς κατε- 3
 στάθη σατραπεύειν Περσῶν μόνος τῶν ἄλλων Μακε-
 δόνων μεταβαλὼν τὴν Μηδικὴν καὶ φωνὴν τὴν
 Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ τὰλλα ξύμπαντα ἐς τρόπον
 10 τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. ἐφ' οἷς Ἀλέξαν-
 δρός τε ἐπήνει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὥς τὰ παρὰ
 σφίσι πρὸ τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

APPIANOY ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν 1
 ἀφίκετο Ἀλέξανδρος, πόθος λαμβάνει αὐτὸν κατα-
 15 πλεῦσαι κατὰ τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα
 ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τῶν τε ποτα-
 μῶν ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ
 τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν ταύτη θάλασσαν. οἱ δὲ καὶ 2
 τὰδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει Ἀλέξανδρος περι-
 20 πλεῦσαι τὴν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν Αἰθιο-
 πων γῆν καὶ τὴν Λιβύην τε καὶ τοὺς Νομάδας ὑπὲρ
 τὸν Ἀτλαντα τὸ ὄρος ὥς ἐπὶ Γάδειρα εἰσω ἐς τὴν
 ἡμετέραν θάλασσαν· καὶ τὴν Λιβύην τε καταστρεψά-
 μενος καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης

- 3 δικαίως ἂν βασιλεὺς καλεῖσθαι· τοὺς γάρ τοι Περσῶν
καὶ Μήδων βασιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους
τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας, οὐ σὺν δίκη καλεῖν σφᾶς
μεγάλους βασιλέας. ἐνθεν δὲ οἱ μὲν [λέγουσιν] ὅτι
ἐς τὸν πόντον τὸν Εὐξείνιον ἐσπλεῖν ἐπενόει ἐς 5
Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην, οἱ δέ, ὅτι ἐς
Σικελίαν τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην, οἱ δέ, ὅτι
ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυρίαν· ἥδη γὰρ καὶ
ὑποκινεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν
ἐπὶ μέγας.
- 4 Ἐγὼ δὲ ὅποια μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμή-
ματα οὔτε ἔχω ἐγὼ ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν οὔτε μέλει
ἔμοιγε εἰκάζειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν μοι δοκῶ
ἰσχυρίσασθαι, οὔτε μικρόν τι καὶ φαῦλον ἐπινοεῖν
Ἀλέξανδρον οὔτε μείναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδενὶ 15
τῶν ἤδη κεκτημένων, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ
προσέδηκεν, οὐδ' εἰ τὰς Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐ-
ρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐπ' ἐκεῖνα ζητεῖν τι τῶν ἡγνοη-
μένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλῳ τῷ, ἀλλὰ αὐτόν γε αὐτῷ
5 ἐρίζοντα. καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινω τοὺς σοφιστὰς τῶν 20
Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν οὓς καταληφθέντας ὑπ'
Ἀλεξάνδρου ὑπαιθροίους ἐν λειμῶνι, ἵνα περ αὐτοῖς
διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν
ὄψιν αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κρούειν δὲ τοῖς
ποσὶ τὴν γῆν ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. ὥς δὲ ἤρρετο 25
Ἀλέξανδρος δι' ἐρμηνέων ὅ τι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον,
6 τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι ὥδε· ὃ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε,
ἄνθρωπος μὲν ἕκαστος τοσόονδε τῆς γῆς κατέχει
ὅσον περ τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὅτου βεβήκαμεν· σὺ δὲ
ἄνθρωπος ὧν παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις, πλὴν γε δὴ 30
ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος, ἀπὸ τῆς οἰκείας
τοσαύτην γῆν ἐπεξέροχῃ πράγματα ἔχων τε καὶ παρῆ-

χων ἄλλοις. καὶ οὖν καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀποθανὼν τοσοῦτον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἐξαρκεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι.

- Κάταυθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τοὺς τε 2
 5 λόγους αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὁμως ἄλλα καὶ τάναντία οἷς ἐπήνεσεν. ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώπης θαυμάσαι λέγεται, ἐν Ἰσθμῷ ἐντυχὼν τῷ Διογένει κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστάς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς καὶ τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρό-
 10 μενος εἶ τον δέοιτο· ὁ δὲ Διογένης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ ἀπελθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. οὕτω τοι οὐ 2
 πάντη ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο. ἐπεὶ καὶ ἐς
 15 Τάξιλα αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν τοὺς γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναι τινὰ οἱ τῶν ἀνδρῶν τούτων, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὁμιλεται οἱ ἄλλοι ἦσαν, Δάνδαμης ὄνομα,
 20 οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέξανδρον ἦξειν οὔτε τοὺς ἄλλους εἶα. ὑποκρίνασθαι γὰρ λέγεται ὡς Διὸς υἱὸς 3
 καὶ αὐτὸς εἶη, εἵπερ οὖν καὶ Ἀλέξανδρος, καὶ ὅτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου, ἔχειν γὰρ οἱ εὖ τὰ παρόντα, καὶ ἅμα ὁρᾷν τοὺς ξὺν αὐτῷ
 25 πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ οὐδενί, μηδὲ πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλανῶν. οὐτ' οὖν ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξανδρος δοῦναι, οὐτ' αὖ δεδιέναι, ὅτου κρατοίη ἐκεῖνος, ἔστιν οὗ εἴργεσθαι· ζῶντι μὲν γάρ οἱ τὴν 4
 30 Ἰνδῶν γῆν ἐξαρκεῖν, φέρουσιν τὰ ὠραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγῆσεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος. οὐκουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι

- βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν ταύτῃ σοφιστῶν, ὄντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Μεγασθένης ἀνέγραψεν αὐτοὺς τοὺς σοφιστάς λέγειν κακίζοντας τὸν Κάλανον ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσιν εὐδαι-
μονίαν, ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.
- 3 Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχορῆν εἶπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου ξυγγραφῇ· μαλακισθῆναι γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῇ, οὐπω πρόσθεν νοσήσαντα· οὐκουν σὺ δὲ
10 δίαιταν διαιτᾶσθαι ἐθέλειν ἀρρώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἶπεῖν γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέψαι, πρὶν τινος ἐς πείραν ἐλθεῖν παθήματος ὃ τι περ ἔξαναγκάσει αὐτὸν μετα-
2 βάλλειν τὴν πρόσθεν διαίταν. καὶ Ἀλέξανδρον ἀντει-
15 πειν μὲν αὐτῷ ἐπὶ πολὺ· ὥς δ' οὐχ ἡττησόμενον ἐώρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ μὴ τις ταύτῃ ὑπεικάθοι, οὕτω δὴ ὅπῃ ἐπήγγελλεν αὐτός, κελεῦσαι νησθῆναι αὐτῷ πυράν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα. οἱ δὲ
20 καὶ πομπὴν τινα προπομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὠπλισμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέροντας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἐσθῆτα
3 βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι ἔφερον. αὐτῷ δὲ παρασκευα-
25 σθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυνάτως εἶχεν ὑπὸ τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναί γε οὐδὲ τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνῃς γὰρ κοιμισθῆναι φερό-
μενον, ἐστεφανωμένον τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ἄδοντα τῇ Ἰνδῶν γλώσσῃ. οἱ δὲ Ἰνδοὶ λέγουσιν
4 ὅτι ὕμνοι θεῶν ἦσαν καὶ αὐτῶν ἔπαινοι. καὶ τὸν
μὲν ἵππον τοῦτον ὅτον ἐπιβήσεσθαι ἐμελλε, βασι-

λικὸν ὄντα τῶν Νυσαίων, πρὶν ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν
 πυρὰν Ἀνσιμάχῳ χαρίσασθαι, τῶν τινι θεραπευόντων
 αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων ἢ στρω-
 μάτων ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ
 5 τετάχει Ἀλέξανδρος, ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἀμφ'
 αὐτόν. οὕτω δὲ ἐπιβάντα τῇ πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν 5
 ἐν κόσμῳ, ὁρᾶσθαι δὲ πρὸς τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης.
 Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς φανῆναι τὸ θέαμα ἐπὶ
 φίλῳ ἀνδρὶ γιγνόμενον· ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα
 10 παρασχέσθαι οὐδέν τι παρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ
 τοῦ σώματος. ὥς δὲ τὸ πῦρ ἐς τὴν πυρὰν ἐνέβαλον 6
 οἷς προστεταγμένον ἦν, τὰς τε σάλπιγγας φθέγγεσθαι
 λέγει Νέαρχος, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγ-
 μένον, καὶ τὴν στρατιὰν ἐπαλαλάξαι πᾶσαν ὁποῖόν
 15 τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπηλάλαξε, καὶ τοὺς
 ἐλέφαντας συνεπηχῆσαι τὸ ὄξυ καὶ πολεμικόν, τιμῶν-
 τας Κάλανον. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ Καλάνου
 τοῦ Ἰνδοῦ ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀχρεῖα πάντῃ
 ἐς ἀνθρώπους, ὅτῳ γινῶναι ἐπιμελές, ὥς καρτερόν
 20 τέ ἐστι καὶ ἀνίκητον γνώμη ἀνθρωπίνη ὃ τι περ
 ἐθέλει ἐξεργάσασθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ 4
 τὴν αὐτοῦ στρατείαν ἐκπέμπει παρελθὼν ἐς Σοῦσα·
 Ἀβουλίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὁξάθρην, ὅτι
 25 κακῶς ἐπεμελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινε.
 πολλὰ μὲν δὴ πεπλημμέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς 2
 χώρας ὅσαι δορίκτητοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο ἐς
 τε τὰ ἱερὰ καὶ τάφους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους,
 ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰνδοὺς στόλος ἐγεγένητο τῷ βασιλεῖ
 30 καὶ οὐ πιστὸν ἐφαίνετο ἀπονοστήσειν αὐτὸν ἐκ
 τοσῶνδε ἐθνῶν καὶ τοσῶνδε ἐλεφάντων, ὑπὲρ τὸν
 Ἰνδόν τε καὶ Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκεσίνην καὶ Ὑφασιν

- 3 φθειρόμενον. καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίῳ δὲ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς ταύτη σατραπεύοντας καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἰκοῦ ἀπονοστήσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ὀξύτερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαι τε τοῖς ἐπικαλουμένοις, ὥς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὔσι, καὶ ἐπὶ τὸ τιμωρῆσασθαι μεγάλως τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξελεγχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ γνώμῃ ἐξεργάσασθαι.
- 4 Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν ἐν Σούσοις ἑαυτοῦ 10 τε καὶ τῶν ἐταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν πρεσβυτάτην Βαρσίνην ἡγάγετο, ὥς δὲ λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτην, τῶν Ὠχοῦ θυγατέρων τὴν νεωτάτην Παρύσατιν. ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἡγμένη καὶ ἡ Ὀξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς 15
- 5 Ῥωξάνη. Δρύπετιν δὲ Ἑφαιστίῳ δίδωσι, Δαρείου παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιούς τῶν παίδων γενέσθαι τοὺς Ἑφαιστίανος παῖδας· Κρατέρῳ δὲ Ἀμαστρίνην τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα· Περδίκκῃ 20 δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατραπὸν παῖδα
- 6 ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμένει τῷ γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάξου παῖδας τῷ μὲν Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἀρτωνιν· Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σελεύκῳ δὲ τὴν 25 Σπιταμένους τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐταίροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μηδῶν παῖδας ἐς ὀγδοήκοντα. οἱ γάμοι δὲ ἐποιή-
- 7 θησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πότον ἦκον αἱ γαμοῦ- 30 μεναι καὶ παρεκαθίζοντο ἐκάστη τῷ ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδξιώσαντό τε αὐτὰς καὶ ἐφίλησαν· πρῶτος δὲ ὁ

βασιλεὺς ἤρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐρίγνοντο οἱ γάμοι. καὶ τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο, ἔδοξε δημοτικόν τε καὶ φιλέταιρον προᾶξαι Ἀλέξανδρον. οἱ δὲ 8 παραλαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προΐκας δὲ 5 ξυμπάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος. καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἡγμένοι ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινὰς γυναικῶν, ἀπογραφῆναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐρένοντο ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεαὶ Ἀλεξάνδρου ἐδόθησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.

10 Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις 5 χρέα ἦν ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε, καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὅποσον ὀφείλει ἕκαστος, ὡς ληψομένους. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλίγοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες 15 ἐξ Ἀλεξάνδρου μὴ πείρα αὕτη εἶη καθειμένη, ὅτῳ οὐκ ἀποχωρῶσα ἢ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστὶ καὶ ὅτῳ πολυτελὴς ἢ δίατα. ὡς δὲ ἐξηγγέλτο 2 ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι σφᾶς οἱ πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτῳ τι εἶη συμβόλαιον, τὴν μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ γὰρ χρῆναι οὐτ' οὖν 20 τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν πρὸς τοὺς ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν τὸν βασιλέα δοκεῖν. καταθεῖς δὲ τραπέζας ἐν 3 τῷ στρατοπέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς δόσεως ἑκάστοις, ὅστις συμ- 25 βόλαιον ἐπεδείκνυτο, ἐπιλύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ ὀνόματα. καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀληθεύειν Ἀλέξανδρον καὶ σὺν χάριτι μεῖζονι ἐρίγνετο αὐτοῖς τὸ μὴ γνωσθῆναι μᾶλλον τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφείλοντας. λέγεται δὲ γενέσθαι 30 ἢ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ ἐς τάλαντα δισμύρια.

Ἐδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ' 4 ἀξίωσιν ἐτιμᾶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἰ τις ἐπιφανὴς ἔγε-

- γόνει ἐν τοῖς κινδύνοις. καὶ ἐστεφάνωσε χρυσοῖς
 στεφάνοις τοὺς ἀνδραγαθία διαπρέποντας, πρῶτον
 μὲν Πευκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα, ἔπειτα Λεον-
 5 νάτον, καὶ τοῦτον ὑπερασπίσαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν
 Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὠροῖς νίκην γενομένην, 5
 ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ δυνάμει
 πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὀρειτῶν καὶ τῶν
 πλησίον τούτων ὠκισμένων τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε
 6 καὶ τᾶλλα καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὠροῖς κοσμηῆσαι. ἐπὶ
 τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ τῆς 10
 Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστεφάνωσε·
 καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἤδη ἀφιγμένος ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ
 τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεῶς
 τῆς βασιλικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα καὶ τοὺς ἄλλους
 σωματοφύλακας. 15
- 6 Ἦκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι οἱ ἐκ τῶν πόλεων
 τε τῶν νεοκτιστῶν καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δορια-
 λώτου, παῖδας ἡβάσκοντας ἤδη ἐς τρισημύριους
 ἄγοντες, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας, οὓς καὶ Ἐπι-
 γόνους ἐκάλει Ἀλέξανδρος, κεκοσμημένους Μακε- 20
 δονικοῖς ὅπλοις καὶ τὰ πολέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν
 2 Μακεδονικὸν ἡσκημένους. καὶ οὗτοι ἀφικόμενοι
 λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὥς πάντα δὴ μηχανω-
 μένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὠσαύτως δεῖσθαι
 Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν Ἀλε- 25
 ξάνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὀρω-
 μένην, καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ
 ποιηθέντας οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς
 αὐτῶν, οὐδὲ τῶν γημάντων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ
 ἰσότητι τῇ ἐς τὸν βασιλέα μεγάλως τετιμημένοις. 30
- 3 Πευκέστας τε ὁ Περσῶν σατράπης τῇ τε σκευῇ καὶ
 τῇ φωνῇ περσίζων ἐλύπει αὐτούς, ὅτι τῷ βαρβα-

ρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ Βακτριῶν
 δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν ἱππεῖς, καὶ
 Ζαραγγῶν δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυαίων καὶ ἐκ
 Περσῶν οἱ Εὐάκαι καλούμενοι ἱππεῖς καταλοχι-
 5 σθέντες εἰς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν
 κατ' ἀξίωσιν καὶ κάλλει τοῦ σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ 4
 ἀρετῇ ὑπερφέροντες ἐφαίνοντο, καὶ πέμπτη ἐπὶ τού-
 τοις ἱππαρχία προσγενομένη, οὐ βαρβαρική ἢ πᾶσα,
 ἀλλὰ ἐπαυξηθέντος γὰρ τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατελέ-
 10 γησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων, τῷ τε ἀγῆματι προσ-
 καταλεγέντες Κωφὴν τε ὁ Ἀρταβάζου καὶ Ὑδάρνης
 καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαῖον, καὶ Σισίνης καὶ Φραδα-
 σμένης οἱ Φραταφέρον τοῦ Παρθυαίων καὶ Ἱρκανίας
 σατραπῶν παῖδες, καὶ Ἰστιάνης Ὁξυάρτου μὲν παῖς, 5
 15 Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός. καὶ
 Αὐτοβάρης καὶ ὁ τούτου ἀδελφὸς Μιθροβαῖος, καὶ
 ἡγεμῶν ἐπὶ τούτοις ἐπισταθεὶς Ἰστιάσπης ὁ Βάκτριος,
 καὶ τούτοις δόρυα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν
 μεσαγκύλων δοθέντα, ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς
 20 Μακεδόνας, ὥς πάντῃ δὴ βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ
 Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ νόμιμά τε καὶ
 αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ χώρᾳ ἄγοντος.

Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεζῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν 7
 Ἠφαιστιῶνα ἄγειν κελεύει ἔσπε ἐπὶ τὴν θάλασσαν
 25 τὴν Περσικὴν. αὐτὸς δὲ ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ
 ναυτικοῦ ἐς τὴν Σουσίαν γῆν ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν
 τοῖς ὑπασπισταῖς τε καὶ τῷ ἀγῆματι καὶ τῶν ἱππέων
 τῶν ἐταίρων ἀναβιβασάμενος οὐ πολλοὺς κατέπλει
 κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν ὥς ἐπὶ θάλασσαν. ἤδη 2
 30 δὲ πλησίον ὦν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς τὸν πόντον τὰς
 μὲν πλείονάς τε καὶ πεπονηκυίας τῶν νεῶν κατα-
 λείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ταῖς μάλιστα ταχυναντούσαις

παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ τὴν θάλασσαν ὡς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος· αἱ δὲ ἄλλαι αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ τὸν Εὐλαῖον ἔστε ἐπὶ τὴν διώρυχα ἣ τέτυκται ἐκ τοῦ Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύτη διεκομίσθησαν ἐς τὸν 5 Τίγρητα.

- 3 Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος, οὗ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείρουσιν, ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖται, ὁ μὲν Τίγρης πολὺ τι ταπεινός- 10 τερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αὐτὸν δέχεται καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν καὶ ἐξ αὐτῶν ἀύξηθεις ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατός ἔστε ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, καθότι οὐ κατανα- 15
- 4 λίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. ἔστι γὰρ μετεωροτέρα ἢ ταύτη γῆ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος κατὰ τὰς διώρυχας οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδεσθαι τε ἀπὸ 5
- 5 οὗ τὴν χώραν οὐδαμῇ παρέχει. ὁ δὲ Εὐφράτης 20 μετέωρός τε ῥεῖ καὶ ἰσοχείλης πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχες δὲ πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποιήνται, αἱ μὲν ἀέναοι, ἀφ' ὧν ὕδρευόνται οἱ παρ' ἐκάτερα ῥωσμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὅποτε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάρδειν τὴν 25
- χώραν· οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῆ αὕτη ἐξ οὐρανοῦ· καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τεναγῶδες τοῦτο ἀποπαύεται.

- 6 Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν ὅσον μεταξὺ τοῦ τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τί- 30 γρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον

ἵνα Ἑφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων
 ἐστρατοπεδεύει. ἐκεῖθεν δὲ αὐθις ἐπλεῖ ἐς Ὠπιν,
 πόλιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ὠκισμένην. ἐν δὲ τῷ ἀνάπλω
 τοὺς καταρράκτας τοὺς κατὰ τὸν ποταμὸν ἀφανίζων
 5 ὁμαλὸν πάντῃ ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἱ δὲ ἐκ Περσῶν
 πεπονημένοι ἦσαν, τοῦ μή τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀνα-
 πλεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηϊτῇ στόλῳ κρατή-
 σαντα. ταῦτα δὲ μεμηχάνητο ἅτε δὴ οὐ ναυτικοῖς
 τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὲ συνεχεῖς οἱ καταρράκται
 10 πεπονημένοι ἄπορον τὸν ἀνάπλου ἐποίουν τὸν κατὰ
 τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρα-
 τούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα·
 οὐκ οὐν πρὸς αὐτοῦ ἐποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν,
 ἦντινα ἔργῳ οὐδὲ λόγῳ ἀξίαν ἀπέφηνε, οὐ χαλεπῶς
 15 διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπουδάσματα.

Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὠπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς 8
 Μακεδόνας προεῖπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρως ἢ πηρώ-
 σεως τοῦ σώματος ἀχρεῖους ἐς τὰ πολέμια ὄντας
 παραλύνει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ
 20 σφέτερα ἥδη· ἐπιδώσει δὲ ἀπιοῦσιν ὅσα αὐτοὺς τε
 ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς οἰκοῖ καὶ τοὺς ἄλλους
 Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν τῶν αὐτῶν κιν-
 δύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν ὥς 2
 χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι ταῦτα ἔλεγεν· οἱ
 25 δὲ ὥς ὑπερορώμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ
 ἀχρεῖοι πάντῃ ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως
 αὐτῷ τῷ λόγῳ ἠχθέσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λε-
 χθέντι, κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν πολλοῖς
 καὶ ἄλλοις ἀχθεσθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει
 30 αὐτοὺς ἢ τε ἐσθῆς ἢ Περσικῇ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ
 τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ
 ἦθη κόσμησις καὶ ἀνάμειξις τῶν ἄλλοφυλων ἱππέων

3 ἐς τὰς τῶν ἐταίρων τάξεις. οὐκ οὖν σιγῇ ἔχοντες
ἐκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς
στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρα-
τεύεσθαι, τὸν Ἀμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες.
ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός 5
τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπειᾶς
οὐκ ἐτι ὥς πάλαι ἐπιεικὴς ἐς τοὺς Μακεδόνας) κατα-
πηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ
βήματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταρα-
ξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτοὺς τῇ χειρὶ ἐπι- 10
δεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς οὕστινας χρὴ ξυλλαμ-
βάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεῖς καὶ δέκα.
τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θανάτῳ.
ὥς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβάς
αὐθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεγεν ὧδε. 15

9 Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακεδόνες,
τὴν οἰκαδε ὀρμὴν λεχθήσεταιί μοι ὅδε ὁ λόγος, ἔξεστι
γὰρ ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἔνεκα,
ἀλλ' ὥς γινῶναι ὑμᾶς πρὸς ὁποῖους τινὰς ἡμᾶς ὄντας
2 ὁποιοὶ τινες αὐτοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. καὶ 20
πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίππου τοῦ πατρὸς, ἧπερ καὶ εἰκός,
τοῦ λόγου ἄρξομαι. Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς
πλανήτας καὶ ἀπόρους, ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς
νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρόβατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων
κακῶς μαχομένους Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ 25
τοῖς ὁμόροις Θραξί, χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν
διφθερῶν φορεῖν ἐδωκε, κατήγαγε δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν
ἐς τὰ πεδία, ἀξιωμαχοὺς καταστήσας τοῖς προσχώροις
τῶν βαρβάρων, ὥς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι πι-
στεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σώζεσθαι· 30
3 πόλεων τε οἰκήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἡθεσι
3 χρηστοῖς ἐκόσμησεν. αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων

ρων, ὅφ' ὧν πρόσθεν ἤγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοῖ
 τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγεμόνας κατέστησεν ἐκ δούλων
 καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θράκης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ
 προσέειπεν, καὶ τῶν ἐπὶ θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπι-
 5 καιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμπορίαν τῇ χώρᾳ
 ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετὰλλων τὴν ἐργασίαν ἀνενδεῇ
 παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πάλαι ἐτεθνή- 4
 κειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος ταπει-
 νώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ
 10 εὐπόρον ἀντὶ στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν·
 Ἀθηναίους τε καὶ Θηβαίους, ἐφεδρεύοντας αἰετῇ
 Μακεδονίᾳ, ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν, ἥδη ταῦτά γε
 καὶ ἡμῶν αὐτῷ ξυμπονούντων, ὡς ἀντὶ τοῦ φόρου
 τελεῖν Ἀθηναίοις καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν
 15 ἐν τῷ μέρει ἐκείνους τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι.
 ἐς Πελοπόννησον δὲ παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· 5
 καὶ ἡγεμῶν αὐτοκράτωρ συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλ-
 λάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην στρατιᾶς οὐχ
 ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν
 20 Μακεδόνων προσέειπεν.

Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἐς ὑμᾶς 6
 ὑπηργμένα, ὡς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι
 μεγάλα, μικρὰ δὲ ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμ-
 βαλεῖν· ὃς παραλαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν
 25 καὶ ἀργυρᾶ ἐκπώματα ὀλίγα τάλαντα δὲ οὐδὲ ἐξή-
 κοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς, χρῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ
 Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλαντα, δανεισάμενος ἐπὶ
 τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια ὀρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας
 τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκούσης καλῶς εὐθύς
 30 μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον θαλασσο-
 κρατοῦντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα· κρατήσας 7
 δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου τὴν τε Ἰωνίαν

- πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα
 πᾶσαν καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδούς, καὶ
 Μίλητον εἶλον πολιορκίᾳ· ~~ἀλλὰ~~ δὲ ἄλλα πάντα προσ-
 χωρήσαντα λαβὼν ἐκόντα ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα·
 8 καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ 5
 ἐκτησάμην, ὑμῖν ἔρχεται· ἥ τε κοίλῃ Συρία καὶ ἡ
 Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν ὑμέτερον
 κτῆμά ἐῖσι· καὶ Βαβυλῶν καὶ Βάκτρα καὶ Σοῦσα
 ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περσῶν
 θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα 10
 ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς
 9 ταξιαρχαί. ὥς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων
 τῶν πόνων ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα
 τοῦτο; κέκτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀπο-
 δεῖξαι θησαυροὺς ἐμοὺς ὅτι μὴ ταῦτα, ὑμέτερα 15
 κτήματα ἢ ὅσα ἔνεκα ὑμῶν φυλάττεται. ἐπεὶ οὐδὲ
 ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὃ τι φυλάξω αὐτούς, σιτουμένῳ
 τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνον τὸν αὐτὸν αἰρου-
 μένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἐμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ τοῖς
 τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν 20
 οἶδα, ὥς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς.
- 10 Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονοῦντων καὶ ταλαι-
 πωρουμένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαι-
 πώρως ἐξηγούμενος. καὶ τίς ὑμῶν πονήσας οἶδεν
 ὑπὲρ ἐμοῦ μᾶλλον ἢ ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε δὴ καὶ 25
 ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἐστὶ γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω
- 2 καὶ ἐγὼ τὰ ἐμὰ ἐπιδείξω ἐν μέρει· ὥς ἔμοιγε οὐκ
 ἔστιν ὃ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ ἔμπροσθεν μερῶν
 ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὅπλον τι ἔστιν ἢ ἐκ χει-
 ρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων οὐ γέ οὐκ ἔχνη ἐν ἑμαντῷ 30
 φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τετό-
 ξενμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις

πολλαχῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς
 ὑμετέρας δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας
 ὑμᾶς ἄγω διὰ πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων
 ποταμῶν καὶ ὁρῶν καὶ πεδίων πάντων. γάμους τε ³
 ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς γεγάμηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ
 παῖδες συγγενεῖς ἔσονται τοῖς παισὶ τοῖς ἑμοῖς. ἔτι
 δὲ ὧς χρέα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο,
 τοσαῦτα μὲν μισθοφορούντων, τοσαῦτα δὲ ἀρπα-
 ζόντων, ὁπότε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνοιτο, διαλέ-
 λυμαι ταῦτα. στέφανοί τε χρυσοὶ τοῖς πλείστοις
 ὑμῶν εἰσι μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ
 τῆς ἐξ ἐμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέ- ⁴
 θανεν, εὐκλεῆς μὲν αὐτῷ ἡ τελευτὴ ἐγένετο, περι-
 φανὴς δὲ ὁ τάφος, χαλκαὶ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων
 οἴκοι ἐστᾶσιν, οἱ γονεῖς δ' ἐντιμοὶ εἰσι, λειτουργίας
 τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ
 τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα ἐμοῦ ἄγοντος.

Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς ⁵
 οἴκοι ἀποπέμψειν ἔμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέ-
 ναι βούλεσθε, ἅπιτε ἅπαντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι
 ἀπαγγεῖλατε ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον,
 νικῶντα μὲν Πέρσας καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ
 Σάκας, καταστρεψάμενον δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀρα- ⁶
 χωτοὺς καὶ Δράγγας, κεκτημένον δὲ καὶ Παρθυαίους
 καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρακάνιους ἔστε ἐπὶ τὴν θά-
 λασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον
 ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὡξὸν τε
 ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν,
 οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν
 Ἑρμῆϊ καὶ τὸν Ἀρεσίνῃ καὶ τὸν Ἑρμῶϊ, καὶ ⁷
 τὸν Ἑρμῆϊ διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπω-
 κνήσατε, καὶ εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφο-

τετρα τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς
Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἣ οὐδεὶς πω πρόσθεν
ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσ-
κτησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπεπλευκότος
δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς 5
Πέρσας θάλασσαν, ὥς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε,
ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς
νευικημένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθ-
ρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δῆπον
ἔσται ἀπαγγελθέντα. ἄπιτε. 10

- 11 Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος
ὀξέως καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν οὔτε ἐθεράπευσε
τὸ σῶμα οὔτε τῷ ὥφθη τῶν ἐταίρων· ἀλλ' οὐδὲ
ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥφθη. τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἶσω
τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους τὰς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς 15
τῶν τάξεων διένειμε καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε,
2 τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ
δὲ Μακεδόνες ἐν τε τῷ παραντίκῃ ἀκούσαντες τῶν
λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἔμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ
βήματι οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττο- 20
μένῳ ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροί τε καὶ οἱ σωματο-
φύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πράττωσιν
3 ἢ λέγωνσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὥς δὲ
τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἱ τε
ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρ- 25
βαρικὴ ἐς λόχους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακε-
δονικὰ ὀνόματα ἄγῃμα τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ
πεζεταῖροι Πέρσαι καὶ ἀργυρασπίδων τάξις Περσικὴ
καὶ ἡ τῶν ἐταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγῃμα
4 βασιλικόν, οὐκ ἐτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδρα- 30
μόντες ὥς πρὸς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ πρὸ
τῶν θυρῶν ἐρρίπτουν, ἱκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ·

αὐτοὶ δ' ἐβόων πρὸ τῶν θυρῶν ἐστιγμότες δεόμενοι
 παρελθεῖν εἰσω· τοὺς τε αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε
 ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέ-
 λειν· οὐκ οὖν ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε
 5 ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἕξει
 Ἀλέξανδρος.

Ταῦτα ὥς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῇ 5
 ἐξέρχεται, καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ
 ἀκούσας σὺν οἰμωγῇ τῶν πολλῶν βοῶντων καὶ αὐτῷ
 10 προχεῖται δάκρυα. καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο ὥς τι ἐρῶν·
 οἱ δὲ ἔμενον λιπαροῦντες. καὶ τις αὐτῶν καθ' 6
 ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς
 οὐκ ἀφανῆς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν· ὦ
 βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας ὅτι σὺ Περσῶν
 15 μὲν τινὰς ἤδη πεποιῆσαι σαντῷ συγγενεῖς καὶ καλοῦν-
 ται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε·
 Μακεδόνων δὲ οὐπω τις γέγευται ταύτης τῆς τιμῆς.
 ἐνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, ἀλλ' ὑμᾶς γε, ἔφη, 7
 ξύμπαντας ἑμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς καὶ τό γε ἀπὸ
 20 τούτου οὕτω καλέσω. ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ
 Καλλίνης τε ἐφίλησεν καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἠθέ-
 λησε. καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα βοῶντές
 τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπήσαν.
 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυσίαν τε θύει τοῖς θεοῖς 8
 25 οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῆ ἐποίησε, καθή-
 μενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθημένων, ἀμφ' αὐτὸν
 μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν,
 ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἔθνων ὅσοι κατ' ἀξίωσιν
 ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβευόμενοι, καὶ ἀπὸ τοῦ
 30 αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἀρυσό-
 μενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων
 τῶν τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάγων. εὐχέτο 9

δὲ τὰ τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν
τῆς ἀρχῆς Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει
λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἐννακισχιλίους,
καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ'
αὐτῇ παιανίσαι.

- 5
12 Ἐνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν
Μακεδόνων ὅσοι διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφορὰν
ἀπόλεμοι ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐγένοντο ἐς τοὺς
μυρίους. τούτοις δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ
ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδωκεν Ἀλέξανδρος μόνον, 10
ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν τὴν οἴκαδε ξυμ-
2 βαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἐκάστῳ ὑπὲρ
τὴν μισθοφορὰν· παῖδες δὲ εἴ τῳ ἦσαν ἐκ τῶν
Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἷ καταλιπεῖν ἐκέλευσε
μηδὲ στάσιν κατάργειν ἐς Μακεδονίαν ἄλλοφύλους τε 15
καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι
ὑπολελειμμένοις παισὶ τε καὶ μητρᾷσιν αὐτῶν· αὐτὸς
δὲ ἐπιμελήσεσθαι ὥς ἐκτρέφοντο Μακεδονικῶς, τὰ
τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμούμενοι· γενομένους
δὲ ἄνδρας ἄξιον αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παρα- 20
3 δώσειν τοῖς πατράσι. ταῦτά τε ἀπαλλαττομένοις
ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγγέλλετο καὶ ὅπως
ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτοὺς τὸ ἀτρεκέστατον
τεκμήριον ἐκεῖνο ποιεῖσθαι ἡξίου, ὅτι τὸν πιστότατόν
τε αὐτῷ καὶ ὄντινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει, 25
Κράτερον ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγού-
μενον τοῦ στόλου. οὕτω δὴ ἀσπασάμενος ξύμπαντας
αὐτὸς τε δακρύων καὶ δακρύνοντας ἐκείνους ἀπὸ οὗ
4 ἀπήλλαξε. Κρατέρῳ δὲ τρύτους τε ἄγειν ἐκέλευσε
καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θράκης καὶ 30
Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευ-
θερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπο-

μένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατέρῳ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρατέρου ἡγεμόνα, ὥς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατέρῳ ξυμπίπτει, ὅτι καὶ μαλακῶς
 5 τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

Λόγος δὲ τις καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανῆς παρὰ 5 τοῖς τὰ βασιλικά πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῶδε φιλοτιμότερον ἐξηγουμένοις, καὶ τὸ πιστὸν
 10 ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ἢ τὸ εἰκός τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν, ἐξηγτώμενον Ἀλεξάνδρον ἥδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτιμίαν 6
 15 τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετάπεψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὥς μὴ τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲν αὐτῷ ἰάσιμον. ἐπεὶ οὐδὲν ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην,
 20 ἥκιστα δὲ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὲ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσπράττεσθαι αὐτόν τὴν μητέρα· ἡ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιώσει καὶ 7
 25 τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μεμνήσθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτόν γὰρ ἀξιοῦν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλήσι. καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο, ὅσῳ ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν,
 30 οἷα δὲ καὶ φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα. οὐ μέντοι καταφανές γέ τι ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου ἐξ ὅτου ἂν τις συνέθηκεν οὐχ ὥσανύ-

τως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ Ἀντίπατρον. ****
Ἐφαιστίων.

- 13 Τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπέϊξαντα Ἐφαιστίωνα συναλ-
λαγῆναι Εὐμένει, οὐχ ἐκόντα ἐκόντι. ἐν ταύτῃ τῇ
ὁδῷ καὶ τὸ πεδίον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ 5
ἀνειμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς, αὐτό τε πεδίου
Νυσαῖον καλούμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νυσαῖαι κλητ-
ζονται λέγει Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἐς πεντε-
καίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων· τότε δὲ Ἀλέξανδρον
οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς 10
ληστῶν γὰρ διαρπαγῆναι τὰς πολλὰς αὐτῶν.
- 2 Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας
σατραπῆς γυναικας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας
φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, καὶ ταύτας σκευῇ
ἀνδρῶν ἱππέων ἐσταλμένας, πλήν γε δὴ ὅτι πελέκεις 15
ἀντὶ δοράτων ἐφόρουν καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας·
οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν
3 δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον ἐν ταῖς μάχαις. ταύτας
μὲν δὴ ἀπαλλάξαι τῆς στρατιᾶς Ἀλέξανδρον, μὴ τι
νεωτερισθεῖν κατ' αὐτὰς ἐς ὕβριν πρὸς τῶν Μακε- 20
δόνων ἢ βαρβάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς
τὴν βασιλίσσαν σφῶν ὅτι αὐτὸς ἤξει πρὸς αὐτὴν
παιδοποιησόμενος. ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε
Πτολεμαῖος οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν ὅστις ἱκανὸς
4 ὑπὲρ τῶν τοιούτων τεκμηριῶσαι. οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν 25
τῷ τότε σῶξασθαι τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδ'
ἔτι πρὸ Ἀλεξάνδρου, ἢ Ξενοφῶν ἂν ἐμνήσθη αὐτῶν,
Φασιανῶν τε μνησθεῖς καὶ Κόλχων καὶ ὅσα ἄλλα
ἀπὸ Τραπεζοῦντος ὁρμώμενοι ἢ πρὶν ἐς Τραπεζοῦντα
κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά, 30
ἵνα περ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐντετυγῆκεσαν ἄν, εἶπερ
5 οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. μὴ γενέσθαι μὲν γὰρ παν-

τελῶς τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν οὐ πιστὸν δοκεῖ
 ἔμοιγε, πρὸς τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν. ὥς
 Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ
 ζωστῆρά τινα Ἰπολύτης τῆς βασιλίσσης αὐτῶν ὅτι
 5 ἐς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεῖ Ἀθηναῖοι
 ὅτι ἐπιούσας τὰς γυναικας ταύτας τὴν Εὐρώπην
 πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες ἀνέστειλαν· καὶ γέγραπται
 ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχῃ πρὸς Μίκωνος
 οὐ μείον ἥπερ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. καὶ Ἡρο- 6
 10 δότῳ πολλάκις περὶ τῶν γυναικῶν τούτων πεποιήται,
 καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας
 λόγῳ ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου
 Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. εἰ
 δὲ ἱππικὰς δὴ τινας γυναικας Ἀτροπάτης ἔδειξεν
 15 Ἀλεξάνδρῳ, βαρβάρους τινὰς ἄλλας γυναικας ἱπ-
 πεύειν ἡσκημένους δοκῶ ὅτι ἔδειξεν ἐς τὸν λεγόμενον
 δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον ἐσταλμένους.

Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξαν- 14
 δρος, ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος
 20 καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, καὶ
 πότοι αὐτῷ ἐρίγνοντο παρὰ τοῖς ἐταίροις. καὶ ἐν
 τούτῳ Ἡφαιστίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἐβδόμη τε ἡμέρα
 ἦδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον
 πληρὲς εἶναι· παίδων γὰρ ἀγῶν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
 25 γυμνικός· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς
 ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρελθὼν πρὸς αὐτὸν σπουδῇ
 οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν.

Ἐνθα δὴ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πέν- 2
 θους τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ
 30 τὸ πένθος, πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲ πρα-
 χθέντα ἐπ' αὐτῷ ἄλλοι ἄλλα, ὥς ἕκαστος ἢ εὐνοίας
 πρὸς Ἡφαιστιῶνα ἢ φθόνου εἶχεν ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν

3 Ἀλέξανδρον. ὧν οἱ τὰ ἀτάσθαλα ἀναγράφαντες οἱ
 μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλε-
 ξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγήσας ἔδρασεν ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ
 πάντων δὴ ἀνθρώπων φιλάτῳ· οἱ δὲ ἐς αἰσχύνην
 μᾶλλον τι ὥς οὐ πρόποντα οὔτ' οὖν βασιλεῖ οὔτε 5
 Ἀλεξάνδρῳ, οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης
 ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐταίρου ὀδύρεσθαι
 οὐδ' ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν γε δὴ πρὸς βίαν
 4 ἀπηνέχθῃ πρὸς τῶν ἐταίρων· οἱ δέ, τήν τε ἡμέραν
 ὅλην καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐρρίφθαι ἐπὶ τῷ σώματι· 10
 οἱ δὲ καί, τὸν ἱατρὸν Γλαυκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ
 τοῦτον ὥς ἐπὶ φαρμάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δέ, ὅτι
 οἴνου περιεῖδεν ἐμπλησθέντα θεωρῶν αὐτός· καὶ
 κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τά
 τε ἄλλα οὐκ ἀπεικότα τίθεμαι καὶ κατὰ ζῆλον τὸν 15
 Ἀχιλλέως, πρὸς ὄντινα ἐκ παιδὸς φιλοτιμία· αὐτῷ
 5 ἦν· οἱ δὲ καί, τὸ ἄρμα ἐφ' ὅτῳ τὸ σῶμα ἐφέρετο
 ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἠνιόχει, τοῦτο οὐδαμῇ πιστὸν
 ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δέ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ
 τὸ ἔδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρ- 20
 βαρικὸν τοῦτό γε, καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον,
 ἀλλὰ τῇ Ξέρξου μᾶλλον τι ἀτασθαλίᾳ τῇ ἐς τὸ θεῖον
 καὶ ταῖς πέδαις ἃς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον
 καθεῖναι Ξέρξην, τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσ-
 6 ποντον. ἀλλὰ ἐκεῖνο οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκότος 25
 ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὥς ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλυνεν
 Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πολλὰς
 πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δὴ ἐν τούτοις
 καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὧν τε ἐδέοντο
 30 ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐτοῖς 30
 Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι
 καί τοι οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ

σώσας μοι τὸν ἑταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἑμαντοῦ
κεφαλῇ ἦγον. ἐναγίζειν τε ὅτι αἰεὶ ὥς ἦρωϊ ἐκέλευεν 7
Ἑφαιστίῳ, τοῦτο μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀνα-
γέγραπται· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι καὶ εἰς Ἀμμωνος ἔπεμ-
5 ψεν ἐρησομένους τὸν θεὸν εἰ καὶ ὥς θεῷ θύειν
συγχωρεῖ Ἑφαιστίῳ· τὸν δὲ οὐ συγχωρῆσαι.

Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ξυμφωνούμενα, ἐς τρίτην 8
ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἑφαιστίῳ ἡμέραν μῆτε
σίτου γεύσασθαι Ἀλέξανδρον μῆτε τινὰ θεραπείαν
10 ἄλλην θεραπεῦσαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ
ὀδυρόμενον ἢ πενθικῶς σιγῶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι
αὐτῷ ἐτοιμάζεσθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ ταλάντων
μυρίων, οἱ δὲ καὶ πλειόνων ἀνέγραψαν· καὶ ὅτι 9
πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη κατὰ πᾶσαν τὴν χώραν
15 τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ τῶν ἑταίρων τῶν
Ἀλεξάνδρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου σφᾶς τε
αὐτοὺς καὶ τὰ ὅπλα Ἑφαιστίῳ ἀνέθεσαν ἀποθα-
νόντι· πρῶτον δὲ Εὐμένη ἄρξαι τοῦ σοφίσματος,
ὄντινα ὀλίγῳ πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς
20 Ἑφαιστίωνα· καὶ τοῦτο δὲ δρᾶσαι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ
ὥς μὴ ἐφήδεσθαι δοκοίη τελευτήσαντι Ἑφαιστίῳ.
οὐκουν οὐδὲ ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἑφαιστίῳ 10
χιλίαρχον ἐπὶ τῇ ἵππῳ τῇ ἑταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὥς
μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα τοῦ Ἑφαιστίῳ ἐκ τῆς
25 τάξεως· ἀλλὰ Ἑφαιστίῳ τε ἡ χιλιarchία ἐκαλεῖτο
καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἡγεῖτο τὸ ἐξ Ἑφαιστίῳ
πεποιημένον. ἀγῶνά τε ἐπενόει ποιῆσαι γυμνικόν
τε καὶ μουσικὸν πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων καὶ τῇ
εἰς αὐτὸν χορηγία πολὺ τι τῶν ἄλλων τῶν πρόσθεν
30 ἀριδιηλότερον· τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστὰς τοὺς ξύμ-
παντας παρεσκεύασε. καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ’
Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἡγωνίσαντο.

- 15 Χρόνος τε ἦν αὐχνὸς τῷ πένθει καὶ αὐτός τε αὐτὸν ἤδη μετεκάλει ἀπ' αὐτοῦ καὶ οἱ ἐταῖροι μᾶλλον τι ἐν τῷ τοιῷδε ἦνυτον. ἐνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κοσσαίους, ἔθνος πολεμικόν, ὁμορον
 2 τῷ Οὐξίαν. εἰσὶ δὲ ὄρειοι οἱ Κοσσαῖοι καὶ χωρία 5 ὄχυνά κατὰ κώμας νέμονται, ὁπότε προσάγοι δύναμις ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὄρων ἀποχωροῦντες ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἐκάστοις οὕτω διαφεύγουσιν, ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφίσιν ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ αὐθις εἰς τὸ ληστεύειν 10
 3 τρεπόμενοι ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται. Ἀλέξανδρος δὲ ἐξείλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος στρατεύσας. ἀλλ' οὔτε χειμῶν ἐμποδὼν ἐγένετο αὐτῷ οὔτε αἱ δυσχωρίαί, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγρου, ὃς μέρος τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς 15 ἦγεν. οὕτως οὐδὲν ἄπορον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν ἐς ὃ τι ὀρμήσειε.
- 4 Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα Λιβύων τε πρεσβεῖαι ἐνετύγγανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανοῦντων ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας, καὶ ἐξ Ἰταλίας 20 Βρέττιοί τε καὶ Λευκανοὶ καὶ Τυρρηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον. καὶ Καρχηδονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται καὶ ἀπὸ Αἰθιοπῶν πρέσβεις ἐλθεῖν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ Κελτοὺς καὶ Ἰβηρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν τὰ τε ὀνόματα 25 καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὀφθῆναι πρὸς Ἑλλήνων
 5 τε καὶ Μακεδόνων. τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρῖναι ἐπέτρεπον· καὶ τότε μάλιστα αὐτὸν τε αὐτῷ Ἀλέξανδρον καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν φανῆναι γῆς τε ἀπάσης 30 καὶ θαλάσσης κύριον. Ἄριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγραφάντων καὶ Ρωμαίους

λέγουσιν ὅτι ἐπρέσβευσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρε-
 σβείαις Ἀλέξανδρον ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης
 ἐς τὸ ἔπειτα δυνάμεως μαντεύσασθαι, τὸν τε κόσμον
 τῶν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ φιλόπονόν τε καὶ ἔλευ-
 5 θέριον καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος ἅμα διαπυνθανό-
 μενον. καὶ τοῦτο οὔτε ὥς ἀτρεκέες οὔτε ὥς ἄπιστον 6
 πάντη ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτε τις Ῥωμαίων
 ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ταύτης ὥς παρὰ Ἀλέξανδρον
 σταλείσης μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὔτε τῶν τὰ Ἀλε-
 10 ξάνδρου γραψάντων, οἷς τισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμ-
 φέρομαι, Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος·
 οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων πολιτεύματι ἐπεικὸς ἦν, ἔλευ-
 θέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλιστα ὄντι, παρὰ βασιλεία
 ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς τοσόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας
 15 πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκάζοντος οὔτε κατ'
 ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε, εἴπερ τινὰς ἄλλους, τοῦ
 τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχομένους.
 Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει 16
 ἐς Ἑρκανίαν ναυπηγούς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύσας
 20 ὕλην τεμόντα ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἑρκανίων ναυπη-
 γεῖσθαι ναῦς μακρὰς ἀφράκτους τε καὶ πεφραγ-
 μένας ἐς τὸν κόσμον τὸν Ἑλληνικόν. πόθος γὰρ 2
 εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκμαθεῖν τὴν θάλασσαν τὴν
 Κασπίαν τε καὶ Ἑρκανίαν καλουμένην ποῖα τινὲ
 25 ξυμβάλλει θαλάσση, πότερα τῇ τοῦ πόντου τοῦ
 Εὐξείνου ἢ ἀπὸ τῆς ἐώας τῆς κατ' Ἰνδοὺς ἐκπερι-
 ερχομένη ἢ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς κόλπον
 τὸν Ἑρκάνιον, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Περσικὸν ἔξευρε,
 τὴν ἐρυθρὰν δὴ καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὔσαν
 30 τῆς μεγάλης θαλάσσης. οὐ γὰρ πῶ ἐξεύρηντο αἱ 3
 ἀρχαὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης, καίτοι ἐθνῶν ταύ-
 τη οἰκούντων οὐκ ὀλίγων καὶ ποταμῶν πλοῦτον

ἐμβαλλόντων εἰς αὐτήν· ἐκ Βάκτρων μὲν Ὁξος, μέγιστος τῶν Ἀσιανῶν ποταμῶν, πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν, ἐξίησιν εἰς ταύτην τὴν θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν δὲ Ἰαξάρτης· καὶ τὸν Ἀράξην δὲ τὸν ἐξ Ἀρμενίων ρέοντα εἰς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ πλείων λόγος κατέχει. 5
4 μέγιστοι μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ δὴ καὶ ἄλλοι ἔς τε τούτους ἐμβαλλοντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν εἰς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξιῶσιν, οἱ μὲν καὶ γινωσκόμενοι πρὸς τῶν ἁμφ' Ἀλέξανδρον ἐπελθόντων τὰ ἔθνη ταῦτα, οἱ δὲ κατὰ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ κόλπου, ὥς 10 εἰκός, [ἐς τοὺς Σκυθὰς τοὺς Νομάδας] ὃ δὴ ἄγνωστον πάντη ἐστίν.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ὥς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέβη ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι, καὶ ἀπαγα- 15 γόντες ἀπὸ τῶν ἐταίρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος ἔλασιν. λόγιον γὰρ γεγυῖναι σφίσι ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ Βήλου μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι 6 τὴν πάροδον τὴν εἰς Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε. τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λόγος [τοῦ] Εὐριπίδου τοῦ 20 ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος Εὐριπίδῃ ὧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάξει καλῶς.

σὺ δέ, ὦ βασιλεῦ, ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμᾶς ἀφορῶν αὐτὸς μὴδὲ τὴν στρατιάν ταύτην ἐπέχουσιν ἄγων παρελθεῖν· ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς 25 7 ἔω μᾶλλον. τῷ δὲ οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἦγε γὰρ αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαίμονιον ἢ παρελθόντα ἐχορῆν ἤδη τελευτῆσαι. καὶ πον τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἦν ἐν ἀκμῇ τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων ἀπηλλά- 30 χθαι, πρὶν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀνθρωπίνην, ἣς ἔνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι

εἰκὸς τέλος ὄραῖν μακροῦ βίου μηδὲ πρόσθεν τινὰ
 ἀνθρώπων ἀποφαίνειν εὐδαίμονα. ἐπεὶ καὶ αὐτῷ 8
 Ἀλεξάνδρῳ ἡ Ἡφαιστίωνος τελευτὴ οὐ σμικρὰ ξυμ-
 φορὰ γεγένητο, ἧς καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προ-
 5 ἀπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆσαι μᾶλλον ἢ ζῶν πειρα-
 θῆναι, οὐ μείον ἢ καὶ Ἀχιλλέα δοκῶ ἂν ἐλέσθαι
 προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ τοῦ θανάτου
 αὐτῷ τιμωρὸν γενέσθαι.

Ἦν δέ τι καὶ ὕποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους, 17
 10 ὥς οὐ κατὰ μαντεῖαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ὠφέλειαν τὴν
 αὐτῶν φέροι αὐτοῖς ἢ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς
 Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. ὁ γὰρ τοῦ Βήλου
 νεῶς ἐν μέσῃ τῇ πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει
 τε μέγιστος καὶ ἐκ πλίνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ
 15 ἡρμοσμένης. τοῦτον τὸν νεῶν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα 2
 ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων, Ξέρξης κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ
 τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπενόστησεν. Ἀλέξανδρος δὲ
 ἐν νῷ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ἐπὶ
 τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἕνεκα τὸν
 20 χοῦν ἐκέλευε ἐκφέρειν τοὺς Βαβυλωνίους· οἱ δέ,
 ὅτι καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. ἐπεὶ δὲ 3
 ἀποστάντος αὐτοῦ μαλθακῶς ἀνθήψαντο τοῦ ἔργου
 οἷς ταῦτα ἐπετέτραπτο, ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει
 τὸ ἔργον ἐργάσασθαι. εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ
 25 πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων
 βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν. καὶ ἀπὸ τούτου πάλαι 4
 μὲν τὸν νεῶν ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς θυσίας τῷ
 θεῷ θύεσθαι· τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ
 νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὃ τι ἀναλωθήσεται τὰ
 30 περιγινγνόμενα. τούτων δὲ εἵνεκα ὕποπτοι Ἀλεξάν-
 δρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἰς Βαβυλῶνος
 Ἀλέξανδρον, ὥς μὴ δι' ὀλίγου τὸν νεῶν ἐπιτελε-

- σθέντα ἀφελῆσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὥφελαι-
 5 λείας. ὅμως δὲ τὰ γε τῆς ἐπιστροφῆς τῆς κατὰ τὴν
 εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν ἐθελῆσαι αὐτοῖς πεισθῆναι
 λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν
 ποταμὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι, ἐς δὲ 5
 τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ'
 αὐτὸν πορεύεσθαι, ἐθέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως
 τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον, ὥς ταύτῃ ἐπι-
 6 στρέψαντα πρὸς ἑω ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι
 ὑπὸ δυσχωρίας οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι 10
 τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς
 ἑω ἐπέστρεφεν, ἐλώδη τε καὶ τεναγώδη ἦν. καὶ οὕτω
 καὶ ἐκόντα καὶ ἄκοντα ἀπειθῆσαι τῷ θεῷ.
- 18 Ἐπεὶ καὶ τοῖόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀνα-
 γέγραπεν Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἐταί- 15
 ρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἦν
 παρὰ Μαζαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν
 Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ
 Ἰνδῶν, ὁρῶντα πικρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας
 ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπι- 20
 στεῖλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ, μάντιν γὰρ εἶναι
 τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγχχνων μαντείας,
 2 μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας. ἀντεπι-
 στεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανόμενον τίνα
 μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ μαντείᾳ. 25
 τὸν δὲ γράψαι αὐτῷς ὅτι τὸν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ
 Ἑφαιστίωνα. θύεσθαι δὲ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα
 μὲν ἐπὶ τῷ Ἑφαιστίωνι· ὥς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ
 ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανῆς ἦν, οὕτω δὲ ἐγγράψαντα
 καὶ κατασημνηάμενον τὸ γραμματίον πέμψαι παρὰ 30
 τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα,
 3 δηλοῦντα μηδὲν τι δεδιέναι Ἑφαιστίωνα· ἔσεσθαι

γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκποδών. καὶ ταύτην 3
 τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστόβουλος κομίσασθαι Ἀπολ-
 λόδωρον μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτῆσαι Ἡφαι-
 στίωνα. αὐτῷ δὲ θύεσθαι τὸν Πειθαγόραν ἐπὶ τῷ
 5 Ἀλεξάνδρῳ καὶ γενέσθαι καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον
 τὸ ἥπαρ τοῦ Ιερείου. καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ καὶ
 ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου γράψαι Ἀπολλοδώρῳ. Ἀπολλό-
 δωρον δὲ οὐ κατασιωπῆσαι, ἀλλὰ φράσαι γὰρ πρὸς
 Ἀλέξανδρον τὰ ἐπεσταλμένα, ὥς εὖνοιαν μᾶλλον τι
 10 ἐπιδειξόμενον τῷ βασιλεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέσεις
 μὴ τις αὐτῷ κίνδυνος ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. καὶ 4
 Ἀπολλοδώρον τε λέγει ὅτι Ἀλέξανδρος ἐπήνεσε καὶ
 τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα,
 ἦρετο οὗτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε
 15 πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ
 ἥπαρ ἐγένετο τοῦ Ιερείου· ἐρομένου δὲ ὅτι νοοῖ τὸ
 σημεῖον μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ
 τοσοῦτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὥς καὶ
 δι' ἐπιμελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν
 20 ἀλήθειάν οἱ ἔφρασε. ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος 5
 λέγει παρὰ Πειθαγόρου πυθέσθαι· καὶ Περδίκκᾳ δὲ
 μαντεύσασθαι αὐτὸν λέγει καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ
 ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου
 Περδίκκαν τε ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀπο-
 25 θανεῖν καὶ Ἀντίγονον ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς Σέλευ-
 κον καὶ Λυσίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένῃ. καὶ μὲν 6
 δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ
 τοιούσδε τις ἀναγέγραπται λόγος, ὅποτε ἐπὶ τὴν
 πυρὰν ἦει ἀποθανούμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους
 30 ἐταίρους ἀσπάζεσθαι αὐτόν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐθε-
 λῆσαι προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ ὅτι
 ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάσεται. καὶ τοῦτον

τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἔλθειν τῶν ἀκουσάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη.

- 19 Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖαι 5
παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον, ὑπὲρ ὧτων μὲν ἕκαστοι
πρεσβευσόμενοι οὐκ ἀναγέγραπται· δοκεῖν δ' ἔμοιγε
αἱ πολλαὶ στεφανούντων τε αὐτὸν ἦσαν καὶ ἐπαι-
νούντων ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα
ταῖς Ἰνδικαῖς, καὶ ὅτι σῶος ἔξ' Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν 10
φασκόντων. καὶ τούτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ
2 εἰκότα τιμήσας ἀποπέμψαι ὀπίσω λέγεται. ὅσους δὲ
ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ εἰ δὴ τι ἄλλο ἀνά-
θημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἑξέρχης ἀνεκόμισεν ἐς Βαβυ-
λῶνα ἢ ἐς Πασαργάδας ἢ ἐς Σοῦσα ἢ ὅπη ἄλλη τῆς 15
'Ασίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσβεσι· καὶ τὰς
'Αρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς
οὕτω λέγεται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ
τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἔδος.
- 3 Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὡς λέγει Ἀριστό- 20
βουλος, καὶ τὸ ναυτικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐ-
φράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θαλάσσης τῆς
Περσικῆς, ὃ τι περ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ
Φοινίκης ἀνακεκομισμένον, πεντήρεις μὲν δύο τῶν
ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, 25
τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα· ταύτας ξυντημθεί-
σας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοι-
νίκης ἐς Θάψακον πόλιν, ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὐθις
4 καταπλεῦσαι ἐς Βαβυλῶνα. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος
αὐτῷ ἐναυπηγεῖτο στόλος τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους 30
τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· τούτων γὰρ μόνων τῶν δέν-
δρων εὐπορίαν εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων,

τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς ναυπηγίαν ἀπόρως ἔχειν τὴν
 γῆν ταύτην· πληρώματα δὲ ἐς τὰς ναῦς καὶ τὰς
 ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πλήθος καὶ τῶν
 ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφίχθαι αὐτῷ ἐκ
 5 Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λιμένα τε ὅτι
 πρὸς Βαβυλῶνι ἐποίει ὀρυκτὸν ὅσον χιλίαις ναυσὶ
 μακραῖς ὄρμον εἶναι καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος.
 καὶ Μίκκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίῳν 5
 ταλάντων ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο,
 10 τοὺς μὲν μισθῷ πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος
 ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι. τὴν τε γὰρ παραλίαν τὴν
 πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ κατοικίζειν ἐπενόει καὶ
 τὰς νήσους τὰς ταύτη. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μείον
 ἂν Φοινίκης εὐδαίμων ἢ χώρα αὕτη γενέσθαι. ἦν 6
 15 δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὥς ἐπὶ Ἀραβας
 τοὺς πολλοὺς, πρόφασιν μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύτη
 βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο
 ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἀραβιν ἐς αὐτόν·
 τὸ δὲ ἀληθές, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἅπληστος ἦν τοῦ
 20 κτᾶσθαι τι ἀεὶ Ἀλέξανδρος.

Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἀραβας δύο μόνον 20
 τιμᾶν θεοῦς, τὸν Οὐρανὸν τε καὶ τὸν Διόνυσον,
 τὸν μὲν Οὐρανὸν αὐτόν τε ὁρῶμενον καὶ τὰ ἄστρα
 ἐν οἷ ἔχοντα τὰ τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' ὅτου
 25 ἡ μεγίστη καὶ φανοτάτη ὠφέλεια ἐς πάντα ἦκει τὰ
 ἀνθρώπεια· Διόνυσον δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς
 στρατείας. οὐκ οὖν ἀπαξιοῦν καὶ αὐτόν τρίτον ἂν
 νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ φανλότερα ἔργα
 Διονύσου ἀποδειξάμενον, εἴπερ οὖν καὶ Ἀράβων
 30 κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰνδοῖς, πολι-
 τεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. τῆς τε χώρας ἡ εὐδαι- 2
 μονία ὑπεκίνει αὐτόν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν

τὴν κασίαν γίγνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρναν τε καὶ τὸν λιβανωτόν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κινάμωμον τέμνεσθαι, οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρκδον αὐτόματοι ἐκφέρουσι· τό τε μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάττων ἢ παράλιος τῆς Ἀραβίας ἦπερ ἡ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκειῖσθαι πολλαί, καὶ λιμένες πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἳοι παρασχεῖν μὲν ὄρμους τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆναι, καὶ ταύτας γενέσθαι εὐδαίμονας. 10

- 3 Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελάγαι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκβολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἰκοσι σταδίους ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ ποταμοῦ, μικροτέρα αὕτη καὶ δασεῖα 15
 ὕλη παντοία· εἶναι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς οἰκήτορας αὐτοὺς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν
 4 τὰ τῆς διαίτης ποιεῖσθαι· νέμεσθαι τε αὐτὴν αἰξί τε ἀγρίαις καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνείσθαι ἀφ' 20
 οὓς τῇ Ἀρτέμιδι, οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν ποιεῖσθαι ἀπ' αὐτῶν ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα·
 [ἐπὶ τῷδε θηρᾶν μόνον] ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι
 5 ἀθέμιτον. καὶ ταύτην τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἰκαρον ἐκέλευσε καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς 25
 νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ, ἐς ἣντινα Ἰκαρον τὸν Δαιδάλου τακέντος τοῦ κηροῦ
 ὅτῳ προσήρτητο τὰ πτερὰ πεσεῖν λόγος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος παρῄσχε 30
 τῷ ἡλίῳ θάλαψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἰκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν μὲν Ἰκαρον καλεῖσθαι,

τὸ δὲ Ἰκάριον. ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπέχειν μὲν ἀπὸ 6
 τοῦ στόματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ὅσον πλοῦν
 ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατ' οὖρον θεοῦσῃ νηϊ· Τύλος
 δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα· μεγάλη δὲ εἶναι καὶ οὔτε
 5 τραχεῖα ἢ πολλή οὔτε ὑλώδης, ἀλλ' οἷα καρπούς
 τε ἡμέρους ἐκφέρειν καὶ πάντα ὥραια.

Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ μὲν πρὸς 7
 Ἀρχίου, ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατα-
 σκοπῇ τοῦ παραπλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀραβας μέχρι
 10 μὲν τῆς νήσου τῆς Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ οὐκ ἐτι
 περαιωθῆναι ἐτόλμησεν· Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῃ
 τριακοντόρῳ σταλὲς καὶ τῆς χειρρονήσου τι τῶν
 Ἀράβων παρέπλευσε· μακροτάτῳ δὲ τῶν ἐκπεμ-
 φθέντων προὔχωρησεν Ἰέρων ὁ Σολεὺς ὁ κυβερνήτης,
 15 λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τριακόντορον.
 ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι τὴν 8
 χειρρόνησον τὴν Ἀράβων πᾶσαν ἔσπε ἐπὶ τὸν κόλπον
 τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν καθ' Ἡρώων
 πόλιν· οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι
 20 ἐπὶ πολὺ παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ'
 ἀναστρέψας γὰρ παρ' Ἀλέξανδρον ἐξήγγειλε τὸ μέ-
 γεθὸς τε τῆς χειρρονήσου θαυμαστόν τι εἶναι καὶ
 ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς Ἰνδῶν γῆς, ἅκραν τε
 ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θαλάσσης· ἦν δὲ 9
 25 καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς πλέοντας,
 πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικόν, οὐ
 πόρρῳ ἀνατείνουσιν ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν
 διαβαλεῖν ἐς αὐτήν, καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ
 ταύτῃ δοκοῦν· ἀλλὰ Νεάρχος λέγει ὅτι αὐτὸς
 30 διεκώλυσεν, ὡς ἐκπεριπλεύσας τὸν κόλπον τὸν
 Περσικόν ἔχοι ἀπαγγεῖλαι Ἀλεξάνδρῳ ἐφ' οἷςτισι
 πρὸς αὐτοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν 10

μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ κατα-
μαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῇ τῇ θαλάσῃ καὶ
τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἀνθρώπους, ὄρμους τε ἐν
αὐτῇ καὶ ὕδατα καὶ τὰ νόμια τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ-
τις ἀγαθὴ καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακὴ· καὶ οὖν ⁵
καὶ τοῦτο αἴτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάνδρῳ
τὸν στρατόν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ
τῆς Ἀραβίας τὰ ἔρημα, ἐφ' ὅτῳ καὶ ὁ Ἰέρων ἐπι-
στρέψαι ὀπίσω λέγεται.

- 21 Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις, ¹⁰
ὁ λιμὴν δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ
Βαβυλῶνος κατὰ τὸν Εὐφράτην ὡς ἐπὶ τὸν Παλλα-
κόπαν καλούμενον ποταμόν. ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς
Βαβυλῶνος σταδίους ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι
διώρουξ αὕτη ὁ Παλλακόπας ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ ¹⁵
2 δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποταμός. ὁ γὰρ Εὐφράτης
ποταμός ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὀρῶν χειμῶνος μὲν
ᾧρα προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα δὲ οὐ πολλοῦ
ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἥρος δὲ ὑποφαίνοντος καὶ
πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπᾶς ἄστινας τοῦ θέρους ²⁰
ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει μέγας τε ἐπέρχεται καὶ ὑπερ-
3 βάλλει ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν.
τηνικαῦτα γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς
Ἀρμενίοις κατατηκόμεναι αὔξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ
ἐπὶ μέγα, ὅτι δὲ ἐπιπολῆς ἔστιν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ²⁵
ὁ ῥοῦς ὑπερβάλλει ἐς τὴν χώραν, εἰ μὴ τις ἀνα-
στομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐς τὰ ἔλη
τε ἐκτρέψει καὶ τὰς λίμνας, αἱ δὲ ἀρχόμεναι ἀπὸ
ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυνεχῇ τῇ Ἀράβων
γῇ καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολὺ, ἐκ δὲ τοῦ ³⁰
4 ἐς θάλασσαν κατὰ πολλὰ τε καὶ ἀφανῆ στόματα
ἐκδίδωσι. τετηκνίας δὲ τῆς χιόνος ἀμφὶ Πλειάδων

- μάλιστα δύσιν ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει καὶ οὐδὲν
 μείον τὸ πολὺ αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ
 ἐς τὰς λίμνας. εἰ δὴ τις μὴ ἀποφράξειε τὸν Παλλα-
 κόπαν αὐτίς, ὥς κατὰ τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι
 5 τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον, ἐκένωσεν ἂν τὸν Εὐφράτην
 ἐς αὐτόν, ὥς μὴδ' ἐπάρδεσθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυ-
 ρίαν γῆν. ἀλλ' ἀπεφράσσοντο γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλλα- 5
 κόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς τοῦ σατράπου
 τῆς Βαβυλωνίας πολλῶ πόνῳ, καίπερ οὐ χαλεπῶς
 10 ἀναστομούμεναι, ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτη γῆ καὶ
 πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ
 ποταμοῦ μὴ εὐμαρῇ τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρ-
 εχειν· ἀλλὰ καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες
 ὑπὲρ τοὺς μυρίους ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ξυνείχοντο.
 15 Ταῦτα ἀπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφε- 6
 λῆσαι τι τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν. ἐνθεν μὲν δὴ
 ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς,
 ταύτη δὲ ἔγνω βεβαίως ἀποκλείσαι τὴν ἐκβολήν·
 προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπετρος
 20 ἡ γῆ ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα, εἰ ξυναφῆς γένοιτο
 τῇ πάλαι διώρυχι τῇ κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὗτ'
 ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ στερεότητος
 τῆς γῆς, τὴν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ τεταγμένη
 ὥρᾳ μὴ χαλεπῶς γίγνεσθαι. τούτων ἕνεκα ἐπὶ τε 7
 25 τὸν Παλλακόπαν ἔπλευσε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ
 ἐς τὰς λίμνας ὥς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. ἐνθα χωρὸν
 τινα ἐν καλῷ ἰδὼν πόλιν ἐξωκοδόμησέ τε καὶ ἐτεί-
 χισε, καὶ ἐν ταύτῃ κατῴκισε τῶν Ἑλλήνων τινὰς
 τῶν μισθοφόρων, ὅσοι τε ἐκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ
 30 γήρως ἢ κατὰ πῆρωσιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

Αὐτὸς δὲ ὥς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων τὴν 22
 μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπύονθαι ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι,

- καθάπερ ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο, ἀλλ' ἔφθη γὰρ ἐλάσας
 ἔξω Βαβυλῶνος πρὶν τι παθεῖν, ἀνέπλει αὖτις κατὰ
 τὰ ἔλη θαρρῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα·
 ἵνα δὴ καὶ ἐπλανήθη αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ
 τὰ στενὰ ἀπορία ἡγεμόνος, πρὶν γε δὴ αὐτὸς πέμψας 5
 τὸν ἡγησόμενον ἐπανήγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον.
- 2 λόγος δὲ λέγεται τοῖόσδε. τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυ-
 ρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς
 πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι δεδομημένους. ὥς δὲ
 ἔπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἔλη, κυβερνᾷν γὰρ αὐτὸν 10
 λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπεσόντος
 αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχό-
 μενον, τὴν μὲν δὴ οἶα βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ,
 τὸ διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι
 ἐν καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκότηων 15
- 3 εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. τοῦτό τε οὖν
 αὐτὸ πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι καὶ ὅτι τῶν τις
 ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὥς ἐπὶ τὸ διάδημα ἀφελὼν τοῦ
 καλάμου αὐτὸ μετὰ χειρὸς μὲν οὐκ ἦνεγκεν, ὅτι
 νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, περιθίεις δὲ τῇ κεφαλῇ 20
- 4 τῇ αὐτοῦ οὕτω διήνεγκε. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ τῶν
 ἀναγραψάντων τὰ Ἀλεξάνδρου λέγουσιν ὅτι τάλαν-
 τον μὲν ἐδωρήσατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυ-
 μίας εἵνεκα, ἀποτεμεῖν δὲ ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν,
 τῶν μάντεων ταύτῃ ἐξηγησαμένων, μὴ περιιδεῖν 25
 σῶαν ἐκείνην τὴν κεφαλὴν ἥτις τὸ διάδημα ἐφόρησε
 τὸ βασίλειον· Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι
 ἔλαβεν λέγει αὐτόν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς περι-
- 5 θέσεως ἔνεκα τοῦ διαδήματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ
 τῶν τινα Φοινίκων τῶν ναυτῶν λέγει ὅτι τὸ διάδημα 30
 τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν· εἰσὶ δὲ οἱ Σέλευκον λέγουσι.
 καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάνδρῳ σημῆναι τὴν τελευτὴν

καὶ τῷ Σελεύκῳ τὴν βασιλείαν τὴν μεγάλην. Σέλευ-
 κον γὰρ μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξα-
 μένων τὴν ἀρχὴν βασιλέα γενέσθαι τὴν τε γνώμην
 βασιλικώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρξαι μετὰ γε
 5 αὐτὸν Ἀλέξανδρον οὗ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.

Ἐπαυελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει 23
 Πευκέσταν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν
 Περσῶν ἐς δισφυρίους· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ
 Ταπούρων οὐκ ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη τῶν
 10 προσχώρων τῇ Περσίδι μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέ-
 λετο. ἦκε δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος στρατιὰν ἄγων
 ἀπὸ Καρίας καὶ Μένανδρος ἐκ Λυδίας ἄλλους καὶ
 Μενίδας τοὺς ἱππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ ξυνταχθέντας.
 καὶ πρεσβεῖαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦκον, 2
 15 καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοὶ τε ἐστεφανωμένοι
 Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στε-
 φάνοις χρυσοῖς, ὥς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεοῦ
 ἀφιγμένοι. τῷ δὲ οὐ πόρρω ἢ τελευτῇ ἦν.

Ἐνθα δὴ τοὺς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυ- 3
 20 μίας, ὅτι πάντα Πευκέστα ἐπείθοντο, καὶ αὐτὸν Πευ-
 κέσταν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν
 αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρχην μὲν
 τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοι-
 ρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζό-
 25 μενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἦντινα μείονα μὲν τοῦ
 διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν οὐκ ἐν τιμῇ στρατευο-
 μένων ἔφερεν· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας καὶ 4
 τελευταῖον τῆς δεκάδος Μακεδόνα, δεκαστάτηρον
 καὶ τοῦτον, ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι
 30 Μακεδόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ μισθοφορᾷ προὔ-
 χοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος, δώδεκα δὲ
 Πέρσας, τοὺς μὲν Μακεδόνας τὴν πάτριον ὄπλισιν

ώπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρσας τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάγκυλα ἔχοντας.

- 6 Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀνε-
πειράτο, πολλὰ δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν τριηρῶν καὶ
ὅσαι τετρήρεις κατὰ τὸν ποταμὸν ἐγίγνοντο, καὶ 5
ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ
στέφανοι τῶν νικούντων.
- 6 Ἦκον δὲ καὶ παρὰ Ἀμμωνος οἱ θεωροὶ οὕστινας
ἐστάλκει ἐρησομένους ὅπως θέμις αὐτῷ τιμᾶν Ἡφαι-
στίωνα· οἱ δὲ ὥς ἤρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις 10
Ἦμμων λέγει. ὁ δὲ ἔχαιρέ τε τῇ μαντείᾳ καὶ τὸ
ἀπὸ τοῦδε ὥς ἤρωα ἐγέραιρε. καὶ Κλεομένει, ἀνδρὶ
κακῷ καὶ πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ,
ἐπιστέλλει ἐπιστολήν· καὶ ταύτην τῆς μὲν ἐς Ἡφαι-
στίωνα καὶ ἀποθανόντα φιλίας ἔνεκα καὶ μνήμης 15
οὐ μέμφομαι ἔγωγε· ἄλλων δὲ πολλῶν ἔνεκα μέμ-
7 φομαι. ἐκέλευε γὰρ ἡ ἐπιστολή κατασκευασθῆναι
Ἡφαιστίωνι ἡρώον ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἐν
τε τῇ πόλει αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ, ἵνα ὁ
πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ, μεγέθει τε μέγιστον 20
καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατον· καὶ ὅπως ἐπικρα-
τήσῃ καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαιστίωνος, καὶ τοῖς συμ-
βολαίοις καθ' ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμβάλλουσιν
8 ἐγγράφεσθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. ταῦτα μὲν οὖν
οὐκ ἔχω μέμψασθαι, πλήν γε δὴ ὅτι οὐκ ἐπὶ με- 25
γάλοις μεγάλως διεσπουδάζετο. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάννυ
μέμφομαι. ἦν γὰρ καταλάβω ἐγώ, ἔλεγε τὰ γράμ-
ματα, τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευα-
σμένα καὶ τὰ ἡρώα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴ τε τι πρότερον
ἡμάρτηκας, ἀφήσω σε τούτων, καὶ τὸ λοιπόν, ὅπη- 30
λίκον ἂν ἡμάρτης, οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι. τοῦτο
ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώ-

πων ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρί, οὐκ ἔχω ἐπαινέσαι.

Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς ἦν τὸ 24
τέλος. καὶ τι καὶ τοῖόνδε πρὸ τῶν μελλόντων
5 σημῆναι λέγει Ἀριστόβουλος· καταλοχίζειν μὲν αὐτὸν
τὴν στρατιὰν τὴν ξὺν Πευκέστᾳ τε ἐκ Περσῶν καὶ
ἀπὸ θαλάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἤκουσαν
ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις· διψήσαντα δὲ ἀποχω-
ρῆσαι ἐκ τῆς ἔδρας καταλιπόντα ἔρημον τὸν θρόνον
10 τὸν βασιλείον. εἶναι δὲ κλίνας ἐκατέρωθεν τοῦ 2
θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
ἐκάθηντο. τῶν τινα οὖν ἡμελημένων ἀνθρώπων,
οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμων ὄντα λέγουσιν,
ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ τῷ
15 θρόνῳ δὲ ἐστηκότας τοὺς εὐνούχους, καὶ γὰρ καὶ
οἱ ἑταῖροι ξυνανέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι,
διελθόντα διὰ τῶν εὐνούχων ἀναβῆναι τε ἐπὶ τὸν
θρόνον καὶ καθέζεσθαι. τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆσαι μὲν 3
αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ δὴ τινα νόμον Περσικόν·
20 περιρρηξαμένους δὲ τύπτεσθαι τὰ τε στήθη καὶ τὰ
πρόσωπα ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. ταῦτα ὡς ἐξηγ-
γέληθ' Ἀλεξάνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλωθῆναι τὸν καθί-
σαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγμένον τοῦτο
ἔδρασε γινῶναι ἐθέλοντα. τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξειπεῖν
25 ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὼν οὕτω πρᾶξι· ἥ δὲ καὶ
μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντις
ἐξηγοῦντο.

Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο καὶ 4
τεθνικῶς τοῖς θεοῖς τὰς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ
30 ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς καὶ τινας καὶ ἐκ μαντείας
εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν
νυκτῶν. δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα

- καὶ οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατοστύας. ἀπὸ δὲ τοῦ
πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν ἐπὶ κοιτῶνα
εἰσὶν οἱ ἀνέγραψαν· Μῆδιον δὲ αὐτῷ ἐντυχόντα,
τῶν ἐταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι
κωμάσαι παρὰ οἷ· γενέσθαι γὰρ ἂν ἡδὺν τὸν κῶμον. 5
- 25 Καὶ αἱ βασιλικοὶ ἐφημερίδες ὥδε ἔχουσι· πίνειν
παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἑξαναστάντα
καὶ λουσάμενον καθεύδειν τε καὶ αὐθις δειπνεῖν
παρὰ Μηδίῳ καὶ αὐθις πίνειν πόρρω τῶν νυκτῶν·
ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πότου λούσασθαι· καὶ λουσά- 10
μενον ὀλίγον τι ἐμφαγεῖν καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι
- 2 ἤδη ἐπύρεσεν. ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς
τὰ ἱερὰ θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἐκάστη ἡμέρᾳ, καὶ
τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔσται
ἐπὶ κνέφας. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν 15
ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς πεξῆ
λέοντας παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς δὲ
ἅμα οἱ πλέοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσομένους.
- 3 ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ τῆς κλίνης ὡς ἐπὶ
τὸν ποταμόν, καὶ ἐπιβάντα πλοίου διαπλεῦσαι πέραν 20
τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παράδεισον, ἀκεῖ αὐθις λουσά-
μενον ἀναπαύεσθαι. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαι
τε αὐθις καὶ θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν
καμάραν εἰσελθόντα κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα
πρὸς Μῆδιον· παραγγεῖλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν 25
- 4 ἀπαντῆσαι ἕωθεν. ταῦτα πράξαντα δειπνήσαι ὀλί-
γον· κομισθέντα δὲ αὐθις ἐς τὴν καμάραν πυρέσσειν
ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ
λούσασθαι καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ δὲ καὶ
τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν πλοῦν 30
ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λού-
σασθαι αὐθις καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα, καὶ τὰ ἱερὰ

ἐπιθέντα οὐκέτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα. ἀλλὰ καὶ ὧς
 τοὺς ἡγεμόνας εἰσκαλέσαντα παραγγέλλειν τὰ πρὸς
 τὸν ἔκπλουν ὅπως αὐτῷ ἔσται ἔτοιμα· λούσασθαι
 τε ἐπὶ τῇ ἐσπέρᾳ, καὶ λουσάμενον ἤδη ἔχειν κακῶς.
 5 τῇ δὲ ὑστεραία μετακομισθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν 5
 πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ θῦσαι μὲν τὰ τεταγμένα,
 ἔχοντα δὲ πονήρως ὅμως ἐσκαλέσαι τῶν ἡγεμόνων
 τοὺς ἐπικαιριωτάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ πλοῦ αὐτοῖς
 παραγγέλλειν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ μόγισ ἐκκομισθῆναι
 10 πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ θῦσαι, καὶ μηδὲν μείον ἔτι παραγ-
 γέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. ἐς δὲ τὴν 6
 ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγ-
 μένα. παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγούς δια-
 τρίβειν κατὰ τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντα-
 15 κοσιάρχας πρὸ τῶν θυρῶν. ἤδη δὲ παντάπασι
 πονηρῶς ἔχοντα διακομισθῆναι ἐκ τοῦ παραδείσου
 εἰς τὰ βασίλεια. εἰσελθόντων δὲ τῶν ἡγεμόνων
 γινῶναι μὲν αὐτούς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν ἔτι, ἀλλ'
 εἶναι ἄναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κακῶς
 20 καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν
 ἡμέραν.

Οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀνα- 26
 γέγραπται, καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπό-
 θησαν ἰδεῖν αὐτόν, οἱ μὲν, ὥς ζῶντα ἔτι ἰδοιεν·
 25 οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι
 δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν
 θάνατον, ὥς ἔγωγε δοκῶ· τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ
 πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιάσασθαι ἰδεῖν
 Ἀλέξανδρον. τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι λέγουσι παρα-
 30 πορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιωῖσθαι δὲ ὥς ἐκάστους
 τὴν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγισ καὶ τοῖν ὀφθαλμοῖν
 ἐπισημαίνοντα. λέγουσι δὲ αἱ ἐφημερίδες αἱ βασίλαιοι 2

- ἐν τοῦ Σεράπιδος τῷ ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοιμηθέντα
 καὶ Ἄτταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πευκέσταν, πρὸς
 δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδα καὶ Σέλευκον, ἐπ-
 ερωτᾶν τὸν θεὸν εἰ λῶον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ
 εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ κομισθέντα καὶ ἱκετεύσαντα 5
 θεραπεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φήμην
 τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ μὴ κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερὸν, ἀλλ'
 8 αὐτοῦ μένουσι ἔσεσθαι ἄμεινον. ταῦτά τε ἀπαγ-
 γεῖλαι τοὺς ἐταίρους καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ
 ὕστερον ἀποθανεῖν, ὥς τοῦτο ἄρα ἤδη ὃν τὸ ἄμεινον. 10
 οὐ πόρρω δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολε-
 μαίῳ ἀναγράφεται. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν,
 ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἐταίρους αὐτὸν ὅτῳ τὴν βασιλείαν
 ἀπολείπει· τὸν δὲ ὑποκρίνασθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ·
 οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ ὅτι μέγαν 15
 ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὀρᾷ ἐφ' αὐτῷ ἐσόμενον.
- 27 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ
 τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη
 παρὰ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου
 ὅτι ἀπέθανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν 20
 Ἀντιπάτρῳ ἐξεῦρε, δεδοικῶς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλι-
 σθένους ἔνεκα, Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκό-
 μισεν· οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν ἡμίονου ὀπλῇ ἐκόμισε καὶ
 2 τοῦτο ἀνέγραψαν. δοῦναι δὲ αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν
 ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ 25
 οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν καὶ τι καὶ λελυπῆσθαι
 πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγῳ πρόσθεν τῆς τελευτῆς· οἱ
 δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἐραστὴν ὄντα
 τοῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν
 γενόμενον Ἀλεξάνδρῳ τοῦ κώμου· ὀδύνην τε αὐτῷ 30
 ἐπὶ τῇ κύλικι γενέσθαι ὀξεῖαν, καὶ ἐπὶ τῇ ὀδύνῃ
 3 ἀπαλλαγῆναι ἐκ τοῦ πότου. ἤδη δέ τις οὐκ ἡσχύνθη

ἀναγράψαι ὅτι αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτόν
 Ἀλέξανδρος ἐς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἦει ἐμβαλῶν,
 ὥς ἀφανῆς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενος πιστοτέραν τὴν
 δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα ἐγκαταλείποι ὅτι ἐκ θεοῦ
 5 τε αὐτῷ ἢ γένεσις ξυνέβη καὶ παρὰ θεοὺς ἢ ἀπο-
 χώρησις. Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναικα οὐ λαθεῖν
 ἐξιόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποι-
 μώξαντα εἰπεῖν ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα αὐτῷ δόξης τῆς
 ἐς ἅπαν, ὥς θεῷ δὴ γεγενημένῳ. καὶ ταῦτα ἐμοὶ
 10 ὥς μὴ ἄγνοεῖν δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν
 ἢ ὥς πιστὰ ἐς ἀφήγησιν ἀναγεγράφθω.
 Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ 28
 δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐπὶ Ἡγησίου ἄρ-
 χοντος Ἀθήνησιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη
 15 καὶ τοῦ τρίτου μῆνας ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὥς λέγει
 Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς
 ὀκτὼ τούτους μῆνας, τό τε σῶμα κάλλιστος καὶ
 φιλοπονώτατος καὶ ὀξύτατος τὴν γνώμην γενόμενος
 καὶ ἀνδρειότατος καὶ φιλοτιμότατος καὶ φιλοκινδυνό-
 20 τatos καὶ τοῦ θείου ἐπιμελέστατος· ἡδονῶν δὲ τῶν 2
 μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης
 ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον
 ἔτι ἐν τῷ ἀφανεῖ ὄν δεινότατος, καὶ ἐκ τῶν φαινο-
 μένων τὸ εἰκὸς ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι
 25 στρατιὰν καὶ ὀπλίσαι τε καὶ κοσμηῆσαι θαυμονέστατος·
 καὶ τὸν θυμὸν τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι καὶ ἐλπίδων
 ἀγαθῶν ἐμπληῆσαι καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις
 τῷ ἄδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφανίσαι, ξύμπαντα ταῦτα
 γενναιότατος. καὶ οὖν καὶ ὅσα ἐν τῷ ἀφανεῖ προᾶξει, 3
 30 ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν· ὅσα τε φθάσας ὑφαρ-
 πάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσθαι τινα αὐτὰ
 ὥς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότατος· καὶ τὰ μὲν

ξυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος, πρὸς δὲ τῶν ἐξαπατώντων μὴ ἀλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποιῖαν τῶν πέλας ἀφθονώτατος.

- 29 *Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα 5*
 ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἰ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μέγала τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθεῖη καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε 10 καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσομένους· ἀλλὰ μεταγινῶναι γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων
- 2 *Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρξαν ὑπὸ γενναιότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἐγνώσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴ πραχθέντος, ἐπι- 15*
 κρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιγνώσκοντες. μόνῃ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ ἱασις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα, ὡς τοῖς παθοῦσι τε ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι 20 οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τιμι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μὴ ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημ-
- 3 *μεληθεῖσιν ἀχθόμενος φαίνοιτο. ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ τοῦτο ἔμοι δοκεῖ 25*
 εἶναι μέγα αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχόν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἔνεκα. οὐκ οὖν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνως γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθυος· οἷς δὴ ἐς Δία ἀνενεχθεῖσα ἡ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώ- 30
 πων οὐδεμιᾶ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται· οὐδὲ Θησέως
- 4 *τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἴωνος τοῦ Ἀπόλλωνος. ὡς*

ἐμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα δοκεῖ εἶναι
 πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὥς μὴ πάντῃ ἀλλότριον
 αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακε-
 δόνας, ὥς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς
 5 ὀξύτητός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ
 δὴ καὶ ἐγκαταμιξαί μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν
 τοὺς Πέρσας τοὺς μηλοφόρους καὶ τοῖς ἀγῆμασι τοὺς
 ὁμοτίμους. καὶ οἱ πότοι δέ, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος,
 οὐ τοῦ οἴνου ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐγίνοντο, οὐ γὰρ
 10 πίνειν πολὺν οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης
 τῆς εἰς τοὺς ἐταίρους.

Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον ὅσα ἄξια 30
 κακίζεσθαι ἐστὶ προφερόμενος κακίζεται, ἀλλὰ ξύμ-
 παντα Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν (χωρίον) ξυναγαγὼν οὕτω
 15 δὴ ἐκλογιζέσθω ὅστις τε ὦν αὐτὸς καὶ ὁποῖα τύχῃ
 κερημένους ὄντινα γενόμενον ἐκείνον καὶ ἐς ὅσον
 εὐτυχίας τῆς ἀνθρωπίνης ἐλθόντα βασιλέα τε ἀμφοῖν
 τοῖν ἡπείρουν ἀναμφιλογώτατα γενόμενον καὶ ἐπὶ
 πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ ὀνόματι κακίζει, σμικρό-
 20 τερός γε ὦν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμικροῖς πονούμενος
 καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος. ὥς ἔγωγε 2
 δοκῶ ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις πόλις
 ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἰς ἄνθρωπος εἰς ὃν οὐ
 πεφοιτῇκε τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὐν οὐδ' ἐμοὶ
 25 ἔξω τοῦ θείου φῦναι δοκεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ ἄλλῳ
 ἀνθρώπων ἰοικώς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τε ἐπισημῆναι
 ἐπὶ τῇ τελευτῇ Ἀλεξάνδρου λέγονται καὶ φάσματα
 ἄλλα ἄλλοις γενόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα
 ἄλλοις καὶ ἡ ἐς τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμὴ τε αὐτοῦ
 30 καὶ μνήμη οὐκ ἀνθρωπίνη οὐσα, καὶ νῦν δὲ διὰ
 τοσοῦτου ἄλλοι χρησμοὶ ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει
 τῶν Μακεδόνων χρησθέντες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμ-

ψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ τῶν Ἀλεξάνδρου
ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ αἰσχύνομαι
θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα ἀληθείας
τε ἕνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὠφελείας τῆς ἐς ἀνθρώ-
πους· ἐφ' ὅτῳ ὠρμήθη οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς
τῇνδε τὴν ξυγγραφὴν.

INDEX NOMINUM.

(Addita sunt recentiora celeberrimorum montium, fluminum,
urbium, terrarum nomina).

A.

- Ἀβαστανολὶ Ἰνδοί* 6, 15, 1.
Ἀβδηρα 1, 11, 4.
Ἀβιοι Σκύνθαι 4, 1, 1.
Ἀβισάρης rex 4, 27, 7. Pori socius 5, 20, 5. 22, 2 ad Alexandrum legatos mittit 5, 8, 3. 20, 5. 29, 4. 5.
Ἀβουλίτης Susianorum satrapes 3, 16, 9.
Ἀβράας 6, 9, 3. 10, 1. 11, 7.
Ἀβυδος 1, 11, 6.
Ἀγαθοκλῆς 1, 18, 1. 6, 28, 4.
Ἀγάθων Thracum praefectus 1, 14, 3. Tyrimmae filius equitum Odrysarum praefectus 3, 12, 4.
Ἀγαμέμνων 1, 11, 5.
Ἀγεροος 3, 23, 9.
Ἀγηνόριον Tyri 2, 24, 2.
Ἀγῆνωρ 6, 17, 1.
Ἀγησίλαος Λακεδαιμόνιος 2, 13, 6.
Ἀγίς Spartanorum rex pecuniam et naves a Persis accipit 2, 13, 4. 6.
Ἀγίς Ἀργεῖος poeta 4, 9, 9.
Ἀγκυρα urbs Galatiae 2, 4, 1.
Ἀργιᾶνες 1, 5, 1. 3. copiae apud Alexandrum stipendia faciunt, saepe memoratae.
Ἀγχίαλος urbs Ciliciae 2, 5, 2.
Ἄδα Hecatomni filia Cariae praefecta 1, 23, 7. s. Alexandrum adoptat 1, 23, 8.
Ἀδδαῖος χιλιάρχης 1, 22, 7. eius *τάξις* 1, 22, 4. occisus 1, 22, 7.
Ἀδμητος τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμῶν 2, 23, 2. 4. 5. occisus 2, 24, 4.
Ἀδραϊσταί, Ἰνδοί 5, 22, 3.
Ἀέροπος 1, 7, 6.
Ἀζέμιλκος Tyriorum rex 2, 15, 7. 24, 5.
Ἀθηνᾶ Minerva 1, 11, 7. 16, 7. 2, 5, 9.
Ἀθῆναι 1, 10, 5. earum incendium ulciscitur Alexander 3, 18, 12. eo confugiunt Plataeenses 1, 9, 5. trecentas *πανοπλίας* mittit Al. 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuæ remissae ubi sitae 3, 16, 8 s. 7, 19, 2. item Dianae signum remissum 7, 19, 2. *πόλις* (arx) 1, 16, 7. 3, 16, 8.
Ἀθῆνησιν 1, 1, 1. 3, 16, 8. 7, 28, 1.
Ἀθηναῖοι contra Amazonas pugnant 7, 13, 5 s. tyrannos oderunt 4, 10, 4. contra Eurystheum pugnant 4, 10, 4. Harmodium et Aristo-

gitonem in honore habent 4, 10, 4. Macedones premunt 7, 9, 4. Melum et Scionem expugnant 1, 9, 5. eorum clades in Sicilia quanta 1, 9, 2. ad Aegos flumen 1, 9, 3. extirpatos volunt Thebani 1, 9, 7. viribus reparatis et muris longis restitutis Lacedaemoniis auxilio sunt 1, 9, 3. res novas molientes ab Alexandro territi plura ei quam Philippo concedunt 1, 1, 3. Alexandro dudum suspecti 1, 7, 4. rursus res novas moliti veniam impetrant 1, 10, 2 ss. tamen Alexander eos metu magis quam benevolentia quiescere dicit 2, 17, 2. ipse eorum amicus 2, 15, 4. captivos ad Granicum frustra ut reddat rogatus 1, 29, 5. post Issicam pugnam iis reddit 3, 6, 2. Dionysium Iovis et Proserpinae filium colunt 2, 16, 3. de Amazonibus et de Persis victorias Mico pinxit 7, 13, 5 s.

Αλακίδα 2, 27, 6. 4, 11, 6.

Αλακός 7, 29, 3.

Αλγαί Macedoniae urbs (nunc Vodëna) 1, 11, 1.

Αλγαῖος πόντος (nunc Archipelagus) 7, 20, 4.

Αλγίνα, νῆσος 6, 11, 6.

Αλγὸς ποταμός 1, 9, 3.

Ἀῖγυπτος amnis (Nilus) 5, 6, 5. 6, 1, 3.

Ἀῖγυπτος terra 2, 12, 3. 17, 1. 25, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 8. ab Alexandro occupata 3, 1, 1 s. Amminape cum Mazaeo dedente 3, 22, 1. composita 3, 5, 1. terrae praestantia a Romanis agnita 3, 5, 7. Nili donum 5, 6, 5. 6, 1, 3.

Indiae similis 6, 1, 2. Aegyptum vexat Cleomenes 7, 23, 6. 8.

Αἰγύπτιοι Herculem colunt 2, 16, 3. 4, 28, 2.

Αἰθίοπες nigri 5, 4, 4. Nili accolae 6, 1, 3. eos debellare cogitat Alexander 7, 1, 2. legatos ad eum mittunt 7, 15, 4.

Αἶμος mons (n. Balkan) 1, 1, 6. 2, 1.

Αἰολίς 3, 22, 3. 7, 9, 7. *Αἰολικαὶ πόλεις* 1, 18, 1.

Αἶσχυλος ἐπίσκοπος (in Aegypto) 3, 5, 3.

Αἰτωλοί res novas moliantur 1, 7, 4. veniam rogant 1, 10, 2.

Ἀκαρνὰν Φίλιππος 2, 4, 8.

Ἀκεσίνης ποταμός 5, 4, 2. 5, 5. 25, 5. 29, 2. 6, 4, 1. 7, 10; 6. eius magnitudo et natura 5, 20, 8. cum Indo confluit 6, 1, 2. 5. 3, 1. 6, 15, 1. 4. cum Hydaspe 6, 4, 4. cum Hydraote 6, 13, 1. et Hyphasi 6, 14, 5.

Ἀκουφίς Nysaeorum princeps 5, 1, 3. s. terrae praefectus 5, 2, 3.

Ἀλβανοί 3, 8, 4. 11, 4. 13, 1.

Ἀλέξανδρος Aeropi filius 1, 7, 6. 17, 8. Alexandro magno insidiatur 1, 25, 1.

Ἀλέξανδρος Amphoteri pater 1, 25, 9.

Ἀλέξανδρος ὁ Ἡπειρώτης 3, 6, 7.

Ἀλέξανδρος Philippi filius, ab Heraclidis oriundus 2, 5, 9, 3, 3. 2. 4, 7, 4. 6, 3. 2. ab Ada adoptatus 1, 23, 8. Ammonis soboles 3, 3, 2. 4, 9, 9. 7, 8, 3. deus videri vult 7, 20, 1. quò consilio 7, 29, 3. viginti annos natus dux adversus Persas creatus

1, 1, 1 s. Persea et Herculem aemulatur 3, 3, 2. Achillem 1, 12, 1. 2. Dionysum 5, 1, 5. 2, 1. 26, 5. 7, 10, 6. cf. 4, 8, 2 ss. 5, 26, 5. 7, 20, 1. mortem contemnit 2, 4, 11. felix 4, 19, 6. 21, 3. 7, 29, 1. eius audacia 1, 13, 6. 4, 21, 3. 6, 9, 5 ss. ab amicis castigata 6, 13, 4 s. nihil desperat 4, 21, 3. cl. 30, 3. fortitudo 1, 15, 6 ss. vulneratur ib. 2, 12, 1. 27, 2. 3, 30, 11. 4, 3, 3. 23, 3. 26, 4. 6, 10, 1. omnino v. 7, 10, 2.

Strenuitas 2, 18, 4. 23, 4. 7, 15, 3. de eius moribus 7, 28, 1 ss. milites excitat 4, 29, 7. cl. 21, 4. 1, 22, 1. severitate terret 1, 16, 6. 29, 6. 3, 23, 8. satrapas 6, 15, 3. 27, 1. 4. 30, 2. 7, 4, 1 ss. 18, 1. hostes 4, 27, 4. milites seditiosos 7, 8, 4. crudelior in Bessum 4, 7, 3 s. amicis fidit 2, 4, 9 ss. ignoscit 3, 6, 7. non succenset mala vaticinato 7, 18, 4. amicissimus Cratero 7, 12, 3. Hephaestioni 7, 14, 1 ss. bene meritos praemiis ornat 1, 5, 4. 6, 28, 4. 7, 4, 4 ss. 5, 4 ss. militum fortitudinem remuneratur 1, 16, 4 ss. 2, 12, 1. item exhortatos 3, 19, 5. 7, 12, 2. aes alienum solvit 7, 5, 1 ss. *νογάμους* in Macedoniam remittit 1, 24, 1 s. Ignoscit inimicis 1, 10, 4 ss. 2, 15, 3 ss. 3, 17, 6. 24, 4 s. cohibet plebis iram 1, 17, 12. clemens in captivas 2, 12, 5. non mulerosus 4, 19, 6 ss. aquam sibi oblatam effundit 6, 26, 2. non vinosus 7, 29, 4. gloriae

cupidior 6, 13, 4. cl. 5, 2, 1. a solo Lysippo se fingi voluit 1, 16, 4. Atheniensibus trecentas *παιονπλίας* mittit 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuas 3, 16, 8. cf. 7, 19, 2. alia iis grata facit 2, 15, 4. 3, 6, 2. monumentorum verecundia 6, 29, 10 s. cl. 27, 5. 30, 2. Pindari domo et posteris parci 1, 9, 10. aras ad Hyphasin exstruit 5, 29, 1. adulatione corrumpitur 4, 8, 1 ss. Clitum caedit 4, 8, 4 ss. poenitentia 4, 9, 2 ss. luctus de Hephaestionis morte 7, 14, 2 ss. cultu armisque insignis 1, 14, 4. 6, 9, 5.

Indorum sophistas convenit 7, 1, 5 s. 2, 2 ss. sermo eius cum Diogene 7, 2, 1. cum Celtis 1, 4, 7 s. cum Besso 3, 30, 4. cum Poro 5, 19, 2 s. dictum de proelio nocturno 3, 10, 2. de imperio 2, 25, 2. de Olympiade 7, 12, 6. epistola ad Athenienses 1, 10, 4. ad Darëum 2, 14, 4 ss. 25, 3. ad Olympiadem 6, 1, 4 ss. ad Cleomenem 7, 23, 7. de liberat cum Parmenione 1, 13, 3 ss. 18, 6 ss. 3, 10, 1 ss. cum amicis 2, 25, 2. cum ducibus 3, 9, 3 ss. duces exhortatur 2, 7, 3 ss. 17, 1 ss. 3, 9, 5 ss. orationem ad eos habet 5, 25, 3 ss. 7, 9, 1 ss.

Macedonum opes auxit 7, 9, 6 ss. cl. 5, 25, 4 ss. apud Graecos statum popularem instituit 1, 18, 2. eius *Μηδισμός* 4, 7, 4. 9, 7 ss. 7, 6, 1 ss. 8, 2. in matrimonium duxit Roxanen 4, 19, 5. Barsinen et Parysatim 6, 4, 4.

milites e barbaris parat 7, 6, 1 ss. 8, 2. barbaros cum suis conciliat 7, 11, 8 ss.

Urbes condidit 5, 27, 5. Alexandriam in Aegypto 3, 1, 5 ss. ad Caucasum 3, 28, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. Nicaeam et Bucephala 5, 19, 4. 29, 5. alia oppida in India 5, 29, 3. 6, 15, 7. (navalia 6, 18, 2.) ad Pallopopam 7, 21, 7. eius classis 1, 18, 4. 20, 1 ss. 5, 8, 5. 26, 1 s. 7, 19, 3. 21, 7. cf. Nearchus. ipse navigat 6, 14, 4 ss. 7, 7, 1 s. 6 ss. 22, 1.

Coronatur 1, 12, 1. 24, 5, 2, 13, 8. 7, 15, 4. 23, 2. sacra facit 1, 4, 5. 11, 6 ss. Dianae 1, 18, 2. Aesculapio, Minervae, Amphilocho 2, 5, 8 s. Herculi Tyrio 2, 24, 6. Apidi 3, 1, 4. amnibus Indicis 5, 29, 5. 6, 3, 1. diis ab Ammone dictis 6, 19, 4 s. nodum Gordium solvit 2, 3, 7 s. omen interpretatur 1, 18, 9. non curat exta 2, 27, 1. 4, 4, 3. vaticinia 7, 16, 5 ss. 22, 1.

Quae consilia agitaverit 4, 15, 5 s. 5, 26, 5 ss. 6, 1, 2 ss. μέγας βασιλεύς 4, 9, 7. 5, 15, 5. 7, 1, 2 s. cl. 30, 1. βασιλεύς τῆς Ἀσίας ib. et 2, 14, 9. insidiae ei structae 1, 25, 1 ss. 3, 26, 1 ss. 4, 13, 3 ss. occidisse fertur 1, 7, 2. 6. eius morbus 2, 4, 7 ss. mors 7, 24, 1 ss.

Ἀλεξάνδρεια in Aegypto 3, 1, 5 ss. 5, 1, 5. 7, 23, 7. ad Caucasum 3, 28, 4. 5, 1, 5 s. in Parapamisadis 4, 22, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. 4, 1.

Ἀλήϊον πεδῖον 2, 5, 8.

Ἀλθαϊμένης 3, 11, 8.

Ἀλινδα Cariae 1, 23, 8.

Ἀλικάρνασσος (n. *Budrun*) eius situs 1, 20, 3 expugnata ab Alexandro 1, 20, 2—23. arcem retinent Persae 1, 23, 3. 2, 5, 7 expugnata 3, 22, 4. Ἀλκίτας praefectus 4, 22, 1. 27, 1, 5. 5, 11, 3.

Ἀλκίτας ὁ Ἡλείος 1, 29, 4.

Ἀλκμήνη 2, 16, 1.

Ἄλως ποταμός (n. *Kisil-Irmak*) 2, 4, 2.

Ἀμαθούσιος (Ἀμαθούς) 2, 22, 2.

Ἀμάζονες 4, 15, 4. 7, 13, 2 s.

Ἀμανικαὶ πόλεις 2, 7, 1.

Ἀμαστρίνη 7, 4, 5.

Ἀμβρακία Epiri (n. *Arta*) 2, 16, 5.

Ἀμμινάσπης Aegyptiorum praefectus ab Alexandro Parthorum et Hyrcaniorum satrapes factus 3, 22, 1.

Ἀμμων, eius oraculum 3, 3, 1. 3, 4, 1. Alexandri parens ib. 4, 9, 9. 7, 8, 3. qui ei sacra facit 6, 3, 2. eius oracula 6, 19, 4. 7, 14, 7. 23, 6.

Ἀμύντας a Thebanis occisus 1, 7, 1.

Ἀμύντας Balacri pater 1, 29, 3. 3, 5, 5.

Ἀμύντας Sostrati pater 4, 13, 3.

Ἀμύντας Andromenis filius. eius τάξις 1, 8, 2. 3, 11, 9. φάλαγξ 1, 14, 2. Sardium arcem recipit 1, 17, 4. milites e Macedonia adducit 3, 11, 9. 16, 10. accusatus et absolutus, sed paulo post occisus 3, 27, 1 ss. sine dubio idem, cuius τάξις commemoratur 1, 20, 5. 2, 8, 4. 3, 18, 6. 23, 2. 25, 6.

Ἀμύντας Antiochi filius, transfuga 1, 17, 9. 25, 3. Darēo salutaria suadet 2, 6, 3. in Aegypto occisus 2, 13, 3.

- Ἀρύντας* Arrabaei filius, speculatoribus praefectus 1, 12, 7. *σαρισφόροις* (προδρομοῖς) equitibus, Paeonibus et Socratis turmae praefectus 1, 14, 1. 6, 15, 1. cornu sinistro praest 1, 28, 4.
Ἀρύντας Nicolai filius Bactriorum satrapes 4, 17, 3. 22, 3.
Ἀμφείον Thebarum 1, 8, 6.
Ἀμφίλοχος heros 2, 5, 9.
Ἀμφίλοχοι Ambraciae vicini 2, 16, 5.
Ἀμφίπολις 1, 1, 5. 2, 5. ad Strymonis ostium 1, 11, 3.
Ἀμφιπολίται 3, 16, 4. 7, 18, 1.
Ἀμφοτέρος Alexandri filius, legatus 1, 25, 9. cum classe Con occupat 3, 2, 6. a Peloponesiis auxilio missus 3, 6, 3.
Ἀνάξαρχος sophista Alexandrum consolatur 4, 9, 7 ss. *προσκυνήσεως* auctor 4, 10, 6 ss. a Callisthene confutatus 4, 11, 1 ss.
Ἀνάξιππος *ἑταῖρος* 3, 25, 2. occisus 3, 25, 5.
Ἀνδανὰ Indiae 4, 23, 5.
Ἀνδροκλῆς Amathusius 2, 22, 2.
Ἀνδρονκος *ἑταῖρος* 3, 29, 1.
Ἀνδρόμαχος ναύαρχος 2, 20, 10.
Ἀνδρόμαχος Hieronis filius equitibus peregrinis praefectus 3, 12, 5. 25, 4. contra Spitamenem missus 4, 3, 7. 5, 5. 7. 6, 2.
Ἀνδρομένης pater Amyntae, Attali Simmiaequae quos v.
Ἀνδρόνικος Aggeri filius mercenariis Graecis qui apud Darēum meruerant praefectus 3, 23, 9. 24, 5. Proteae pater 2, 2, 3. 20, 2.
Ἀνδροσθένης chersonnesum Arabicam legit 7, 20, 7.
Ἀνθεμουνσία *ἰλη* 2, 9, 3.
Ἀνίκητος ol. 112, 1. archon 2, 24, 6.
Ἀνταῖος 3, 3, 1.
Ἀνταλκίδου εἰρήνη 2, 1, 4. 2, 2.
Ἀντέας 6, 28, 4 (3, 5, 5).
Ἀντίβηλος Mazaei filius 3, 21, 1. cf. Artiboles.
Ἀντικλῆς Theocriti filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
Ἀντιγένης phalangi praefectus 5, 16, 3. eius *τάξις* 6, 17, 3.
Ἀντίγονος Philippi filius, sociorum dux, Phrygiae satrapes 1, 29, 3. Antigonus ad Ipsum occisus est 3, 18, 5.
Ἀντιλίβανος mons 2, 20, 4.
Ἀντίοχος sagittariorum dux 2, 9, 2. occisus 3, 5, 6.
Ἀντίοχος, χιλιάρχος τῶν ὑπαπιστῶν 4, 30, 6.
Ἀντίοχος Amyntae pater 1, 17, 9. 2, 6, 3.
Ἀντίοχος Heraclidis pater 3, 11, 8.
Ἀντίπατρος Asclepiodori filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
Ἀντίπατρος Casandri et Iolae pater 7, 27, 1 s. Macedoniae praefectus 1, 7, 6. 11, 3. classem cogit insulis praesidio futuram 2, 2, 4. mercenarios Graecos Alexandro mittit 3, 5, 1. contra Lacedaemonios bellum gerenti Alexander pecunias mittit 3, 16, 10. eum in Asiam arcessit 7, 12, 4. Antipatri et Olympiadis inimicitia 7, 12, 5 ss. Alexandrum veneno necasse insinulabatur 7, 27, 1.
Ἀοργος Bactriae 3, 29, 1.
Ἀοργος petra Indiae 4, 28, 1—30, 4, 5, 26, 5.

- Ἄσις Aegyptiorum deus 3, 1, 4.
 Ἀπολλόδορος Amphipolites, ἑταῖρος, praeter Babyloniae 3, 16, 4. 7, 18, 1. vaticinia Alexandro prodit 7, 18, 2.
 Ἀπολλοφάνης Oritarum satrapes 6, 22, 2. provincia privatus 6, 27, 1.
 Ἀπόλλων 3, 27, 5. 7, 29, 3.
 Ἀπολλωνία Mygdoniae 1, 12, 7.
 Ἀπολλωνίδης Chius captus 3, 2, 5. 7.
 Ἀπολλώνιος Charini filius Libyae praefectus 3, 5, 4.
 Ἀραβες eorum dii 7, 20, 1. legatos ad Alexandrum non mittunt 7, 19, 6. mercenarii 2, 25, 4. 27, 1.
 Ἀραβία ad Antilibanum 2, 20, 4. Syriae vicina 3, 1, 2. ad Heroum oppidum 3, 5, 4.
 Ἀραβία ἡ πολλή 7, 1, 2. 19, 6. magnitudo et natura 7, 20, 2. Assyriae confinis 7, 21, 3. chersonnesus 7, 20, 7. deserta 7, 20, 10.
 Ἀραβίται pop. 6, 21, 4.
 Ἀράβιος κόλπος 7, 20, 8.
 Ἀράβιος ποταμός 6, 21, 3.
 Ἀράδος νῆσος (n. *Arwad*) contra Marathum 2, 13, 8. eius rex 2, 20, 1.
 Ἀράξης ποταμός (n. *Aras*) ex Armenia in Caspium mare influit 7, 16, 3. cf. 3, 18, 6.
 Ἀραχωσία (n. *Kandahar*) Silyrtio satrapae paret 5, 6, 2.
 Ἀραχωτοί 3, 11, 3. (6, 15, 5) 6, 17, 3. Indis vicini 3, 28, 1. cl. 8, 4. cum (Indis montanis et) Drangis satrapam habebant Barsaentem 3, 8, 4. 21, 1. ab Alexandro domiti 7, 10, 5. equites 5, 11, 3. 7, 6; 3.
 Ἀρεθία Assyriae (n. *Erbil*) 3, 16, 3. 22, 4. situs 3, 8, 7. 15, 5. 6, 11, 4.
 Ἀρβονπάλης Darē filius, Artaxerxis nepos, ad Granicum cecidit 1, 16, 3.
 Ἀργαῖος Heraclidis pater 7, 16, 1.
 Ἄργος 2, 5, 9.
 Ἄρεια (n. *Herat*) Parthis vicina 3, 25, 1. a flumine Ἄρειος (n. *Heri*) nominata 4, 6, 6.
 Ἄρειοι Satibarzani satrapae parent 3, 8, 4. 25, 1 s. deficiunt 3, 28, 2 ss. iterum 3, 28, 2. satrapes eorum Arsames 3, 25, 7. Stasanor 3, 29, 5.
 Ἄρειος ποταμός (n. *Heri*) 4, 6, 6.
 Ἀρέτης τῶν προδορῶν ἐπιπέων ἡγεμών 3, 12, 3. 14, 1. 3.
 Ἀρέτης ἀναβολεύς Ἀλεξάνδρου 1, 15, 6.
 Ἀρῖακς Cappadocum rex 3, 8, 5.
 Ἀρίασπαι, s. *Εὐεργέται* 3, 27, 4.
 Ἀριγαῖον Indiae 4, 24, 6.
 Ἀρίμμης Syriae satrapes remotus 3, 6, 8.
 Ἀριοβαρζάνης Artabazi filius 3, 23, 7. Erythraei maris accolis praefectus 3, 8, 5. Persidis portas defendit 3, 18, 2 ss. ab Alexandro honoratus 3, 23, 7.
 Ἀρίσβη Phrygiae ad Hellespontum (n. apud vic. *Mussa*) 1, 12, 6.
 Ἀρίστανδρος Telmissensis Alexandri vates 1, 11, 2. 25, 8. 2, 18, 1. 2, 26, 4. 27, 2. certus 3, 2, 2. 7, 6. 15, 7. 4, 4. 3, 9, 4. 15, 8.
 Ἀριστόβουλος Cyri sepulcrum restaurare iussus 6, 29, 10.

cum Alexandro militavit et eius res conscripsit prooem. hunc et Ptolemaeum maxime sequitur Arrianus ib. 5, 7, 1. 7, 1, 7. 15, 6. consentiebant cum ephemeridibus regiis 7, 26, 3. eorum auctoritate aliorum fides infringitur 6, 28, 2. 7, 13, 3. consentiebant de ratione qua Alexander in Darēi matrem et uxorem egerit 2, 12, 6. de Philotae insidiis in Aegypto proditis 3, 26, 1. de Callisthene insidiarum auctore 4, 14, 1. de pugnae ad Gaugamela loco 6, 11, 5. dissentiebant de draconibus aut corvis Alexandro viam monstrantibus 3, 3, 5 s. de eius via ab Ammone redeuntis 3, 4, 5. de Besso capto 3, 30, 5. de Callisthenis morte 4, 14, 3. de Pori filio 5, 14, 3. 5. de nomine aliquo 5, 20, 2. Aristobulus testem nominat 7, 18, 5. scriptam aciem 3, 11, 3. eius auctoritas de via maritima 3, 3, 3. de Cau-caso 3, 28, 5 ss. de Iaxarte 3, 30, 7. de Gedrosiae natura et plantis 6, 22, 4 ss. de Icaro insula 7, 20, 4. de nodo Gordio 2, 3, 7. de Cyri sepulcro 6, 29, 4. de Syra vaticinante 4, 13, 5. de Alexandro sacra faciente 6, 28, 3. Chaldaeis morem gesturo 7, 17, 5. de extis Alexandri 7, 18, 1 ss. 5. de diademate Alexandro reportato 7, 22, 5 s. de solio regio a villi homine occupato 7, 24, 1. de Alexandri temperantia 7, 29, 4. de eius in Cilicia morbo 2, 4, 7. de eius temporibus 7, 28, 1.

de eius uxore Barsine 7, 4, 4. de Cliti morte 4, 8, 9. de Macedonum clade 4, 6, 1. de Darēi acie 3, 11, 3 ss. de Alexandri classe 7, 19, 3. *Ἀριστογείτων* Tyrannicida 4, 10, 3. eius et Harmodii statuae aeneae Athenas reportatae ubi sitae 3, 16, 7 s. cl. 7, 19, 2. *Ἀριστομήδης* Pheraeus transfuga 2, 13, 2. *Ἀριστόνικος* Methymnaeorum tyrannus 3, 2, 4 s. *Ἀριστόνικος* citharoedus fortiter pugnans occisus 4, 16, 6 s. *Ἀριστόνους* Pisaei filius Pel-laeus, *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6. *Ἀρίστος* Alexandri res conscripsit 7, 15, 5. *Ἀριστοτέλης* Callisthenis magister 4, 10, 1. venenum antipatro invenisse insimulatus 7, 27, 1. *Ἀρίστων* equitum Paeonum praefectus 2, 9, 2. 3, 12, 3. *Ἀρίστων* alius 3, 11, 8. *Ἀριστοφάνης* ol. 112, 2 archon 3, 7, 1. 15, 7. *Ἀριστοφῶν* ol. 112, 3 archon 3, 22, 2. *Ἀρκάδες* Epaminondae socii 1, 9, 4 res novas moliantur 1, 10, 1. *Ἀρμενία*. Armeniae montes 3, 7, 3. 7, 21, 3. Taurus 5, 5, 2. ex eius montibus oritur Euphrates 7, 21, 1. *Ἀρμένιοι ἱππεῖς* 3, 8, 5. 11, 7. *Ἀρμόδιος τυραννοκτόνος* 4, 10, 3. eius statua 3, 16, 7. 7, 19, 2. *Ἀρπαλός* Machatae filius ab Alexandro revocatus et pecuniis praefectus et iterum revertitur 3, 6, 4 ss. 19, 7.

- Ἀερραβαῖος Aeropi filius 1, 25, 1.
 Ἀρεῦβας σωματοφύλαξ 3, 5, 5.
 Ἀρσάκης Indiae partis praefectus 3, 25, 7, 5, 29, 4.
 Ἀρσάμης Persarum ad Granicum dux 1, 12, 8, Tarso fugit 2, 4, 5 s. ad Issum occisus 2, 11, 8.
 Ἀρσάμης Artabazi filius 3, 23, 7.
 Ἀρσάμης Persa Arii praefectus 3, 25, 7. comprehensus 3, 29, 5, 4, 7, 1.
 Ἀρσέας Epimenis pater 4, 13, 4. Eurylochi pater 4, 13, 7.
 Ἀρσης rex Persarum 2, 14, 2. interfectus 2, 14, 5.
 Ἀρσίμας Darēi ad Alexandrum legatus 2, 14, 3.
 Ἀρσίτης Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 12, 8. Memnoni adversatur 1, 12, 10. mortem sibi conciscit 1, 16, 3.
 Ἀρτάβαζος Persa nobilissimus Darēo fidelis 3, 21, 4. propterea ab Alexandro honoratus 3, 23, 7 s. in Arios missus 3, 28, 2. Bactriorum satrapes 3, 29, 1, 4, 15, 5. exercitus parti praefectus 4, 16, 2. munere solvitur ob senectutem 4, 17, 3. eius filii Cophen, Ariobarzanes, Arsames, Pharnabazus; filiae Artacama, Artonis.
 Ἀρτάκαμα Ptolemaei uxor 7, 4, 6.
 Ἀρτακόνα Ariorum caput 3, 25, 5 s.
 Ἀρταξέρξης II. 1, 12, 3.
 Ἀρταξέρξης III. 2, 14, 2. Arbupalis avus 1, 16, 3.
 Ἀρταξέρξης Bessus 3, 25, 3.
 Ἀρτεμις Diana 1, 17, 9, 11, 18, 2, 7, 19, 2.
 Ἀρτεμίσιον Euboeae 6, 11, 6.
 Ἀρτιβόλης Mazaei filius 7, 6, 4. cf. Antibelus.
 Ἀρτωνίς Eumenis uxor 7, 4, 6.
 Ἀσανδρος Philotae filius Lydiae satrapes 1, 17, 7. vincit Orontobatem 2, 5, 7. mercenarios Graecos adducit 4, 7, 2.
 Ἀσία 2, 7, 5, 4, 11, 7. termini 3, 30, 9. Libyam a cetera Asia dividit Nilus 3, 30, 9. Asiae montes, amnes, partes 5, 5, 2 ss. 5, 6, 1 ss. Asia tota cum Libya 5, 26, 2, 6, 1, 3. cl. 7, 30, 1. distinctae 4, 7, 5. Persarum 1, 16, 7, 3, 9, 6, 18, 11, 25, 3. ἡ κάτω Ἀσία 1, 20, 3.
 Ἀσιανός 4, 4, 2, 19, 5, 5, 4, 2, 6, 8.
 Ἀσκανία λίμνη 1, 29, 1.
 Ἀσκληπιάδης Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
 Ἀσκληπιάδης (Ἀσκληπιάδαι) 6, 11, 1.
 Ἀσκληπιόδωρος Philonis filius redditibus Babylonii praefectus 3, 16, 4.
 Ἀσκληπιόδωρος Eunici filius equites Thracas adducit 3, 5, 1. Syriae satrapes 3, 6, 8. milites adducit 4, 7, 2. Συρίας σατραπεύσας 4, 13, 4.
 Ἀσπάσιοι pop. 4, 23, 1. eorum urbs et praefectus 4, 24, 1.
 Ἀσπένδιοι pactione facta 1, 26, 2. promissis non stant 1, 26, 5 et se dedere coguntur 1, 27, 1.
 Ἀσπενδος urbs 1, 27, 1, 3.
 Ἀσσαγέτης praefectus Indorum 4, 28, 6.
 Ἀσσακηνοί. Eorum copiae 4, 25, 5. terra 4, 23, 1. Gurais vicini 4, 25, 6. montes 4, 30, 5. eorum praefectus Assacenus 4, 30, 5. satrapes Siscottus 5, 20, 5. deficiunt et pacantur 5, 20, 7.

Ἀσσυρία ab Euphrate inunda-
 data 7, 21, 2, arborum cu-
 pressis solis abundat 7, 19, 4.
Ἀσσυρία (= *Συρία*) 2, 6, 1. 3.
 portis a Cilicia divisa 2, 5, 1.
Ἀσσύριοι imperio a Medis
 privati 2, 6, 7.
Ἀσσύριοι βασιλεῖς 7, 17, 3,
 eorum sepulcra 7, 22, 2.
 Assyriae litterae 2, 5, 3.
Ἀσσης Peucelaotidis praefec-
 tus deficit peritque 4, 22, 8.
Ἀιζύης Phrygiae satrapes 1,
 25, 3. ad Granicum praetor,
 ad Issum occisus 2, 11, 8.
Ἄτλας mons 7, 1, 2.
Ἀτουρία Assyriae pars 3, 7, 7.
Ἀτροπάτης Medis ad Gauga-
 mela praeest 3, 8, 4, Me-
 dorum satrapes mittitur 4,
 18, 3. Pasargadas res novas
 molitos adduxit 6, 29, 3. re-
 missus 7, 4, 1. Amazonas
 centum dat Alexandro 7, 13,
 2. 6. eius filia Perdiccae nu-
 bit 7, 4, 5.
Ἄτταλος praeest Agrianibus
 2, 9, 2. 3, 12, 2. 21, 8.
Ἄτταλος Andromenis filius ac-
 cusatus 3, 27, 1. eius *τάξις*
 4, 22, 1. 24, 1. 10. 6, 17, 3.
 Attalus in Bactriana remanet
 4, 16, 1. in Oritas missus 4,
 27, 5. ad Hydaspem 5, 12, 1.
 Serapidem consulit 7, 26, 2.
Ἀττική 1, 7, 9.
Ἀυστάνης Paraetacenus cap-
 tus 4, 22, 1.
Ἀυταριᾶται imbelles 1, 5, 1.
Ἀυτοβάρης agemati adscriptus
 7, 6, 5.
Ἀυτοφραδάτης Persarum clas-
 si praefectus Mityleuam ob-
 sidet 2, 1, 3. occupat 2, 1, 5.
 ad alias insulas navigat 2,
 2, 1. ad Chium 2, 13, 4.
 Agidi pecunias et naves sup-
 peditat 2, 13, 6. ad Halicar-

nassum 2, 13, 6. cum eo
 Tyrii 2, 15, 7. ab Aradiis et
 Bybliis relictus 2, 20, 1.
 Chium optimatibus tradit 3,
 2, 3.
Ἀυτοφραδάτης Tapurorum
 satrapes ad Alexandrum ve-
 nit et provinciam suam re-
 cipit 3, 23, 7. attribuuntur
 ei Uxii 3, 24, 3. Alexander
 eum per Phrataphernem ad-
 duci iubet 4, 18, 2.

B.

Βαβυλὼν urbs (cuius rudera
 nunc prope *Hilleh*) 2, 17, 2.
 7, 14, 8. 15, 4. 16, 5. 23, 1.
 in vicinia victus Darcus II.
 2, 7, 9. belli praemium 3,
 16, 2. Alexander intrat et
 templa restituit 3, 16, 3 s.
 7, 17, 2 ss. opera eo a Xerxe
 asportata in Graeciam re-
 mittit 7, 19, 2. portum facit
 7, 19, 4. 21, 1.
Βαβυλωνία provincia 5, 25, 5
 7, 9, 8. quos Alexander ei
 praefecerit 3, 16, 4.
Βαβυλώνιοι 3, 11, 5. praeest
 iis Bupares 3, 8, 5. eorum
 templa diruerat Xerxes, re-
 stitui iussit Alexander 3,
 16, 4. 7, 17, 1 ss.
Βαβυλώνιος ἐργασία 6. 29, 6.
Βαγαί Sogdianae 4, 17, 4.
Βαγιστάνης Babylonius 3, 21,
 1. 3.
Βαγώας Artaxerxem interimit
 2, 14, 5.
Βάξτρα Indiae 4, 27, 5. 28, 1.
Βάκτρα urbs (n. *Balkh**) 3,
 19, 1. 23, 1. 25, 3 s. 6. 28, 1.
 maxima Bactriorum ab Ale-
 xandro occupata 3, 29, 1. qui

*) Kieperto eadem urbs esse vi-
 detur *Zariaspa*.

- ibi hiemat 4, 22, 1 ss. cf. 5, 27, 5.
- Βακτρα* provincia 4, 16, 4. 30, 4. 7, 9, 8. inde Oxus amnis 7, 16, 3.
- Βακτριανοί* 3, 25, 3. 5, 25, 5. deficiunt 4, 1, 5. equites 3, 11, 6.
- Βάκτριοι* Indis vicini 3, 8, 3. ad Parapamisum 5, 5, 2. equites 3, 11, 3. 13, 3 s. 16, 1. 21, 4. 7, 6, 3. a Massagetis relictī 4, 17, 6. satrapes eorum Bessus 3, 8, 3. 21, 1. Artabazus 3, 29, 1. Amyntas 4, 17, 3.
- Βάλακρος* Amyntae filius praetor sociorum 1, 29, 3. Aegypti 3, 5, 5 s.
- Βάλακρος* Nicanoris filius, *σωματοφύλαξ*, Ciliciae satrapes 2, 12, 2.
- Βάλακρος* iaculatoribus praefectus 3, 12, 3. 13, 5. *ψιλοῖς* 4, 4, 6. eius *τάξις* 4, 24, 10.
- Βαρδύλης* Illyrius 1, 5, 1.
- Βαρζάνης* a Besso Parthaeorum satrapes factus comprehensus 4, 7, 1.
- Βαρσαέντης* Arachotorum satrapes 3, 8, 4. et Drangum 3, 21, 1. Arachotis et Indis montanis praest 3, 8, 4. cum Besso Darēum comprehensum vulnerat 3, 21, 1. 10. cum in Indiam fugisset, ad Alexandrum remissus et interfectus 3, 25, 8.
- Βαρσίνη* Darēi filii natu maxima ab Alexandro in matrimonium ducta 7, 4, 6.
- Βαρσίνη* Mentoris filia Nearcho nupta 7, 4, 6.
- Βαρνάξης* Medus regnum affectat et interficitur 6, 29, 3.
- Βάτις* eunuchus Gazam defendit 2, 25, 4.
- Βήλος* deus Babyloniorum maximus 3, 16, 4. sacrificia docent Chaldaei 3, 16, 4. eius oraculum 7, 16, 5. eius templum a Xerxe dirutum Alexander restitui iussit 3, 16, 4. 7, 17, 1 s. dives 7, 17, 3 s.
- Βῆσος* Bactriorum satrapes 3, 8, 3. praest Bactriis Sogdianis Indisque vicinis 3, 8, 3. Darēo comprehenso ipse dux 3, 21, 1. 4 s. cl. 4, 8, 8. rex Artaxerxes 3, 25, 3. Parthaeorum satrapem facit Barzanem 4, 7, 1. socium ei se adiungit Sartibarzanes 3, 25, 5. 28, 2. eum persequitur Alexander 3, 28, 1. 29, 1. 6. capit 3, 30, 1 ss. accusatus et mutilatus Ecbatana missus 4, 7, 3 s. ad eum fugerat Sisicottus 4, 30, 4.
- Βιανωρ* Acarnan transfuga 2, 13, 2.
- Βιδυνοί* *Θράκες* 1, 29, 5.
- Βιστάνης* Ochi regis filius 3, 19, 4.
- Βοιωτία* 1, 7, 5.
- Βοιωτοί* saeviant in Thebanos 1, 8, 8. Alexandri socii 2, 7, 8.
- Βοιώτιος* *άνήρ* 6, 13, 5.
- Βόρειος λιμήν* Tenedi 2, 2, 2.
- Βόσπορος* 5, 7, 1.
- Βοττία*, equites 1, 2, 5.
- Βουβάνης* Persa 2, 11, 8.
- Βουκέφαλα* ab Alexandro condita 5, 19, 4. refecta 5, 29, 5.
- Βουκεφάλας* equus 5, 14, 4. 19, 4.
- Βούμωδος* amnis 3, 8, 7. 6, 11, 5.
- Βουπάρης* Babylonis praest 3, 8, 5.
- Βούσιρις* 3, 3, 1.
- Βραχυμάνες* sophistae Indorum 6, 16, 5. eorum oppidum 6, 7, 4, supplicio 6, 16, 5.

Βρεττανῶν νῆσος 7, 1, 4.
 Βρεττίοι Bruttii 7, 15, 4.
 Βρίσαν sagittariis Macedoni-
 cis praefectus 3, 12, 2.
 Βύβλος Phoenices (n. *Djebeil*)
 2, 15, 6, 20, 1.
 Βυζάντιον 1, 3, 3.

Γ.

Γάγγης amnis 5, 4, 1, 5, 5.
 26, 1. maximus Indiae am-
 nium 5, 4, 1, 6, 7, 9, 4.
 Γάδεира, Gades (n. *Cadix*) 3,
 30, 9, 7, 1, 2.
 Γαδρωσία 6, 23, 4. deserta
 7, 10, 7.
 Γαδρώσιοι 6, 25, 4, 27, 1, 6.
 28, 3, 5.
 Γαδρωσοί Oritarum fuitimi
 (n. *Balutschistan*) 6, 22, 1.
 terra 6, 23, 1. regia 6, 24, 1.
 27, 1. domiti 3, 28, 1, 6, 27, 1.
 Γάζα (n. *Ghazza*) 3, 1, 1. situs
 2, 26, 1. oppugnata 2, 26, 2.
 expugnata 2, 27, 6. Γαζαῖοι
 2, 26, 4, 27, 7.
 Γάζα τῆς Σογδιανῆς 4, 2, 1, 3.
 Γαλατία 2, 4, 1.
 Γαυγάμηλα 3, 8, 7, 6, 11, 5.
 Γέλων Syracusanorum tyran-
 nus 1, 12, 2.
 Γεραιστός Euboea (n. *Cap*
Mandili) 2, 1, 2.
 Γέται οἱ ἀθανατίζοντες 1, 3,
 2, 5.
 Γηρόστρατος Aradiorum re-
 gulus 2, 13, 7, 20, 1.
 Γηρυόνης 2, 16, 5.
 Γλαυγανίαι Ἰνδοί 5, 20, 2.
 Γλαυκίας Taulantiorum rex
 1, 5, 1, 6, 6, 8.
 Γλαυκίας ἱάτρος 3, 11, 8.
 Γλαυκίας medicus 7, 14, 4.
 Γλαύκιππος Μιλήσιος 1, 19, 1.
 Γλαῦκος, Αἰτωλός 3, 16, 2.
 Γοργίας 4, 16, 1, 22, 7, 5,
 12, 1.
 Γοργώ 3, 3, 1.

Γόρδιον Phrygiae minoris 1,
 29, 3, 5, 2, 3, 1.
 Γόρδιος 2, 3, 1.
 Γουραῖοι Ἰνδοί 4, 23, 1, 25, 6.
 Γουραῖος ποταμός 4, 25, 7.
 Γρανικὸς ποταμός (n. *Kod-*
scha) 1, 13, 1, 5. pugna ibid.
 6, 11, 4, 7, 9, 7.
 Γρύλλος 2, 8, 11.

Δ.

Δάαι Σκύνθαι (n. *Dahistan*)
 3, 11, 3. cis Tanaim 3, 28,
 8, 10. ἱπποτοξόται 5, 12, 2.
 Δαίδαλος 7, 20, 5.
 Δαμασκός (n. *Dimeschk*) 2, 11,
 9 s. 15, 1.
 Δάνδαμεις Indorum sophista
 7, 2, 2 s.
 Δαρεικός moneta 4, 18, 7.
 Δαρειδὸς pro Artaxerxe II.
 legitur 2, 1, 6, 2, 2.
 Δαρειδὸς Xerxis pater a Scy-
 this contemptus 4, 4, 3, 11, 9.
 Δαρειδὸς Artaxerxis filius 1,
 16, 3.
 Δαρειδὸς Codomannus Asiae
 rex 1, 12, 9. ὁ μέγας βασι-
 λεύς 5, 18, 4. τῇ κάτω Ἀσίᾳ
 et classi Memnonem prae-
 ficit 1, 20, 3, 2, 1, 1. socii
 eius Mytilenaei 2, 1, 4. Te-
 nedii 2, 2, 2. peregrinos mi-
 lites arcessit 2, 2, 1. Sochis
 Alexandrum expectanti ab
 assentatoribus suadet ut
 ei occurrat 2, 6, 1 s. Ciliciam
 intrat 2, 7, 1 s. aciem in-
 struit 2, 8, 5 ss. 10 s. pugnat
 2, 10, 1 ss. fugit 2, 11, 4 ss.
 13, 1 s. capta eius arma 2,
 12, 4. uxor, mater, liberi,
 impedimenta 2, 11, 8 ss. cl.
 15, 1. eius ad Alexandrum
 epistola 2, 14, 1 ss. Mazaeo
 Euphratis traiectionem tuen-
 dum tradit 3, 7, 1. quibus
 condicionibus ab Alexandro

pacem impetrare studuerit 2, 25. 1 ss. copias rursus collegit 3, 8, 2 ss. ad Gagamela castra ponit 3, 8, 7. eius acies 3, 11, 1 ss. praelium 3, 13, 1 ss. aggressus mox fugit 3, 14, 1 ss. 15, 3. 5. cf. 5, 18, 4. in Mediam 3, 16, 1 s. 19, 1. 5. cf. 6, 11, 4. a Besso vinctus 3, 21, 4 s. occisus 3, 21, 10. ab Alexandro sepultus 3, 22, 1. de moribus et fortuna eius 3, 22, 2 ss. uxor 4, 19, 6. 20, 1 ss.

Δασκύλιον (n. *Diaskili*) 1, 17, 2.

Δατάμης 2, 2, 2. 5.

Δαταφέρνης Bessum prodit 2, 29, 6 s. 30, 1 s.

Δέλτα τοῦ Ἰνδοῦ 6, 14, 5. simile Aegypto 5, 4, 1. sed maius 6, 17, 2.

Δελφοί 4, 11, 7.

Δημάδης Atheniensis 1, 10, 3.

Δημάρατος Corinthius, ἑταῖρος 1, 15, 6.

Δημήτριος Althaemenis filius. eius ἔλθ 3, 11, 8. ἱππάρχης 4, 27, 5. 6, 8, 2. eius ἱππαρχία 5, 16, 3. 21, 5.

Δημήτριος σωματοφύλαξ 3, 27, 5.

Δημήτριος Pythonactis filius, ἑταῖρος 4, 12, 5.

Δημοσθένης exposcitur 1, 10, 4.

Δημοσῶν 7, 26, 2.

Δίκη Διὶ πάρεδρος 4, 9, 7.

Δινδυμένη 5, 6, 4.

Διογένης Lesbi tyrannus 2, 1, 5.

Διογένης, ὁ, ἐκ Σινώπης eius cum Alexandro colloquium 7, 2, 1.

Δίον urbs 1, 16, 4.

Διονύσιος 2, 12, 2.

Διονυσόδωρος Ὀλυμπιονίκης 2, 15, 2.

Διόνυσος. *plures* 2, 16, 3. 5, 1, 1 s. eius res gestae 5, 1, 1 ss. 6, 3, 4. 14, 2. 28, 2. 7, 10, 6. monumenta 5, 2, 5. Nysam condidit 5, 1, 1. 2, 1. 26, 5. fabulosa 5, 3, 4. οἱ βαλκυσάντες 5, 1, 5. 6, 3, 5. eum colunt Arabes 7, 20, 1.

Διόσκουροι 4, 8, 2.

Διότιμος Ἀθηναῖος 1, 10, 4.

Διόφαντος Ἀθηναῖος 3, 6, 2.

Δολόασπις Αἰγύπτιος 3, 5, 2.

Δοξάρης Indus, νομάρχης 5, 8, 3.

Δράγγαι od. *Ζαράγγαι*, Drangae (n. *Sedschistan*) [6, 15, 5.] Barsaentae subiecti 3, 21, 1. ab Alexandro domiti 3, 28, 1. 7, 10, 5. equites 7, 6, 3. cf. *Ζαραγγαῖοι*.

Δράψακα opp. (n. *Kundus*) 3, 29, 1.

Δρωπίδης Atheniensis 3, 24, 4.

Δρωπίδης Cliti pater 1, 15, 8. 3, 11, 8. 27. 4, 8, 1. Lanicae 4, 9, 3.

Δρύπετις Darii filia, Hephæstioni nupta 7, 4, 5.

Δύρετα Assacenorum oppidum (n. *Dhir*) 4, 30, 5.

E.

Ἐβρος ποταμός (n. *Maritza*) 1, 11, 4.

Ἐκταῖος ὁ λογοποιός 2, 16, 5. de Aegypto 5, 6, 5.

Ἐκατομβαιῶν μην 2, 24, 6. 3, 7, 1.

Ἐκατόμνος Κάρ 1, 23, 7.

Ἐκβάτανα Mediae (n. *Hamadan*) 3, 19, 2. 5. 4, 7, 3. 7, 14, 1. arx 3, 19, 7. Aesculapii templum 7, 14, 5.

Ἐλαιὸς Chersonnesi 1, 11, 5. 6.

Ἐλευθεραί Atticae 1, 7, 9.

Ἐλευσίς (n. *Leusina*) 3, 16, 8.

- Ἐλεφαντίνη Aegypti (n. *Ge-siret el Sag*) 3, 2, 7.
 Ἑλλάνικος miles 1, 21, 5.
 Ἑλληνες Alexandrum ducem creant 1, 1, 2. eos ulciscitur Alexander 3, 18, 12. legati ad Alexandrum 3, 5, 1. 7, 14, 6. 23, 2. iis praeficitur Craterus 7, 12, 4.
 Ἑλλήσποντος 1, 11, 6. 13, 6. 4, 15, 6. 5, 7, 1. 25, 4. 7, 9, 6. 14, 5.
 Ἐμβόλιμα Indiae 4, 28, 7.
 Ἐνύαλιος Mars 1, 14, 7. 5, 10, 3.
 Ἐνυλος Bybli rex 2, 20, 1.
 Ἐορδαία 1, 7, 5.
 Ἐορδαῖοι 6, 28, 4.
 Ἐορδακός ποταμός 1, 5, 5.
 Ἐπαμεινώνδας 1, 9, 4.
 Ἐπαρδός ποταμός 4, 6, 6.
 Ἐπίγονοι 7, 6, 1. 8, 2.
 Ἐπιδάυριοι 7, 14, 6.
 Ἐπιμένης Arseae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 4. 7, 14, 3.
 Ἐπόικιλος Polyidis filius ex-auctoratos reducit 3, 19, 6. revertitur 4, 7, 2. in Macedonia missus 4, 18, 3.
 Ἐρατοσθένης Κυρηναῖος laudatus 5, 3, 1. 4, 6, 2. δόκιμος ἀνὴρ 5, 5, 1.
 Ἐριγὼν ποταμός (n. *Tzerna*) 1, 5, 5.
 Ἐρίγνιος, ὁ Λαρίχον, Philippo regnante fugit 3, 6, 5. ab Alexandro revocatus et ἱππάρχης sociorum factus 3, 6, 6. 11, 10. τῶν μισθοφόρων ἱππέων 3, 20, 1. impedimentis praeest 3, 23, 6. praefectus τῶν ἐταίρων in Arios missus 3, 28, 2.
 Ἐρμόδαρος 3, 11, 8.
 Ἐρμόλαος Sopolidis filius Alexandro insidiatur 4, 13, 2. interfectus 4, 14, 1.
 Ἐρμος ποταμός (n. *Sarabat*) 1, 17, 4. 5, 6, 7.
 Ἐρμον πεδίον 5, 6, 4.
 Ἐρωατον 1, 12, 6.
 Ἐρυνθια νῆσος 2, 16, 5.
 Ἐρυνθρὰ θάλαττα 3, 8, 5. 11, 5. 7, 16, 2.
 Ἐτήσιοι ἄνεμοι 6, 21, 1.
 Ἐτύμανδρος ποταμός (n. *Hil-mend*) 4, 6, 6.
 Εὐάκαι 7, 6, 3.
 Εὐάσπλα (?) ποταμός 4, 24, 1.
 Εὐβοία 2, 9, 4. 3, 19, 6.
 Εὐδανέμων βωμός 3, 16, 8.
 Εὐδημος Indiae parti praefectus 6, 27, 2.
 Εὐεργέται ἡ Ἀριάσπαι 3, 27, 4. 4, 6, 6.
 Εὐγνωστός ἐταῖρος, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν ξένων ἐν Ἀλγύπτῳ 3, 5, 3.
 Εὐθυκλῆς Λακεδαιμόνιος 2, 15, 2. 5.
 Εὐλαιος ποταμός (n. *Kuren*) 7, 7, 2.
 Εὐμένης γραμματεὺς βασιλικός 7, 4, 6. cum Hephaestione rixatur 7, 13, 1. 14, 9.
 Εὐνικός 3, 5, 1. 6, 8.
 Εὐξείνος πόντος 1, 3, 2. 3, 30, 9. 4, 15, 4. 5, 25, 7. 7, 1, 3.
 Εὐριπίδης. versus eius 7, 16, 6.
 Εὐριπος (n. *Enriro*) 2, 2, 4.
 Εὐρυβώτας Κρής τοξάρχης 1, 8, 4.
 Εὐρυδίχη, Philippi uxor 3, 6, 5.
 Εὐρύλοχος ὁ Ἀρσῶ 4, 13, 7.
 Εὐρυμέδων ποταμός (n. *Köprü-Su*) 1, 27, 1.
 Εὐρυσθένης καὶ Ἡρακλῆς 2, 16, 5. 4, 10, 4.
 Εὐρώπη 2, 7, 5. 7, 1, 4. eius termini 3, 30, 8. amnes 1, 3, 1.
 Ἐφέσιοι 1, 17, 10.
 Ἐφεσος 1, 17, 9.
 Ἐφιάλτης Ἀθηναῖος exposcitur 1, 10, 4.
 Ἐφιππος Χαλκιδεύς 3, 5, 3.

Z.

- Ζαδράκαρτα* Hyrcaniae 3, 23, 6. 25, 1.
Ζαραγγαῖοι v. *Δράγγαι* 6, 17, 3.
Ζαρίασπα = *Βάντρα* 4, 1, 5. 7, 1. 16, 6.
Ζέλεια 1, 12, 8.
Ζελεῖται 1, 17, 2.
Ζεὺς ὁ Ὀλύμπιος 1, 4, 5. 11, 1. 17, 5. 2, 3, 4.

H.

- Ἡγέλοχος* speculatoribus praefectus 1, 13, 1. classem cogere iussus 2, 2, 3. quas res gesserit 3, 2, 3 ss. Hippostrati filius *ἱλάρχης* 3, 11, 8.
Ἡγεμῶν Ol. 113, 2. archon 5, 19, 3.
Ἡγήσανδρος 3, 5, 1.
Ἡγησίας Ol. 114 1. archon 7, 28, 1.
Ἡγησίστρατος a Darēo Mileti praesidio praefectus 1, 18, 4.
Ἡλεῖοι exules revocant 1, 10, 1. equites 1, 29, 4.
Ἡλιούπολις Aegypti (cuius rudera prope *Malariaeh*) 3, 1, 3.
Ἡράκλειον Thebarum 1, 8, 3 s.
Ἡρακλίδαι ab Atheniensibus defensi 4, 10, 4. cf. Alexander.
Ἡρακλίδης Calchedoniorum legatus 3, 24, 5.
Ἡρακλίδης Antiochi filius equitum praefectus 1, 2, 5. 3, 11, 8.
Ἡρακλίδης Argaei filius 7, 16, 1.
Ἡρακλῆς Iove natus 3, 3, 1. 4, 28, 1. aetas 2, 16, 2. posterius 4, 10, 4. 3, 3, 2. 6, 3, 2. inter deos receptus 4, 11, 7. Dionysio minor 5, 28, 5. eius labores 2, 16, 5 s. 18, 1. 3, 3, 1. cl. 4, 28, 2. expeditiones 4, 28, 1—4. 30, 4. 5, 3, 4. 7, 13, 5. ei sacra facit Alexander 1, 4, 5. 2, 24, 6. 3, 6, 1. arma 1, 11, 7. eum aemulatur 3, 3, 2. 4, 28, 4. plures 2, 16, 1 ss. 4, 28, 2. Tyrii templum 2, 16, 1. 24, 5.
Ἡρακλέους στήλαι 2, 16, 4. 5, 26, 2.
Ἡράκων in Media praetor 6, 27, 3.
Ἡρόδοτος, ὁ λογοποιός 5, 6, 5. de Hercule 2, 16, 3. de Tanai 3, 30, 8. de Nilo 5, 6, 4. de Hellesponto ponte iuncto 5, 7, 2. de equis Nyssaeis 7, 13, 1. de Amazonibus 7, 13, 6.
Ἡρομένης 1, 25, 1.
Ἡρόπνθος Ephesios liberat 1, 17, 11.
Ἡρώων πόλις Aegypti 3, 5, 4. 7, 20, 8.
Ἡφαιστίων 4, 12, 4. Pellaeus, *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. Patrocli tumultum coronat 1, 12, 1. *ἑταῖρος* pro Alexandro habitus 2, 12, 6 s. vulneratus 3, 15, 2. *ἱππάρχης* 3, 27, 4. eius *ἱππαρχία* 5, 12, 2. *χιλιαρχία* 7, 14, 10. parti exercitus praefectus 4, 16, 2. 22, 7 s. 23, 1. 5, 21, 5. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5 s. 13, 1. 17, 4. 21, 3. 5. 22, 3. 28, 7. oppida condit 4, 16, 3. 28, 5. 5, 29, 3. 6, 18, 1. 20, 1. Indum ponte iungit 4, 30, 9. 5, 3, 5. uxorem ducit Darēi filiam 7, 4, 5. coronatur 7, 5, 6. Eumeni reconciliatus 7, 13, 1. 14, 9. eius mors 7, 14, 1. 18, 3. Alexandri de ea luctus 7, 14, 2 ss. 16, 8. heros 7, 14, 7. 23, 6 s.

Θ.

- Θάψακος* (n. *El-Hammam*) 2, 13, 1. 3, 6, 4. 7, 1. 7, 19, 3.

Θεόδωρος 3, 16, 9.
 Θεόκριτος 4, 13, 4.
 Θέριππος Alexandri ad Dariū legatus 2, 14, 4.
 Θεσσαλοί, quos olim metuerant Macedones; subegit Philip-
 pus 7, 9, 4. equites Alexan-
 dri 1, 14, 3. 25, 1. 2, 7, 8.
 8, 9. 9, 1. 11, 2. 3, 11, 10.
 remissi 3, 19, 5. 5, 27, 5.
 Θεσσαλία 1, 7, 5.
 Θεσσαλίσκος Θηβαῖος ad Dariū legatus 2, 15, 2.
 Θῆβαι (n. *Thiva*) 1, 7, 1. a
 Cadmo occupatae 2, 16, 1.
 dirutae 1, 9, 9.
 Θηβαῖοι. Eorum perfidia et
 saevitia 1, 9, 7. victoriae
 1, 9, 4. Macedonibus semper
 infesti 7, 9, 4. ab iis de-
 ficiunt 1, 7, 1. expugnantur
 1, 8, 1. cladis magnitudo 1,
 9, 1. legati ad Dariū 2,
 15, 2.
 Θῆρα Cariae oppidum 2, 5, 7.
 Θηραμένης 3, 5, 5.
 Θῆρων tyrannus Agrigenti-
 norum 1, 12, 2.
 Θησεύς Neptuni filius 7, 29, 3.
 eius cum Amazonibus bellum
 7, 13, 5.
 Θόας Mandrodori filius 6, 23,
 2. Gadrosiorum satrapes mori-
 tur 6, 27, 1.
 Θουριεύς (?) 2, 22, 2 (v. *Κου-
 ριεύς*).
 Θούρες fortes 2, 7, 5. Mace-
 donibus infesti 7, 9, 2. cf. 5,
 26, 6. οἱ αὐτόνομοι (καὶ οἱ
 ὄρειοι) 1, 1, 5 s. ab Alexan-
 dro victi 1, 1, 8 ss. item qui
 Triballis vicini 1, 2, 3. 3, 3 s.
 Alexandri milites 1, 14, 3.
 28, 4. 2, 5, 1. 9, 3. 3, 12, 4.
 equites 2, 7, 8. Bithyni 1,
 29, 5.
 Θράκη 1, 1, 4. maxima pars
 a Philippo Macedoniae ad-

iuncta 7, 9, 3. cf. 2, 14, 5.
 στρατηγὸς ἐπὶ Θράκης Ale-
 xander Aeropi filius 1, 25, 2.
 Ptolemaeus 4, 7, 2. praefec-
 tus Craterus 7, 12, 4.
 Θρίαμβος Dionysi cognomen
 6, 28, 2.
 Θυμώνδας Mentoris filius,
 transfuga. militi peregrino
 praest 2, 2, 1. 13, 2.

I.

Ἰάζυγες Sauromatae 1, 3, 2.
 Ἰαξάρτης ποταμός (n. *Sir*) 3,
 30, 7. 7, 16, 3.
 Ἰακχος ὁ μυστικός 2, 16, 3.
 Ἰαπυγία ἄκρα (n. *Cap Leuca*)
 7, 1, 3.
 Ἰάπυξ, ἄνεμος 5, 6, 3.
 Ἰασσος Cariae (n. *Asyn Ka-
 lessi*) 1, 19, 10.
 Ἰβηρες 2, 16, 4 ss. 7, 15, 4.
 Ἰδαία ὄρη (n. *Kas Dagh*) 1,
 12, 6.
 Ἰδριεύς Cariae regulus 1, 23, 7.
 Ἰέρων Syracusanorum tyran-
 nus 1, 12, 2.
 Ἰέρων Solensis gubernator 7,
 20, 7.
 Ἰκάριον πέλαγος 7, 20, 5.
 Ἰκαρος Daedali filius 7, 20, 5.
 Ἰκαρος νῆσος 7, 20, 5.
 Ἰλιάς Ἀθηνᾶ 1, 11, 7.
 Ἴλιον 1, 11, 8 s. 12, 1. 6.
 Ἰλλύριοι res novas moliantur
 1, 1, 4. 5, 1 ss. Macedonum
 hostes 5, 26, 6. 7, 9, 2.
 Ἰνδία, Ἴνδοί 3, 8, 6. 11, 5.
 13, 1. 14, 5. 15, 1. Bactriis
 vicini Besso duce 3, 8, 3.
 montani Barsaenta duce 3,
 8, 4. 15, 1. alii 6, 16, 3. qui
 cis Indum 3, 8, 6. 25, 8.
 quanta terra 5, 6, 2. 7, 20,
 2. 8. Caucasus 5, 3, 3. 5,
 3 s. amnes maximi 3, 29, 2.
 5, 4, 1 s. 6, 7 s. quales 5,
 4, 3. 5, 1. saltandi amantes

6, 3, 5. bona 7, 9, 8. elephantos venantur 4, 30, 8. boves 5, 3, 4. quidam equis carent 6, 3, 4. eorum sophistae 6, 16, 5. 7, 1, 5 ss. 2, 2 ss. cf. Dionysus. Alexander in eos expeditionem facere meditatur 4, 15, 5. quas res ibi gesserit v. 4, 22, 6—6, 22, 1. 7, 19, 1. 20, 1. *Ἰνδική συγγραφή* 5, 6, 8. 6, 16, 5. natio 6, 6, 1. 11, 3. 15, 1. terra 7, 20, 2. *Ἰνδικὸς κόλπος* 5, 26, 2. *Ἰνδὸς ποταμός* (n. *Sind*) 4, 22, 7. 28, 6. 30, 7. 5, 1, 1. 3, 6. 4, 3. 8, 2. 4. 25, 5. unde ortus 5, 4, 1. 5, 5. quantus 5, 4, 1 s. 6, 7 s. 20, 9. cl. 9, 4, 6. 18, 5. cum Acesine confluit 6, 1, 2. 5. 14, 4 s. crocodilos habet 6, 1, 2. cl. 4, 3. *δίστομος* 5, 4, 1. 20, 1 s. a Patalis 6, 18, 2. 20, 1. *ἢ ἐπὶ τᾷδε ἐκβολή* 5, 20, 3 s. cl. 18, 3. ponte iunctus 4, 22, 7. 30, 9. 5, 3, 5. 7, 1. 8, 1. navigatus 6, 15, 4. 17, 5—20, 5. cf. Delta. *Ἰολάου τέμενος* 1, 7, 7. *Ἰόλλας* Antipatri filius Alexandro a poculis 7, 27, 2. *Ἰόνιος κόλπος* 1, 4, 6. *Ἰππίας* 2, 13, 6. *Ἰππολύτη* Amazonum regina 7, 13, 5. *Ἰππόστρατος* 3, 11, 8. *Ἰσθμὸς Κορίνθιος* 6, 11, 6. 7, 2, 1. *Ἰσις* dea 3, 1, 5. *Ἰσμηνίας* 2, 15, 2. *Ἰσσός* 2, 7, 1. proelium 2, 20, 3. 3, 1, 2. 8, 7. 22, 4. 6, 11, 4. *Ἰστάνης* 7, 6, 4. *Ἰστρός* 1, 2, 1. maximus, unde ortus 1, 3, 1. accolae 1, 3, 2, quinque ostia 5, 4, 1. ponte iunctus 5, 7, 1.

Ἰταλία 3, 6, 7. 7, 15, 4. *Ἰφικράτης* 2, 15, 2. 4. eius filius 2, 15, 2. 4. *Ἰχθυοφάγοι* 6, 28, 5. *Ἰψός*. proelium 7, 18, 5. *Ἴων*, Apollinis filius 7, 29, 3. *Ἴωνία* 1, 12, 8. expugnata 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. *Ἰωνικαὶ πόλεις* 1, 18, 1. 5, 6, 4.

K.

Καδμεία Thebarum arx a Macedonibus occupata 1, 7, 1. 9. obsessa et defensa 1, 7, 10 s. praesidio retenta 1, 9, 9. *Κάδμος* quando fuerit 2, 16, 2. Thebas venit 2, 16, 1. *Καδούσιοι* 3, 11, 3. cum Medis coniuncti 3, 8, 5. Darēi auxilio venisse dicebantur 3, 19, 3. cl. 4. Hyrcaniae vicini 3, 19, 7. *Καθαῖοι Ἴνδοί* 5, 22, 1. *Καῖκος ποταμός* (n. *Bakyrtschai*) 5, 6, 7. *Καῖκον πεδίον* 5, 6, 4. *Κάλανος* sociis peditibus praefectus 3, 5, 6. *Κάλανος* Indus, sophista, Alexandrum comitatus 7, 2, 4. eius mors 7, 3, 1 ss. vaticinium in Alexandrum 7, 18, 6 s. *Κάλας* Harpali filius Thessalis equitibus praefectus 1, 14, 3. 25, 2. Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 17, 1, 2, 4, 2. contra Memnonis terram missus 1, 17, 8. *Καλλιανός Κρηθεύς* 6, 23, 5. *Καλλικρατίδας Λακεδαιμόνιος* ad Darēum legatus 3, 24, 4. *Καλλίνης τῇ Ἰππῶ τῇ ἑταιρικῇ* praefectus 7, 11, 6. *Καλλίπολις* opp. 2, 5, 7. *Καλλισθένης Ὀλύνθιος*, Ari-

- stotelis discipulus 4, 10, 1.
 adulationi adversatur 4, 10,
 1 ss. adorationi 4, 11, 1 ss.
 4, 12, 3 ss. suspectus 4, 12,
 7, 14, 1. de eius morte 4,
 14, 3 s. 22, 2. 7, 27, 1. de
 eius moribus 4, 10, 1 ss. 12,
 4 ss.
Καλληδών Chalcedon 3, 24, 5.
Καμβύσης Cyri pater 3, 27,
 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. 6, 24, 2.
 29, 4, 7.
Κάνωβος (Canopus) Aegypti
 3, 1, 5.
Καπαδόκες 5, 25, 4. equites
 3, 11, 7. eorum praefectus
 Mithrobuzanes 1, 16, 3. Aria-
 ces 3, 8, 5.
Καπαδοκία cis et trans Ha-
 lyn 2, 4, 2.
Κάρανος ἑταῖρος 3, 28, 2.
 missus adversus Satibarza-
 nem 3, 28, 2 s. adversus
 Spitamenem 4, 3, 7. equi-
 tibus praefectus 4, 5, 7. cf.
 4, 6, 2.
Κάρδακες Persarum gravis
 armaturae milites 2, 8, 6.
Κᾶρες 3, 22, 3. 5, 25, 4. nau-
 tae 6, 1, 6.
Κᾶρες ἀνάσπαστοι 3, 8, 5.
 11, 5. 13, 1.
Καρία 1, 20, 2. 7, 23, 1. de
 eius regulis 1, 23, 7 s. ab
 Alexandro occupata et prae-
 sidio firmata 1, 23, 6. Ada
 ei praefecta 1, 23, 8.
Καριὸν πεδίων 5, 6, 4.
Κερμανία (n. *Kerman*) 6, 17,
 3. 27, 2 s. eius satrapae 6,
 27, 1. Alexandri per eam
 iter 6, 28, 1 ss. 7. maritima
 6, 28, 5.
Καρμάνιοι 6, 28, 1.
Καρχηδόνιοι Carthaginien-
 sium legati Tyri 2, 24, 5. ad
 Alexandrum 7, 15, 4.
Καρχηδών Carthago Tyrriorum
 colonia 2, 24, 5. Libyae 5,
 27, 7. 7, 1, 2.
Κασάνδρος Antipatri filius 7,
 27, 1.
Κάσπαι πύλαι (n. *Siah Koh*)
 3, 19, 2. 20, 2. 4. 7, 10, 6.
Κασπία θάλασσα 7, 16, 1.
 eius principium nondum re-
 pertum 7, 16, 2. qui amnes
 influant 7, 16, 3. cf. Hyrcan-
 ium mare.
Κάστωρ 4, 8, 3.
Κατάνης Paraetacenorum re-
 gulus occisus 4, 22, 1 s.
Καύκασος describitur ex Ari-
 stobulo 3, 28, 5 ss. eius tra-
 ctus 5, 6, 1 ss. ibi Oxi fontes
 3, 29, 2. aliorum amnium et
 quae maria influant 5, 5, 4.
 9, 4. Alexander transit 3,
 30, 6. 4, 22, 4. ultra eum
 pertinet Alexandri imperium
 5, 25, 5. idem qui Parapa-
 misus 5, 3, 3. Scythicus Cau-
 casus 5, 5, 3.
Καῦνος Cariae (n. vicus *Da-
 lian*) 2, 5, 7.
Καῦστρου πεδίων 5, 6, 4.
Καῦστρος ποταμός (n. *Kara
 Su, Kutschuk Meinder*) 5, 6, 7.
Κελαιναί Phrygiae 1, 29, 1 ss.
Κελκαία Ἀρτεμις 7, 19, 2.
Κελταί (Celtae) 1, 3, 1 s. le-
 gatos ad Alexandrum mit-
 tunt 1, 4, 6 ss. 7. 15, 4.
Κελτικός 1, 3, 1.
Κεραμεικός Athenis prope
 arcem 3, 16, 8.
Κερδίμματος 2, 13, 7.
Κερκινῆτις λίμνη lacus (n.
Tachyno) 1, 11, 3.
Κίδαρις Περσική 4, 7, 4. ὀρθή
 6, 29, 3.
Κίλικες portis ab Assyriis di-
 visi 2, 5, 1. 6, 1. montani
 2, 5, 6, 6, 4.
Κιλικία 3, 7, 4. 22, 4. Tauro
 a Pamphylia divisa 3, 28, 5.

- 5, 5, 2. Alexander invadit 2, 4, 2 ss. satrapes Balacrus 2, 12, 2. Menes 3, 16, 9.
- Κιλικίαι πύλαι* 2, 4, 2, 4.
- Κιλλουτά νήσος* 6, 19, 3.
- Κλαζομένιος Μίκαλος* 7, 19, 5.
- Κλέανδρος* sagittariorum στρατηγός caesus 1, 28, 8.
- Κλέανδρος* Polemocratis filius ad milites conducendos in Peloponnesum missus 1, 24, 2. redit cum iis 2, 20, 5. fortasse idem τοῖς ἀρχαίοις ξένοις praeest 3, 12, 2. in Media praetor 3, 26, 3. ob delicta interfectus 6, 27, 4.
- Κλέανδρος* Pantordani pater 2, 9, 3.
- Κλέαρχος ὁ τοξάρχης* caesus 1, 22, 7.
- Κλέαρχος* peregrino militi praefectus 3, 6, 8.
- Κλέαρχος* Xenophonteus 1, 12, 3, 4, 11, 9.
- Κλεομένης* 7, 26, 2.
- Κλεομένης* Naucratis Arabiae parti praefectus 3, 5, 4. fortasse idem est qui Aegyptios vexasse dicitur 7, 23, 6 ss.
- Κλεῖτος* Bardilis filius deficit 1, 5, 1. 5 ss. 6, 1 ss.
- Κλεῖτος* Dropidae filius servat Alexandrum 1, 15, 8, 4, 8, 6 s. τῆς βασιλικῆς ἔλης ἡγεμὼν 3, 11, 8. 19, 8. alter ἱππάρχης τῶν ἐταίρων 3, 27, 4. ab Alexandro caesus 4, 8, 1 ss. 14, 2. iudicium de hac re 4, 9, 1 s.
- Κλείτον* τάξις 4, 22, 7. 5, 12, 2 ἱππαρχία 5, 22, 6. 6, 6, 4.
- Κοῖνος* Polemocratis filius. eius aetas et virtus 5, 27, 3. ἐν τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἐταίρων 6, 2, 1. eius φάλαγξ 1, 14, 2. τάξις 1, 6, 9. 2, 8, 3.
- 24, 3. 3, 11, 9. 25, 6. 4, 21, 1. 25, 6. 28, 8. 5, 12, 2. 21, 1. ἡ Κοῖνον τάξις οἱ πεζέταιροι καλούμενοι 2, 23, 2. eius ἱππαρχία 5, 16, 3. τοὺς νεογάμους in Macedoniam reducit 1, 24, 1. rursus in Asiam venit 1, 29, 4. praefectus parti exercitus 3, 18, 6. 4, 16, 2 s. 17, 3 ss. 18, 1. 27, 5 ss. 5, 21, 1. 4. cornu 5, 16, 3. 17, 1. frumentatum missus 3, 20, 4. ad naves 5, 8, 4. eius ad Alexandrum oratio 5, 27, 1 ss. moritur 6, 2, 1.
- Κοῖρανός Βερροιαῖος* in Phoenicia tributis cogendis praepositus 3, 6, 4.
- Κοῖρανός* equitibus sociis praefectus 3, 12, 4.
- Κολχοί* 4, 15, 4. 7, 13, 4.
- Κολωναί* oppidum Mysiae 1, 12, 6.
- Κόρη* Proserpina 2, 16, 3.
- Κοσσαῖοι*, populus montanus, praeda victum quaerens, subacti 7, 15, 1. bellicosi 7, 23, 1.
- Κουάδαι*, pop. (Quaden) 1, 3, 2.
- Κουριεύς* 2, 22, 2.
- Κρατεῖς* 6, 28, 4.
- Κράτερος* Alexandri filius. Alexandro M. carissimus 7, 12, 3. eius φάλαγξ 1, 14, 2. τάξις 3, 11, 10. 23, 2. 4, 22, 1. cornu praefectus 2, 8, 4. 20, 6. exercitui 3, 25, 6. 8. 4, 28, 7. 5, 11, 3 ss. 12, 1. 15, 3 ss. contra Uxios 3, 17, 4 ss. Persas 3, 18, 4. 8 s. Tapuros 3, 23, 2. 6. Cyropolin 4, 2, 2. 3. 3. Massagetas 4, 17, 1. 18, 1. Paracetacēnos 4, 22, 1 s. oppida quaedam 4, 23, 5. 24, 6. 25, 5. Hydaspem traiecit 5, 18, 1. oppida condit 4, 24, 7. 25, 5. 5, 20, 2. 6, 15, 7.

cum exercitu in India 5, 20, 2. 21, 4. 6, 2. 2. 4, 1. 5, 5. 15, 4 s. partem per Carmaniam ducit 6, 17, 3. 27, 3. Amastrinen uxorem ducit 7, 4. 5. remissus et Macedoniae Graeciaeque praefectus 7, 12, 3 ss.

Κρήτη (n. *Kriti* s. *Candia*) 2, 13, 6.

Κρήτες τοξόται 2, 7, 8. 9, 3. *τοξόχαι* 1, 8, 4. 3, 5, 6.

Κριτόδημος Cous medicus 6, 11, 1.

Κροῖσος 7, 16, 7.

Κτησίας 5, 4, 2.

Κύδνος ποταμός 2, 4, 7.

Κύδνος νῆσος (n. *Thermia*) 2, 2, 5.

Κυκλάδες 2, 2, 2.

Κύμη Aeolidis Sidetarum patria maior 1, 26, 4.

Κύνα Alexandri soror 1, 5, 4.

Κύπριοι nautae 6, 1, 6. classis egregia 1, 18, 7. naves 2, 20, 7. 10. 24, 1. imperatae 3, 6, 3. *μηχανοποιοί* 2, 21, 1. reges 2, 13, 7. 20, 3, 6.

Κύπρος 2, 13, 3. 17, 4. Persarum 2, 17, 1.

Κυρηναῖοι 3, 28, 7. Erato-sthenes 5, 3, 1.

Κυρήνη (n. *Grenneh*). eius bona 7, 9, 8. silphium 3, 28, 7.

Κύρος Cambysis filius. ὁ πρῶτος 3, 8, 10. Asiae imperio Medos spoliatur 5, 4, 5. ex India fugit 6, 24, 2 s. in Scythas expeditio 3, 27, 4 s. cl. 4, 11, 9. 5, 4, 5. primus adoratur 4, 11, 9. eius thesauri 3, 18, 10. sepulcrum 6, 29, 4 ss.

Κύρος minor 1, 12, 3. *Κύρου τοῦ ἐν Ξενοφῶντι στρατόπεδον* 2, 4, 3.

Κυραύπολις 4, 2, 2. 3, 1.

ARRIANUS.

Κῶς νῆσος (n. *Ko*) 2, 5, 7. 13, 4. 3, 2, 6. *Κῶς* 6, 11, 1.

Κωφαῖος regulus 4, 28, 6.

Κωφὴν Artabazi filius 2, 15, 1. ad Alexandrum venit 3, 23, 7. agemati adscriptus 7, 6, 4.

Κωφὴν ποταμός (n. *Kabul*) 4, 22, 5. 5, 1, 1.

A.

Αάβδακος quando fuerit 2, 16, 2.

Αάγγαρος Agrianum rex 1, 5, 2.

Αάγος v. *Πτολεμαῖος*.

Αάδη νῆσος 1, 18, 4.

Αάιος 2, 16, 2.

Αακεδαιμόνιοι. Eorum bellum adversus Athenienses 1, 9, 2. clades a Thebanis illata 1, 9, 4. a Darēo pecuniam accipiunt 2, 14, 6. Alexandro adversantur 1, 1, 2. suspecti 1, 7, 4. bellum 3, 6, 3. 16, 10. *Αάμψακος* (n. *Lepsek*, *Lapsaki*) 1, 12, 6.

Αανίκη Dropidae filia 4, 9, 3. *Λαομέδων* Larichi filius 3, 6, 5.

Αάριχος 3, 5, 5.

Αεόννατος Antaeae filius Pel-laeus, 3, 5, 5. 6, 28, 4. *ἐταῖρος* 2, 12, 4. 4, 12, 2. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 6, 28, 4. cum imperio 4, 24, 10. 25, 3. 6, 18, 3. 20, 3. 22, 3. Alexandrum servat 6, 9, 3. 10, 1. coronatus 7, 5, 5. vulneratus 4, 23, 3.

Αέσβος 2, 1, 1. 13, 3. 3, 2, 6. *Αευγαία* Ἰλῆ 2, 9, 3.

Αευκανοὶ Ἴταλοι 7, 15, 4.

Αεῦκτρα 1, 9, 4.

Αίβνες 3, 30, 9. 7, 15, 4.

Αιβὴν 3, 3, 1. 5, 26, 2. 7, 1, 2. terminus 3, 30, 9. quae Aegyptio vicina Apollonio traditur 3, 5, 4.

Λύγιος ποταμός 1, 2, 1.
Λυδία recepta 3, 22, 3. 1, 12, 8. 17, 1. 3, 6, 8.
Λυδίας ποταμός 5, 6, 4.
Λυδοί recepti 1, 17, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
Λυκαγόρας 1, 12, 7.
Λυκία 1, 24, 5. 2, 2, 1. 3, 6, 6.
Λυκίδας Αίτωλος 3, 5, 3.
Λύκιοι 5, 25, 4. οἱ κάτω 1, 24, 5. 2, 20, 2.
Λυκομήδης Ρόδιος 2, 1, 5.
Λύκος ποταμός (n. *Zab*) 3, 15, 4.
Λυκοῦργος Ἀθηναῖος 1, 10, 4.
Λυσανίας 1, 2, 1.
Λυσίμαχος Agathoclis filius, in Aeolidem et Ioniam missus 1, 18, 1. ὁ Πελλαῖος 6, 28, 4. σωματοφύλαξ 5, 13, 1. 6, 28, 4. vulneratur 5, 24, 5. coronatur 7, 5, 6. Calanum colit 7, 3, 4. ad Ipsum cadit 7, 18, 5.
Λύσιππος solus Alexandrum finxit 1, 16, 4.

M.

Μαγαρεῖς Ἀθηναῖ 2, 5, 9.
Μαγαρεὸς πόλις Ciliciae 2, 5, 9.
Μαγνησία Lydiae 1, 18, 1.
Μάγοι 6, 29, 7. 11, 7, 11, 8.
Μαζαῖος 3, 21, 1. 7, 6, 4. Syriis praefectus 3, 8, 6. cum exercitu ad Euphratem relictus 3, 7, 1. Babyloniae satrapes 3, 16, 4. 7, 18, 1. moritur 4, 18, 3.
Μαζάκης Aegypti satrapes 3, 1, 2. 22, 1.
Μάζαρος ἐταῖρος 3, 16, 9.
Μαϊάνδρος ποταμός (n. *Böyük Mender*) 1, 19, 7.
Μαϊάνδρου πεδῖον 5, 6, 4.
Μαιμακτηριῶν μῆν 2, 11, 10.
Μαιῶτις λίμνη 3, 30, 9. 5, 5, 4. 7, 1, 3.

Μακάρτατος 3, 5, 5.
Μακεδόνες quantum Philippo et Alexandro debuerint 7, 9, 1. 10, 1. fortes 1, 18, 8. 2, 7, 4. Graecis graves 1, 7, 2. Cadmea potiti 1, 7, 1. 9.
Μακεδονία ἡ ἄνω 1, 2, 5. 1, 7, 6. 7, 12, 4. (Macedoniae praefecti Antipater, Craterus).
Μαλέα Laconicae (n. *Cap Malia*) 2, 1, 2.
Μαλλοὶ Ἴνδοι 5, 22, 2. 6, 4, 3. 5, 4. liberi 6, 6, 1. 11, 3. 14, 2. oppida 6, 6, 2. 4. res contra eos gestae 6, 6, 1—11. 14, 1. satrapes Philippus 6, 14, 2.
Μαλλὸς πόλις Ciliciae 2, 5, 9. 6, 1. 20, 2.
Μαλλωταί 2, 5, 9.
Μανδροδάρος 6, 23, 2.
Μαντίνεια 1, 9, 4.
Μάραθος 2, 13, 8. 14, 1. 15, 6.
Μαράκανδα regia Sogdianae (n. *Samarcand*) 3, 30, 6. 4, 3. 6, 5, 2. 6, 3. 16, 2.
Μαρδοί 3, 24, 4. 4, 18, 2. de terra et moribus eorum 3, 24, 1. sagittarii 3, 11, 5. 13, 1.
Μαρία λίμνη 3, 1, 5.
Μαριάμμη Phoenices 2, 13, 8.
Μαρκόμανοι Marcomani 1, 3, 2.
Μαρώνεια Thraciae (n. *Maronia*) 1, 11, 4.
Μάσσαγα Indiae 4, 26, 1. 27, 5. 28, 4.
Μασσαγέται Σκύθαι 4, 16, 4. 17, 1.
Μανάνης 3, 8, 3.
Μαράτας 3, 6, 4.
Μεγακλής 3, 5, 3.
Μεγαρεὺς 3, 2, 5.
Μεγαρίς 3, 6, 7.
Μεγασθένης auctor fide dignus 5, 5, 1. de India 5, 6, 2. de Calano 7, 2, 4.

- Μελιμνίδας* 4, 7, 2.
Μέλας ποταμός 1, 11, 4.
Μελέαγρος 1, 4, 5, 5, 12, 1.
   Neoptolemi filius 1, 24, 1.
   29, 4. eius phalanx 1, 14, 3.
   ἡ τάξις *Μελέαγρον* 2, 8, 4.
   3, 11, 8, 18, 4, 4, 17, 3, 22,
   7, 6, 17, 3. ἡ περὶ κή 1, 20,
   5. in Macedoniam missus 1,
   24, 1. revertitur 1, 29, 4.
   Bactris relictus 4, 16, 1.
Μελέαγρον Ἰλη 3, 11, 8.
Μέμνων ὁ *Ρόδιος* ad Gran-
   cum 1, 12, 9, 15, 2. Ephesum
   arcessitus 1, 17, 11. inferiori
   Asiae et classi praefectus 1,
   20, 3, 28, 1, 2, 1, 1. Lesbi
   oppidis receptis moritur 2,
   1, 1. Memnonis terra 1, 17, 8.
Μέμφης 3, 1, 4, 4, 5, 5, 6, 1.
Μένανδρος 4, 13, 7. ἑταῖρος
   peregrino militi praefectus
   deinde Lydiae satrapes 3,
   6, 8. milites Babylonem de-
   ducit 7, 23, 1, 24, 1.
Μενέδημος dux 4, 3, 7, 6, 2.
Μενέλαος Ἀτρεΐδης 5, 6, 5.
Μενέλεως 1, 14, 3, 3, 11, 10,
   25, 4.
Μενεσθεύς 2, 9, 3.
Μένης σωματοφύλαξ, idem
   satrapes Syriae, Phoenices,
   Ciliciae 2, 12, 2, 3, 16, 9.
Μενίδας ὁ *Ἠγησάνδρου* 3,
   5, 1. mercenarios adducit 2,
   5, 1. mercenariis equitibus
   praefectus 3, 12, 3, 4, 13, 3.
   vulneratus 3, 15, 2. prae-
   fectus Mediae 3, 26, 3, in
   Macedoniam missus 4, 18, 3.
   Babylonem venit 7, 23, 1, 26, 2.
Μένισκος legatus 2, 14, 3.
Μενοίτιος gubernator 1, 12, 1.
Μέντωρ 2, 2, 1, 13, 2, 7, 4, 6.
Μένων Coelesyriae satrapes
   2, 13, 7.
Μένων Arachosiae satrapes
   3, 28, 1.,
- Μερόης* 5, 18, 7.
Μεσοποταμία 3, 7, 3. ab in-
   colis dicta 7, 7, 3. (*Συρία*)
   ἡ μέση τῶν ποταμῶν 3, 11,
   4, 5, 25, 4, 7, 9, 8.
Μηδία 3, 16, 1, 5, 5, 2, 7,
   13, 2, 3, 26, 3, 6, 27, 3.
Μῆδοι 3, 11, 4, 19, 1. imperio
   a Persis spoliati 2, 6, 7, 5
   4, 5. a Graecia repulsi 1, 9,
   7. *Μῆδοι καὶ Πέρσαι* 2, 7, 4
   4, 7, 3, 5, 25, 5, 6, 29, 3.
   7, 1, 3, 4, 6, 10, 5, 11, 3.
Μηθουναῖοι 3, 2, 4.
Μῆλος νῆσος expugnata 1,
   9, 5.
Μηρός ὄρος 5, 1, 6, 2, 5.
Μητρώον ἐν Ἀθήναις 3, 16, 8.
Μίδας 2, 3, 1.
Μιθραύστης Armeniis prae-
   fectus 3, 8, 5.
Μιθριδάτης Darēi gener 1,
   15, 7, 16, 3.
Μιθρίνης Sardium arcis prae-
   fectus 1, 17, 3. Armeniae
   satrapes 3, 16, 5.
Μιθροβαῖος 7, 6, 5.
Μιθροβουζάνης Cappadoci-
   bus praefectus occisus 1,
   16, 3.
Μίκαλος Κλαζομένιος 7,
   19, 5.
Μίλητος 5, 6, 4. expugnata
   1, 18, 3—19, 7, 9, 7.
Μιλτιάδης χώρα 1, 24, 5.
Μίνως 7, 29, 3.
Μιτυληναῖοι 2, 1, 1.
Μιτυλήνη a Macedonibus re-
   cepta 3, 2, 6.
Μοιροκλῆς Ἀθηναῖος 1, 10, 4.
Μόνιμος 3, 24, 4.
Μουνυχιῶν μῆν 5, 19, 3.
Μοῦσαι 1, 11, 1.
Μουσικανός Indorum rex se
   dedit 6, 15, 5, 16, 3. deficit
   6, 17, 1.
Μυκάλη (n. Cap S. Maria)
   1, 18, 5, 19, 2, 7, 5, 5, 2.

Μυκῆναι 2, 16, 5.
Μύλασσα Cariae (n. *Melasso*)
 1, 20, 4, 21, 1.
Μύνδος Cariae 1, 20, 5, 2, 5, 7.
Μυριάνδρος Syriae 2, 6, 1.
Μυσία 5, 6, 4.
Μυτιλήνη s. *Μιτυλήνη*.

N.

Ναβαρζάνης χιλιάρχης Da-
 reum comprehendit 3, 21, 1.
 Alexandro se dedit 3, 23, 4.
Ναύτανα Sogdianae (n. *Kar-*
shi) 3, 28, 9, 4, 18, 1 s.
Νέαρχος Androtimi filius Phi-
 lippo regnante exsul revo-
 catus et Lyciae cis Taurum
 praefectus 3, 6, 5 s. Graecos
 mercenarios adducit 4, 7, 2.
χιλιάρχος τῶν ὑπασπιστῶν
 4, 30, 6. classi praefectus
 6, 2, 3, 5, 5, 13, 1. ad Per-
 sicum sinum navigaturus 6,
 19, 5, 21, 3. ad Carmaniam
 appellit et rursus navigat 6,
 28, 5 s. 7, 20, 9. uxorem
 ducit 7, 4, 6. classi prae-
 fectus 7, 19, 3, 25, 4. auctor
 6, 13, 4, 7, 3, 6, 20, 9. cl. 6,
 29, 6.
Νεϊλόξενος, ἑταῖρος 3, 28, 4.
Νεῖλος 3, 1, 3, 5, 6, 7. Libyam
 a reliqua Asia dividit 3, 30,
 9. διώρυγες 3, 6, 1. olim
Αἴγυπτος 5, 6, 5. Alexandri
 de eo coniectura 6, 1, 2. cf.
Δέλτα.
Νεοπτόλεμος Achilles filius
 1, 11, 8.
Νεοπτόλεμος 1, 24, 1, 29, 3.
Νεοπτόλεμος ex Aeacidarum
 genere, ἑταῖρος 2, 27, 6.
Νεοπτόλεμος Arrabaei filius
 transfuga 1, 20, 10.
Νέσσος ποταμός 1, 1, 5.
Νηρηίδες 1, 11, 6.
Νίκαια in Parapamisadis 4,
 22, 6.

Νίκαια ad Hydaspem 5, 19,
 4, 29, 5.
Νικάνωρ 2, 12, 2.
Νικάνωρ Parmenionis filius
 τοῖς ὑπασπισταῖς τῶν ἑταί-
 ρων praefectus 1, 14, 2. cf.
 2, 8, 3, 3, 11, 9, 21, 8. mo-
 ritur 3, 25, 4.
Νικάνωρ classi praefectus 1,
 18, 4, 19, 3. ἑταῖρος Alexan-
 driae in Parapamisadis re-
 lictus 4, 22, 5. satrapes cis
 Indum 4, 28, 6.
Νικίας tributis in Lydia prae-
 fectus 1, 17, 7.
Νικοκράτης Ol. 111, 4. archon
 2, 11, 10.
Νικόλαος 4, 17, 3.
Νικόστρατος ἄρχων 2, 11, 10.
Νιφάτης ad Granicum dux
 1, 12, 8. occisus 1, 16, 3.
Νομάδες Λίβυες 3, 30, 9. cf.
 7, 1, 2. *Σκύθαι* 4, 5, 3, 7,
 16, 4.
Νύσα Indiae 5, 1, 1 ss. 2, 1 ss.
 5, 26, 5, 6, 2, 3.
Νυσαῖοι 5, 1, 3 ss. eorum
 respublica 5, 2, 2 ss. equites
 5, 2, 2 ss. 6, 2, 3.
Νυσαῖοι ἵπποι 7, 13, 1.
Νυσαῖον πεδίον 7, 13, 1.

Ξ.

Ξάθροι Ἴνδοι αὐτόνομοι 6,
 15, 1.
Ξάνθος ποταμός 1, 24, 4.
Ξενοφάντος 3, 5, 2.
Ξενοφῶν Grylli filius miles
 2, 4, 3, 7, 8. scriptor 1, 12, 3.
 2, 8, 11, 7, 13, 4.
Ξέρξης 7, 14, 5. monumenta
 e Graecia asportavit 3, 16, 7.
 7, 19, 2. victus 4, 11, 9.
 templa Babyloniorum diruit
 3, 16, 4, 7, 17, 2.

Θ.

- Ὀγχηστός Boeotiae 1, 7, 5.
 Ὀδρῦσαι ἱππεῖς 3, 12, 4.
 Οἶαρος 1, 11, 2.
 Οἰδίπωνς 2, 16, 2.
 Ὀκονδοβάτης 3, 8, 5.
 Ὀλύμπια 1, 11, 1. 2, 15, 4.
 Ὀλυμπιάς Alexandri mater
 a Philippo repudiata 3, 6, 5.
 de Alexandri origine mentita
 4, 10, 2. eius ad eam epi-
 stola 6, 1, 4. Antipatro ini-
 mica 7, 12, 5.
 Ὀλυμπιονίκης 2, 15, 2.
 Ὀμβρίων Κρηῆς, sagittariis
 praefectus 3, 5, 6.
 Ὀμηρος Achillem canit 1, 12,
 1. de Abiis 4, 1, 1. de Ae-
 gypto amne 5, 6, 5. 6, 1, 3.
 Ὀμότιμοι τῶν Περσῶν 2, 11,
 9. 7, 29, 4.
 Ὀνησίκριτος gubernator et
 scriptor mendax 6, 2, 3. co-
 ronatur 7, 5, 6.
 Ὀξάθρης Abulitae filius Uxiis
 et Susianis praefectus 3, 8, 5.
 Paraetacenorum satrapes 3,
 19, 2. punitus 7, 4, 1.
 Ὀξοδάτης Mediae satrapes 3,
 20, 3. punitus 4, 18, 3.
 Ὀξυνάρτης 3, 28, 10. Darēi
 frater 7, 4, 5.
 Ὀξυνάρτης Βάκτριος 4, 18, 4.
 Alexandri socer 4, 19, 5. 20,
 4. 7, 4, 4. 6, 4. satrapes
 Parapamisadarum et Indo-
 rum 6, 15, 3.
 Ὀξυδράκαι Ἰνδοί 5, 22, 2. 6,
 11, 3. multi et fortes 6, 4, 3.
 recepti 6, 14, 1.
 Ὀξυκανὸς νομάρχης 6, 16, 1.
 Ὀρβηλος ὄρος (n. *Perin Dagħ*)
 1, 1, 5.
 Ὀρδάνης 6, 27, 3.
 Ὀρεσις 6, 28, 4.
 Ὀροβάτις Indiae 4, 28, 5.
 Ὀρόντης ὁ Περδίκκου 1, 14, 2.

- Ὀρόντης Armeniis praefectus
 3, 8, 5.
 Ὀροντοβάτης Cariae praefec-
 tus 3, 8, 5. Halicarnassi 1,
 23, 1. victus 2, 5, 7.
 Ὀρφεύς 1, 11, 2.
 Ὀρχόμενος 1, 9, 10.
 Ὀσάδιοι Ἰνδοί 6, 15, 1.
 Ὀτάνης maris Erythraei ac-
 colis praefectus 3, 8, 5.
 Οὔξιοι Cossaeis finitimi 7,
 15, 1. Darēi socii 3, 8, 5. 11,
 5. ab Alexandro victi 3, 17,
 1. 7, 10, 5.

Π.

- Πάγγαιον ὄρος (n. *Pirnavi*) 1,
 11, 4.
 Παῖονες 1, 5, 1. Alexandri
 milites 2, 7, 5. 9, 2.
 Παιτινὴ χώρα 1, 11, 4.
 Παλαιστίνη Συρία (n. *Fala-*
stin) 2, 25, 4. cf. 7, 9, 8.
 Παλλινόπας ποταμός 7, 21,
 1 ss.
 Παμφυλία 1, 24, 3. 5, 25, 4.
 Tauro a Cilicia divisa 3, 28,
 5. 5, 5, 2.
 Παμφύλιοι 5, 5, 2.
 Πανήγορος ἑταῖρος 1, 12, 7.
 Πανταλέων praesidiis Mem-
 phidis praefectus 3, 5, 3.
 Παντόρδανος Cleandri filius
 turmae Leugaeae praefectus
 2, 9, 3.
 Παραιτάκαι recepti 3, 19, 2.
 eorum terra (n. *Parvataka*)
 4, 21, 1. 22, 1.
 Παραιτόνιον Libyae 3, 3, 3.
 Πάραλος navis 3, 6, 2.
 Παραπαμισάδαι 4, 22, 4. 5,
 3, 2 s. 6, 26, 1. equites 5,
 11, 3. satrapae Tyriaspas 4,
 22, 5. Oxyartes 6, 15, 3.
 Παραπάμισος ὄρος (n. *Hindu-*
Kusch) 5, 3, 3. 5, 3.
 Παραναία 2, 7, 5.
 Παρθναῖοι 3, 11, 4. 19, 1.

- 20, 3. 25, 1. ad Taurum 5, 5, 2. equites 7, 6, 3. praeest iis Phrataphernes 3, 8, 4. satrapes 3, 23, 4. Barzanes a Besso factus 4, 7, 1. recepti 7, 10, 6. satrapes Aminapes, *ἐπίσκοπος* Tlepolemus 3, 22, 1.
- Παρμενίων* Philotae filius 3, 11, 10 exercitum in Asiam traiecit 1, 11, 6. cum imperio 1, 14, 1. 17, 2. 18, 1. 24, 3. 29, 3. 2, 4, 3. 5, 1. 8, 4. 9 s. 3, 11, 10. 14, 6. 15, 1. 4. 18, 1. 19, 7. Damascus et Darci apparatus regium capit 2, 11, 10. 15, 1. coniurationem detegit 1, 25, 4 ss. eius ad Alexandrum epistola 2, 4, 9 s. eius consilia 1, 13, 3 ss. 18, 6. 2, 25, 2. 3, 10, 1. 18, 11. occisus 3, 26, 4. 4, 14, 2. 6, 27, 3. cf. Nicanor et Philotas.
- Παρύσατις* Ochi filia 7, 4, 4.
- Πασαργάδαι* 3, 18, 10. 7, 19, 2. Persidis 6, 29, 1. regia 3, 18, 11. 6, 30, 1. et Persopolis 7, 1, 1.
- Πασικράτης* 2, 22, 2.
- Πασιτίγρης* (n. *Kuren*) 3, 17, 1.
- Πάταλα* Indi Delta (Ind. *Pōtala*) 5, 4, 1. maius Aegyptio 6, 17, 2. insula 6, 18, 3. terra 6, 17, 2. 5. et oppidum 6, 17, 5. 21, 3. arx munitur 6, 18, 1. 20, 1.
- Παταλεις* 6, 17, 2. 5.
- Πάταρα* Lyciae 1, 24, 4.
- Πάτροκλος* 7, 16, 8. eius tumulus coronatus 1, 12, 1.
- Πανσανίας* *ἐταῖρος* Sardinum arcis praefectus 1, 17, 7.
- Πανύσιππος* *Δακεδαίμονιος* 3, 24, 4.
- Παφλαγόνες* recepti 2, 4, 1. 5, 24, 4.
- Πειθαγόρας* *μάντις* 7, 18, 1.
- Πείθων* *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2.
- Πείθων* ὁ *Ἀγῆνορος* Indiae partis satrapes 6, 15, 4. contra Musicanum missus 6, 17, 1.
- Πείθων* ὁ *Σωσικλέους* 4, 16, 6.
- Πεισαῖος* 6, 28, 4.
- Πελλάγων* *Ἐφέσιος* 1, 17, 12.
- Πελλαῖος* *Πολέμων* 3, 5, 3.
- Πελλίνα* Thessaliae 1, 7, 5.
- Πελοπόννησος* (n. *Morea*) 1, 7, 4. composita a Philippo 7, 9, 5. milites ex ea conducuntur 1, 24, 2. 2, 2, 4. 20, 5. res novae 3, 6, 3.
- Πέργη* Pamphyliæ 1, 26, 1. 27, 5.
- Περδίκκας* ex Orestide 6, 28, 4. Orontae filius 1, 14, 2. Thebanos aggreditur 1, 8, 1 ss. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 20, 5. 21, 1. cl. 3. 2, 8, 3. 3, 11, 9. *ἵππαρχία* 5, 12, 2. 22, 6. 6, 6, 4. 6. cum imperio 4, 16, 2. 22, 7. 30, 9. 6, 9, 1. 15, 1. oppidum condit 4, 28, 5. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 5, 13, 1. 6, 11, 1. 28, 4. uxorem ducit 7, 4, 5. coronatur 7, 5, 6. mors 7, 18, 5.
- Περὶνθιοι* 2, 14, 5.
- Περνώτη* Phrygiae ad Hellepontum 1, 12, 6.
- Περσίδας* Menesthei filius turmae praefectus 2, 9, 3.
- Πέρσαι* 1, 1, 2. cl. 7, 9, 5. reges et res gestae 2, 14, 4 ss. quales olim 5, 4, 5. imperium 5, 25, 5. 7, 10, 5. munimenta 7, 7, 7. cum Macedonibus iuncti 7, 11, 9. milites 7, 23, 1 ss. aliqui Alexandri *συγγενεῖς* facti 7, 11, 1. 6. divitiae 3, 18, 10. 19, 7. 7, 9, 8. satrapes Ariobarzanes

- 3, 18, 2. Phrasaortes 3, 18, 11. Orxines 6, 29, 2. 30, 1. Peucestas 6, 30, 2. 7, 23, 1. 3. 24, 1.
- Περσέπολις* (n. *Istachar*) 7, 1, 1.
- Περσεύς* 3, 3, 1 s.
- Περσικός* ὁ κόλπος 6, 19, 5. mare 5, 26, 2. 7, 1, 1. 3. 16, 2. 19, 3. regia 3, 18, 11. victus et cultus 6, 30, 3. vestitus ib. 7, 8, 2. στολή 3, 25, 3. σκευή 7, 29, 4. cl. 6, 3. cidaris 4, 7, 4. νόμος 7, 6, 2. 24, 3. agema 7, 11, 3.
- Περσίς*, γῆ (n. *Fars* v. *Farsistan*) 6, 29, 1. 7, 23, 1. maritima 6, 28, 7. ἡ Περσίς γῆ 7, 3, 1. αἱ Περσίδες πύλαι 3, 18, 2.
- Περίνης* Persarum dux ad Granicum 1, 12, 8. occisus 1, 16, 3.
- Πέτισις* νομάρχης 3, 5, 2. Aegyptius νομάρχης 3, 5, 2.
- Πενκελαῶτις* Ἰνδική χώρα (n. *Pakkheli*) 4, 22, 7. 28, 6.
- Πενκίστας* Macartati filius, Aegypti praetor 3, 5, 5.
- Πενκίστας* ὁ τὴν ἑρᾶν ἀσπίδα φέρων 6, 9, 3. Alexandrum servat 6, 10, 1 s. 11, 7. σωματοφύλαξ 6, 28, 3 s. Persarum satrapes ib. 6, 30, 2 s. 7, 6, 3. 23, 1 ss. 24, 2. coronatus 7, 5, 4. Serapidem consulit 7, 26, 2.
- Πεὺκη* Istri insula 1, 2, 2. 3, 3.
- Πήλιον* urbs 1, 5, 5.
- Πηλούσιον* Aegypti 3, 1, 1. 3. 5, 3.
- Πηνειὸς* ποταμός (n. *Salambría*) 4, 6, 7.
- Περίς* γῆ 1, 11, 2.
- Πίμπραμα* Indiae 5, 22, 3.
- Πίναρα* Lyciae (n. *Minara*) 1, 24, 4.
- Πίναρος* ποταμός 2, 7, 1. 8, 5. 10, 1.
- Πίνδαρος*. Eius domus et posterum 1, 9, 10.
- Πιξώδαρος* Κάρι 1, 23, 7.
- Πισαῖος* 6, 28, 4.
- Πισίδαί* 1, 24, 6. 27, 5. 28, 1.
- Πλαταιαί* restitutae 1, 9, 10. Plataeensium clades 1, 9, 5. 7. saevitia 1, 8, 8.
- Πλειάδες* 6, 21, 2. 7, 21, 4.
- Πινυταγόρας* 2, 20, 6. 22, 2.
- Πολεμοκράτης* v. *Κλέανδρος*, *Κοῖνος*.
- Πολέμων* ὁ Ἀνδρομένους accusatus 3, 27, 1.
- Πολέμων* ὁ Μεγακλέους ἐταῖρος 3, 5, 3.
- Πολέμων* ὁ Θηραμένους ναύαρχος 3, 5, 5.
- Πολύδαμας* ἐταῖρος 3, 26, 3.
- Πολυδέκτης* 3, 3, 1.
- Πολυδευκής* 4, 8, 3.
- Πολύδωρος* Labdaci pater 2, 16, 2.
- Πολυειδής* 3, 19, 6.
- Πολύενκτος* 1, 10, 4.
- Πολυσπέρχων* Simmiae filius. eius τάξις 2, 12, 2. 3, 11, 9. 4, 22, 1. 25, 6. 5, 11, 3. 6, 5, 5. Bactris relictus 4, 16, 1. in Macedoniam missus 7, 12, 4.
- Πολυτίμητος* amnis (n. *Serafschân*) 4, 5, 6. 6, 5, 7.
- Ποῦρα* Gedrosiae 6, 24, 1.
- Πράκτιος* ποταμός 1, 12, 6.
- Πρίαμος* 1, 11, 8.
- Πρίαπος* (cuius rudera prope *Karaboghâ*) 1, 12, 7.
- Προίξης* Persa satrapes ad Caucasum 3, 28, 4.
- Προμηθεὺς* τὸ ἄντρον 5, 3, 2.
- Προποντίς* (n. mare *Marmara*) 4, 15, 6.
- Πρωτέας* Andronici filius classi praefectus 2, 2, 4 s. ad Alexandrum venit 2, 20, 2.
- Πρωτεσίλαος* 1, 11, 5.

Πρωτόμαχος τοῖς προδρόμοις
praefectus 2, 9, 2.

Πτολεμαῖος ὁ Λάγυ. Lagi
filius, Eordaeus 6, 28, 4.
Philippo regnante exsul 3,
6, 5. revocatus fit *σωματο-*
φύλαξ 3, 6, 6. 4, 8. 9. 15,
8. 6, 28, 4. Alexandrum com-
mitatur 2, 11, 8, 5, 13, 1.
falso a quibusdam tradi hunc
ab eo servatum esse 6, 11, 8.
coniurationem detegit 4, 13,
7. cum imperio 3, 18, 9. 29,
7. 4, 16, 2. 21, 4. 24, 8. 10.
25, 2 ss. 5, 23, 7. 24, 1 ss.
6, 5, 6 s. 7, 15, 3. Aornum
expugnat 4, 29, 1 ss. 30, 1 ss.
Indorum ducem caedit 4,
25, 3 s. Bessum persequitur
3, 29, 7. et capit 3, 30, 1 ss.
vulneratur 4, 23, 3. coronatur
7, 4, 6. uxorem ducit 7, 4, 6.
postea rex prooem. 2. cum
Perdicca bellum gerit 7,
18, 5.

Alexandri res gestas con-
scripsit prooem. 1 s. ab Ari-
stobulo discrepabat 4, 3, 5.
neuter de Indo ponte iuncto
quidquam prodiderat 5, 7, 1.
eum maxime sequutus est
Arrianus 6, 2, 4. cf. Aristobulos.
eius auctoritas de re
militari 5, 14, 5. de Thebis
expugnatis 1, 8, 1. de caesis
1, 2, 7. 2, 11, 8. de captivis
4, 3, 5. 25, 4. de Uxiis re-
ceptis 3, 17, 6. de Philotae
supplicio 3, 26, 2. de Ale-
xandri vulnere 6, 10, 1. 11,
8. de sacris ab eo factis 5,
28, 4. solius Acesinis ma-
gnitudinem commemoravit 5,
20, 8. cf. Aristobulus.

Πτολεμαῖος ὁ Φιλίππου tur-
mae praefectus 1, 14, 6.

Πτολεμαῖος ὁ Σελεύκου *σω-*
ματοφύλαξ βασιλικός 1, 24,

1. exercitum adducit 1, 29,
4. ad Issum cecidit 2, 10, 7.

Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ
(ὁ βασιλικός) cecidit 1, 22,
4. 7.

Πτολεμαῖος Thracum praetor
4, 7, 2.

Πτολεμαῖος incertum quis
Cariae praefectus 1, 23, 6.
Orontobatem vincit 2, 5, 7.
Ptolemaei incertum cuius
τάξις 2, 8, 4.

Πυθναῖος Πανταλέων 3, 5, 3.
Πυθόδημος ol. III, 1. archon
1, 1, 1.

Πυθοφάνης 6, 27, 1.

Πύλαι, Θερμοπύλαι 1, 7, 5.
v. *Ἀμανικαί, Κιλίκιαι, Κά-*
σπιαί, Περγασίδες.

Πύραμος ποταμός (n. *Dsche-*
chun) 2, 5, 8.

Πῶρος Indiae rex 5, 8, 4. 20,
2, 5. vincitur 5, 9, 1. 19, 3.
Alexandri socius 5, 21, 2.
24, 4. donatur 5, 20, 4. 21,
5, 6, 2, 1.

Πῶρος ὁ κακός 5, 21, 2.

P.

Ράγαι opp. (n. *Rai* rudera)
3, 20, 2.

Ραδαμάνθυς 7, 29, 3.

Ραμβακία Oritarum 6, 21, 5.

Ρεομίθρης Persarum ad Gra-
nicum dux 1, 12, 8. ad Issum
occisus 2, 11, 8. Phrasaortae
pater 3, 18, 11.

Ρήγνος Κελτικός 5, 7, 2.

Ρόδιοι τοξόται 2, 7, 8. *ναῦ-*
ται 2, 20, 2.

Ροισακῆς 1, 15, 7.

Ρωμαῖοι. Eorum fama 7, 1, 3.
num legatos ad Alexandrum
miserint 7, 15, 5. quomodo
Aegyptum administrent 3, 5,
7. quomodo pontes faciant
5, 7, 2.

Ῥωξάνη. Oxyartae filia, Alexandri uxor 4, 19, 5. 20, 4. 6, 15, 3. 7. 4, 4.

Σ.

Σαβάκης Aegypti satrapes ad Issum occisus 2, 11, 8.

Σαβίκτας Cappadocum satrapes 2, 4, 2.

Σαλασσός πόλις 1, 28, 2.

Σαγγαῖος 4, 22, 8.

Σαγγαία πόλις 5, 22, 4—24, 8.

Σαγγάριος ποταμός (n. *Sakavija*), de eius fontibus et cursu 1, 29, 5.

Σάκαι **Σκύνθαι** 3, 8, 3. 11, 4. 7, 10, 5.

Σακεσίνοι 3, 8, 4. 11, 4.

Σαλαμίς 6, 11, 6.

Σαλμακίς Halicarnassi arx 1, 23, 3.

Σάμβος Indorum montanorum satrapes 6, 16, 3.

Σάμος νῆσος 1, 19, 8. 5, 5, 2.

Σανδρακόττος rex Indorum 5, 6, 2.

Σαρδανάπαλος 2, 5, 3.

Σάρδεις (n. *Sart*) 1, 17, 3. 24, 3. arx 3, 16, 5. 1, 17, 5.

Σατιβαρζάνης Ariorum satrapes 3, 8, 4. ab Alexandro receptus 3, 25, 1. deficit 3, 25, 5. occisus 3, 28, 2.

Σατράκης Scytharum dux 4, 4, 8.

Σάτυρος 3, 28, 4.

Σανρομάται 1, 3, 2.

Σελγή, Σελγείς 1, 28, 1.

Σέλευκος Ptolemaei pater 1, 24, 1. 29, 4. 2, 10, 7.

Σέλευκος **ἐταῖρος** 5, 13, 1. **τοῖς ὑπασπισταῖς τοῖς βασιλικοῖς** praefectus 5, 13, 4. phalangi 5, 16, 3. uxorem ducit 7, 4, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2. rex potentissimus 7, 22, 5. cf. 5, 13, 1. ad Ipsum 7, 18, 5.

Σεμέλη 2, 16, 1.

Σεμίραμις 1, 23, 7. eius in Indiam expeditio 6, 24, 2 s.

Σεραπίς Babylone cultus 7, 26, 2.

Σηστός 1, 11, 5, 6.

Σιβύρτιος Carmaniae, postea Arachosiae et Gadosiae satrapes 6, 27, 1. cl. 5, 6, 1.

Σίγειον (n. *Ienischehr*) 1, 12, 1.

Σίγριον Lesbi promontorium (n. *Cap Sigri*) 2, 1, 2.

Σιγών Phoenices 2, 13, 8.

Σίδη (n. *Eski Adalia* rud.) 1, 26, 4.

Σιδών (n. *Saida*) 2, 20, 3. 5. 6. 9. 21, 1. 8. 22, 6. 24, 1. 3. ab Alexandro recepta 2, 15, 6. naves 2, 19, 6.

Σιδώνιοι 2, 15, 6. 20, 1.

Σικελία 7, 1, 3.

Σίλφιον silphium 3, 28, 6.

Σιμμίας v. **Πολυσπέρχων**.

Σιμμίας Amyntae τάξει praefectus 3, 11, 9. 14, 4.

Σιμμίας, **ὁ Ἄνδρομέωνος** accusatus et absolutus 3, 27, 1.

Σινδίμανα Indiae (n. *Sihwan*) 6, 16, 4.

Σινώπη (n. *Sinub*) 7, 2, 1.

Σισικόττος Assacenorum satrapes 5, 20, 7.

Σισίνης 1, 25, 3.

Σισίνης ὁ Φραταφέρνης 7, 6, 4.

Σιτακηνοί 3, 8, 5. 11, 5.

Σιτάκης Thracum dux 1, 28, 4. 2, 5, 1. 9, 3. 3, 12, 4. in Media relictus 3, 26, 3. supplicio affectus 6, 27, 4.

Σίφνος νῆσος (n. *Siheno*) 2, 2, 4. 13, 4.

Σικιάνη expugnata 1, 9, 5.

Σκύνθαι Istri accolae 1, 3, 2. maxima Europae natio 4, 1, 1. legati ad Alexandrum 7, 15, 4. Asiani 3, 8, 3. Cyri in eos expeditio 3, 27, 4. 4.

- 11, 9. 5, 4, 5. Darēi 4, 11, 9. equites Darēi socii 3, 8, 6. 11, 6. 13, 3. 19, 3. *νομάδες* 4, 5, 3, 7, 16, 4. Alexandri hostes 4, 3, 6. 4, 1. 5, 3. 6, 1. legati ad eum 4, 5, 1. 15, 1. in deserta reiecti 5, 25, 5. ἡ ἔρημος τῆς Σκυθικῆς 4, 5, 4. rex 4, 5, 1. 15, 1. οἱ σατράπαι οἱ τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα 4, 15, 3. eorum κοινόν 4, 5, 1. expeditionem in eos meditatatur Alexander 4, 1, 2. 7, 1, 3. v. *Ἀβιοι*.
- Συνόρη* Aeolidis 5, 6, 4.
- Σογδιανή* (n. Bucharā, cuius pars etiam nunc *Sogd*) 3, 28, 9. 4, 16, 1. Massagetis confinis 4, 17, 4. regia 3, 30, 6. 4, 5, 3. *πέτρα* 4, 18, 4. oppida constituta 4, 16, 3.
- Σογδιανοί* Besso parent 3, 8, 3. contra Alexandrum 4, 1, 5. satrapes eius non parent 4, 15, 7. equites 3, 28, 10. Alexandri 5, 12, 2. 7, 6, 3. legebantur 3, 7, 7.
- Σόγδοι Ἰνδοί* 6, 15, 4.
- Σόλοι* (n. *Mesettii*) 2, 5, 6. 8. 6, 4. 20, 2. puniti 2, 5, 5. pars poenae remittitur 2, 12, 2.
- Σόλων* 7, 16, 7.
- Σούνιον* (n. Cap Colonne) 6, 11, 6.
- Σουσία* Ariae 3, 25, 1.
- Σουσιανή χώρα* 3, 16, 9.
- Σουσιανοί* 3, 8, 5. 6, 28, 6.
- Σούσιοι* 3, 11, 3. recepti 3, 16, 6. 5, 25, 5. 7, 9, 8. eorum satrapes 3, 16, 6—9. 19, 2.
- Σπάρτη* ab Epaminonda ter-rita 1, 9, 4.
- Σπιθριδάτης* Ioniae et Lydiae satrapes 1, 12, 8. ad Granicum occisus 1, 15, 8. 16, 3.
- Σπιτάκης* Indorum *νομάρχης* 5, 18, 2.
- Σπιταμένης* equitibus Sogdianis praefectus 3, 28, 10. Bessum prodit 3, 29, 6 s. 30, 1 s. Maracanda oppugnat 4, 3, 6 s. vincit excurrentes 4, 5, 2 ss. eum persequitur Alexander 4, 6, 3 ss. rursus Macedonas aggreditur 4, 16, 4 ss. 17, 4 ss.
- Σπιταμένης Βάκτριος* 7, 4, 6.
- Σταμένης* Babylonis satrapes 4, 18, 3.
- Στασανωρ* ἑταῖρος, Ariorum satrapes 3, 29, 5. 4, 7, 1. 18, 1. Drangum 4, 18, 3. Ariorum et Zarangum 6, 27 3. 6. 29, 1.
- Στράταν* 2, 13, 7 s.
- Στρυμὼν ποταμός* (n. *Struma*) 1, 11, 3.
- Στυμφαία* 1, 7, 5.
- Σύλλιον* 1, 26, 5.
- Σύρα* 4, 13, 5.
- Συρία καὶ Φοινίκη* 3, 1, 2. ἡ κοιλὴ 2, 13, 7. ἡ τε κοιλὴ καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν 5, 25, 4. 7, 9, 8. οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν 3, 11, 4. satrapes Mazaeus 3, 8, 6. Arimmas 3, 6, 8. Asclepiodorus ib. 4, 13, 4. cf. 4, 7, 2. Menes 3, 16, 9. ἡ Παλαιστίνη καλουμένη Συρία 2, 25, 4. cf. 7, 9, 8.
- Σύροι οἱ ἐκ τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας* 3, 8, 6.
- Σύρμος* rex Triballorum 1, 2, 2. 4, 6.
- Συρφαξ* 1, 17, 12.
- Σωκράτης ἱλαρχῆς* 1, 12, 7. 14, 1. 6, 15, 1.
- Σωπείδης* rex Indorum 6, 2, 2.

Σάπολις equitibus praefectus 1, 2, 5, 3, 11, 8. in Macedoniam missus 4, 18, 3. Hermolai pater 4, 13, 2.
Σωσικλῆς 4, 16, 6.
Σώστρατος Amyntae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 3. punitus 4, 14, 3.
Σῶχοι 2, 6, 1.

T.

Ταίναρον promontorium (n. Cap *Malapan*) 2, 13, 6.
Τάναϊς ποταμός (n. *Dori*), qui Europam et Asiam dividit 3, 30, 8.
Τάναϊς v. *Ἰαξάρτης* (n. *Sir*).
Τάξιλα 7, 2, 2. urbs maxima inter Indum et Hydaspem 5, 3, 6, 8, 2.
Ταξιλλῆς Indorum regulus 4, 22, 6, 5, 3, 5. donatus 5, 8, 2. ad Forum missus 5, 18, 6. cum eo reconciliatus 5, 20, 4. Indiae partem administrandam accipit 6, 27, 2.
Τάπουροι (n. *Taberistân*) 3, 11, 4, 23, 1. Persidi vicini 7, 23, 1. equites Phraterpherne duce 3, 8, 4. satrapes Autophradates 3, 23, 7, 24, 3.
Τερσός (n. *Tersûs*) 2, 4, 5 s. 5, 2, 8, 6, 4.
Ταρτησσός Phoenicum colonia 2, 16, 4.
Ταυλάντιοι et rexeorum Glaucias 1, 5, 1 ss. 6, 1 ss.
Ταυρίσκος 3, 6, 7.
Ταυρός ὄρος 2, 4, 7, 3, 28, 5. v. imprimis 5, 5, 2 ss. 6, 1 ss. Asia cis Taurum 3, 6, 4. cl. 6.
Ταύρων 5, 14, 1, 16, 3.
Τελμισσεῖς recepti 1, 24, 4. σοφοὶ τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι 2, 3, 3 s. cf. Aristander.

Τελμισσεῖς Πισιδῶν 1, 27, 5 ss. 28, 1.
Τενέδιοι Tenedii a Persis subacti 2, 2, 2 s. deficient 3, 2, 2.
Τένεδος a Persis recepta 2, 2, 2 s.
Τερμησσός πόλις 1, 27, 5, 28, 2.
Τήλεφος ἑταῖρος 6, 23, 6.
Τίγρης ποταμός (n. *Didschleh* v. *Schatt*) 3, 7, 4 s. 7, 5, 7, 2, 7, 7, 6 s. 16, 5. unde ortus 5, 5, 5. ostium 6, 19, 5, 28, 6, 7, 1, 1. Euphrate humilior fluit 7, 7, 3 s.
Τιμάνθρον τάξις 1, 22, 4.
Τιμόλαος 1, 7, 1.
Τίρυνς Argolidis 5, 26, 5.
Τληπόλεμος Pythophanis filius, ἑταῖρος, in Parthyaëis et Hyrcaniis ἐπίσκοπος 3, 22, 1. Carmaniae satrapes 6, 27, 1.
Τρωῶλος ὄρος Lydius (n. *Bos Dagh*) 5, 1, 2.
Τράλλεις opp. (n. *Aidin Gûsel-hissar*) 1, 18, 1, 23, 6.
Τραπεζοῦς (n. *Tarabosan*) 7, 13, 4.
Τριβαλλοί Macedonibus infesti 5, 26, 6, 7, 9, 2. res novas moliuntur 1, 1, 4. rex eorum Syrmus 1, 2, 2, 4, 6. vincuntur 1, 2, 4 ss. frustra impugnantur 1, 3, 3 s. dedunt se 1, 4, 6.
Τριόπιον Cariae (n. *Cap Crio*) 2, 5, 7.
Τρίπολις Phoenices (n. *Tarabülüs*) 2, 13, 2.
Τρίφυλον Halicarnassi 1, 22, 1, 4.
Τρωικὸν ἔργον 1, 11, 7.
Τύλος νῆσος 7, 20, 6.
Τυνδαρεὺς 4, 8, 2.
Τυριάσπης cum imperio 5, 20, 7. satrapes Parapamis-

darum 4, 22, 5. remotus 6, 15, 3.
Τύριοι eorum rex Azemilcus 2, 15, 7.
Τύρος (n. *Sûr*) aditu Alexandro negato oppugnatur et expugnatur 2, 15, 6—24, 6. ab *ὕπασπισταῖς* 4, 26, 6.
Τυρρηνοί legatos mittunt ad Alexandrum 7, 15, 4.

Υ.

Υδάρης 7, 6, 4.
Υδάσης ποταμός (n. *Behat* v. *Dschêlam*) 5, 3, 6, 8, 2. quantus 5, 4, 2, 9, 4, 6, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5, 9, 4. in Acesinem influit 6, 1, 5, 3, 1, 4, 4, 14, 5. ad eum venit Alex. 5, 8, 4, tramittit 5, 11, 1, 20, 1, 7, 10, 6. insula 5, 11, 1, 14, 3. oppida ibi condita 5, 19, 4, 29, 5. navigatur 6, 1, 1.
Υδρώτης ποταμός (n. *Iroti* v. *Rawi*) 5, 21, 4, 25, 5, 29, 2, 6, 7, 1, 8, 4, 13, 1, 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 5, 7, 13, 1, 14, 4.
Υπαρνα Cariae castellum 1, 24, 4.
Υπερείδης Ἀθηναῖος 1, 10, 4.
Υγκανία (n. *Gorgan* v. *Dschor-dschan*) 3, 19, 1, 7. situs 3, 23, 1. oppidum 3, 23, 6.
Υγκανία θάλασσα 3, 29, 2, 30, 7, 5, 4, 25, 5, 26, 1, 7, 16, 1, 3.
Υγκάνιοι in Darii exercitu Phrathaperne duce 3, 8, 4, 11, 4. ab Alexandro Amminapi satrapae attributi 3, 22, 1.
Υστάσης agemati praefectus 7, 6, 5.
Υψαῖς ποταμός (n. *Vidsa* v. *Bedscha*) 5, 24, 8, 25, 1, 26,

3, 7, 10, 6. quantus 5, 4, 2. unde ortus 5, 5, 5. in Acesinem influit 6, 14, 4. accolae 5, 25, 1—29, 2.

Φ.

Φαρασμάνης Chorasmiorum rex 4, 15, 4.
Φαρισμάνης ὁ τοῦ Φρατα-φερονος 6, 27, 3.
Φαρνάβαζος ὁ Ἀρταβάξου classi Persarum praefectus 2, 1, 3 ss. 2, 1 s. 13, 4 s. 3, 2, 3 s. 7.
Φαρνάκης 1, 16, 3.
Φαρνούχης Lycius ab Alexandro exercitui praefectus 4, 3, 7, 5, 3 ss. 6, 1.
Φάρος νῆσος insula cum turri 7, 23, 7.
Φαρσάλιοι ἱππεῖς 3, 11, 10.
Φασηλῖς, Φασηλίται (n. *Tokir-owsk*) 1, 24, 5 s.
Φασιανοί 7, 13, 4.
Φησίηνος Χίος 3, 2, 5.
Φίλιπποι aut Philippopolis (n. *Filibah* rudera) 1, 1, 5.
Φίλιππος Alexandri M. pater. eius merita et res gestae 7, 9, 2 ss. cum Persis foedus facit 2, 14, 2. suspectus ei Alexander 3, 6, 5. moritur 1, 1, 1, 2, 14, 5. eius percussores 1, 25, 1 s. statua Ephesi 1, 17, 11.
Φίλιππος Amyntae filius 1, 14, 2.
Φίλιππος Acarnan medicus 2, 4, 8 ss.
Φίλιππος Machatae filius, Indorum satrapes 5, 8, 3. Fortasse eius *φάλαγξ* 1, 14, 3. (item cum Meleagro coniunctus 1, 4, 5.) *τάξις* 4, 24, 10. praesidio in Peucelaotide praefectus 4, 28, 6. in Assacenos missus 5, 20, 7. Indiae partis satrapes 6, 2, 3. cum

imperio 6, 4, 1. 5, 5. Indorum et Mallorum satrapes 6, 14, 3. usque ad confluentem Indi et Acesinis 6, 15, 2. interemptus 6, 27, 2. aliquis Antigoni pater 1, 29, 3. Ptolemaei 1, 14, 6.

Φίλιππος Menelai filius sociis equitibus praefectus 1, 14, 3. Thessalis 3, 11, 10. cf. 3, 25, 4.

Φιλόξενος in Asia cis Taurum tributis cogendis praefectus 3, 6, 4, ex Caria Alexandro exercitum adducit 7, 23, 1. 24, 1.

Φιλόξενος Susa occupat 3, 16, 6.

Φιλώτας Asandri et Parmenionis pater, quos v.

Φιλώτας Carsidis filius coniurationis particeps 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.

Φιλώτας 1, 2, 1. 5, 5, 9 ss. 21, 5, 3, 18, 6. Parmenionis filius 1, 14, 1. τοῖς ἑταίροις ἱππεῦσι praefectus 1, 14, 1. 3, 11, 8. cl. 3, 27, 4. cum imperio 1, 19, 8. eius cum Callisthene sermo 4, 10, 3 s. interfectus 3, 26, 1 ss. 27, 1 s. 4, 14, 2.

Φιλώτας eius τάξις 3, 29, 7. 4, 24, 10.

Φοινίκη 2, 13, 7. 16, 1. 21, 3. 7, 19, 3. beata 7, 19, 5. recepta ab Alexandro 3, 1, 2. 22, 4. 5, 25, 4. cl. 2, 13, 7. tributis cogendis Coeranus praefectus 3, 6, 4. Menes ὑπαρχος 3, 16, 9. Cadmus inde proficiscitur 2, 16, 1.

Φοίνικες mercatores 6, 22, 4 s. nautae 6, 1, 6. 7, 22, 5. ex sideribus cursum tenent 6, 26, 4. classes 1, 18, 7. 2, 2, 5. 20, 7. 24, 1. 3, 6, 3. 7, 19, 3.

reguli eorum 2, 13, 7. 20, 6. cf. Tartessus et Carthago.

Φραδαμένης 7, 6, 4.

Φρασαόρτης Rheomithrae filius, Persarum satrapes 3, 18, 11. moritur 6, 29, 2. 30, 1. **Φραταφέρνης** Parthis Hyrcaniis Tapurisque praest 3, 8, 4. satrapes Hyrcaniae et Parthorum 3, 23, 4. sub Alexandro 5, 20, 7. 6, 27, 3. 7, 6, 4. in Arios missus 3, 28, 2. 4, 7, 1. cum Cratero 4, 18, 1. Autophradatem adducere iubetur 4, 18, 2. Sisinis et Phradasmenis pater 7, 6, 4. cl. 6, 27, 3.

Φρύγες ἀμφοτέροι 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. olim rex eorum Midas 2, 3, 2 ss.

Φρυγία 1, 16, 3. 27, 5. 29, 1. ἡ μεγάλη 1, 24, 5. ἡ πρὸς Ἑλλησπόντῳ 1, 12, 8. ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ 1, 29, 5. eius satrapae Arsites et Calas 1, 12, 8. 17, 1.

Φωκείς pacati 7, 9, 4. Thebanis infesti 1, 8, 8.

X.

Χαλδαῖοι. Alexander cum eis colloquitur 3, 16, 5. οἱ λόγιοι τῶν Χαλδαίων 7, 16, 5. 22, 1. Alexandro suspecti 7, 17, 1. **Χαλκίς** Euboeae 2, 2, 4.

Χάρης Ἀθηναῖος exposcitur ab Alexandro 1, 10, 4. eum coronat 1, 12, 1 (?).

Χάρης Mitylena privatur 3, 2, 6.

Χαρίδημος Ἀθηναῖος exposcitur 1, 10, 4. in exilium missus 1, 10, 6.

Χαρινλῆς e pueris Alexandro insidiantibus 4, 13, 7.

Χαρίνος 3, 5, 4.

Χῆοι deficient ad Persas 3, 2, 5. populares Macedones

- arcessunt 3, 3, 3. optimates
 capti 3, 2, 5. 7.
Χίος (n. *Chio*) νῆσος 2, 1, 2.
 Persarum praesidio firmata
 2, 13, 4. suspecta 2, 13, 5.
Χόης ποταμός (n. *Alingar*) 4,
 23, 2.
Χοιρήνης πέτρα 4, 21, 1. 6.
Χωράσμοι 6, 5, 2. 7, 10, 6.
 rex eorum Pharasmanes vi-
 cinas esse dicit Amazonas
 4, 15, 4. 5, 5, 2. 7, 10, 6.
- Ω.**
- Ὠμάρης* ad Granicum dux 1,
 16, 3.
- Ὠξος* (*Ὀξος*) ποταμός (n.
Amu) 3, 28, 9. 4, 15, 7. 7,
 10, 6. unde ortus et quantus
 2, 29, 2. 7, 16, 3.
- Ὠπὶς* ad Tigrim 7, 7, 6. 8, 1.
- Ὠρα* Indorum urbs recepta 4,
 27, 5. 28, 4.
- Ὠρεῖται* Gadrosis vicini 6,
 22, 1. liberi 6, 21, 3. oppi-
 dum maximum 6, 21, 5. re-
 cepti 6, 22, 2. 7, 5, 5. ἐν
Ὠροῖς 6, 22. 3. 7, 5, 5. ἢ
Ὠρων γῆ 6, 28, 5.
- Ὠχος* 7, 4, 4. ante Darēum
 rex 3, 19, 4 (cf. 2, 14, 5).
-

Wissenschaftliche Ausgaben griechischer und lateinischer Schriftsteller

im Verlage von

B. G. Teubner in Leipzig.

Sammlung wissenschaftlicher Kommentare zu griechischen und römischen Schriftstellern.

Aetna. Von S. Sudhaus. geh. *M.* 6.—, in Leinw. geb. *M.* 7.—
Lucrez Buch III. Von R. Heinze. geh. *M.* 4.—, in Leinw. geb. *M.* 5.—
Sophokles Elektra. Von G. Kaibel. geh. *M.* 6.—, in Leinw. geb. *M.* 7.—
P. Vergilius Maro Aeneis Buch VI, erklärt von E. Norden.
geh. *M.* 12.—, in Leinw. geb. *M.* 13.—

Kritische und kommentierte Ausgaben.

Neue Erscheinungen 1902—1903.

- Blass, F., die Rhythmen der attischen Kunstprosa: Isokrates. Demosthenes. Platon. gr. 8. geh. *M.* 8.—
Boll, F., Sphaera. Neue griechische Texte und Untersuchungen zur Geschichte der Sternbilder. Mit einem Beitrag von Karl Dyroff, 6 Tafeln und 19 Textabbild. gr. 8. geh. *M.* 24.—
Commentationes philologiae Ienenses. Edd. seminarii philologorum Ienensis professorum. Vol. VII. Fasc. I. gr. 8. geh. *M.* 9.—
Corpus glossariorum Latinorum. Vol. VII. Fasc. II: Index Graecolatinus. Confecit W. Heraeus. Accedit Index Anglosaxonicus ab eodem compositus. gr. 8. geh. *M.* 12.—
Cumont, G., die Mysterien des Mithra. Ein Beitrag zur Religionsgeschichte der römischen Kaiserzeit. Autorisierte deutsche Ausgabe von G. Gehrlich. Mit 9 Abbild. im Text u. auf 2 Tafeln, sowie einer Karte. gr. 8. geh. *M.* 5.—, geb. *M.* 5.60.
Dieterich, A., eine Mithrasliturgie. 8. geh. *M.* 6.—, geb. *M.* 7.—
Ennianae poesis reliquiae. Iteratis curis rec. I. Vahlen. gr. 8. geh. *M.* 16.—
Grammatici Graeci. Pars III. Scholia in Dionysii Thracis artem grammaticam rec. A. Hilgard. geh. *M.* 36.—
Grammatik, historische, der lateinischen Sprache. Unter Mitwirkung von H. Blase (Mainz), A. Dittmar (Grimma), J. Golling (Wien), G. Herbig (München), C. F. W. Müller (Breslau), J. H. Schmalz (Rastatt), Fr. Stolz (Innsbruck), J. Thüsing (Feldkirch), A. Weinhold (Schneeberg) herausgegeben von Gustav Landgraf in München. III. Band: Syntax des einfachen Satzes. 1. Heft: Einleitung in d. Geschichte d. latein. Syntax (Golling); Literatur z. histor. Syntax d. einzelnen Schriftsteller (Landgraf u. Golling); Tempora u. Modi; Genera Verbi (Blase). gr. 8. geh. *M.* 8.—
Heinze, R., Vergils epische Technik. gr. 8. geh. *M.* 12.—, geb. *M.* 14.—
Hoppe, Dr. Heinrich, Syntax und Stil des Tertullian. gr. 8. geh. *M.* 8.—
Immisch, O., philologische Studien zu Plato. Zweites Heft: De recensionis Platonicae praesidiis atque rationibus. gr. 8. geh. *M.* 3.60.
Kaerst, J., Geschichte des hellenistischen Zeitalters. Erster Band: Die Grundlegung des Hellenismus. gr. 8. geh. *M.* 12.—, geb. *M.* 14.—
Stoicorum veterum fragmenta coll. I. ab Arnim. Vol. II. geh. *M.* 14.—
Thucydidis historiae rec. C. Hude. Tom. I. geh. *M.* 10.—. Tom. II. geh. *M.* 12.—

**Bibliotheca scriptorum
Graecorum et Romanorum Teubneriana.**

Neue Erscheinungen.

- Antonini, Marci, Imperatoris commentariorum quos sibi ipsi scripsit libri XII. Iterum rec. I. Stich. geh. *M.* 2.40, geb. *M.* 2.80.
Calpurnii Flacci declamationes ed. G. Lehnert. geh. *M.* 1.40, geb. *M.* 1.80.
Donati quod fertur commentum Terenti. Accedunt EUGRAPHI commentum et scholia Bembina. Rec. P. Wessner. Vol. I. geh. *M.* 10.—, geb. *M.* 10.80.
Gai institutionum commentarii quattuor. Separatim ex iurisprudentiae anteiustinianae reliquiarum a Ph. E. Huschke compositarum editione sexta ed. E. Seckel et B. Kuebler. geh. *M.* 2.80, geb. *M.* 3.20.
Gellii Noctium Atticarum libri XX. Post M. Hertz ed. C. Hosius. Vol. I/II. geh. *M.* 6.80, geb. *M.* 8.—
Georgii Acropolitae opera rec. A. Heisenberg. Vol. I. geh. *M.* 8.—, geb. *M.* 9.—
Heronis Alexandrini opera quae supers. omnia. Vol. III. ed. H. Schöne. geh. *M.* 8.—, geb. *M.* 9.—
Hesiodi carmina rec. A. Rzach. geh. *M.* 1.50, geb. *M.* 2.—
Hildegardis causae et curae ed. P. Kaiser. geh. *M.* 4.40, geb. *M.* 5.—
Hippocratis opera quae feruntur omnia. Vol. II. Ex codicibus Italicis ed. H. Kuehlewein. geh. *M.* 5.—, geb. *M.* 5.50.
Inscriptiones Graecae ad illustrandas dialectos selectae. Scholarum in usum edidit Felix Solmsen. geh. *M.* 2.—, geb. *M.* 3.—
Libanii opera rec. R. Foerster. Vol. I. Fasc. I. Orationes I—V. geh. *M.* 5.—, geb. *M.* 5.60.
Lycurgi oratio in Leocratem. Post C. Scheibe ed. Fr. Blass. geh. *M.* —.60, geb. *M.* —.90.
Lydi, Ioannis, de magistratibus populi Romani libri III ed. R. Wuensch. geh. *M.* 5.—, geb. *M.* 5.60.
Lysiae orationes rec. Theodorus Thalheim. Ed. maior. geh. *M.* 3.—, geb. *M.* 3.60. Ed. minor. geh. *M.* 1.20, geb. *M.* 1.60.
Minucii Felicis Octavius. Recensuit et praefatus est Herm. Boenig. geh. *M.* 1.60, geb. *M.* 2.—
Mythographi Graeci. Vol. III. Fasc. I. Pseudo-Eratosthenis Catasterismi rec. A. Olivieri. geh. *M.* 1.20, geb. *M.* 1.60.
— Vol. III. Fasc. II: Palaephati *Ἡστὶ ἀπίστων*. Heracliti qui fertur libellus *Ἡστὶ ἀπίστων*. Excerpta Vaticana (vulgo Anonymus de incredibilibus). Ed. N. Festa. geh. *M.* 2.80, geb. *M.* 3.20.
Παυσανίου Ἑλλάδος περιήγησις. Pausaniae Graeciae descriptio. Rec. Fr. Spiro. Vol. I/II, libros I—VIII continens. geh. *M.* 5.20, geb. *M.* 6.20.
Ptolemaei, Claudii, opera quae exstant omnia. Vol. I. ed. I. L. Heiberg. Pars II, libros VII—XIII continens. geh. *M.* 12.—, geb. *M.* 13.—
Scholia vetera in Pindari carmina rec. A. B. Drachmann. Vol. I. Scholia in Olympionicas. Adiecta est tabula phototypica. geh. *M.* 8.—, geb. *M.* 8.60.
Senecae, L. Annaei, tragoediae edd. R. Peiper et G. Richter. geh. *M.* 5.60, geb. *M.* 6.20.
— Supplementum ed. Fr. Haase. Accedit index rerum memorabilium. geh. *M.* 1.80, geb. *M.* 2.40.
Statius, P. Pap. Vol. I. Silvae ed. Klotz. geh. *M.* 2.—, geb. *M.* 2.50.
Thucydidis historiae rec. C. Hude. Vol. I/II: libri I—VIII. Ed. minor. geh. *M.* 2.40, geb. *M.* 3.60.
— Ed. maior. geh. *M.* 4.80, geb. *M.* 6.—

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig, Poststraße 3

Künstlerischer Wandschmuck

für Haus und Schule. Farbige Künstlersteinzeichnungen

„... Alt und jung war begeistert, geradezu glücklich über die Kraft malerischer Wirkungen, die hier für verhältnismäßig billigen Preis dargeboten wird. Endlich einmal etwas, was dem öden Oldruckbilde mit Erfolg gegenübertreten kann. (Pfarrer Naumann in der Hilfe.)“

Größere Blätter: 70×100 cm und 55×75 cm M. 5—6.

Erschienen sind ca. 70 Blätter, darunter:

Banzer, Abend.
Bergmann, Seerosen.
Biele, Hünengrab.
Du Bois-Reymond, Attische Landschaft (Atropolis).
Burkhardt, Fischer am Mittelmeer.
Burger, Vor der Kirche.
Conz, Schwarzwaldanne.
Eichrodt, Drogen stehen die Kapelle.
Eichrodt, Säemann.
Engels, Gudrun am Meere.
Fikentscher, J., Malven.
Fikentscher, O., Krähen im Schnee.
Fikentscher, O., Suchs im Ried.
Friele, Springender Löwe.
Georgi, Ernte. Pflügender Bauer.
Hauelsen, Der Köhler.
Hein, Am Webstuhl.
Hoch, Morgen im Hochgebirge.
Fischerboote. Gletscher. Kiefern.
Kallmorgen, Lokomotiv-Werkstätte.
Kampmann, Bergland im Schnee.
Abendrot. Herbstabend. Mondaufgang.
Kanoldt, Eichen.
Kutthan, Stille Nacht, Heilige Nacht.

Leiber, Sonntagsstille.
Len, Fingerhut im Walde.
Liebermann, Wem Gott will rechte Günst erweisen.
Einer, Abendfrieden.
Matthaei, Nordseebühl.
Orlit, Rübezahl. Hänkel und Gretel.
Otto, Christus und Nikodemus.
Otto, Maria und Martha.
Paczka, Reigen.
Roman, Paestum. Röm. Campagna.
Schacht, Einjame Weide.
Schinnerer, Waldwiese. Winterabend.
Schneider, Wettlauf.
Schramm-Zittau, Schwäne.
Strich-Chapell, Lieb Heimatland ade.
Herbst im Land. Dorf in Dünen.
Frühlingsgäste. Mondnacht.
Süß, Sanft Georg.
Trübner, Alt-Heidelberg.
v. Volkmann, Die Sonn' erwacht.
v. Volkmann, Wogendes Kornfeld.
Welte, Junge Tannen.
Wieland, Sternennacht (Matterhorn).
Würtenberger, Föhnlein d. 7 Aufrechten.

Kleinere Blätter: 30×41 cm
Erschienen sind ca. 30 Blätter je M. 2.50

Porträts: 59×60 cm . . . M. 3.—

Bauer, Goethe — Schiller — Luther.
Kampf, Kaiser Wilhelm II.
Bauer, Kleines Schillerbild. Größe 19×29 cm. Preis 1 M., in Furnier-rahmen 2 M., in massiv. Rahmen 3 M.

Rahmen: 3. d. größ. Blättern M. 3.80
bis M. 17.—; zu den kleineren M. 2—4

Bunte Blätter, Größe 23×33 cm
Kleinste Künstlersteinzeichnungen

Erschienen sind ca. 20 Blätter.

Preis einzeln . . . . . M. 1.—
In Furnierrahmen 1.80
In massivem Rahmen . . . . . 3.—
Leinwandmappe mit 10 Blättern nach Wahl . . . . . 12.—
Kartonmappe mit 5 Bl. n. Wahl . . . . . 5.—
Die Mappen eignen sich ganz besonders zu Geschenken.

Katalog mit ca. 100 farbigen Abbildungen unentgeltlich und postfrei vom Verlag.

Aus Natur und Geisteswelt.

Sammlung wissenschaftlich-gemeinverständlicher Darstellungen aus allen Gebieten des Wissens.

Preis des
Bändchens
nur 1 Mark.

in Bändchen von 130—160 Seiten. Jedes Bändchen ist in sich abgeschlossen u. einzeln käuflich.

Geschmacksvoll gebund.
nur 1.25 M.

Geschenkausgabe (von den neueren Bändchen erschienen) auf Velinpapier in Ledereinband Mk. 2.50.

Abel, Chemie in Küche und Haus.
Auerbach, Die Grundbegriffe der modernen Naturlehre.
Biernadi, Die moderne Heilwissenschaft.
Bloch, Die ständischen u. sozialen Kämpfe.
Blochmann, Luft, Wasser, Licht u. Wärme.
Böhmer, Romundt, Jesuiten.
Bonhoff, Jesus und seine Zeitgenossen.
Bornst, Das Theater.
Börnstein und Markwaldt, Sichtbare und unsichtbare Strahlen.
Braasch, Religiöse Strömungen.
Bruhier, Deutsches Volkslied.
Buchner, 8Vorträge a. d. Gesundheitslehre.
Burgerstein, Schulhygiene.
Bürker, Kunstpflege in Haus u. Heimat.
Busse, Weltanschauung. d. gr. Philosoph.
Eckstein, D. Kampf zwisch. Mensch u. Tier.
Franz, Der Mond.
Freh, Aus der Vorzeit der Erde.
Frenkel, Ernähr. u. Volksnahrungsmittel.
Geffken, A. d. Werdezeit d. Christentums.
Giesebrecht, Die Grundzüge der israelitischen Religionsgeschichte.
Giesenhagen, Ansf. wicht. Kulturpflanzen.
Graeg, Licht und Farben.
Graul, Die ostasiatische Kunst.
Gruber, Deutsches Wirtschaftsleben.
Günther, Das Zeitalter der Entdeckungen.
Haacke, Bau und Leben des Tieres.
Hahn, Die Eisenbahnen.
von Hausmann, Der Aberglaube in der Medizin.
Haffert, Die Polarforschung.
Haushofer, Bevölkerungslehre.
Heil, D. Städte u. Bürger im Mittelalter.
Heilborn, Deutsche Kolonien.
Heilborn, Der Mensch.
Hesse, Abstammungslehre u. Darwinismus.
Hubrich, Deutsches Fürstentum und deutsches Verfassungsweisen.
Janson, Meeresforschung u. Meeresleben.
Kaußsch, Deutsche Illustration.
Kirchhoff, Mensch und Erde.
Knabe, Geschichte d. deutsch. Schulwesens.
Kraepelin, Die Beziehungen der Tiere zueinander.

Krebs, Haydn, Mozart, Beethoven.
Kreibitz, Die fünf Sinne des Menschen.
Külpe, Die Philosophie der Gegenwart.
Launhardt, Amfahnd. Weisheit d. Zeit.
Loening, Grundzüge der Verfassung des Deutschen Reiches.
Loh, Verkehrs-Entwicklung in Deutschland. 1800—1900.
Maennel, Vom Hilfsschulwesen.
Maier, Soziale Bewegungen u. Theorien.
von Mahahn, Der Seetrieg.
Manes, Grundzüge d. Versicherungswes.
Martin, Die höhere Mädchenschule in Deutschland.
Matthaei, Deutsche Baukunst i. Mittelalt.
Merckel, Bilder aus der Ingenieurtechnik.
Merckel, Schöpfungen der Ingenieurtechnik der Neuzeit.
Mie, Moleküle — Atome — Weltäther.
von Negelein, Germ. Mythologie.
Otto, Das deutsche Handwerk.
Otto, Deutsches Frauenleben.
Pöhl, Entwicklung des deutschen Wirtschaftslebens im 19. Jahrhundert.
von Portugall, Friedrich Fröbel.
Rathgen, Die Japaner.
Rehnte, Die Seele des Menschen.
Richert, Schopenhauer.
von Rohr, Optische Instrumente.
Sachs, Bau u. Tätigkeit d. menschl. Körpers.
Scheffer, Das Mikroskop.
Scheid, Die Metalle.
Scheiner, Der Bau des Weltalls.
Schirmacher, Die mod. Frauenbewegung.
Schumburg, Die Tuberkulose.
Schwemer, Restauration und Revolution.
Schwemer, Die Reaktion u. die neue Ära.
Schwemer, Vom Bund zum Reich.
von Soden, Palästina.
von Sothen, D. Kriegswesen i. 19. Jahrh.
Stein, Die Anfänge der menschl. Kultur.
Steinhäusen, Germ. Kultur in der Urzeit.
Teichmann, Der Befruchtungsvorgang.
Uhl, Entsteh. u. Entwickl. un. Mutterpr.
Unold, Aufg. u. Ziele d. Menschenlebens.
Dater, Theorie und Bau der neueren Wärmekraftmaschinen.

Auf Wunsch ausführlichen illustrierten Katalog unsonst und postfrei.

Aus Natur und Geisteswelt.

Sammlung wissenschaftlich-gemeinverständlicher Darstellungen aus allen Gebieten des Wissens.

Vater, Die neueren Fortschritte auf dem Gebiete der Wärmekraftmaschinen.
Vater, Dampf und Dampfmaschine.
Volbehr, Bau u. Leben d. bildenden Kunst.
Weber, 1848.
Weber, Wind und Wetter.
Wedding, Eisenhüttenwesen.
Weinel, Die Gleichnisse Jesu.
Weise, Schrift- u. Buchweß. i. alt. u. n. Zeit.

Weise, Die d. Volksstämme u. Landschaft.
Wislicenus, Der Kalender.
Wittowsky, Das d. Drama d. XIX. Jahrh.
Zander, Vom Nervensystem.
Zander, Die Leibesübungen.
Ziegler, Allgemeine Pädagogik.
Ziegler, Schiller.
v. Zwiedineck-Südenhorst, Arbeiter-schutz und Arbeiterversicherung.

Auf Wunsch ausführlichen illustrierten Katalog umsonst und postfrei.

Reallexikon des klassischen Altertums. Von Fr. Eübker.

Siebente, verbesserte Auflage von Professor Dr. Max Erler. Mit zahlreichen Abbildungen. In Halbfranz gebunden M. 16.50.
Eübkers Reallexikon soll vor allem den Zwecken des humanistischen Unterrichts dienen. Deshalb wurde eine Beschränkung des Inhalts auf diejenigen Seiten und Teile des Altertums angestrebt, deren Erkenntnis für unsere in Gymnasien unterrichtete Jugend wichtig und angemessen ist, auf den Bereich der vorzugsweise in Schulen gelesenen Klassiker, auf alle diejenigen Gebiete und Gegenstände des Altertums, deren Verständnis dem jungen Leser so recht anschaulich und fruchtbar gemacht werden kann. Es galt also vor allen Dingen, einerseits die rechte Lesung, der großen Alten selbst zu unterstützen, andererseits von kleinen Punkten aus einen Überblick über größere Partien und eine Einsicht in den Zusammenhang des antiken Lebens und Denkens zu vermitteln. Aus diesem Grunde mußte ein sorgfames Bemühen darauf gerichtet sein, eine Menge verschiedener und eben darum anhaltlos verschwindender Notizen in ein größeres Ganze zusammenzufassen.

Deutsche Heldensagen. Dem deutschen Volke und seiner Jugend wiedererzählt v. Karl Heinr. Keck.

Zweite, vollständig umgearbeitete Auflage, besorgt von Dr. Bruno Rüsse. 1. Band: Gudrun und Nibelungen. 2. Band: Dietrich von Bern. Mit Künstler-Steinszeichnungen (Originallithographien) von Robert Engels. In Leinw. geb. je M. 3.—
„Die alten Sagen unseres Volkes in neuer Form, aber altem Geist zu erzählen, war die Absicht des Verfassers bzw. Bearbeiters des ersten Buches, und er hat es vorzüglich verstanden, die alte Sagenwelt unserer Heldenvorzeit zu lebendiger, anschaulicher Darstellung zu bringen und zu zeigen, daß der Zauber, den sie zu ihrer Zeit ausgeübt, noch nicht an Kraft verloren hat. Mit Recht betont er, daß in seiner Heldensage das deutsche Volk des Mittelalters sein Hoffen und Lieben am klarsten ausgeprägt hat, daß in ihr sich der Geist deutscher Vorzeit noch heute am ehesten offenbart. . . .“
„Auch die schöne Ausstattung wird dazu beitragen, dem Buche Freunde zu gewinnen: die Lithographien, mit denen Engels es geschmückt hat, verdienen es; sie sind in ihrer eindrucksvollen Größe in hohem Maße geeignet, auf die Jugend zu wirken.“
(Zeitschr. f. lateinl. höh. Schulen. XIV. Jahrg. Heft 1/12.)

Deutsche Götter- und Heldensagen. Von Dr. Adolf

Lange, Direktor des Gymnasiums und der Realschule zu Höchst a. M. Nach besserer Auflage. Mit 12 Originallithographien von Robert Engels. In künstlerischem Leinenband M. 6.— Auch getrennt in 3 Teilen je M. 2.40.

„... Langes Buch sollte ein Hausbuch für die Familie werden, um mit der Sagenwelt unserer Altvordern, ihren Sitten und Anschauungen vertraut zu machen; es wird gewiß Teilnahme und Freude an der Sache erwecken und durch die lebendige Veranschaulichung der Götter- und Heldensagen die Jugend auf die deutsche Geschichte vorbereiten.“ (Zeitschrift für lateinlose höhere Schulen. XIV. Jahrg. Heft 1/12.)

